

elia group

READY TO SWITCH

FAST-FORWARDING THE GREEN TRANSITION

GEÏNTEGREERD JAARVERSLAG **2022**

INHOUD

OPENING STATEMENT 1

1. INTERVIEW MET CHRIS PEETERS EN BERNARD GUSTIN 2

2. OP WEG NAAR GEÏNTEGREERDE VERSLAGGEVING 7

3. OVER ELIA GROUP 10

3.1 Bedrijfsprofiel 11

3.2 Juridische structuur 12

3.3 Waardeketen 13

3.4 Personeelsbezetting en het net 14

3.5 Hoogtepunten 16

4. ELIA GROUP IN EEN SNEL VERANDERENDE CONTEXT 21

4.1 De vier megatrends 22

4.2 Politieke, economische, sociale en technologische ontwikkelingen in 2022 26

4.3 Wijzigingen in de regelgeving 28

Interview met Stefan Kapferer 30

5. ONZE VISIE, MISSIE EN STRATEGIE 31

5.1 Onze visie en missie 32

5.2 Onze strategie 33

5.2.1 Ons ESG-programma: ActNow 35

Interview met Catherine Vandenborre 37

5.3 Interacties met stakeholders bevorderen 41

5.3.1 Dubbele materialiteitsmatrix 44

Interview met Peter Michiels 47

Interview met Michael von Roeder 49

6. ONS BEDRIJFSMODEL 50

6.1 Onze bedrijfsactiviteiten 51

6.2 Ons bedrijfsmodel 54

6.3 De middelen waarop we steunen 55

6.4 Bedrijfsactiviteiten 56

6.4.1 Systeemplanning 56

6.4.2 Infrastructuurontwerp en -bouw 64

6.4.3 Netbeheer en -onderhoud 70

6.4.4 Systeembeheer 75

6.4.5 Marktwerking 79

6.4.6 Trusteeship 83

6.4.7 Diensten voor elektrificatie 85

6.4.8 Business facilitators 88

6.5 De impact van onze activiteiten 93

7. ONZE PERFORMANTIE 95

7.1 Veranderende context: trends elektriciteitsverbruik en energiemix 96

7.2. Key performance indicatoren 99

8. VOORUITBLIK OP 2023 107

9. CORPORATE GOVERNANCE VERKLARING 110

Gesprek met Chris Peeters en Frédéric Dunon 111

9.1 Raad van bestuur 112

9.2 Belangrijke gebeurtenissen in 2022 119

9.3 Vergoedingscomité 120

9.4 Auditcomité 121

9.5 Benoemingscomité 123

9.6 Strategisch comité 123

9.7 College van dagelijks bestuur 124

9.8 Gedragscode, ethische code en Corporate Governance Charter 126

9.9 Openbaarmakingsverplichtingen 127

9.10 Kapitaalstructuur 128

10. VERGOEDING VAN DE LEDEN VAN DE RAAD VAN BESTUUR EN VAN HET COLLEGE VAN DAGELIJKS BESTUUR 130

10.1 Totale vergoeding van de leden van de Raad van Bestuur en van het College van dagelijks bestuur 131

Totale vergoeding van de leden van de Raad van Bestuur 131

Totale vergoeding van de leden van het College van dagelijks bestuur 136

10.2 Aandelengerelateerde vergoeding 140

10.3 Ontslagvergoeding 140

10.4 Uitoefening van het terugvorderingsrecht 140

10.5 Informatie over de wijze waarop de vergoeding in overeenstemming is met het remuneratiebeleid en hoe de prestatiecriteria werden toegepast 141

Informatie over de wijze waarop de vergoeding in overeenstemming is met het remuneratiebeleid 141

Informatie over hoe de prestatiecriteria werden toegepast 142

10.6 Afwijkingen van het remuneratie-beleid en van de procedure voor de tenuitvoerlegging ervan 143

10.7 Vergelijkende informatie over de evolutie van de vergoedingen en de prestaties van de Elia groep 144

10.8 Informatie over de stemming van de aandeelhouders 144

11. KENMERKEN VAN DE SYSTEMEN VOOR INTERNE CONTROLE EN RISICOBEHEER 145

11.1 Beheerssysteem voor risico's en opportuniteiten 146

11.2 Intern controlesysteem 167

11.3 Intern controle- en risicobeheerssysteem betreffende het financiële rapporteringsproces 168

11.4 Intern controle- en risicobeheerssysteem betreffende het niet-financiële rapporteringsproces 170

11.5 Klimaatgerelateerde rapportering 171

12. ELIA GROUP OP DE BEURS 178

12.1 Elia Group aandeel op de beurs 179

12.2 Informatie over eigen aandelen – liquiditeitsovereenkomst 180

12.3 Kerncijfers 182

13. BESPREKING EN ANALYSE DOOR HET MANAGEMENT VAN DE RESULTATEN VOOR 2022 183

13.1 2022 Hoogtepunten 184

13.2 Elia Group 184

13.3 Elia Transmission in België 187

13.4 50Hertz Transmission in Duitsland 189

13.5 Niet-gereguleerde activiteiten en Nemo Link 191

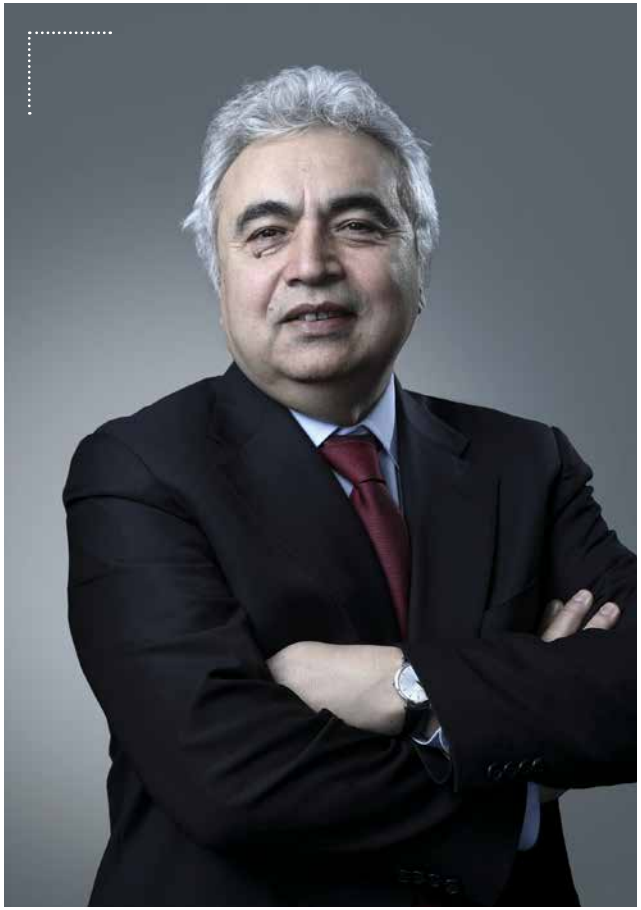
13.6 Adjusting elementen – reconciliatietabel 192

14. VERKLARENDE WOORDENLIJST 193

15. RAPPORTERINGSPARAMETERS 197

OPENING STATEMENT

ER WORDT TEN ONRECHTE GEDACHT DAT DE WERELDWIJDE ENERGIECRISIS OP DE EEN OF ANDERE MANIER EEN CRISIS VAN HERNIEUWBARE ENERGIE IS. DAT IS NIET ZO. DE WERELD WORSTELT MET TE WEINIG HERNIEUWBARE ENERGIE, NIET MET TE VEEL. EEN SNELLERE OVERGANG NAAR HERNIEUWBARE ENERGIE ZOU HEBBEN GEHOLPEN OM DE GEVOLGEN VAN DEZE CRISIS TE VERZACHTEN EN VORMT DE BESTE UITWEG UIT DE CRISIS. DIT KAN EEN HISTORISCH KEERPUNT ZIJN NAAR EEN DUURZAMER EN BETROUWBAAR ENERGIESYSTEEM DANKZIJ DE NOOIT GEZIENE REACTIE VAN REGERINGEN OVER DE HELE WERELD.

Dr. Fatih Birol - CEO Internationaal Energieagentschap

IN HET KORT

- De oorlog in Oekraïne heeft laten zien dat we de energietransitie moeten versnellen, minder afhankelijk moeten worden van Russische fossiele brandstoffen en onze bevoorradingszekerheid moeten versterken
- Door te groeien, kunnen we de vaardigheden die we de afgelopen jaren in België en Duitsland hebben opgedaan, valoriseren en de internationale markten helpen om koolstofneutraal te worden
- Het metier van een TNB wordt steeds complexer wordt. Om die veranderingen bij te houden, transformeert de Groep zich tot een digitale TNB. Zo kan ze haar taken efficiënter uitvoeren en de uitdagingen in de elektriciteitssector beheersen

1 WE ZIJN DEEL VAN DE OPLOSSING

De oorlog in Oekraïne heeft Europa laten zien dat we de energietransitie moeten versnellen. In mei 2022 publiceerde de Europese Commissie haar REPower-EU-plan om Europa's afhankelijkheid van Russische fossiele brandstoffen te verminderen, onder meer door een toename van hernieuwbare energie. In een jaar dat gekenmerkt werd door zeer volatiele energiemarkten, zijn we ons sterker bewust geworden dat de energietransitie ook bijdraagt aan bevoorradingszekerheid.

Wat hebben we geleerd van 2022?

Chris Peeters: Onze strategie, die gericht is op het versnellen van de energietransitie, werd nog relevanter. De Elia Group studie over de elektrificatie van de industrie heeft aangetoond dat elektrificatie en toegang tot hernieuwbare energie op lange termijn prijsstabiliteit bieden. De energietransitie is dus niet alleen goed voor het klimaat, maar draagt ook bij aan onze sociaaleconomische welvaart. Veel mensen denken nog steeds dat hernieuwbare energie te duur is, terwijl het vandaag eigenlijk de goedkoopste oplossing is. Geen enkele andere technologie die vanaf nul moet worden opgebouwd, komt in de buurt. De industrie heeft dat goed begrepen.

Bernard Gustin: Onze activiteiten maken deel uit van de oplossing. De omgeving waarin we werken is echter veel complexer geworden in 2022. De maatschappij moet grote investeringen doen in hernieuwbare productie, noodzakelijke netinfrastructuur, industriële elektrificatie en digitalisering. Dit betekent een maximale inspanning in een tijd van stijgende rentevoeten en inflatie.

Er is veel te doen in onze thuislanden en toch zoekt de Elia groep naar bijkomende groeimogelijkheden?

Chris Peeters: In deze fase van onze groei is het belangrijk om onze portefeuille verder te diversifiëren. Zowel in Europa als in de Verenigde Staten zijn er vele opportuniteiten in offshore transmissie. Daarom hebben we WindGrid opgericht. Het stelt ons in staat om de vaardigheden die we de afgelopen jaren in België en Duitsland hebben opgedaan te valoriseren. We hebben een punt bereikt waarop we op een intelligente manier onze vleugels kunnen uitslaan, met beperkte risico's. Als wij de kansen die binnen ons bereik liggen niet aangrijpen, doen anderen dat wel en gaat het momentum verloren. Door mee te zijn met de laatste internationale ontwikkelingen op het vlak van innovatie en technologie, kunnen we die ook naar onze thuismarkten brengen. En zo blijven we relevant in België en Duitsland.

Bernard Gustin: Dankzij onze unieke expertise in de ontwikkeling van offshore netten, hebben we een bijzondere set vaardigheden ontwikkeld die geen enkel ander bedrijf heeft. Het zou jammer zijn om die niet uit te spelen. Vanuit een risicoperspectief moeten we proberen minder afhankelijk te zijn van een beperkt aantal gereguleerde kaders die om de vier of vijf jaar worden herzien. Dat maakt geografische diversificatie en het ontwikkelen van bv. activiteiten in de Verenigde Staten zo relevant voor onze groep. Daarmee onderscheiden wij ons van onze collega's, die een louter nationaal georiënteerd zijn. Een gediversifieerde groep worden - zowel geografisch als qua waardeketen - is de beste strategie om aandeelhouderswaarde te creëren en tegelijk onze positie en maatschappelijke betrokkenheid in onze thuislanden te versterken.

ONS BEDRIJF IS TOEKOMSTGERICHT EN CREËERT KANSEN VOOR JONGEREN DIE HUN TOEKOMST IN EIGEN HANDEN WILLEN NEMEN DOOR TE WERKEN AAN DE ENERGIETRANSITIE. WE MOETEN HEN MEER PERSPECTIEVEN BIEDEN DAN ENKEL HET REALISEREN VAN BESTAANDE PROJECTEN.

Chris Peeters

DE SAMENLEVING MOET GROTE INVESTERINGEN DOEN IN DUURZAME OPWEKKING, CRUCIALE INFRASTRUCTUUR, INDUSTRIËLE ELEKTRIFICATIE EN DIGITALISERING. DAT BETEKENT EEN MAXIMALE INSPANNING IN EEN TIJD VAN STIJGENDE RENTE EN INFLATIE.

Bernard Gustin

Groei trekt talent aan. Dat zal cruciaal zijn, gezien de uitdagingen die voor ons liggen!

Chris Peeters: In 2023 willen we binnen Elia Group 250 mensen aanwerven. Wij hebben het potentieel om getalenteerde mensen aan te trekken. Ons bedrijf is toekomstgericht en creëert kansen voor jonge mensen die de verandering willen versnellen door te werken aan de energietransitie. We moeten hen meer vooruitzichten bieden dan enkel het realiseren van bestaande projecten. Ik krijg bijvoorbeeld vele vragen over ons energie eiland. Zulke baanbrekende projecten zijn aantrekkelijk voor mensen die willen werken in sectoren met een maatschappelijk doel; het bereiken van klimaatneutraliteit en het ondersteunen van onze economie. Wat als we niet hadden ingezet op offshore ontwikkeling, of dat we niet hadden geïnvesteerd in Duitsland? Het antwoord is eenvoudig. Dan waren we nu een minder relevante systeembeheerder geweest.

In november 2022 kondigde de groep een nieuw CAPEX-plan aan voor 2023-2027. Hoe zal dit worden gefinancierd?

Bernard Gustin: Elia Group is een industriële groep die de komende 5 jaar 15,9 miljard euro investeert (7,2 miljard euro in België en 8,7 miljard euro in Duitsland) om de energietransitie te versnellen. Om deze investeringen te financieren, is het belangrijk om investeerders aan te trekken die deel willen uitmaken van ons groeiverhaal. Investeerders zullen echter alleen deelnemen als ze een goed rendement krijgen dat de meest recente macro-economische omgeving weerspiegelt. De huidige investeringsvoorwaarden zijn niet zo gunstig als in voorgaande jaren en financiële middelen zijn moeilijker te vinden. Recente beslissingen in de VS hebben een gunstige risico-rendement verhouding gecreëerd voor energiegerelateerde investeringen. Wij moeten ook stabiliteit op lange termijn kunnen bieden, zodat investeerders hun rendement over een langere investeringshorizon kunnen verzekeren, ondanks een volatiele omgeving. Daarom is het belangrijk dat we ook rekening houden met de nieuwe economische omgeving en gunstigere en meer voorspelbare investeringsvoorwaarden creëren in onze thuislanden België en Duitsland, zodat de energietransitie een succes wordt.

Chris Peeters: De voorbije jaren zagen we een bijna onbestaande inflatie en een dalende trend van de risicovrije langetermijnrente. Onze toezichthouders vertaalden dit in een dalend rendement op ons kapitaal. Dat was logisch. De context is nu echter volledig veranderd. We bevinden ons in een inflatoire omgeving. Met deze nieuwe context van stijgende rente moet snel rekening worden gehouden. Als we niet langer voldoende kapitaal kunnen aantrekken omdat investeerders in andere sectoren een beter rendement voor hun investeringen met hetzelfde risicoprofiel kunnen vinden, kan de noodzakelijke infrastructuur niet gerealiseerd worden. Dat zou de energietransitie vertragen; wat een grote misstap zou zijn.

Duitsland was sterk afhankelijk van Russisch gas als overgangsbrandstof. Frankrijk heeft problemen met zijn kerncentrales. België begon zijn kernenergie af te bouwen toen het daar niet voldoende op voorbereid was. Bevoorradingszekerheid lijkt niet meer zo vanzelfsprekend als vroeger?

Chris Peeters: We beleven veel turbulentie midden in de energietransitie. Onze experts hebben regeringen meermaals bijgestaan om hen te ondersteunen in moeilijke omstandigheden. Dit behoort tot onze publieke opdracht. Het is de reden waarom we zo grondig werken aan onze studies. De Belgische en Duitse regeringen scheppen de kaders, maar wij hebben de technische kennis om het werk nu en in de toekomst uit te voeren. Wij zullen niet bijdragen door aan de zijlijn te blijven staan, maar door er 24/7 aan te werken. Onze modellen en analyses zijn robuust omdat we rekening houden met vele mogelijke scenario's. Daardoor zijn we in staat overheden effectieve maatregelen voor te stellen. Dat is een zeer belangrijke waarde die we teruggeven aan de maatschappij. Onze stem wordt als zeer relevant beschouwd.

Het metier van een TNB wordt steeds complexer. Hoe houden jullie de veranderingen bij?

Chris Peeters: Door digitalisering en door verder te bouwen op onze vaardigheden. Veel mensen denken dat digitalisering gaat over het ontwikkelen van tools die taken efficiënter kunnen uitvoeren. Digitalisering gaat echter ook over de voortdurende integratie van nieuwe kennis. Als we de complexiteit van elektrische voertuigen, warmtepompen en industriële elektrificatie

willen beheren, moeten we ervoor zorgen dat onze medewerkers over de juiste vaardigheden beschikken en deze in de hele organisatie verankeren. Op die manier kunnen we sociaal-economische welvaartswinsten realiseren, zoals het onder controle houden van onze systeemkosten en er tegelijkertijd voor zorgen dat de markten beter functioneren.

Ook de implementatie van nieuwe technologieën en nieuwe toepassingen wordt steeds complexer. Zijn daar risico's aan verbonden?

Bernard Gustin: We werken steeds vaker op zee of ondergronds. We voeren ook meer bouwwerkzaamheden uit op bestaande sites. Dat betekent dat de coördinatie van de werven bijzonder complex wordt, want onze medewerkers werken naast de bestaande hoogspanningsinfrastructuur. In 2022 kwam bij het trekken van een kabel in een tunnel in Berlijn een medewerker van een van onze onderaannemers om het leven. Dit tragische ongeval herinnert er ons op een pijnlijke manier aan dat risico's inherent zijn aan onze activiteiten en dat we niet in routines mogen vervallen. De markt voor onderaannemers wordt steeds internationaler, wat de zaken nog uitdagender kan maken. Goede communicatie tussen partijen die verschillende moedertalen spreken, is essentieel.

Hoe kunnen we, nu de energieprijzen hoog zijn, de energietransitie efficiënter maken?

Chris Peeters: We kunnen de systeemkosten verlagen dankzij flexibiliteit. Flexibiliteit is inherent aan het systeem en het belang ervan zal toenemen naarmate de elektrificatie zich over de samenleving verspreidt. Flexibiliteit zal ons functioneren mee bepalen. De elektrische auto zal bijvoorbeeld deel gaan uitmaken van ons slimme energieverbruik thuis. Mensen kunnen hun EV op het werk opladen en vervolgens diezelfde energie (opgeslagen in de autobatterij) gebruiken om thuis te koken. Alles is mogelijk. Vanuit ons perspectief is het belangrijk de trends te spotten en flexibiliteit op een passende manier in het systeem te integreren. Convergentie met andere sectoren zal veel sociaal-economische welvaart brengen.

Dit verslag bevat ook interviews met Stefan Kapferer, de CEO van 50Hertz (**pagina 30**), Catherine Vandenborre, de CFO van Elia Group (**pagina 37**), Peter Michiels, de CAO van Elia Group (**pagina 47**), Michael von Roeder, de CDO van Elia Group (**pagina 49**) en een korte uitwisseling tussen Frédéric Dunon (Deputy CEO van Elia) en Chris Peeters (**pagina 111**).

DANKZIJ ONZE UNIEKE EXPERTISE IN DE ONTWIKKELING VAN OFFSHORE-NETWERKEN HEBBEN WE EEN BIJZONDERE SET VAARDIGHEDEN ONTWIKKELD DIE GEEN ENKEL ANDER BEDRIJF HEEFT. HET ZOU JAMMER ZIJN OM ONZE UNIEKE TROEVEN NIET UIT TE SPELEN.

Bernard Gustin

CHRIS PEETERS UITGEROEPEN TOT MANAGER VAN HET JAAR 2021

Het Belgische businessmagazine Trends heeft Chris Peeters, de CEO van Elia Group, uitgeroepen tot Manager van het Jaar 2021. De prijsuitreiking vond plaats in maart 2022 na verschillende keren te zijn uitgesteld door de pandemie. Na de nominatie van Chris Peeters heeft de Elia groep nu een trio van succesvolle leiders in zijn rangen. Twee andere leden van het Directiecomité, Peter Michiels en Catherine Vandenborre, werden respectievelijk uitgeroepen tot HR Manager van het Jaar 2018 en CFO van het Jaar 2019.

ONZE MODELLEN EN ANALYSES ZIJN ROBUUST OMDAT WE MET VEEL MOGELIJKE SCENARIO'S REKENING HOUDEN. WE ZIJN DAAROM IN STAAT OM EFFECTIEVE MAATREGELEN VOOR TE STELLEN AAN OVERHEDEN. DAT IS EEN ZEER BELANGRIJKE WAARDE DIE WE TERUGGEVEN AAN DE MAATSCHAPPIJ.

Chris Peeters

TERUGBLIK OP 2022

Chris Peeters: 2022 was deels een voorbereidend jaar voor wat in 2023 zal gebeuren. Er werd grote vooruitgang geboekt in de werking van onze Groep. De markten in België en Duitsland zijn heel verschillend, maar de problemen en uitdagingen zijn dezelfde. Door dingen samen te doen en op verschillende gebieden voorop te lopen, zullen we ook in de toekomst relevant blijven. In België waren we pioniers in industriële flexibiliteit; nu voeren we meer gefragmenteerde microflexibiliteit uit via ons Consumer-Centric Market Design. Na de bouw van de eerste hybride interconnector in Duitsland werken we nu aan de eerste energie-eilanden. We geven de groep verder vorm op basis van onze sterke punten in offshore-ontwikkeling, flexibiliteit en digitalisering.

Bernard Gustin: Voor mij waren er verschillende hoogtepunten doorheen het jaar. Onze kapitaalverhoging in juni toonde de kracht van ons bedrijf. We behielden het vertrouwen van onze referentie-aandeelhouder én de markt te midden van uitdagende tijden en een moeilijke aandelenmarkt. Dit geeft ons vertrouwen voor de toekomst, want de financiering van onze activiteiten zal een grote uitdaging zijn. Een ander hoogtepunt was de bevestiging van onze internationale strategie door onze Raad van Bestuur. Als voorzitter van de Groep heb ik het volste vertrouwen in die internationale visie. Ten slotte konden we Europese steun krijgen voor het Prinses Elisabeth Eiland, wat opnieuw bewijst dat we een koploper zijn. In België ontbreekt het aan grote internationale industriële groepen die er hun beslissingscentra hebben. De Elia groep wil hierin het voortouw nemen.

Chris Peeters: Tot slot wil ik mijn oprechte waardering en dank uitspreken voor de inspanningen van onze medewerkers. Eerst hadden ze te maken met COVID-crisis, die snel werd gevolgd door de energiecrisis. Ze staan onder grote druk, maar ze weten dat ze voor de goede zaak werken. Ik ben trots om te zien waar zij staan op vlak van hun vaardigheden en realisaties. Kijk naar onze expertise op het gebied van bevoorradingszekerheid: wij zijn wereldleiders op dit gebied. Wij zijn niet alleen bezig met het beheersen van de uitdagingen in de elektriciteitssector, maar zijn een dynamisch bedrijf dat de energietransitie aanstuurt.

Op 3 oktober stelde Elia het ontwerp voor van 's werelds eerste kunstmatige energie-eiland aan de pers en aan de federale ministers Tinne Van der Straeten (Energie) en Vincent Van Quickenborne (Noordzee). Voor de bekendmaking bezochten de ministers het MOG, Elia's stopcontact-op-zee, in het gezelschap van Elia Group CEO Chris Peeters.

2

OP WEG NAAR GEÏNTEGREERDE VERSLAGGEVING

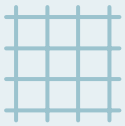
VAN BASISPRINCIPES TOT GEÏNTEGREERD DENKEN

Dit is ons tweede geïntegreerde activiteitenverslag. Het is bedoeld om onze stakeholders en investeerders te informeren over hoe wij op korte, middellange en lange termijn waarde creëren, handhaven en verminderen.

In 2021 werd duidelijk dat het traditionele rapporteringslandschap razendsnel evolueert en dat we, met het oog op die veranderingen, nieuwe benaderingen voor onze rapporterings- en besluitvormingsprocessen moesten overwegen. Vanaf 2021 hebben we onze verslaggeving dan ook volledig afgestemd op het Integrated Reporting Framework (<IR> Framework). Verdere Europese ontwikkelingen, zoals de goedkeuring in november 2022 van de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), bewijzen dat we correct anticiperen op de toekomst en dat onze rapportering aangepast zal zijn aan de nieuwe wettelijke vereisten[1].

Dit jaarverslag is opgesteld onder het toezicht van het senior management van de Groep. De feedback op ons geïntegreerd activiteitenverslag 2021 was ons uitgangspunt. Verschillende departementen hebben hiervoor nauw samengewerkt, waaronder Strategy, Accounting, Communications, Sustainability, Controlling en Investor Relations.

Dit jaarverslag is opnieuw een stap vooruit, omdat we de principes van 'geïntegreerd denken' in al onze activiteiten verankeren. Er zijn diverse initiatieven genomen om hieraan te voldoen, zoals hieronder beschreven:

1. De dubbele materialiteitsmatrix

In 2022 wilden we de impact van onze strategie en ons bedrijfsmodel op onze omgeving beter in kaart brengen ('inside-out'-perspectief of 'impact'-dimensie) en ook zien hoe de omgeving waarin we werken ons in staat stelt om op termijn waarde te creëren ('outside-in'-perspectief of 'financiële' dimensie). Door deze aanpak identificeert de materialiteitsmatrix van 2022 de belangrijkste thema's voor zowel de Groep als haar stakeholders (zie pagina 45).

2. Rapportering over klimaatkwesties in overeenstemming met het TCFD-kader (Task Force on Climate-related Financial Disclosures)

Dit jaarverslag informeert onze stakeholders over onze activiteiten en hoe die bijdragen aan onze klimaatdoelstellingen (zie pagina 171). We willen laten zien hoe onze strategie, ons bestuur en onze activiteiten ons voorbereiden op de risico's en opportuniteiten van de klimaatverandering en hoe we het weerstandsvermogen van onze assets vergroten.

3. Het eerste groepsbrede externe ESG-borgingsproces

We wilden anticiperen op de borgingsvereisten in toekomstige duurzaamheidswetgevingen. Dit betekent dat we de betrouwbaarheid van de gegevens in het duurzaamheidsverslag hebben verbeterd, wat bijdraagt aan onze strategische ActNow-doelstellingen (zie pagina 35).

1 Zoals de CSRD vereist, zal de rapportering van Elia Group in 2025 (voor de gegevens van 2024) voor het eerst moeten voldoen aan de European Sustainability Reporting Standards (ESRS).

RAPPORTERINGSKADER, RESTRICTIES EN BEPALINGEN

Om coherentie te verzekeren en vergelijking in de tijd mogelijk te maken, heeft dit jaarverslag dezelfde structuur als dat van 2021. Het is dus opgebouwd rond onze acht bedrijfsactiviteiten. Het hoofdstuk 'Ons bedrijfsmodel' behandelt ze één voor één en beschrijft telkens de kapitalen[2] waarop deze activiteiten steunen en het effect dat ze erop hebben.

Doorheen het verslag verwijzen we naar ons Duurzaamheidsverslag 2022 en ons Financieel verslag 2022. Samen geven de drie verslagen informatie over onze zakelijke, financiële, operationele en duurzaamheidsimpact. Ze behandelen het fiscaal jaar dat start op 1 januari 2022 en eindigt op 31 december 2022.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het rapporteringskader.

Goedkeuring door de raad van bestuur

De raad van bestuur van Elia Group heeft de totstandkoming van dit rapport ondersteund. De raad erkent zijn verantwoordelijkheid om de integriteit van dit verslag te verzekeren en het af te stemmen op het <IR> Framework.

(verklaring ondertekend door voorzitter en CEO)

GEÏNTEGREERD JAARVERSLAG

- De richtlijnen en principes van 2021 van de International Integrated Reporting Council (IIRC).
- De TCFD.
- De richtlijnen van het Global Reporting Initiative (GRI) 2021 (labels markeren de verwijzingen naar het Duurzaamheidsverslag).

VERKLARENDE WOORDENLIJST

Dit verslag bevat de volgende informatie over Elia Group en haar dochterondernemingen[3]:

Strategie	Materialiteits-matrix	Bedrijfs-model	Performantie	Risico's en opportuniteiten	Bestuurs-organen	Management discussion

FINANCIEEL VERSLAG

- De International Financial Reporting Standards (IFRS) werden gebruikt voor de geconsolideerde overzichten van Elia Group NV, met inbegrip van haar dochterondernemingen, joint ventures en geassocieerde ondernemingen.

DUURZAAMHEIDSVERSLAG

- De richtlijnen van het Global Reporting Initiative (GRI) 2021[4].
- De Greenhouse Gas Protocol Corporate Accounting and Reporting Standard, voor berekeningen van CO_2-emissies.

Opmerking: de termen 'Elia Group NV' en 'Elia Group' verwijzen in het verslag naar het holdingbedrijf, terwijl 'de Elia groep' en 'de Groep' verwijzen naar de verschillende dochterondernemingen die eigendom zijn van Elia Group NV (zie het hoofdstuk 'Elia Group in een oogopslag'). 'Elia' verwijst naar Elia Transmission Belgium NV, de Belgische transmissienetbeheerder (TNB). 50Hertz verwijst naar 50Hertz Transmission GmbH, de TNB die actief is in het noorden en oosten van Duitsland.

Het Belgisch Instituut van de Bedrijfsrevisoren heeft in november 2022 onze verslaggeving van 2021 gekroond met de 'Best Sustainability Report and Stakeholder Inclusiveness and Engagement' award. De prijs is een mooie erkenning en aanmoediging voor onze teams op weg naar een geïntegreerde verslaggeving. Het bewijst dat we steeds trachten rekening te houden met de belangen en wensen van onze stakeholders.

Catherine Vandenborre, CFO van Elia Group, was erg blij met deze onderscheiding: "Deze prijs bevestigt dat we dagelijks handelen in het belang van de samenleving en beloont de inspanningen die we leveren om onze stakeholders in onze activiteiten te betrekken".

2 De term 'kapitalen' komt uit het <IR> Framework (zie 'Verklarende woordenlijst').

3 Onze transmissieactiviteiten (uitgevoerd door Elia Transmission Belgium NV en 50Hertz Transmission GmbH) worden volledig beschreven, terwijl de rapportering over de activiteiten van onze andere dochterondernemingen de beginselen van evenredigheid en materialiteit volgt.

4 De sociale maatstaven zijn van toepassing op dochterondernemingen waarin Elia een participatie heeft van meer dan 50% (Elia Group NV, Elia Transmission Belgium NV, Elia Engineering, Elia Asset NV, Eurogrid International NV, Eurogrid GmbH, 50Hertz Transmission GmbH, Elia Grid International, WindGrid NV), met uitzondering van re.alto energy GmbH.

IN HET KORT

- Elia Group handelt als een holdingbedrijf dat uit twee TNB's bestaat, één in België en één in Duitsland.
- Eind 2022 telde de Groep 3.127 medewerkers; het Elia-net werd uitgebreid tot 8.849 kilometers en het 50Hertz-net bestrijkt nu 10.500 kilometers.
- Hoogtepunten voor de Groep in 2022 zijn de oprichting van WindGrid; de succesvolle aansluiting van het Arcadis Ost 1-windpark op het Duitse onshore net; het Princess Elisabeth Eiland dat financiële ondersteuning krijgt uit het 'Recovery and Resilience Facility'-fonds van de Europese Commissie; en de succesvolle kapitaalverhoging van de Groep.

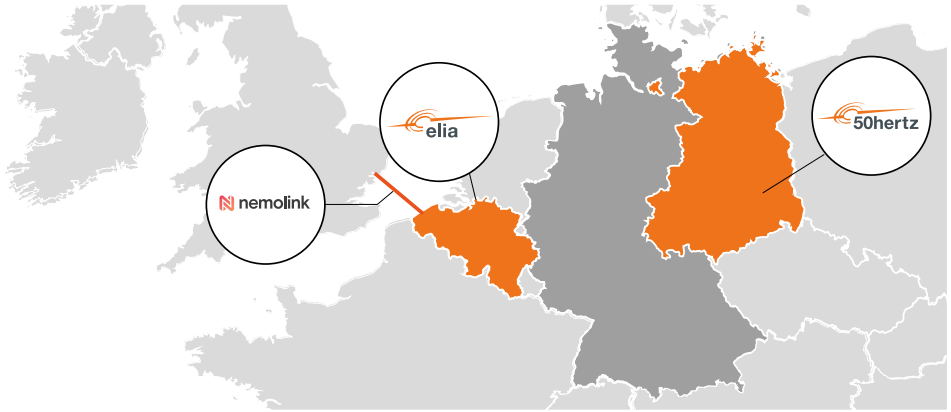

3

OVER ELIA GROUP

3.1 BEDRIJFSPROFIEL

Elia Group is een holdingmaatschappij met twee transmissienetbeheerders: Elia Transmission Belgium NV in België en 50Hertz Transmission GmbH in Duitsland. Naast onze gereguleerde activiteiten voeren wij ook niet-gereguleerde activiteiten uit in Europa en daarbuiten. Zo groeit de Groep voort uit tot een internationaal bedrijf.

GEREGULEERDE ACTIVITEITEN

Elia Transmission Belgium (hierna Elia genoemd) is de Belgische transmissienetbeheerder (TNB) voor elektriciteit op hoogspanning (30 kV tot 70 kV) en op zeer hoge spanning (110 kV tot 380 kV). Het bedrijf heeft een natuurlijk monopolie aangezien het de enige transmissienetbeheerder in België is. Elia ontwikkelt, bouwt en exploiteert een robuust elektriciteitstransmissienet met on- en offshore infrastructuur. Daarnaast ontwikkelt ze diensten en mechanismen die de ontwikkeling van de elektriciteitsmarkten op nationaal en Europees niveau ondersteunen. Elia wil de elektrificatie van de Belgische samenleving volop ondersteunen en tegen 2032 klaar zijn om 50% meer elektriciteitsverbruik op te vangen.

50Hertz is een TNB met een natuurlijk monopolie in het noorden en het oosten van Duitsland en is een cruciale speler in de realisatie van de Duitse energietransitie. Zijn zeerhogespanningsnet levert elektriciteit aan de deelstaten Brandenburg, Mecklenburg-Voor-Pommeren, Saksen, Saksen-Anhalt en Thüringen, en de stadstaten Berlijn en Hamburg: een regio met 18 miljoen inwoners. 50Hertz verbindt de windparken in de Baltische Zee met zijn onshore net. In 2022 werd ongeveer 65% van de elektriciteit die in de regelzone van 50Hertz werd verbruikt, opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen. Tegen 2032 wil 50Hertz 100% van het elektriciteitsverbruik dekken met hernieuwbare energie. De aandeelhouders van 50Hertz zijn Elia Group (80%) en KfW Bankengruppe (Duitse staatsbank voor ontwikkeling en investering) (20%).

Elia Transmission Belgium maakt samen met National Grid, het Britse elektriciteits- en gasbedrijf, deel uit van de joint venture Nemo Link. Nemo Link is de eerste onderzeese interconnector die België met het VK verbindt en zo de elektriciteitshandel tussen beide landen mogelijk maakt. Traders kunnen op veilingen tot 1.012 MW capaciteit aankopen gespreid over een aantal tijdslots. De ingebruikname van Nemo Link betekende een cruciale stap in de integratie van de elektriciteitsnetten van het Europese continent en het VK. De interconnector is operationeel sinds 30 januari 2019 en werkt onder een specifiek regelgevend kader.

NIET-GEREGULEERDE ACTIVITEITEN

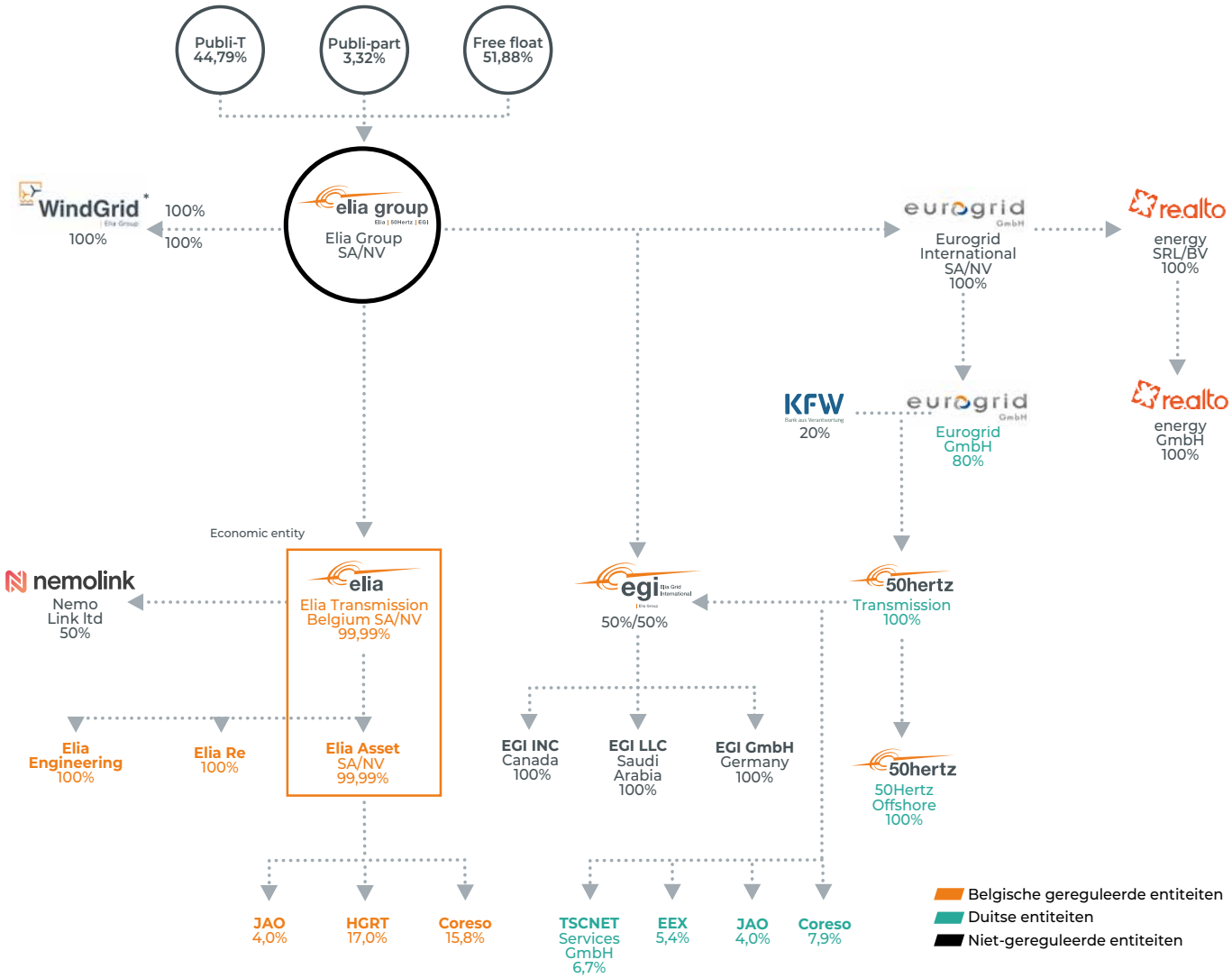
Onze niet-gereguleerde activiteiten geven de mogelijkheid om sleutelcompetenties te ontwikkelen die nodig zijn voor een succesvolle energietransitie. Ze helpen ons om te innoveren, duurzame energiemarkten te ontwikkelen en vorm te geven aan groeikansen die onze maatschappelijke relevantie vergroten.

EGI levert consultancy- en engineeringdiensten in domeinen als de ontwikkeling van de energiemarkt, assetmanagement, systeembeheer, systeemontwikkeling en integratie van hernieuwbare energiebronnen (HEB). Als volwaardige dochteronderneming van Elia Group en 50Hertz kan EGI gebruikmaken van de expertise van twee grote Europese netbeheerders met elk een solide staat van dienst voor het afleveren van kwaliteitsprojecten. De klanten zijn voornamelijk TNB's, maar EGI biedt ook ondersteuning aan regulatoren, overheidsinstanties en privéontwikkelaars.

re.alto is de eerste Europese digitale marktplaats voor de uitwisseling van energiegegevens en -diensten. re.alto maakt de uitwisseling van energiedata mogelijk via zijn innovatieve 'Application Programming Interface-platform' (API). Hiermee kan de energiesector een grote digitale stap voorwaarts zetten naar een meer wijdverspreide invoering van Energy-as-a Service-bedrijfsmodellen om zo sneller een koolstofneutrale energietoekomst te kunnen realiseren.

Onze nieuwste entiteit, WindGrid, richt zich op offshore windenergie-ontwikkelingen buiten de traditionele perimeters van de Groep. Het biedt de Groep de mogelijkheid om haar expertise in offshore buiten België en Duitsland te vermarkten en wereldwijde partners te ondersteunen bij de aansluiting van offshore windparken op onshore netten. WindGrid zal dus extra inkomsten genereren voor de Groep. Dit nieuwe filiaal zal er ook voor zorgen dat de Groep koploper blijft in de ontwikkeling van offshore windenergie en dat onze maatschappelijke relevantie op langere termijn gegarandeerd wordt.

3.2 JURIDISCHE STRUCTUUR

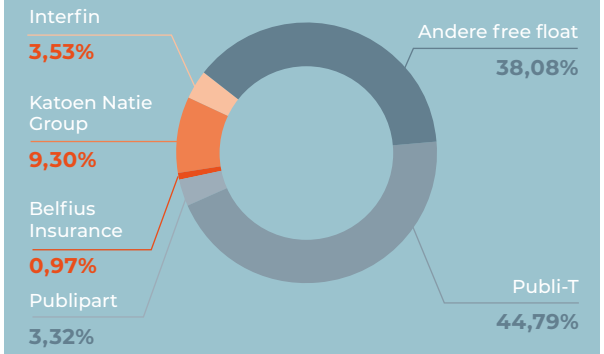
19,4%

van de uitstaande aandelen zijn in het bezit van institutionele beleggers

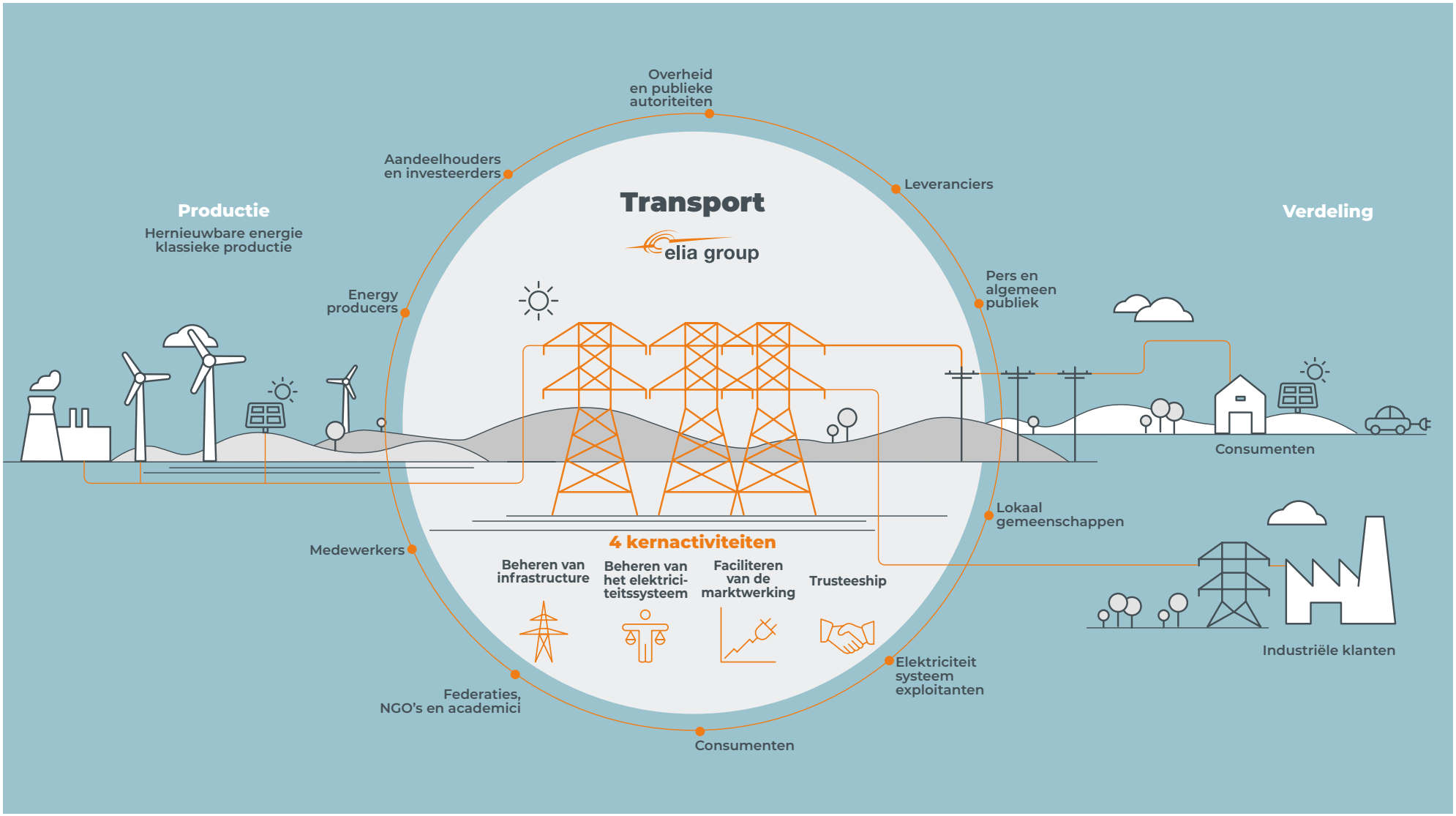
44,0%

van onze investeerders zijn fondsen die zich op ESG

Aandeelhoudersstructuur

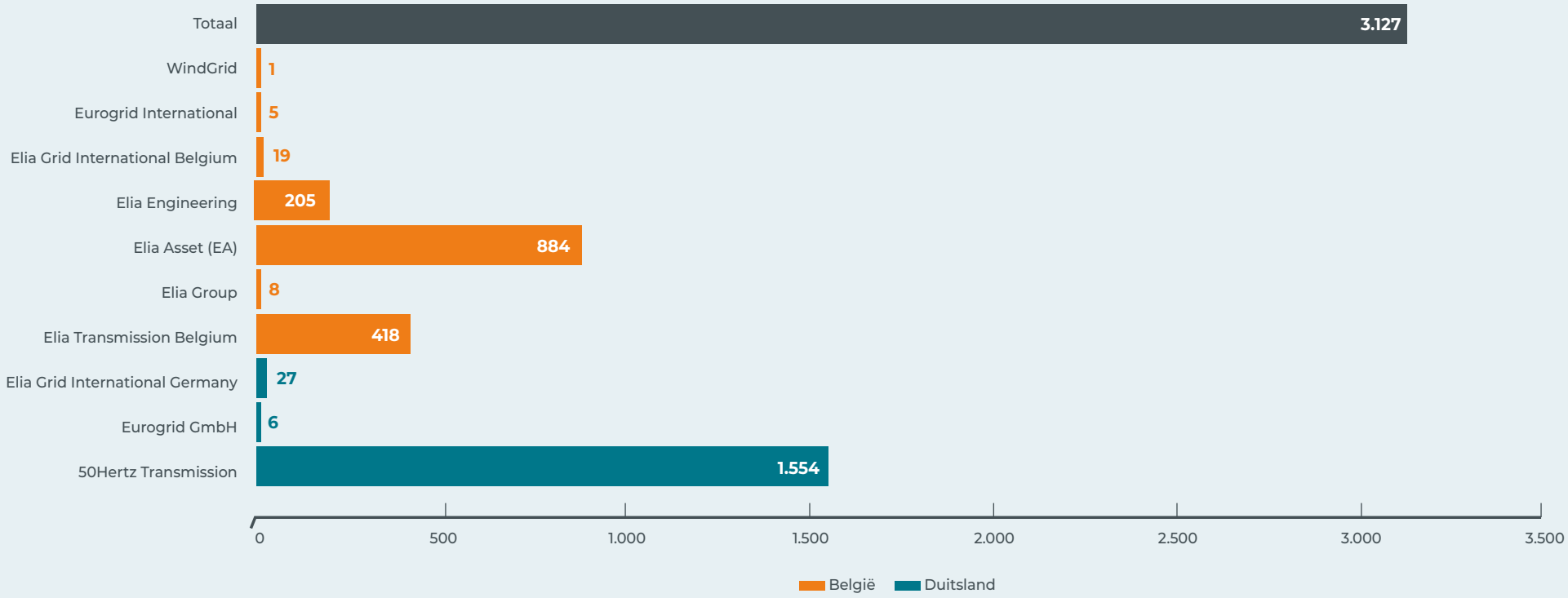
3.3 WAARDEKETEN

3.4 PERSONEELSBEZETTING EN HET NET

PERSONEELSBEZETTING

VERDELING VOLGENS DOCHTERBEDRIJVEN EN LANDEN EIND 2022

ELIA: NET EN ASSETS

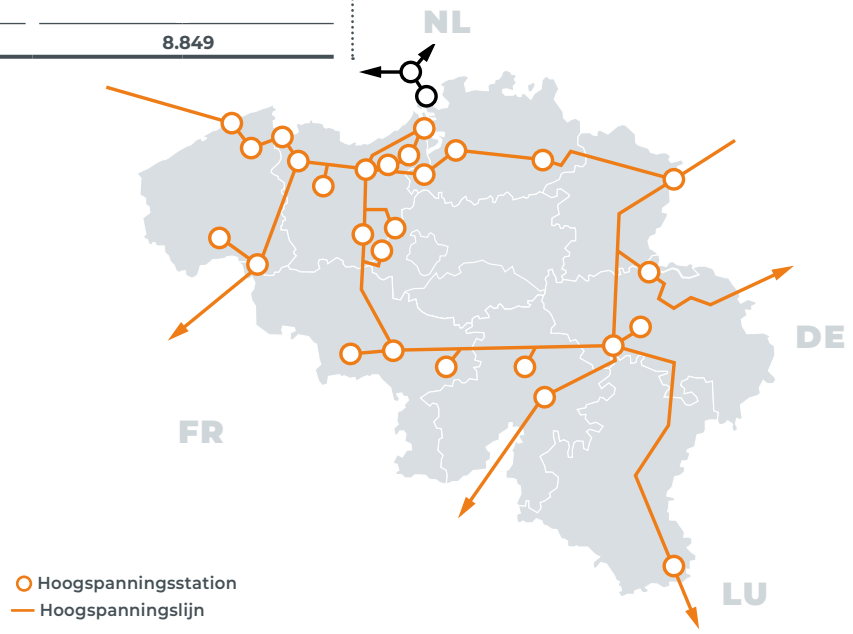
LENGTE VAN LIJNEN

	2022	
Spanning	Onder-grondse/ onderzeese kabels (km)	Luchtlijnen (km)
400 kV (DC)	69,5*	0
380 kV	41	940
320 kV	49	0
220 kV	162	302
150 kV	749	1.926
110 kV	0	25
70 kV	331	2.316
36 kV	1.844	8
30 kV	64	22
Totaal lijnen en kabels	**3.309,5**	**5.539**
TOTAAL	**8.849**	

HOOGSPANNINGSSTATIONS EN CONVERSIESTATIONS

	2022
# hoogspanningsstations >= 150 kV	300
# hoogspanningsstations < 150 kV	505
# HVDC-conversiestations	2
TOTAAL	**807**

* De Nemo Link interconnector (140km) is een joint venture tussen National Grid Interconnector Holdings Limited, een dochteronderneming van het Britse National Grid Plc, en Elia Transmission Belgium.

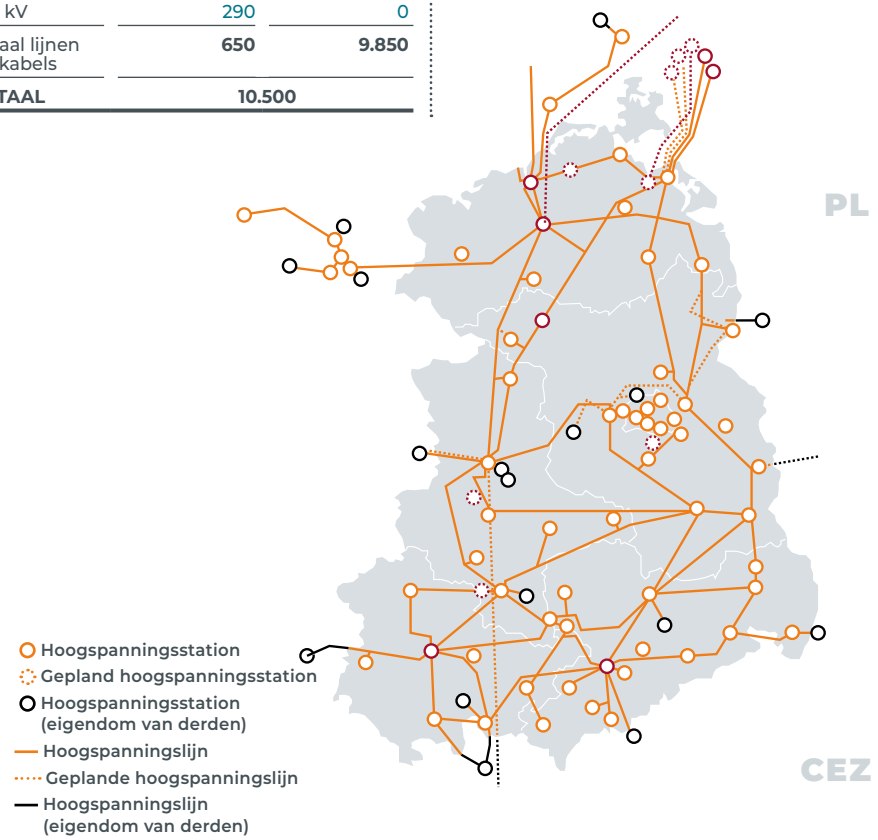
50HERTZ: NET EN ASSETS

LENGTE VAN LIJNEN

	2022	
Voltage	Onder-grondse/ onderzeese kabels (km	Luchtlijnen (km)
400 kV (DC)	15	0
380 kV	55	7.480
220 kV	290	2.370
150 kV	290	0
Totaal lijnen en kabels	**650**	**9.850**
TOTAAL	**10.500**	

HOOGSPANNINGSSTATIONS EN CONVERSIESTATIONS

	2022
# hoogspanningsstations >= 150 kV	67
# hoogspanningsstations < 150 kV	10
# HVDC-conversiestations	2
TOTAAL	**79**

3.5 HOOGTEPUNTEN

ONTWERPEN, BOUWEN EN BEHEREN VAN DE TOEKOMSTIGE TRANSMISSIE-INFRASTRUCTUUR OM DE INTEGRATIE VAN HEB TE ONDERSTEUNEN

In dit hoofdstuk lichten we enkele hoogtepunten toe uit 2022. Ze zijn elk gelinkt aan één van onze acht strategische ambities (raadpleeg alvast het hoofdstuk "Onze visie, missie en strategie" voor meer informatie).

OFFSHORE HOOGSPANNINGSSTATION ARCADIS-OST SUCCESVOL GEÏNSTALLEERD IN DE BALTISCHE ZEE

Het Arcadis Ost 1-windpark werd in juli aangesloten op het hoogspanningsnet van 50Hertz. Eerder was op een werf in het Deense Aalborg de elektrische apparatuur geïnstalleerd in het offshore hoogspanningsplatform (2.380 ton) dat daarna op zijn fundering in de Baltische zee is geplaatst. Het platform zal de elektriciteit van de 27 windturbines van Arcadis Ost omzetten naar 220 kV en via onderzeese transmissiekabels naar het onshore aansluitingspunt van 50Hertz in Lubmin transporteren. Het platform is 30 meter hoog en ligt 19 kilometers buiten de kust. De ingebruikname is voorzien eind 2023.

In april 2022 werd Belgisch vice-eersteminister en minister van Economie en Werk, Pierre-Yves Dermagne, rondgeleid op de werf van het Arcadis Ost-platform in Aalborg, Denemarken.

VERSTERKING VAN DE EUROPESE BACKBONE

In december 2022 hebben Elia en RTE de versterking van de interconnector tussen België en Frankrijk gevierd. Deze zal de bevoorradingszekerheid in beide landen en de integratie van de Europese elektriciteitsmarkt versterken. De verbinding Avelgem-Avelin is nu uitgerust met geleiders die weerstand bieden aan hoge temperaturen. Deze geavanceerde technologie heeft het voordeel dat twee keer zoveel stroom kan worden uitgewisseld (van 3 naar 6 GW).

Waals minister van Energie, Philippe Henry, en de vertegenwoordigers van de Franse overheidsinstanties woonden de inhuldiging bij.

"IK BEN TROTS OP ONZE SAMENWERKING MET ELIA. DANKZIJ DIT PROJECT KUNNEN FRANKRIJK EN BELGIË MEER CAPACITEIT UITWISSELEN. HET IS EEN MOOI VOORBEELD VAN DE ELEKTRISCHE SOLIDARITEIT IN EUROPA. DIE SOLIDARITEIT IS ABSOLUUT NOODZAKELIJK IN DE HUIDIGE ENERGIECRISIS MAAR OOK OM OP LANGE TERMIJN ONZE DOELSTELLINGEN VOOR KOOLSTOFNEUTRALITEIT TE REALISEREN."

Xavier Piechaczyk,
voorzitter van het Directoire van RTE

VERDER VORMGEVEN AAN DE (EUROPESE) MARKTEN EN HOGE BEVOORRADINGSZEKERHEID FACILITEREN

UITBREIDING VAN HET FLOW-BASED MARKTKOPPELINGSMECHANISME

Op 8 juni 2022 werd het flow-based marktkoppelingsmechanisme uitgebreid tot een ruimere Europese regio. Nu nemen 13 landen van de 'Core Capacity Calculation Region', waartoe ook België en Duitsland behoren, deel aan de day-aheadmarkt. Het mechanisme moet ervoor zorgen dat de elektriciteit efficiënter van het ene land naar het andere stroomt door rekening te houden met de congesties in het hele regionale net. Dat is van cruciaal belang om het overschot aan hernieuwbare energie over de grenzen heen te kunnen delen en draagt zo ook bij aan het succes van de energietransitie.

VEILINGEN IN HET KADER VAN HET CAPACITEITS-VERGOEDINGSMECHANISME (CRM) IN BELGIË

In april en oktober 2022 maakte Elia de resultaten bekend van de eerste en de tweede CRM-veiling. Het CRM is één van de maatregelen van de federale regering om de bevoorradingszekerheid van België na de (gedeeltelijke) kernuitstap in 2025 te handhaven. Het CRM moet ervoor zorgen dat er voldoende back-up-capaciteit is wanneer 5 van de 7 Belgische kernreactoren sluiten.

DE POSITIE VAN DE GROEP VIA ANORGANISCHE GROEI VERSTERKEN EN UITBREIDEN NAAR NIEUWE BEDRIJFSGEBIEDEN

ELIA GROUP BREIDT ZIJN INTERNATIONALE OFFSHORE ACTIVITEITEN UIT

In februari 2022 keurde de raad van bestuur de oprichting goed van een nieuwe dochteronderneming: WindGrid. Om de energietransitie te versnellen, zijn er aanzienlijke investeringen nodig in het offshore net en de hernieuwbare energieproductie in de komende jaren; in Europa en in andere markten. Via WindGrid is Elia Group klaar om aan deze noden tegemoet te komen.

WindGrid
Elia Group

In oktober 2022 hebben het Amerikaanse nutsbedrijf PPL Corporation en WindGrid een samenwerkingsovereenkomst getekend voor de aansluiting van toekomstige offshore windparken op het onshore net in New England (VS). PPL en Elia Group namen deel aan een 'Request of Information' die gelanceerd werd door de vijf staten in New England: Massachusetts, Connecticut, Rhode Island, Maine and New Hampshire.

DUURZAAMHEID VERZEKEREN IN ONZE MANIER VAN WERKEN

ELIA GROUP ONDERSTEUNT HET 24/7 CARBON-FREE MOVEMENT

In november 2022 tekende Elia Group het '24/7 Carbon-Free Energy Compact', dat wordt opgezet door UN Energy. Elia Group maakt zo deel uit van een globale gemeenschap waarvan de deelnemers de decarbonisatie van de elektriciteitssyste men wereldwijd willen versnellen. Zo willen ze de klimaatverandering beperken en ervoor te zorgen dat iedereen toegang heeft tot duurzame elektriciteit, zoals vooropgesteld door de duurzame ontwikkelingsdoelstelling SDG 7.

EEN LEIDER ZIJN OP HET GEBIED VAN VEILIGHEID EN GEZONDHEID EN ONZE CULTUUR EN TALENTEN VERDER ONTWIKKELEN

VEILIGHEID VERSTERKEN

Elia heeft haar veiligheidsopleidingen herzien. Vroeger hadden die niet altijd de juiste vorm, inhoud of duur. Met dit project is er nu een duidelijk kader over wat de medewerkers moeten weten en doen en welke veiligheidsmaatregelen ze moeten treffen. De integratie van een gedragsdimensie zal ertoe bijdragen dat we niveau 4 op de 'Safety Culture Ladder' bereiken.

ELIA OPNIEUW TOP EMPLOYER

Voor het vijfde jaar op rij is Elia uitgeroepen tot één van de beste werkgevers in België. Elia behaalde een zeer hoge algemene score en steeg van 78% naar 87%. We maken de grootste vooruitgang op het vlak van 'diversiteit en inclusie' en 'leiderschap'. Het Top Employer-label gaat naar bedrijven die hun medewerkers uitstekende werkomstandigheden bieden. Begin 2022 ontvingen 84 Belgische bedrijven deze certificering.

ONZE TOEKOMST FINANCIEREN

GESLAAGDE KAPITAALVERHOGING EN TWEEDE GROENE OBLIGATIE

Met de 'ring-the-bell'-ceremonie van 28 juni op Euronext Brussel, werd een succesvolle kapitaalverhoging afgerond. Alle nieuwe aandelen in het kader van deze aanbieding met voorkeurrechten werden onderschreven (waarvan 88,64% in de openbare aanbieding en 11,36% in de private plaatsing) - in het totaal goed voor €590,1 miljoen. Dit was één van de grootste aandelenuitgiften met voorkeurrecht in België sinds 2015.

In augustus gaf Eurogrid GmbH (de dochteronderneming van 50Hertz) in moeilijke marktomstandigheden een groene obligatie uit voor een bedrag van €750 miljoen. De liquide middelen zijn nodig voor de netuitbreiding in het kader van de energietransitie. Hiermee kan 50Hertz de geselecteerde on- en offshore projecten financieren die de integratie en het transport van hernieuwbare energie aanzienlijk doen toenemen.

ELIA'S ENERGIE-EILAND ERKEND ALS SPEERPROJECT VOOR EU-FINANCIERING

Het is een mock-up.

Op 14 december 2022 tekende Elia een overeenkomst met de federale regering over financiële ondersteuning uit de 'Recovery & Resilience Facility' van de Europese Commissie (RRF). De subsidie van €99,7 miljoen zal worden gebruikt voor de bouw van het Prinses Elisabeth Eiland dat een belangrijke Europese energieknooppunt wordt. Het eiland komt op ca. 45 km voor de Belgische kust en zal de windenergie van de windparken van de tweede offshore zone aan land brengen. Op termijn zal het eiland ook bijkomende interconnectoren met Groot-Brittannië (Nautilus) en Denemarken (Triton Link) ontvangen.

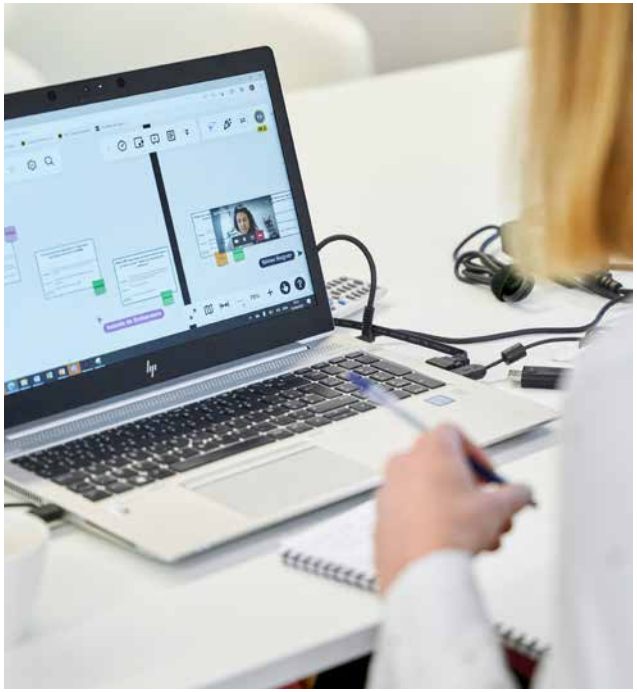

Tinne Van der Straeten (Belgisch minister van Energie), Thomas Dermine (staatssecretaris voor Economisch Herstel en Strategische Investeringen) en Stefaan de Rynck (Hoofd van de Vertegenwoordiging van de Europese Commissie in België) waren aanwezig bij de ondertekening van het protocol voor de Europese subsidie.

ONZE DIGITALE TRANSFORMATIE REALISEREN

OPRICHTING VAN EEN DIGITAL TRANSFORMATION OFFICE

In januari 2022 zette Elia Group een Digital Transformation Office (DTO) op om de digitale transformatie te versnellen. Het DTO helpt de Groep om de alsmaar complexere uitdagingen rond decarbonisatie van de elektriciteitssystemen en elektrificatie van de samenleving aan te pakken. Tegelijk wordt er ingespeeld op opportuniteiten. Voor meer informatie, zie pagina 89.

EFFICIËNTIE VERHOGEN, SYNERGIEËN TOT STAND BRENGEN EN TOEWIJZING VAN DE MIDDELEN OPTIMALISEREN

POWER-TO-HEAT CENTRALES (PTH) GEKOPPELD AAN 50HERTZ-NET

In januari 2022 namen 50Hertz en het openbare nutsbedrijf Stadtwerke Stralsund een PtH-eenheid van 6.5 MW in gebruik in de Duitse deelstaat Mecklenburg-Voor-Pommeren. De eenheid zet windenergie die niet op het net kan worden aangesloten (wegens congestie) om in groene districtverwarming voor de stad Stralsund. Daarnaast werden de structurele werkzaamheden voor één van de grootste PtH-eenheden in Duitsland in juli 2022 voltooid. Met een capaciteit van 80 MW zal de PtH-centrale In Hamburg vanaf de winter van 2023/24 instaan voor de verwarming van ongeveer 27.000 wooneenheden, wat een besparing zal opleveren van 100.000 ton CO_2.

ELIA GROUP EN RE.ALTO STARTEN SAMENWERKING MET ELLI

In september 2022 ondertekenden Elia Group en re.alto een MoU met Elli (een dochterbedrijf van Volkswagen Group) om de integratie van elektrische voertuigen in het elektriciteitssysteem te versnellen. Omdat er meer variabele HEB in het net worden geintegreerd, wordt het complexer om te de balans tussen vraag en productie te handhaven. Elektrische voertuigen zullen een aanzienlijk deel van de flexibiliteit leveren die het elektriciteitssysteem in de toekomst nodig heeft.

Michael Pollmann (staatsadviseur van Hamburg voor Milieu, Klimaat, Energie & Landbouw), Dr. Frank Golletz (CTO van 50Hertz) en Kirsten Fust (directeur bij Hamburg Energiewerke) woonden de plechtigheid ter gelegenheid van de voltooiing van de structurele werkzaamheden van de power-to-heat-eenheid bij.

IN HET KORT

- De manier waarop de Groep waarde creëert (op de korte, middellange en lange termijn), wordt beïnvloed door de context waarin zij werkt, maar ook door de vier megatrends in de energiesector: versnelde decarbonisatie en elektrificatie; flexibel elektriciteitsverbruik; sectorconvergentie en nieuwe technologieën; en meer internationale samenwerking
- De meeste van onze activiteiten in België en Duitsland zijn gereguleerd en onderworpen aan Europese en nationale wetgevingen en regelgevingen, die geregeld worden bijgewerkt.
- Stefan Kapferer, CEO van 50Hertz, legt uit waarom een snellere ontwikkeling van het net cruciaal is

4 ELIA GROUP IN EEN SNEL VERANDERENDE CONTEXT

4.1 DE VIER MEGATRENDS

De context waarin we werken, wordt sterk beïnvloed door maatschappelijke en politieke ontwikkelingen; zowel nationaal als internationaal. Maar de manier waarop we waarde creëren (op de korte, middellange en lange termijn) wordt ook beïnvloed door de megatrends in de energiesector. We hebben er 4 gedefinieerd.

VERSNELDE DECARBONISATIE EN ELEKTRIFICATIE

De Russische invasie in Oekraïne (februari 2022) bracht het Europese energiedebat terug op het voorplan. De geopolitieke crisis en de recordprijzen voor energie zetten de Europese Unie ertoe aan om energieproductie meer in eigen hand te nemen en de doelstellingen rond hernieuwbare energie, decarbonisatie en elektrificatie sneller uit te voeren.

Kort na de Russische inval heeft de Europese Commissie haar RePowerEU Plan gepubliceerd (mei 2022), dat voortbouwt op de Europese Green Deal (2019) en het Fit-for-55wetgevingspakket (2021). Het plan moet Europa minder afhankelijk maken van Russische fossiele brandstoffen. Het richt zich op de diversificatie van de Europese energievoorziening, energiebesparende maatregelen en de toename van hernieuwbare energie.

Door de energietransitie te versnellen, worden we minder afhankelijk van fossiele brandstoffen, versterken we de Europese energiesoevereiniteit en blijven de energieprijzen stabiel en betaalbaar, waardoor de inflatie op de gas- en elektriciteitsmarkt beperkt blijft. Offshore energie, die opgewekt wordt op de Europese zeeën, wordt gezien als de hoeksteen van het toekomstige Europese energiesysteem.

De sterke stijging van hernieuwbare energie en de versnelde elektrificatie hebben echter belangrijke gevolgen. Zo moet er nieuwe netinfrastructuur worden bijgebouwd. HEB liggen immers vaak afgelegen. Dit zorgt voor een toename van elektriciteitstransmissie over lange afstanden. Daarnaast moeten regio's met complementaire productiepatronen via interconnectoren verbonden worden, aangezien het potentieel aan hernieuwbare energie in Europa ongelijk verdeeld is.

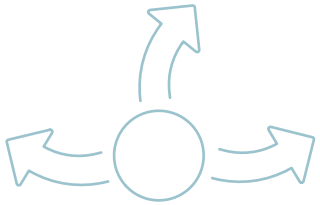
Om de veilige en efficiënte werking van een dergelijk hernieuwbaar en volatiel elektriciteitssysteem te waarborgen, moet de flexibiliteit van de huishoudens en de industrie beter benut worden op alle niveaus van het systeem en dat via verschillende elektriciteitsmarkten.

WAT DOET ELIA GROUP?

We hebben ons onverminderd ingezet voor de energietransitie door ook in 2022 HEB in het systeem te integreren. We versterkten onze inspanningen om de ontwikkeling van het net te versnellen, zodat we beter kunnen inspelen op de maatschappelijke behoeften. In 2022 werd ook werd WindGrid opgericht, een logische stap in de uitbouw van Elia Group, gezien onze expertise en baanbrekende projecten op het gebied van offshore ontwikkelingen (zie pagina11).

Aan deze veranderingen zijn zowel risico's als opportuniteiten verbonden (zie 'Kenmerken van de systemen voor interne controle en risicobeheer'). Om de projecten te realiseren moeten we niet alleen moeten we toegang hebben tot de nodige financieringsbronnen en betrouwbare toeleveringsketens, ook vergunningsprocedures moeten sneller afgeleverd worden om de projecten tijdig te realiseren. Om vooruitgang te boeken, moeten we bovendien de beste talenten met de geschikte vaardigheden in offshore en HVDC-systemen aanwerven. Maar er zijn ook opportuniteiten. Zo zorgt onze proactieve aanpak van de netontwikkeling ervoor dat we de economische ontwikkeling in België en Duitsland ondersteunen. Dit maakt ons een relevante speler wat ons extra groeimogelijkheden geeft.

FLEXIBEL ELEKTRICITEITSVERBRUIK

Door de toename van hernieuwbare productie en elektrificatie, wordt een flexibel elektriciteitsverbruik steeds belangrijker. Het zorgt voor een betere integratie van de variabele productie en het houdt ook de systeemkosten onder controle.

Industriële elektrificatie en de opkomst van elektrische voertuigen, warmtepompen en batterijen veranderen fundamenteel de manier waarop consumenten omgaan met het elektriciteitssysteem. Sectorconvergentie brengt nieuwe mogelijkheden om de flexibiliteit te benutten en is belangrijk om de energietransitie op een efficiënte manier te versnellen.

Huishoudens kunnen -als er veel wind en zon is- met flexibele apparaten meer en goedkoper elektriciteit verbruiken. Ze kunnen het verbruik ook beperken of zelfs uitstellen wanneer de hernieuwbare productie beperkt is en de energieprijzen hoog zijn. Bestaande en nieuwe leveranciers van energiediensten kunnen voor hun hun klanten producten ontwikkelen waardoor ze hun flexibiliteit beter kunnen valoriseren en hun elektriciteitskosten doen dalen.

Ook de industrie zal een belangrijke leverancier van flexibiliteit worden naarmate bedrijven hun processen elektrificeren en koolstofvrij maken. Vandaag is de businesscase voor de industrie vooral gericht op het leveren van ondersteunende diensten aan het energiesysteem. In de toekomst zullen er veel meer mogelijkheden zijn waardoor de industrie het verbruik beter afstemt op de productiepatronen van hernieuwbare energie en dat tegen dynamische elektriciteitsprijzen.

WAT DOET ELIA GROUP?

In lijn met ons “Consumentgericht marktontwerp” (2021) lag onze focus in 2022 op de invoering van systeem- en marktwijzigingen die flexibiliteit aanmoedigen en valoriseren. Dit moet Belgische en Duitse huishoudens in staat stellen om in onze regelzones flexibiliteit te leveren via zogenaamde virtuele energiecentrales die het net in evenwicht helpen houden (zie pagina 81). Elia Group heeft bijkomend verschillende initiatieven gelanceerd om de ontwikkeling van energiediensten te ondersteunen, waaronder TraXes (zie pagina 86).
In onze visienota “Powering Industry Towards Net Zero” hebben we de toekomstige elektrificatie van de industrie bestudeerd (zie pagina 61). Om gelijke tred te houden met de ambities van de industrie op het vlak van elektrificatie en om de ontwikkeling van industriële clusters te ondersteunen, moeten er een aantal maatregelen worden genomen die, onder andere, flexibiliteit bevorderen.
Aan deze veranderingen zijn zowel risico’s als opportuniteiten verbonden (zie ‘Kenmerken van de systemen voor interne controle en risicobeheer’). We hebben op het juiste moment de juiste technologie, beleidsveranderingen en energiediensten nodig om ervoor te zorgen dat consumenten kunnen helpen het elektriciteitsnet in evenwicht te houden. Een flexibel elektriciteitsverbruik stelt ons in staat om nieuwe partnerschappen te sluiten met spelers uit de hele energiewaardeketen. Als consumenten en de industrie hun flexibiliteit met succes kunnen valoriseren, zal dat een positieve impact hebben op de energietransitie.

SECTOR-CONVERGENTIE EN NIEUWE TECHNOLOGIEËN

Door de ontwikkeling van nieuwe technologieën en door digitalisering is er steeds meer overlap tussen de elektriciteitssector en andere sectoren, zoals verwarming, transport en industrie. De eigenaars van flexibele apparaten zoals warmtepompen, elektrische voertuigen en kleine batterijen kunnen worden aangemoedigd om hun elektriciteitsverbruik op te schuiven in de tijd, en zo bij te dragen aan een efficiëntere werking van het systeem.

Ook de opkomst van nieuwe monitoring- en onderhoudstechnologieën draagt bij aan systeemefficiëntie. Het Internet of Things en artificiële intelligentie (AI) leiden tot intelligente netten (die continu kunnen worden gemonitord), een geautomatiseerde besluitvorming en een verbeterde risicovoorspelling en incidentenanalyse. Door blockchain te gebruiken voor digitale identiteiten, kan energie worden uitgewisseld tussen verschillende partijen en kan groene energie van bron tot consument worden getraceerd.

Om dit complexere elektriciteitssysteem te beheren, hebben we toegang nodig tot de juiste data en moeten we deze gegevens gebruiken voor realtime besluitvorming. Hierdoor zullen we meer aandacht moeten besteden aan gegevensbeveiliging en toestemmingsbeheer.

WAT DOET ELIA GROUP?

In januari 2022 hebben we het Digital Transformation Office opgericht dat ons helpt om de complexe uitdagingen in de komende jaren aan te pakken. (zie pagina 89). We deden ook onderzoek naar het gebruik van innovatieve apparaten, waaronder technologieën voor inspecties op afstand en artificiële intelligentie, om de monitoring van assets efficiënter, veiliger en duurzamer te maken.
In juli 2022 hebben we bv. met succes een nieuwe robot getest op elektromagnetische compatibiliteit. Dit gebeurde via een ingebouwde camera in een hoogspanningslaboratorium. De robot maakt deel uit van een reeks testprojecten bedoeld om onze HV-converterhallen te inspecteren zonder ze uit te schakelen. Door robots in te zetten, kunnen onze medewerkers meer inspecties uitvoeren zonder dat de lokale elektriciteitstoevoer onderbroken wordt. Dit vermindert de risico's en onze ecologische voetafdruk.
Aan deze veranderingen zijn zowel risico's als opportuniteiten verbonden (zie 'Kenmerken van de systemen voor interne controle en risicobeheer'). Door de toenemende digitalisering nemen de risico's van gegevensbeheer en de kans op cyberaanvallen toe. We moeten er ook voor zorgen dat onze medewerkers over de nodige vaardigheden beschikken om het nieuw digitaal systeem te beheren. Tegelijkertijd kan de technologie slim ingezet worden om zo efficiënter te werken en de uitdagingen van de energietransitie om te zetten in opportuniteiten.

MEER INTERNATIONALE SAMENWERKING

Uit onze studie "Roadmap to Net Zero" (november 2021) blijkt dat Europa tegen 2050 aan de directe vraag naar elektriciteit kan voldoen. Dit is echter alleen mogelijk als de ontwikkeling van HEB drie keer sneller verloopt, elektrificatie wordt gestimuleerd, de efficiëntie vergroot en er meer on- en offshore interconnectoren worden gebouwd om de ongelijke verdeling van HEB in Europa op te vangen.

Om optimaal gebruik te maken van zijn HEB, moet Europa kaders creëren voor partnerschappen tussen landen met een ander potentieel aan hernieuwbare energie. Bovendien moet er internationaal worden samengewerkt om het volledige potentieel van de Noordzee en de Baltische Zee te benutten. Hybride interconnectoren en energie-eilanden zorgen niet alleen voor stroomuitwisseling tussen landen, maar zullen ook verbonden zijn met offshore windparken. Deze interconnectoren en energie-eilanden worden ook de eerste bouwstenen van een vermaasd Europees elektriciteitsnet op zee.

De toenemende integratie van het Europees elektriciteitssysteem vraagt een supranationale aanpak die door de lidstaten wordt ondersteund. Dat kan via samenwerking tussen bepaalde Europese regio's, bv. via regionale coördinatiecentra (zoals CoreSo en TSCNET) of door samenwerkingen die het hele continent omvatten. Het Ten-Year Network Development Plan van het Europees netwerk van transmissienetbeheerders voor elektriciteit (European Network of Transmission System Operators, ENTSO-E) bevordert bijvoorbeeld de volledige integratie van het Europese net en de Europese energiemarkt.

WAT DOET ELIA GROUP?

We begrijpen hoe cruciaal partnerschappen zijn voor de uitbouw van een geïntegreerd Europees net en een geïntegreerde Europese markt en onderhouden daarom nauwe betrekkingen met verschillende internationale stakeholders.
Zo mocht onze CEO, Chris Peeters, deelnemen aan een gesprek tijdens de North Sea Summit in mei 2022 in Denemarken. Daarin benadrukte hij nog eens het belang van on- en offshore interconnectoren en samenwerking. Tijdens deze top hebben de staatshoofden en ministers van Energie van België, Duitsland, Denemarken en Nederland de Esbjerg Offshore Wind Declaration ondertekend om hun gezamenlijke offshore windcapaciteit uit te breiden naar 65 GW in 2030 en 150 GW in 2050. Ook Commissievoorzitter Ursula von der Leyen en de Eurocommissaris voor Energie Kadri Simson waren bij de gesprekken aanwezig.
Daarnaast werd in juni het flow-based marktkoppelingsmechanisme uitgebreid zodat een grotere regio kan deelnemen aan de day-aheadmarkt (zie pagina 17). Om deze uitbreiding tot een goed einde te brengen, moesten we nauw samenwerken met de lokale TNB's en Regional Security Coordinators. Bovendien, naarmate ons bedrijf internationaler wordt, zullen we ook steeds vaker overeenkomsten sluiten, zoals die tussen Elia Group (via WindGrid) en het Amerikaanse PPL Corporation van oktober.
Aan deze veranderingen zijn zowel risico's als opportuniteiten verbonden (zie 'Kenmerken van de systemen voor interne controle en risicobeheer'). Dergelijke samenwerkingen moeten bijvoorbeeld tijdig worden aangegaan om er de vruchten van te plukken. Door met meer partners samen te werken, kunnen we de efficiëntie verhogen, best practices uitwisselen en de energietransitie versnellen.

4.2 POLITIEKE, ECONOMISCHE, SOCIALE EN TECHNOLOGISCHE ONTWIKKELINGEN IN 2022

INTERNATIONALE ONTWIKKELINGEN

De energiecrisis heeft de groene transitie een nieuwe dimensie gegeven. HEB worden nu gezien als een instrument om het energiesysteem onafhankelijker, veiliger, duurzamer en betaalbaarder te maken. Na de Russische inval de in Oekraïne, werden in maart 2022 de elektriciteitsnetten van Oekraïne en Moldavië met succes gesynchroniseerd met het continentale Europese net. In mei publiceerde de Europese Commissie haar REPowerEU plan. De lidstaten hebben ook noodmaatregelen ingevoerd om kwetsbare consumenten te ondersteunen.

De Baltic Energy Security Summit in augustus 2022 bracht acht lidstaten bijeen die de doelstellingen voor hernieuwbare energie sneller willenrealiseren. Tijdens deze top hebben Duitsland en zeven andere landen de Marienborg Declaration ondertekend. Zo wordt de offshore windcapaciteit tegen 2030 verzevenvoudigd. In september 2022 hebben de negen landen van de North Seas Energy Cooperation afgesproken om tegen 2050 ten minste 260 GW aan offshore windenergie te installeren. Dat vertegenwoordigt 85% van de EU-doelstellingen voor windenergie voor dat jaar.

In oktober heeft de EC het EU-actieplan voor de digitalisering van het energiesysteem goedgekeurd. Dit plan heeft tot doel de ontwikkeling van een duurzame, transparante, competitieve en stabiele markt voor digitale energiediensten aan te moedigen. Het benadrukt hoe we met nieuwe technologieën de integratie van HEB in het systeem kunnen ondersteunen, energiebronnen efficiënter kunnen gebruiken en de kosten voor de consumenten en energiebedrijven kunnen beperken.

Europa heeft in 2022 ook nieuwe maatregelen ingevoerd die de positie van de consument moeten versterken en energie-efficiëntie en verantwoord ondernemen bevorderen. De EC heeft bijvoorbeeld de Energy Communities Repository gelanceerd (ECR), die technische ondersteuning biedt aan energiegemeenschappen. Bovendien werd de EU Taxonomy Regulation voort uitgewerkt en is de Europese Centrale Bank begonnen met het koolstofvrij maken van de bedrijfsobligaties.

De Europese instellingen en lidstaten hebben in 2022 hun doelstellingen voor hernieuwbare energie en energie-efficiëntie nog uitgebreid om de energietransitie te versnellen. Ook het betaalbaar houden van de transitie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen waren belangrijke drijfveren voor hun energiebeleid. Elia Group heeft deze thema's opgenomen in haar strategie en activiteiten en heeft zo haar reputatie als katalysator van de transitie verder versterkt.

Bernard De Clercq,
Head of EU Affairs binnen Elia Group

Het wordt tijd dat we onze kwetsbaarheden aanpakken en snel onafhankelijker worden in onze energiekeuzes. Laten we bliksemsnel overgaan naar hernieuwbare energie. Hernieuwbare energie is goedkoop, schoon en mogelijk oneindig, en in plaats van de fossiele-brandstoffenindustrie elders te financieren, schept hernieuwbare energie hier banen. De oorlog van Poetin in Oekraïne toont aan dat onze transitie naar schone energie dringend moet worden versneld.

Uitvoerend vicevoorzitter voor de Europese Green Deal, Frans Timmermans, maart 2022

NATIONALE ONTWIKKELINGEN

Naar aanleiding van de Russisch-Oekraïense oorlog heeft de Belgische regering beslist om de kernuitstap, die gepland stond voor 2025, deels terug te draaien en twee kernreactoren 10 jaar langer open te houden. Ze heeft ook verschillende maatregelen genomen om de hoge energiefactuur van de consumenten en bedrijven te verlichten. In oktober heeft de EC €1,5 miljard overheidssteun van de Belgische federale regering voor de gas- en elektriciteitsleveranciers goedgekeurd.

In februari heeft de Duitse regering de certificering van gaspijpleiding Nord Stream 2 stopgezet en de eerste van een aantal financiële steunpakketten voor consumenten gelanceerd. In juli 2022 werd bijvoorbeeld de heffing voor hernieuwbare energie die door de consumenten werd betaald, verlaagd en uiteindelijk definitief afgeschaft (**zie pagina 84**). Diezelfde maand heeft de Duitse overheid ook een aantal wijzigingen in het energiebeleid doorgevoerd. Hiermee wil ze o.a. de vergunningsprocedures versnellen voor vooral windenergieprojecten; het net sneller uitbreiden en zorgen de hernieuwbare capaciteit om meerdere manieren uitbreiden.

Als onderdeel van een analyse die de beschikbare energiebronnen van het land in kaart bracht, werden twee stresstests uitgevoerd. Tijdens de tweede test, die in augustus 2022 werd uitgevoerd door 50Hertz en de drie andere Duitse TNB's, werd nagegaan of Duitsland over voldoende productiecapaciteit beschikt om de sluiting van de drie resterende kernreactoren eind 2022 op te vangen. De regering heeft daarop beslist om de levensduur van de drie reactoren te verlengen tot midden april 2023.

DIGITALISERING VAN HET NET – INNOVATIE ONDERSTEUND DOOR HET EU-ACTIEPLAN

Internationale spelers hebben ook in 2022 onderzoek gedaan naar de manieren waarop de transmissie van elektriciteit geïnnoveerd kan worden. Dit omvatte de ontwikkeling van slimme netten die realtime data bezorgen over problemen en veranderingen in het verbruik, en de (bijbehorende) stimuli voor flexibiliteit aan de vraagzijde, die samenhangt met de elektrificatie van mobiliteit en verwarming. Daarom werd ook verder onderzoek gedaan naar: connectiviteitstechnologie voor het Internet of Things (IoT), virtual reality (VR), artificiële intelligentie (AI), drones en robots, satellietbeelden, cloud computing en het gebruik van blockchain voor digitale identiteiten.

De Russische invasie in Oekraïne heeft de bevoorradingszekerheid aangetast en de energieprijzen tot ongekende niveaus opgedreven. Voor deze winter beschikt Europa over voldoende hoeveelheden gas, maar we moeten onze reserves dringend aanvullen voor volgend jaar. We hebben ook prijsregulering, staatssteun en belastingmaatregelen voorgesteld om Europese huishoudens en bedrijven te beschermen tegen de gevolgen van de uitzonderlijk hoge prijzen.

Kadri Simson,
EU-Commissaris voor Energie,
maart 2022

4.3 WIJZIGINGEN IN DE REGELGEVING

De meeste van onze bedrijfsactiviteiten zijn gereguleerd. We volgen strikte regels op voor deugdelijk bestuur aangezien we een nationaal monopolie hebben op het beheer van het transmissienet in België en een regionaal monopolie in het noorden en oosten van Duitsland. Onze TNB-licenties in deze twee landen houden in dat Elia, 50Hertz en Nemo Link onderworpen zijn aan de Europese regelgeving en aan verschillende lokale wettelijke en regelgevende systemen. Risico's omtrent de regelgeving zijn voor ons van groot belang. Omdat we onder verschillende regelgevingsstelsels werken, kunnen we echter het risico spreiden.

EUROPEES NIVEAU

ENTSO-E

Op Europees niveau definieert ENTSO-E gemeenschappelijke technische normen, zoals de Europese Netcodes, om de harmonisatie, integratie en efficiëntie van de Europese elektriciteitsmarkt te vergemakkelijken. Daarnaast publiceert het ENTSO-E om de twee jaar een Ten-Year Network Development Plan (TYNDP) waarvoor het nauw overlegt met nationale transmissienetbeheerders om het geïnterconnecteerde Europese net vorm te geven. De organisatie biedt ook een transparantieplatform dat alle Europese marktdeelnemers gratis toegang geeft tot de gegevens van de Europese elektriciteitsmarkt.

ACER

Het Europees Agency for the Cooperation of Energy Regulators (ACER) zorgt dat de interne Europese gas- en elektriciteitsmarkten goed functioneren en het zet zich in voor alle EU-burgers. ACER ondersteunt de nationale regulatoren bij hun taken op Europees niveau en coördineert waar nodig hun werkzaamheden.

NATIONAAL NIVEAU

Op nationaal niveau moeten de dochterondernemingen van Elia Group zich houden aan verschillende nationale regelgevingskaders.

In Duitsland staan de activiteiten van 50Hertz onder het toezicht van de Duitse regulator voor elektriciteit (de Bundesnetzagentur, of BNetzA). In België worden de extra-hoogspanningsactiviteiten van Elia (110 kV tot 380 kV) gereguleerd door de Belgische federale Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG). Bijkomend zijn de hoogspanningsdelen van het net van Elia (30 kV tot 70 kV) onderworpen aan de regels die door de regionale regulatoren zijn vastgesteld: de VREG in het Vlaamse Gewest, de CWaPE in het Waalse Gewest en BRUGEL in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Nemo Link is onderworpen aan een 'Cap and Floor' regulatoir model dat werd ontwikkeld door het Office of Gas and Electricity Markets (Ofgem) in het Verenigd Koninkrijk en door de CREG. Deze regelgeving voorziet gereguleerde opbrengsten als floor of ondergrens om de neerwaartse trend van de investering te beperken. Verbruikers in Groot-Brittannië en België moeten het verschil compenseren als de opbrengsten onder de ondergrens komen. Tegelijkertijd worden verbruikers beschermd door de cap of bovengrens, die ervoor zorgt dat hoge rendementen aan hen worden teruggegeven.

SIDE STORY

STERKE PRESTATIES NEMO LINK KOMEN TEN GOEDE AAN DE CONSUMENT

Nemo Link, de interconnector tussen het Verenigd Koninkrijk en België, werd vier jaar geleden in gebruik genomen. De Belgische en Britse regulator hebben in december 2022 een 'Within Period Adjustment'-voorstel van Nemo Link goedgekeurd waardoor ca. € 135 miljoen vervroegd naar de verbruikers terugvloeit. Hierdoor zullen de nettarieven in elk land met € 67,2 miljoen dalen. De interconnector heeft uitstekende operationele en commerciële resultaten behaald, waardoor alle opbrengsten hoger dan de bovengrens vervroegd worden teruggegeven aan de TNBs in het Verenigd Koninkrijk en België.

Ontwikkelingen in regelgeving Duitsland

Het regelgevend kader in Duitsland is gebaseerd op stimuli die de productiviteit verhogen en de kosten verlagen. Zo wil de overheid een negatieve socio-economische impact voorkomen. Voor elke vijfjarige regelgevende periode wordt voor 50Hertz een inkomstenlimiet berekend die gebaseerd is op de beheersbare kosten tijdens het basisjaar (zie hieronder). Dit werkt als stimulans om de werkelijke kosten onder de limiet te verlagen om dus extra winst te genereren. Naast deze beïnvloedbare kosten, worden specifieke kosten, zoals kapitaalkosten die voortvloeien uit projecten ter versterking van het net of herstructureringsprojecten of kosten die voortvloeien uit vooraf bepaalde procedures (bv. aankoop van netverliezen of regelvermogen) beschouwd als niet-beïnvloedbare kosten.

De rentabiliteit van het eigen vermogen (ROE) zorgt voor voldoende rendement op de investering en het beheer van het net van 50Hertz; dit wordt momenteel vastgesteld op 5,64% na belastingen (dit is 6,91% inclusief vennootschapsbelasting).

Aangezien de vierde regelgevende periode van 2024 tot 2028 zal lopen, zullen het huidige regelgevend kader en de relevante regelgevingsparameters naar verwachting veranderen. In oktober 2021 legde het BNetzA de ROE voor de volgende regelgevende periode vast op 4,13% na belastingen (of 5,07% inclusief vennootschapsbelasting) voor de meeste netactiva (die gebouwd zijn sinds 2006), wat een aanzienlijke daling betekent in vergelijking met de huidige ROE.

Maar omdat de rente aanzienlijk veranderd is in vergelijking met oktober 2021, bespreken 50Hertz en andere belanghebbenden uit de sector een mogelijke herziening van de ROE voor de vierde regelgevende periode. Verdere parameters, zoals de individuele efficiëntiefactor die onderworpen is aan een nationale TNB-benchmark en de algemene productiviteitsfactor in de sector, moeten nog worden vastgesteld. In 2022 start het BNetzA met de evaluatie van de kosten van het basisjaar (2021), dat tijdens de vierde regelgevende periode zal dienen als basis voor de inkomstenlimiet.

Wat het regelgevend kader in zijn geheel betreft, hebben de Duitse Bundesrat en de federale regering in juli 2021 een wijziging van de verordening voor stimuleringsmaatregelen vastgelegd. Deze wijziging zal vanaf 2024 een nieuwe regeling invoeren om investeringskosten te herfinancieren, de zogenaamde “Aanpassing van de kapitaalkosten”. Onder deze regeling zal geen onderscheid worden gemaakt tussen investeringsmaatregelen en vervangingsprojecten en zullen de totale activawaarden jaarlijks worden bijgewerkt. In een overgangsperiode die de volgende regelgevende periode omvat, zullen specifieke regelingen toegestaan zijn zoals het recht om lopende projecten voor te zetten binnen de huidige regeling en een vaste ‘adder’ (‘socket’) voor specifieke activa. Bovendien werd voor de vier transmissienetbeheerders een stimuleringsmechanisme voor redispatching kosten ingevoerd.

Tariefmethodologie België: De CREG keurt de Belgische tariefmethodologie 2024-2027 goed

Elia werkt volgens een kost-plus-model. De winst wordt bepaald door een billijk vergoedingsmechanisme en aangevuld met stimuleringsmaatregelen die leiden tot een rendement op het eigen vermogen van ongeveer 6%. De stimuleringsmaatregelen omvatten kosteneffici ëntie, de kwaliteit van de dienstverlening voor markintegratie, innovatie en continuïteit van de stroomvoorziening.

De Belgische tariefmethodologie omvat verschillende soorten tarieven: verbindingskosten, kosten voor toegang tot het net, evenwichtsvergoedingen en tarieven voor openbare-dienstverplichtingen of andere belastingen, heffingen, toeslagen en bijdragen.

In juni 2022 heeft de CREG de methodologie voor de elektriciteitstarieven voor de periode 2024-2027 goedgekeurd. Deze goedkeuring volgde op een publieke consultatie over de methodologie die in april 2022 werd opgestart en die de federale regering begin juni 2022 had goedgekeurd.

De nieuwe tariefmethodologie gelijkt op de methodologie die op dit ogenblik van toepassing is. Het regelgevende kader blijft een kost-plus-model met kostendekking van alle redelijke kosten en met een vergoeding. Op basis van de parameters beschreven in de methodologie bedraagt het gemiddeld regulatoir rendement op het eigen vermogen ongeveer 5,7%, afhankelijk van de effectieve opbrengsten die voortvloeien uit de incentive-regelgeving.

INTERVIEW MET STEFAN KAPFERER

VERGUNNINGS-PROCEDURES MOETEN VERSNELLEN

Stefan Kapferer, CEO van 50Hertz, legt uit waarom een snellere ontwikkeling van het net cruciaal is.

Door de Russische invasie in Oekraïne was 2022 zowel voor de politieke wereld als voor de energiesector een moeilijk jaar. Hoe is 50Hertz daarmee omgegaan?

Ondanks het tekort aan gas heeft deze situatie ons nooit voor problemen gesteld. De politiek, de energiesector en de netbeheerders hebben heel efficiënt samengewerkt om het net stabiel te houden. Al met al kan 50Hertz tevreden terugblikken op 2022. Ik was vooral blij met de ingebruikname van het eerste 40 kilometer lange deel van de Uckermarklijn. Het heeft ons 15 jaar van politiek debat, vergunningsprocedures en juridische geschillen gekost om deze mijlpaal te bereiken. De eerste plannen voor de Uckermarklijn dateren van 2005. Ter vergelijking: in 2007 werd in Duitsland de eerste iPhone op de markt gebracht. De iPhone 14 is het nieuwste model dat momenteel verkrijgbaar is. Als we in dezelfde tijdspanne 14 lijnen hadden kunnen aanleggen, zou de energietransitie al veel verder staan.

> **IN 2022 VERTEGENWOORDIGDE HERNIEUWBARE ENERGIE 65% VAN DE ENERGIEMIX VAN 50HERTZ. DAT IS GEWELDIG. MAAR ALS WE 100% WILLEN HALEN, MOETEN WE DE HEB EN DE ELEKTRICITEITSNETINFRASTRUCTUUR VEEL SNELLER ONTWIKKELEN.**
>
> **Stefan Kapferer,**
> **CEO of 50Hertz**

Welke lessen kunnen we hieruit trekken?

Aan dit slakkentempo kan Europa niet koolstofneutraal en energieonafhankelijk worden. Daarom is de ontwikkeling van hernieuwbare energie en de bouw van de nodige infrastructuur nog belangrijker dan voorheen. Naast een versterking van de bevoorradingszekerheid en minder afhankelijkheid van fossiele brandstoffen en hun leveranciers, heeft groene stroom nog een ander belangrijk voordeel voor Europa: het is betaalbaar. Hoe meer stroom we uit hernieuwbare bronnen opwekken, hoe meer dit de prijzen op de energiebeurzen zal bepalen. In 2022 vertegenwoordigde hernieuwbare energie 65% van de energiemix van 50Hertz. Dat is geweldig. Maar als we 100% willen halen, moeten we de HEB en de elektriciteitsnetinfrastructuur veel sneller ontwikkelen.

Welke vooruitgang heeft 50Hertz geboekt op het vlak van netontwikkeling?

In 2022 kregen we meer dan ooit tevoren nieuwe vergunningen voor netontwikkelingsprojecten. Bovendien zijn een aantal projecten al van start gegaan. Het gaat onder meer om de vervanging van de 380 kV-lijn Nordring Berlin, de Diagonal Power Link (een van de belangrijkste 'elektriciteitsaders' van de Duitse hoofdstad), en de bouw van bovengrondse verbindingen in de deelstaten Mecklenburg-Voor-Pommeren, Brandenburg, Thüringen en Saksen. Daarnaast hebben we ook veel vooruitgang geboekt met onze offshore projecten. De eerste windturbines van het Arcadis Ost 1-windpark transporteren sinds begin 2022 elektriciteit naar het vasteland via onze Ostwind 2-netverbinding. We hebben ook de nodige voorwaarden gecreëerd om te beginnen met de bouw van het windpark Gennaker. Dit windpark zal een capaciteit hebben van ongeveer 900 MW. Ten slotte zijn we ook gestart met de publieke participatieactiviteiten voor de NordOstLink-verbinding, die via ons net elektriciteit van de Noordzee naar het zuiden van het land zal transporteren.

IN HET KORT

- **Onze visie en missie zijn een referentie voor onze activiteiten en strategie. Via ons ESG-programma 'ActNow' verankeren we duurzaamheid in onze strategie en bedrijfsactiviteiten.**
- **De interacties tussen Elia Group en onze talrijke stakeholders beïnvloeden onze bedrijfsactiviteiten en maken deel uit van onze jaarlijkse strategische cyclus.**
- **In 2021 introduceerden we een nieuw leiderschapsmodel en toenemende digitalisering bereidt ons voor op de toekomst.**

5 ONZE VISIE, MISSIE EN STRATEGIE

We geven de energietransitie mee vorm en ondersteunen die volop. We hebben een cruciale rol in de integratie van HEB, we spelen in op de vraag naar meer elektrificatie en we zoeken samen met alle spelers uit de energiesector naar opportuniteiten om de samenleving koolstofvrij te maken.

De komende jaren zullen allesbepalend zijn. Door de hoge energieprijzen en de bezorgdheid over onze energiesoevereiniteit, moeten we versnellen in de ontwikkeling van onze on- en offshore netinfrastructuur. Dit mag echter niet ten koste gaan van de operationele uitmuntendheid, kwaliteit of efficiëntie. Tegelijk moedigen we veranderingen aan binnen de elektriciteitsmarkt. Deze zullen ervoor zorgen dat de consument een actieve speler wordt. Het zal hem de mogelijkheid geven om via flexibele consumptie bij te dragen aan een klimaatneutraal Europa. Om dit mogelijk te maken zijn investeringen nodig in innovatie, nieuwe digitale technologieën en versterkte partnerschappen met derden. We willen deze doelstellingen immers delen met derden.

Onze visie en missie zijn onze referentiepunten om deze doelstellingen te realiseren en onze strategie en businessplannen uit te voeren. Als we onze missie niet waarmaken, loopt Europa het risico om de ambities van de Green Deal, namelijk CO_2-neutraal zijn tegen 2050, niet te behalen.

5.1 ONZE VISIE EN MISSIE

ONZE VISIE INSPIREERT ONS EN VERWIJST NAAR ONZE LANGETERMIJNDOELSTELLINGEN.

> **"Een succesvolle energietransitie voor een duurzame wereld"**

Het net dat wij beheren, is de ruggengraat van de energietransitie: onze activiteiten dragen bij aan de decarbonisatie van de elektriciteitssystemen in België, Duitsland en Europa - en naarmate de elektrificatie toeneemt - van de samenleving in haar geheel.

ONZE MISSIE IS ONZE BESTAANSREDEN. HET BESCHRIJFT VOOR WIE WE WERKEN, WAT WE WILLEN BEREIKEN EN HOE WE DAT DOEN.

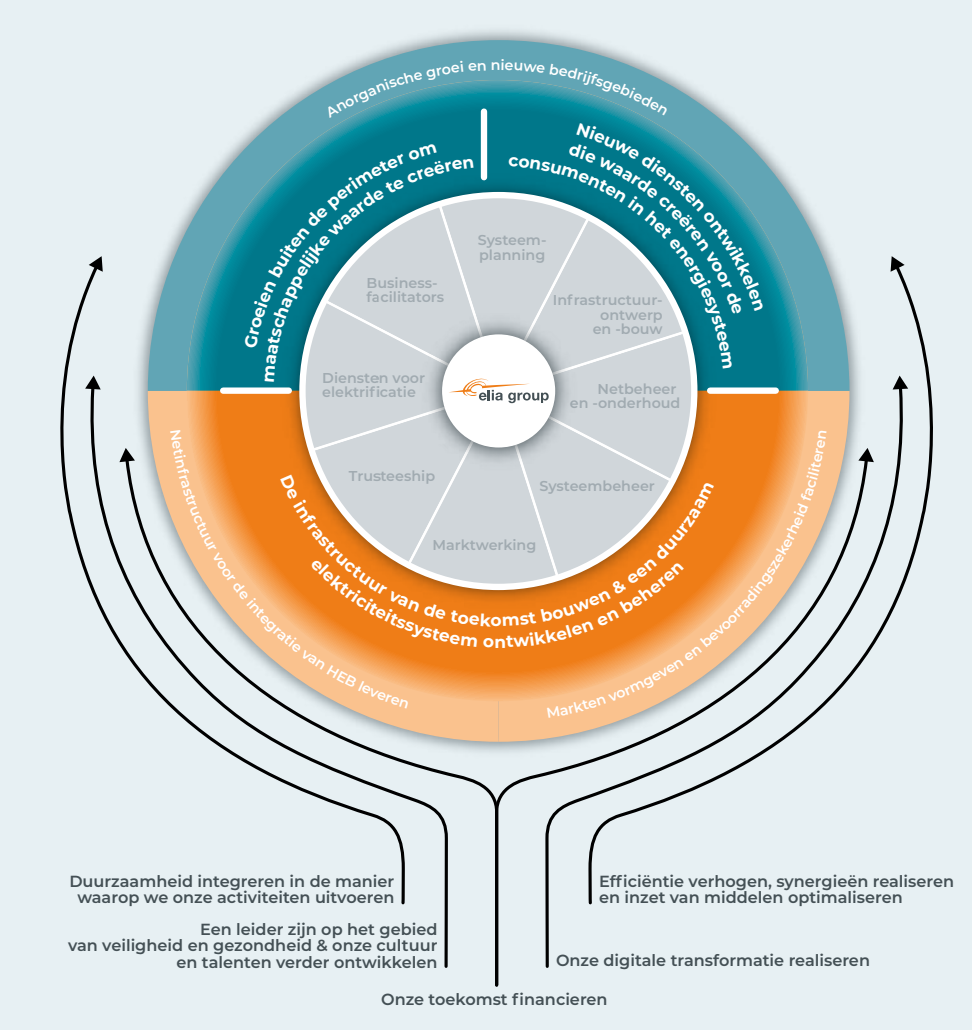
> **"In het belang van de samenleving maken we de energietransitie waar, om Europa klimaatneutraal te maken. Hiervoor ontwikkelen wij de nodige elektriciteitsinfrastructuur en geven wij de Europese markten vorm. We zorgen ervoor dat het licht blijft branden. Dat doen we door een betrouwbaar en duurzaam net te beheren en te innoveren om op een efficiënte manier te voldoen aan de veranderende noden van de consumenten met de veiligheid van de mensen steeds voorop. Wij creëren meerwaarde voor de samenleving in een veranderend energielandschap."**

Het net ontwerpen, bouwen en beheren, is onze kernactiviteit en zal dat ook blijven, net zoals duurzaamheid en innovatie de motor ervan zijn. Maar de wereld rondom ons verandert en klimaatneutraliteit brengt opportuniteiten. Om die te grijpen, kijken we ook verder dan onze huidige activiteiten (zie het hoofdstuk 'Kenmerken van de systemen voor interne controle en risicobeheer'). Zo willen we toegevoegde waarde creëren voor de samenleving.

5.2 ONZE STRATEGIE

Onze strategie bestaat uit drie groeipijlers (zie middelste cirkel van Figuur 1) die worden vertaald in acht strategische ambities (zie binnenste cirkel): drie groeiambities en vijf faciliteringsambities.

Figuur 1

GROEIPIJLERS

PIJLER 1: De infrastructuur van de toekomst bouwen & een duurzaam elektriciteitssysteem ontwikkelen en beheren

Zoals onze eerste pijler aangeeft, engageert Elia Group zich om het licht de klok rond te laten branden, om de transmissie-infrastructuur van de toekomst te ontwerpen, te leveren en te beheren en om de energietransitie te faciliteren. Dit doen we niet alleen in onze binnenlandse markten in België en Duitsland, maar ook in Europa. We zorgen voor een tijdige oplevering van onze CAPEX-projecten volgens hoge kwaliteitseisen en binnen het budget, met een maximale focus op veiligheid. Op die manier bieden wij onze stakeholders oplossingen aan die voldoen aan hun noden en creëren we waarde voor de bredere samenleving.

PIJLER 2: Groeien buiten de huidige perimeter om maatschappelijke waarde te creëren

Onze tweede pijler mikt op het uitbreiden van onze activiteiten buiten onze huidige perimeter, om extra maatschappelijke waarde te creëren. Via de consultancydiensten die onze dochteronderneming EGI aanbiedt, hebben we een sterk inzicht in de internationale markten zodat we interessante bedrijfsopportuniteiten ontdekken en aantrekken. De kennis en ervaring die we in offshore energie opbouwden via onze gereguleerde activiteiten, biedt nieuwe groeimogelijkheden. Via ons nieuwe filiaal Windgrid verkennen we de markten buiten de Noordzee en de Baltische Zee en kijken we ook naar opportuniteiten in de VS. We overwegen het nemen van participaties om in combinatie met onze huidige portefeuille extra waarde te creëren.

PIJLER 3: Nieuwe diensten ontwikkelen die waarde creëren voor de energieconsumenten

Via onze derde pijler zijn we klaar om nieuwe diensten te leveren die waarde creëren voor de energieconsumenten en om digitale tools te leveren waarvan het internationale energie-ecosysteem gebruik kan maken. We willen dit realiseren door de digitalisering van de energiesector te bevorderen en te sturen, en door innovatie aan te moedigen. Dankzij onze ervaring met consumer centricity in het kader van onze gereguleerde activiteiten, verkennen en creëren wij een waaier aan nieuwe opportuniteiten: van sectorkoppeling tot het leveren van nieuwe digitale diensten met partners als re.alto. Deze activiteiten zullen uiteindelijk de energietransitie versnellen.

STRATEGISCHE AMBITIES

Onze **drie groeiambities** (zie buitenste cirkel in Figuur 1) verwijzen naar hoe we onze drie groeipijlers realiseren:

- De infrastructuur voor het toekomstige transmissienet ontwerpen, bouwen en beheren **om de integratie van hernieuwbare energiebronnen te faciliteren;**
- De (Europese) **markten** verder vormgeven en een hoge **bevoorradingszekerheid** ondersteunen;
- De positie van de Groep versterken door **niet-organische groei** en uitbreiden naar nieuwe werkgebieden.

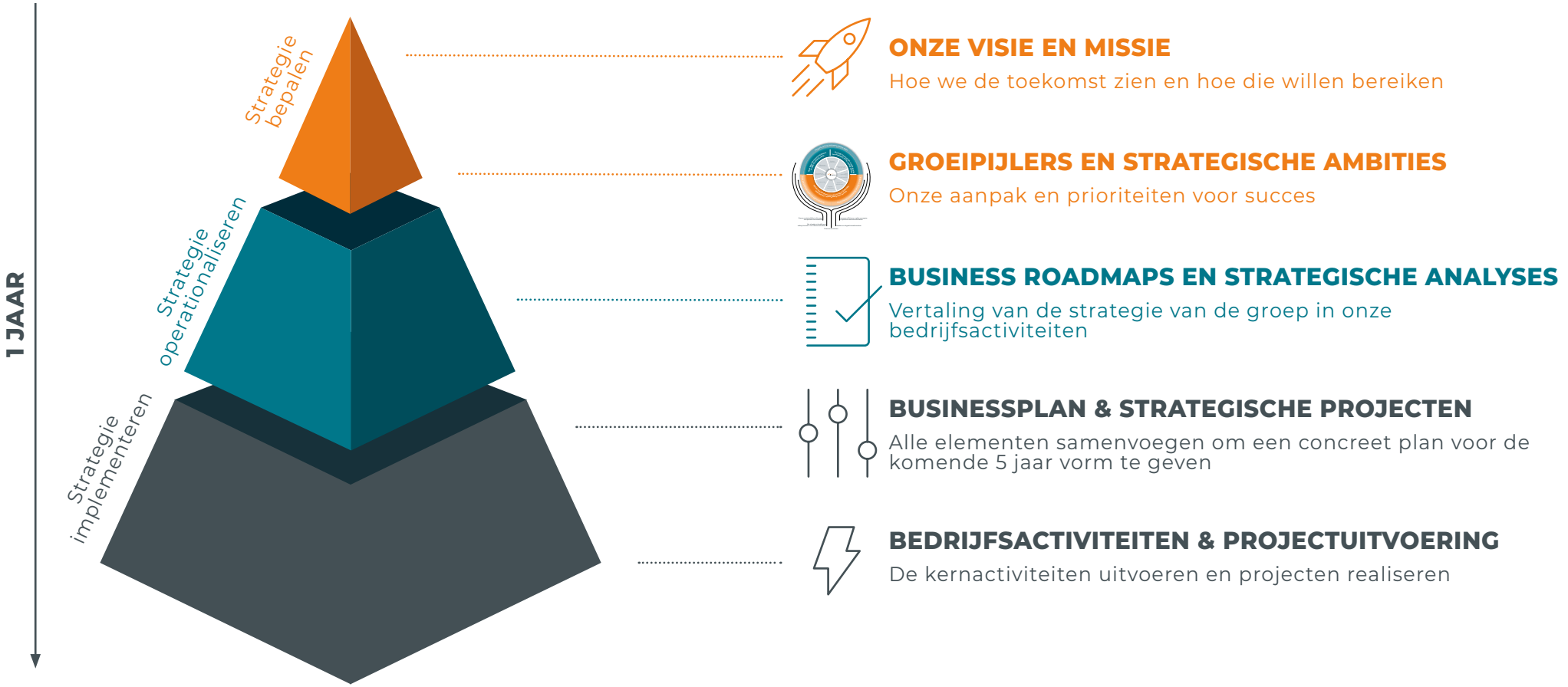
FACILITERINGSAMBITIES

Onze **vijf faciliteringsambities** (zie de pijlen in Figuur 1) geven weer wat we willen bereiken: we willen een duurzame, digitale, efficiënte en goed gefinancierde organisatie worden met een sterke bedrijfscultuur waarin gezondheid en veiligheid centraal staan.

JAARLIJKSE STRATEGISCHE CYCLUS

Onze jaarlijkse strategische cyclus (zie Figuur 2) begint met een evaluatie van de context, de behoeften en belangen van onze stakeholders (**zie pagina 41**) en de maatschappelijke belangen. Vervolgens definiëren we onze strategie. In het volgende stadium implementeren en voeren we onze strategie uit via onze bedrijfsdoelstellingen, -plannen en -activiteiten (zie 'Ons bedrijfsmodel'). Deze cyclus en de daarmee verbonden processen zorgen ervoor dat onze activiteiten onze strategie blijven ondersteunen en dat we blijven inspelen op de noden van de samenleving

Figuur 2

5.2.1 ONS ESG-PROGRAMMA: ACTNOW

GRI 2-22

Als bedrijf bestaande uit twee transmissienetbeheerders (TNB's) is duurzaamheid een integraal onderdeel van onze activiteiten. Door HEB in het systeem te integreren en ons net uit te breiden, dragen wij bij aan de decarbonisatie en de elektrificatie van de hele samenleving.

Met het ActNow-programma gaan we nog verder en wordt duurzaamheid verankerd in onze bedrijfsstrategie en -activiteiten. In dit SDG-programma, dat we in 2021 hebben ontwikkeld, worden onze duurzaamheidsdoelstellingen op lange termijn beschreven. Deze zijn opgesteld op basis van de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (Sustainable Development Goals, SDG's) van de VN.

Onze roadmaps en vijfjarige businessplannen, die we regelmatig herzien om aan de veranderende Europese vereisten te voldoen, zijn onze leidraad om onze doelstellingen te realiseren. Onze vooruitgang wordt gecontroleerd door het Group Sustainability Office en twee lokale duurzaamheidsraden bij Elia en 50Hertz (**zie pagina 171**) en worden opgevolgd via KPI's, waarvan wij de belangrijkste publiceren voor onze stakeholders (**zie pagina 95**).

Zoals Figuur 3 weergeeft, richt ActNow zich op vijf dimensies: Klimaatactie; Circulaire Economie en Milieubescherming; Veiligheid en Gezondheid; Diversiteit, Gelijke Kansen en Inclusie; en Governance, Ethische Waarden en Compliance.

Figuur 3

KLIMAATACTIE

Dit is de eerste en belangrijkste dimensie van ActNow. Het omvat onze maatschappelijke uitdaging (de decarbonisatie van de elektriciteitssector faciliteren) en onze zakelijke ambities (een koolstofvrij elektriciteitsnet beheren tegen 2040 en onze activiteiten CO_2-neutraal maken tegen 2030). In **Dimensie 1** ligt de focus op de ontwikkeling van ons net; het gebruik van SF_6 en lekkages verminderen; de energie-efficiëntie en klimaatbestendigheid van onze assets verhogen; en duurzame aankopen..

In oktober 2022 heeft het team Mobility van Elia drie Link2Fleet-awards gewonnen: de Fleet Mobility-award, voor de vergroening van het wagenpark in overeenstemming met ActNow; de Safety-award, omdat het team de veiligheid van zijn chauffeurs vooropstelt; en de Fleet Owner-award (3e plaats), voor de algemene aanpak van het wagenparkbeheer.

CIRCULAIRE ECONOMIE EN MILIEUBESCHERMING

Dimensie 2 is gericht op de vermindering van onze milieu-impact (zowel on- als offshore) via mitigatie- en compensatiemaatregelen en een efficiënt gebruik van materialen. Onze keuze voor een 'Nature Inclusive Design', waarvoor we samenwerken met een groep externe natuur- en milieudeskundigen, maakt ook deel uit van deze dimensie.

Voor de ontwikkeling van het kunstmatige energie-eiland Prinses Elisabeth Eiland (zie pagina 19), koos Elia voor een 'Nature Inclusive Design' aanpak. Elia wil niet enkel de verstorende effecten op het mariene milieu beperken, maar onderzoekt ook hoe het project een ecologische meerwaarde kan hebben. Bij een 'Nature Inclusive Design' kunnen bijvoorbeeld materialen worden gebruikt die natuurlijke substraten nabootsen. Ook kan het eiland zo ontworpen worden dat het de ontwikkeling van mariene habitats bevordert.

VEILIGHEID EN GEZONDHEID

Ons 'Safety for Contractors'-programma en onze focus op het welzijn van onze medewerkers maken deel uit van **Dimensie 3**. Omdat onze activiteiten worden uitgevoerd in uitdagende werkomstandigheden, willen wij dat al onze medewerkers en onderaannemers elke dag veilig en wel huiswaarts keren.

Op 28 april, de Werelddag voor Veiligheid en Gezondheid op het Werk, hebben de Belgische federale ministers Vincent Van Quickenborne (Noordzee) en Tinne Van der Straeten (Energie) een veiligheidsopleiding gevolgd om een later bezoek voor te bereiden aan het MOG.

BEKIJK HIER DE BEELDEN:

DIVERSITEIT, GELIJKE KANSEN EN INCLUSIE

In het kader van **Dimensie 4** willen wij een inclusieve werkplek creëren waarin onze medewerkers zich welkom, op hun gemak en ondersteund voelen, zodat ze zich volledig kunnen ontplooien. Wij zijn ervan overtuigd dat diversiteit ons sterker, innovatiever en creatiever maakt. Ons leiderschapsprogramma (zie pagina 47) is een onderdeel van deze dimensie.

In juni vierde Elia Group de Internationale Dag tegen Homofobie, Lesbofobie, Bifobie en Transfobie door zijn kantoren in Brussel in regenboogkleuren te tooien. Iedereen kreeg ook een regenboogpinnetje.

GOVERNANCE, ETHICS AND COMPLIANCE

Dimensie 5 zorgt ervoor dat alle ESG-ambities in onze organisatie worden geïmplementeerd via een solide, verantwoordelijke en transparante beheersstructuur en dat de wettelijke en reglementaire vereisten in acht worden genomen. We hebben onze ESG Governance Index en Compliance Index opgesteld in lijn met deze dimensie.

Ze werden ook toegelicht tijdens een livestream-evenement in oktober 2022 waarin we de vooruitgang van het ActNow programma sinds de lancering hebben toegelicht.

INTERVIEW MET CATHERINE VANDENBORRE

ACTNOW VERANDERT ONZE BUSINESS

GRI 2-22

Catherine Vandenborre, Chief Financial Officer (CFO) van Elia Group, geeft meer uitleg over het ESG-programma van het bedrijf.

Welke impact heeft ActNow op de werkvloer, een jaar na de invoering?

Catherine Vandenborre: Het verduurzamen van onze activiteiten is een integraal onderdeel van ons besluitvormingsproces geworden. Dat zorgt nu al voor vele concrete acties. Onze medewerkers zijn enthousiast om ze uit te voeren en de resultaten op de voet te volgen. Om onze hoogspanningsstations duurzamer te maken, hebben we bijvoorbeeld nieuwe bouwnormen ingevoerd. Daken zullen worden uitgerust met zonnepanelen die via slimme temperatuurregeling de verwarming en koeling voorzien. Samen met andere Europese netbeheerders oefenen wij druk uit op onze leveranciers om ook hun processen te verduurzamen. Circulariteit wordt steeds belangrijker. Er is ook veel meer aandacht voor diversiteit. Het is voor ons een belangrijk criterium geworden bij de aanwerving.

60.000 m²

aan zonnepanelen geïnstalleerd op de sites van Elia Transmission Belgium

In België zal Elia tegen 2030 60.000 m² aan zonnepanelen installeren die samen een piekbelasting van 7 MW genereren. Deze energie zal worden gebruikt om in de eigen consumptiebehoeften te voorzien. Bij 50Hertz loopt een gelijkaardig initiatief via enkele proefprojecten.

De meeste werkpunten van ons ActNow-programma zijn gelinkt aan “Klimaatactie”. Welke verdere stappen zullen op dat vlak nemen?

Catherine Vandenborre: Onze bedrijfsstrategie anticipeert op maatschappelijke trends zoals de groei van hernieuwbare energie, decentralisatie, Europese integratie en digitalisering. Daarom zal de Groep zich focussen op drie doelstellingen. Ten eerste moeten we de ontwikkeling van onze netinfrastructuur versnellen. Ten tweede willen we een nieuw marktontwerp en nieuwe oplossingen voor het systeembeheer ontwikkelen om de steeds grotere volumes aan hernieuwbare energie in het systeem te integreren. Ten slotte ondersteunen wij de samenleving en de industrie in hun decarbonisatie en de elektrificatie van hun processen.

ONZE STRATEGIE VOOR DE GELEIDELIJKE AFSCHAFFING VAN SF_6

SF_6 is een gas met zeer hoge elektrische isolerende eigenschappen. Het wordt voornamelijk gebruikt in schakelapparatuur. Het gas heeft echter ook schadelijke gevolgen voor de klimaatopwarming. Elia Group heeft een beleidsplan uitgewerkt en goedgekeurd dat het gebruik van alternatieven voor SF_6 bevordert. Op lange termijn zal Elia Group volledig stoppen met het gebruik van SF_6-gas, in overeenstemming met de verwachte EU-regelgeving hieromtrent. Op korte termijn zijn we ervan overtuigd dat we onze doelstelling zullen halen om tegen 2030 het gebruik van SF_6 met 50% te verminderen in alle nieuwe installaties (ten opzichte van de oorspronkelijke geplande SF_6-volumes).

Uitfaseren van SF_6

50%

het gebruik van SF_6 met 50% te verminderen in alle installaties die vóór 2030 zijn gebouwd (ten opzichte van de oorspronkelijke geplande SF_6-volumes

0,13%

Nb. Lekkage percentage in 2020

De industrie evolueert naar koolstofneutraliteit. Hoe zit het met de CO_2-voetafdruk van de Groep zelf?

Catherine Vandenborre: In dit kader werken we op drie verschillende domeinen: koolstofneutraliteit bereiken in ons systeembeheer, koolstofneutraliteit bereiken in onze eigen activiteiten en toewerken naar een koolstofneutrale waardeketen. Onze grootste CO_2-voetafdruk komt van onze netverliezen. Deze zijn een onvermijdelijk gevolg van de transmissie van elektriciteit en hangen af van factoren zoals de afstand waarover elektriciteit moet worden getransporteerd, de stroomsterkte en de spanning. Het is ons doel om de CO_2-voetafdruk van onze netverliezen tegen 2030 met 28% te verminderen. Dit is één van onze wetenschappelijk onderbouwde doelstellingen. Op korte termijn zal onze CO_2-uitstoot echter niet verminderen. Het afgelopen jaar is de CO_2-voetafdruk van de netverliezen bij 50Hertz en Elia bijvoorbeeld toegenomen.

Hoe komt dat, gezien de vele hernieuwbare records die werden gebroken?

Catherine Vandenborre: In de regel zal de hoeveelheid CO_2 gelinkt aan onze verliezen mettertijd afnemen naarmate er meer hernieuwbare energiebronnen in het systeem worden geïntegreerd. In 2022 was er echter een kortstondige opleving van steenkool door de energiecrisis; dit betekent dat het CO_2-gehalte van de netverliezen vorig jaar helaas is toegenomen, ondanks de nieuwe productierecords voor hernieuwbare energie die werden bereikt. De energiecrisis heeft onze doelstelling moeilijker haalbaar gemaakt. We blijven ons echter richten op de integratie van steeds grotere hoeveelheden hernieuwbare energiebronnen in het systeem om de decarbonisatie te versnellen. We hebben er dan ook alle vertrouwen in dat we de langetermijndoelstelling die we ons hebben gesteld, zullen behalen.

Alle projecten die we besproken hebben gaan over het tegengaan van de klimaatverandering. Maar past Elia Group haar activiteiten ook aan omwille de klimaatverandering?

Catherine Vandenborre: Vorig jaar werd het Waalse Gewest getroffen door de ergste overstromingen die België in decennia heeft meegemaakt. Tijdens de overstromingen werd ook een deel van onze infrastructuur beschadigd. Om ons aan te passen aan dergelijke gebeurtenissen, hebben we een bijkomende doelstelling toegevoegd: onze klimaatbestendigheid vergroten. Als systeembeheerder hebben wij een belangrijke verantwoordelijkheid tegenover de samenleving om de veiligheid van het systeem te garanderen. Daarom willen wij het weerstandsvermogen van onze assets bij extreme weersomstandigheden zoals overstromingen, hittegolven en stormen vergroten. Als onderdeel van deze doelstelling hebben wij onze klimaatrisicobeoordeling geprofessionaliseerd door de TCFD-normen nauwgezet te volgen.

Elia Group heeft in 2022 een bijkomende SDG-doelstelling aan het ActNow-programma toe te voegen: SDG 14, 'Life Below Water'. Waarom?

Catherine Vandenborre: Aangezien onze sector zo snel evolueert, passen we ook ons ActNow-programma aan in functie van de nieuwe realiteit. Onze zeeën zullen de energiecentrales van de toekomst worden. Dat betekent dat we veel meer offshore infrastructuur zullen bouwen die in wisselwerking staat met het mariene milieu. We leggen nu meer nadruk op de ontwikkeling van onze projecten om de biodiversiteit in de Noordzee en de Baltische Zee te versterken. Een mooi voorbeeld van ons werk op dit vlak is het Belgische Energie Eiland. Bij het ontwerpen en bouwen van het eiland gaan we verder dan alleen het minimaliseren van de impact van onze activiteiten op het mariene ecosysteem. We hebben gekozen voor een aanpak die 'Nature Inclusive Design' heet. Samen met een groep natuur- en milieudeskundigen werken wij momenteel aan een eilandontwerp dat zelfs positieve effecten heeft op flora en fauna en de bloei van habitats bevordert.

Zijn onze ESG-ratings verbeterd sinds de invoering van ActNow?

Catherine Vandenborre: Wij hebben verschillende ESG-ratings. Ze tonen elk aan dat ons werk de moeite waard is geweest, want de voorbije jaren zijn ze allemaal verbeterd. Dat is goed nieuws voor Elia Group en voor de hele samenleving. Door ActNow in onze bedrijfsstrategie te integreren, verminderen we onze blootstelling aan risico's, worden we veerkrachtiger en kunnen we groeien en waarde blijven creëren voor zowel de samenleving als onze aandeelhouders.

2040

ONS SYSTEEMBEHEER KOOLSTOFNEUTRAAL MAKEN TEGEN 2040

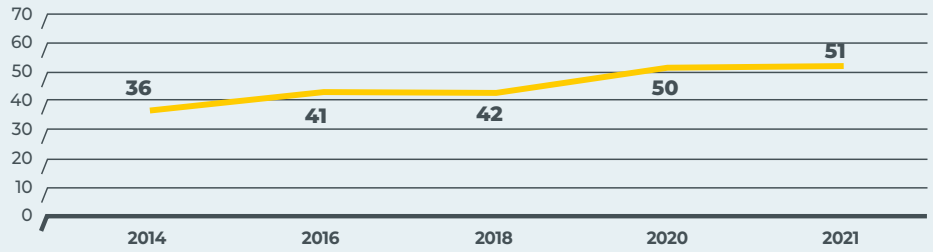
DOELSTELLING VERMINDERING EMISSIES DOOR NETVERLIEZEN

-28%

tegen 2030

ESG IS INGEBED IN ONZE STRATEGIE, WAT RESULTEERT IN HOGE ESG-RATINGS

Vigeo Eiris is een dochteronderneming van Moody's

GEAVANCEERD
ROBUUST
BEPERKT
ZWAK

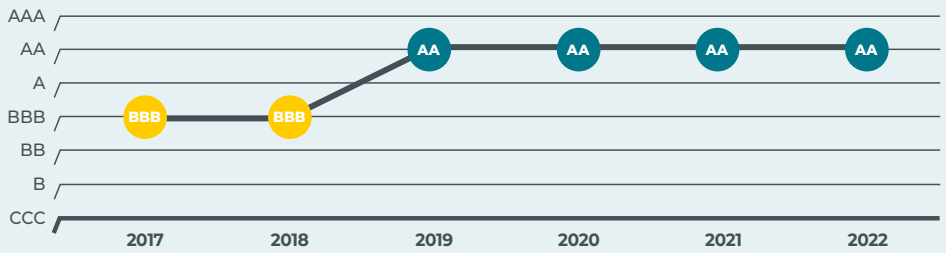
Score

51

ROBUUST
2022

Schaal van 1 tot
100 Elia Group

MSCI

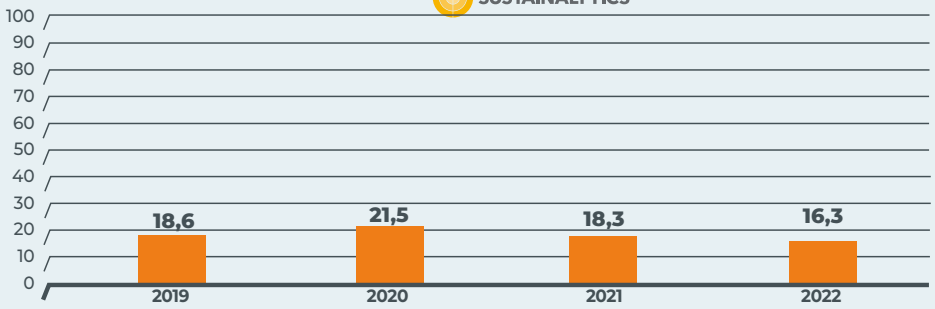
LEIDER

AA

LEIDER
2022

Schaal van CCC tot
AAA Elia Group

SUSTAINALYTICS

HOOG
GEMIDDELD
LAAG

16,3

LAAG RISICO
2022

Schaal van 100 tot
1 Elia Group

UITSTOOTREDUCTIE GELINKT AAN MOBILITEIT

Van mei 2021 tot oktober 2022 zijn we erin geslaagd onze mobiliteit gerelateerde emissies met 25% te verminderen. Dit is een mooie vooruitgang. Ons doel is om de emissies tegen 2030 met 90% te verminderen (ten opzichte van 2019). De gemiddelde hoeveelheid emissies van onze poolauto's neemt langzaam af. 2020 was natuurlijk een uitzonderlijk jaar door COVID-19. Het aantal auto's stijgt omdat ons bedrijf uitbreidt. Niettemin verbruiken we minder diesel en hebben we meer elektrische en hybride auto's in ons wagenpark.

Naast de elektrificatie van ons wagenpark willen we twee initiatieven belichten die deze uitstoot nog verder terugdringen: de invoering van een mobiliteitsbudget in België en de introductie van ons fietsleaseprogramma in Duitsland.

Daarnaast verminderen we ook de uitstoot van onze activiteiten op zee. Zo gaan we over op het gebruik van duurzame vliegtuigbrandstof voor de helikopters die ons personeel naar offshore activa in België vliegen en gebruiken we in Duitsland een hybride schip dat op groene waterstof werkt, voor het vervoer van bemanningen.

Onze eigen activiteiten klimaatneutraal maken tegen 2030

90%

uitstootreductie gelinkt aan mobiliteit tegen 2030

DUURZAME AANKOPEN

Naast de vermindering van de CO_2-voetafdruk van onze eigen activiteiten, is de volgende stap de overgang naar een CO_2-neutrale waardeketen voor nieuwe assets en bouwwerkzaamheden ('Scope 3' emissies). Onze focus op dit gebied is vrij nieuw. Elia Group ontwikkelt momenteel een CO_2-platform om de data beter te beheersen.

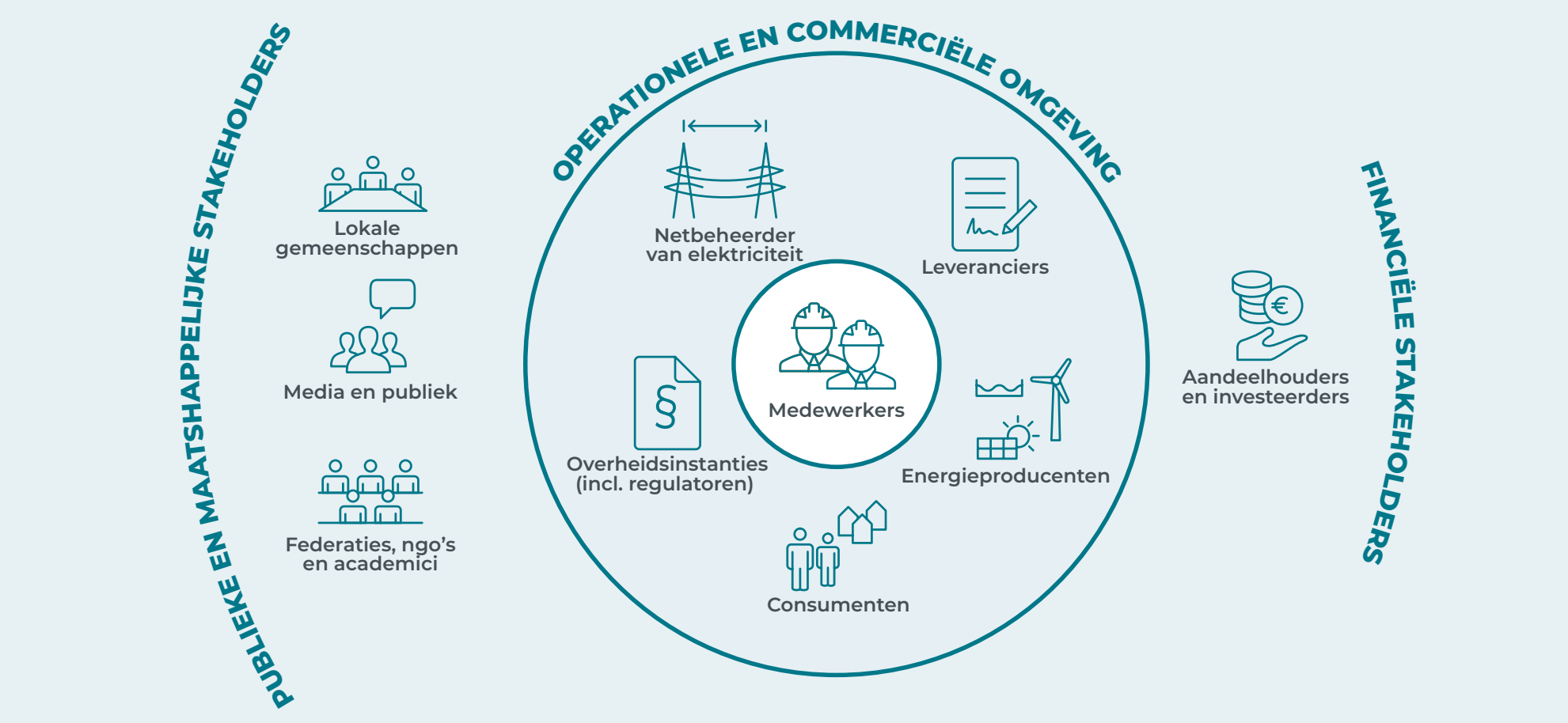
Duurzame aankopen gebeuren in nauwe samenwerking met onze leveranciers. In de toekomst zullen wij de verbeteringen volgen die onze leveranciers toepassen op hun ontwerpen, productie- en uitvoeringsmethoden. Nauwkeurige gegevens zullen ons in staat stellen om onze focus op CO_2-reductie doeltreffend te sturen en ons te concentreren op de acties met de grootste potentiële impact.

Elia Group heeft al een interne koolstofprijs ingebouwd in verschillende openbare aanbestedingen voor elektrisch materiaal en gebruikt die om belangrijke interne bedrijfsbeslissingen te nemen. We willen tegen 2023 de interne koolstofprijs overal integreren.

5.3 INTERACTIES MET STAKEHOLDERS BEVORDEREN

We hebben geregeld contact met onze stakeholders (zie Figuur 4) en bouwen transparante en efficiënte relaties met hen op. Zoals Figuur 5 hierna weergeeft, beïnvloeden zij onze activiteiten op verschillende manieren: we houden rekening met hun feedback in ons dagelijkse werk en we peilen naar hun noden en belangen voor de identificatie van onze materiële onderwerpen (zie pagina 44). De feedback van de bredere stakeholdersgroep en onze materialiteitsmatrix worden opgenomen in onze jaarlijkse strategische cyclus (zie pagina 34).

Figuur 4

Figuur 5

STAKEHOLDERSGROEPEN	WAAROM HEBBEN WE INTERACTIE?	HOE HEBBEN WE INTERACTIE?		WELKE IMPACT HEBBEN DEZE INTERACTIES OP ONZE PRESTATIES?	BELANGRIJKE VOORBEELDEN UIT 2022
		METHODEN	FREQUENTIE		
Consumenten	• Zorgen voor open en transparante transmissiediensten die voldoen aan de behoeften van de consumenten • Extra flexibiliteit vrijmaken	• Consumentenenquêtes • Werkgroepen • Projectspecifieke meetings	• Dagelijks met onze directe klanten • 1-2 keer per jaar tijdens conferenties en informatiesessies	• Door meer inzicht te hebben in de toekomstige behoeften van de consument, kunnen we er snel op inspelen. Zo dragen we bij aan de socio-economische welvaart en verbeteren we onze reputatie • Door flexibiliteit te ontsluiten in het systeem, houden we het net in evenwicht	'Powering Industry Towards Net Zero' (zie pagina 61)
Netbeheerders	• Het systeem stabiel houden door onze activiteiten af te stemmen op de activiteiten van naburige DNB's en TNB's • Gezamenlijke oplossingen ontwikkelen voor het (Europese) net, het systeem en de markten naarmate de elektrificatie toeneemt	• Direct contact via controle- en regionale centra • Werkgroepen voor TNB's/DNB's • Informatiesessies • Conferenties en evenementen	• Dagelijks via de medewerkers van systeembeheer • Regelmatige werkgroepen • 1-2 per jaar tijdens grote evenementen	• De stabiliteit van ons net wordt in real time en 24/7 gehandhaafd • Onze activiteiten op het gebied van systeembeheer verbeteren, vooral gezien de alsmaar grotere volumes hernieuwbare energie in het systeem (zie pagina75)	Uitbreiding van het flow-based arktkoppelings-mechanisme (zie pagina 17)
Energie-producenten	• De bevoorradingszekerheid bevorderen, de betrouwbaarheid van het systeem waarborgen en de levering van systeemdiensten coördineren • Hernieuwbare energiebronnen aansluiten op het net	• Direct contact via nationale en regionale controlecentra • Werkgroepen • Informatiesessies • Conferenties en evenementen	• Dagelijks via de medewerkers van systeembeheer • 1-2 per jaar tijdens grote evenementen	• De stabiliteit van ons net wordt in real time en 24/7 gehandhaafd	Systeemdiensten
Aandeel-houders en investeerders	• De nodige infrastructuur bouwen voor een succesvolle energietransitie • De toekomstige groei en expansie van de groep veiligstellen	• Externe publicaties • Evenementen	• Regelmatig via het Investor Relations Team • Op regelmatige basis, afhankelijk van de externe publicatiedata (d.w.z. driemaandelijks, jaarlijks) • 1-2 per jaar tijdens grote evenementen	• We zorgen voor de nodige investeringen om onze activiteiten en projecten uit te voeren	Jaarresultaten 2022
Medewerkers	• De cohesie, samenwerking en creativiteit vergroten en onze doeltreffendheid verbeteren • Ervoor zorgen dat iedereen achter onze doelstellingen staat en dat het belang van onze rol in de energietransitie duidelijk is	• Performantiebeheer en opleidingen • Interne communicatiecampagnes • Interne evenementen	• Dagelijks	• Onze medewerkers geloven in een gezamenlijk doel, wat ons werk ten goede komt • Onze medewerkers zetten zich in voor onze activiteiten en ons bedrijf en dragen bij tot het succes van ons werk	Safety Week 2022
Leveranciers	• Ervoor zorgen dat we toegang hebben tot kwalitatief hoogstaande en betaalbare materialen, tools en diensten • Voldoen aan onze toekomstige behoeften aan nieuw materiaal en nieuwe tools	• Ad-hoc- en rechtstreeks contact, onder meer via aanbestedingen en contracten • Vergaderingen • Publicaties	• Regelmatig via het team 'Procurement' en onze projectteams	• We hebben op het juiste moment en aan een betaalbare prijs toegang tot de nodige technologie en tools • Onze waardeketen wordt duurzamer	De brief getiteld 'The Greener Choice' (zie pagina 174)

STAKEHOLDERSGROEPEN	WAAROM HEBBEN WE INTERACTIE?	HOE HEBBEN WE INTERACTIE?		WELKE IMPACT HEBBEN DEZE INTERACTIES OP ONZE PRESTATIES?	BELANGRIJKE VOORBEELDEN UIT 2022
		METHODEN	FREQUENTIE		
Overheidsdiensten	• Onze activiteiten afstemmen op het overheidsbeleid en optreden als een betrouwbare adviseur voor beleidsmakers • Ervoor zorgen dat de regelgevende kaders waarde creëren voor de consument en onze investeerders een billijk rendement opleveren	• Meetings met regulatoren en beleidsmakers • Publicaties en studies	• Frequent	• Wij geven overheidsinstanties betrouwbaar advies over en doen onderzoek naar de decarbonisatie en het energiesysteem. Zo helpen wij overheden bij hun beslissingen (bv. over bevoorradingszekerheid)	Elia's Federaal Ontwikkelingsplan 2024-2032 (zie pagina 58)
Media en het grote publiek	• Blijven inspelen op de noden van de samenleving en updates geven over onze vooruitgang • Het grote publiek informeren over de beste manieren om de samenleving koolstofneutraal te maken	• Persconferenties en bezoeken ter plaatse • Externe publicaties • Digitale kanalen	• Dagelijks contact met de media via rechtstreeks contact met het team van External Communications of digitale kanalen • Regelmatige publicaties	• Het grote publiek wordt op de hoogte gehouden van onze activiteiten en onze rol in de energietransitie. Hierdoor staan ze achter onze missie, wat onze reputatie ten goede komt	Persberichten Elia Group
Verenigingen, ngo's en academici	• Ons onderzoek zo grondig mogelijk uitvoeren en innovatieve technologieën en benaderingen delen en testen • De negatieve impact van onze activiteiten beperken	• Vergaderingen en activiteiten voor leden • Specifieke projecten	• Dagelijks contract tijdens specifieke projecten • Maandelijkse of driemaandelijkse leden- of patnerschapsvergaderingen	• De negatieve impact van onze projecten (bv. op het milieu) worden tot een minimum beperkt • We innoveren en verbeteren onze activiteiten	Eerste Belgische Academic Board van Elia (zie pagina 82)
Lokale gemeenschappen	• Rekening houden met de behoeften en belangen van de lokale gemeenschappen bij het ontwerp van onze projecten • Lokale gemeenschappen informeren over de voortgang van onze projecten en hun belang voor de energietransitie	• Fysieke en virtuele informatie- en overlegsessies tijdens projecten • Projectwebsites en externe publicaties	• Regelmatig via de projectcommunicatieteams	• Bij het uitvoeren van onze activiteiten houden we rekening met de feedback van de betrokken lokale gemeenschappen • Door regelmatig met lokale gemeenschappen te communiceren, begrijpen zij hoe onze activiteiten de decarbonisatie mogelijk maken en staan ze achter onze missie	Elia project webpage 50Hertz project webpage

5.3.1 DUBBELE MATERIALITEITSMATRIX

GRI 3-1, GRI 3-2

In 2022 hebben we onze dubbele materialiteitsmatrix bijgewerkt, en daarbij onze netbeheersactiviteiten in Duitsland en België geanalyseerd.

Het proces en de methodologie die we hiervoor hebben toegepast, waren in overeenstemming met de principes van de GRI-richtlijnen voor 2021. Zo moeten bedrijven de thema's identificeren die relevant zijn voor hun activiteiten en hun stakeholders. Deze thema's worden vervolgens gerangschikt volgens twee dimensies:

- 'financieel' ('outside-in': de mate waarin de financiële waarde van een bedrijf beïnvloed wordt door de risico's en opportuniteiten van een thema);
- 'Impact' ('inside-out': de impact van het bedrijf op het milieu, de mens en de samenleving).

Figuur 6 geeft de dubbele materialiteitsmatrix 2022 van Elia Group weer.

HET PROCES

De materiële onderwerpen die werden beoordeeld en gerangschikt, werden geïdentificeerd op basis van de volgende elementen:

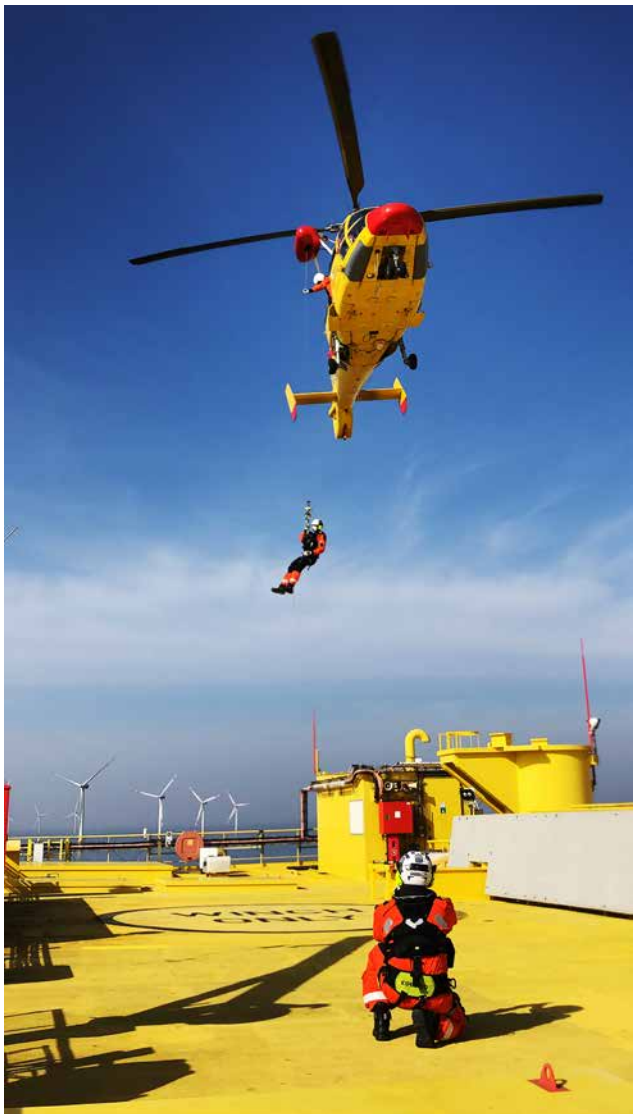
- de materialiteitsoefening van de Groep in 2021;
- de GRI-sectorrichtlijnen voor de elektriciteitssector;
- de normen die gepubliceerd werden door de Sustainability Accounting Standards Board (SASB);
- benchmarking met onder andere een analyse van de gegevens van onze peers.

De materiële onderwerpen verwijzen naar risico's, opportuniteiten en resultaten van onze waardeketen buiten de financiële rapporteringsentiteit. Deze zijn relevant zijn voor een geïntegreerde verslaggeving (<IR>) omdat ze een invloed hebben op ons vermogen om op termijn waarde te creëren.

De betrokken stakeholders werden geselecteerd uit de categorieën uit Figuur 4. Hun visies en feedback werden verzameld via specifieke materialiteitsinterviews en -enquêtes. Het senior management van de Groep, dat deel uitmaakte van de stakeholderscategorie 'werknemers', heeft ook deelgenomen aan de oefening.

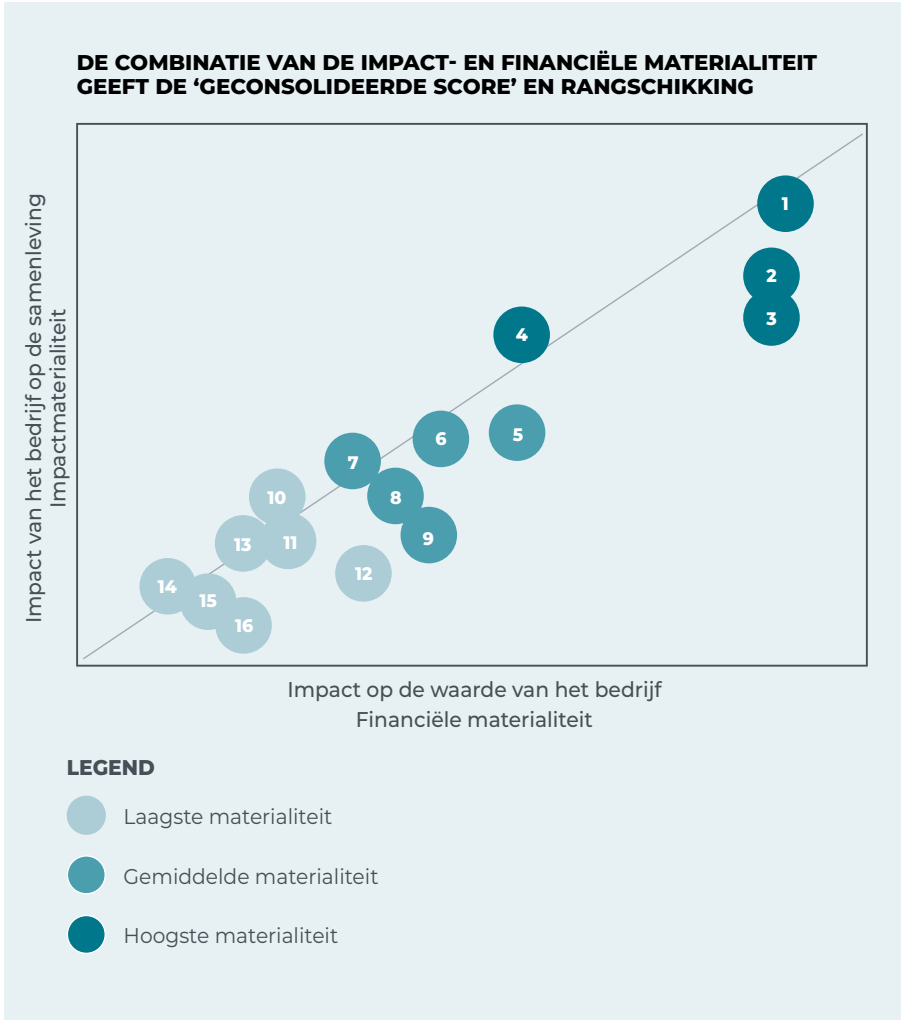
Het projectteam werd bijgestaan door externe deskundigen, aangestuurd door de CSRD. Zoals verwacht zou de dubbele materialiteitsmatrix de basis vormen voor de rapportering, in lijn met de openbaarmakingsvereisten van de Europese richtlijnen inzake duurzaamheidsverslaggeving (European Sustainability Reporting Standards of ESRS). Het hele proces stond onder toezicht van het Group Sustainability Office.

Er staan werkgroepen met Belgische en Duitse stakeholders gepland voor 2023. Daarin zal meer informatie worden gegevens over de geïdentificeerde materiële onderwerpen.

DUBBELE MATERIALITEITSMATRIX

Figuur 6

Rang-schikking	Onderwerp	Definitie
1	Bevoorradingszekerheid	Het licht de klok rond laten branden
2	Veilige en betrouwbare infrastructuur	Veilige en betrouwbare infrastructuur voor het transmissienet leveren en te beheren
3	Duurzaam energiesysteem	De nodige infrastructuur bouwen en beheren om onze samenleving te decarboniseren
4	Betaalbaar energiesysteem	Een kosteneffectieve integratie in de Europese energiemarkt bevorderen
5	Beveiliging van informatie en IT-systemen	De privacy van de gegevens van onze klanten waarborgen en onze IT-infrastructuur beveiligen
6	Decarbonisatie	Koolstofneutraal worden in onze activiteiten en dit zowel bottom-up als top-down faciliteren (inclusief CO_2- en SF_6-emissies)
7	Onze ecosystemen	De ecosystemen (land, biodiversiteit van planten- en diersoorten en water) rondom onze infrastructuur in stand houden
8	Gezondheid, veiligheid en welzijn op het werk	Een veilige en gezonde werkomgeving bieden aan alle medewerkers
9	Aanwerving en ontwikkeling van talent	Nieuw talent vinden, werknemers opleiden en ontwikkelingskansen aanbieden
10	Transparante en open communicatie met stakeholders	Engaging proactively with stakeholder from the very Vanaf het begin van onze infrastructuurprojecten op een proactieve manier met onze stakeholders communiceren & hen de nodige informatie geven
11	Ontwikkeling van de gemeenschap & engagement	Onze kennis en middelen gebruiken om gemeenschappen te helpen (betaalbare en toegankelijke energie) en inzetten op een transparante, duidelijke en constructieve dialoog met onze stakeholders
12	Praktijken voor een veerkrachtige toeleveringsketen	Zorgen voor sterke relaties met leveranciers en mogelijke verstoringen van de toeleveringsketen voorkomen
13	Verantwoorde governance-praktijken	Onze dagelijkse activiteiten op een ethische en verantwoorde manier uitvoeren
14	Afval tot een minimum beperken en circulariteit promoten	Spaarzaam zijn op onze middelen door afval tot een minimum te beperken en circulariteit te promoten
15	Praktijken voor een duurzame toeleveringsketen	Onze ethische en duurzame principes integreren in het aankoopproces
16	Divers en inclusief personeelsbestand	Offering an inclusive and supportive work environment Een inclusieve en ondersteunende werkomgeving bieden aan alle medewerkers

BEKNOPT OVERZICHT VAN DE RESULTATEN

- Elk thema kreeg een score voor zijn 'financiële' en 'impact'-dimensie. Deze scores werden vervolgens opgeteld om voor elk thema een 'geconsolideerde score' (gelijk aan het gemiddelde) te krijgen. Deze eindscore werd gebruikt om de thema's te rangschikken volgens algemeen belang.
- De eerste vier thema's hebben de hoogste score en zijn de belangrijkste materiële onderwerpen van de Groep. Ze hebben betrekking op de bevoorradingszekerheid, de betrouwbaarheid van het net en een duurzaam en betaalbaar energiesysteem. Deze thema's zijn nauw verbonden met de drie groeipijlers en missie van Elia Group.
- De volgende vijf thema's (5e tot 9e plaats) zijn hefbomen voor de strategie van de Groep en zijn dus zeer belangrijk voor de onderneming en onze stakeholders.
- De overige thema's (10e tot 16e plaats) blijven belangrijk in het kader van ons engagement om een duurzame onderneming te worden.

1. Bevoorradingszekerheid

Elia en 50Hertz beheren hoogspannings- en ultrahoogspanningsverbindingen die ongeveer 30 miljoen eindverbruikers in België en Duitsland van stroom voorzien. We monitoren het elektriciteitssysteem in real time en houden vraag en aanbod in onze regelzones continu in evenwicht. We versterken en ontwikkelen ons on- en offshore net om de integratie van steeds grotere volumes aan hernieuwbare energie in het Belgische en Duitse systeem te faciliteren, nu beide landen naar koolstofneutraliteit toewerken. Om op deze veranderingen te anticiperen, doen we ook aanbevelingen (bv. via de publicatie van ons Consumer-Centric Market Design) voor een geschikt design van de elektriciteitsmarkt. De Belgische en Duitse overheden baseren zich voor hun beslissingen over de bevoorradingszekerheid op lange termijn ook op onze wetenschappelijk onderbouwde rapporten. Geopolitieke gebeurtenissen en Europese energiedoelstellingen hebben een grote invloed op hun beslissingen.

2. Veilige en betrouwbare infrastructuur (betrouwbaarheid van het net)

We beheren en onderhouden het transmissienet op een veilige, betrouwbare, duurzame en efficiënte manier zodat het voldoet aan de behoeften van onze gebruikers. Onze medewerkers in België en Duitsland monitoren en onderhouden continu onze luchtlijnen, ondergrondse kabels, hoogspanningsstations, interconnectoren, onderzeese kabels en offshore assets. Zo garanderen zij het hoogst mogelijke niveau van beschikbaarheid en betrouwbaarheid van het net voor de energieverbruikers en -producenten. Zij monitoren en beheren deze assets, hun prestaties, de kosten en de risico's van die assets gedurende hun hele levenscyclus, en gebruiken daarvoor de allernieuwste technologie en innovatieve tools. Om de gevolgen van de klimaatverandering, die gepaard gaat met extreme weersomstandigheden, op te vangen, moeten wij het weerstandsvermogen van onze assets vergroten.

Wij bepalen welke infrastructuurprojecten prioriteit krijgen op basis van de huidige toestand van onze assets en de toekomstige noden. Tijdens de ontwerp- en bouwfases van een project organiseren wij regelmatig besprekingen met lokale en regionale stakeholders om de best mogelijke oplossingen te vinden op het gebied van technologie, het tracé en de integratie in het omringende landschap. Wij hebben ook contact met overheidsinstanties, politieke partijen, lokale burgers, het maatschappelijk middenveld en klanten die rechtstreeks op ons net aangesloten zijn. Wij gebruiken verschillende kanalen om publieksparticipatie aan te moedigen en feedback te krijgen van het grote publiek.

3. Duurzaam energiesysteem

Volgens ons ESG-programma ActNow heeft dit betrekking op twee vlakken: wij nemen het voortouw bij de decarbonisatie van de Belgische en Duitse energiesystemen door de toenemende volumes hernieuwbare energie in ons net te integreren. Daarnaast maken wij onze operationele processen en assets energiezuiniger. Bovendien houden wij bij de bouw van nieuwe assets rekening met de impact van die assets op mens en milieu. Vanuit klimaatoogpunt zijn de energieverliezen via lijnen en kabels de grootste bron van CO_2-uitstoot. Deze zijn een onvermijdelijk en inherent gevolg van elektriciteitstransmissie. Onze lijnen en kabels worden dan ook voortdurend en actief gemonitord. Verliezen zijn afhankelijk van factoren zoals de afstand waarover elektriciteit moet worden getransporteerd, de stroomsterkte en de spanning. De CO_2-voetafdruk van netverliezen zal op termijn verkleinen naarmate er meer hernieuwbare energie in het systeem wordt geïntegreerd. Wij hebben ook een SF_6-uitfaseringsplan uitgewerkt en we monitoren de SF_6-lekkages aan de hand van specifieke doelstellingen.

4. Betaalbaar energiesysteem

Door België en Duitsland minder afhankelijk te maken van fossiele brandstoffen, steeds grotere volumes hernieuwbare energie in ons net te integreren en interconnectoren te bouwen met landen verspreid over het Europese continent, dragen wij bij tot een betaalbaar energiesysteem. Dankzij die grensoverschrijdende interconnectoren kunnen de prijsverschillen tussen land worden uitgevlakt. Wij geven ook aanbevelingen voor een geschikt design van de elektriciteitsmarkt. Zo moedigen wij de leveranciers van flexibiliteit aan om deel te nemen aan de markt en bevorderen wij zo de integratie van hernieuwbare energie in het systeem.

Een uitgebreide analyse van onze materiële onderwerpen van 2022 is beschikbaar in ons Duurzaamheidsverslag 2022. De risico's en opportuniteiten die aan deze uitdagingen zijn verbonden, zijn te vinden in het hoofdstuk Kenmerken van de interne controle en de risicobeheerssystemen.

Peter Michiels, Chief Alignment Officer (CAO) van Elia Group, legt uit hoe het nieuwe leiderschapsmodel en opleidingsmogelijkheden van de Groep ervoor zullen zorgen dat het personeel over de juiste vaardigheden beschikt om de toekomstige uitdagingen aan te pakken en de onderneming te laten groeien.

Elia Group zet in op een nieuw model van leiderschap. Zijn de MAD-gedragingen dan voorbijgestreefd?

Peter Michiels: Onze 6 gedragingen blijven heel relevant maar we bekijken ze nu vanuit een ruimer perspectief. We worden actief in nieuwe domeinen zoals offshore en consumer centricity. We zoeken ook opportuniteiten in nieuwe geografische regio's. We willen een hoogkwalitatief bedrijf zijn waar iedereen leider is van zijn eigen portfolio aan activiteiten en taken. Zelfs als je geen team aanstuurt, moet je leiderschap tonen binnen een bepaalde projectstructuur of binnen een samenwerking of ecosysteem met externe partijen. We verwachten veel van onze mensen. Daarom hebben we de voorbije 2 jaar sterk ingezet op een nieuw leiderschapsmodel. We zijn begonnen met de directie, het senior management en de people managers en willen het finaal uitrollen naar de volledige organisatie.

Vinden jullie de juiste profielen?

Peter Michiels: De hele logistieke keten is aan het opschalen. Door het grote aantal nieuwe medewerkers dat we zoeken, mag je er niet van uitgaan dat je veel mensen vindt die al voor 95 procent voldoen aan het gezochte profiel. Nieuwe medewerkers komen vaker binnen zonder specifieke kennis. We zijn onze inspanningen op het vlak van vorming, opleiding en het on-the-job leren daarom aan het herzien. Mentorschap wordt bijvoorbeeld belangrijk. We hebben heel wat experten in huis die in de laatste fase van hun professionele carrière zitten. De transfer en het delen van hun kennis en expertise is cruciaal.

> **COVID HEEFT ONS GELEERD DAT MENSEN NIET ELKE DAG OP 1 LOCATIE MOETEN ZITTEN OM EEN HECHT TEAM TE ZIJN.**

Hoe vind je het talent van morgen op een markt waar al heel wat stretch op zit?

Peter Michiels: Het helpt dat we zowel in België als in Duitsland een sterk merk hebben. We hebben ook interessante projecten die een grote impact hebben op de samenleving. Op de offshore markt kunnen we zo bijvoorbeeld heel goede profielen aantrekken. Maar het stopt niet bij de rekrutering. We zijn het volledige onboardingproces aan het herzien. Vroeger had je een welkomdag en werd je opgevangen binnen jouw afdeling. Dit werkt niet langer. Omdat we een groeibedrijf zijn, groeit ook het aantal mensen dat begeleiding nodig heeft. We werken sinds de coronacrisis ook meer hybride. De manier waarop je een intern netwerk opbouwt, je weg vindt en doet wortelen in de organisatie verandert. Als je niet oppast, loop je het risico dat je nieuwe mensen weer kwijtspeelt terwijl je heel veel moeite hebt gedaan om hen aan boord te halen. Ons onboardingproces start trouwens al voor dat mensen daadwerkelijk bij ons starten.

Hoe identificeren jullie talent?

Peter Michiels: Onze talenten willen we sterker diversifiëren. Je hebt mensen nodig die graag leidinggeven. Anderen zijn sterker in het leiden van complexe projecten. En dan heb je nog onze topexperten die heel veel weten over heel specifieke domeinen. Deze drie groepen moet

je duidelijk scheiden. In het verleden ging een talentdiscussie te vaak over de manier waarop je iemand laat doorgroeien naar een leidinggevende positie. Nu willen we eerder onze sterke mensen op het traject houden waar ze veel toegevoegde waarde hebben. Zo kunnen we vermijden dat we van onze topexpert een middelmatige manager maken. Dit staat zeker op de agenda in 2023.

Hoe zit het met het retentiebeleid binnen Elia Group?

Peter Michiels: Je mag er niet langer van uitgaan dat iemand die vandaag bij ons begint voor 40 jaar blijft. Voor mij is het beste retentiebeleid perspectief bieden. Het is onze ambitie om ons intern talent maximaal in te zetten op een polyvalente manier. Onze mensen krijgen alle mogelijkheden om zich te ontplooien zodat ze mee zijn met de veranderende trends. Maar niemand wordt hiertoe verplicht.

Heeft Covid iets teweeggebracht in het recruteringsbeleid?

Peter Michiels: Covid heeft ons geleerd dat mensen niet elke dag op 1 locatie moeten zitten om een hecht team te zijn. Ons nieuwe filiaal WindGrid is daar een mooi voorbeeld van. We hebben het afgelopen jaar een ploeg samengesteld met Ieren, Denen, Britten, Fransen, Duitsers en Belgen. Nu we in nieuwe geografische gebieden opereren, staat niet iedereen te springen om zijn koffer te pakken. In domeinen als offshore en digitalisering evolueren we naar 1 gemeenschappelijke taal: het Engels. Dit zorgt voor meer diversiteit waardoor we onze talentbasis kunnen verbreden.

SPRINTS

Is het nog zinvol om jaarlijkse prestatiedoelstellingen te hebben in een sector die zo snel evolueert?

Peter Michiels: In onze digitale transfor matie werken we eerder met sprints in plaats van de gebruikelijke 12 maanden cyclus. Daar lijkt het zinvoller om een nieuw performantiesysteem uit te werken waarbij we onze doelen op frequentere basis stellen. Onze teams die nu al evolueren naar zogenaamde productteams zullen sneller in deze logica stappen. De rest van de organisatie zal daar wat langer over doen. Maar de evoluties gaan inderdaad zo snel dat iets wat in januari nog zeer relevant was, in december misschien zelfs overbodig wordt.

> **IN HET VERLEDEN GING EEN TALENTDISCUSSIE TE VAAK OVER DE MANIER WAAROP JE IEMAND LAAT DOORGROEIEN NAAR EEN LEIDINGGEVENDE POSITIE. NU WILLEN WE EERDER ONZE STERKE MENSEN OP HET TRAJECT HOUDEN WAAR ZE VEEL TOEGEVOEGDE WAARDE HEBBEN.**

ELIA GROUP'S 'MAKE A DIFFERENCE' GEDRAGINGEN

MAKE A DIFFERENCE

FEEDBACK

ONE VOICE

EÉN BEDRIJF

VEREENVOUDIGING

CO-CREATING THE FUTURE

IMPACT

INTERVIEW MET MICHAEL VON ROEDER

COMPLEXITEIT BEHEREN MET DIGITALISERING

In 2022 heeft de Groep het Digital Transformation Office opgericht (zie pagina 89). Michael von Roeder, Chief Digital Officer (CDO) bij Elia Group, legt uit waarom de digitalisering cruciaal is voor de toekomst van de Groep.

Als netbeheerder schakelen we een versnelling hoger in de uitbreiding van ons net, om steeds grotere volumes hernieuwbare elektriciteit in het systeem te integreren. Tegelijkertijd kampen we met een toenemende vraag naar elektrificatie (zowel vanuit de industrie als vanuit de gezinnen). Hoe zal de evolutie van Elia Group naar een 'digitale TNB' hierbij helpen?

Michael von Roeder: Met de uitbouw van het Elia Digital Platform willen we een toekomstbestendige technologische basis creëren voor Elia Group als digitale TNB. Zo kunnen we veel flexibeler en sneller inspelen op systeemveranderingen.

Maakt de toenemende digitalisering ons kwetsbaarder voor cyberaanvallen?

Michael von Roeder: Aangezien we kritieke infrastructuur beheren, is IT-beveiliging altijd al onze topprioriteit geweest. Natuurlijk zijn we de voorbije maanden alerter geworden en zijn al onze medewerkers zeer waakzaam. De overstap naar onze nieuwe platformstructuur is een grote stap voorwaarts, aangezien ze gekoppeld is aan een 'zero trust'-infrastructuur die de beveiliging van onze IT-systemen verder aanscherpt. Daarnaast leggen wij de basis voor een open, interoperabel en veilig Europees energiesysteem.

> **HET MODULAR CONTROL CENTER SYSTEM ZAL WORDEN GEBRUIKT ALS 'HET BREIN ACHTER DE INTEGRATIE VAN HERNIEUWBARE ENERGIE' IN HET SYSTEEMBEHEER.**

Een belangrijk project voor de Groep is het Modular Control Center System (MCCS). Hoe ver staan we daarmee?

Michael von Roeder: Het MCCS, een digitaal netbeheerssysteem, zal worden gebruikt als het 'brein achter de integratie van hernieuwbare energie' in het systeembeheer. Het project werd bijna drie jaar geleden opgestart en we staan al ver in de ontwikkeling ervan. In 2022 konden onze collega's van System Management alle hoogspanningsstations van 50Hertz opvolgen met realtimegegevens van het MCCS.

Andere TNB's vinden het misschien ook nuttig!

Michael von Roeder: Inderdaad! Samen met partners uit de hele energiesector werken we via een digitaal ecosysteem aan een infrastructuur waarop andere TNB's of DNB's kunnen voortbouwen. Eén ding is zeker: we kunnen de energietransitie alleen waarmaken door onze krachten te bundelen. Het feit dat TNB's van over de hele wereld ons voortdurend vragen stellen over het MCCS zet onze aanpak kracht bij.

Elia Group staat ook open voor externe ideeën en partnerschappen die ze aanmoedigt via evenementen zoals de Open Innovation Challenge en de Hackathon. Waarom is dit zo belangrijk?

Michael von Roeder: De ideeën die start-ups en studenten tijdens onze Open Innovation Challenge en de hackathon ontwikkelen, werpen een heel nieuw licht op de uitdagingen waarmee we geconfronteerd worden. Tegelijkertijd vergroten we onze zichtbaarheid onder mensen die misschien wel onze toekomstige medewerkers worden. Hoewel onze medewerkers en het bedrijf een duidelijk en belangrijk doel voor ogen hebben, staan we niet bekend als een werkgever met veel potentieel voor digitale ideeën.

Hoe zit het met nieuwe ideeën van huidige medewerkers?

Michael von Roeder: Iedereen kan meebouwen aan onze toekomst als digitale TNB. Via onze eigen incubator, The Nest, bieden we medewerkers de nodige ondersteuning om hun ideeën om te zetten in prototypes. Alleen al vorig jaar werden er 20 ideeën ingediend bij The Nest. Sommige daarvan zijn uitgegroeid tot succesvolle projecten. Tegelijkertijd werken onze digitale experts samen met een selectie van afdelingen aan vijf belangrijke projecten, of 'Moonshots', om onze activiteiten in onze kerngebieden (assetbeheer, infrastructuur, systeemoperaties, offshore ontwikkeling en consumer centricity) duurzamer en innovatiever te maken. In de volgende stap worden prototypes geïndustrialiseerd waarmee we onze kerntaken kunnen digitaliseren, bijvoorbeeld om het net te bouwen, het systeem te beheren of om de werking van ondersteunende processen in departementen zoals HR, Finance of Procurement te optimaliseren.

> **WE BIEDEN MEDEWERKERS DE NODIGE ONDERSTEUNING OM HUN IDEEËN OM TE ZETTEN IN PROTOTYPES.**

IN HET KORT

- **Elia Group heeft vier maatschappelijke kerntaken: netbeheer, systeembeheer, marktwerking en trusteeship.**
- **De Groep steunt op zes 'kapitalen' om haar acht activiteiten uit te oefenen en haar strategie uit te voeren, met een positieve impact op de samenleving.**

6 ONS BEDRIJFSMODEL

6.1 ONZE BEDRIJFSACTIVITEITEN

ONZE BELANGRIJKSTE MAATSCHAPPELIJKE TAKEN

Onze dochterondernemingen in België (Elia) en in het noorden en het oosten van Duitsland (50Hertz) beheren 19,192 km hoogspanningsverbindingen, waarvoor zij als gereguleerde bedrijven bij wet zijn aangeduid. Via onze dochterondernemingen zorgen we ervoor dat de productie en het verbruik de klok rond in evenwicht zijn. Zo voorzien we circa 30 miljoen mensen van stroom. We zorgen er ook voor dat investeringen tijdig en binnen het budget worden uitgevoerd, en focussen maximaal op veiligheid. Vanaf het prille begin van het ontwikkelingsproces houden wij via tweerichtingscommunicatie de vinger aan de pols bij alle betrokken stakeholders en stellen wij onze expertise ter beschikking van partners uit de hele energiesector. Om een alsmaar complexer energiesysteem te beheren en vorm te geven, ontwikkelen we innovatieve systeem- en marktoplossingen om de snelle integratie van intermitterende hernieuwbare energie en andere gedecentraliseerde productiebronnen in ons net te integreren. Daarom bouwen en beheren we interconnectoren, moedigen we nieuwe spelers aan om deel te nemen aan de markt en zetten we op nieuwe technologieën in.

Hierna volgt een omschrijving van onze gereguleerde activiteiten, dat zijn onze belangrijkste maatschappelijke taken. Elke omschrijving legt ook uit hoe zeven van onze acht bedrijfsactiviteiten (**zie pagina 56**) hierop aansluiten. Noteer alvast dat onze 'Businessfacilitators' (**pagina 88**) samen een transversale activiteit vormen die de uitvoering van alle andere bedrijfsactiviteiten mogelijk maakt.

NETBEHEER

We plannen, bouwen en onderhouden ons transmissienet in functie van de langetermijnnoden van het net. We doen belangrijke investeringen in de integratie van HEB, de ontwikkeling van een vermaasd offshore net en de bouw van interconnectoren om de integratie van de Europese energiemarkt te faciliteren. Deze taak omvat de bedrijfsactiviteiten 'Systeemplanning' (**pagina 56**), 'Ontwerp en bouw van infrastructuur' (**pagina 64**) en 'Beheer en onderhoud van het net' (**pagina 70**).

MARKTWERKING

Als marktfacilitators zijn Elia and 50Hertz uiteindelijk verantwoordelijk voor het handhaven van het evenwicht tussen de vraag en het aanbod in hun regelzones. Om dat te doen, maken we gebruik van de flexibiliteit van de aanbieders van balancingdiensten (Balancing Service Providers of BSPs). Als het nodig is, kopen we ook ondersteunende diensten aan. **Zie pagina 79** voor meer informatie.

SYSTEEMBEHEER

We monitoren het elektriciteitssysteem in real time en houden continu vraag en aanbod in onze regelzones in evenwicht. Dat vergt gespecialiseerde kennis, nauwe samenwerking met lokale en nationale partners en het gebruik van vernuftige tools en processen. **Zie pagina 75** voor meer informatie.

TRUSTEESHIP

De Duitse en Belgische overheid zijn verantwoordelijk voor de coördinatie en verwerking van wettelijke heffingssystemen die milieuvriendelijke technologieën bevorderen. Deze opdracht is overgedragen aan de TNB's in hun respectieve landen. Elia en 50Hertz handelen dus als trustees, die heffingen innen bij consumenten in België en Duitsland en een belangrijke rol spelen in de organisatie van de vergoeding van groene-energieproducenten. **Zie pagina 83** voor meer informatie.

ONS NET EN ONZE ASSETS

Ons elektriciteitsnet is de ruggengraat van een succesvolle transitie. Het spanningsbereik van ons net is 30 kV tot 380 kV in België en 150 kV tot 400 kV in Duitsland. Hiertoe behoren onshore en offshore installaties en ook AC- en DC-verbindingen.

KENMERKEN VAN ONS NET

1. Wisselstroom en gelijkstroom

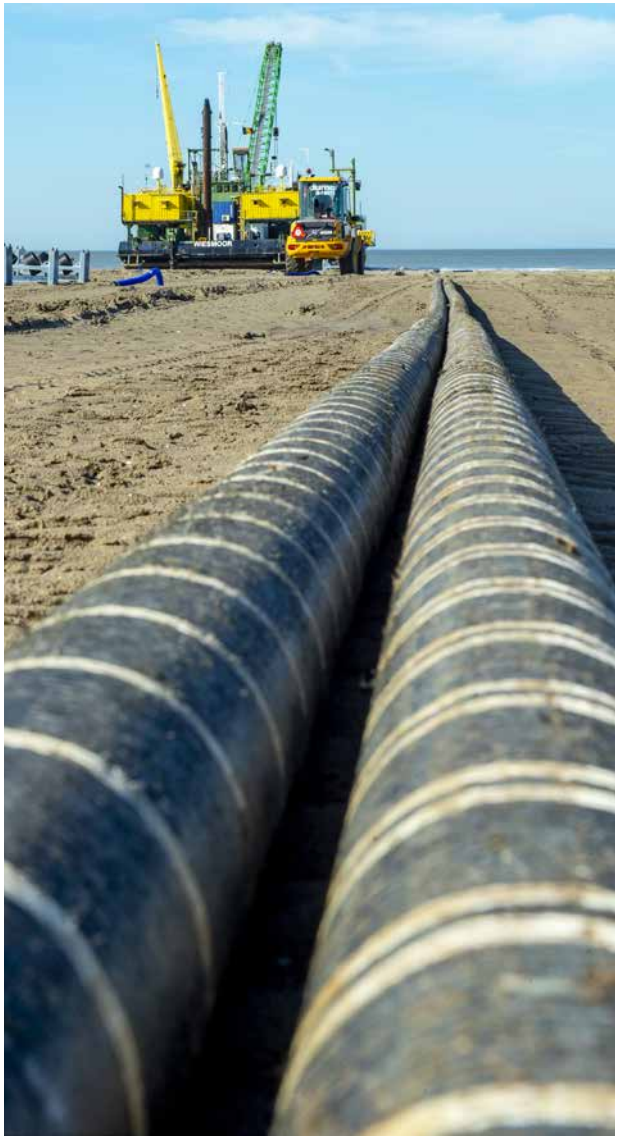
AC (Alternating Current of wisselstroom) die op het merendeel van de lijnen van het Europese elektriciteitsnet wordt gebruikt, kan makkelijk worden afgeschakeld en omgezet naar andere spanningen, waardoor we vermaasde netten met sterke redundantie kunnen bouwen. DC-verbindingen (Direct Current of gelijkstroom) komen minder vaak voor, maar winnen aan belang want ze bieden de mogelijkheid om de stromen in het net beter te sturen en grotere elektriciteitsvolumes over lange afstanden met minder verliezen te vervoeren. Door aan verschillende DC-projecten mee te werken, hebben we ondertussen een sterke expertise opgebouwd in DC-verbindingen.

2. Elektriciteitsverbindingen: ondergrondse kabels en luchtlijnen

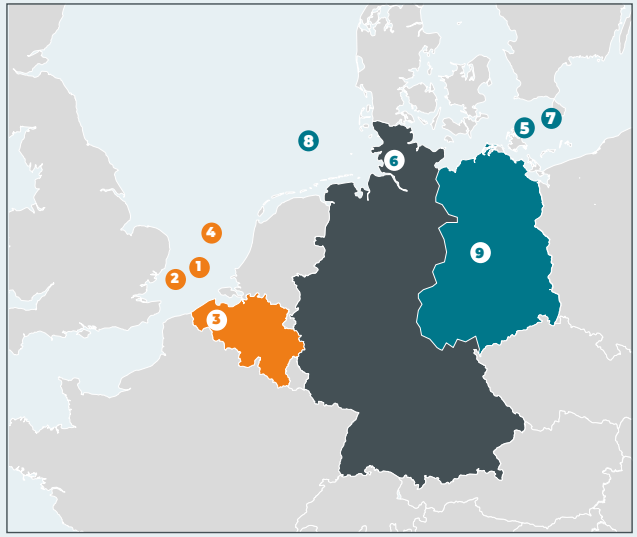
Bij de ontwikkeling van ons net optimaliseren we zoveel mogelijk het gebruik van bestaande infrastructuur. Zo is het mogelijk dat we bestaande lijnen versterken door nieuwe geleiders te plaatsen of bestaande te herstellen. Dat verhoogt de duurzaamheid, vermindert dubbele installaties en zorgt ervoor dat we de impact van ons net op de omgeving tot een minimum beperken. Als er nieuwe elektriciteitslijnen nodig zijn, onderzoeken we of ondergrondse kabels of luchtlijnen het beste voldoen aan de noden. Daarbij houden we rekening met factoren zoals de kosten, de milieu-impact, de betrouwbaarheid en het beheer ervan. Het spanningsniveau van het project speelt ook een belangrijke rol: het is meestal beter om nieuwe AC-verbindingen op laagspanning ondergronds aan te leggen en nieuwe AC-verbindingen op hoogspanning (380 kV) via luchtlijnen. Voor DC-corridors heeft de Duitse regering bijvoorbeeld beslist om de voorkeur te geven aan ondergrondse bekabeling.

3. Geïnterconnecteerde Europese elektriciteits-systeem

We bouwen interconnectoren met onze buurlanden en steeds vaker met landen die verder van ons verwijderd zijn. Dit is nodig om hernieuwbare energie tussen de lidstaten te kunnen delen. Onze investeringsportefeuille bestaat uit de onderzeese KONTEK-kabel (1995) die Duitsland met Denemarken verbindt; de ALEGrO-interconnector (2020) die België en Duitsland verbindt; de Kriegers Flak Combined Grid Solution (2020), de eerste hybride offshore interconnector die de windparken in de Baltische Zee met het Deense en Duitse net verbindt; en tenslotte Nemo Link (2019), een interconnector tussen Groot-Brittannië en België. In ons ambitieuze investeringsplan werken we momenteel aan een aantal bijkomende projecten die het Europese offshore net mee vorm zullen geven, zoals weergegeven in figuur 7.

FIGUUR 7: ONZE VOORNAAMSTE PROJECTEN IN 2022

1. **Princes Elisabeth Eiland:** Het energie-eiland zal de eerste kunstmatige offshore elektriciteitshub ter wereld zijn. Het eiland zorgt ervoor dat nieuwe offshore windparken worden aangesloten, en verbindt ons ook met het buitenland via de HVDC-interconnectoren, Nautilus en Triton Link. De bouw van het eiland zal volgens de planning starten in 2024 en de laatste onderdelen van de elektrische infrastructuur van het eiland zullen in 2030 in gebruik worden genomen.
2. **Nautilus:** Deze onderzeese hybride interconnector zal de tweede interconnector zijn tussen België en het VK; de ingebruikname is gepland in 2030.
3. **Ventilus en Boucle du Hainaut:** deze twee projecten zijn van essentieel belang voor de versterking van de binnenlandse backbone van het Belgische net. Ze zullen de Belgische bevoorradingszekerheid garanderen en de mogelijkheid bieden om de windenergie die in de Noordzee wordt geproduceerd, in het systeem te integreren. Beide projecten moeten tussen 2028 en 2030 klaar zijn.
4. **Triton Link:** Elia en zijn Deense tegenhanger Energinet hebben plannen om een onderzeese kabel te bouwen. Deze onderzeese kabel die twee kunstmatige energie-eilanden met elkaar verbindt, zal een wereldprimeur zijn. Via de kabel kunnen België en Denemarken elektriciteit uitwisselen en de elektriciteit van de windparken naar hun respectievelijke onshore netten brengen. De bouw van de interconnector zal vier jaar in beslag nemen en als alles verloopt zoals gepland, zal hij rond 2030 in gebruik kunnen worden genomen.
5. **Offshore projecten Ostwind 2, 3, 4 en Ost-6-1:** Deze projecten zullen verschillende offshore windparken in de Baltische Zee met het onshore transmissienet van 50Hertz verbinden. Volgens de planning zullen ze in 2023/4, 2026 en daaropvolgende jaren tot 2030 (OST-6-1).
6. **DC-Hub in Heide:** 50Hertz en zijn Nederlands-Duitse tegenhanger TenneT werken aan de bouw van deze gezamenlijke multiterminal-hub om de integratie van windenergie vanuit de Noordzee in het Duitse elektriciteitsnet te faciliteren. De hub met een DC-verbinding naar de zone van Klein Rogahn nabij Schwerin in Mecklenburg-Pommeren zal tegen 2030 stroom leveren aan het Duitse net.
7. **Bornholm Energie-Eiland:** 50Hertz en Energinet werken samen aan de ontwikkeling van een hybride interconnector die Denemarken en Duitsland zal verbinden.
8. **LanWin3:** Dit project bestaat uit een onderzeese DC-kabel die 50Hertz (voor het eerst) rechtstreeks toegang geeft tot offshore windenergie in de Noordzee. Deze kabel zal volgens de planning in 2030 in gebruik worden genomen.
9. **HVDC-corridors - SuedOstLink & SuedOstLink+ en NordOstLink:** De SuedOstLink zal hernieuwbare energie vervoeren van het noorden en het oosten van Duitsland naar de verbruikscentra in het zuiden van het land. Het SuedOstLink+-project zal de capaciteit van de SuedOstLink-route verdubbelen ('empty pipe') door de lijn in het noorden uit te breiden. De NordOstLink zal vooral elektriciteit uit on- en offshore windenergie van de westkust van Schleswig-Holstein naar het noordoosten van Duitsland brengen.

Het is een mock-up.

6.2 ONS BEDRIJFSMODEL

Het kapitaal waarop we vertrouwen...

SOCIAAL EN RELATIES
- Informatie van peers, partners en netwerken over energiestromen binnen en buiten onze grenzen
- Interacties met lokale gemeenschappen in een vroeg stadium van onze projecten
- Kennis en expertise van peers, academici en partners via netwerken en verenigingen

7 lidmaatschappen bij verenigingen

MEDEWERKERS EN ONDERAANNEMERS
- Expertise op een groot aantal gebieden, van netontwikkeling tot wettelijke en regelgevende kaders
- Een divers personeelsbestand geeft ons kracht en zorgt voor innovatie

3.127 medewerkers (personeelsbezetting)

ASSETS
- On- en offshore assets, waaronder lijnen, kabels, hoogspanningsstations en interconnectoren
- Bouwwerktuigen, zware machines en digitale apparatuur
- Bedrijfs-, industriële en opslagsites

19.349 km lijnen en 886 hoogspanningsstations

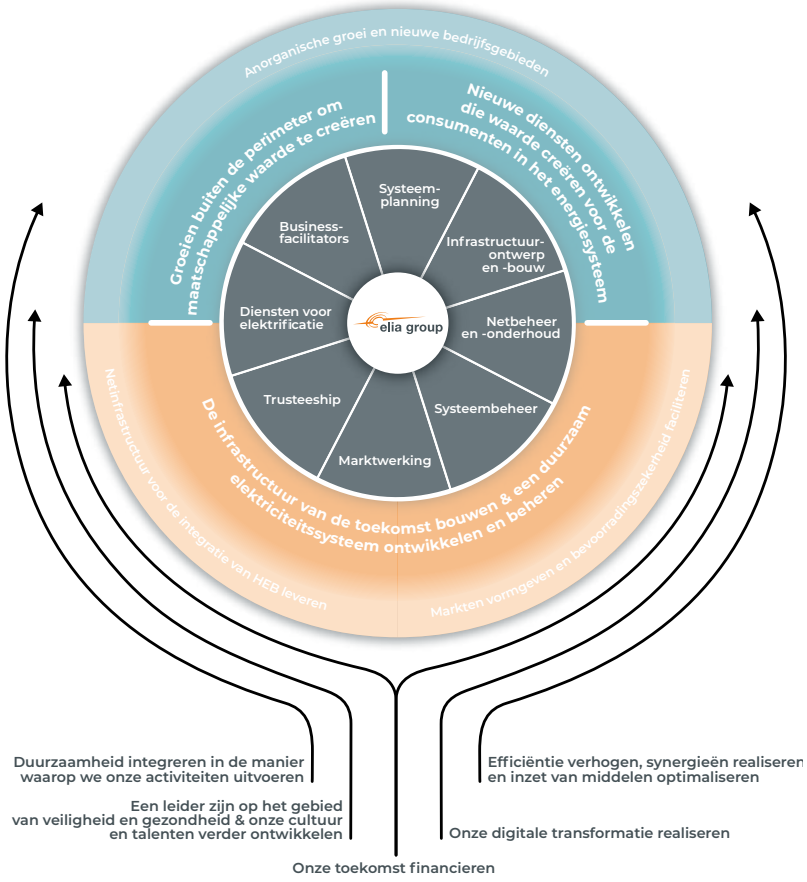
MILIEU
- Groene ruimtes, fauna en flora in onze regelzones
- We maken gebruik van grondstoffen zoals koper en staal gedurende de hele levenscyclus van onze assets

INTELLECTUEEL
- TNB-licenties
- Kennis over de energiesector, studies uit het verleden en onderzoek

FINANCIEEL
- Inkomsten van DNB's, klanten die rechtstreeks op ons net aangesloten zijn, energiehandelaars, eindverbruikers en derden
- Financieringsmiddelen via aandeelhouders, investeerders en financiële instellingen

€590,1 miljoen eigen vermogen opgehaald

...om onze activiteiten uit te oefenen en onze strategie te realiseren ....

*Opmerking: Waardecreatie en -vermindering zijn <IR>-begrippen die de positieve of negatieve impact op de kapitalen aanduiden. Merk op dat deze begrippen geen evaluatie vormen van onze performantie, noch van de indicatoren die van jaar tot jaar kunnen veranderen.

(+) waarde gecreëerd

(-) waarde verminderd

... en impact te hebben op de samenleving

SOCIAAL EN RELATIES
- Het licht de klok rond laten branden: zorgen voor een betrouwbare stroomvoorziening voor onze samenleving
- Versterken van de merkbekendheid voor stevigere partnerschappen

16.3 Sustainalytics ESG risicoscore (+)

MEDEWERKERS EN ONDERAANNEMERS
- Onze medewerkers en onderaannemers verfijnen hun vaardigheden en kennis
- Onze bedrijfscultuur is gericht op performantie, welzijn, veiligheid en gezondheid

4,6% Total Recordable Injury Rate (TRIR) voor eigen personeel (-)
22,9% Vrouwen in totale personeelsbestand (+)

ASSETS
- We maken ons net en onze assets veerkrachtiger, efficiënter en duurzamer

3.347 MW aangesloten offshore productiecapaciteit (+)
324 km lijnen in gebruik genomen (+)

MILIEU
- Biodiversiteitsaspecten pakken we aan door middel van mitigatie- en compensatiemaatregelen
- We meten de klimaatimpact van ons bedrijf en zetten ons in om die te verminderen

1.219.918 tCO_2 eq totaal scope 1 en scope 2 (-)
4.718 ha bosgebieden beheerd via ecologische corridors (-)

INTELLECTUEEL
- We delen onze kennis en expertise, die voortvloeit uit netwerking, opleiding of ervaring, met elkaar in de organisatie

3 visienota's (+)

FINANCIEEL
- Socio-economische welvaart genereren voor lokale gemeenschappen
- De opbrengsten worden geherinvesteerd om ons financiële solliditeit te verhogen

7,52% RoE (adj.) (+)
€1,53 miljard netinvesteringen (+)

6.3 DE MIDDELEN WAAROP WE STEUNEN

Volgens het <IR>-kader (zie Verklarende woordenlijst) hebben we deze omschreven als de 'kapitalen'. We vertrouwen op zes middelen om onze activiteiten uit te oefenen.

SOCIAAL EN RELATIES

We staan midden in de samenleving en zorgen voor nauw contact met onze stakeholders (**zie pagina's 41**). Voorbeelden van de input waarop we ons baseren, zijn:

- bijna constante updates en informatie over de energiestromen binnen en buiten de grenzen, om de beschikbaarheid van het net en de systeemveiligheid veilig te stellen;
- toekomstige noden aan elektriciteit en socio-economische ontwikkelingen om een elektriciteitsnet te plannen, te ontwerpen en te bouwen dat is aangepast aan de noden
- kennis en expertise om onze studies, onderzoeken en praktijken op het gebied van netontwikkeling vorm te geven;
- lokale noden en verwachtingen om ons net te ontwerpen en te bouwen in overeenstemming met de noden van de samenleving.

MEDEWERKERS EN ONDER-AANNEMERS

Onze medewerkers en onderaannemers hebben de juiste vaardigheden, een solide kennis en expertise in een ruime waaier van vakgebieden, zoals:

- wettelijke en regelgevende kaders waarbinnen we werken;
- maatschappelijke, politieke en technologische trends die de samenleving vormgeven en dus ook onze positie in de samenleving;
- (Europese) energiemarkten;
- financiële, risico- en projectbeheer, alsook duidelijke gezondheids- en veiligheidsprocedures;
- geavanceerde technologieën en digitale tools;
- stakeholdersengagement.

ASSETS

We kopen en gebruiken de volgende geproduceerde activa:

- elektriciteitsinstallaties en infrastructuur, waaronder het net, de hoogspanningsstations, lijnen en kabels;
- technologie, van zware machines tot digitale apparatuur;
- bedrijfs-, industriële en opslaggebouwen en -sites;
- bouwwerktuigen en -uitrustingen;
- publieke infrastructuur en privé-installaties zoals afvalverwerkingsinstallaties.

MILIEU

Bij het ontwerpen en bouwen van onze netinstallaties, gebruiken we de volgende natuurlijke middelen:

- grondstoffen, inclusief water, mineralen, metalen, gassen en hout;
- groene ruimtes en woningen, ook landbouwgronden, bossen en mariene milieus.

INTELLECTUEEL

Het collectieve intellectuele kapitaal van onze organisatie, omvat:

- onze TNB-licenties die ons het mandaat verlenen om onze activiteiten uit te oefenen in België en Duitsland;
- onze voorbije studies en onderzoeken waarmee we heel wat kennis hebben verzameld over specifieke domeinen gelinkt aan het energiesysteem;
- onze processen, methodes en systemen, alsook onze gezondheids- en veiligheidscertificeringen die de kwaliteit en uniformiteit van onze manier van werken waarborgen.

FINANCIEEL

We zijn afhankelijk van cashflow uit een aantal bronnen, zoals:

Inkomsten van:

- DNB's en andere partijen die toegang hebben tot ons net, voor het beheer en de ontwikkeling van hun netinfrastructuur en van het elektriciteitssysteem in het algemeen;
- klanten die rechtstreeks zijn aangesloten op ons net, voor diensten, technische studies en 'last-mile'-aansluiting;
- energieverhandelaars, voor volumes die worden in- of uitgevoerd via interconnectoren;
- eindgebruikers, voor hun gebruik van ons net, afkomstig van de nettarieven;
- derden, voor het verlenen van consultancy- en andere energiegerelateerde diensten.

Financieringsmiddelen:

- aandeelhouders, voor het voorzien van kapitaal voor Elia Group;
- financiële investeerders, voor hun investering in de obligaties die we uitgeven;
- financiële instellingen, via hun bankleningen en doorlopende kredietfaciliteiten.

We zijn ook verantwoordelijk voor de verwerking van financiële stromen (wat deel uitmaakt van onze rol als trustees in België en Duitsland): we coördineren de verdeling van heffingen van de verbruikers en/of gouvernementele fondsen aan hernieuwbare energieproducenten.

6.4 BEDRIJFSACTIVITEITEN

6.4.1 SYSTEEMPLANNING

WIJ BEPALEN DE NODEN VAN HET ELEKTRICITEITSSYSTEEM

Elia Group plant en ontwikkelt de netinfrastructuur om de integratie van toenemende hoeveelheden hernieuwbare energie in het systeem mogelijk te maken. Daarnaast handhaven we ede bevoorradingszekerheid in België, Duitsland en Europa. We geven ook aanbevelingen voor een gepast ontwerp voor de elektriciteitsmarkt om deze veranderingen te ondersteunen.

Op het gebied van systeemplanning hebben we drie hoofdactiviteiten. Eerst en vooral identificeren en onderzoeken onze teams toekomstige scenario's voor het elektriciteitssysteem. Hierbij bekijken ze de veranderingen in de buurlanden en andere sectoren, een voorbeeld hiervan is de elektrificatie van warmte en mobiliteit. Daarnaast ontwikkelen onze teams robuuste investeringsplannen voor België en Duitsland, dit om ervoor te zorgen dat het toekomstige elektriciteitsnet voldoet aan de noden van de samenleving. Tot slot onderzoeken onze teams of België, Duitsland en Europa voldoende productie-, opslag- en reservecapaciteit zullen hebben om aan de toekomstige vraag naar elektriciteit te voldoen. Op basis daarvan formuleren we concrete beleidsaanbevelingen voor onze regeringen.

Om de noden aan netoptimalisering, -versterking en -uitbreiding te bepalen, analyseren onze systeemplanningsteams scenario's via uiteenlopende markt- en netsimulaties. Deze houden rekening met de veranderingspatronen die zich waarschijnlijk zullen voordoen in de elektriciteitssystemen op het continent, naast andere sectoren zoals vervoer, gas, bouw en industrie. De resultaten van deze analyses worden verwerkt in nationale en Europese publicaties (zie hierna), zodat het elektriciteitssysteem van de toekomst efficiënt, betrouwbaar en veilig is.

VOORNAAMSTE ASPECTEN

De voornaamste aandachtspunten van onze teams zijn:

een hoge beschikbaarheid en betrouwbaarheid van het net waarborgen, zodat ook de klantentevredenheid gewaarborgd is. Dit wordt steeds belangrijker omdat het energiesysteem afhankelijker wordt van variabele HEB en flexibele apparaten van de zogenaamde 'prosument';

een stevige kennis hebben van nieuwste technologieën;

ervoor zorgen dat de plannen en aanbevelingen efficiënt zijn, zowel wat de kosten als de processen betreft;

zich vanaf de planningsfase engageren ten aanzien van de stakeholders op een transparante en open manier. Op geregelde tijdstippen moet er overleg zijn om ervoor te zorgen dat hun noden in aanmerking worden genomen. Zo zijn hun analyses, resultaten en aanbevelingen steeds stevig onderbouwd.

RAADPLEEG HET HOOFDSTUK 'KENMERKEN VAN DE INTERNE CONTROLE EN DE RISICOBEHEERSSYSTEMEN' VOOR MEER INFORMATIE OVER DE VOORNAAMSTE RISICO'S EN OPPORTUNITEITEN.

BELGIË

In België is Elia verplicht om elke vier jaar een Federaal Ontwikkelingsplan (FOP) op te stellen. Elk plan bestrijkt een periode van tien jaar en geeft een nauwkeurige raming van de noden aan onshore en offshore capaciteit. Het plan motiveert ook waarom en hoe bepaalde methodes worden gehanteerd om de berekeningen te staven. Het omvat ook het investeringsprogramma dat Elia nodig heeft om aan de geïdentificeerde noden te kunnen voldoen.

Het FOP heeft betrekking op de zeer-hoge-spanningsniveaus van het Elia-net (110 kV tot 380 kV). Bij de ontwikkeling van elk plan moet Elia nauw samenwerken met de verschillende actoren in de samenleving (inclusief de CREG) en ervoor zorgen dat ze afstemmen met de nationale politiek. Het FOP moet door de minister van Energie vóór de indiening worden goedgekeurd.

Aangezien Elia de eigenaar en beheerder is van de hoge-spanningsniveaus van het elektriciteitsnet (30 kV tot 70 kV), bestaat er een gelijkaardig - maar lichtjes verschillend - proces om de gewestelijke investeringsplannen op te stellen voor Vlaanderen, Wallonië en het Brusselse Gewest.

Elia is ook verantwoordelijk voor de publicatie van de tweejaarlijkse Belgische 'Adequacy and Flexibility Study'. Deze studie analyseert de adequacy- en flexibiliteitsnoden voor de komende tien jaar. Beide elementen zijn van cruciaal belang voor de goede werking van het elektriciteitssysteem, aangezien zij nodig zijn om de bevoorradingszekerheid te handhaven. De volgende studie wordt in juni 2023 gepubliceerd.

Het analysewerk van Elia ondersteunt de politieke besluitvorming omtrent de Belgische energiemix, de nood aan bijkomende systeemflexibiliteit en de ontwikkeling van interconnectoren die ons toegang geven tot grote volumes aan hernieuwbare energie.

DUITSLAND

In Duitsland moeten de vier TNB's (waaronder 50Hertz) om de twee jaar een nationaal Netontwikkelingsplan (NOP) publiceren. Dat plan omvat verschillende scenario's met maatregelen om het net uit te breiden zodat het op een efficiënte manier klimaatneutraal kan worden. Van deze maatregelen wordt een robuust geheel van nevenmaatregelen afgeleid in de vorm van aanbevelingen. 50Hertz en zijn collega-netbeheerders stellen het Netontwikkelingsplan (NOP) op, bespreken een eerste ontwerpversie met de stakeholders en dienen de finale versie in bij het Duits federaal netwerkagentschap. Vervolgens wordt het geïntegreerd in het federaal programma met de noden inzake netontwikkeling ('Bundesbedarfsplan') dat aan het Duitse parlement wordt voorgelegd.

De conclusies worden ook gebruikt bij de beleidsvorming: in Duitsland ondersteunen ze bijvoorbeeld de regering bij het uitstippelen van een strategie voor de geleidelijke afschaffing van kolenenergie, de integratie van steeds grotere volumes HEB in het net en de versterking van de connectiviteit met de buurlanden, zodat het land tegen 2045 klimaatneutraal kan worden.

In Duitsland maken alle vier de TNB's ook systeemanalyses om te evalueren hoe goed het systeem voorbereid zal zijn tijdens de komende winterperiodes. Dat geeft de regering en de regelgevende instanties een solide basis om gepaste maatregelen te nemen om een hoog niveau van bevoorradingszekerheid te waarborgen.

Het Belgische FOP en het Duitse NOP moeten worden afgestemd op het tienjarig ontwikkelingsplan (Ten-Year Network Development Plan of TYNDP) dat door het Europees netwerk van transmissiesysteembeheerders voor elektriciteit (ENTSO-E) wordt opgesteld. Het TYNDP is het pan-Europese ontwikkelingsplan voor elektriciteitsinfrastructuur dat om de twee jaar wordt gepubliceerd. 39 Europese TNB's uit 35 landen dragen via hun expertise bij aan de opmaak van het plan.

Europa zoekt naar een evenwicht tussen de pijlers van het energie-trilemma: duurzaamheid, veiligheid en betaalbaarheid. Daarvoor is er steeds meer nood aan HEB, wat er dan weer voor zorgt dat er meer Europese samenwerking nodig is en dat er ook meer nood is aan flexibiliteitsmarkten. Dit stond alvast bovenaan de agenda in 2022. Daarnaast is het belangrijk om de infrastructuur op tijd te bouwen om de groeiende vraag naar elektriciteit op te vangen en ervoor te zorgen dat het systeem van de toekomst genoeg opslag- en reservecapaciteit heeft. Aangezien Europa een geïntegreerde Europese energiemarkt beoogt en de energie-infrastructuur van verschillende lidstaten met elkaar wil verbinden, wordt internationale samenwerking steeds belangrijker; ook met landen die verder van ons liggen.

EUROPA'S VOLLEDIGE WINDPOTENTIEEL BENUTTEN: EEN WITBOEK

RAADPLEEG HET WITBOEK

Ondanks de noodzaak om de hernieuwbare energieprojecten in de Europese Unie te versnellen, vertalen de doelstellingen voor offshore wind zich onvoldoende in concrete realisaties. Elia Group publiceerde een witboek over hybride interconnectoren waarin zij wijst op de pijnpunten maar ook voorstellen formuleert. Zo schuift ze een combinatie van offshore windparken en onderzeese interconnectoren naar voor om het potentieel aan hernieuwbare energie maximaliseren op de Noordzee en de Baltische Zee. Het witboek werd gelanceerd tijdens het event van WindEurope in Bilbao.

EERSTE *BALTIC SEA CONFERENCE* IN HET TEKEN VAN OFFSHORE POTENTIEEL IN DE BALTISCHE ZEE

50Hertz organiseerde in september 2022 zijn eerste *Baltic Sea Conference* om Europese samenwerking te bevorderen. De conferentie bracht experten samen uit de politiek, de industrie en de academische wereld. De conferentie werd georganiseerd in samenwerking met de staat Mecklenburg-Voorpommeren, de koninklijke Deense ambassade en de Wereldenergieraad. Meer dan honderd experten namen deel en bespraken hoe het offshore windpotentieel in de Baltische Zee het best kan worden benut.

Europa moet niet alleen partnerschappen aangaan maar ook de elektriciteitsmarkt hervormen. Verder is er nood aan meer hybride interconnectoren en aan maatregelen die onze industrie toegang geeft tot grondstoffen en componenten.

BEKIJK DE HOOGTEPUNTEN VAN DE CONFERENTIE

PUBLIEKE CONSULTATIE OVER ELIA'S FEDERAAL ONTWIKKELINGSPLAN GESTART

Op 2 oktober 2022 startte Elia, zoals wettelijk voorzien, de publieke consultatie voor het Federaal Ontwikkelingsplan 2024-2034. Het plan beschrijft de toekomstige investeringsnoden in het transmissienet (110 kV tot 380 kV) om de energietransitie te realiseren.

Zoals uiteengezet in het plan, tracht Elia het elektriciteitssysteem van het land onafhankelijker, weerbaarder en duurzamer te maken. De publieke consultatie duurde iets langer dan 10 weken.

Het Plan houdt maximaal rekening met de verwachte gevolgen van een alsmaar ambitieuzere doelstellingen voor de integratie van hernieuwbare energie en met de grootse investeringsplannen die onze industrie zal uitvoeren om haar processen in het komende decennium te decarboniseren.

Maarten Konings,
Manager Ontwikkeling Zeer-hoge-spanningsnet

AANSLUITING VAN 30 GW OFFSHORE WINDENERGIE OP HET DUITSE ONSHORE NET TEGEN 2030

Het Bondsministerie voor Economische Zaken en Klimaatbescherming, de steden Bremen en Hamburg en de Duitse staten Mecklenburg-Voorpommeren, Noord-Rijn-Westfalen, Nedersaksen en Sleeswijk-Holstein ondertekenden in november 2022 een overeenkomst met drie van 'Duitse TNB's (50Hertz, TenneT en Amprion) om tegen 2030 een elektriciteitsnet uit te bouwen voor de aansluiting van 30 GW nieuwe offshore windcapaciteit. De drie TNB's zullen nauw samenwerken om deze doelstelling te realiseren. Dit was ook al het geval bij de eerste offshore overeenkomst van 2020.

POWERING INDUSTRY TOWARDS NET ZERO: JAARLIJKSE VISIENOTA VAN ELIA GROUP

"Powering Industry towards Net Zero" maakt duidelijk dat de decarbonisatie zich razendsnel doorzet in de industrie. Elektrificatie speelt hierin een sleutelrol. Toegang tot koolstofarme elektronen aan een stabiele en betaalbare prijs is cruciaal.

De studie werd aangekondigd tijdens een stakeholder-event in april 2022 dat volledig in het teken stond van industriële elektrificatie. Onze experten gingen hiervoor in gesprek met meer dan 50 bedrijven in België en Duitsland.

De Europese industrie kent een immense transformatie. De voorbije jaren is de manier waarop bedrijven naar de klimaatcrisis kijken veranderd: ze zijn hun bedrijfsprocessen volop aan het verduurzamen.

Tegen 2030 zal het industriële elektriciteitsverbruik in Duitsland en België al toenemen met respectievelijk 40% en 50%. In alle bestudeerde scenario's zijn betaalbare koolstofarme elektronen cruciaal om de elektrificatie van de industrie te versnellen en die zo veerkrachtiger en duurzamer te maken. De snelle uitbreiding van hernieuwbare energieproductie is daarom bepalend voor de industriële investeringsprocessen en zal de verankering van de industrie in Europa bevorderen.

KERNBOODSCHAPPEN

5 KERNBOODSCHAPPEN:

1. Het industriële elektriciteitsverbruik zal tegen 2030 met 40-50% toenemen. Elektrificatie en de versnelde ontwikkeling van hernieuwbare energiebronnen zijn onze belangrijkste instrumenten om ons in de komende twee decennia minder afhankelijk te maken van fossiele brandstoffen.

2. In alle bestudeerde scenario's, speelt elektrificatie een belangrijke rol om de industrie klimaatneutraal te maken. De tijdige bouw van netinfrastructuur is een kritische factor om gelijke tred te houden met de elektrificatie-ambities van de industrie, om nieuwe innovatieprojecten aan te trekken en om de industrie in Europa te verankeren.

3. Koolstofopvang, -gebruik en -opslag zijn essentieel om onvermijdelijke procesemissies te verminderen en zullen een grote impact hebben op het energieverbruik.

4. Vanaf 2030 zien we in de zware industrie een geleidelijke overschakeling naar koolstofarme (groene) moleculen en een toename van de volumevraag. Een grote hoeveelheid van de groene moleculen zal ingevoerd moeten worden.

5. Industriële flexibiliteit drukt de energiekost en heeft diverse voordelen voor het energiesysteem. Flexibiliteit wordt voor de industrie een belangrijk element in het nemen van een investeringsbeslissing.

We zien dat de toenemende integratie van hernieuwbare energiebronnen en de koppeling van de markten zorgen voor prijsafvlakking. Elia en 50Hertz werken geregeld samen met de industrie en industriële verenigingen. Wanneer transmissienetbeheerders de industriële behoeften aan groene stroom in een vroeg stadium in kaart kunnen brengen, kunnen we daarop anticiperen en de netinfrastructuur ontwikkelen die de industrie op weg naar klimaatneutraliteit nodig heeft.

Stefan Kapferer, CEO van 50Hertz

BELANGRIJKE HEFBOMEN

VIER BELANGRIJKE HEFBOMEN:

1. Een ondersteunend politiek en regelgevend kader om de elektrificatie van de industrie te versnellen.

2. De ontwikkeling van hernieuwbare energieproductie versnellen om de energieprijzen voor de industrie en de samenleving te stabiliseren.

3. Het elektriciteitsnet versneld uitbreiden om de industriële transitie te faciliteren.

4. Flexibiliteit bevorderen om industriele elektrificatie extra te versnellen.

De conclusie lijkt eenvoudig, maar het zal een Hercules-taak zijn om deze in de praktijk om te zetten. In tijden van stijgende rentevoeten en inflatie vraagt het een maximale inspanning. Om de industriële transformatie tot een succes te maken, moeten we, naast zware investeringen in industriële elektrificatie en hernieuwbare energieproductie, ook zwaar investeren in onze netinfrastructuur en digitalisering. De industrie, de elektriciteitssector en de overheid (waaronder regulatoren en lokale overheden) zullen hiervoor nauwer moeten samenwerken

Chris Peeters,
CEO van Elia Group

BEKIJK DE LANCERING VAN ONZE STUDIE

De huidige crisis heeft laten zien hoe de samenleving baat zou kunnen hebben van een versnelling van de energietransitie. De energietransitie zal ons niet alleen minder afhankelijk maken van fossiele brandstoffen, maar zal ook voor stabielere en meer betaalbare prijzen zorgen. Zij zal de industrie de mogelijkheid bieden om haar bedrijfsprocessen duurzamer te maken en belangrijke bedrijven in Europa verankeren, wat de werkgelegenheid en welvaart rechtstreeks ten goede komt.

Jan Voet, project owner van de studie

BEKIJK ONS STAKEHOLDER-EVENT

REACTIES VAN STAKEHOLDERS OP 'POWERING INDUSTRY TOWARDS NET ZERO'

Aangezien we onze elektrische infrastructuur alsmaar uitbreiden, staat Elia voor de uitdaging om de capaciteit van het openbare net te verhogen. Dat is een vereiste om de energie-intensieve industrie in Antwerpen, in Vlaanderen, in België te houden.

Jan Remeysen, CEO van BASF

De beschikbaarheid en stabiliteit van het net is voor ons van het allergrootste belang om ons 'decarb-stappenplan' te realiseren - het was zelfs één van onze criteria om in België te investeren.

Manfred Van Vlierberghe, CEO van ArcelorMittal

Al tientallen jaren zijn hier industriële clusters. Ze zorgen voor socio-economische welvaart en tewerkstelling. Dat willen we zo houden. Ook wij moeten de transitie naar hernieuwbare energie maken... net zoals iedereen.

Jacques Vandermeiren, CEO van de Haven van Antwerpen

Decarbonisatie is de belangrijkste uitdaging waarmee de cementsector wordt geconfronteerd. We spreken over een capaciteit van zowat 30 MW vandaag. Met de decarbonisatie en de behoefte om CO_2 af te vangen, spreken we over een energietoename van om en bij de 80% - bijna 60 MW in de toekomst.

Vincent Michel, directeur van Holcim

Om de industriële processen te elektrificeren, moeten we massaal investeren in elektriciteitsinfrastructuur, -productie en ook -transmissie. We moeten ook onze eigen processen veranderen. Dat vergt enorme investeringen.

Peter Claes, directeur van de Federatie van Industriële Energieverbruikers

'Net zero' in 2045: dat is maar 22 jaar verder. Voor heel wat bedrijfssites stemt dat overeen met één investeringscyclus. Dus zal 'net zero in 2045' een rechtstreekse impact hebben op de beslissingen die de bedrijven vandaag nemen, aangezien al hun investeringen vandaag klimaatneutraal moeten zijn.

Dr. Julia Metz, Policy Lead bij Agora Energiewende

Er zijn drie horden die we moeten nemen. Ten eerste moeten we de industrie planningszekerheid geven om langetermijn-investeringen te kunnen realiseren. Daarnaast is het nodig om de industrie toegang te geven tot groene productie. Ten slotte moeten de vergunningsprocedures gefaciliteerd worden.

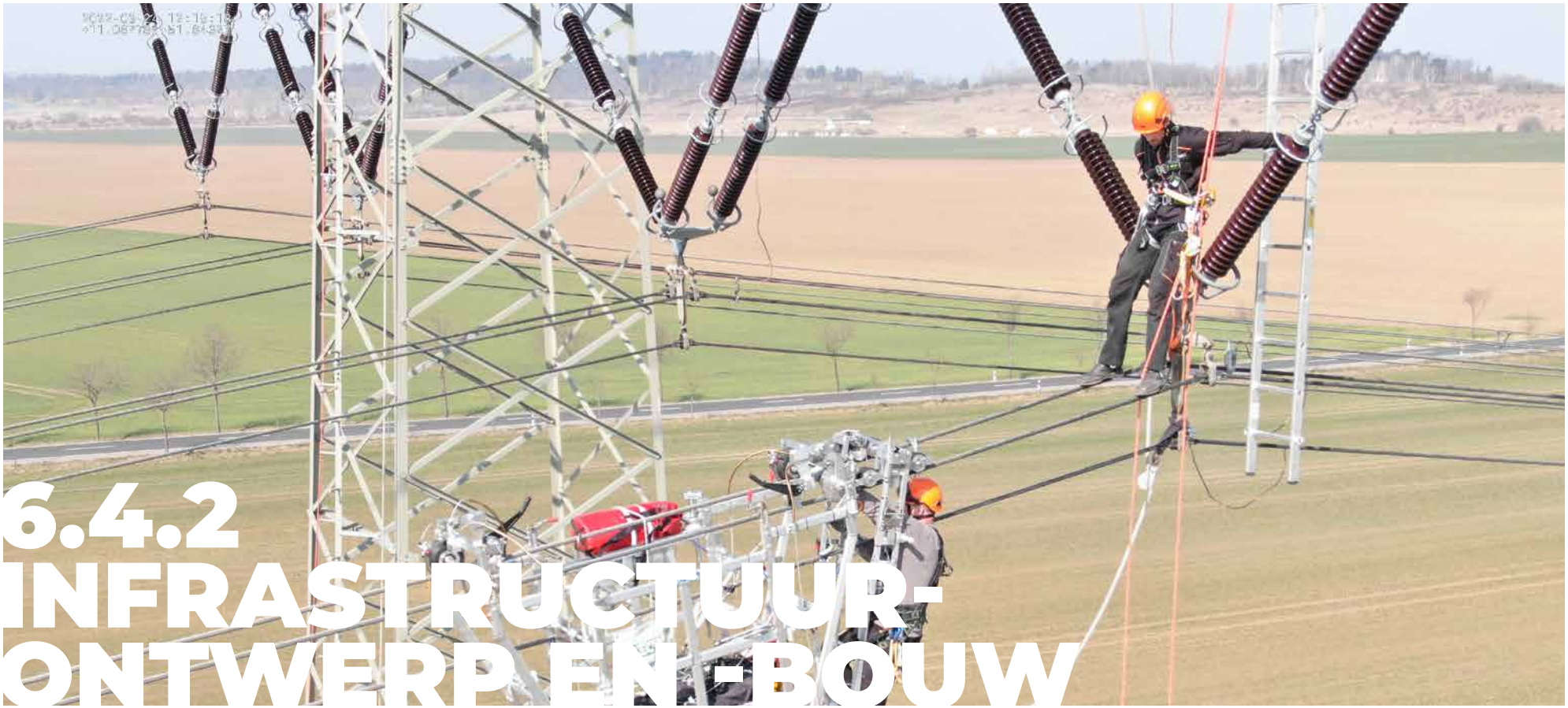
Dietmar Gründig, hoofd van Deutsche Energie-Agentur GmbH

De duurzaamheid van het hele chemische park in Leuna zal afhangen van zijn aansluiting op het net maar ook van de beschikbaarheid van groene stroom.

Marc Pecquet, Business Developer bij Total Energies

6.4.2 INFRASTRUCTUUR-ONTWERP EN -BOUW

WIJ BOUWEN HET NET VAN DE TOEKOMST

Elia Group ontwerpt en ziet toe op de bouw van geavanceerde assets die de integratie van grote hoeveelheden hernieuwbare energie en de toenemende elektrificatie ondersteunen, aangezien België en Duitsland werken aan een koolstofarme samenleving. Zodra de noden van het elektriciteitssysteem gedefinieerd zijn, bundelen onze medewerkers, die instaan voor het ontwerpen en bouwen van de infrastructuur, de projecten. Zij bekijken hun haalbaarheid, de huidige toestand van onze assets en de toekomstige systeem- en duurzaamheidsvereisten.

Onze teams beginnen vervolgens de projecten te plannen, te ontwerpen en vragen de vereiste vergunningen aan. Zij zorgen ervoor dat ze geregeld en op een transparante manier contact houden met de lokale en regionale stakeholders, om de best mogelijke oplossingen te bepalen op het vlak van de technologie, het traject en de omgeving. Zo zorgen ze voor een lokaal draagvlak.

Als de vergunningen voor het project afgeleverd zijn en specifieke werkzaamheden voor elk project zijn aanbesteed en gegund aan de aannemers, garandeert onze solide projectbeheersstructuur dat onze projecten tijdig, binnen het budget en volgens hoge kwaliteitsnormen worden voltooid. We houden daarbij rekening met alle mogelijke risico's.

BELANGRIJKSTE AANDACHTSPUNTEN

Onze belangrijkste aandachtspunten bij de bouw van nieuwe of de versterking van bestaande infrastructuur :

instaan voor de gezondheid en de veiligheid van onze medewerkers en alle personen die in de buurt van onze infrastructuur komen;

Instaan voor de veiligheid van het net, ervoor zorgen dat het licht blijft branden en dat de verbruikers en rechtstreekse klanten van stroom worden voorzien;

bevorderen van de integratie van HEB in het systeem en de markt;

waarborgen van efficiëntie, zowel wat de kosten als het proces betreft;

naleven van de wettelijke verplichtingen en regelgevende kaders;

ontwikkelen van en toegang hebben tot innovatieve technologie en assets die mogelijk efficiënter of duurzamer zijn, ook door ervoor te zorgen dat onze infrastructuur veerkrachtig genoeg is om het hoofd te bieden aan de klimaatverandering;

ondersteunen van de biodiversiteit en beperken van de impact van onze projecten op het milieu, onder meer via mitigatie- en compensatiemaatregelen, de invoering van een 'Nature Inclusive Design' en verminderen van de broeikasgasemissies;

Omgaan met politieke gevoeligheden en onderbouwde argumenten aanbrengen waarom onze projecten nodig zijn..

RAADPLEEG HET HOOFDSTUK 'KENMERKEN VAN DE INTERNE CONTROLE EN DE RISICOBEHEERSSYSTEMEN' VOOR MEER INFORMATIE OVER DE VOORNAAMSTE RISICO'S EN OPPORTUNITEITEN.

Door de COVID 19-pandemie worstelden vele bedrijven begin 2022 met een verstoring van hun wereldwijde toeleveringsketens en een stijging van de grondstofprijzen. In Europa waren er ook bekommernissen over de verdere ontwikkelingen in offshore aangezien de Europese commissie van hernieuwbare energie op zee 'tegen 2050 een sleutelcomponent van het Europese energiesysteem' wil maken[1] . Daarvoor is een versnelling nodig van de vergunningsprocedures. Er moet ook gedacht worden aan de compatibiliteit en interoperabiliteit van offshore technologieën. En er zijn medewerkers nodig met de juiste vaardigheden om in een mariene omgeving te kunnen werken met de nieuwe technologieën (zoals onderzeese gelijkstroomsystemen). De voorbije jaren hebben we ook extreme weersomstandigheden gezien, veroorzaakt door de klimaatopwarming. Het is belangrijk dat we in de ontwikkeling en bouw van onze infrastructuur hiermee rekening houden zodat onze infrastructuur beter hiertegen bestand is

MINISTERS DE CROO EN VAN DER STRAETEN BEZOEKEN OFFSHORE PLATFORM

In november 2022 nodigde Elia Group Belgisch Eerste minister Alexander De Croo en minister van Energie Tinne Van der Straeten uit voor een bezoek aan de bouwwerf van het offshore transmissieplatform Baltic Eagle. Dit platform zal het Baltic Eagle offshorewindpark met het Duitse onshore net verbinden. 50Hertz en het Spaanse nutsbedrijf Iberdrola zijn samen verantwoordelijk voor het platform, dat door de joint venture Equans – Smulders werd gebouwd. Het platform is een deel van het Ostwind 2-project en is begin 2023 naar de Duitse Baltische Zee verscheept.

50HERTZ OPENT NIEUW HOOGSPANNINGSSTATION IN LUSATIA

Samen met de Duitse DNB MITNETZ STROM opende 50Hertz in juni 2022 het nieuwe hoogspanningsstation van Altdöbern in Lusatia (nabij de grens met Polen) om de integratie van hernieuwbare energie te bevorderen. Het hoogspanningsstation staat mee in voor een veilige en betrouwbare stroomvoorziening van de regio en brengt via het 50Hertz-transmissienet de elektriciteit van de nabijgelegen wind- en zonneparken naar de verbruikscentra. De twee netbeheerders investeerden om en bij €50 miljoen in het project.

1 https://energy.ec.europa.eu/topics/renewable-energy/offshore-renewable-energy_en, gepubliceerd op 19 november 2020

50HERTZ BEGINT MET DE BOUW VAN DE NETAANSLUITING VOOR EUROPA'S GROOTSTE ZONNEPARK

In juni 2022 startten de bouwwerkzaamheden voor het grootste Europese fotovoltaïsche systeem op de grond. De site van het 'Energiepark Witznitz' nabij Leipzig bestrijkt 500 hectaren. Het zonnepark heeft een totale capaciteit van 650 MW en wordt aangesloten op het 380 kV 50Hertz-net. De ingebruikname is gepland in maart 2023.

NA 17 JAAR EINDELIJK GROEN LICHT VOOR UCKERMARK-VERBINDING

In juli 2022 viel de definitieve beslissing van het Duitse federaal gerechtshof over de 115 km lange Uckermark-verbinding. Het Hof gaf de goedkeuring om de lijn te bouwen. De beslissing kwam na 17 jaren van juridische procedures door een natuurvereniging uit Brandenburg tegen de Overheidsdienst voor Mijnbouw, Geologie en Grondstoffen.

De Duitse minister van Buitenlandse Zaken Annalena Baerbock bezocht in juli 2022 de 50Hertz-werf in Neuenhagen om de masten van de nieuwe Uckermark-lijn te bekijken. Deze zijn belangrijk voor het vervoer van hernieuwbare energie naar en de uitwisseling ervan met Polen. De minister bezocht toen het controlecentrum van 50Hertz in Berlijn.

EERSTE HELFT VAN ONDERGRONDSE KONTEK-KABEL VERVANGEN

De helft van de ondergrondse werkzaamheden voor de vervanging van de KONTEK-kabel over land werd in juli 2022 beëindigd. Via deze 150 km-lange kabel die tot 600 MW elektriciteit kan vervoeren, kunnen Duitsland en Denemarken sinds 1995 (bouwjaar) onderling elektriciteit uitwisselen. Het onderzeese gedeelte van de kabel werd door Energinet vervangen in 2010. 50Hertz, dat verantwoordelijk is voor het kabelgedeelte over land op Duits grondgebied, kreeg de vergunning voor de vervanging van dit gedeelte in 2022.

TUNNELWERKZAAMHEDEN VOOR FRANZISKA-LIJN GESTART

In oktober 2022 zijn de werkzaamheden voor een tunnel die deel uitmaakt van de diagonale elektriciteitsverbinding in Berlijn begonnen. De bouw van de tunnel zal twee jaar duren en wordt met een ondergrondse boormachine uitgevoerd, die tot 30 meter diep kan graven. De lijn zelf, die normaal gezien in 2028 in gebruik zal worden genomen, is een belangrijke schakel voor het hoogspanningsnet in en rond de Duitse hoofdstad.

Stefan Kapferer (50Hertz), Peter Hoppe (Implenia), Franziska Giffey (burgemeester van Berlijn), Jan Ozegowski (50Hertz), Ralf-Torsten Katzung (Implenia), Pastor Dirk Koeppe en Dr. Frank Golletz (50Hertz) wonen de start van de tunnelwerkzaamheden bij.

50HERTZ KREEG VERGUNNING VOOR GROOT NETVERSTERKINGSPROJECT

In september 2022 gaf het federaal netwerkagentschap aan 50Hertz de toestemming om de vervanging van het oostelijk deel van de hoogspanningslijn tussen Saksen en Thüringen af te ronden. Daarvoor was 50Hertz al begonnen met de voorbereiding van de bouw van het westelijk deel van de lijn. De vervangingslijn met een lengte van ongeveer 100 kilometer zal in 2025 in gebruik worden genomen en kan tot 40% meer elektriciteit vervoeren.

CONTRACTEN GEGUND VOOR HET GROOTSTE WINDPARK IN DE BALTISCHE ZEE

50Hertz werkt aan de uitvoering van het Ost-6-1-project, dat het offshore Gennaker-windpark zal verbinden met het net van 50Hertz, dat het grootste windpark in de Duitse Baltische Zee moet worden. In december 2022 werd een belangrijke stap gezet in de uitvoering van het project. Een Nederlands-Belgische consortium HSM Offshore Energy, Smulders, en Iv Offshore & Energy kreeg de opdrachten voor de bouw van de twee offshore hoogspanningsstations. Gennaker zal een capaciteit van 927 MW hebben en komt ongeveer 15 km buiten de Duitse kust.

PLANNEN VOOR OSTWIND 3 INGEDIEND

In december 2022 diende 50Hertz de plannen in voor het onderzeese kabelgedeelte van het Ostwind 3-project bij de minister van Economie, Infrastructuur, Toerisme en Tewerkstelling van Mecklenburg-Voor-Pommeren. Het Ostwind 3-project omvat de bouw van de netaansluiting voor het Windanker-windpark goed voor 300 MW dat Iberdrola in de Baltische Zee bouwt.

OOSTLUS-PROJECT GAAT VOORUIT

In de tweede fase van het Oostlus-project wordt de bestaande 70 kV-lucht lijn in Bévercé-Bronromme-Trois-Ponts vervangen door een nieuwe dubbele 110 kV-lijn die 25 km lang zal zijn. De ombouw startte in 2020 en eind 2022 werd het laatste gedeelte van de lijn tussen Bronromme en Trois-Ponts (8.5km) in gebruik genomen.

Het Oostlus-project, dat in verschillende fasen wordt uitgevoerd, zal de betrouwbaarheid van het Belgische elektriciteitsnet waarborgen en zal ervoor zorgen dat de steeds grotere hoeveelheden hernieuwbare energie in het systeem geïntegreerd kunnen worden.

SUEDOSTLINK EN SUEDOSTLINK+-PROJECT

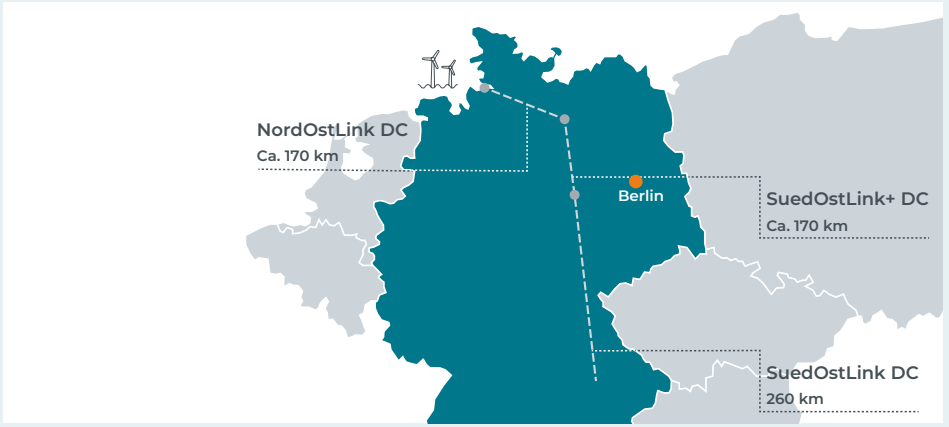
Met de projecten SuedOstLink en SuedOstLink+ (uitbreiding), wil 50Hertz de windenergie die in het noorden van Duitsland opgewekt wordt, transporteren naar verbruikerscentra in het zuiden.

In augustus 2022 namen TenneT en 50Hertz een belangrijke stap in de realisatie van het SuedOstLink-project door de contracten voor het tweede bekabelingssysteem aan twee bedrijven te gunnen. Het eerste bekabelingssysteem werd al gegund in 2020.

Tegen juni 2022 had het projectteam van 50Hertz zijn ontwerpplan voor het SuedOstLink+-project gepresenteerd aan overheidsinstanties en burgers tijdens informatiebijeenkomsten (die in de eerste helft van het jaar plaatsvonden). 50Hertz kreeg meer dan honderd opmerkingen van burgers die geïmpacteerd zijn door de bouw van de lijn.

In augustus 2022 wijzigde de Duitse regering twee wetten voor het ontwerp en het goedkeuringsproces voor de verbinding, waartoe ze zich in het zogenaamde Easter Package verbonden had. De amendementen zijn bedoeld om de goedkeuring en de uitvoering van netuitbreidingsprojecten te versnellen. De opmerkingen die 50Hertz op zijn ontwerpplan kreeg, werden eind 2022 geëvalueerd. Begin 2023 werd een formele aanvraag ingediend bij het federaal netwerkagentschap.

6.4.3 NETBEHEER EN -ONDERHOUD

WIJ BEHEREN EN ONDERHOUDEN VEILIGE EN BETROUWBARE INFRASTRUCTUUR

We beheren en onderhouden het transmissienet op een veilige, betrouwbare, duurzame en efficiënte manier. De medewerkers in onze 6 centra in België en 10 sites in Duitsland garanderen het hoogst mogelijke niveau van netbeschikbaarheid en betrouwbaarheid voor de elektriciteitsverbruikers en -producenten via het onderhoud van onze luchtlijnen, ondergrondse kabels, hoogspanningsstations, interconnectoren, onderzeese kabels en offshore installaties. Zij volgen en beheren deze assets, hun prestaties, bijbehorende risico's en kosten gedurende hun levenscyclus. Deze taken worden steeds uitdagender omdat we door de uitbreiding van ons net een toename zien van het aantal en de soorten assets. Bovendien is een deel van onze infrastructuur verouderd en maakt de variabiliteit van hernieuwbare energie het systeembeheer complexer. Innovatieve digitale technologie, zoals AI-gebaseerd predictief onderhoud, is heel belangrijk, want daarmee kunnen we onze medewerkers helpen om de vele uitdagingen efficiënt aan te pakken.

VOORNAAMSTE ASPECTEN

De voornaamste aspecten waarmee onze teams rekening houden bij het voorkomen en snel oplossen van netonderbrekingen, zijn:

het hoogst mogelijke niveau van netbeschikbaarheid en betrouwbaarheid de klok rond en 365 dagen per jaar monitoren en garanderen;

de gezondheid en veiligheid van onze medewerkers en onderaannemers garanderen via solide beheerprocedures voor risico's en incidenten;

kosten- en procesefficiëntie garanderen, waaronder ook het alsmaar meer afstemmen van de methodes en tools die we binnen de Groep gebruiken;

de koolstofafdruk van onze assets verminderen door (bijvoorbeeld) schadelijke stoffen en materialen te vervangen door milieuvriendelijke alternatieven, door gebruik te maken van nieuwe technologieën om onze assets te versterken (zoals zonnepanelen en warmtepompen in onze hoogspanningsstations) en door het verder verhogen van het recyclagepercentage van de assets op het einde van hun levenscyclus;

de risico's beheren die met onze assets verbonden zijn, zoals de kwaliteit, slijtage, mogelijke defecten of schade - ook deze te wijten aan de klimaatverandering - en de leeftijd, alsook de optimalisering van hun gebruik en levenscyclus;

de biodiversiteit en lokale habitats ondersteunen door een duurzame aanpak, zoals de aanleg van groene corridors in de buurt van onze assets;

open en transparant communiceren met de lokale gemeenschappen, ngo's en betrokken overheidsinstanties;

toegang hebben tot en gebruik maken van innovatieve technologie die bij alle bovenvermelde taken zal helpen, inclusief AI, het 'Internet of Thing' en 'remote assistance'-technologie (zoals drones, onbemande oppervlaktevoertuigen, robotten en VR-brillen).

RAADPLEEG HET HOOFDSTUK 'KENMERKEN VAN DE INTERNE CONTROLE EN DE RISICOBEHEERSSYSTEMEN' VOOR MEER INFORMATIE OVER DE VOORNAAMSTE RISICO'S EN OPPORTUNITEITEN.

Verstoringen in de wereldwijde toeleveringsketens en de daarmee samenhangende stijging van de grondstofprijzen hadden ook een impact op het beheer en het onderhoud van de elektriciteitsnetten in Europa. Verder was er ook de aanhoudende bezorgdheid over de duurzaamheid van het elektriciteitsnet, zowel wat de klimaatbestendigheid (en de noodzaak om de netten te versterken zodat ze bestand zijn tegen extreme weersomstandigheden, zoals overstromingen) als de koolstofvoetafdruk betreft (naarmate de netten worden uitgebreid en aangepast om grotere hoeveelheden hernieuwbare energie te integreren). De invoering van het predictief onderhoud en de ondersteuning van nieuwe technologieën werd verder vanuit dit oogpunt onderzocht.

ELIA PLAATST BAKENS OP DE LIJNEN OM VOGELS TE BESCHERMEN

Het hele jaar door bracht Elia vogelbakens aan op de hoogspanningslijnen in België om het aantal aanvaringen te verminderen. De analyses van Natuurpunt (natuurbeschermingsorganisatie) bevestigden in januari 2022 dat de bakens het aantal aanvaringen met 75% doen dalen. Elia plaatste in mei 2022 vogelbebakening tussen Harchies en Quevaucamps en voor het eerst in België gebruikten we een drone om bepaalde delen van de hoogspanningslijnen in Harmignies-Ville-sur-Haine en Harmignies-Ciply met bakens uit te rusten. Volgens de planning zal Elia tegen 2030, 200 km lijnen met het hoogste aanvaringsrisico bebakenen

EERSTE OFFSHORE INNOVATION DAY VAN ELIA GROUP

De Europese Commissie beschouwt offshore windenergie als de hoeksteen van het toekomstige Europese energiesysteem. In deze context organiseerde Elia Group in juni 2022 haar eerste Offshore Innovation Day in de haven van Oostende. Het event bracht specialisten uit verschillende sectoren samen om te debatteren over de toekomst van de offshore sector en de rol van innovatie in het zoeken naar nieuwe opportuniteiten om de energietransitie te versnellen. Naast voordrachten en debatten, stelden diverse bedrijven hun baanbrekende projecten en de nieuwste technologieën voor. Eén van hen was de Braziliaanse start-up TideWise, de winnaar van de Open Innovation Challenge 2021 van de Groep, die haar onbemand inspectievaartuig demonstreerde in de haven. Het vaartuig werd begin 2022 ingezet om de kabels naar het "Modular Offshore Grid" (MOG), Elia's offshore energiehub in het Belgisch gedeelte van de Noordzee, te inspecteren.

BEKIJK DE HOOGTEPUNTEN VAN DE OFFSHORE INNOVATION DAY HIER

MEER INFORMATIE OVER DE INSPECTIE DIE TIDEWISE UITVOERDE OP DE MOG-KABELS

SENTRISENSE WINT OPEN INNOVATION CHALLENGE 2022

Sensitrense kwam in juni 2022 als winnaar uit de bus van de zesde Open Innovation Challenge. De Poolse start-up won met zijn idee voor een sensor op basis van digitale intelligentie die de operationele toestand van luchtlijnen monitort en zo aan een verlenging van hun levensduur bijdraagt. De wedstrijd stond in 2022 in het teken van duurzaamheid; de jury koos voor Sensitrense omdat de voorgestelde technologie snel kan worden ingezet en makkelijk op te schalen is.

WERKZAAMHEDEN MERCATOR-BRUEGEL OP GROTE HOOGTE

De dwarsarmen van verschillende hoogspanningsmasten in Temse en Bornem werden in juni vervangen. Dit werk werd op 130 meter hoogte uitgevoerd. Deze werkzaamheden zorgen voor de versterking van de bestaande hoogspannings-lijn tussen Kruibeke en Dilbeek. Deze lijn, die een belangrijk onderdeel is van het Elia-net, wordt uitgerust met een nieuw (zwaarder) type elektriciteitskabel dat meer energie kan vervoeren (6GW). De werkzaamheden startten in april 2022 en zullen eind 2026 klaar zijn.

GRASLAND VOOR SCHAPEN IN WESTELIJK DEEL VAN SAKSEN

50Hertz en de DNB MITNETZ STROM maakten in juli 2022 bekend dat ze een natuurbeschermingsproject ondersteunen waarbij het terrein onder de hoogspanningslijnen wordt gebruikt als grasweiland voor schapen. Er zullen onderling verbonden habitats worden gecreëerd om aan verschillende diersoorten een thuis te bieden. Dit project wordt door de natuurbeschermingsorganisatie Landschaftspflegeverband Westsachsen e.V. geleid.

50HERTZ VERHOOGT HET GEBRUIK VAN ELEKTRICITEITSCIRCUITS

50Hertz vervoert sinds dit jaar meer elektriciteit via zijn net door vanaf december 2022 gebruik te maken van vier elektriciteitscircuits. De elektriciteitscircuits bieden 50Hertz de mogelijkheid om 28% meer elektriciteit via zijn net te vervoeren dan voorheen. Deze verandering maakt deel uit van het “Actieplan voor Optimalisatie van het Elektriciteitsnet” dat de vier Duitse TNB’s publiceerden met het Bondsministerie van Economische Zaken en Klimaatbescherming. Zo kan de stabiliteit van het elektriciteitsnet beter worden gehandhaafd en kunnen de knelpunten in het net in de winter worden beperkt.

50HERTZ VERBETERT REGELING VAN ELEKTRICITEITSSTROMEN IN HAMBURG

In november nam 50Hertz twee van de vier dwarsregeltransformatoren in gebruik. Hiermee voerden zij testen uit in het hoogspanningsstation van Hamburg-Ost. De transformatoren moeten 50Hertz helpen om de elektriciteitsstromen in de buurt van Hamburg beter te kunnen regelen, zodat meer groene stroom in het elektriciteitssysteem kan worden geïntegreerd. Zij moeten ook voor meer systeemveiligheid zorgen in de winter, als individuele lijnen bijvoorbeeld wegens onderhoudswerkzaamheden niet beschikbaar zijn.

6.4.4 SYSTEEMBEHEER

WIJ ZORGEN ERVOOR DAT HET LICHT BLIJFT BRANDEN

Elia en 50Hertz zorgen ervoor dat het licht 24/7 blijft branden voor meer dan 30 miljoen mensen in België en het noorden en het oosten van Duitsland. Zoals een betrouwbaarheidsniveau van ons net van 99.99% aangeeft, zetten onze medewerkers zich in voor de veilige transmissie van elektriciteit. Zij zien erop toe dat de vraag en het aanbod van elektriciteit in onze regelzones in evenwicht blijven. Hun werk bestaat uit vijf hoofdtaken:

Evenwicht beheren: we zorgen ervoor dat het evenwicht tussen de hoeveelheid elektriciteit die in het net wordt geïnjecteerd en de hoeveelheid elektriciteit die wordt verbruikt, continu en in real time behouden blijft.

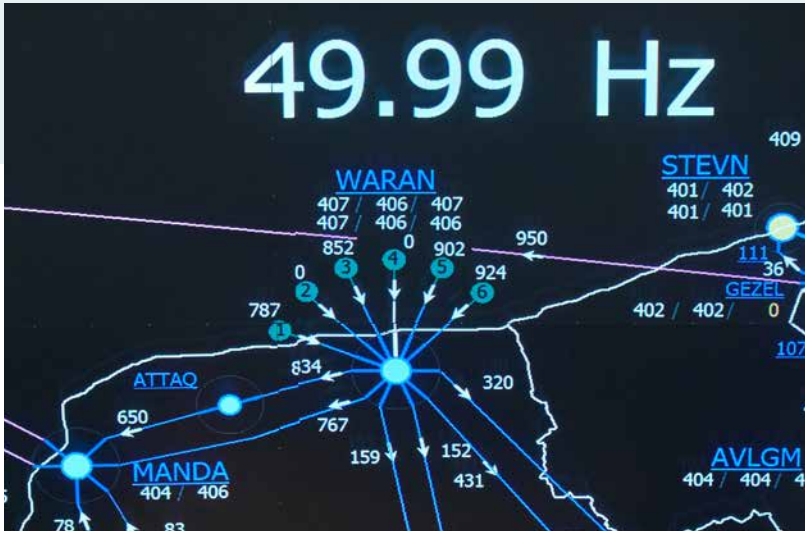
Spanningsniveaus beheren: we zorgen ervoor dat de spanningsniveaus binnen de juiste limieten blijven zodat we de netverliezen beperken en voorkomen dat assets beschadigd geraken. Volatiele productiepatronen ten gevolge van HEB en de uitstap uit conventionele productiecentrales maken deze taak alsmaar complexer.

Congesties beheren: controlecentra in beide landen coördineren en wijzigen productie- of afnamepatronen (gekend onder de benaming redispatching) om de fysieke elektriciteitsstromen in hun netten te wijzigen en zo congesties (die het net kunnen overbelasten, waardoor assets beschadigd geraken of black-outs ontstaan) op te heffen. Verschillende parameters moeten worden gemonitord en bijgestuurd om de betrouwbaarheid van het elektriciteitssysteem te garanderen. Deze zijn, om er maar enkele te noemen: de veiligheid van het net, de dynamische stabiliteit, een behoorlijke basis voor een goed werkende elektriciteitsmarkt en het beheren van internationale energiestromen.

Onderhouds- en bouwwerkzaamheden mogelijk maken: vooraleer een schakelprocedure kan worden uitgevoerd op geïsoleerde delen van het net of bepaalde assets, moeten onze teams de transmissiecapaciteiten voorspellen die nodig zullen zijn. Daarbij moeten ze rekening houden met zowel de mogelijke defecten als de behoeften van de naburige TNB's en DNB's. Bij het merendeel van de onderhoudswerkzaamheden en bij alle mogelijke bouwwerkzaamheden moeten er schakelprocedures (en de daarmee samenhangende voorzorgsmaatregelen) worden uitgevoerd.

Emergency management: alle incidenten moeten zo snel mogelijk worden opgelost en de impact van stroomonderbrekingen moet, indien mogelijk, binnen de grenzen van de regelzones van Elia en 50Hertz blijven, zodat de gevolgen voor de verbruikers beperkt zijn.

De complexiteit van deze activiteiten neemt voortdurend toe: elektriciteitsstromen worden alsmaar volatieler door de sterke toename van variabele hernieuwbare energie, alsook door de uitwisseling van energie over de grenzen heen en de opkomst van nieuwe flexibele technologieën (zoals elektrische wagens en warmtepompen) en spelers die zowel elektriciteit kunnen verbruiken als ze weer in het net injecteren. Samenwerking tussen naburige transmissienetbeheerders is dan ook heel normaal geworden. Elia en 50Hertz verlenen hun medewerking aan twee Europese regionale coördinatiecentra (RCC's), Coreso en TSCNET. Zij faciliteren de coördinatie in verschillende Europese landen door veiligheidsberekeningen te maken, verschillende scenario's te onderzoeken en gecoördineerde bijsturingsmaatregelen voor te stellen.

VOORNAAMSTE ASPECTEN

De medewerkers die instaan voor bovenvermelde activiteiten werken in onze controlecentra in België en Duitsland en in een aantal regionale centra in België (zie het Duurzaamheidsverslag 2022). Belangrijke aspecten waarmee ze bij de uitvoering van hun taken rekening houden, zijn:

de beschikbaarheid en betrouwbaarheid van het net garanderen door de systeemtoestand continu te monitoren en hierop in te spelen;

kosten- en procesefficiëntie garanderen, bijvoorbeeld door de minst dure maatregelen te bepalen voor het congestiebeheer; zodra de Europese markt en het Europese net werkelijk geïntegreerd is, moeten de goedkoopste capaciteiten op ieder ogenblik kunnen worden geactiveerd, waar deze zich ook in Europa bevinden, zodat de verbruikers er voordeel uit halen;

mogelijke problemen voorkomen door assets binnen hun technische bandbreedte te houden, om overbelasting te voorkomen, spanningsniveaus binnen de toegestane limieten te houden en door congesties te voorkomen via een sterke planning van de snijdingen;

elke dag transparant en open communiceren over de toestand van het net met andere transmissienetbeheerders, distributienetbeheerders, RCC's en marktpartijen;

op de integratie van assets inspelen, die gedecentraliseerde flexibiliteit kunnen leveren voor het net;

digitale technologieën onderzoeken, ontwerpen en toepassen die hun werk optimaliseren. Het gaat bijvoorbeeld om technologieën die het mogelijk maken dat bestaande assets een hogere elektrische belasting kunnen vervoeren, terwijl de systeemveiligheid even hoog blijft, of tools die gebruikmaken van AI om de impact van verschillende situaties en maatregelen op het net te voorspellen.

RAADPLEEG HET HOOFDSTUK 'KENMERKEN VAN DE INTERNE CONTROLE EN DE RISICOBEHEERSSYSTEMEN' VOOR MEER INFORMATIE OVER DE VOORNAAMSTE RISICO'S EN OPPORTUNITEITEN.

Ook in 2022 gingen de lidstaten meer samenwerken, want de hoeveelheden hernieuwbare energie en de uitwisselingen over de grenzen heen bleven toenemen. Het flow-based marktkoppelingsmechanisme werd uitgebreid zodat een grotere regio kan deelnemen aan de day-aheadmarkt. Dit is een belangrijke mijlpaal voor de verdere integratie van de Europese energiemarkt (zie pagina 17). Toch hebben de lidstaten ook in 2022 overleg gepleegd om hun onderlinge coördinatie nog te verbeteren. Twee systeemopsplitsingen tijdens 2021 in de synchrone zone van continentaal Europa hadden namelijk op de instabiliteit van het Europese systeem gewezen, wat de bezorgdheid over het risico op toekomstige black-outs en uitdeinende effecten over het hele continent nog deed toenemen. Tijdens het overleg kwam het onderzoek naar nieuwe technologieën (bijvoorbeeld om de belasting van bestaande assets te verhogen) en de nood aan nieuwe medewerkers aan bod. Deze zouden over de juiste vaardigheden moeten beschikken om een alsmaar complexer net te beheren dat op zijn operationele limieten wordt uitgebaat.

TESLA AND INTEL KOZEN DE 50HERTZ-REGELZONE VOOR HUN MEGAFABRIEKEN

In maart 2022 opende Tesla de grootste autofabriek van Duitsland, net buiten Berlijn in de regelzone van 50Hertz. Diezelfde maand kondigde Intel de bouw aan van zijn nieuwe megafabriek in Saksen-Anhalt. 50Hertz en DSO Avacon zullen hier samen de netaansluiting garanderen.

Volgens Stefan Kapferer, CEO van 50Hertz, toont dit aan dat de toegang tot hernieuwbare energie voor bedrijven een doorslaggevende factor is bij hun vestigingskeuze en dat decarbonisatie dus cruciaal is voor het ontstaan van industriële clusters en de economische ontwikkeling. Versnelde procedures voor bouwvergunningsaanvragen zijn nodig voor het succes van dergelijke projecten.

NIEUWE STABILITEITSSYSTEMEN OM ELEKTRICITEITSTRANSMISSIE IN SAKSEN-ANHALT VEILIG TE STELLEN

50Hertz maakte in september 2022 bekend dat het zijn vestiging nabij Bad Lauchstädt in het zuiden van Saksen-Anhalt zal vernieuwen en ombouwen naar een belangrijke transmissiehub voor hernieuwbare energie. Met internationale partners uit de regio plant 50Hertz op deze site de bouw van vier hoogtechnologische systemen voor de compensatie van reactieve energie. Deze zullen helpen om de spanning van de elektriciteit die via de regio stroomt te stabiliseren en zo de betrouwbaarheid van de transmissie verhogen.

6.4.5 MARKTWERKING

WIJ FACILITEREN DE ONTWIKKELING VAN DE ELEKTRICITEITSMARKT

Als marktfacilitators zijn Elia and 50Hertz uiteindelijk verantwoordelijk voor het handhaven van het evenwicht tussen de vraag en het aanbod in hun regelzones. Daartoe maken ze gebruik van de flexibiliteit van de aanbieders van balancingdiensten (Balancing Service Providers of BSPs) en als het nodig is door ondersteunende diensten aan te kopen.

Onze teams dragen bij aan een geïntegreerde Europese energiemarkt met meer bevoorradingszekerheid en met stabiele prijzen voor de verbruikers. Naarmate het elektriciteitssysteem grotere volumes aan variabele HEB integreert, is er toenemende nood om de energiemarkten te hervormen en meer flexibiliteit te voorzien die zorgen voor een gegarandeerde stroomvoorziening.

In 2021 werd aan Elia de opdracht gegeven om het capaciteitsvergoedingsmechanisme uit te werken ('capacity remuneration mechanism' of CRM). Bedoeling is de bevoorradingszekerheid van België na de (gedeeltelijke) kernuitstap in 2025 te handhaven (**zie pagina 17**).

De teams die instaan voor marktfacilitering focussen op diverse domeinen:

Zij pleiten voor een stabiel kader waarmee we investeringen aantrekken die de toenemende elektrificatie in de samenleving ondersteunen (voor verwarming, transport en industrie) en werken aan een marktmechanisme dat de integratie van hernieuwbare energie ondersteunt met flexibele vraagsturing.

Voorts werken onze teams op de verdere ontwikkeling van systeemdiensten, zoals balancingdiensten. We willen nieuwe soorten assets integreren die hieraan kunnen deelnemen en ook in een ruimere internationale context werken. Onze teams in Duitsland ontwikkelen ook diensten voor spanningsregeling.

Marktfacilitering betekent ook dat we de integratie van Europese energiemarkten ondersteunen zodat elektriciteit op grote schaal kan worden verhandeld en de variabiliteit van HEB beter wordt opgevangen (door energie uit te wisselen over de grenzen heen). Zo geven we de verbruikers een hoge bevoorradingszekerheid en competitieve elektriciteitsprijzen.

Tot slot bekijken we ook welke markthervormingen er nodig zijn zodat consumenten de inzet van hun flexibele apparaten (zoals elektrische voertuigen en warmtepompen) kunnen valoriseren. Door het net mee in evenwicht te houden, genieten ze van lagere elektriciteitsprijzen, zoals beschreven in ons consumentgericht marktontwerp.

VOORNAAMSTE ASPECTEN

Die taken van ons marktwerkingsteam zijn heel divers

diverse marktspelers aanmoedigen om systeemdiensten te leveren;

ervoor zorgen dat marktspelers het wettelijke en regelgevende kader van onze activiteiten naleven;

samenwerken en informatie uitwisselen met andere TNB's, DNB's, elektriciteitsbeurzen, energiehandelaars, regulatoren, regeringen en Europese autoriteiten om de markt verder te laten ontwikkelen en meer liquiditeit te verzekeren;

een duidelijk inzicht ontwikkelen in de digitale en technologische veranderingen in de samenleving, zoals de uitrol van slimme meters en flexibele apparaten;

in overeenstemming met de Europese doelstellingen ervoor zorgen dat de verbruikers een centrale rol krijgen in de energietransitie. Dat betekent dat ze kunnen genieten van competitieve energieprijzen in een brede markt en tegelijkertijd bijdragen aan het evenwicht van het net van de toekomst.

RAADPLEEG HET HOOFDSTUK 'KENMERKEN VAN DE INTERNE CONTROLE EN DE RISICOBEHEERSSYSTEMEN' VOOR MEER INFORMATIE OVER DE VOORNAAMSTE RISICO'S EN OPPORTUNITEITEN.

De noodzaak om verbruikers-flexibiliteit te benutten en de integratie van de Europese markten te versterken, stonden in 2022 andermaal hoog op de agenda. Ze dragen immers bij tot competitieve prijzen voor de verbruikers en het veilige beheer van een elektriciteitssysteem dat alsmaar grotere volumes aan hernieuwbare energie (HEB) integreert.

De uitbreiding van het flow-based marktkoppelingsmechanisme voor de day-aheadmarkt tot een grotere groep van landen was in dit opzicht een belangrijke stap. De FBMC ('flow-based market capacity') houdt rekening met congesties in het hele regionale net en optimaliseert de commerciële elektriciteitsuitwisselingen over de Europese grenzen en regio's heen. Het mechanisme vlakt de prijsverschillen tussen landen uit en creëert op een efficiëntere manier meer socio-economische welvaart dan het vorige mechanisme (zie pagina 17).

HUISHOUDENS LEVEREN VIRTUELE-ENERGIECENTRALES OM DE NETTEN VAN ELIA EN 50HERTZ IN EVENWICHT TE HOUDEN

In het kader van het FlexMC-project dat in maart 2022 werd opgestart en gefinancierd wordt door het Duitse federaal ministerie van Economische Zaken en Klimaat, sloten 50Hertz, Theben en decarbon1ze een partnerschap. Zij onderzoeken hoe elektrische voertuigen, batterijen en warmtepompen kleinschalige flexibiliteit kunnen leveren aan het elektriciteitssysteem. Onze partners bestudeerden ook hoe ze correct kunnen worden aangestuurd, gemeten en afgerekend.

In dezelfde lijn ging 50Hertz ook de samenwerking aan met verwarmings-, koelings- en ventilatiebedrijf Viessmann, om het ViFlex-project te lanceren. In dit project wordt uitgetest hoe de warmtepompen van de verbruikers als virtuele energiecentrales kunnen worden gebruikt om de netcongesties te verlichten of op te lossen. Ze zullen dus het elektriciteitssysteem ondersteunen door hernieuwbare energie op te slaan in hun flexibele apparaten en deze weer in het net te injecteren wanneer het nodig is. Gezinnen die deelnemen, besparen op hun energiefacturen.

Ook in België werden gelijkaardige projecten gelanceerd. In maart 2022 startte het Flexity-project met ruim 100 geselecteerde huishoudens. Die testen hoe ze via hun elektrische boilers kunnen helpen om het evenwicht in het Belgische elektriciteitsnet te handhaven. Dit project werd geleid door Elia, ThermoVault en de Belgische DNB's en onderzoekt hoe elektrische boilers kunnen deelnemen aan de balancingmarkt. Intussen is het project opgeschaald en kunnen ook huishoudens deelnemen met hun warmtepompen en elektrische voertuigen.

Daarnaast zijn er zowat 3.000 gezinnen in Vlaanderen die helpen om het Belgische elektriciteitsnet in evenwicht te houden met hun thuisbatterijen. Al die apparaten worden samen gebruikt als één virtuele energiecentrale, die zonne-energie opslaat maar ook kan aanbieden aan de balancingmarkt van Elia. De technologie voor het project werd door Smart E-Grid/Opteco ontwikkeld.

RE.ALTO BEHAALT ISO 27001-CERTIFICAAT

In juni behaalde re.alto, de digitale marktplaats van Elia Group, een ISO 27001-certificaat. Daaruit blijkt de conformiteit van re-alto met de internationale normen voor het beheer en de toepassing van informatiebeveiliging en compliance. Het behalen van het certificaat heeft de ambities van onze start-up die als marktplaats voor de uitwisseling van energiedata fungeert, versterkt.

SELECT WINT TWEEDE HACKATON

Tijdens de tweede hackaton van Elia Group in Berlijn (oktober 2022) waagden meer dan 100 deelnemers uit verschillende landen en organisaties hun kans om samen met Elia Group een project te ontwikkelen. Gedurende drie dagen werkten ze aan concrete consumententoepassingen voor toekomstige energiediensten. De 'Cozy'-app van het studentencollectief SELECT werd gekozen als winnaar. Zij mogen hun prototype, dat warmtepompen op een slimme manier aanstuurt en zo de CO_2-uitstoot vermindert, ontwikkelen samen met experts van The Nest, de incubator van Elia Group.

BEKIJK DE HOOGTEPUNTEN VAN DE HACKATON VAN 2022

ELIA ORGANISEERT EERSTE ACADEMIC BOARD

In oktober lanceerde Elia haar eerste 'Academic Board', een samenwerkingsplatform rond de uitdagingen in de Belgische energiesector. De werkgroep wil vooral onderwerpen behandelen met een rechtstreekse impact op de industrie en de eindgebruikers. De Academic Board brengt onderzoekers van diverse Belgische universiteiten samen. Tijdens de eerste bijeenkomst in Brussel stonden twee onderwerpen centraal: de markt en netstabiliteit.

6.4.6 TRUSTEESHIP

WIJ COÖRDINEREN EN VERWERKEN WETTELIJKE HEFFINGSSYSTEMEN

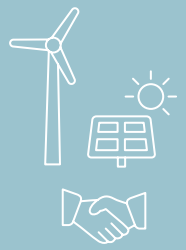
De Duitse en Belgische wetgevers hebben de coördinatie en verwerking van wettelijke heffingssystemen die milieuvriendelijke technologieën bevorderen, overgedragen aan de transmissienetbeheerders. Elia en 50Hertz treden dus op als trustees, die heffingen innen bij de consumenten in België en Duitsland en een belangrijke rol spelen in de organisatie van de vergoeding van de groene -energieproducenten.

VOORNAAMSTE ASPECTEN

Onze teams die hieraan meewerken, houden bij het uitvoeren van hun taken o.a. rekening met volgende elementen:

ervoor zorgen dat zij en andere marktpartijen de wetgeving en regelgeving in België en Duitsland naleven;

faciliteren van het systeem en de marktintegratie van HEB;

transparant communiceren met de betrokken marktpartijen.

RAADPLEEG HET HOOFDSTUK 'KENMERKEN VAN DE INTERNE CONTROLE EN DE RISICOBEHEERSSYSTEMEN' VOOR MEER INFORMATIE OVER DE VOORNAAMSTE RISICO'S EN OPPORTUNITEITEN.

GROENESTROOM-CERTIFICATEN-REGELING IN BELGIË

In België heeft Elia een openbare dienstverplichting m.b.t. groenestroomcertificaten. De regeling is verschillend in de verschillende gewesten. Groenestroomproducenten hebben bij wet recht op certificaten in ruil voor hun groene stroomproductie. Deze certificaten worden door de regulatoren aan de producenten toegekend. Zoals bij wet bepaald en in overeenstemming met haar openbare dienstverplichtingen, is Elia ertoe verplicht deze groenestroomcertificaten over te kopen tegen een vaste of variabele prijs. Die groenestroomcertificaten worden gefinancierd ofwel via de nettarieven die aan de netgebruikers worden opgelegd (op basis van hun netto-afname van energie), ofwel via vaste bedragen die de staat op geregelde basis aan Elia betaalt.

De elektriciteitsproducenten dienen ook jaarlijks een vooraf bepaald aantal (of een quotum) aan de regulator terug te geven. Dat impliceert dat zij een aantal certificaten in de loop van het jaar moeten aankopen, hetzij bij een producent, hetzij bij Elia.

HEFFINGEN VOOR HERNIEUWBARE ENERGIE IN DUITSLAND

In Duitsland zijn de TNB's verantwoordelijk voor de coördinatie van een aantal heffingen, waaronder de heffing voor hernieuwbare energie (of EEG) en de heffing voor warmtekrachtkoppeling (KWKG). In december 2022 droeg de Duitse regering een deel van de verantwoordelijkheid voor de stroombegrenzingsregeling over aan de vier Duitse TNB's, om de impact van de hoge elektriciteitsprijzen voor de consumenten vanaf begin 2023 te beperken.

De EEG is sinds 2000 ingevoerd om de groenestroomproductie, voornamelijk uit zonne-, windenergie, biomassa en waterkrachtcentrales, verder te bevorderen. De producenten van elektriciteit afkomstig van hernieuwbare energie krijgen een gewaarborgde vergoeding gedurende 20 jaar. Afhankelijk van het type producent, worden zijn financiële inkomsten bepaald, hetzij door de marktprijs die hij voor zijn elektriciteit krijgt en een marktpremieheffing, die het verschil dekt tussen die marktprijs en de gewaarborgde vergoeding, hetzij door een 'feed-in'-tarief (FIT). In dit laatste geval zorgt 50Hertz voor de verkoop van de elektriciteit op de markt. Zowel de marktpremieheffing enerzijds, als het verschil tussen de verkregen marktprijs en de gewaarborgde vergoeding (FIT) anderzijds, worden gedekt door een heffing en worden door 50Hertz aan de DNB's en producenten betaald. Tot 2022 werd deze heffing door de consumenten betaald via de hernieuwbare energieheffing (EEG), maar in de toekomst zal deze door de regering moeten worden gedekt (zie de opmerking verder in de tekst en **pagina 190**).

Samen met drie andere Duitse TNB's is 50Hertz verantwoordelijk voor het verwerkingsproces. Hiervoor moeten de TNB's samenwerken met verschillende marktpartijen, waaronder ook producenten, DNB's, regulatoren en overheden.

Opmerking: om de financiële lasten voor de verbruikers te verlichten, verminderde de Duitse regering de heffingen voor hernieuwbare energie voor de verbruikers vanaf 1 juli 2022 tot 0 cent/kWh en besliste ze om een einde aan de heffing te stellen op 1 januari 2023.

6.4.7 DIENSTEN VOOR ELEKTRIFICATIE

ELEKTRIFICATIE EN DECARBONISATIE FACILITEREN TEGEN EEN BETAALBARE PRIJS

Dankzij de opgebouwde kennis en vaardigheden binnen Elia Group, kunnen we vroegtijdig veranderingen detecteren en onze inzichten delen met onze stakeholders. Zo brengen we toegevoegde waarde aan de samenleving. Het gaat o.a. om consultancydiensten op het gebied van on- en offshore netten, het aanbieden van digitale tools en dataplatformen. Deze diensten ondersteunen de elektrificatie en integratie van hernieuwbare energie in Europa en daarbuiten.

Via ons consultancybedrijf, Elia Grid International (EGI), bieden wij internationale klanten diensten aan rond marktontwikkeling, assetmanagement, systeembeheer, netontwikkeling en de integratie vanHEB in elektriciteitssystemen.

re.alto, het start-up bedrijf van Elia Group, is de eerste Europese marktplaats voor de uitwisseling van energie- en datadiensten. Re.alto maakt de uitwisseling van energiedata mogelijk via zijn innovatieve Application Programming Interface-platform (API). Hiermee kan de energiesector een grote digitale stap voorwaarts zetten naar een meer wijdverspreide invoering van “Energy-as-a Service”-bedrijfsmodellen om zo sneller een koolstofneutrale energietoekomst te kunnen realiseren.

WindGrid, de nieuwste entiteit van Elia Group, moet de ervaring valoriseren die wij de voorbije decennia hebben opgebouwd met het ontwerpen, bouwen en exploiteren van offshore-installaties. Zo kunnen we extra inkomsten genereren en zorgen we er ook voor dat we relevant blijven in een verdere fase van de energietransitie.

De *Elia Portal Interface for Customers (EPIC)* biedt onze directe klanten kwalitatieve en gebruiksvriendelijke digitale diensten. Zo krijgen ze een beter inzicht in hun data en energieverbruik; wat helpt om hun algemene energiestrategie te bepalen. Het portaal geeft hen toegang tot meetgegevens, de mogelijkheid om hun contracten digitaal te beheren en om te controleren hoe hun informatie wordt doorgegeven aan derden. Het portaal is modulair. Dit betekent dat het kan worden opgeschaald of uitgebreid volgens de noden van de klant.

50Hertz publiceert zeer uiteenlopende reeksen van data op het *Netztransparenz Platform*; samen met de vier andere Duitse TNB’s. Naast de publicatie van data die wettelijk verplicht is, werden er in 2022 ook publicaties van balancingdata toegevoegd. Bijkomend publiceert 50Hertz een eigen almanak: een statistisch rapport met data over de geïnstalleerde capaciteit, de redispatching en de belasting. Dit vormt een aanvulling op de Europese vereisten die het bedrijf via de publicatiekanalen van ENTSO-E naleeft.

Het *Open Data Portal* biedt de stakeholders van Elia een makkelijke en open toegang tot al haar publieke netgegevens, zoals energieproductie, belasting, balancing, transmissie en congestie. Gebruikers kunnen deze datareeksen bestuderen, de data verwerken in visualisaties of ze delen en hergebruiken voor andere doeleinden. De open toegang tot deze informatie vergemakkelijkt de dagelijkse activiteiten van de verschillende marktpartijen. Het ondersteunt hen bij het identificeren van nieuwe marktopportuniteiten, zoals het verbeteren of ontwikkelen van nieuwe klantendiensten. Bovendien faciliteert het open portaal de besluitvormingsprocessen van alle stakeholders die de energietransitie helpen realiseren.

traXes is een nieuw ontwikkelaarsportaal dat dienstenleveranciers toegang zal geven tot de datareeksen en andere diensten die ze nodig hebben om hun eigen innovatieve energiediensten te ontwerpen en te ontwikkelen. Zulke diensten zijn bijvoorbeeld het traceren van de groene oorsprong van de elektriciteit (via initiatieven zoals ons Energy Track & Trace-project) waarmee de verbruikers hun energieverbruik kunnen optimaliseren en de flexibiliteit van bepaalde installaties, zoals warmtepompen en elektrische voertuigen (zoals ons consumentgerichte marktontwerp voorziet).

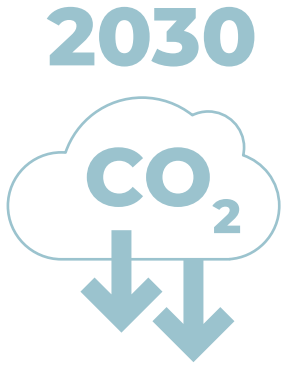
VOORNAAMSTE ASPECTEN

In het afleveren van deze diensten willen onze teams de volgende doelstellingen realiseren:

- de systeem- en marktintegratie van hernieuwbare energie en elektrificatie mogelijk maken. Wereldwijd willen landen en bedrijven een klimaatneutrale samenleving realiseren;
- nieuwe waardestromen voor Elia Group en haar partners ontdekken door de ontwikkeling van innovatieve diensten te faciliteren;
- de betrouwbaarheid van het net vrijwaren;
- vaardigheden ontwikkelen en job mogelijkheden creëren;
- toegang geven tot en het ontwikkelen van innovatieve technologie alsook het ontwerpen van netassets die de klantgerichtheid en -tevredenheid beogen;
- geregeld en op een efficiënte manier in dialoog gaan met de stakeholders, om de noden van de klanten en toekomstplannen te begrijpen.

RAADPLEEG HET HOOFDSTUK ‘KENMERKEN VAN DE INTERNE CONTROLE EN DE RISICOBEHEERSSYSTEMEN’ VOOR MEER INFORMATIE OVER DE VOORNAAMSTE RISICO’S EN OPPORTUNITEITEN.

Steeds meer landen hebben de ambitie om een klimaatneutrale samenleving uit te bouwen. De roep van de samenleving om te versnellen en de doelstellingen te verhogen, wordt steeds luider. Het Intergouvernementeel Panel rond Klimaatverandering (IPCC) heeft in 2022 onderstreept dat de uitstoot van broeikasgassen tegen 2030 met bijna de helft moet verminderen om de opwarming van de aarde te beperken tot ca. 1.5°C. Het streven naar net zero heeft de hernieuwbare energiesector een immense boost gegeven. Het Internationaal Agentschap voor hernieuwbare energie (IRENA) en de Internationale Arbeidsorganisatie van de VN (ILO)[2] hebben hierover in 2022 een rapport gepubliceerd. De wereldwijde tewerkstelling in deze nieuwe sector wordt geschat op 12,7 miljoen (cijfer 2021).

EGI EN NATIONAL GRID SA WERKEN SAMEN

In maart 2022 sloot National Grid SA een contract met EGI om drie belangrijke aspecten van systeemontwikkeling te onderzoeken voor het Saudi-Arabische elektriciteitssysteem: productieplanning, netontwikkeling en netstabiliteit. EGI biedt ondersteuning om het vooropgestelde doel van minimum 60 GW aan hernieuwbare energie tegen 2030 in zijn net te integreren. Dat zal een fundamentele transformatie van het elektriciteitssysteem van dit land vergen en complexe uitdagingen met zich meebrengen op het vlak van bevoorradingszekerheid.

HEXICON EN EGI BUNDELEN HUN EXPERTISE OM DRIJVENDE TRANSMISSIEVERBINDINGEN TE OPTIMALISEREN

In mei 2022 bundelden EGI en Hexicon hun krachten om projecten te ontwikkelen die tot doel hebben om wereldwijd de windenergie die wordt geproduceerd door grootschalige vlottende offshore windparken op de onshore netten aan te sluiten. Hun vijf jaar durende samenwerking zal in twee fasen verlopen: het delen van expertise tijdens de voorontwikkelingsfase en de eigenlijke ontwikkelingsfase van de projecten.

2 https://news.un.org/en/story/2022/09/1127351, accessed on 21 January 2023

6.4.8 BUSINESS FACILITATORS

ERVOOR ZORGEN DAT ELIA GROEP DE ENERGIETRANSITIE KAN VERSNELLEN

Onze business facilitators - zoals de digitale transformatie, financiën en onze aankoopdienst - gaan verder dan de traditionele bedrijfsfuncties. Door hun innovatieve manier van werken, maken zij het bedrijfsmodel van de Groep competitiever en duurzamer, waardoor we de energietransitie echt kunnen versnellen, zowel op de thuismarkt als in het buitenland.

DIGITALE TRANSFORMATIE

We hebben in 2022 het 'Digital Transformation Office' opgericht dat werk maakt van de digitale transformatie van onze bedrijfsactiviteiten. Het helpt de Groep om de alsmaar complexere uitdagingen van de decarbonisatie van de elektriciteitssystemen en elektrificatie van de samenleving aan te pakken en de opportuniteiten te benutten.

Via onze digitale transformatie kunnen we onze sleutelambities realiseren: inspelen op de vraag van de klant naar meer elektrificatie; systeemveiligheid garanderen en tegelijk de bouw versnellen van infrastructuur die grote volumes aanHEB integreert; de totale gebruikskosten van onze assets drukken; betere beslissingen nemen op basis van de analyse van correcte data en de impact en efficiëntie van onze bedrijfsactiviteiten verhogen.

Onze digitale transformatie steunt op de volgende vier pijlers:

- Kernactiviteiten - We bepalen de juiste ambities en de competenties die we nodig hebben binnen de Groep om te garanderen dat we onze programma's, producten en hun impact afstemmen op een succesvolle digitale transformatie;
- Technologie - Dit omvat het uitstippelen en opzetten van het operationele model voor nieuwe producten van de Groep en het tot stand brengen van de technologische basis hiervoor, zodat Elia Group een organisatie wordt die zichzelf transformeert;
- Cultuur en vaardigheden - Dit betekent dat we nieuwe manieren van werken in de Groep verankeren, leermogelijkheden en vaardigheidstrajecten voor de medewerkers ontwikkelen en hen coachen zodat ze zich aan het digitale tijdperk aanpassen;
- Waarden waarborgen - Hiermee verzekeren we dat onze programma's en producten impact hebben; dit houdt in dat we de flexibele toewijzing van middelen mogelijk maken om de impact te maximaliseren, mogelijke hindernissen uit de weg ruimen en transparant communiceren over onze vorderingen.

FINANCIEEL

Ons departement Finance zorgt dat de Groep de nodige financiering heeft. Zo beschikken we over voldoende financiële middelen om onze dagelijkse activiteiten uit te oefenen en ons investeringsprogramma uit te voeren dat de samenleving decarboniseert. De Groep beschikt over degelijke praktijken op het gebied van boekhouding, controle en risicobeheer om efficiëntie, waardecreatie, billijke nettarieven voor de verbruikers en een solide rendement voor de investeerders te waarborgen.

Het 'Green Finance Framework' van Elia Transmission Belgium heeft bevestigd dat de financieringsstrategie van het bedrijf overeenstemt met haar duurzaamheidsprogramma ActNow (**zie pagina 177**). De Groep verbindt er zich ertoe om haar investeringen te richten op projecten met duidelijke milieudoelstellingen.

Zelfs in moeilijke marktomstandigheden is Elia Group erin geslaagd om het vertrouwen in haar investeringsplannen hoog te houden. Zo heeft Elia Group met succes een kapitaalverhoging van €590,1 miljoen afgerond (**zie pagina 19**). In augustus 2022 heeft Eurogrid GmbH, het filiaal boven 50Hertz, zijn tweede groene obligatie voor een bedrag van €750 miljoen uitgegeven. Deze zal worden gebruikt om geselecteerde onshore en offshore projecten te financieren. Bovendien zijn onze activiteiten afgestemd op de EU-Taxonomie (zie hoofdstuk 6 Ecologische EU-taxonomieverordening in het Duurzaamheidsverslag). De Taxonomie definieert een classificatiesysteem om te bepalen of economische activiteiten ecologisch duurzaam zijn.

PROCUREMENT

Ons Procurement-departement bepaalt het aankoopbeleid en de aankoopprocedures voor alle goederen en diensten. Daarbij neemt het de veiligheid, efficiëntie, kwaliteit en prijzen van de materialen of middelen in aanmerking. Bovendien integreert de aankoopdienst ook actief milieu-, sociale en governancefactoren (ESG). Onze leveranciers van de volledige waardeketen worden ertoe aangezet om duurzame praktijken toe te passen en groenere producten te ontwikkelen.

Recente initiatieven:

- Aan leveranciers waarmee we nieuwe raamovereenkomsten afsluiten, vragen we dat ze over een EcoVadis-rating beschikken waarmee we kunnen beoordelen hoe goed een bedrijf de principes van duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen integreert in de bedrijfsactiviteiten.
- In de aanbestedingen hebben we een interne koolstofprijs (ICP) opgenomen waarmee bedrijven een financiële waarde kunnen toekennen aan hun broeikasgasemissies. Het departement is gestart met het gebruik van een ICP bij haar aankoopbeslissingen en de Groep wil in 2023 de ICP integreren in het projectontwerp en het uitvoeringsproces.
- Samen met andere Europese TNB's wil de aankoopdienst veranderingen in de markt bevorderen. Er zijn twee brieven gepubliceerd om leveranciers op te roepen om voor duurzamere bedrijfsmodellen te kiezen (**zie pagina 174**).
- Het Procurement-departement is gestart met een ambitieus project om een gedetailleerde boekhouding bij te houden van de geïntegreerde emissies die voortvloeien uit aankopen (Scope 3-emissies). De Groep ontwikkelt een online portaal waar de leveranciers data over de emissies verbonden aan hun producten en diensten kunnen doorgeven. Deze informatie zal vanaf 2023 de ramingen gebaseerd op de uitgaven voor Scope 3-emissies vervangen in de niet-financiële rapportering. Dankzij dit Scope 3-platform kan de Groep een grondig inzicht krijgen in de toeleveringsketen; de belangrijkste hefbomen identificeren om haar emissies en onderliggende ESG-risico's te beperken en de verbeteringen in het gebruik van de grondstoffen traceren.

VOORNAAMSTE ASPECTEN

De voornaamste elementen die de aankoopteams in aanmerking nemen voor de taken binnen hun gespecialiseerde domeinen:

conformiteit verzekeren met de wettelijke en regelgevende kaders;

kost- en procesefficiëntie;

vaardigheden en expertise ontwikkelen bij de medewerkers;

met de stakeholders geregeld en transparant communiceren.

RAADPLEEG HET HOOFDSTUK 'KENMERKEN VAN DE INTERNE CONTROLE EN DE RISICOBEHEERSSYSTEMEN' VOOR MEER INFORMATIE OVER DE VOORNAAMSTE RISICO'S EN OPPORTUNITEITEN.

De verstoring van de wereldwijde toeleveringsketens en de stijgende grondstofprijzen, waren een belangrijke bekommernis in 2022 . Tegelijk was er aandacht voor maatschappelijk verantwoord ondernemen. Zo kwam de Europese Centrale Bank met het voorstel om haar bedrijfsobligaties te vergroenen door middel van een klimaatscore. De Europese Commissie benadrukte het belang van de dubbele transitie -zowel groen als digitaal- toen het haar actieplan voorstelde voor de digitalisering van de energiesector[3]. Dit beklemtoont hoe nieuwe technologieën de integratie van HEB in het systeem ondersteunen, het efficiënte gebruik verbeteren en de kosten verminderen.

In mei 2022 werd Elia uitgenodigd om deel te nemen aan de Belgische economische missie naar het Verenigd Koninkrijk. Chris Peeters gaf een keynote speech over het potentieel van de Noordzee voor beide landen.

In mei 2022 bracht Koning Carl XVI Gustaaf van Zweden ter gelegenheid van de Koninklijke Technologie-missie een bezoek aan het 'Netzquartier', de hoofdzetel van 50Hertz. Dit was een mooie erkenning voor het werk van 50Hertz met zijn Zweedse partners in offshore ontwikkeling.

3 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_6228

50HERTZ KRIJGT ERKENNING VOOR EERLIJK EN CARRIÈRE BEVORDEREND STAGEPROGRAMMA

50Hertz ontving in april 2022 een erkenning van het 'Trendence Institut' voor zijn stageprogramma. Dat duurt 2 jaar en bereidt afgestudeerden voor op een toekomst in de elektriciteitssector. Het gebrek aan gekwalificeerde werknemers is vandaag één van de grootste uitdagingen voor de energiesector. Duitsland heeft jonge talenten nodig die ze kunnen opleiden voor de planning, de implementatie, de bouw en het onderhoud van netinfrastructuur.

GIFTEN AAN UKRENERGO

Tijdens het jaar deed Elia Group verschillende giften aan Ukrenergo, de TNB die het Oekraïense hoogspanningsnet beheert. Het ging om verschillende types van generatoren, isolatoren voor bovengrondse lijnen en andere uitrustingen van Elia, goed voor €200.000. 50Hertz schonk 16 noodgeneratoren, 50 LED- spots en ander licht elektrisch materieel. Daarin volgden Elia en 50Hertz de steunmaatregelen van de andere Europese TNB's. Samen bezorgden zij aan Ukrenergo de uitrusting die nodig is om het Oekraïense net operationeel te houden.

MINIBUS BRENGT ELIA DICHTER BIJ BELGISCHE BURGERS

Sinds juni 2022 gebruikt Elia een minibus als informatiehub om burgers te informeren over haar projecten. De minibus heeft een scherm, een centraal eiland, vitrinekast, brochurehouder en koelkast. De Elia-minibus wordt op dezelfde wijze ingezet als de DialogMobil die 50Hertz in Duitsland gebruikt voor zijn informatiecampagnes.

6.5 DE IMPACT VAN ONZE ACTIVITEITEN

SOCIAAL EN RELATIES

Met onze activiteiten bezorgen wij de samenleving een betrouwbaar net en elektriciteitssysteem voor zowel de verbruikers als de producenten. Zo ondersteunen wij de socio-economische welvaart. Onze dagelijkse interacties met verschillende spelers in de energiewaardeketen, waaronder ook TNB's in onze buurlanden, zorgen ervoor dat de risico's en systeemonderbrekingen geminimaliseerd worden.

We ontwikkelen het net en de energiemarkten in lijn met maatschappelijke en politieke doelstellingen en helpen zo onze thuismarkten om een klimaatneutrale samenleving te realiseren. Onze activiteiten ondersteunen de uitbouw van een Europees systeem dat alsmaar meer hernieuwbare energie integreert.

Via de plannen die we uitwerken, houden we andere systeembeheerders, energiespelers en -producenten op de hoogte over het systeem dat we ontwikkelen en de snelheid waarmee de wijzigingen zullen plaatsvinden. Dat biedt hun de mogelijkheid om in te spelen op toekomstige technologische, capaciteits- en flexibiliteitsnoden.

Door alle marktspelers transparante, niet-discriminerende toegang tot ons net te geven - en door de hinderpalen om eraan deel te nemen uit de weg te ruimen - moedigen wij nieuwe leveranciers van flexibiliteit aan om aan de markt deel te nemen. Zo ondersteunen we de decarbonisatie van het systeem. Tegelijkertijd zullen onze inspanningen om marktspelers meer toegang te geven tot energiesysteemdata de ontwikkeling van nieuwe energiediensten mogelijk maken. Op die manier kan de eindverbruiker een leidende rol nemen in het systeem en genieten van meer comfort, waarde en traceerbaarheid.

We nemen de noden en wensen van de lokale gemeenschappen in aanmerking. Zo werken we aan een maximale publieke aanvaarding van onze projecten.

Dat verstevigt onze relatie met hen en versterkt onze reputatie als een betrouwbare organisatie.

Maar het net dat wij bouwen en onze versterkingsplannen en -projecten kunnen ook lokale kritiek en weerstand uitlokken. Zodra onze projecten gelanceerd zijn, doen we onze uiterste best om mogelijke ongemakken voor de lokale gemeenschappen en hun omgeving te beperken; zoals vervuiling, lawaai, verkeer en visuele verstoringen. We werken hard om lokale bezorgdheden aan te pakken en begrijpen de mogelijke gevolgen voor onze reputatie als we onze projecten niet op een verantwoordelijke en respectvolle manier uitvoeren.

MEDEWERKERS EN ONDERAANNEMERS

Onze activiteiten dragen bij aan de ontplooiing van ons personeel. Zij kunnen hun vaardigheden en kennis ontwikkelen en zich verdiepen in een ruime waaier van vakgebieden; van on- en offshore en stakeholderengagement tot systeemplanning, systeem- en netoperaties en innovatie.

Omdat Elia Group doorgaans met onderaannemers werkt, worden de beste prakijken en de nieuwe vaardigheden ook uitgewisseld met derden. De kennis en ervaring die zo worden doorgegeven aan andere organisaties komen de hele sector ten goede. Ook binnen de teams, departementen en filialen van Elia Group is er veel interactie. Zo worden we aangemoedigd om voortdurend bij te leren, onze processen aan te passen en te kiezen voor de meest innovatieve aanpak.

Omdat de energiewereld razendsnel verandert, worden de tools, de aanpak en methodes die Elia Group toepast, alsmaar complexer. Dat betekent dat onze medewerkers hun vaardigheden moeten uitbreiden. En dat is een moeilijke opgave omdat ze zo'n grote verantwoordelijkheid hebben. Ervoor zorgen dat het licht blijft branden, betekent inderdaad dat onze teams veerkrachtig moeten zijn en klaar staan om op elk moment van de dag of nacht problemen op te lossen. We trachten die druk te beheersen met duidelijke gezondheids- en veiligheidsmaatregelen.

ASSETS

Wanneer we onze activiteiten uitvoeren, versterken we ons net en onze assets en maken we ze veerkrachtiger, efficiënter en duurzamer. Zo integreren we toenemende volumes aan hernieuwbare energie in het systeem en faciliteren we de toenemende elektrificatie. We zorgen ervoor dat het net en onze assets robuuster worden gelet op de klimaatverandering. De negatieve impact op de onshore en offshore omgeving beperken we tot het minimum.

We moedigen de ontwikkeling en het gebruik aan van tools, uitrusting en technologie die voldoen aan de toenemende eisen van het systeem.

MILIEU

Onze infrastructuur kan de omgeving waarin ze wordt gebouwd, schaden. Voorbeelden zijn geluidshinder, visuele vervuiling, de verstoring van natuurlijke habitats en schadelijke emissies of lekken (op hun beurt kunnen deze de nood aan bredere onderhoudswerken aan het licht brengen). Concreet gaat het over het gebruik van SF_6 -gas in onze hoogspanningsstations; de mogelijke effecten van onze luchtlijnen en ondergrondse kabels op de fauna, flora, natuurlijke omgeving en biodiversiteit; en de geluidshinder en emissies die onze assets kunnen voortbrengen.

Met innovaties en een reeks mitigatie- en compensatiemaatregelen, willen we deze effecten maximaal beperken. We werken hiervoor vaak samen met lokale partners en ngo's om de maatregelen zo effectief mogelijk te maken en te kunnen opschalen. Het gaat bijvoorbeeld over de plaatsing van vogelkasten en -bakens op sommige van onze lijnen; over ecologisch corridorbeheer rond ons net in bosgebieden; en het herstel van onshore en mariene habitats. We kijken ook voor de vervanging van schadelijke stoffen door minder schadelijke alternatieven en de invoering van een 'Nature Inclusive Design' dat onderzoekt hoe assets de omliggende omgeving positief kunnen beïnvloeden (**zie pagina 36**).

INTELLECTUEEL

De kennis en vaardigheden die binnen elke entiteit worden ontwikkeld, worden binnen de teams en departementen gedeeld, zodat onze gezamenlijke expertise, organisatieprocessen en systemen continu worden verfijnd en geharmoniseerd.

Deze collectieve kennis maakt dat wij op diverse gebieden koplopers zijn in technologische ontwikkelingen. Onze teams werken bijvoorbeeld aan een nieuw digitaal netcontrolesysteem: het 'Modular Control Center System' (MCCS). Dit zal ervoor zorgen dat, als de complexiteit, eisen en volatiliteit van het elektriciteitssysteem toeneemt, onze teams de veiligheid van het systeem blijven waarborgen.

FINANCIEEL

Onze investeerders ontvangen een rendement op hun financiële beleggingen die de Groep nodig heeft om de decarbonisatie en elektrificatie van de samenleving te bevorderen door de ontwikkeling en het beheer van een duurzaam elektriciteitssysteem.

Onze rol als trustees van de heffingssystemen in België en Duitsland zorgt ervoor dat de producenten van hernieuwbare energie financieel worden ondersteund. Het moedigt de integratie van milieuvriendelijke technologieën in het net aan.

IN HET KORT

- De vooruitgang van de Groep wordt gevolgd via een reeks key performance indicatoren (KPI's). Elk van deze indicatoren worden besproken in overeenstemming met de relevante strategische groeiambitie
- Aan de hand van deze KPI's kunnen wij onze financiële, operationele en duurzame prestaties en de doelstellingen die wij voor de Groep hebben vooropgesteld, kwantificeren. Daarnaast kunnen we onze vooruitgang ook vergelijken met die van andere spelers in de sector
- Ons Duurzaamheidsverslag en Financieel verslag bevatten de gegevens voor 2022

7 ONZE PERFORMANTIE

7.1 VERANDERENDE CONTEXT: TRENDS ELEKTRICITEITSVERBRUIK EN ENERGIEMIX

Elia in België

Het elektriciteitsverbruik in België is in 2022 met 3,3% gedaald ten opzichte van 2021. Het verbruik in 2022 is vergelijkbaar met dat van 2020, het eerste jaar van de COVID-19-pandemie.

De productie van wind- en zonne-energie nam in 2022 opnieuw toe, waardoor veel records sneuvelden.

De productie van zonne- en windenergie bereikte op 11 mei 2022 een absoluut record van 7.112 MW. Dit komt overeen met 67% van het totale elektriciteitsverbruik van het land.

Het is eerder uitzonderlijk dat de helft van de Belgische consumptiebehoeften gedekt wordt door hernieuwbare energiebronnen. De afgelopen jaren komt dit fenomeen echter steeds vaker voor. In 2022 was dat al in 4,0% van de tijd het geval, ofwel een verdubbeling ten opzichte van 2021.

50Hertz in Duitsland

De productie van hernieuwbare energie in de 50Hertz regelzone bereikte in 2022 een historisch record van 63,3 TWh. De productie steeg tot een volume dat vergelijkbaar is met de periode vóór 2021.

Dit record is te danken aan de 52,7 TWh wind- en zonne-energie die geproduceerd werd in 2022 (tegenover 46,9 TWh in 2021 en 51,4 TWh in 2020).

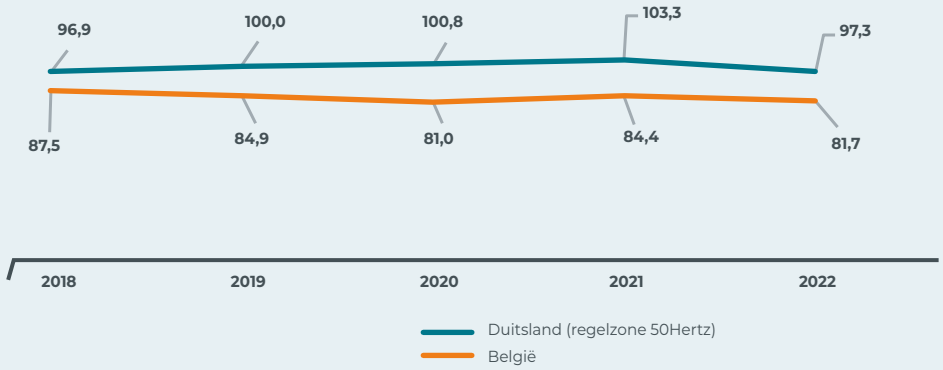
De productie van windenergie nam in januari en februari 2022 toe ten opzichte van de voorgaande jaren. De onshore geïnstalleerde capaciteit steeg (+3% en +6% ten opzichte van respectievelijk 2021 en 2020) net als de geïnstalleerde capaciteit voor zonne-energie (+11% en +24% ten opzichte van respectievelijk 2021 en 2020).

De productie van offshore windenergie bleef in 2022 stabiel in vergelijking met de voorgaande jaren.

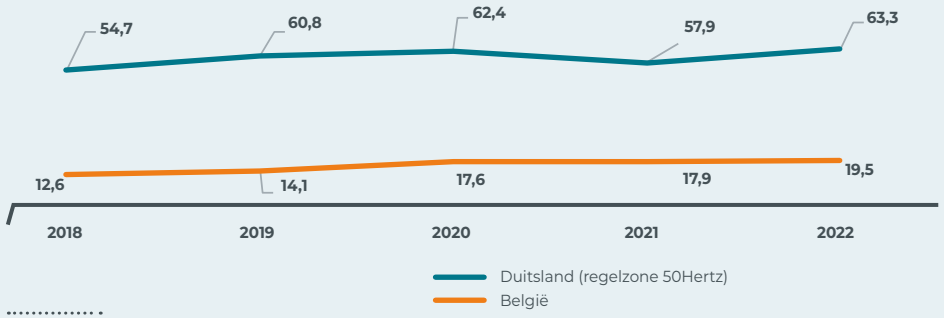
JAARLIJKSE EVOLUTIE IN HET TOTALE ELEKTRICITEITSVERBRUIK IN ONZE REGELZONES

Eenheid: TWh

JAARLIJKSE EVOLUTIE IN DE PRODUCTIE* VAN HERNIEUWBARE ELEKTRICITEIT IN ONZE REGELZONES

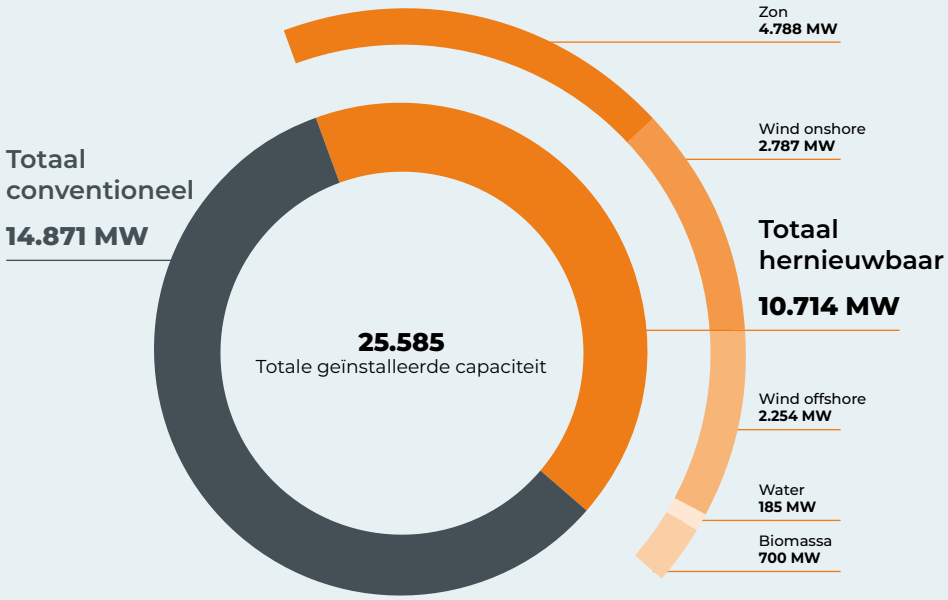
Eenheid: TWh

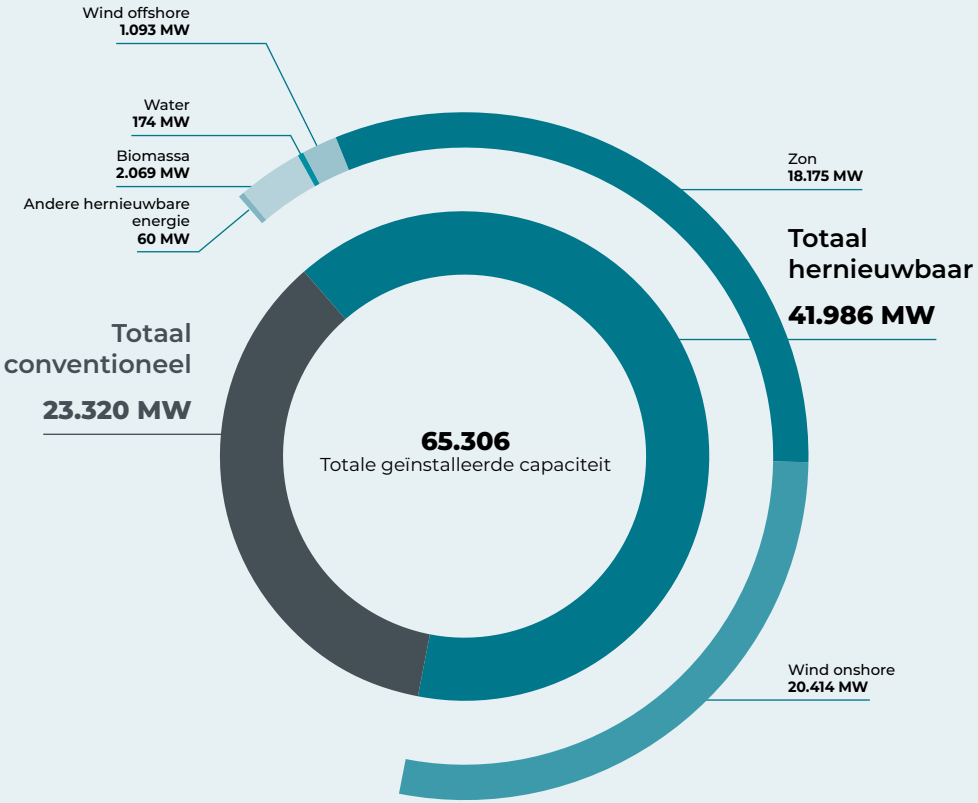
* Volgens de ENTSO-E-categorie en de scope voor hernieuwbare energie

TOTALE GEÏNSTALLEERDE CAPACITEIT IN ONZE REGELZONES IN 2022

ELIA* IN BELGIË

50HERTZ** IN DUITSLAND

*volgens de categorie ENTSO-E en de omvang van hernieuwbare bronnen

**stand op 31.12.2022 (zoals berekend in februari 2023 / bron: MaStr hernieuwbare energie)

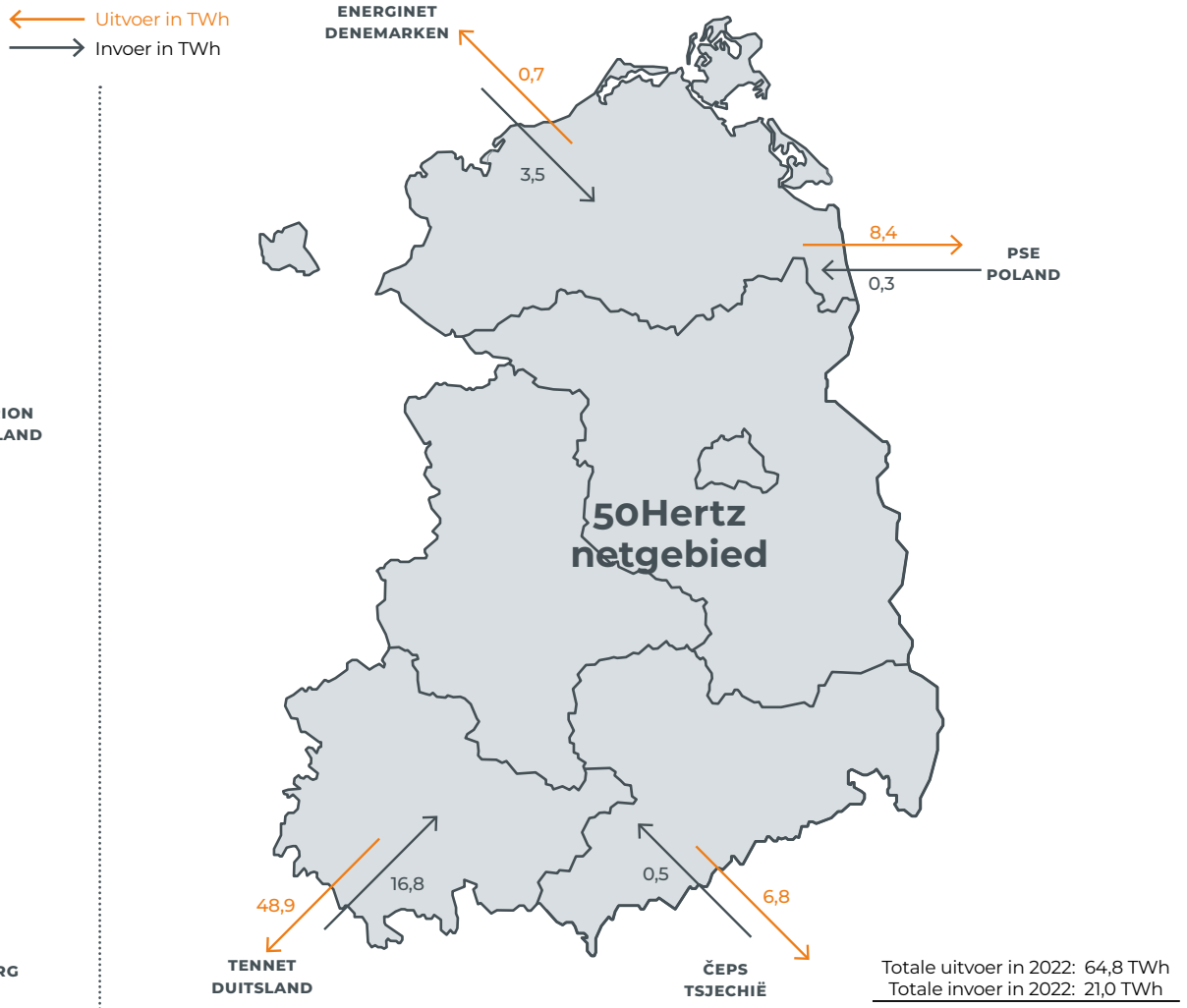
IN- EN UITVOER VAN ELEKTRICITEIT

Interconnectoren zorgen ervoor dat elektriciteit over de landsgrenzen heen wordt verhandeld, wat de bevoorradingszekerheid verbetert en de prijsverschillen tussen verschillende markten afvlakt. Interconnectoren ondersteunen de toenemende integratie van hernieuwbare energie in het systeem, omdat zij de verhandeling van overtollige groene energie over de grenzen heen mogelijk maken.

Interconnectoren dragen bij tot een geïntegreerd Europees elektriciteitsnet en een geïntegreerde markt, zodat de EU haar energie- en klimaatdoelstellingen kan waarmaken.

Totale uitvoer in 2022: 23,8 TWh
Totale invoer in 2022: 16,4 TWh
Netto-uitvoer in 2022: 7,4 TWh

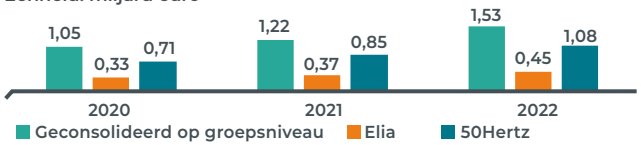
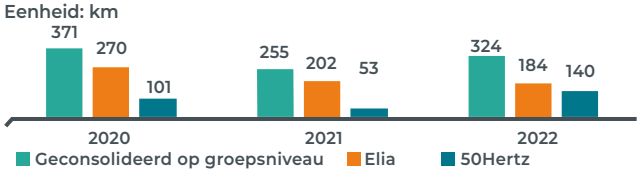
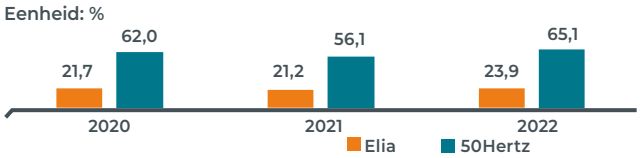
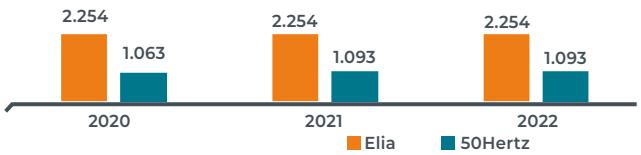
Totale uitvoer in 2022: 64,8 TWh
Totale invoer in 2022: 21,0 TWh
Netto-uitvoer in 2022: 43,8 TWh

KEY PERFORMANCE INDICATOREN*

STRATEGISCHE GROEIAMBITIE

ONTWERPEN, BOUWEN EN BEHEREN VAN DE TOEKOMSTIGE INFRASTRUCTUUR VOOR HET TRANSMISSIENET OM DE INTEGRATIE VAN HERNIEUWBARE BRONNEN TE ONDERSTEUNEN

Elia Group heeft in 2022 grote vooruitgang geboekt op het vlak van netontwikkeling om de Europese doelstellingen inzake hernieuwbare bronnen te helpen realiseren.

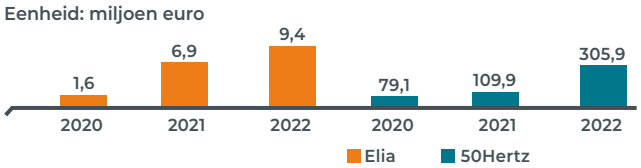
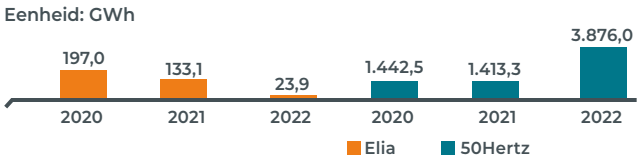
KEY PERFORMANCE INDICATORS (KPI's)	VOORUITGANG GEBOEKT SINDS 2020	HOOGTEPUNTEN VANAF 2022, PROGNOSES VOOR 2023 EN DOELSTELLINGEN
Netinvesteringen Bruto-CAPEX van Elia en 50Hertz min klantenbijdragen. CAPEX is een belangrijke maatstaf voor de Groep omdat het een effect heeft op de Regulatory Asset Base (RAB) die als basis dient voor de regulatoire vergoeding.	Eenheid: miljard euro 	• In 2022 investeerde Elia Group €1,5 miljard in haar net, waarbij de nadruk lag op projecten die de backbone van Elia Group moeten versterken, steeds meer hernieuwbare energie in het systeem moeten integreren en de digitalisering van onze infrastructuur ondersteunen. • Voor 2023-2027 plant de Groep netinvesteringen ten belope van €15,9 miljard.
Lengte van in gebruik genomen lijnen Aantal kilometer bovengrondse lijnen die het hele jaar door in gebruik zijn genomen.	Eenheid: km 	• De 184 km in België omvatten nieuwe bovengrondse lijnen en de versterking van bestaande lijnen (HTLS). Enkele grotere projecten waren Avelgem-Avelin en Auvelais-Gembloux. • De 140 km in Duitsland omvatten belangrijke projecten zoals de Uckermark-lijn en de noordelijke ring in Berlijn. Ongeveer 500 km zijn momenteel in aanbouw en meer dan 2.000 km zitten in de plannings- en vergunningsfases.
Hernieuwbare energie Totale elektriciteitsproductie uit HEB ten opzichte van het totale elektriciteitsverbruik in onze netzones.*	Eenheid: % 	• In 2022 bedroeg de elektriciteit geproduceerd door hernieuwbare energiebronnen ongeveer 65% van het totale elektriciteitsverbruik binnen de netzone van 50Hertz. Het is de bedoeling dat dit tegen 2032 100% wordt. • In België nam de productie van wind- en zonne-energie in 2022 opnieuw toe, waardoor veel records sneuvelden. *Let wel: een andere scope voor Elia Transmission Belgium in vergelijking met het jaarverslag 2021. De verhouding werd herberekend op basis van de totale belasting in onze regelzone, niet alleen het Elia-netwerk.
Aangesloten offshore productiecapaciteit Totale capaciteit van alle offshore windmolenparken in de regelzones van Elia en 50Hertz.	Eenheid: MW 	• Voorbeelden van belangrijke vooruitgang in 2022 zijn het project Ostwind 2, waarbij twee windparken in de Baltische Zee werden aangesloten op het onshore net: Arcadis Ost 1 en Baltic Eagle. In 2023 zal 50Hertz zich toespitsen op de installatie van het Baltic Eagle-platform en de uitvoering van de elektrische tests op zijn kabels. • Elia rondde de studies voor het technisch ontwerp van het Prinses Elisabeth Eiland af en zal zich in 2023 voornamelijk toeleggen op het verkrijgen van de nodige vergunningen voor het eiland. • Prognose voor 50Hertz: 1,8 GW in 2025 en 6 GW in 2030. • Prognoses voor Elia: 3 GW in 2028 en 5,8 GW in 2030.

* Dit hoofdstuk over onze performantie gaat over onze belangrijkste TNB-activiteiten. Dat betekent dat de meeste KPI's specifiek betrekking hebben op Elia en 50Hertz. De waarden van Elia en 50Hertz worden afzonderlijk gepresenteerd of als groep geconsolideerd door de twee cijfers bij elkaar op te tellen. Aangezien we naar een 'one group, one mindset'-aanpak streven, hebben sommige KPI's betrekking op een of meer van onze entiteiten. Deze worden toegelicht in de begeleidende nota's.

STRATEGISCHE GROEIAMBITIE

DE (EUROPESE) MARKTEN VERDER VORMGEVEN EN EEN HOGE BEVOORRADINGSZEKERHEID BEVORDEREN

De uitbreiding van het flow-based marktkoppelingsmechanisme tot een grotere regio in Europa zal leiden tot een efficiënter congestiebeheer en een betere verdeling van het overschot aan hernieuwbare energie over de grenzen heen.

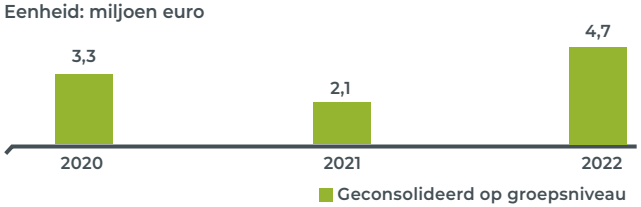
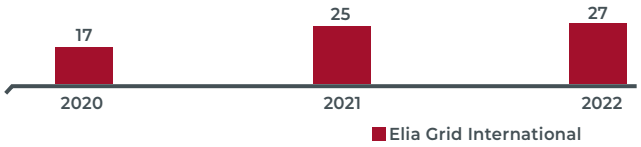
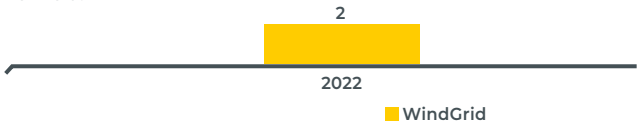
KEY PERFORMANCE INDICATORS (KPI's)	VOORUITGANG GEBOEKT SINDS 2020	HOOGTEPUNTEN VANAF 2022, PROGNOSES VOOR 2023 EN DOELSTELLINGEN
Kosten congestiebeheer (redispatching) Kosten voor het activeren van congestiemaatregelen binnen onze regelzones en ons eigen aandeel in de grensoverschrijdende congestie.		• De redispatchingkosten van 50Hertz stegen vanaf 2021 door een verdubbeling van de marktprijzen en bleven in 2022 verder stijgen. Dit leidde, in combinatie met de forse toename van het redispatchingvolume, tot een verdrievoudiging van de kosten ten opzichte van 2020. • Het Redispatch 2.0-proces dat in Duitsland werd ingevoerd had gevolgen voor de redispatchingvolumes. Verschillende mechanismen om de behoeften verder te optimaliseren worden besproken. • Voor Elia zijn de meeste kosten voor congestiebeheer toe te schrijven aan specifieke geplande onderbrekingen, waarbij de onbeschikbaarheid van bepaalde netelementen leidt tot overbelasting. Verwacht wordt dat deze kosten in 2023 verder zullen stijgen, aangezien de geplande onderbrekingen ingrijpende redispatchingmaatregelen zullen veroorzaken en de marktprijzen hoog zullen blijven.
Volumes congestiebeheer (redispatching) Volume geactiveerd door Elia/50Hertz en naburige TNB's met betrekking tot de activering van congestiemaatregelen, zowel binnen onze eigen regelzones als over de grenzen heen.		
Betrouwbaarheid van het net (op basis van de onderbrekingstijd) Verwijst naar de onshore netbeschikbaarheid op leveringspunten en is gebaseerd op de gemiddelde onderbrekingstijd als gevolg van intrinsieke risico's en interne aspecten van Elia. *Geldt voor Elia (30-380 kV)*		• De meeste onderbrekingen vinden plaats op het gewestelijk transmissienet (< 150 kV), in plaats van op het federale net. • 2022 kende geen uitzonderlijke gebeurtenissen. Dat was wel het geval in 2021, toen de zware overstromingen in de provincie Luik het net verstoorden.
Betrouwbaarheid van het net (op basis van het aantal incidenten) Dit cijfer wordt berekend op basis van het aantal incidenten zonder automatische reclosing in vergelijking met de totale lengte van het net. (380kV-lijnen en 220kV-lijnen, zonder offshore, zonder fouten in de hulpvoeding). *Geldt voor 50Hertz (220-380 kV)*		• De voorbije jaren lag het incidentenpercentage van 50Hertz* aanzienlijk onder het gemiddelde incidentenpercentage van de drie andere Duitse transmissiesysteembeheerders.** *Alle incidenten (inclusief bijkomende incidenten) met betrekking tot de totale lengte van het net **Het bijgewerkte gemiddelde incidentenpercentage van de Duitse transmissiesysteembeheerders wordt in het derde kwartaal van het volgende jaar bekendgemaakt.

STRATEGISCHE GROEIAMBITIE

DE POSITIE VAN DE GROEP VERSTERKEN DOOR ANORGANISCHE GROEI EN UIT TE BREIDEN NAAR NIEUWE BEDRIJFSGEBIEDEN

De prestaties van EGI zijn de afgelopen jaren constant gestegen, ondanks de COVID-19-pandemie.

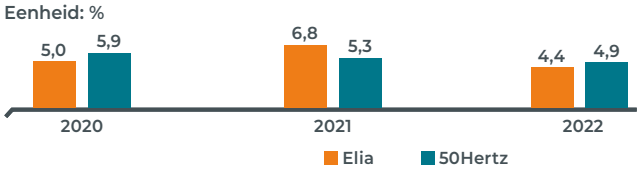
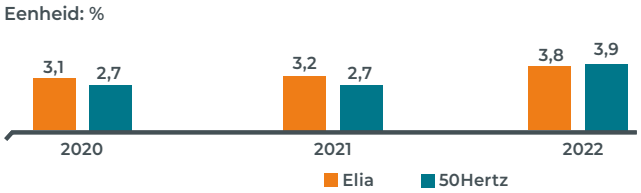
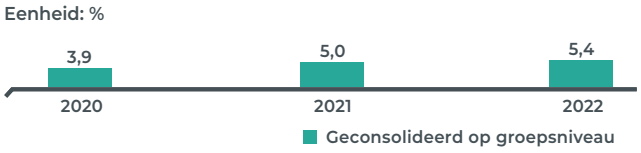
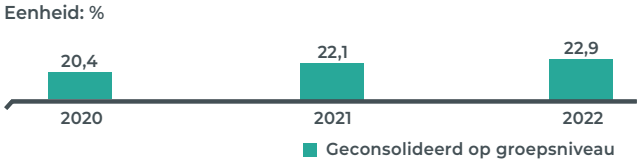
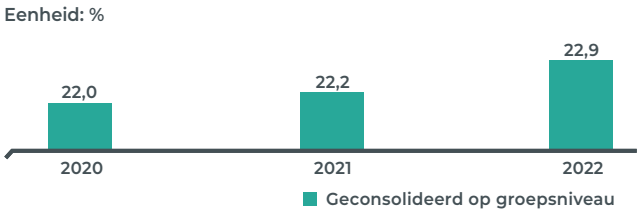
WindGrid, de jongste dochteronderneming van de Groep, zal de expertise van de Groep in offshore ontwikkeling vermarkten. Die expertise helpt de Groep om uit te groeien tot een volwaardig internationaal energiebedrijf.

KEY PERFORMANCE INDICATORS (KPI's)	VOORUITGANG GEBOEKT SINDS 2020	HOOGTEPUNTEN VANAF 2022, PROGNOSES VOOR 2023 EN DOELSTELLINGEN
Inkomsten van externe klanten Geconsolideerde inkomsten uit activiteiten van derden in niet-gereguleerde business. * Geldt voor Elia Grid International (EGI), re.alto energy GmbH en WindGrid NV/SA	Eenheid: miljoen euro 	• EGI bleef diensten verlenen aan bestaande klanten in belangrijke regio's zoals Europa, het Midden-Oosten en Zuidoost-Azië. • EGI verschuift zijn activiteiten geleidelijk naar grote strategische projecten, waaronder de ontwikkeling van interconnectoren voor lange afstanden en de koppeling van markten op regionaal en continentaal niveau. • In 2023 wil EGI in samenwerking met andere entiteiten van Elia Group op zoek gaan naar groeimogelijkheden. • Tot nu toe hebben re.alto en Windgrid niet substantieel bijgedragen aan de opbrengsten van Elia Group.
Hit rate voor consultancydiensten Wordt berekend door het aantal gecontracteerde offertes te delen door het aantal ingediende offertes. *Geldt alleen voor Elia Grid International (EGI)*	Eenheid: % 	• Ondanks de uitdagingen van de pandemie voor het internationale bedrijfsleven kende EGI een hoger slaagpercentage. • EGI heeft een nieuw intern bedrijfsmodel ingevoerd om zijn efficiëntie en slagkracht te optimaliseren. • Het doel is zich verder te ontwikkelen tot een competentiecentrum dat zich richt op cruciale oplossingen, zoals vermogenselektronica en geavanceerde systeemactiviteiten.
Aantal partnerschappen Aantal offshore partnerschappen die in de loop van het jaar werden ondertekend. *Geldt alleen voor WindGrid NV/SA*	Eenheid: # 	• Noord-Amerika is een focusmarkt voor WindGrid. In 2022 ging het bedrijf twee samenwerkingsovereenkomsten aan met Amerikaanse bedrijven: - De eerste was met NextEra Energy Transmission MidAtlantic, met wie WindGrid een voorstel voor offshore windtransmissie heeft ingediend bij de autoriteiten in New Jersey. - De tweede was met het Amerikaanse nutsbedrijf PPL Corporation, met wie WindGrid afspraken heeft gemaakt voor de ontwikkeling van offshore transmissieoplossingen voor het net van New England. • In 2023 wil WindGrid nog meer partnerschappen aangaan met bedrijven in Europa en de VS.

STRATEGISCHE GROEIAMBITIE

DUURZAAMHEID INTEGREREN IN DE MANIER WAAROP WE ONZE ACTIVITEITEN UITVOEREN £LEIDER ZIJN OP HET GEBIED VAN GEZONDHEID EN VEILIGHEID EN ONZE CULTUUR EN TALENTEN VERDER ONTWIKKELEN

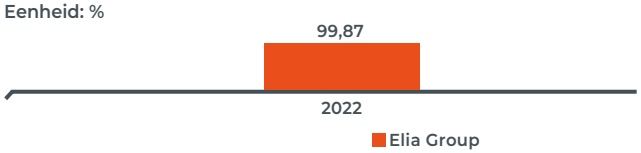
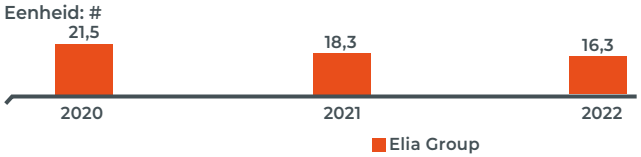
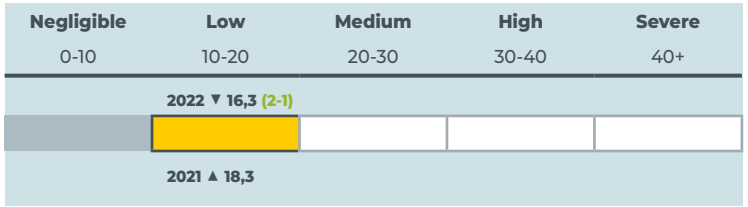
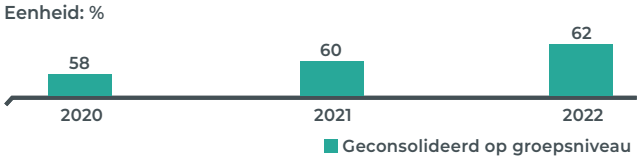
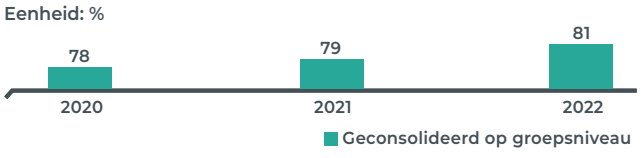
We hebben onze inspanningen opgevoerd om onze klimaatambities en de interne CO_2-boekhouding te verbeteren en lanceerden een groepsbreed project om concrete maatregelen te bepalen die de gezondheid en veiligheid van de aannemers bevorderen.

KEY PERFORMANCE INDICATORS (KPI's)	VOORUITGANG GEBOEKT SINDS 2020	HOOGTEPUNTEN VANAF 2022, PROGNOSES VOOR 2023 EN DOELSTELLINGEN
Totaal registreerbare letsels (TRIR) van eigen medewerkers Aantal arbeidsongevallen met en zonder verloren tijd X 1.000.000 gedeeld door het totaal aantal gepresteerde uren over het jaar.		• De Groep streeft ernaar dit cijfer onder 6,5% te houden tegen 2030. • Ons trackrecord op het gebied van veiligheid werd overschaduwd door een dodelijk ongeval met een aannemer. Het incident is onderzocht en er worden aanvullende maatregelen genomen om te voorkomen dat dergelijke incidenten zich opnieuw voordoen.
Afwezigheidspercentage De verhouding tussen het aantal dagen afwezigheid (wegens ziekte, arbeidsongevallen, of hospitalisatie) en het aantal beschikbare werkdagen.* *Stemt overeen met 100%-gezondheidspercentage*		• De Groep streeft ernaar dit cijfer onder 5% te houden tegen 2030. Het cijfer van 2022 lag nog steeds onder het beoogde streefdoel, maar we zien wel een lichte verslechtering in de evolutie. • We merkten de impact van externe factoren (covidcrisis, stijgende energieprijzen) op de veerkracht van werknemers. Het onderzoek van Sonar bracht een lichte stijging van de werkdruk en mentale belasting aan het licht in vergelijking met 2019.
Personeelsverloop Verwijst naar het percentage personeelsleden dat de organisatie om geplande en ongeplande redenen verlaat. *In de consolidatie opgenomen entiteiten: Elia Group NV/SA, Elia Transmission Belgium NV/SA, Elia Grid International, Eurogrid International, WindGrid NV/SA, 50Hertz en Eurogrid GmbH.*		• Ons retentiebeleid is gebaseerd op de ambitie om onze interne medewerkers zo veel en zo veelzijdig mogelijk in te zetten. Om de snel veranderende tijden te kunnen bijbenen, krijgen onze medewerkers kansen om zich te ontwikkelen en door te groeien.
Vrouwen in leidinggevende posities Het aandeel vrouwen dat functies bekleedt van directeur en senior manager. *In de consolidatie opgenomen entiteiten: Elia Group NV/SA, Elia Transmission Belgium NV/SA, Elia Grid International, Eurogrid International, WindGrid NVSA, 50Hertz en Eurogrid GmbH.*		• Elia is voor het vijfde jaar op rij 'Top Employer'. De meest opmerkelijke vooruitgang werd geboekt op het vlak van 'diversiteit en inclusie.' (stijging met 13,53%). • Elia Group is lid geworden van het EU-platform voor gelijkheid in de energiesector om best practices uit te wisselen met collega's en haar streven naar een diversere en inclusievere personeelsbezetting kracht bij te zetten.
Vrouwen in het totale personeelsbestand Aandeel vrouwen binnen het totaal aantal werknemers. *In de consolidatie opgenomen entiteiten: Elia Group NV/SA, Elia Transmission Belgium NV/SA, Elia Grid International, Eurogrid International, WindGrid NV/SA, 50Hertz en Eurogrid GmbH.*		

STRATEGISCHE GROEIAMBITIE

DUURZAAMHEID INTEGREREN IN DE MANIER WAAROP WE ONZE ACTIVITEITEN UITVOEREN
LEIDER ZIJN OP HET GEBIED VAN GEZONDHEID EN VEILIGHEID EN ONZE CULTUUR EN TALENTEN VERDER ONTWIKKELEN

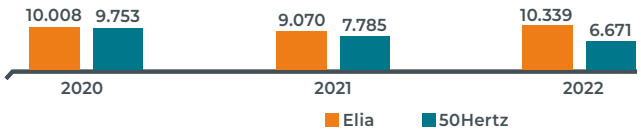
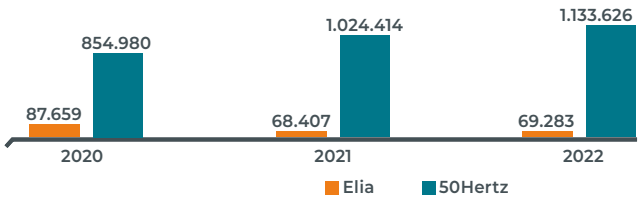
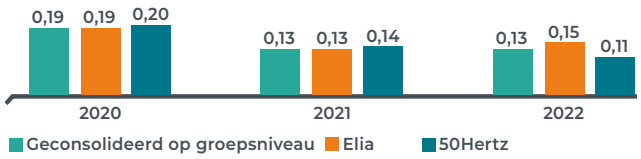
We hebben onze inspanningen opgevoerd om onze klimaatambities en de interne koolstofboekhouding te verbeteren en lanceerden een groepsbreed project om concrete maatregelen te bepalen die de gezondheid en veiligheid van de aannemers bevorderen.

KEY PERFORMANCE INDICATORS (KPI's)	VOORUITGANG GEBOEKT SINDS 2020	HOOGTEPUNTEN VANAF 2022, PROGNOSES VOOR 2023 EN DOELSTELLINGEN
Milieugerelateerde CAPEX op basis van EU-taxonomie Percentage van de CAPEX van Elia Group dat als overeenkomstig wordt beschouwd volgens de EU-taxonomieterminologie en de technische screeningcriteria voor 'Transmissie en distributie van elektriciteit'.	Eenheid: % 	• Het hoge overeenstemmingspercentage toont duidelijk de bijdrage van de Groep aan de energietransitie. • Volledige informatie met betrekking tot deze beoordeling is in het duurzaamheidsverslag van 2022 te vinden. .
Sustainalytics' risicoscore Een onafhankelijke risicorating die de gevoeligheid van een onderneming voor materiële ESG-risico's en de looptijd van het beheer van die risico's registreert.	Eenheid: # 	 • De voorbije jaren noteerde de Groep lage risicoscores. We konden onze risicoscore in 2022 verbeteren door aan ons ActNow-programma te werken. • Met deze score voor het ESG-risico is Elia Group de nummer 1 van de openbare nutsbedrijven die door Sustainalytics werden geëvalueerd. • We blijven inzetten op het behoud van onze lage risicoscore, ook wanneer de criteria strenger worden
Biodiversiteit: hoogspanningslijnen waar vogels een hoog aanvliegrisico hebben uitgerust met bakens die het risico op aanvliegen verminderen (vogelbakens) Aantal km bovengrondse lijnen uitgerust met vogelbakens gedeeld door het aantal km bovengrondse lijnen waarvan is vastgesteld dat ze het grootste risico vormen voor vogels in onze regelzones.	Eenheid: % 	• Dankzij recente technologische en regelgevende ontwikkelingen konden we in 2022 voor het eerst vogelbakens op onze lijnen installeren met behulp van drones. Deze drones waren speciaal ontworpen om te werken aan hoogspanningslijnen. • De Groep streeft ernaar tegen 2030 alle kritische gebieden uit te rusten met vogelbakens.
Biodiversiteit: ecologisch beheerde corridors in bosgebieden Bosgebieden (in hectares) waar projecten zijn uitgevoerd om de biodiversiteit onder bovengrondse lijnen te herstellen, gedeeld door de totale oppervlakte van de bosgebieden (hectares) onder bovengrondse lijnen binnen onze regelzones.	Eenheid: % 	• 2022 was een zeer goed jaar voor ons programma voor de aanleg van ecologische corridors: de totale oppervlakte ervan werd opgetrokken tot 82,9 ha (63 ha meer dan in 2021), waarmee onze doelstellingen in beide landen werden overtroffen. • De groepsdoelstelling voor 2030 bedraagt 90% (5.530 ha).

STRATEGISCHE GROEIAMBITIE

DUURZAAMHEID INTEGREREN IN DE MANIER WAAROP WE ONZE ACTIVITEITEN UITVOEREN
LEIDER ZIJN OP HET GEBIED VAN GEZONDHEID EN VEILIGHEID EN ONZE CULTUUR EN TALENTEN VERDER ONTWIKKELEN

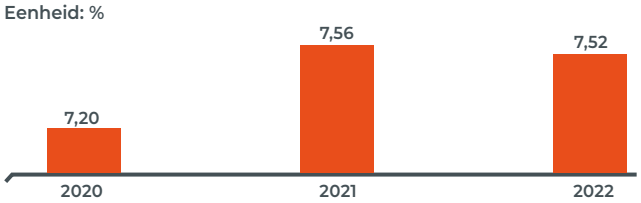
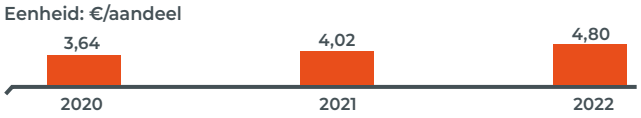
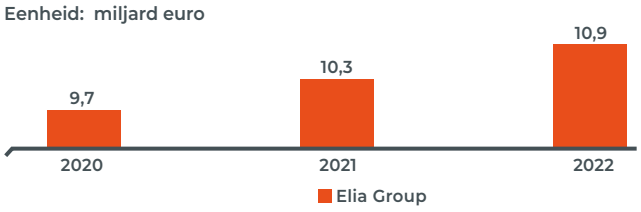
We hebben onze inspanningen opgevoerd om onze klimaatambities en de interne koolstofboekhouding te verbeteren en lanceerden een groepsbreed project om concrete maatregelen te bepalen die de gezondheid en veiligheid van de aannemers bevorderen.

KEY PERFORMANCE INDICATORS (KPI's)	VOORUITGANG GEBOEKT SINDS 2020	HOOGTEPUNTEN VANAF 2022, PROGNOSES VOOR 2023 EN DOELSTELLINGEN
Scope 1-emissies Directe uitstoot van broeikasgassen (BKG) van eigen of gecontroleerde bronnen. De berekeningen zijn gebaseerd op de norm van het BKG-protocol.	Eenheid: tCO_2eq 	• Hoewel de productie van hernieuwbare energie in 2022 zowel in België als in Duitsland vele records brak, nam de CO_2-intensiteit van de elektriciteitsproductie in beide landen nog steeds toe. • In België werd meer gas gebruikt om onze buurlanden te helpen en om de sluiting van de eerste kerncentrale te compenseren. • In Duitsland werd meer steenkool gebruikt om de weggevallen aanvoer van Russisch gas en de toegenomen exportbehoeften te compenseren. Dit betekent dat de emissies door netverliezen in de regelzone van zowel Elia als 50Hertz licht gestegen zijn in 2022. Meer dan 90% van onze scope 2-koolstofvoetafdruk is toe te schrijven aan netverliezen. • Wat de bedrijfsactiviteiten van de Groep betreft, zullen we tegen 2030 zonnepanelen met een piekbelasting van 7 MW installeren in onze Belgische vestigingen, om zo in een deel van onze eigen verbruiksbehoeften te voorzien. • Scope 1- en 2-doelstelling tegen 2030: koolstofneutraliteit bereiken, inclusief compensatie. • Scope 1- en 2-doelstelling tegen 2030 (exclusief netverliezen): koolstofneutraliteit, inclusief compensatie.
Scope 2-emissies locatiegebaseerd Indirecte uitstoot van broeikasgassen (BKG) in verband met de aankoop van energie voor eigen gebruik. Berekeningen zijn gebaseerd op de norm van het BKG-protocol.	Eenheid: tCO_2eq 	
Percentage SF_6-lekkage Hoeveelheid SF_6 die gelekt is tijdens het jaar, gedeeld door de gemiddelde hoeveelheid SF_6 die is opgeslagen in de installaties; Zie woordenlijst voor een definitie van SF_6.	Eenheid: % 	• De Groep streeft ernaar de geconsolideerde cijfers tegen 2030 ruim onder de 0,25% te houden. Dit is in overeenstemming met ons SF_6-uitfaseringsprogramma. • Doelstelling voor het volume SF_6 dat wordt gebruikt in nieuwe installaties geïnstalleerd naarmate 2030 nadert. Het behalen van deze doelstelling hangt grotendeels af van wijzigingen in de F-gasregelgeving en de vergunningsprocedures. • De CO_2-uitstoot als gevolg van SF_6-verliezen wordt sinds 2021 gecompenseerd via een gecertificeerde compensatieregeling.

STRATEGISCHE GROEIAMBITIE

ONZE TOEKOMST FINANCIEREN
EFFICIËNTIE VERHOGEN, SYNERGIEËN REALISEREN EN TOEWIJZING VAN MIDDELEN OPTIMALISEREN

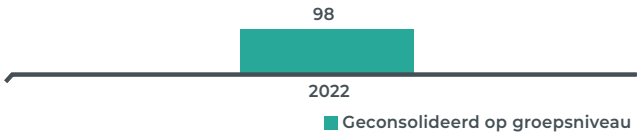
In 2022 voltooide Elia Groep een van de grootste kapitaalrondes in België sinds 2015, waarbij een bedrag van 590,1 miljoen euro werd opgehaald. Daarnaast haalde Eurogrid GmbH 750 miljoen euro op door de uitgifte van een tweede groene obligatie. Deze transacties geven de Groep de nodige financiële middelen om haar investeringsprogramma uit te voeren en de energietransitie te bespoedigen.

KEY PERFORMANCE INDICATORS (KPI's)	VOORUITGANG GEBOEKT SINDS 2020	HOOGTEPUNTEN VANAF 2022, PROGNOSES VOOR 2023 EN DOELSTELLINGEN
Adjusted rendement op eigen vermogen (RoE adj.) Het adjusted rendement op eigen vermogen (RoE adj.) is de nettowinst toe te rekenen aan de eigenaars van gewone aandelen gedeeld door het eigen vermogen toe te rekenen aan de gewone aandelen, aangepast voor de waarde van de future contracten (afdekkingsreserves). De RoE adj. geeft een indicatie van het vermogen van de Groep om winst te genereren ten opzichte van het geïnvesteerde eigen vermogen.		• Elia Group realiseerde een nettowinst van €341,7 miljoen voor de gewone aandeelhouders, wat leidde tot een rendement op eigen vermogen van 7,52%. • De Elia groep mikt voor 2023 op een (adjusted) rendement op eigen vermogen tussen 6% en 7%.
Winst per aandeel, adjusted (WPA) Resultaat dat toe te rekenen is aan de eigenaars van gewone aandelen gedeeld door het gewogen gemiddelde aantal aandelen over de periode.		• De WPA steeg met 20% (+ €0,80/aandeel). Deze toename was het gevolg van de realisatie van investeringen in België en Duitsland, een hogere vergoeding in België na de kapitaalverhoging en de belangrijke bijdrage van Nemo Link. Bovendien profiteerde het resultaat van een hoger financieel resultaat in Duitsland als gevolg van de discontering van langlopende voorzieningen. • Wat 2023 betreft zal de WPA dalen door de hogere kosten in het kader van de groei van de activiteiten van de Groep, terwijl 50Hertz in 2021 profiteerde van een forse herwaardering van de voorzieningen als gevolg van de sterke stijging van de toekomstige interestvoeten.
Gereguleerd actief (Regulated Asset Base - RAB) Het RAB van Elia Groep is een belangrijke factor voor het bepalen van het rendement op het geïnvesteerde kapitaal in de TNB's via de regelgevende kaders. Dit weerspiegelt 100% RAB van Elia en 80% RAB van 50Hertz.		• Onder impuls van de uitvoering van haar investeringsprogramma steeg het RAB van Elia Group in 2022 tot €10,9 miljard (+5,8%). • Voor 2023 tot 2027 verwacht Elia Group een jaarlijkse groei van het RAB van ongeveer 14%, onder impuls van de uitvoering van het CAPEX-plan van €15,9 miljard.

STRATEGISCHE GROEIAMBITIE

ONZE DIGITALE TRANSFORMATIE REALISEREN

Het Digital Transformation Office (DTO) werd officieel opgericht en zal een sleutelrol spelen in het versnellen van de digitalisering van de activiteiten van de Groep.

KEY PERFORMANCE INDICATORS (KPI's)	VOORUITGANG GEBOEKT SINDS 2020	HOOGTEPUNTEN VANAF 2022, PROGNOSES VOOR 2023 EN DOELSTELLINGEN
Investeringen in digitalisering CAPEX-uitgaven aan de digitalisering van onze activiteiten en IT-gerelateerde projecten. Deze uitgaven zullen onze systeemkosten onder controle houden, de efficiëntie van onze activiteiten verhogen (onder meer door ervoor te zorgen dat markten beter functioneren) en ons in staat stellen de uitdagingen van de energietransitie aan te pakken.	Eenheid: miljoen euro 	• In 2022 investeerden we ongeveer €138 miljoen in de digitalisering van onze kernactiviteiten, zodat we opgewassen zijn tegen de toenemende complexiteit van onze systemen. • De realisatie van de energietransitie zal niet alleen leiden tot toenemende netinvesteringen, maar ook tot hogere investeringen in digitalisering, waardoor we opgewassen zijn om de alsmaar complexere systemen en toenemende onderlinge afhankelijkheid te beheren. ** Inclusief de verwerving van een glasvezelnetwerk (€22,1 miljoen)*
Personeel met digitale basisopleiding Aantal medewerkers uit alle entiteiten van de Groep die een opleidingstraject in digitalisering hebben gevolgd.	Eenheid: # 	• Er werd op groepsniveau een interne communicatiecampagne gelanceerd om de uitdagingen waarmee we worden geconfronteerd en de doelstellingen van het DTO onder de aandacht te brengen. • De opgerichte Transformers Community bestaat uit veranderingsactoren die het DTO en de bijhorende campagnes zullen ondersteunen. • Doelstelling tegen 2023: in totaal 150 medewerkers moeten de basisopleiding digitalisering hebben afgerond.

IN HET KORT

- **We blijven de energietransitie versnellen in 2023**
- **We zullen investeren in en ons focussen op een versterking van de backbone en de integratie van flexibiliteit in het systeem. We hebben hiervoor een proactieve aanpak nodig**
- **We hebben nood aan passende regel- en wetgevende kaders die onze investeerders een billijk rendement garanderen. Zo kunnen we de versnelling van de energietransitie ten volle ondersteunen**

8 VOORUITBLIK OP 2023

WE BLIJVEN DE ENERGIETRANSITIE VERSNELLEN

In lijn met de alsmaar ambitieuzere Europese en nationale doelstellingen op het vlak van hernieuwbare energie en decarbonisatie, zullen wij onze activiteiten voort opschalen om de klimaat- en energiecrisis succesvol aan te pakken.

De geopolitieke context heeft ons duidelijk gemaakt hoe de samenleving baat heeft bij een versnelling van de energietransitie. Het maakt ons niet alleen minder afhankelijk van fossiele brandstoffen, maar draagt ook bij aan stabielere en meer betaalbare prijzen en beschermt de consumenten tegen de prijsinflatie op de gas- en elektriciteitsmarkten.

De versnelling van de energietransitie zal de Europese industrie een uitgelezen kans bieden om haar processen via groene elektrificatie duurzamer te maken en haar activiteiten in Europa te verankeren. Dat zal de werkgelegenheid, welvaart en bevoorradingszekerheid rechtstreeks ten goede komen. En dat maakt onze opdracht om de energietransitie te versnellen nog relevanter.

Omdat onze infrastructuurprojecten complex zijn en we meer medewerkers en een betere IT-architectuur en -tools nodig hebben voor het alsmaar complexere systeembeheer, komt er druk op onze kostentoewijzingen (2023 is het laatste jaar van de huidige regulatoire periode).

GEEN TRANSITIE ZONDER TRANSMISSIE

De bereidheid en de ambitie om de energietransitie te versnellen zijn er. Dat is duidelijk. Nieuwe wetgeving maakt het mogelijk om de procedures voor ruimtelijke ordening en vergunningen en de aanleg van offshore verbindingen te versnellen.

Deze nieuwe wetgevende mogelijkheden helpen om de ontwikkeling van de nodige netinfrastructuur voor de integratie van alsmaar grotere hoeveelheden hernieuwbare energie in het systeem voort te versnellen en de industrie en samenleving te elektrificeren om koolstofneutraal te worden.

In 2023 zal de Europese Commissie naar verwachting bijkomende maatregelen nemen om investeringen in hernieuwbare energie voort te stimuleren. Het 'Green Deal Industrial Plan for the Net-Zero Age' is Europa's ambitieuze antwoord op de 'US Inflation Reduction Act'. Naast andere wetgevende maatregelen, zal Europa met de 'Net-Zero Industry Act' de industriële productie van sleuteltechnologieën (ook voor het net) in de EU bevorderen. Europa zal een 'Critical Raw Materials Act' invoeren om de bevoorradingszekerheid te waarborgen voor belangrijke grondstoffen voor gebruik in de groene transitie. Er wordt eveneens gewerkt aan een hervorming van de energiemarkt.

Het 'Green Deal Industrial Plan' focust ook op het versnellen van de planning, financiering en ontwikkeling van cruciale (grensoverschrijdende) infrastructuur. Een andere belangrijke pijler van dit Plan zijn de vaardigheden - zowel groene als digitale - op alle niveaus en voor iedereen.

VAN €9,6 NAAR €15,9 MILJARD

Door de snellere uitvoering van onze investeringsplannen en de huidige inflatie, is het CAPEX-programma 2023-2027 van Elia Group onlangs gestegen naar €15,9 miljard. De volgende vijf jaar ramen we de totale investeringsuitgaven op ongeveer €7,2 miljard in België en €8,7 miljard in Duitsland.

Elia Group zal haar duurzame financieringstraject voortzetten. Elia Transmission Belgium (ETB) gaf in januari 2023 haar eerste groene obligatie uit voor een bedrag van €500 miljoen. Deze volgde op de succesvolle uitgifte van een tweede groene obligatie van €750 miljoen in Duitsland. Hiermee zal 50Hertz de uitbreiding van haar net financieren.

Het ESG-profiel van ETB en 50Hertz zorgt ervoor dat Elia Group fondsen aantrekt die sterk verbonden zijn met de ESG-doelstellingen.

Onze bedrijfsstrategie anticipeert op maatschappelijke trends zoals decentralisering, de toename van hernieuwbare energiebronnen, Europese integratie en digitalisering. We zijn actief in een sector waar organische en anorganische investeringsmogelijkheden in de energietransitie zich blijven aandienen. Dat creëert opportuniteiten die de groei en ontwikkeling van de Groep versterken.

KOPLOPER VOOR TECHNISCHE & TECHNOLOGISCHE VERANDERINGEN

Elia Group ontwikkelt momenteel de eerste energie-eilanden in de wereld: het kunstmatige Prinses Elisabeth Eiland dat op 45 km van de Belgische kust komt en het Bornholm Energie Eiland in de Baltische Zee. Beide projecten zijn cruciaal voor onze energievoorziening. Zij zullen het offshore windpotentieel in België en Duitsland ontsluiten.

Het Belgische energie-eiland is een speerproject. Het eiland functioneert als een energiehub waar ook toekomstige interconnectoren, meer bepaald met het VK (Nautilus) en Denemarken (TritonLink) op aangesloten zijn. Dit project bouwt voort op de expertise die we hebben opgebouwd bij de bouw en ingebruikname in 2020 van de eerste hybride interconnector: het Combined Grid Solution project in de Baltische Zee.

Met deze projecten versterkt Elia Group haar koploperspositie in het gebruik van nieuwe technieken en technologieën die nodig zijn voor een succesvolle energietransitie.

VERSTERKING VAN DE BACKBONE

Meer hernieuwbare energie en een sterker geïntegreerd Europees net zijn niet mogelijk zonder een versterking van het elektriciteitsnet. Er is een proactieve aanpak nodig om de zogenaamde backbone voort te ontwikkelen.

Nieuwe onshore verbindingen zoals Ventilus en Boucle du Hainaut in België zorgen voor extra onthaalcapaciteit. Deze projecten zijn cruciale schakels voor een sterk vermaasd 380kV-net en ondersteunen zo de duurzame elektrificatie van de industrie en de samenleving. Zij zorgen voor een robuuster, betrouwbaarder en stabieler net.

Bij 50Hertz gaan 65% van de investeringen naar onshore projecten: vooral lijnen op gelijkstroom (DC) die de hernieuwbare energiebronnen in het noorden en de Baltische Zee verbinden met de verbruikscentra in het zuiden. Het gaat o.a. om de Noord-Zuid-verbinding (SuedOstlink) en een nieuwe corridor richting Duitse Noordzee (NordOstlink).

LAAT FLEXIBILITEIT WERKEN!

Meer variabele energieproductie en elektrificatie zorgen voor een toenemende nood aan flexibiliteit. De convergentie van de elektriciteitssector met andere sectoren (mobiliteit, gezondheid, industrie ...) zal maatschappelijke waarde creëren voor de consumenten en de systeemkosten doen dalen. De elektrische wagen zal deel uitmaken van de intelligente energiesystemen thuis: mensen zullen hun EV opladen op het werk en de energie van de autobatterij gebruiken om thuis te koken. De mogelijkheden zijn eindeloos.

Als beheerder van twee transmissiesystemen is het belangrijk om de trends te zien en de flexibiliteit die wordt aangeboden op gepaste wijze in het systeem te integreren. Elia Group focust al enkele jaren op de voordelen van flexibiliteit. Als je waarde creëert voor de samenleving, creëer je immers ook waarde voor de onderneming. Flexibiliteit zal dan ook het centrale thema zijn van de visienota van Elia Group in 2023.

NOOD AAN EEN PASSEND KADER EN BILLIJKE VERGOEDING

Zoals hierboven beschreven, werken we tegelijk op diverse fronten. Elk heeft zijn eigen stakeholders met een eigen agenda. Om infrastructuur tijdig te bouwen, hernieuwbare energie in het systeem te integreren en de decarbonisatie van de industrie te ondersteunen, is het belangrijk dat we op dezelfde golflengte zitten met de overheden, de regulatoren, de distributiesysteembeheerders en de commerciële sector.

De context waarin we actief zijn, is het voorbije jaar volledig veranderd. Zo moeten we rekening houden met de stijgende inflatie. Daarom is het belangrijk te onderstrepen hoe cruciaal de regel- en wetgevende kaders zijn die een billijk rendement garanderen voor investeerders. Zo verzekeren we de nodige middelen in handen te hebben die een versnelling van de energietransitie ten volle ondersteunen.

Het is een mock-up.

DOOR WAARDE TE CREËREN VOOR DE SAMENLEVING, CREËREN WE OOK WAARDE VOOR ELIA GROUP.

IN HET KORT

- **Eind 2022 was de raad van bestuur van Elia Group samengesteld uit een voorzitter, twee vicevoorzitters en 11 bestuurders. Het benoemingscomité, auditcomité, vergoedingscomité en strategisch comité zijn adviserende comités van de raad van bestuur**
- **Het college van dagelijks bestuur bestaat uit vijf leden**

9 CORPORATE GOVERNANCE VERKLARING

ROLVERDELING

WIJ ZIJN NIET LANGER GEWOON EEN NETBEHEERDER DIE HOOGSPANNINGSLIJNEN EN TRANSFORMATOREN MOETEN ONDERHOUDEN; WIJ ZIJN EEN INTERNATIONALE GROEP DIE IN HET CENTRUM VAN DE ENERGIETRANSITIE STAAT EN STEEDS COMPLEXERE ACTIVITEITEN BEGINT TE ONTWIKKELEN OM DIE TRANSITIE TE STIMULEREN.

Chris Peeters,
CEO van de Elia groep

Omdat de Elia groep groeit en zijn activiteiten diversifieert, werd de managementstructuur in 2022 aangepast. Tot november was Chris Peeters de CEO van zowel de Elia groep als van Elia Transmission Belgium. Deze functie is sindsdien opgesplitst in twee functies. Chris legt zich voortaan toe op de internationale groei van de groep en de niet-gereguleerde domeinen. Frédéric Dunon is aangeduid als verantwoordelijke voor de gereguleerde activiteiten van Elia in België.

Chris Peeters, CEO van de Elia groep: Dankzij de splitsing van de twee functies kan ik meer tijd besteden aan thema's zoals onze digitale transformatie, de relatie met onze Duitse dochteronderneming (50Hertz), de groei buiten onze gereglementeerde markten, enz. Frédéric richt zich vooral op onze gereglementeerde activiteiten als lokale speler in België, net zoals zijn Duitse tegenhanger, Stefan Kapferer, dat doet bij 50Hertz in Duitsland. De afgelopen vijf jaar is er veel veranderd. Via ons meerderheidsbelang in 50Hertz hebben we een ander soort bedrijf gecreëerd. Wij zijn niet langer gewoon een netbeheerder die hoogspanningslijnen en transformatoren moeten onderhouden; wij zijn een internationale groep die in het centrum van de energietransitie staat en steeds complexere activiteiten begint te ontwikkelen om die transitie te stimuleren.

Frédéric Dunon, Deputy CEO van Elia Transmission België: Er gaat geen dag voorbij zonder dat er in de kranten of op het nieuws over de energietransitie wordt gesproken. Als netbeheerder staan wij er middenin. Met veel van onze activiteiten vervullen wij zelfs een sturende functie. Als we kijken naar de vooruitzichten voor de komende jaren en onze investeringsplannen, is het bovendien duidelijk dat we nog maar aan het begin van de transitie staan. We mogen nooit twee fundamentele rode lijnen overschrijden. De eerste is die van gezondheid en veiligheid. Dit blijft onze eerste prioriteit; onze aandacht daarvoor mag nooit verslappen. De tweede rode lijn is die van de maatschappelijke meerwaarde: wij streven activiteiten na die ons winst opleveren, maar de maatschappelijke waarde en het handelen in het belang van de samenleving komen voor ons altijd op de eerste plaats.

9.1 RAAD VAN BESTUUR

Deze corporate governance verklaring bevat de belangrijkste aspecten van het corporate governance-beleid van Elia Group NV, inclusief alle relevante informatie over gebeurtenissen die de governance van Elia Group NV tijdens het boekjaar 2022 hebben beïnvloed.

De corporate governance van Elia Group NV steunde in 2022 op de volgende pijlers:

- **De (Belgische) Corporate Governance Code 2020[1] die Elia Group NV als haar referentiecode heeft aangenomen;**
- **Het (Belgisch) Wetboek van vennootschappen en verenigingen[2];**
- **De statuten van Elia Group NV[3],**
- **Het Corporate Governance Charter van Elia Group NV[4].**

Deze corporate governance verklaring bevat daarnaast de gegronde redenen voor het afwijken van de volgende bepalingen van de Corporate Governance Code 2020:
- **Bepaling 5.6 inzake de maximale duur van vier jaar van een bestuursmandaat;**
- **Bepaling 7.6 inzake de gedeeltelijke remuneratie van niet-uitvoerende bestuurders in aandelen;**
- **Bepaling 7.9 inzake de vaststelling van een minimumdrempel van aandelen die aangehouden moet worden door de leden van het uitvoerend management.**

1 De (Belgische) Corporate Governance Code 2020 is beschikbaar op de website van de Commissie Corporate Governance (www.corporategovernancecommittee.be).

2 Het (Belgische) Wetboek van vennootschappen en verenigingen is beschikbaar op de website van de FOD Justitie (http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/wet.pl).

3 De statuten van Elia Group NV zijn beschikbaar op de website van Elia Group NV (https://www.eliagroup.eu/en/about-elia-group/corporate-bodies).

4 Het Corporate Governance Charter van Elia Group NV is beschikbaar op de website van Elia Group NV (https://www.eliagroup.eu/en/about-elia-group/corporate-bodies).

SAMENSTELLING VAN DE BESTUURSORGANEN OP 31 DECEMBER 2022

RAAD VAN BESTUUR

VOORZITTER

- **Bernard Gustin**, niet-uitvoerend onafhankelijk bestuurder

VICEVOORZITTERS

- **Claude Grégoire,** niet-uitvoerend bestuurder benoemd op voorstel van Publi-T CV
- **Geert Versnick,** niet-uitvoerend bestuurder benoemd op voorstel van Publi-T CV

BESTUURDERS

- **Michel Allé,** niet-uitvoerend onafhankelijk bestuurder[5]
- **Pieter De Crem,** niet-uitvoerend bestuurder benoemd op voorstel van Publi-T CV
- **Laurence de l'Escaille,** niet-uitvoerend onafhankelijk bestuurder[6]
- **Luc De Temmerman,** niet-uitvoerend onafhankelijk bestuurder[7]
- **Frank Donck,** niet-uitvoerend onafhankelijk bestuurder
- **Cécile Flandre,** niet-uitvoerend bestuurder benoemd op voorstel van Publi-T CV[8]
- Interfin CVBA, met als vast vertegenwoordiger **Thibaud Wyngaard,** niet-uitvoerend bestuurder benoemd op voorstel van Publi-T CV[9]
- **Roberte Kesteman,** niet-uitvoerend onafhankelijk bestuurder
- **Dominique Offergeld,** niet-uitvoerend bestuurder benoemd op voorstel van Publi-T CV
- **Rudy Provoost,** niet-uitvoerend bestuurder benoemd op voorstel van Publi-T CV
- **Pascale Van Damme,** niet-uitvoerend onafhankelijk bestuurder[10]

ADVISERENDE COMITÉS VAN DE RAAD VAN BESTUUR

BENOEMINGSCOMITÉ

- **Geert Versnick**, Voorzitter
- **Pieter De Crem**
- **Laurence de l'Escaille**[11]
- **Luc De Temmerman**
- **Frank Donck**

AUDITCOMITÉ

- **Michel Allé**[12], Voorzitter
- **Frank Donck**
- **Roberte Kesteman**
- **Dominique Offergeld**
- **Rudy Provoost**

VERGOEDINGSCOMITÉ

- **Luc De Temmerman**[13], Voorzitter
- **Pieter De Crem**
- **Roberte Kesteman**
- **Dominique Offergeld**
- **Pascale Van Damme**[14]

STRATEGISCH COMITÉ

- **Dominique Offergeld,** Voorzitter
- **Michel Allé**[15]
- **Claude Grégoire**
- **Bernard Gustin**
- **Rudy Provoost**
- **Luc Hujoel,** permanent genodigde
- **Geert Versnick,** permanent genodigde.

COLLEGE VAN COMMISSARISSEN

- EY Bedrijfsrevisoren BV, vertegenwoordigd door Paul Eelen
- BDO Bedrijfsrevisoren BV, vertegenwoordigd door Félix Fank

COLLEGE VAN DAGELIJKS BESTUUR

- **Chris Peeters** (Chief Executive Officer and TSO Head Elia)
- **Catherine Vandenborre** (Chief Financial Officer)
- **Stefan Kapferer** (TSO Head 50Hertz)
- **Peter Michiels** (Chief Human Resources, Internal Communication Officer and Chief Alignment Officer)
- **Michael Freiherr Roeder von Diersburg** (Chief Digital Officer)

SECRETARIS-GENERAAL

- **Siska Vanhoudenhoven**

5 Michel Allé werd herbenoemd als niet-uitvoerend onafhankelijk bestuurder door de gewone algemene vergadering van 17 mei 2022.

6 Laurence de l'Escaille werd benoemd als niet-uitvoerend onafhankelijk bestuurder door de gewone algemene vergadering van 17 mei 2022 ter vervanging van Jane Murphy die haar vrijwillig ontslag aanbood als niet-uitvoerend onafhankelijk bestuurder van Elia Group NV met ingang van 17 mei 2022. Het mandaat van Laurence de l'Escaille is gestart na afloop van de gewone algemene vergadering van 17 mei 2022.

7 Luc De Temmerman werd herbenoemd als niet-uitvoerend onafhankelijk bestuurder door de gewone algemene vergadering van 17 mei 2022.

8 Cécile Flandre heeft haar ontslag ingediend met ingang op 30 januari 2023.

9 Luc Hujoel heeft zijn vrijwillig ontslag ingediend als niet-uitvoerend bestuurder van Elia Group NV met ingang van 31 december 2021 (om middernacht). Ter vervanging van Luc Hujoel heeft de raad van bestuur op 17 december 2021, op voorstel van Publi-T CV, Thibaud Wyngaard gecoöpteerd als niet-uitvoerend bestuurder met ingang van 1 januari 2022. Vervolgens heeft de gewone algemene vergadering van 17 mei 2022 Interfin CVBA, met als vast vertegenwoordiger Thibaud Wyngaard, benoemd op voorstel van Publi-T CV als niet-uitvoerend bestuurder. Het mandaat van Interfin CVBA is gestart na afloop van de gewone algemene vergadering van 17 mei 2022.

10 Pascale Van Damme werd benoemd als niet-uitvoerend onafhankelijk bestuurder door de gewone algemene vergadering van 17 mei 2022 ter vervanging van Saskia Van Uffelen wiens mandaat als niet-uitvoerend onafhankelijk bestuurder in Elia Group NV afliep op 17 mei 2022. Het mandaat van Pascale Van Damme is gestart na afloop van de gewone algemene vergadering van 17 mei 2022.

11 Laurence de l'Escaille werd benoemd als niet-uitvoerend onafhankelijk bestuurder door de gewone algemene vergadering van 17 mei 2022 ter vervanging van Jane Murphy die haar vrijwillig ontslag aanbood als niet-uitvoerend onafhankelijk bestuurder van Elia Group NV met ingang van 17 mei 2022. Het mandaat van Laurence de l'Escaille is gestart na afloop van de gewone algemene vergadering van 17 mei 2022

12 Michel Allé werd herbenoemd als niet-uitvoerend onafhankelijk bestuurder door de gewone algemene vergadering van 17 mei 2022.

13 Luc De Temmerman werd herbenoemd als niet-uitvoerend onafhankelijk bestuurder door de gewone algemene vergadering van 17 mei 2022.

14 Pascale Van Damme werd benoemd als niet-uitvoerend onafhankelijk bestuurder door de gewone algemene vergadering van 17 mei 2022 ter vervanging van Saskia Van Uffelen wiens mandaat als niet-uitvoerend onafhankelijk bestuurder in Elia Group NV afliep op 17 mei 2022. Het mandaat van Pascale Van Damme is gestart na afloop van de gewone algemene vergadering van 17 mei 2022.

15 Michel Allé werd herbenoemd als niet-uitvoerend onafhankelijk bestuurder door de gewone algemene vergadering van 17 mei 2022.

RAAD VAN BESTUUR

BENOEMINGSPROCEDURE, TERMIJN EN EINDE VAN MANDATEN

Elia Group NV wordt bestuurd door een raad van bestuur die is samengesteld uit minimaal tien en maximaal veertien leden. Minstens drie leden van de raad van bestuur zijn onafhankelijke bestuurders in de zin van de toepasselijke wettelijke (artikel 7:87 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen en bepaling 3.5 van de Corporate Governance Code 2020) en statutaire bepalingen.

Alle leden worden benoemd door de algemene vergadering van aandeelhouders en kunnen door haar worden afgezet.

De onafhankelijke bestuurders worden voorgesteld voor benoeming door de raad van bestuur aan de gewone algemene vergadering op aanbeveling van het benoemingscomité. De niet-onafhankelijke bestuurders worden benoemd door de gewone algemene vergadering op voorstel van Publi-T CV, in overeenstemming met artikel 13.2 van de statuten van Elia Group NV.

De gewone algemene vergadering van 17 mei 2022 heeft afzonderlijke gestemd over elke voorgestelde benoeming of herbenoeming van een bestuurder in overeenstemming met bepaling 5.7 van de Corporate Governance Code 2020.[16]

De bestuurders van Elia Group NV worden benoemd of herbenoemd voor een maximale periode van zes jaar.

De maximale duur van zes jaar van de bestuursmandaten wijkt af van de maximale duur van vier jaar aanbevolen door bepaling 5.6 van de Corporate Governance Code 2020. De maximale termijn van zes jaar is gerechtvaardigd in het licht van de technische, financiële en juridische bijzonderheden en complexiteiten die gelden binnen de groep en die een zeker ervaringsniveau vereisen dat wordt bereikt door continuïteit in de samenstelling van de raad van bestuur.

SPECIFIEKE VEREISTEN VOOR LEDEN VAN DE RAAD VAN BESTUUR

De statuten bepalen dat de raad van bestuur uitsluitend is samengesteld uit niet-uitvoerende bestuurders.

Bovendien mogen de leden van de raad van bestuur, in overeenstemming met de statuten, geen lid zijn van de raad van toezicht, de raad van bestuur of de organen die wettelijk een onderneming vertegenwoordigen die één van de volgende functies vervult: productie of levering van elektriciteit. Evenmin mogen de leden van de raad van bestuur een andere functie of activiteit uitoefenen, al dan niet bezoldigd, ten dienste van een onderneming bedoeld in de voorgaande zin.

Naast de wettelijke vereisten inzake onafhankelijkheid (zie hierboven) worden de onafhankelijke bestuurders benoemd deels om hun kennis inzake financieel beheer en deels om hun relevante technische kennis van de activiteiten van de vennootschap.

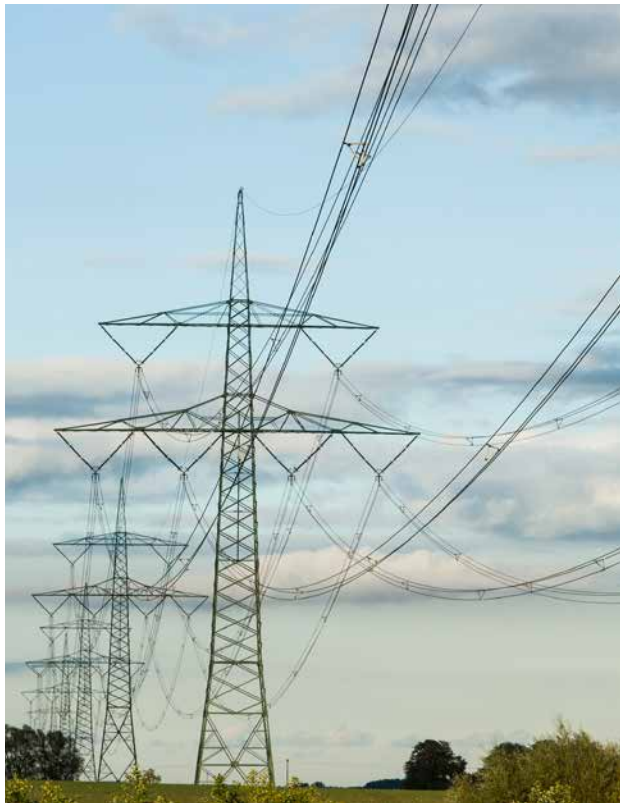
Overeenkomstig de statuten en het Wetboek van vennootschappen en verenigingen moet ten minste één derde van de bestuurders van het andere geslacht zijn dan de overige twee derde.

Overeenkomstig het Corporate Governance Charter van Elia Group NV en in lijn met de bepaling 5.5 van de Corporate Governance Code 2020 mogen leden van de raad van bestuur niet meer dan vijf bestuursmandaten in genoteerde vennootschappen aanvaarden.

Voor de samenstelling van adviserende comités zijn specifieke vaardigheden vereist.

Naast de wettelijke en statutaire selectiecriteria heeft de raad van bestuur op 2 maart 2021, in toepassing van bepaling 5.1 van de Corporate Governance Code 2020, bijkomende criteria goedgekeurd die van toepassing zijn op alle nieuwe bestuurders. Al deze criteria zijn terug te vinden in het Corporate Governance Charter van Elia Group NV dat gepubliceerd is op de website **www.elia.be** (onder 'Bedrijf, 'Corporate Governance', 'Documenten').

De samenstelling van de raad van bestuur dient te waarborgen dat beslissingen worden genomen in het belang van Elia Group NV. Deze samenstelling wordt bepaald op basis van genderdiversiteit en diversiteit in het algemeen, alsook complementariteit inzake bekwaamheden, ervaring en kennis. Daarnaast dient er bij de hernieuwing van de mandaten van de leden van de raad van bestuur op worden toegezien dat een taalevenwicht wordt bereikt en behouden binnen de groep van bestuurders met de Belgische nationaliteit.

16 Het betreft de benoeming van Laurence de l'Escaille (onafhankelijk bestuurder), de benoeming van Pascale Van Damme (onafhankelijk bestuurder), de herbenoeming van Michel Allé (onafhankelijk bestuurder), de herbenoeming van Luc De Temmerman (onafhankelijk bestuurder) en de benoeming van Interfin CVBA met als vaste vertegenwoordiger Thibaud Wyngaard (benoemd op voorstel van Publi-T CV).

HUIDIGE SAMENSTELLING VAN DE RAAD VAN BESTUUR

De raad van bestuur is momenteel samengesteld uit veertien bestuurders. Zeven bestuurders zijn niet-uitvoerende onafhankelijke bestuurders in de zin van artikel 7:87 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen en bepaling 3.5 van de Corporate Governance Code 2020. De zeven andere niet-uitvoerende bestuurders zijn niet-onafhankelijke bestuurders benoemd door de gewone algemene vergadering op voorstel van Publi-T CV, overeenkomstig de huidige aandeelhoudersstructuur en artikel 13.2 van de statuten van Elia Group NV (zie ook de paragraaf 'Aandeelhoudersstructuur' op **pagina 127** van deze verklaring).

Diversiteit binnen de raad van bestuur		
Aantal bestuurders per 31 december 2022	Unit	**2022**
Mannen	Leeftijd 35 < 54	**2**
	Leeftijd ≥ 55	**7**
Vrouwen	Leeftijd 35 < 54	**3**
	Leeftijd ≥ 55	**2**

WIJZIGINGEN IN DE SAMENSTELLING VAN DE RAAD VAN BESTUUR

Luc Hujoel heeft zijn vrijwillig ontslag ingediend als niet-uitvoerend bestuurder van Elia Group NV met ingang van 31 december 2021 (om middernacht). Ter vervanging van Luc Hujoel heeft de raad van bestuur, op voorstel van Publi-T CV, Thibaud Wyngaard op 17 december 2021 gecoöpteerd als niet-uitvoerend bestuurder met ingang van 1 januari 2022. De bevestiging van de benoeming van Thibaud Wyngaard als niet- uitvoerend bestuurder werd voorgesteld aan de gewone algemene vergadering van 17 mei 2022. De gewone algemene vergadering besloot op 17 mei 2022 om de Intercommunale vereniging onder de vorm van een coöperatieve vennootschap van publiek recht 'Interfin', vast vertegenwoordigd door Thibaud Wyngaard, te benoemen als niet-onafhankelijk bestuurder van de vennootschap.

Jane Murphy heeft haar vrijwillig ontslag aangeboden als niet-uitvoerend onafhankelijk bestuurder van Elia Group NV met ingang van 17 mei 2022. Ter vervanging van Jane Murphy heeft de gewone algemene vergadering Laurence de l'Escaille benoemd op 17 mei 2022 als niet-uitvoerend onafhankelijk bestuurder vanaf die datum.

Het mandaat als niet-uitvoerend onafhankelijk bestuurder van Elia Group NV van Saskia Van Uffelen verstreek na afloop van de gewone algemene vergadering van 17 mei 2022. De gewone algemene vergadering heeft daaropvolgend op 17 mei 2022 Pascale Van Damme benoemd als niet-uitvoerend onafhankelijk bestuurder vanaf die datum.

DUUR EN EINDE VAN BESTUURSMANDATEN

De bestuursmandaten van Luc De Temmerman en Michel Allé werden hernieuwd door de gewone algemene vergadering van 2022 voor een termijn van drie jaar, die aanving na de gewone algemene vergadering van 17 mei 2022 en die verstrijkt onmiddellijk na de afloop van de gewone algemene vergadering van 2025, met betrekking tot het boekjaar afgesloten op 31 december 2024.

Het bestuursmandaat van Frank Donck loopt af onmiddellijk na de gewone algemene vergadering van 2027 die betrekking heeft op het boekjaar eindigend op 31 december 2026.

De bestuursmandaten van Geert Versnick, Interfin CVBA (vast vertegenwoordigd door Thibaud Wyngaard) en Pieter De Crem lopen af onmiddellijk na de gewone algemene vergadering van 2026 die betrekking heeft op het boekjaar eindigend op 31 december 2025.

De bestuursmandaten van Laurence de l'Escaille en Pascale Van Damme lopen af onmiddellijk na de gewone algemene vergadering van 2025 die betrekking heeft op het boekjaar eindigend op 31 december 2024. Dit is ook het geval voor de mandaten van Michel Allé en Luc De Temmerman, zoals hierboven vermeld.

De bestuursmandaten van Bernard Gustin, Cécile Flandre, Claude Grégoire, Dominique Offergeld, Roberte Kesteman en Rudy Provoost lopen af onmiddellijk na de gewone algemene vergadering van 2023 die betrekking heeft op het boekjaar eindigend op 31 december 2022.

Voor de duidelijkheid wordt het einde van het mandaat van elke bestuurder waarnaar hierboven wordt verwezen, ook vermeld in de volgende tabel:

	Einde termijn onmiddellijk na de gewone algemene vergadering te houden in	(met betrekking tot boekjaar)
Bernard Gustin, Voorzitter	2023	(2022)
Geert Versnick, Vice-Voorzitter	2026	(2025)
Claude Grégoire, Vice-Voorzitter	2023	(2022)
Michel Allé	2025	(2024)
Pieter De Crem	2026	(2025)
Laurence de l'Escaille	2025	(2024)
Luc De Temmerman	2025	(2024)
Frank Donck	2027	(2026)
Cécile Flandre	2023	(2022)
Interfin CVBA	2026	(2025)
Roberte Kesteman	2023	(2022)
Dominique Offergeld	2023	(2022)
Rudy Provoost	2023	(2022)
Pascale Van Damme	2025	(2024)

Einde van de termijn onmiddellijk na de gewone algemene vergadering te houden in	Aantal bestuurders
2023	6
2025	4
2026	3
2027	1

Overeenkomstig de bepalingen van de statuten wordt de raad van bestuur ondersteund door vier adviserende comités: het benoemingscomité, het auditcomité, het vergoedingscomité en het strategisch comité. De raad van bestuur ziet erop toe dat deze adviserende comités efficiënt werken.

BEVOEGDHEDEN VAN DE RAAD VAN BESTUUR

Elia Group NV heeft een monistische structuur als bestuursmodel. De raad van bestuur heeft bijgevolg, overeenkomstig artikel 17.2 van de statuten, de bevoegdheid tot het stellen van alle handelingen, noodzakelijk of nuttig om het statutair voorwerp te verwezenlijken, met uitzondering van de handelingen die door de wet of door de statuten aan de algemene vergadering zijn voorbehouden. Aldus heeft de raad van bestuur onder meer de volgende bevoegdheden:

1° het goedkeuren/wijzigen van het algemene strategische, financiële en dividendbeleid van de vennootschap, waaronder de strategische krachtlijnen of opties voor de vennootschap evenals de principes en problemen van algemene aard, met name inzake risicobeheer en personeelsbeheer;

2° de goedkeuring, opvolging en wijziging van het businessplan en de budgetten van de vennootschap;

3° onverminderd andere specifieke bevoegdheden van de raad van bestuur, het aangaan van alle verbintenissen, wanneer het bedrag groter is dan vijftien miljoen euro (15.000.000 EUR), tenzij het bedrag alsook de belangrijkste kenmerken ervan uitdrukkelijk voorzien zijn in het jaarlijks budget;

4° beslissingen over de vennootschapsrechtelijke structuur van de vennootschap en van de vennootschappen waarin de vennootschap een deelneming aanhoudt, met inbegrip van de uitgifte van effecten;

5° beslissingen over de oprichting van vennootschappen en over de verwerving of vervreemding van aandelen (ongeacht op welke wijze deze aandelen worden verworven of vervreemd) in vennootschappen waarin de vennootschap rechtstreeks of onrechtstreeks een deelneming aanhoudt, voor zover de financiële impact van deze oprichting, verwerving of vervreemding groter is dan twee miljoen vijfhonderdduizend euro (2.500.000 EUR);

6° beslissingen over strategische acquisities of allianties, belangrijke afstotingen of overdrachten van belangrijke activiteiten of activa in de vennootschap;

7° belangrijke wijzigingen in de boekhoudkundige of fiscale politiek;

8° belangrijke wijzigingen van activiteiten;

9° beslissingen inzake het opstarten van of het nemen van participaties in activiteiten buiten het beheer van elektriciteitsnetten;

10° strategische beslissingen, om buiten het Belgisch grondgebied nieuwe elektriciteitsnetten te beheren en/of over te nemen;

11° met betrekking tot **(i)** Elia Transmission Belgium NV en Elia Asset NV: het opvolgen van hun algemeen beleid evenals van de beslissingen en aangelegenheden vermeld in het 4°, 5°, 6°, 8°, 9° en 10° hierboven; **(ii)** de door de raad van bestuur aangeduide key-dochtervennootschappen (andere dan Elia Transmission Belgium NV en Elia Asset NV): de goedkeuring en het opvolgen van hun algemeen beleid evenals van de beslissingen en aangelegenheden vermeld in het 1° tot en met 10° hierboven; **(iii)** de andere dochtervennootschappen dan de key-dochtervennootschappen: de goedkeuring en het opvolgen van hun algemeen beleid evenals van de beslissingen en aangelegenheden vermeld in het 4°, 5°, 6°, 8°, 9° en 10° hierboven;

12° het houden van algemeen toezicht op het College van dagelijks bestuur; in dat kader oefent de raad van bestuur ook toezicht uit op de wijze waarop de bedrijfsactiviteit wordt gevoerd en zich ontwikkelt, ten einde onder meer te evalueren of de bedrijfsvoering van de vennootschap behoorlijk wordt ontwikkeld;

13° de bevoegdheden die aan de raad van bestuur worden toegekend door of krachtens het Wetboek van vennootschappen en verenigingen of de statuten.

In het kader van de risicobeheerbevoegdheid van de raad van bestuur, keurde de raad van bestuur een referentiekader voor interne controle en risicobeheer goed, opgesteld door het College van dagelijks bestuur, dat gebaseerd is op het COSO II-kader. De raad van bestuur heeft ook een Compliance Officer aangesteld die verantwoordelijk is voor het toezicht op de naleving van wet- en regelgeving door de vennootschap en voor de toepassing van de relevante interne richtlijnen. De Compliance Officer rapporteert minstens eenmaal per jaar aan de raad van bestuur over de uitvoering van zijn opdracht.

Met betrekking tot de uitoefening van zijn toezichthoudende verantwoordelijkheden (zie punt 12° hierboven), is de raad van bestuur minstens verantwoordelijk voor het volgende:

- algemeen toezicht houden op het College van dagelijks bestuur; in dat kader oefent de raad van bestuur ook toezicht uit op de wijze waarop de bedrijfsactiviteit wordt gevoerd en zich ontwikkelt, teneinde onder meer te evalueren of de bedrijfsvoering van de vennootschap behoorlijk wordt ontwikkeld;
- het monitoren en het beoordelen van de doeltreffendheid van de adviserende comités van de raad van bestuur;
- het nemen van de nodige maatregelen om de integriteit en tijdige openbaarmaking van de jaarrekening en andere materiele financiële en niet-financiële informatie die aan aandeelhouders en aan potentiële aandeelhouders worden meegedeeld, te waarborgen;
- het goedkeuren van een kader voor interne controle en risicobeheer, opgesteld door het College van dagelijks bestuur, evenals het beoordelen van de implementatie van dit kader. De raad van bestuur beschrijft tevens de belangrijkste kenmerken van de interne controle- en risicobeheersystemen van Elia Group NV in het jaarverslag;
- toezicht houden op de prestaties van de commissarissen en op de interne auditfunctie, rekening houdend met de beoordeling ervan door het auditcomité.

De bijzondere algemene vergadering van aandeelhouders van 18 mei 2021 heeft aan de raad van bestuur de bevoegdheid verleend om de eigen aandelen van Elia Group NV te verkrijgen, zonder dat het totaal aantal eigen aandelen dat de vennootschap in toepassing van deze machtiging bezit 10% van het totaal aantal aandelen mag overschrijden, tegen een vergoeding die niet meer dan 10% onder de laagste slotkoers van de laatste dertig dagen voorafgaand aan de verrichting kan zijn en niet meer dan 10% boven de hoogste slotkoers van de laatste dertig dagen voorafgaand aan de verrichting kan zijn.

Deze machtiging wordt toegekend voor een periode van vijf jaar vanaf 4 juni 2021. Ze geldt voor de raad van bestuur en, voor zover als nodig, voor elke derde handelend voor rekening van de vennootschap.

VERGADERINGEN EN BESLUITVORMING

De raad van bestuur vergadert telkens wanneer het belang van de vennootschap dit vereist en minstens één keer per kwartaal. Hij moet worden bijeengeroepen telkens wanneer het belang van de vennootschap dit vereist en telkens wanneer minstens twee bestuurders daarom verzoeken. Hij beraadslaagt geldig volgens de regels die hij vaststelt.

De vergaderingen van de raad van bestuur kunnen plaatsvinden via videoconferentie, conference call of andere communicatiemiddelen op afstand, mits akkoord van alle leden en inachtneming van de organisatieprincipes van de raad. De beslissingen van de raad van bestuur kunnen overeenkomstig artikel 7:95, tweede lid van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen worden genomen bij eenparig schriftelijk akkoord van de bestuurders.

De raad van bestuur vormt een collegiaal orgaan waarin de leden streven naar consensus in hun beraadslagingen.

De beraadslagingen van de raad van bestuur worden vastgelegd in notulen. Deze notulen worden bewaard in een speciaal register.

ACTIVITEITENVERSLAG

In 2022 vergaderde de raad van bestuur van Elia Group NV elf keer.

De raad van bestuur boog zich met name over de strategische vragen, de financiële en regulatoire situatie van de vennootschap en haar dochterondernemingen, de digitalisering, de voortgang van grote investeringsprojecten, verscheidene governance-kwesties en de opvolging van de risico's.

Indien een lid niet aanwezig kon zijn, verleende het in het algemeen een volmacht aan een ander lid. Overeenkomstig artikel 19.4 van de statuten van de vennootschap kan een lid dat belet of afwezig is aan een ander lid van de raad schriftelijk volmacht geven om hem op een bepaalde vergadering van de raad van bestuur te vertegenwoordigen en er in zijn plaats te stemmen. Geen enkel lid van de raad van bestuur mag echter meer dan twee volmachten hebben.

Aanwezigheidsgraad	
Bernard Gustin, Voorzitter	11/11
Geert Versnick, Vice-Voorzitter	10/11
Claude Grégoire, Vice-Voorzitter	11/11
Michel Allé	11/11
Pieter De Crem	11/11
Laurence de l'Escaille (vanaf 17 mei 2022)	8/8
Luc De Temmerman	10/11
Frank Donck	11/11
Cécile Flandre	11/11
Interfin CVBA (vast vertegenwoordigd door Thibaud Wyngaard) (vanaf 17 mei 2022)	7/8
Roberte Kesteman	11/11
Jane Murphy (tot 17 mei 2022)	3/3
Dominique Offergeld	11/11
Rudy Provoost	10/11
Pascale Van Damme (vanaf 17 mei 2022)	6/8
Saskia Van Uffelen (tot 17 mei 2022)	3/3
Thibaud Wyngaard (tot 17 mei 2022)	2/3

BELANGENCONFLICT

De bestuurders van Elia Group NV dienen zich strikt te houden aan de bepalingen van artikel 7:96 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen. De procedure van artikel 7:96 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werd in 2022 niet toegepast, aangezien er geen belangenconflicten van vermogensrechtelijke aard waren in de zin van artikel 7:96 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen. In het geval van gevoelige of vertrouwelijke informatie dienen de bestuurders de Voorzitter te raadplegen, in overeenstemming met het Corporate Governance Charter.

ADVISERENDE COMITÉS

Zoals hierboven uiteengezet, wordt de raad van bestuur, om zijn taken en verantwoordelijkheden doeltreffend uit te voeren, ondersteund door vier adviserende comités: het vergoedingscomité, het auditcomité, het benoemingscomité en het strategisch comité (zie hieronder).

Een adviserend comité doet in principe aanbevelingen aan de raad van bestuur in bepaalde specifieke aangelegenheden waarvoor het over de nodige expertise beschikt. De beslissingsbevoegdheid zelf berust uitsluitend bij de raad van bestuur. De rol van een adviserend comité beperkt zich dan ook tot het adviseren van de raad van bestuur.

De raad van bestuur ziet toe op de doeltreffendheid van de adviserende comités.

Leden van het uitvoerend en senior management kunnen worden uitgenodigd om vergaderingen van een adviserend comité bij te wonen om relevante informatie en inzichten te verschaffen over hun verantwoordelijkheidsgebieden.

Elk adviserend comité brengt na elke vergadering verslag uit aan de raad van bestuur.

SECRETARIS VAN DE RAAD VAN BESTUUR

De raad van bestuur heeft een Secretaris-generaal aangesteld die de raad van bestuur adviseert over alle governance-aangelegenheden. De Secretaris-generaal voert alle administratieve taken van de raad van bestuur uit (agenda, notulen, neerlegging, enz.) en zorgt voor de voorbereiding van de documenten die nodig zijn om de taken van de raad van bestuur uit te voeren.

De rol van de Secretaris-generaal omvat onder meer:

- de raad van bestuur en zijn comités ondersteunen in alle governance-aangelegenheden;
- het voorbereiden van het corporate governance charter en de corporate governance verklaring;
- zorgen voor een goede informatie doorstroming binnen de raad van bestuur en zijn comités en tussen het College van dagelijks bestuur en de raad van bestuur;
- het accuraat opnemen van de essentie van de besprekingen en de besluiten in de raadsvergaderingen in de notulen; en
- het faciliteren van initiële vorming en het ondersteunen van professionele ontwikkeling waar nodig.

Bestuurders hebben individueel toegang tot de Secretaris-generaal.

INTERACTIES MET HET COLLEGE VAN DAGELIJKS BESTUUR

De Voorzitter van de raad van bestuur onderhoudt een nauwe relatie met de Chief Executive Officer en verleent hem steun en advies, met respect voor de uitvoerende verantwoordelijkheid van de Chief Executive Officer.

De Voorzitter zorgt voor een effectieve interactie tussen de raad van bestuur en het College van dagelijks bestuur.

Er is een periodieke, geïnstitutionaliseerde interactie tussen de raad van bestuur en het College van dagelijks bestuur in de vorm van een statutaire rapporteringsverplichting van het College van dagelijks bestuur aan de raad van bestuur.

De Voorzitter en Vice-Voorzitter van het College van dagelijks bestuur kunnen, samen of individueel, met raadgevende stem aan de vergaderingen van de raad van bestuur deelnemen.

INTERACTIES MET DE AANDEELHOUDERS

De Voorzitter van de raad van bestuur zorgt voor effectieve communicatie met de aandeelhouders en ziet erop toe dat de bestuurders inzicht krijgen en houden in de zienswijzen van de aandeelhouders en andere belangrijke stakeholders.

De Elia-website bevat ook een kalender met periodieke informatie en algemene vergaderingen (www.elia.be, onder 'Beleggers', Financial Calendar').

Aandeelhouders en geïnteresseerden kunnen met hun vragen steeds rechtstreeks terecht bij de afdeling Investor Relations (zie voor contactgegevens: www.elia.be, onder 'beleggers').

EVALUATIE

De evaluatieprocedure van de raad van bestuur is uitgevoerd in overeenstemming met bepaling 9.1 van de Corporate Governance Code 2020.

Het benoemingscomité heeft een nieuwe procedure voorbereid overeenkomstig bepaling 9.2 van de Corporate Governance Code 2020, voor de evaluatie van bestuurders die voor herbenoeming worden voorgedragen. Deze evaluatieprocedure wordt uitgevoerd door het benoemingscomité en heeft betrekking op:

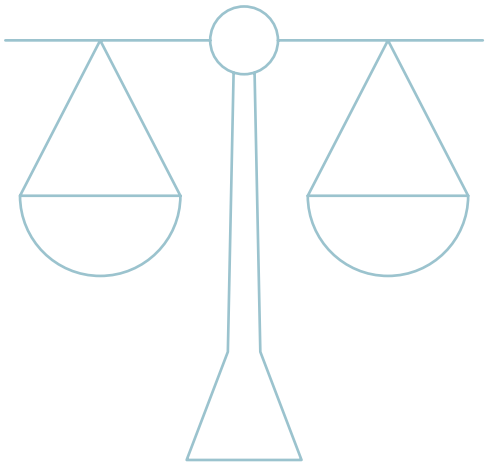
- de aanwezigheid van de bestuurder aan de vergaderingen van de raad en, in voorkomend geval, aan de adviserende comités van de raad;
- het engagement van de bestuurder bij de besprekingen en de besluitvorming
- de constructieve betrokkenheid van de bestuurder bij de debatten en de besluitvorming

De Voorzitter van het benoemingscomité organiseert een exit-gesprek met de bestuurders die niet worden voorgedragen voor herbenoeming.

De resultaten van de evaluaties uitgevoerd overeenkomstig de bepalingen 9.1 en 9.2 van de Corporate Governance Code 2020 worden door de raad van bestuur besproken en indien nodig worden, overeenkomstig bepaling 9.3 van de Corporate Governance Code 2020, alle nodige maatregelen genomen die passend worden geacht voor de goede werking van de Raad van Bestuur..

COLLEGE VAN COMMISSARISSEN

De gewone algemene vergadering van Elia Group NV heeft op 19 mei 2020 EY Bedrijfsrevisoren BV herbenoemd en BDO Bedrijfsrevisoren BV benoemd als commissarissen van de vennootschap en dit voor een periode van drie jaar. Hun mandaat verstrijkt onmiddellijk na afloop van de gewone algemene vergadering van 2023 met betrekking tot het boekjaar afgesloten op 31 december 2022. EY Bedrijfsrevisoren BV wordt vertegenwoordigd door Paul Eelen. BDO Bedrijfsrevisoren BV wordt voor de uitoefening van dit mandaat vertegenwoordigd door Félix Fank.

9.2 BELANGRIJKE GEBEURTENISSEN IN 2022

STATUTENWIJZIGINGEN NAAR AANLEIDING VAN DE VASTSTELLING VAN DE KAPITAALVERHOGING VOORBEHOUDEN AAN HET PERSONEEL

De buitengewone algemene vergadering van Elia Group NV van 21 juni 2022 keurde het voorstel tot tweevoudige kapitaalverhoging voorbehouden aan het personeel van de vennootschap en van haar Belgische dochtervennootschappen goed. Deze tweevoudige kapitaalverhoging heeft een totaal maximumbedrag van € 6.000.000 (maximaal € 5.000.000 in 2022 en maximaal € 1.000.000 in 2023), door de uitgifte van nieuwe aandelen van soort B, met opheffing van het voorkeurrecht van de bestaande aandeelhouders ten gunste van de personeelsleden van de vennootschap en van haar Belgische dochtervennootschappen.

De uitgifteprijs van de kapitaalverhoging van 13 december 2022 werd vastgesteld op 104,34 EUR per aandeel, i.e. een bedrag gelijk aan het gemiddelde van de slotkoersen van de laatste 30 kalenderdagen voorafgaand aan 15 oktober 2022, verminderd met 16,66 %. De kapitaalverhoging van december 2022 werd verwezenlijkt ten belope van een totaalbedrag (inclusief uitgiftepremie) van € 4.999.972,80. Er werden 47.920 aandelen van soort B van Elia Group NV uitgegeven.

Bijgevolg werden de artikelen 4.1 en 4.2 van de statuten van Elia Group NV gewijzigd met betrekking tot het kapitaal en het aantal aandelen op 13 december 2022.

WIJZIGING VAN DE STATUTEN INGEVOLGE DE KAPITAALVERHOGING VAN 28 JUNI 2022

Elia Group NV heeft een private plaatsing van de scrips bij institutionele beleggers succesvol gelanceerd en afgesloten. Door de voltooiing van de private plaatsing van de scrips bij institutionele beleggers, werd bijkomend 11,36% van de nieuwe aandelen aangeboden door Elia Group NV onderschreven als onderdeel van haar aanbieding met voorkeurrechten voor een (maximum) bedrag van 590.113.192,50 EUR aan 124,50 EUR per aandeel. Zo werd 100% van de aanbieding met voorkeurrechten onderschreven.

De betaling van de inschrijvingen met gedematerialiseerde voorkeurrechten, de totstandkoming van de kapitaalverhoging en de notering van de nieuwe aandelen op Euronext Brussel vond plaats op 28 juni 2022.

De meest recente versie van de statuten van Elia Group NV is integraal beschikbaar op de website van de vennootschap (www.eliagroup.eu, onder 'About Elia Group', 'Corporate Bodies').

ANDERE BELANGRIJKE GEBEURTENISSEN

Voor de andere belangrijke gebeurtenissen in 2022, zie **pagina 16** van dit verslag.

9.3 VERGOEDINGSCOMITÉ

SAMENSTELLING

Het vergoedingscomité is samengesteld uit minstens drie en maximum vijf bestuurders, waarvan de meerderheid onafhankelijk is en minstens één derde niet-onafhankelijk.

Het vergoedingscomité is momenteel samengesteld uit vijf niet-uitvoerende bestuurders, van wie er drie onafhankelijk zijn.

BEVOEGDHEDEN

Naast zijn gebruikelijke bevoegdheden ter ondersteuning van de raad van bestuur heeft het vergoedingscomité krachtens artikel 7:100 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen en krachtens artikel 16.1 van de statuten eveneens de taak om aan de raad van bestuur aanbevelingen te formuleren over het remuneratiebeleid en de individuele remuneratie van de leden van het College van dagelijks bestuur en van de bestuurders.

Het vergoedingscomité oefent in het bijzonder de volgende bevoegdheden uit:

- het doet voorstellen aan de raad van bestuur over het remuneratiebeleid van bestuurders, de personen belast met de leiding bedoeld in artikel 3:6, § 3, laatste lid van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, en de personen belast met het dagelijks bestuur, alsook, waar toepasselijk, over de daaruit voortvloeiende voorstellen die de raad van bestuur moet voorleggen aan de algemene vergadering;
- het doet voorstellen aan de raad van bestuur over de individuele remuneratie van de bestuurders, de andere personen belast met de leiding bedoeld in artikel 3:6, § 3, laatste lid van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, en de personen belast met het dagelijks bestuur, met inbegrip van variabele remuneratie (daarin begrepen, voor de andere personen belast met de leiding bedoeld in artikel 3:6, § 3, laatste lid van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen en de personen belast met het dagelijks bestuur, uitzonderlijke remuneratie onder de vorm van bonussen) en lange termijn prestatiepremies al dan niet gebonden aan aandelen, in de vorm van aandelenopties of andere financiële instrumenten, en van vertrekvergoedingen, en waar toepasselijk, de daaruit voortvloeiende voorstellen die de raad van bestuur moet voorleggen aan de algemene vergadering;
- het bereidt het remuneratieverslag voor dat de raad van bestuur toevoegt in de verklaring bedoeld in artikel 3:6, § 2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen (dat ter consultatieve stemming wordt voorgelegd aan de gewone algemene vergadering);
- het licht het remuneratieverslag toe op de gewone algemene vergadering van aandeelhouders.

ACTIVITEITENVERSLAG

Het vergoedingscomité heeft in 2022 zes keer vergaderd.

Aanwezigheidsgraad	
Luc De Temmerman, Voorzitter	6/6
Pieter De Crem	6/6
Roberte Kesteman	6/6
Dominique Offergeld	5/6
Pascale Van Damme (vanaf 17 mei 2022)	3/3
Saskia Van Uffelen (tot 17 mei 2022)	3/3

Eenmaal per jaar evalueert Elia Group NV haar kaderpersoneel in overeenstemming met haar performancemanagementbeleid. Dit beleid is ook van toepassing op de leden van het College van dagelijks bestuur. Het vergoedingscomité heeft de voorgestelde collectieve en individuele doelstellingen voor het College van dagelijks bestuur voor 2022 goedgekeurd. Op deze manier evalueert het vergoedingscomité de leden van het College van dagelijks bestuur op basis van zowel een aantal kwantitatieve als een aantal kwalitatieve collectieve en individuele doelstellingen, eveneens rekening houdend met de feedback van de interne en externe stakeholders. Het huidige remuneratiebeleid betreffende het variabele gedeelte van de vergoedingen van het College van dagelijks bestuur houdt rekening met de invoering van de meerjarentarieven. Het gevolg hiervan is dat het remuneratiebeleid voor de leden van het College van dagelijks bestuur onder andere een jaarlijkse variabele vergoeding en een long term incentive (LTI) omvat, gespreid over de duur van de meerjarige regelgeving. De jaarlijkse variabele vergoeding die verband houdt met de strategie van Elia Group NV bestaat uit twee delen: de realisatie van kwantitatieve collectieve doelstellingen en de persoonlijke prestaties, waaronder de voortgang in nettowinst, infrastructuurprojecten, beveiliging en cultuur, zekerheid van (elektriciteits-)bevoorrading gekoppeld aan duurzaamheids- en efficiëntiedoelstellingen. Daarnaast voorziet het vergoedingsbeleid in de mogelijkheid om uitzonderlijke cashbonussen toe te kennen voor specifieke projecten in specifieke, eenmalige gevallen.

Tijdens het boekjaar 2022 werden de volgende wijzigingen aangebracht in het remuneratiebeleid voor de leden van het dagelijks bestuur: (i) de weging van de verschillende componenten van de remuneratie van de leden van het dagelijks bestuur en (ii) een aanpassing van bepaalde korte- en langetermijndoelstellingen. Dit bezoldigingsbeleid werd goedgekeurd door de gewone algemene vergadering van 17 mei 2022.

Daarnaast heeft het vergoedingscomité het remuneratieverslag (jaar 2021) voorbereid voor de raadgevende stemming van de gewone algemene vergadering van 17 mei 2022.

In het kader van de bepaling 7.6 van de Corporate Governance Code 2020 heeft de raad van bestuur besloten de aanbeveling van het vergoedingscomité te volgen waarbij een vergoeding in aandelen niet geschikt is binnen Elia Group NV, aangezien (i) de activiteiten van Elia van nature zo georganiseerd zijn dat ze een laag risicoprofiel hebben en gericht zijn op de lange termijn en (ii) de structuur van het aandeelhouderschap gebaseerd is op een referentieaandeelhouderschap dat uiteraard streeft naar lange termijn doelstellingen en duurzaamheidsdoelstellingen. Bijkomend (en in afwijking van bepaling 7.9 van de Corporate Governance Code 2020), heeft de raad van bestuur besloten geen minimumdrempel op te leggen voor het aandelenbezit van de leden van het College van dagelijks bestuur. De raad van bestuur is immers van oordeel dat de wijze waarop de remuneratie van de leden van het College van dagelijks bestuur is gestructureerd,

voldoende bijdraagt tot de langetermijnbelangen en de duurzaamheid van de vennootschap. Bovendien garandeert de vaste bezoldiging de inzet in moeilijkere tijden, terwijl de variabele bezoldiging en de LTI de ambitie waarborgt om de prestatiecriteria te halen die de strategie van de vennootschap vertalen (zie ook het remuneratieverslag voor toelichting bij bepalingen 7.6 en 7.9 van de Corporate Governance Code 2020).

9.4 AUDITCOMITÉ

SAMENSTELLING

Het auditcomité is samengesteld uit minstens drie en maximum vijf bestuurders, waarvan twee onafhankelijke bestuurders.

Het auditcomité is momenteel samengesteld uit vijf niet-uitvoerende bestuurders, waarvan drie onafhankelijke bestuurders.

De leden van het auditcomité hebben een collectieve expertise op het gebied van de activiteiten van de vennootschap. Ten minste één lid van het auditcomité moet over de nodige deskundigheid op het gebied van boekhouding en controle beschikken.

Krachtens artikel 3:6, §1, 9° van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen moet het jaarverslag de verantwoording bevatten van de onafhankelijkheid en van de deskundigheid op het gebied van boekhouding en audit van ten minste één lid van het auditcomité. Het huishoudelijk reglement van het auditcomité bepaalt in dit opzicht dat alle leden van het auditcomité over voldoende noodzakelijke ervaring en competenties beschikken om de rol van het auditcomité te kunnen vervullen, met name op het vlak van boekhouding, audit en financiën. Volgens het huishoudelijk reglement van het auditcomité moet de beroepservaring van minstens twee leden van het auditcomité in dit verslag worden toegelicht. De ervaring van Michel Allé, de Voorzitter van het auditcomité, alsook van Dominique Offergeld, lid van het auditcomité, wordt hieronder in detail beschreven.

Michel Alle (niet-uitvoerend onafhankelijk bestuurder van Elia Group NV, Elia Transmission Belgium NV en Elia Asset NV sinds 17 mei 2016 en Voorzitter van het auditcomité) is van opleiding burgerlijk ingenieur in de fysica en heeft ook een master in de economie (beide behaald aan de Université Libre de Bruxelles). Behalve zijn academische carrière als professor economie en financiën (Solvay Brussels School, Polytechnische school van de ULB) heeft hij vele jaren gewerkt als financieel directeur. In 1979 begon hij zijn carrière bij de diensten van de Belgische eerste minister, als adviseur in de afdeling voor de planning van het wetenschapsbeleid. Vanaf 1982 was hij directeur van het nationale R&D-programma inzake energie en daarna directeur van innovatieve ondernemingen. In 1987 voegde hij zich bij de Cobepa Group, waar hij verschillende functies uitoefende en met name vicevoorzitter was van Mosane van 1992 tot 1995. Van 1995 tot 2000 was hij lid van het directiecomité van de Cobepa Group. Daarna was hij financieel directeur van BIAC (tussen 2001 en 2005) en van de NMBS (tussen 2005 en 2015). Hij heeft ook ruime ervaring als bestuurder, aangezien hij met name bestuurder was of nog is bij Telenet, Zetes, Eurvest (Nicols) en D'Ieteren, Epic Therapeutics NV, Neuvasq Biotechnologies NV en Dreamjet Participations NV. Hij was voorzitter van het auditcomité van Zetes.

Dominique Offergeld (niet-uitvoerend bestuurder van Elia Group NV, Elia Transmission Belgium NV en Elia Asset NV, benoemd op voordracht van Publi-T CV) behaalde een diploma in economische en sociale wetenschappen (richting openbare economie) aan de Université Notre Dame de la Paix in Namen. Ze volgde meerdere extra-universitaire programma's, waaronder het General Management Program aan het Cedep (INSEAD) in Fontainebleau (Frankrijk). Ze begon haar carrière in 1988 bij de Generale Bank (nu BNP Paribas Fortis), in het departement bedrijfsfinanciering en werd in 1999 benoemd tot deskundige van de viceminister- president en minister van economische zaken van het Waals Gewest. In 2001 werd ze adviseur van de vicepremier en van de minister van buitenlandse zaken. Tussen 2004 en 2005 was ze adjunct-directeur van het kabinet van de minister van energie, vervolgens werd ze in 2005 algemeen adviseur van de NMBS-Holding. Ze was bestuurder van (onder andere) Publigas en regeringscommissaris bij Fluxys. Ze was ook voorzitster van de raad van bestuur en het auditcomité van de NMBS. Tussen 2014 en 2016 was ze directrice van de strategische cel van de minister van mobiliteit, belast met Belgocontrol en de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen. Ze was financieel directrice van ORES, een functie die ze ook tussen 2008 en 2014 uitoefende en die ze opnieuw uitoefent sinds augustus 2016.

BEVOEGDHEDEN

INaast zijn gebruikelijke bevoegdheden ter ondersteuning van de raad van bestuur heeft het auditcomité, krachtens artikel 7:99 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen en artikel 15.1 van de statuten, in het bijzonder de volgende taken:

- de rekeningen onderzoeken en de controle van het budget waarnemen;
- monitoring van het financiële verslaggevingsproces;
- monitoring van de informatie die krachtens de toepasselijke Belgische en Europese wetgeving moet worden opgenomen in de zogenaamde niet-financiële verklaringen van de jaarverslagen (welke door de vennootschap op heden worden verwerkt in het duurzaamheidsverslag) en eveneens de financiële gegevens die haar worden gevraagd door het strategisch comité en die de basis vormen voor de naleving door de Elia groep van de Taxonomiewetgeving;

- monitoring van de doeltreffendheid van de systemen voor interne controle en risicobeheer van de vennootschap;
- monitoring van de interne audit en van zijn doeltreffendheid;
- monitoring van de wettelijke controle van de jaarrekening, inclusief opvolging van de vragen en aanbevelingen geformuleerd door de commissarissen en, in voorkomend geval, door de bedrijfsrevisor die instaat voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening;
- beoordeling en monitoring van de onafhankelijkheid van de commissarissen en, in voorkomend geval, van de bedrijfsrevisor die instaat voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening, waarbij met name wordt gelet op de verlening van bijkomende diensten aan de vennootschap;
- het formuleren van een voorstel aan de raad van bestuur voor de (her)benoeming van de commissarissen, alsook aanbevelingen doen aan de raad van bestuur aangaande de voorwaarden van hun aanstelling;
- in voorkomend geval, een onderzoek instellen naar de kwesties die aanleiding geven tot de ontslagname van de commissarissen en aanbevelingen doen aangaande alle acties die in dat verband vereist zijn;
- de aard en de reikwijdte nagaan van de niet-auditdiensten die door de commissarissen werden verstrekt;
- de doeltreffendheid van het extern auditproces beoordelen.

Het auditcomité doet aanbevelingen over de selectie, de (her) benoeming en het ontslag van het hoofd van de interne audit.

Bij het begin van ieder jaar verzoekt het comité de verantwoordelijke voor de interne audit om de “Jaarplanning van de werkzaamheden”. Het comité waakt erover dat een juist evenwicht tussen de financiële en operationele auditwerkzaamheden in acht wordt genomen. Het hoofd van de interne audit bezorgt deze “Jaarplanning van de werkzaamheden” tegelijkertijd aan het College van dagelijks bestuur.

Het auditcomité evalueert minstens één keer per jaar de doeltreffendheid van de interne controle- en risicobeheersystemen met het hoofd van de interne audit, de externe auditors en iedere expert van wie het comité de interventie nodig acht.

Deze evaluatie heeft tot doel de doeltreffende identificatie, beheer en publicatie van de belangrijkste risico’s te verzekeren (met inbegrip van de risico’s met betrekking tot fraude en de naleving van de bestaande wetgeving en reglementen).

Het comité beoordeelt de verklaringen inzake interne controle en risicobeheer die in deze verklaring van het jaarverslag van de vennootschap worden opgenomen.

Het comité beoordeelt tevens de bestaande specifieke regelingen waar personeelsleden van de vennootschap gebruik van kunnen maken, in vertrouwen, om hun bezorgdheid te uiten over mogelijke onregelmatigheden inzake financiële verslaggeving of andere aangelegenheden.

Het auditcomité is bevoegd om een onderzoek in te stellen in elke aangelegenheid die onder zijn bevoegdheid valt. Te dien einde beschikt het over de nodige werkmiddelen, heeft het toegang tot alle informatie, met uitzondering van vertrouwelijke commerciële gegevens betreffende de netgebruikers en kan het interne en externe deskundigen om advies vragen.

ACTIVITEITENVERSLAG

Het auditcomité heeft in 2022 acht keer vergaderd.

Aanwezigheidsgraad	
Michel Allé, Voorzitter	8/8
Frank Donck	7/8
Roberte Kesteman	8/8
Dominique Offergeld	7/8
Rudy Provoost	7/8

In 2022 heeft het auditcomité de jaarrekeningen van 2021 onderzocht, zowel in Belgian GAAP als in IFRS evenals de halfjaarlijkse resultaten van 30 juni 2022 en de kwartaalresultaten van 2022 conform de Belgian GAAP en de IFRS-regels. Het auditcomité heeft ook het jaarlijkse budgetproces en het Business Plan van de groep voor 2023-2027 onderzocht, inclusief financieel beleid en financieringen.

Voorts heeft het auditcomité de risicobeheeractiviteit opgevolgd en heeft het kennisgenomen van de uitgevoerde interne audits en aanbevelingen. Het auditcomité volgt daarnaast een actieplan voor elke uitgevoerde interne audit, om de efficiëntie, de traceerbaarheid en sensibilisering voor de geauditeerde domeinen te verbeteren en bijgevolg de eraan verbonden risico’s te beperken en te verzekeren dat de controleomgeving en het risicobeheer adequaat zijn. Het auditcomité heeft de verschillende actieplannen opgevolgd vanuit verschillende invalshoeken (planning, resultaten, prioriteiten) en dit, onder andere, op basis van een activiteitenverslag van de dienst interne audit. Het auditcomité heeft kennisgenomen van de strategische risico’s en risicoanalyses ad hoc op basis van de omgeving waarin de groep evolueert.

Het auditcomité onderzocht in 2022 ook het proces van de kapitaalsverhogingen in 2022 en het heeft het strategisch comité bijgestaan bij potentiele M&A projecten. Daarnaast heeft het auditcomité zich in 2022 ook gebogen over de verlenging van het mandaat van het College van Commissarissen. Ten slotte heeft het auditcomité regelmatig onderzocht of de wettelijke vereisten aangaande de door de commissarissen verleende niet-auditdiensten nageleefd werden.

9.5 BENOEMINGS-COMITÉ

SAMENSTELLING

De samenstelling van het benoemingscomité respecteert bepaling 4.19 van de Corporate Governance Code 2020 maar wijkt af van de statuten van de vennootschap. Bijgevolg is het benoemingscomité momenteel samengesteld uit vijf bestuurders, waarvan een meerderheid van onafhankelijke bestuurders.

BEVOEGDHEDEN

Naast zijn gebruikelijke bevoegdheden ter ondersteuning van de raad van bestuur geeft het benoemingscomité adviezen en ondersteuning aan de raad van bestuur betreffende de benoeming van de bestuurders, van de Chief Executive Officer en van de leden van het College van dagelijks bestuur.

Het benoemingscomité werkt plannen uit voor de ordentelijke opvolging van bestuurders. Het benoemingscomité leidt het (her) benoemingsproces van bestuurders.

Het benoemingscomité zorgt ervoor dat er voldoende en regelmatige aandacht is voor de opvolging van leden van het uitvoerend management. Het benoemingscomité zorgt er ook voor dat er gepaste programma's zijn voor talentontwikkeling en voor de bevordering van diversiteit in leiderschap.

ACTIVITEITENVERSLAG

Het benoemingscomité heeft in 2022 acht keer vergaderd.

Aanwezigheidsgraad	
Geert Versnick, Voorzitter	8/8
Pieter De Crem	8/8
Laurence de l'Escaille (vanaf 17 mei 2022)	4/4
Luc De Temmerman	6/8
Frank Donck	7/8
Jane Murphy (tot 17 mei 2022)	3/4

In overeenstemming met zijn statutaire bevoegdheden heeft het benoemingscomité zich in 2022 in het bijzonder gebogen over de volgende aangelegenheden: naleving van de vereisten op het vlak van de volledige ontvlechting van de eigendomsstructuren ('full ownership unbundling') met betrekking tot de niet-uitvoerende bestuurders (artikel 13.1 van de statuten van Elia Group NV), voorstel tot (her)benoeming van niet-uitvoerende bestuurders, opvolging van toekomstige te hernieuwen mandaten van de raad van bestuur in 2023, de nieuwe samenstelling van het College van dagelijks bestuur van Elia Transmission Belgium NV en Elia Asset NV en de samenstelling van de adviserende comités.

9.6 STRATEGISCH COMITÉ

SAMENSTELLING

Het strategisch comité is samengesteld uit niet meer dan vijf bestuurders waarvan twee onafhankelijke bestuurders.

Het strategisch comité is momenteel samengesteld uit vijf bestuurders, waarvan twee onafhankelijke bestuurders.

Twee bestuurders worden permanent uitgenodigd op de vergaderingen van het strategisch comité.

Sinds 1 januari 2022 is Dominique Offergeld voorzitter van het strategisch comité, terwijl Geert Versnick de status heeft van permanente genodigde. De andere leden van het comité zijn Michel Allé, Bernard Gustin, Claude Grégoire, Rudy Provoost (en Luc Hujoel als permanent genodigde tot 31 december 2022).

BEVOEGDHEDEN

Elia Group NV respecteert bepaling 4.2 van de Corporate Governance Code 2020.

Het strategisch comité heeft een adviserende rol en is verantwoordelijk voor het verstrekken van advies en aanbevelingen aan de raad van bestuur over de aangelegenheden die hem zijn toevertrouwd. Het strategisch comité heeft geen beslissingsbevoegdheid en is dus niet bevoegd om te beslissen over de strategie van Elia Group NV.

Het strategisch comité is verantwoordelijk voor het formuleren van adviezen en aanbevelingen aan de raad van bestuur met betrekking tot de business development activiteiten van de vennootschap en het internationaal investeringsbeleid van de vennootschap in de ruime betekenis van het woord, met inbegrip van de wijze van financiering.

Het strategisch comité adviseert ook de raad over het duurzaamheidsbeleid van Elia Group NV en over de niet-financiële informatie die gerapporteerd wordt in het jaarverslag volgens de Belgische en Europese wetgeving met inbegrip van de Europese taxonomiewetgeving.

Het strategisch comité onderzoekt de voorgelegde vragen onverminderd de rol van de andere adviserende comités die binnen de raad van bestuur zijn opgericht.

ACTIVITEITENVERSLAG

Het strategisch comité heeft in 2022 10 keer vergaderd.

Aanwezigheidsgraad	
Dominique Offergeld, Voorzitter	10/10
Michel Allé	9/10
Claude Grégoire	8/10
Bernard Gustin	10/10
Rudy Provoost	9/10

9.7 COLLEGE VAN DAGELIJKS BESTUUR

SAMENSTELLING VAN HET COLLEGE VAN DAGELIJKS BESTUUR OP 31 DECEMBER 2022*

CHRIS PEETERS
Chief Executive Officer and TSO Head Elia

CATHERINE VANDENBORRE
Chief Financial Officer

STEFAN KAPFERER
TSO Head 50 Hertz

PETER MICHIELS
Chief Human Resources, Internal Communication Officer, Chief Alignment Officer

MICHAEL FREIHERR ROEDER VON DIERSBURG
Chief Digital Officer

Zoals hierboven vermeld, heeft Elia Group NV een monistische structuur als bestuursmodel. In overeenstemming met de mogelijkheid voorzien door artikel 7:121 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen en in lijn met de statuten, heeft de raad van bestuur het dagelijks bestuur gedelegeerd aan een College van dagelijks bestuur.

* Frédéric Dunon is permanent uitgenodigd vanaf 1 november 2022.

BEVOEGDHEDEN VAN HET COLLEGE VAN DAGELIJKS BESTUUR

In overeenstemming met artikel 17.3 van de statuten, is het College van dagelijks bestuur, binnen de perken van de regels en beginselen van algemeen beleid en de beslissingen aangenomen door de raad van bestuur van de vennootschap, bevoegd voor alle handelingen en de beslissingen die niet verder reiken dan de behoeften van het dagelijks leven van de vennootschap, evenals de handelingen en de beslissingen die om reden van het minder belang dat ze vertonen of omwille van hun spoedeisend karakter de tussenkomst van de raad van bestuur niet rechtvaardigen, met inbegrip van:

1° het dagelijks bestuur van de vennootschap, daarin begrepen alle commerciële, technische, financiële, regulatoire en personeelsaangelegenheden verbonden aan dit dagelijks bestuur, met inbegrip van onder meer alle verbintenissen (i) wanneer het bedrag kleiner is dan of gelijk is aan vijftien miljoen euro (15.000.000 EUR) of (ii) wanneer het bedrag alsook de belangrijkste kenmerken ervan uitdrukkelijk voorzien zijn in het jaarlijks budget;

2° de regelmatige rapportering aan de raad van bestuur over zijn beleidsactiviteiten in de vennootschap in uitvoering van de bevoegdheden toegekend overeenkomstig artikel 17.3 van de statuten, met inachtneming van de wettelijke beperkingen op het vlak van de toegang tot de commerciële en andere confidentiële gegevens betreffende de netgebruikers en de verwerking ervan en het voorbereiden van de beslissingen van de raad van bestuur waaronder met name: (a) de tijdige en accurate voorbereiding van de jaarrekeningen en andere financiële informatie van de vennootschap, overeenkomstig de toepasselijke standaarden voor jaarrekeningen en het beleid van de vennootschap, en de passende communicatie hierover; (b) de voorbereiding van de adequate publicatie van belangrijke niet-financiële informatie over de vennootschap; (c) het opstellen van de financiële informatie hernomen in de halfjaarlijkse verklaringen die voorgelegd zullen worden aan het auditcomité voor advies aan de raad van bestuur in het kader van zijn algemene taak van monitoring van het financiële verslaggevingsproces; (d) de implementatie van interne controles en risicobeheer gebaseerd op het kader dat goedgekeurd werd door de raad van bestuur, onverminderd de opvolging van de implementatie binnen dit kader door de raad van bestuur en van het daartoe door het auditcomité verrichte onderzoek; (e) het voorleggen aan de raad van bestuur van de financiële situatie van de vennootschap; (f) het ter beschikking stellen van de informatie die de raad van bestuur nodig heeft om zijn taken uit te voeren, in het bijzonder door voorstellen voor te bereiden inzake de beleidsmateries bepaald in artikel 17.2 van de statuten (zie de bevoegdheden van de raad van bestuur hierboven);

3° de regelmatige rapportering aan de raad van bestuur over zijn beleid in de door de raad van bestuur aangeduide key-dochtervennootschappen en de jaarlijkse rapportering aan de raad van bestuur over zijn beleid in de overige dochtervennootschappen en over het beleid in de vennootschappen waarin de vennootschap rechtstreeks of onrechtstreeks een deelneming aanhoudt;

4° alle beslissingen inzake procedures (zowel voor de Raad van State en andere administratieve rechtscolleges als voor de gewone rechtbanken en inzake arbitrage) en met name beslissingen, in naam en voor rekening van de vennootschap, om beroepen in te dienen, te wijzigen of in te trekken en om een of meerdere advocaten aan te duiden om de vennootschap te vertegenwoordigen;

5° alle andere bevoegdheden gedelegeerd door de raad van bestuur.

Het College van dagelijks bestuur beschikt over alle nodige bevoegdheden, daarin inbegrepen de vertegenwoordigingsbevoegdheid, en over voldoende bewegingsruimte om de bevoegdheden uit te oefenen die aan hem werden gedelegeerd en om een ondernemingsstrategie voor te stellen en te implementeren, zonder afbreuk te doen aan de bevoegdheden van de raad van bestuur.

VERGADERINGEN EN BESLUITVORMING

Het College van dagelijks bestuur vergadert over het algemeen ten minste één keer per maand. Een lid van het College van dagelijks bestuur dat niet aanwezig kan zijn, verleent gewoonlijk een volmacht aan een ander lid van het College van dagelijks bestuur. Een volmacht kan via elk schriftelijk communicatiemiddel (waarvan de authenticiteit redelijkerwijs identificeerbaar is) aan een ander lid van het College van dagelijks bestuur gegeven worden, in overeenstemming met het huishoudelijk reglement van het College van dagelijks bestuur. Geen enkel lid mag echter meer dan twee volmachten hebben. In 2022 heeft het College van dagelijks bestuur 19 keer vergaderd.

Het College van dagelijks bestuur brengt elk kwartaal schriftelijk verslag uit aan de raad van bestuur en rapporteert op elke vergadering van de raad van bestuur over all zijn bevoegdheden, in het bijzonder het beheer door de groep van de activiteiten van het transmissienet in de belangrijkste Belgische en Duitse filialen van de groep (Elia Transmission Belgium NV, Elia Asset NV en 50Hertz Transmission GmbH). In het kader van zijn rapportering in 2022, heeft College van dagelijks bestuur de raad van bestuur op de hoogte gehouden van de financiële situatie van de vennootschap/groep, de opvolging van haar investeringsprogramma (inclusief de opvolging en de ontwikkeling van de grote investeringsprojecten), de opvolging van de infrastructuur van de groep (inclusief wat betreft onderhoud en operaties), de evoluties op het vlak van energiebeleid (inclusief de belangrijkste beslissingen genomen door regulators en administraties), human resources zaken, de veiligheids- en beveiligingskwesties, M&A/business development zaken en de evolutie van de aandelenprijs. Het College van dagelijks bestuur volgt ook de belangrijkste risico's van de groep op en de maatregelen om die te beperken, evenals de aanbevelingen van de interne audit.

WIJZIGING VAN DE SAMENSTELLING VAN HET COLLEGE VAN DAGELIJKS BESTUUR

De samenstelling van het College van dagelijks bestuur is in 2022 niet gewijzigd.

Frédéric Dunon, Deputy Chief Executive Officer van Elia Transmission Belgium NV en Elia Asset NV, wordt vanaf 1 november 2022 uitgenodigd op het College van dagelijks bestuur van Elia Group NV. Hij is geen lid van het College van dagelijks bestuur van Elia Group NV.

De samenstelling van het College van dagelijks bestuur is gebaseerd op genderdiversiteit en diversiteit in het algemeen, evenals op de complementariteit van vaardigheden, ervaringen en kennis. Bij de zoektocht naar en benoeming van nieuwe leden wordt bijzondere aandacht besteed aan diversiteitsparameters in termen van leeftijd, geslacht en complementariteit.

Diversiteit binnen het College van dagelijks bestuur

Aantal leden van het College van dagelijks bestuur per 31 december 2022		
Mannen	Leeftijd 35 < 54	1
	Leeftijd ≥ 55	3
Vrouwen	Leeftijd 35 < 54	1
	Leeftijd ≥ 55	0

9.8 GEDRAGSCODE, ETHISCHE CODE EN CORPORATE GOVERNANCE CHARTER

Gedragscode

Na de inwerkingtreding van de Europese Verordening nr. 596/2014 betreffende marktmisbruik ('Marktmisbruikverordening') heeft Elia Group NV haar gedragscode aangepast. Deze gedragscode is gericht op het voorkomen van mogelijke inbreuken op de wetgeving betreffende misbruik van voorkennis en marktmanipulatie door sleutelmedewerkers en door personen met leidinggevende verantwoordelijkheid binnen de groep. De gedragscode legt een reeks regels en meldingsplichten op voor de transacties door deze personen met hun effecten van Elia Group NV, conform de bepalingen in de Marktmisbruikverordening en de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en andere financiële diensten. Deze gedragscode is beschikbaar op de website www.elia.be (onder 'Bedrijf', 'Corporate Governance', 'Documenten').

Ethische code

De ethische code van Elia Group NV definieert wat Elia Group NV beschouwt als correct ethisch ondernemen en bepaalt het beleid en een aantal principes om belangenconflicten te vermijden. Integer en onafhankelijk handelen met alle stakeholders is een belangrijk uitgangspunt voor het handelen van onze medewerkers.

De raad van bestuur en het College van dagelijks bestuur communiceren regelmatig over deze principes om de wederzijdse rechten en plichten van de vennootschap en haar medewerkers te verduidelijken.

Corporate Governance Charter en huishoudelijke reglementen van de raad van bestuur, van de adviserende comités van de raad van bestuur en van het College van dagelijks bestuur

Het Corporate Governance Charter en de huishoudelijke reglementen van de raad van bestuur, de adviserende comités van de raad van bestuur en het College van dagelijks bestuur zijn beschikbaar op de website (www.elia.be onder 'bedrijf', 'Corporate Governance', 'Documenten'). De verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en van het College van dagelijks bestuur worden uitvoerig beschreven in de statuten van de vennootschap en worden derhalve niet uitvoerig herhaald in het huishoudelijk reglement van de raad van bestuur en het College van dagelijks bestuur

9.9 OPENBAARMAKINGSVERPLICHTINGEN

REGLEMENTERING INZAKE TRANSPARANTIE – KENNISGEVINGEN OPENBAARMAKING OP BASIS VAN DE WET VAN 2 MEI 2007 OP BELANGRIJKE DEELNEMINGEN

In 2022 heeft Elia Group NV geen kennisgevingen ontvangen in de zin van de wet van 2 mei 2007 betreffende de openbaarmaking van belangrijke deelnemingen in emittenten waarvan aandelen zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereglementeerde markt en houdende diverse bepalingen, en in de zin van het koninklijk besluit van 14 februari 2008 betreffende de openbaarmaking van belangrijke participaties.

Overeenkomstig artikel 15 van de wet van 2 mei 2007 heeft Elia Group NV op 29 juni 2022, naar aanleiding van de aanbieding met voorkeurrechten van 590.113.068 EUR en de uitgifte van 4.739.864 nieuwe aandelen, bekendgemaakt dat zij in totaal 73.467.919 aandelen heeft uitgegeven. Op 23 december 2022 heeft Elia Group NV, naar aanleiding van de kapitaalverhoging voorbehouden aan zijn personeel en aan het personeel van zijn Belgische dochterondernemingen en de uitgifte van 47.920 nieuwe aandelen, bekendgemaakt dat zij in totaal 73.515.839 aandelen heeft uitgegeven. Zie het persbericht gepubliceerd op **www.eliagroup.eu,** (onder 'Nieuws', 'Persberichten', 'Gereguleerde informatie').

OPENBAARMAKING OP BASIS VAN DE WET OP DE OPENBARE OVERNAMEBIEDINGEN VAN 1 APRIL 2007

Op 23 november 2007 heeft Publi-T CV aan de vennootschap meegedeeld dat zij op 1 september 2007 meer dan 30% van de effecten met stemrecht in de vennootschap aanhield. Er werd geen actualisering van deze kennisgeving gemeld tegen 1 september 2022.

De aandeelhouderstructuur per 31 december 2022, op basis van de transparantiekennisgevingen die Elia Group NV tot op die datum heft ontvangen, ziet er als volgt uit:

AANDEELHOUDERSSTRUCTUUR

AANDEELHOUDER	AANTAL AANDELEN (= NOEMER)	TYPE AANDELEN	% AANDELEN	% STEMMING RECHTEN
Publi-T	32.931.025	Class B & C	44,79%	44,79%
Publipart	2.437.487	Class A & B	3,32%	3,32%
Belfius Insurance	714.357	Class B	0,97%	0,97%
Katoen Natie group	6.839.737	Class B	9,30%	9,30%
Interfin	2.598.143	Class B	3,53%	3,53%
Andere free float	27.995.090	Class B	38,08%	38,08%
Totaal	**73.515.839**		**100%**	**100%**

Elementen die openbaar moeten worden gemaakt overeenkomstig artikel 34 van het koninklijk besluit van 14 november 2007

Overeenkomstig artikel 3:6, §2, 7° van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, maakt Elia Group NV hierna de elementen bekend die bedoeld zijn in artikel 34 van het koninklijk besluit van 14 november 2007 betreffende de verplichtingen van emittenten van financiële instrumenten die zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereglementeerde markt.

9.10 KAPITAALSTRUCTUUR

Per 31 december 2022 bedroeg het kapitaal van de vennootschap € 1.833.613.152,60, vertegenwoordigd door in totaal 73.515.839 aandelen, waaronder 1.836.054 soort A-aandelen (2,50% van het totale aandelenkapitaal en stemrechten), 38.838.953 soort B-aandelen (52,83% van het totale aandelenkapitaal en stemrechten) en 32.840.832 soort C-aandelen (44,67% van het totale aandelenkapitaal en stemrechten). Alle aandelen hebben geen nominale waarde en zijn volledig volstort.

CSoort A- en soort C-aandelen worden respectievelijk aangehouden door Publipart NV en Publi-T CV. Overeenkomstig artikel 4.3 van de statuten hebben alle aandelen van de vennootschap dezelfde rechten, ongeacht de soort waartoe ze behoren, behoudens wanneer de statuten hierover anders bepalen.

In dit verband bepalen de statuten dat bepaalde specifieke rechten zijn verbonden aan de aandelen van soort A en van soort C met betrekking tot **(i)** de benoeming van leden van de raad van bestuur (artikel 13.2) en **(ii)** de goedkeuring van beslissingen van de algemene vergadering (artikelen 28.2 en 33.1).

Toestand op 13 december 2022	
Totaal kapitaal	
€ 1.833.613.152,60	
Totaal aantal stemrechtverlenende effecten (per categorie)	
categorie A	1.836.054
categorie B	38.838.953
categorie C	32.840.832
TOTAAL	**73.515.839**
Totaal aantal stemrechten (per categorie)	
categorie A	1.836.054
categorie B	38.838.953
categorie C	32.840.832
TOTAAL (= noemer)	**73.515.839**
Totaal aantal in stemrechtverlenende effecten converteerbare obligaties	geen
Totaal aantal al dan niet in effecten belichaamde rechten om in te schrijven op nog niet uitgegeven stemrechtverlenende effecten	geen
Totaal aantal aandelen zonder stemrecht	geen

BEPERKING OP DE OVERDRACHTEN VAN EFFECTEN

De artikelen 4.3 en 4.4 van de statuten voorzien in beperkingen met betrekking tot het aandeelhouderschap van elektriciteits- en/of aardgasbedrijven in de zin van de Belgische wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt en de Belgische wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen of indien zij op een andere wijze een van de functies vervullen van productie of levering van elektriciteit en/ of aardgas.

Bovendien zijn de soort A- en de soort C-aandelen onderworpen aan een voorkooprecht ten gunste van respectievelijk de soort C- en de soort A-aandeelhouders, overeenkomstig artikel 9 van de statuten van de vennootschap.

HOUDERS VAN EFFECTEN WAARAAN BIJZONDERE ZEGGENSCHAPSRECHTEN VERBONDEN ZIJN

Zie hierboven de rechten van soorten A- en C- aandeelhouders.

HET MECHANISME VOOR DE CONTROLE VAN ENIG AANDELENPLAN VOOR WERKNEMERS WANNEER DE ZEGGENSCHAPSRECHTEN NIET RECHTSTREEKS DOOR DE WERKNEMERS WORDEN UITGEOEFEND

Er is geen aandelenplan voor werknemers met een dergelijk mechanisme.

BEPERKING VAN DE UITOEFENING VAN HET STEMRECHT

Overeenkomstig artikel 4.3 van de statuten worden de stemrechten verbonden aan de aandelen die rechtstreeks of onrechtstreeks worden aangehouden door elektriciteits- en/of aardgasbedrijven in de zin van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt respectievelijk de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen, geschorst. Bovendien stelt het artikel 11.2 van de statuten van de vennootschap dat de vennootschap de uitoefening kan schorsen van de rechten verbonden aan de effecten die het voorwerp zijn van mede-eigendom, vruchtgebruik of pandgeving totdat een enkele persoon ten aanzien van de vennootschap is aangewezen als drager van deze rechten.

AANDEELHOUDERSOVEREENKOMSTEN

De vennootschap is niet op de hoogte van bepalingen in een aandeelhoudersovereenkomst die de overdracht van aandelen of de uitoefening van stemrechten anders regelt dan voorzien in de statuten.

DE BENOEMING EN DE VERVANGING VAN BESTUURDERS

De benoeming en de vervanging van de bestuurders worden geregeld door de artikelen 12 en 13 van de statuten. De belangrijkste bepalingen ervan zijn hierboven beschreven.

DE REGELS VOOR WIJZIGING VAN DE STATUTEN

De regels voor de wijziging van de statuten van de vennootschap zijn vervat in het Wetboek van vennootschappen en verenigingen alsook in artikel 29 van de statuten. De statuten kunnen worden gewijzigd door een buitengewone algemene vergadering die voor dat doel bijeengeroepen wordt. Het voorwerp van de voorgestelde wijzigingen moet op de agenda worden vermeld. De buitengewone algemene vergadering zal een dergelijk besluit slechts geldig kunnen nemen indien ten minste 50% van het maatschappelijk kapitaal aanwezig of vertegenwoordigd is en met een meerderheid van 75% van de uitgebrachte stemmen, waarbij de onthoudingen in de teller noch in de noemer worden meegerekend. Indien het aanwezigheidsquorum op een eerste algemene vergadering niet wordt behaald, kan een tweede algemene vergadering worden bijeengeroepen die zal beslissen zonder aanwezigheidsquorumvereiste. Indien de statutenwijzigingen betrekking hebben op de rechten verbonden aan een of meer soorten aandelen, gelden de bovenvermelde quorum- en meerderheidsvereisten binnen elke soort aandelen. Voor bepaalde specifieke aangelegenheden (bv. wijziging van het doel van de vennootschap) kunnen hogere stemmeerderheden gelden. Volgens artikel 28.2 van de statuten, kan, zolang de aandelen soort A en/of soort C meer dan vijfentwintig procent (25%) van het totale aantal aandelen vertegenwoordigen, geen enkele beslissing door de algemene vergadering worden genomen, onverminderd de meerderheid bepaald in de statuten en in het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, tenzij dergelijke beslissing wordt goedgekeurd door een meerderheid van de aanwezige of vertegenwoordigde soort A en/of soort C-aandelen. Indien bij een kapitaalverhoging van de vennootschap de aandelen soort A en/of soort C verwateren en niet langer meer dan vijfentwintig procent (25%) van het totale aantal aandelen vertegenwoordigen, zullen de soort A en/of soort C-aandelen het voormelde recht behouden zolang de soort A en/of soort C-aandelen meer dan vijftien procent (15%) van het totale aantal aandelen vertegenwoordigen.

DE BEVOEGDHEDEN VAN DE RAAD VAN BESTUUR, MET NAME WAT DE MOGELIJKHEID TOT UITGIFTE OF INKOOP VAN AANDELEN BETREFT

Voor de bevoegdheden van de raad van bestuur in het algemeen wordt verwezen naar de sectie 'Bevoegdheden van de raad van bestuur' (zie hierboven).

De bijzondere algemene vergadering van aandeelhouders van 18 mei 2021 heeft aan de raad van bestuur de bevoegdheid verleend om de eigen aandelen van Elia Group NV te verkrijgen, zonder dat het totaal aantal eigen aandelen dat de vennootschap in toepassing van deze machtiging bezit, 10% van het totaal aantal aandelen mag overschrijden, tegen een vergoeding die niet meer dan 10% onder de laagste slotkoers van de laatste dertig dagen voorafgaand aan de verrichting kan zijn en niet meer dan 10% boven de hoogste slotkoers van de laatste dertig dagen voorafgaand aan de verrichting kan zijn.

Deze machtiging wordt toegekend voor een periode van vijf jaar vanaf 4 juni 2021. Ze geldt voor de raad van bestuur en, voor zover als nodig, voor elke derde handelend voor rekening van de vennootschap. Zij geldt tevens voor de rechtstreekse en, voor zover als nodig, onrechtstreekse dochtervennootschappen van de vennootschap.

Deze machtiging doet geen afbreuk aan de mogelijkheden, overeenkomstig de toepasselijke wettelijke bepalingen, voor de raad van bestuur om eigen aandelen te verkrijgen indien daartoe geen statutaire machtiging of machtiging van de algemene vergadering vereist is.

In het bovenvermelde kader heeft Elia Group NV een liquiditeitsovereenkomst afgesloten met Exane BNP Paribas die deze laatste het mandaat geeft om Elia Group NV-aandelen te kopen en te verkopen op de gereglementeerde markt van Euronext Brussel. Exane BNP Paribas handelt in naam en voor rekening van Elia Group NV en in het kader van een discretionair mandaat zoals goedgekeurd door de buitengewone algemene vergadering van 18 mei 2021. Het doel van het liquiditeitscontract is het ondersteunen van de liquiditeit van de Elia Group NV aandelen genoteerd op Euronext Brussel.

BELANGRIJKE OVEREENKOMSTEN DIE KUNNEN WORDEN BEÏNVLOED DOOR EEN WIJZIGING IN DE CONTROLE OVER DE VENNOOTSCHAP

Er zijn geen dergelijke overeenkomsten.

OVEREENKOMSTEN TUSSEN ELIA GROUP NV EN HAAR BESTUURDERS OF WERKNEMERS DIE IN VERGOEDINGEN VOORZIEN WANNEER DE BESTUURDERS ONTSLAG NEMEN OF ZONDER GELDIGE REDEN MOETEN AFVLOEIEN OF WANNEER DE TEWERKSTELLING VAN DE WERKNEMERS BEËINDIGD WORDT TEN GEVOLGE VAN EEN OVERNAMEBOD

Er werden geen specifieke ontslagregelingen overeengekomen buiten het wettelijk kader.

IN HET KORT

- **Dit remuneratieverslag heeft betrekking op de vergoeding van de leden van de Raad van Bestuur en van het College van dagelijks bestuur van Elia Group NV gedurende boekjaar 2022. Dit remuneratieverslag is gebaseerd op het remuneratiebeleid dat sinds 2022 van toepassing is in de vennootschap*.**

10 VERGOEDING VAN DE LEDEN VAN DE RAAD VAN BESTUUR EN VAN HET COLLEGE VAN DAGELIJKS BESTUUR

* Het remuneratiebeleid kan worden geconsulteerd via de volgende hyperlink

10.1 TOTALE VERGOEDING VAN DE LEDEN VAN DE RAAD VAN BESTUUR EN VAN HET COLLEGE VAN DAGELIJKS BESTUUR

TOTALE VERGOEDING VAN DE LEDEN VAN DE RAAD VAN BESTUUR

De Raad van Bestuur van Elia Group NV is samengesteld uit 14 niet-uitvoerende leden. Het huidige verslag geeft een overzicht van hun vergoeding voor al hun mandaten binnen de Elia groep.

Sommige leden van de Raad van Bestuur van Elia Group NV zijn geen lid van de Raad van Bestuur van Elia Transmission Belgium NV en Elia Asset NV.

De onafhankelijke bestuurder Frank Donck en de onafhankelijke bestuurder Pascale Van Damme[1] zetelen enkel in de Raad van Bestuur van Elia Group NV.

VASTE VERGOEDING

De vaste vergoeding van de bestuurders bestaat uit een vaste jaarlijkse vergoeding van € 12.500 voor Elia Group NV, € 6.250 voor Elia Transmission Belgium NV en € 6.250 voor Elia Asset NV en een zitpenning per vergadering van de Raad van Bestuur van € 750 voor Elia Group NV, € 375 voor Elia Transmission Belgium NV en € 375 voor Elia Asset NV, te tellen vanaf de eerste vergadering van de Raad waaraan de bestuurder deelneemt. De vaste jaarlijkse vergoeding en de zitpenning worden verhoogd met 100% voor de Voorzitter van de Raad van Bestuur van zowel Elia Group NV als van Elia Transmission Belgium NV en Elia Asset NV.

De vaste jaarlijkse vergoeding voor elk lid van het Auditcomité, het Vergoedingscomité, het Benoemingscomité (Elia Group NV) respectievelijk het Corporate Governance Comité (Elia Transmission Belgium NV / Elia Asset NV) en het Strategisch Comité (dat enkel bestaat in Elia Group NV) is vastgesteld op € 3.000 per comité van Elia Group NV, op € 1.500 per comité van Elia Transmission Belgium NV en op € 1.500 per comité van Elia Asset NV. De zitpenning, te tellen vanaf de eerste vergadering waaraan het lid deelneemt, is voor elk lid van een comité vastgelegd op € 750 per vergadering van een comité van Elia Group NV, op € 375 per vergadering van een comité van Elia Transmission Belgium NV en op € 375 per vergadering van Elia Asset NV. De vaste jaarlijkse vergoeding en de zitpenning worden verhoogd met 30% voor elke Voorzitter van een comité van zowel Elia Group NV als van Elia Transmission Belgium NV en Elia Asset NV.

De vaste jaarlijkse vergoedingen en de zitpenningen worden jaarlijks geïndexeerd in januari volgens de index van de consumptieprijzen van de maand januari 2016.

De vaste jaarlijkse vergoedingen en de zitpenningen dekken alle kosten, met uitzondering van (a) de kosten gemaakt door bestuurders met domicilie buiten België bij de uitoefening van hun mandaat (zoals vervoers- en verblijfskosten), voor zover die bestuurders buiten België gedomicilieerd zijn op het moment van hun benoeming of, indien de betrokken bestuurders hun domicilie wijzigen na hun benoeming, na goedkeuring door het Vergoedingscomité, (b) alle kosten gemaakt door bestuurders in geval een vergadering van de Raad van Bestuur buiten België wordt georganiseerd (bijvoorbeeld in Duitsland) en (c) alle kosten gemaakt door bestuurders tijdens hun verplaatsingen naar het buitenland in het kader van hun mandaat, op verzoek van de Voorzitter of de Vice-Voorzitters van de Raad van Bestuur.

Alle kosten en vergoedingen worden in rekening gebracht bij de exploitatiekosten van de vennootschap.

Alle vergoedingen worden evenredig in verhouding tot de duur van het bestuurdersmandaat toegekend.

Op het einde van elk eerste, tweede en derde kwartaal wordt een voorschot op de jaarlijkse vergoedingen aan de bestuurders betaald. In december van het lopende jaar wordt een eindafrekening gemaakt.

De tabel hieronder geeft de totale vaste vergoeding weer (inclusief indexatie) betaald aan elke bestuurder voor alle mandaten binnen de Elia groep tijdens het boekjaar 2022 in uitvoering van de hierboven uiteengezette regels.

1 De voorgangster van Pascale Van Damme, Saskia Van Uffelen, was onafhankelijk bestuurder van Elia Group NV en Elia Transmission Belgium NV/Elia Asset NV. Onmiddellijk na de gewone algemene vergadering van 17 mei 2022 verstreek haar mandaat in Elia Group NV. Saskia Van Uffelen blijft echter onafhankelijk bestuurder van Elia Transmission Belgium NV/Elia Asset NV. Haar mandaat in Elia Transmission Belgium NV/Elia Asset NV is niet verstreken.

BESTUURDERS	VASTE VERGOEDING		TOTALE VASTE VERGOEDING
	Vaste jaarlijkse vergoeding	Zitpenningen	
Michel ALLÉ	€ 41.695,40	€ 40.378,80	€ 82.074,20
Pieter DE CREM[2]	€ 43.093,00	€ 41.078,00	€ 84.171,00
Laurence DE L'ESCAILLE[3]	€ 22.385,10	€ 18.354,00	€ 40.739,10
Luc DE TEMMERMAN[4]	€ 45.189,40	€ 38.980,40	€ 84.169,80
Frank DONCK[5]	€ 21.547,00	€ 23.598,00	€ 45.145,00
Cécile FLANDRE[6]	€ 29.117,00	€ 16.606,00	€ 45.723,00
Claude GRÉGOIRE	€ 32.611,00	€ 23.598,00	€ 56.209,00
Bernard GUSTIN[7]	€ 61.728,00	€ 41.952,00	€ 103.680,00
Interfin CVBA – Thibaud WYNGAARD (vaste vertegenwoordiger) [8]	€ 29.117,00	€ 13.110,00	€ 42.227,00
Roberte KESTEMAN[9]	€ 46.587,00	€ 49.818,00	€ 96.405,00
Jane MURPHY[10]	€ 13.358,85	€ 10.488,00	€ 23.846,85
Dominique OFFERGELD	€ 47.635,20	€ 47.196,00	€ 94.831,20
Rudy PROVOOST	€ 39.599,00	€ 33.212,00	€ 72.811,00
Pascale VAN DAMME[11]	€ 11.192,86	€ 7.866,00	€ 19.058,86
Saskia VAN UFFELEN[12]	€ 24.731,61	€ 17.480,00	€ 42.211,61
Geert VERSNICK[13]	€ 38.201,40	€ 33.911,20	€ 72.112,60
Totaal	**€ 547.788,82**	**€ 457.626,40**	**€ 1.005.415,22**

2 De vergoeding van Pieter De Crem wordt uitgekeerd aan de vennootschap Ed Merc BV.
3 Bestuurder vanaf 17 mei 2022.
4 De vergoeding van Luc De Temmerman wordt uitgekeerd aan de vennootschap InDeBom Strategies Comm.V.
5 De vergoeding van Frank Donck wordt uitgekeerd aan de vennootschap Ibervest NV. Frank Donck is geen bestuurder van Elia Transmission Belgium NV en van Elia Asset NV.
6 De vergoeding van Cécile Flandre wordt uitgekeerd aan de vennootschap Publi-T CV.
7 De vergoeding van Bernard Gustin wordt uitgekeerd aan de vennootschap Bernard Gustin SRL.
8 Bestuurder vanaf 17 mei 2022.
9 De vergoeding van Roberte Kesteman wordt uitgekeerd aan de vennootschap Symvouli BV.
10 Bestuurder tot 17 mei 2022.
11 Bestuurder van Elia Group NV vanaf 17 mei 2022. Pascale Van Damme is echter geen bestuurder van Elia Transmission Belgium NV en van Elia Asset NV.
12 Bestuurder van Elia Group NV tot 17 mei 2022. Saskia van Uffelen is echter bestuurder van Elia Transmission Belgium NV en van Elia Asset NV. De vergoeding van Saskia Van Uffelen wordt uitgekeerd aan de vennootschap Quadrature Cabinet Conseil SRL.
13 De vergoeding van Geert Versnick wordt uitgekeerd aan de vennootschap Fleming Corporation BV.

De tabellen hieronder geven een gedetailleerd overzicht van de vaste vergoeding (inclusief indexatie) uitbetaald aan elke bestuurder voor de mandaten in respectievelijk Elia Group NV, Elia Transmission Belgium NV en Elia Asset NV.

ELIA GROUP NV BESTUURDERS	VASTE VERGOEDING VAN DE BESTUURDERS VAN ELIA GROUP NV									
	RAAD VAN BESTUUR		AUDITCOMITÉ		BENOEMINGSCOMITÉ		VERGOEDINGSCOMITÉ		STRATEGISCH COMITÉ	
	Vaste jaarlijkse vergoeding	Zitpenningen	Vaste jaarlijkse vergoeding	Zitpenningen	Vaste jaarlijkse vergoeding	Zitpenningen	Vaste jaarlijkse vergoeding	Zitpenningen	Vaste jaarlijkse vergoeding	Zitpenningen
Michel ALLÉ Voorziter van het Auditcomité	€ 14.559,00	€ 9.614,00	€ 4.542,20	€ 7.953,40	-	-	-	-	€ 3.494,00	€ 7.866,00
Pieter DE CREM	€ 14.559,00	€ 9.614,00	-	-	€ 3.494,00	€ 6.992,00	€ 3.494,00	€ 5.244,00	-	-
Laurence DE L'ESCAILLE[14]	€ 9.026,58	€ 6.992,00	-	-	€ 2.166,28	€ 3.496,00	-	-	-	-
Luc DE TEMMERMAN Voorzitter van het Vergoedingscomité	€ 14.559,00	€ 8.740,00	-	-	€ 3.494,00	€ 5.244,00	€ 4.542,20	€ 6.817,20	-	-
Frank DONCK	€ 14.559,00	€ 9.614,00	€ 3.494,00	€ 7.866,00	€ 3.494,00	€ 6.118,00	-	-	-	-
Cécile FLANDRE	€ 14.559,00	€ 9.614,00	-	-	-	-	-	-	-	-
Claude GRÉGOIRE Vice-Voorzitter van de Raad van Bestuur	€ 14.559,00	€ 9.614,00	-	-	-	-	-	-	€ 3.494,00	€ 6.992,00
Bernard GUSTIN Voorzitter van de Raad van Bestuur	€ 29.118,00	€ 19.228,00	-	-	-	-	-	-	€ 3.494,00	€ 8.740,00
Interfin CVBA – Thibaud WYNGAARD (vaste vertegenwoordiger)[15]	€ 14.559,00	€ 7.866,00	-	-	-	-	-	-	-	-
Roberte KESTEMAN	€ 14.559,00	€ 9.614,00	€ 3.494,00	€ 9.614,00	-	-	€ 3.494,00	€ 5.244,00	-	-
Jane MURPHY[16]	€ 5.386,83	€ 2.622,00	-	-	€ 1.292,78	€ 2.622,00	-	-	-	-
Dominique OFFERGELD Voorzitter van het Strategisch Comité	€ 14.559,00	€ 9.614,00	€ 3.494,00	€ 5.244,00	-	-	€ 3.494,00	€ 4.370,00	€ 4.542,20	€ 11.362,00
Rudy PROVOOST	€ 14.559,00	€ 8.740,00	€ 3.494,00	€ 5.244,00	-	-	-	-	€ 3.494,00	€ 7.866,00
Pascale VAN DAMME[17]	€ 9.026,58	€ 5.244,00	-	-	-	-	€ 2.166,28	€ 2.622,00	-	-
Saskia VAN UFFELEN[18]	€ 5.386,83	€ 2.622,00	-	-	-	-	€ 1.292,78	€ 2.622,00	-	-
Geert VERSNICK Vice-Voorzitter van de Raad van Bestuur en Voorzitter van het Benoemingscomité	€ 14.559,00	€ 8.740,00	-	-	€ 4.542,20	€ 9.089,60	-	-	-	-

14 Bestuurder vanaf 17 mei 2022.

15 Bestuurder vanaf 17 mei 2022.

16 Bestuurder tot 17 mei 2022.

17 Bestuurder vanaf 17 mei 2022.

18 Bestuurder tot 17 mei 2022. Saskia van Uffelen blijft echter bestuurder van Elia Transmission Belgium NV en van Elia Asset NV.

ELIA TRANSMISSION BELGIUM NV BESTUURDERS	VASTE VERGOEDING VAN DE BESTUURDERS VAN ELIA TRANSMISSION BELGIUM NV DIE OOK BESTUURDERS ZIJN IN ELIA GROUP NV[19]							
	RAAD VAN BESTUUR		AUDITCOMITÉ		CORPORATE GOVERNANCE COMITÉ		VERGOEDINGSCOMITÉ	
	Vaste jaarlijkse vergoeding	Zitpenningen	Vaste jaarlijkse vergoeding	Zitpenningen	Vaste jaarlijkse vergoeding	Zitpenningen	Vaste jaarlijkse vergoeding	Zitpenningen
Michel ALLÉ Voorziter van het Auditcomité	€ 7.279,00	€ 3.496,00	€ 2.271,10	€ 3.976,70	-	-	-	-
Pieter DE CREM	€ 7.279,00	€ 3.496,00	-	-	€ 1.747,00	€ 3.496,00	€ 1.747,00	€ 2.622,00
Laurence DE L'ESCAILLE[20]	€ 4.512,98	€ 2.185,00	-	-	€ 1.083,14	€ 1.748,00	-	-
Luc DE TEMMERMAN Voorzitter van het Vergoedingscomité	€ 7.279,00	€ 3.059,00	-	-	€ 1.747,00	€ 2.622,00	€ 2.271,10	€ 3.408,60
Cécile FLANDRE	€ 7.279,00	€ 3.496,00	-	-	-	-	-	-
Claude GRÉGOIRE Vice-Voorzitter van de Raad van Bestuur	€ 7.279,00	€ 3.496,00	-	-	-	-	-	-
Bernard GUSTIN Voorzitter van de Raad van Bestuur	€ 14.558,00	€ 6.992,00	-	-	-	-	-	-
Interfin CVBA – Thibaud WYNGAARD (vaste vertegenwoordiger)[21]	€ 7.279,00	€ 2.622,00	-	-	-	-	-	-
Roberte KESTEMAN	€ 7.279,00	€ 3.496,00	€ 1.747,00	€ 3.059,00	€ 1.747,00	€ 3.496,00	€ 1.747,00	€ 2.622,00
Jane MURPHY[22]	€ 2.693,23	€ 1.311,00	-	-	€ 646,39	€ 1.311,00	-	-
Dominique OFFERGELD Voorzitter van het Strategisch Comité	€ 7.279,00	€ 3.496,00	€ 1.747,00	€ 2.622,00	-	-	€ 1.747,00	€ 2.185,00
Rudy PROVOOST	€ 7.279,00	€ 3.059,00	€ 1.747,00	€ 2.622,00	-	-	-	-
Saskia VAN UFFELEN[23]	€ 7.279,00	€ 3.496,00	-	-	-	-	€ 1.747,00	€ 2.622,00
Geert VERSNICK Vice-Voorzitter van de Raad van Bestuur en Voorzitter van het Benoemingscomité	€ 7.279,00	€ 3.496,00	-	-	€ 2.271,10	€ 4.544,80	-	-

19 Mevr. Lieve Creten (ontslagnemend op 17 mei 2022) en mevr. Els Neirynck (bestuurder vanaf 20 oktober 2022) zijn bestuurders van Elia Transmission Belgium NV, maar zijn geen bestuurders van Elia Group NV. Hun vergoedingen worden daarom niet opgenomen in dit remuneratieverslag, dit in lijn met de toepasselijke wetgeving. Gelieve evenwel te willen noteren dat hun vergoedingen in lijn zijn met het remuneratiebeleid en derhalve in lijn met de vergoeding van de andere bestuurders van Elia Transmission Belgium NV.

20 Bestuurder vanaf 17 mei 2022.

21 Bestuurder vanaf 17 mei 2022.

22 Bestuurder tot 17 mei 2022.

23 Bestuurder van Elia Group SA tot 17 mei 2022. Saskia van Uffelen blijft echter bestuurder van Elia Transmission Belgium NV.

ELIA ASSET NV BESTUURDERS	VASTE VERGOEDING VAN DE BESTUURDERS VAN ELIA ASSET NV DIE OOK BESTUURDERS ZIJN IN ELIA GROUP NV[24]							
	RAAD VAN BESTUUR		AUDITCOMITÉ		CORPORATE GOVERNANCE COMITÉ		VERGOEDINGSCOMITÉ	
	Vaste jaarlijkse vergoeding	Zitpenningen	Vaste jaarlijkse vergoeding	Zitpenningen	Vaste jaarlijkse vergoeding	Zitpenningen	Vaste jaarlijkse vergoeding	Zitpenningen
Michel ALLÉ Voorziter van het Auditcomité	€ 7.279,00	€ 3.496,00	€ 2.271,10	€ 3.976,70	-	-	-	-
Pieter DE CREM	€ 7.279,00	€ 3.496,00	-	-	€ 1.747,00	€ 3.496,00	€ 1.747,00	€ 2.622,00
Laurence DE L'ESCAILLE[25]	€ 4.512,98	€ 2.185,00	-	-	€ 1.083,14	€ 1.748,00	-	-
Luc DE TEMMERMAN Voorzitter van het Vergoedingscomité	€ 7.279,00	€ 3.059,00	-	-	€ 1.747,00	€ 2.622,00	€ 2.271,10	€ 3.408,60
Cécile FLANDRE	€ 7.279,00	€ 3.496,00	-	-	-	-	-	-
Claude GRÉGOIRE Vice-Voorzitter van de Raad van Bestuur	€ 7.279,00	€ 3.496,00	-	-	-	-	-	-
Bernard GUSTIN Voorzitter van de Raad van Bestuur	€ 14.558,00	€ 6.992,00	-	-	-	-	-	-
Interfin CVBA – Thibaud WYNGAARD (vaste vertegenwoordiger)[26]	€ 7.279,00	€ 2.622,00	-	-	-	-	-	-
Roberte KESTEMAN	€ 7.279,00	€ 3.496,00	€ 1.747,00	€ 3.059,00	€ 1.747,00	€ 3.496,00	€ 1.747,00	€ 2.622,00
Jane MURPHY[27]	€ 2.693,23	€ 1.311,00	-	-	€ 646,39	€ 1.311,00	-	-
Dominique OFFERGELD Voorzitter van het Strategisch Comité	€ 7.279,00	€ 3.496,00	€ 1.747,00	€ 2.622,00	-	-	€ 1.747,00	€ 2.185,00
Rudy PROVOOST	€ 7.279,00	€ 3.059,00	€ 1.747,00	€ 2.622,00	-	-	-	-
Saskia VAN UFFELEN[28]	€ 7.279,00	€ 3.496,00	-	-	-	-	€ 1.747,00	€ 2.622,00
Geert VERSNICK Vice-Voorzitter van de Raad van Bestuur en Voorzitter van het Benoemingscomité	€ 7.279,00	€ 3.496,00	-	-	€ 2.271,10	€ 4.544,80	-	-

24 Mevr. Lieve Creten (ontslagnemend op 17 mei 2022) en mevr. Els Neirynck (bestuurder vanaf 20 oktober 2022) zijn bestuurders van Elia Asset NV, maar zijn geen bestuurders van Elia Group NV. Hun vergoedingen worden daarom niet opgenomen in dit remuneratieverslag, dit in lijn met de toepasselijke wetgeving. Gelieve evenwel te willen noteren dat hun vergoedingen in lijn zijn met het remuneratiebeleid en derhalve in lijn met de vergoeding van de andere bestuurders van Elia Asset NV.

25 Bestuurder vanaf 17 mei 2022.

26 Bestuurder vanaf 17 mei 2022.

27 Bestuurder tot 17 mei 2022.

28 Bestuurder van Elia Group SA tot 17 mei 2022. Saskia van Uffelen blijft echter bestuurder van Elia Asset NV.

VARIABELE VERGOEDING

De leden van de Raad van Bestuur ontvangen geen enkele variabele vergoeding.

PENSIOEN

De leden van de Raad van Bestuur ontvangen geen bijkomende vergoeding of bijdragen voor de financiering van eventuele pensioenkosten.

ANDERE ONDERDELEN VAN DE VERGOEDING

De leden van de Raad van Bestuur ontvangen geen enkele andere vergoeding dan de vaste vergoeding.

UITZONDERLIJKE ITEMS

De leden van de Raad van Bestuur hebben in het boekjaar 2022 geen enkele niet-recurrente vergoeding ontvangen.

TOTALE VERGOEDING VAN DE LEDEN VAN DE RAAD VAN BESTUUR IN 2021 EN IN 2022

De totale vergoeding van de leden van de Raad van Bestuur voor al hun mandaten in de Elia groep bedroeg € 1.005.415,22 in 2022 en wordt weergegeven in de tabel onder titel 1.1.1, aangezien geen enkele andere vergoeding dan de vaste vergoeding werd betaald aan de leden van de Raad van Bestuur tijdens het boekjaar 2022.

De totale vergoeding van de leden van de Raad van Bestuur voor al hun mandaten in de Elia groep bedroeg € 923.888,60 in 2021. Geen enkele andere vergoeding dan de vaste vergoeding werd betaald aan de leden van de Raad van Bestuur tijdens het boekjaar 2021.

TOTALE VERGOEDING VAN DE LEDEN VAN HET COLLEGE VAN DAGELIJKS BESTUUR

Het College van dagelijks bestuur van Elia Group NV bestaat uit vijf leden.

Drie van hen (Chris Peeters – Chief Executive Officer, Catherine Vandenborre – Chief Financial Officer en Peter Michiels - Chief Human Resources & Internal Communications Officer, Chief Alignment Officer) zetelen ook als lid van het College van dagelijks bestuur van Elia Transmission Belgium NV en van Elia Asset NV. Eén lid (Stefan Kapferer) is tevens CEO van 50Hertz Transmission GmbH en één lid (Michael Freiherr von Roeder von Diersburg) is enkel lid van het College van dagelijks bestuur van Elia Group NV.

Alle leden van het College van dagelijks bestuur van Elia Group NV hebben het statuut van werknemer[29].

VASTE VERGOEDING

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de totale vaste vergoeding, die enkel bestaat uit een vaste jaarlijkse vergoeding die in contanten wordt uitbetaald, in 2022 van de leden van het College van dagelijks bestuur van Elia Group NV voor de diensten die zij hebben geleverd aan een vennootschap van de Elia groep tijdens het boekjaar 2022.

LID VAN HET COLLEGE VAN DAGELIJKS BESTUUR	TOTALE VASTE VERGOEDING UITBETAALD DOOR DE ELIA GROEP
Chris PEETERS Chief Executive Officer - Voorzitter	€ 590.432,14
Catherine VANDENBORRE Chief Financial Officer	€ 402.081,89
Stefan KAPFERER Chief Executive Officer 50Hertz	€ 414.462,00
Michael FREIHERR VON ROEDER VON DIERSBURG Chief Digital Officer	€ 309.300,00
Peter MICHIELS Chief Human Resources & Internal Communications Officer Chief Alignment Officer	€ 301.047,89
Totaal	**€ 2.017.323,92**

29. De arbeidsovereenkomsten van dhr. Chris Peeters, mevr. Catherine Vandenborre en dhr. Peter Michiels zijn onderworpen aan het Belgisch recht. De arbeidsovereenkomsten van dhr. Stefan Kapferer en dhr. Michael Freiherr von Roeder von Diersburg zijn onderworpen aan het Duits recht.

VARIABELE VERGOEDING

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de totale variabele vergoeding in 2022 van de leden van het College van dagelijks bestuur van Elia Group NV voor de diensten die zij hebben geleverd aan een vennootschap van de Elia groep tijdens het boekjaar 2022.

LID VAN HET COLLEGE VAN DAGELIJKS BESTUUR	TOTALE VARIABELE VERGOEDING UITBETAALD DOOR DE ELIA GROEP	
	EENJARIGE VARIABELE[30]	MEERJARIGE VARIABELE
Chris PEETERS Chief Executive Officer - Voorzitter	€ 434.995,93	€ 154.204,57[31]
Catherine VANDENBORRE Chief Financial Officer	€ 237.568,38	€ 103.817,93[32]
Stefan KAPFERER Chief Executive Officer 50Hertz	€ 213.945,28	€ 124.338,60[33]
Michael FREIHERR VON ROEDER VON DIERSBURG Chief Digital Officer	€ 157.155,33	€ 92.790,00[34]
Peter MICHIELS Chief Human Resources & Internal Communications Officer Chief Alignment Officer	€ 175.620,64	€ 78.844,10[35]
Totaal	**€ 1.219.285,56**	**€ 553.995,20**

Het bedrag van de gerapporteerde variabele vergoeding wordt betaald in contanten of als onderdeel van een optieplan.

Het remuneratiebeleid heeft betrekking op het bepalen van een passend evenwicht tussen de vaste en variabele vergoeding, en tussen de vergoeding in contanten en de uitgestelde vergoeding.

In het licht van bepaling 7.10 van de Corporate Governance Code 2020, wordt de variabele kortetermijnvergoeding geplafonneerd op 35% voor de Chief Executive Officer en geplafonneerd op 30% voor de andere leden van het College van dagelijks bestuur van de totale jaarlijkse vergoeding zoals gedefinieerd in artikel 3:6, §3, derde lid, 1°, a) van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

In overeenstemming met artikel 17.9 van de statuten is de Raad van Bestuur afgeweken van de vereisten van artikel 7:91, tweede alinea van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

PENSIOEN

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de totale pensioenbijdragen betaald voor de leden van het College van dagelijks bestuur van Elia Group NV voor de diensten die zij hebben geleverd aan een vennootschap van de Elia groep tijdens het boekjaar 2022.

Alle pensioenplannen voor de leden van het College van dagelijks bestuur van Elia Group NV voor hun diensten binnen de Elia groep tijdens het boekjaar 2022 waren van het type vaste bijdragen, waarbij het bedrag betaald vóór belastingen wordt berekend op basis van de jaarvergoeding.

Alle pensioenbijdragen zijn vast.

LID VAN HET COLLEGE VAN DAGELIJKS BESTUUR	TOTALE PENSIOEN-BIJDRAGEN UITBETAALD DOOR DE ELIA GROEP
Chris PEETERS Chief Executive Officer - Voorzitter	€ 128.341,73
Catherine VANDENBORRE Chief Financial Officer	€ 89.473,39
Stefan KAPFERER Chief Executive Officer 50Hertz	€ 102.570,78
Michael FREIHERR VON ROEDER VON DIERSBURG Chief Digital Officer	NA[36]
Peter MICHIELS Chief Human Resources & Internal Communications Officer Chief Alignment Officer	€ 64.147,37
Totaal	**€ 384.020,27**

30 Het bedrag van de variabele kortetermijnvergoeding voor de leden van het College van dagelijks bestuur die ook lid zijn van het College van dagelijks bestuur van Elia Transmission Belgium NV en Elia Asset NV, omvat (i) een Bonus Pensioen Plan en (ii) een bedrag in contanten in uitvoering van de CAO 90.

31 Dit bedrag heeft betrekking op de meerjarige variabele vergoeding die tijdens het boekjaar 2022 werd toegekend en in 2024 zal worden uitbetaald, op voorwaarde dat het betrokken lid op 31 december 2023 nog steeds optreedt als lid van het College van dagelijks bestuur. Merk op dat dhr. Chris Peeters tijdens het boekjaar 2022 een betaling heeft ontvangen in verband met het boekjaar 2020-2021 (€ 162.135,54).

32 Dit bedrag heeft betrekking op de meerjarige variabele vergoeding die tijdens het boekjaar 2022 werd toegekend en in 2024 zal worden uitbetaald, op voorwaarde dat het betrokken lid op 31 december 2023 nog steeds optreedt als lid van het College van dagelijks bestuur. Merk op dat mevr. Catherine Vandenborre tijdens het boekjaar 2022 een betaling heeft ontvangen in verband met het boekjaar 2020-2021 (€ 120.402,98).

33 Dit bedrag heeft betrekking op de meerjarige variabele vergoeding die tijdens het boekjaar 2022 werd toegekend en in 2025 zal worden uitbetaald, op voorwaarde dat het betrokken lid op 31 december 2024 nog steeds optreedt als lid van het College van dagelijks bestuur. Merk op dat dhr. Stefan Kapferer tijdens het boekjaar 2022 een betaling heeft ontvangen in verband met het boekjaar 2019-2020 (€ 169.368).

34 Dit bedrag heeft betrekking op de meerjarige variabele vergoeding die tijdens het boekjaar 2022 werd toegekend en in 2025 zal worden uitbetaald, op voorwaarde dat het betrokken lid op 31 december 2024 nog steeds optreedt als lid van het College van dagelijks bestuur. Merk op dat dhr. Michael Freiherr tijdens het boekjaar 2022 geen betaling heeft ontvangen in verband met het boekjaar 2019-2020.

35 Dit bedrag heeft betrekking op de meerjarige variabele vergoeding die tijdens het boekjaar 2022 werd toegekend en in 2024 zal worden uitbetaald, op voorwaarde dat het betrokken lid op 31 december 2023 nog steeds optreedt als lid van het College van dagelijks bestuur. Merk op dat dhr. Peter Michiels tijdens het boekjaar 2022 een betaling heeft ontvangen in verband met het boekjaar 2020-2021 (€ 82.988,20).

36 Dhr. Michael Freiherr von Roeder von Diersburg heeft geen pensioenbijdragen ontvangen voor het jaar 2022.

ANDERE ONDERDELEN VAN DE VERGOEDING

De andere voordelen die tijdens het boekjaar 2022 aan de leden van het College van dagelijks bestuur van Elia Group NV werden toegekend voor hun diensten binnen de Elia groep, zoals gewaarborgd inkomen in geval van langdurige ziekte of ongeval, ziekte- en hospitalisatieverzekering, invaliditeitsverzekering, levensverzekering, verlaagde energieprijzen, andere tegemoetkomingen, tegemoetkoming in de kosten van het openbaar vervoer, terbeschikkingstelling van een bedrijfswagen, kosten ten laste van de werkgever en andere kleine voordelen, zijn in overeenstemming met de reglementering die van toepassing is op alle kaderleden van de onderneming en met de lokale marktstandaard.

UITZONDERLIJKE ITEMS

Er werd geen enkele niet-recurrente vergoeding (bv. een bijzondere bonus ingevolge een specifiek project) toegekend in 2022.

HET RELATIEVE AANDEEL VAN DE VASTE EN VARIABELE VERGOEDING

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het relatieve aandeel van de vaste en variabele vergoeding in 2022 van de leden van het College van dagelijks bestuur van Elia Group NV voor hun diensten binnen de Elia groep in het boekjaar 2022.

Om het relatieve aandeel van de vaste en de variabele vergoeding te bepalen, werd het relatieve aandeel van de vaste vergoeding verkregen door de som van de vaste componenten (met name de vaste vergoeding (met inbegrip van de andere voordelen) en de pensioenbijdragen) te delen door het bedrag van de totale vergoeding, vermenigvuldigd met 100. Het relatieve aandeel van de variabele vergoeding werd berekend door de som van de variabele componenten (met name de variabele vergoeding en de buitengewone posten van de vergoeding) te delen door het bedrag van de totale vergoeding, vermenigvuldigd met 100.

LID VAN HET COLLEGE VAN DAGELIJKS BESTUUR	RELATIEVE AANDEEL VAN DE VASTE EN VARIABELE VERGOEDING UITBETAALD DOOR DE ELIA GROEP
Chris PEETERS Chief Executive Officer - Voorzitter	56,32% - 43,68%
Catherine VANDENBORRE Chief Financial Officer	60,69% - 39,31%
Stefan KAPFERER Chief Executive Officer 50Hertz	61,85% -38,15%
Michael FREIHERR VON ROEDER VON DIERSBURG Chief Digital Officer	56,53%-43,47%
Peter MICHIELS Chief Human Resources & Internal Communications Officer Chief Alignment Officer	61,84% - 38,16%
Gemiddelde	**59,20% - 40,80%**

TOTALE VERGOEDING VAN DE LEDEN VAN HET COLLEGE VAN DAGELIJKS BESTUUR IN 2022

	VASTE VERGOEDING		VARIABELE VERGOEDING					
LID VAN HET COLLEGE VAN DAGELIJKS BESTUUR VAN ELIA GROUP NV	**Vaste jaarlijkse vergoeding**	**Andere voordelen**	**Eenjarige variabele**	**Meerjarige variabele**	**UITZONDERLIJKE ITEMS**	**PENSIOEN-BIJDRAGEN**	**TOTALE VERGOEDING**	**RELATIEVE AANDEEL VAN VASTE EN VARIABELE VERGOEDING**
Chris PEETERS Chief Executive Officer - Voorzitter	€ 590.432,14	€40.836,06	€ 434.995,93	€ 154.204,57	0	€ 128.341,73	€ 1.348.810,43	56,32% - 43,68%
Catherine VANDENBORRE Chief Financial Officer	€ 402.081,89	€ 35.535,25	€ 237.568,38	€ 103.817,93	0	€ 89.473,39	€ 868.476,84	60,69% - 39,31%
Stefan KAPFERER Chief Executive Officer 50Hertz	€ 414.462,00	€ 31.863,75	€ 213.945,28	€ 124.338,60	0	€ 102.057,78	€ 886.667,41	61,85% - 38,15%
Michael FREIHERR VON ROEDER VON DIERSBURG Chief Digital Officer	€ 309.300,00	€ 15.741,81	€ 157.155,33	€ 92.790,00	0	NA	€ 574.987,14	56,53% - 43,47%
Peter MICHIELS Chief Human Resources & Internal Communications Officer Chief Alignment Officer	€ 301.047,89	€ 47.188,64	€ 175.620,64	€ 78.844,10	0	€ 64.147,37	€ 666.848,64	61,84% - 38,16%
Totaal	**€ 2.017.323,92**	**€ 171.165,51**	**€ 1.219.285,56**	**€ 553.995,20**	**0**	**€ 384.020,27**	**€ 4.345.790,46**	**59,20% - 40,80%**

10.2 AANDELENGERELATEERDE VERGOEDING

RAAD VAN BESTUUR

De leden van de Raad van Bestuur ontvangen geen aandelengerelateerde vergoeding.

In het licht van bepaling 7.6 van de Corporate Governance Code 2020 heeft het Vergoedingscomité in 2020 onderzocht of een aandelengerelateerde vergoeding zou moeten worden toegekend aan de leden van de Raad van Bestuur vanaf 2021.

De Raad van Bestuur van november 2020 heeft de aanbeveling van het Vergoedingscomité gevolgd en heeft besloten dat dergelijke aandelengerelateerde vergoeding tot nader order niet geschikt is binnen Elia Group NV omdat (i) de activiteiten van Elia van nature zo georganiseerd zijn dat ze een laag risicoprofiel hebben en gericht zijn op de lange termijn en (ii) de structuur van het aandeelhouderschap gebaseerd is op een referentieaandeelhouderschap dat sowieso vaste langetermijndoelstellingen en duurzaamheidsdoelstellingen nastreeft.

COLLEGE VAN DAGELIJKS BESTUUR

De leden van het College van dagelijks bestuur ontvangen geen aandelengerelateerde vergoeding.

De leden van het College van dagelijks bestuur hebben niettemin de mogelijkheid om aandelen te verwerven via kapitaalverhogingen voorbehouden aan het personeel van Elia Group NV en haar Belgische dochterondernemingen of via een aanbod om aandelen te verwerven aan het personeel van 50Hertz Transmission GmbH.

Bijkomend staat het de leden van het College van dagelijks bestuur vrij om Elia Group NV aandelen te kopen op de markt.

In afwijking van bepaling 7.9 van de Corporate Governance Code 2020 heeft de Raad van Bestuur besloten dat de leden van het College van dagelijks bestuur geen minimum aantal aandelen dienen aan te houden.

De leden van het College van dagelijks bestuur bezitten op 31 december 2022 het volgende aantal aandelen van Elia Group NV:

ELIA GROUP NV LID VAN HET COLLEGE VAN DAGELIJKS BESTUUR	OP	AANTAL AANDELEN
Chris PEETERS Chief Executive Officer - Voorzitter	31.12.2022	4.968
Catherine VANDENBORRE Chief Financial Officer	31.12.2022	1.479
Stefan KAPFERER Chief Executive Officer 50Hertz	31.12.2022	450
Michael FREIHERR VON ROEDER VON DIERSBURG Chief Digital Officer	31.12.2022	304
Peter MICHIELS Chief Human Resources & Internal Communications Officer Chief Alignment Officer	31.12.2022	1.347
Totaal	**31.12.2022**	**8.548**

10.3 ONTSLAG-VERGOEDING

Er werden geen ontslagvergoedingen betaald in 2022 voor de leden van het College van dagelijks bestuur.

10.4 UITOEFENING VAN HET TERUG-VORDERINGS-RECHT

Premies die voor de vorige periode zijn betaald, kunnen worden teruggevorderd in geval van bewezen fraude of financiële staten die grote fouten bevatten.

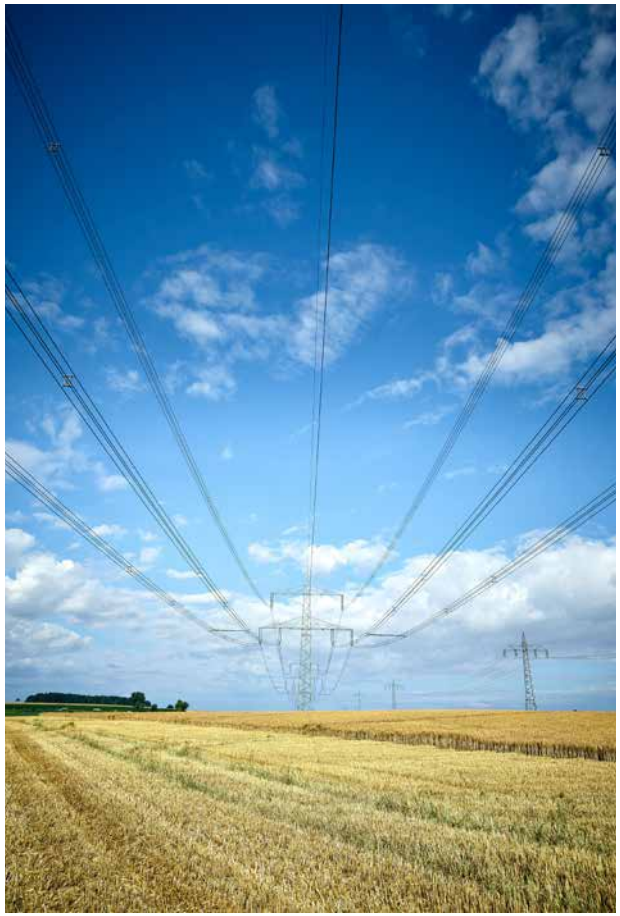
In het boekjaar 2022 was er geen aanleiding om dit terugvorderingsrecht uit te oefenen.

10.5 INFORMATIE OVER DE WIJZE WAAROP DE VERGOEDING IN OVEREENSTEMMING IS MET HET REMUNERATIEBELEID EN HOE DE PRESTATIECRITERIA WERDEN TOEGEPAST

INFORMATIE OVER DE WIJZE WAAROP DE VERGOEDING IN OVEREENSTEMMING IS MET HET REMUNERATIEBELEID

De doelstelling van het remuneratiebeleid van Elia Group NV bestaat erin de beste talenten aan te trekken, te belonen en te motiveren zodat Elia Group NV zijn korte- en langetermijndoelstellingen kan realiseren binnen een coherent kader. De Strategische Ambities van Elia Group NV zijn erop gericht om (i) de toekomstige transmissienetinfrastructuur die de integratie van hernieuwbare energiebronnen ondersteunt, te ontwerpen, op te leveren en te beheren (ii) de (Europese) markten verder vorm te geven en een hoge voorzieningszekerheid te waarborgen, (iii) de duurzaamheid van zijn activiteiten te waarborgen, (iv) de positie van de groep te versterken door anorganische groei en uit te breiden naar nieuwe activiteiten, (v) toonaangevend te zijn op het gebied van gezondheid en veiligheid en zijn cultuur en talenten te ontwikkelen, (vi) de toekomst te financieren, (vii) zijn digitale transformatie te realiseren, en (viii) de efficiëntie te verhogen, synergiën te realiseren en de toewijzing van middelen te optimaliseren.

Het totale bedrag van de vergoeding die in het boekjaar 2022 aan de leden van het College van dagelijks bestuur werd uitgekeerd, heeft bijgedragen tot de langetermijndoelstellingen en de duurzaamheid van Elia Group NV, aangezien de structuur van de vergoedingen van het College van dagelijks bestuur gericht is op de bevordering van een duurzame waardecreatie door de vennootschap. Het niveau van de vaste vergoeding heeft er voor gezorgd dat de Elia groep kon rekenen op een professioneel en ervaren management. De betaling van de bonus op korte termijn zorgde voor de realisatie van de prestatiecriteria die de strategie van de Elia groep vertalen. Het succes van de vennootschap op lange termijn werd verder gestimuleerd door het lange termijn incentive plan, waarbij de leden van het College van dagelijks bestuur ook werden beloond in geval van onder meer de versnelling van de realisatie van de energietransitie.

INFORMATIE OVER HOE DE PRESTATIECRITERIA WERDEN TOEGEPAST

VARIABELE KORTETERMIJNVERGOEDING

De eerste pijler van de variabele vergoeding is gebaseerd op het bereiken van een aantal doelstellingen die aan het begin van 2022 werden vastgelegd door het Vergoedingscomité, waarbij maximaal 45% van de variabele vergoeding betrekking heeft op **individuele doelstellingen** en 70% op het behalen van **collectieve doelstellingen** van Elia Group NV ('short-term incentive plan').

Wat de **individuele kortetermijndoelstellingen** betreft, geeft de onderstaande tabel een overzicht van de individuele doelstellingen en hun relatieve gewicht.

LID COLLEGE VAN DAGELIJKS BESTUUR	INDIVIDUELE DOELSTELLINGEN	RELATIEF GEWICHT VAN DE PRESTATIECRITERIA
Chris PEETERS Chief Executive Officer - Voorzitter	Ontwikkeling van de groep (groei)	25%
	Ontwikkeling van de Digitale Transformatie van de groep	25%
	Ontwikkeling van infrastructuur ter ondersteuning van de energietransitie	25%
	Ondersteuning van de nieuwe leider van Elia Transmission Belgium / Elia Asset	25%
Catherine VANDENBORRE Chief Financial Officer	Investeren in nieuwe bronnen van groei (anorganisch)	30%
	Nieuwe tariefmethodologie in België	10%
	Financiering van de groei	30%
	Implementatie van het One SAP-systeem	20%
	De digitale transformatie van de groep ontwikkelen	10%
Stefan KAPFERER Chief Executive Officer 50Hertz	De Digitale Transformatie van de groep ontwikkelen	20%
	Versterking van de positie van de Elia groep in Duitsland	20%
	Groei van de offshore activiteiten	20%
	Versnelde ontwikkeling van de infrastructuur	20%
	Verbeteren van de financiering	20%
Michael FREIHERR VON ROEDER VON DIERSBURG Chief Digital Officer	Voortrekking van de Digitale Transformatie van de groep (Elia Digital Platform)	25%
	De basis leggen voor een digitale bedrijfsarchitectuur en datagerichte bedrijfsvoering	25%
	Digitale evolutie binnen het bedrijf bevorderen (van project naar product)	20%
	Personeelsontwikkeling/verantwoordelijkheids-gevoel en trots	15%
	Verder kijken dan de kernactiviteiten	15%
Peter MICHIELS Chief Human Resources & Internal Communications Officer Chief Alignment Officer	Een goed presterende organisatie creëren Een talentenpool creëren	40%
	Een dynamische bedrijfs- en leiderschapscultuur uitbouwen	30%
	Ondersteuning van de digitale transformatie van de Groep	20%
	Duurzaamheid: uitvoeren van verbeteringsprogramma's op het gebied van veiligheid, diversiteit en bestuur	10%

Gelet op het feit dat nagenoeg alle individuele kortetermijndoelstellingen werden behaald of overtroffen, bedraagt de individuele kortetermijnvergoeding die tijdens boekjaar 2022 werd toegekend € 116.970,66 voor dhr. Chris Peeters, € 63.881,96 voor mevr. Catherine Vandenborre, € 58.439,14 voor dhr. Stefan Kapferer, € 41.105,97 voor dhr. Michael Freiherr von Roeder von Diersburg en € 45.706,01 voor dhr. Peter Michiels.

Wat de **collectieve kortetermijndoelstellingen** betreft, geeft onderstaande tabel een overzicht van de algemene collectieve kortetermijndoelstellingen van de leden van het College van dagelijks bestuur en van hun relatieve gewicht, zoals vastgesteld voor het boekjaar 2022.

	BELGIË & DUITSLAND	RELATIEF GEWICHT VAN DE PRESTATIE-CRITERIA
Financieel	Nettowinst (na belastingen) & Efficiëntie	20%
Niet-gereglementeerde activiteitsgebieden	Verwezenlijking van de doelstellingen van EGI, Re.alto, Windgrid	10%
Duurzame infrastructuur	Duurzame netwerkontwikkeling als motor van de energietransitie (om hernieuwbare energiebronnen te integreren en te elektrificeren)	30%
Duurzaame werking	Voorzieningszekerheid / betrouwbaarheid van het netwerk / veiligheid / ESG-indexscore	40%

Gelet op het feit dat nagenoeg alle collectieve kortetermijndoelstellingen werden behaald of overtroffen, bedraagt de collectieve kortetermijnvergoeding die tijdens het boekjaar 2022 werd toegekend, € 318.025,27 voor dhr. Chris Peeters, € 173.686,42 voor mevr. Catherine Vandenborre, € 129.914,63 voor dhr. Peter Michiels, € 155.506,14 voor dhr. Stefan Kapferer en € 116.049,36 voor dhr. Michael Freiherr von Roeder von Diersburg.

VARIABELE LANGETERMIJNVERGOEDING

De tweede pijler van de variabele vergoeding is gebaseerd op meerjarencriteria die vastgelegd worden voor vier jaar ('*long-term incentive plan*'). Deze bedragen worden aan het eind van elk jaar herzien, afhankelijk van de verwezenlijking van de langetermijn-criteria volgens de criteria "*on time, on budget and on quality*".

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de algemene collectieve langetermijndoelstellingen van de leden van het College van dagelijks bestuur voor het boekjaar 2022 en van het relatieve gewicht ervan.

COLLECTIEVE DOELSTELLINGEN	RELATIEF GEWICHT VAN DE PRESTATIECRITERIA
Financiering	30%
Digitale Transformatie	20%
Capex: de toekomstige infrastructuur bouwen	20%
Duurzame ontwikkeling (koolstofvoetafdruk, milieu, bestuur)	30%

Gelet op het feit dat alle langetermijndoelstellingen werden overtroffen, bedraagt de collectieve langetermijnvergoeding die tijdens boekjaar 2022 werd toegekend, € 154.204,57 voor dhr. Chris Peeters, € 103.817,97 voor mevr. Catherine Vandenborre, € 78.844,10 voor dhr. Peter Michiels, € 124.338,60 voor dhr. Stefan Kapferer en € 92.790,00 voor dhr. Michael Freiherr von Roeder von Diersburg.[37]

10.6 AFWIJKINGEN VAN HET REMUNERATIE-BELEID EN VAN DE PROCEDURE VOOR DE TENUITVOER-LEGGING ERVAN

Er zijn geen afwijkingen geweest van het remuneratiebeleid dat werd goedgekeurd in 2022.

37 Voor dhr. Stefan Kapferer en dhr. Michael Freiherr von Roeder von Diersburg zullen deze bedragen in 2025 worden uitbetaald, op voorwaarde dat het betrokken lid op 31 december 2024 nog steeds optreedt als lid van het College van dagelijks bestuur.

10.7 VERGELIJKENDE INFORMATIE OVER DE EVOLUTIE VAN DE VERGOEDINGEN EN DE PRESTATIES VAN DE ELIA GROEP

Onderstaande tabel geeft vooreerst een overzicht van de evolutie in de tijd over de laatste vijf jaar van respectievelijk de totale vergoeding van de leden van de Raad van Bestuur van Elia Group NV voor al hun mandaten binnen de Elia groep en van de totale vergoeding van de leden van het College van dagelijks bestuur van Elia Group NV voor al hun mandaten binnen de Elia groep. In dit verband dient er rekening mee te worden gehouden dat door de oprichting van Elia Transmission Belgium NV en de omvorming van Elia System Operator NV in Elia Group NV in 2019, de samenstelling van het College van dagelijks bestuur in 2020 is gewijzigd.

De onderstaande tabel geeft verder een overzicht van de evolutie van de prestaties van de Elia groep.

De gemiddelde vergoeding (op basis van een voltijds equivalent) van de werknemers van de Elia groep in 2022 bedraagt € 102.995. De gemiddelde vergoeding van alle werknemers wordt berekend als de totale (op IFRS gebaseerde) loonkosten (met uitzondering van de socialezekerheidsbijdragen van de werkgever) gedeeld door het aantal werknemers op VTE-basis.

De verhouding tussen de hoogste vergoeding van een lid van het College van dagelijks bestuur en de laagste vergoeding van een werknemer van de Elia groep, uitgedrukt op basis van een voltijds equivalent, bedroeg in 2022 36,23.

TOTALE VERGOEDING VAN DE LEDEN VAN DE RAAD VAN BESTUUR VAN ELIA GROUP NV VOOR AL HUN MANDATEN IN DE ELIA GROEP

Jaarlijkse verandering	2018	2019 vs. 2018	2019	2020 vs. 2019	2020	2021 vs. 2020	2021	2022 vs. 2021	2022
Raad van Bestuur	€ 885.128,26	-3%	€ 861.045,20	-2%	€ 844.529,77	9 %	€ 923.888,60	9%	€ 1.005.415,22

TOTALE VERGOEDING VAN DE LEDEN VAN HET COLLEGE VAN DAGELIJKS BESTUUR VAN ELIA GROUP NV VOOR AL HUN MANDATEN IN DE ELIA GROEP

Jaarlijkse verandering	2018	2019 vs. 2018	2019	2020 vs. 2019	2020	2021 vs. 2020	2021	2022 vs. 2021	2022
Totaal	€ 4.115.752,83	12%	€ 4.623.753,44	-31%	€ 3.199.058,00	10%	€ 3.533.715,59	23%	€ 4.345.790,46
CEO	€ 1.007.986,54	17%	€ 1.181.809,42	-20%	€ 949.206,00	12%	€ 1.063.598,01	27%	€ 1.348.810,43
Andere leden	€ 3.107.766,29	11%	€ 3.441.944,02	-35%	€ 2.249.852,00	10%	€ 2.470.117,58	21%	€ 2.996.980,03

PRESTATIE VAN DE ELIA GROEP

Jaarlijkse verandering (in miljoenen)	2018	2019 vs. 2018	2019	2020 vs. 2019	2020	2021 vs. 2020	2021	2022 vs. 2021	2022
Omzet	€ 1.931,80	20%	€ 2.319,00	7%	€ 2.473,60	16%	€ 2.859,70	44%	€ 4.113,3
EBIT	€ 502,60	13%	€ 569,70	2%	€ 578,50	-7%	€ 540,10	11%	€ 599,4
Genormaliseerd netto inkomen	€ 280,80	9%	€ 306,80	0%	€ 308,10	7%	€ 328,30	24%	€ 408,2

10.8 INFORMATIE OVER DE STEMMING VAN DE AANDEELHOUDERS

De algemene vergadering van aandeelhouders van Elia Group NV van 17 mei 2022 heeft het remuneratieverslag van 2021 van Elia Group NV goedgekeurd (met adviserende stemming) met een meerderheid van 84,61%.

IN HET KORT

- **Dankzij ons risico-informatiesysteem kunnen we op ongewenste gebeurtenissen anticiperen, prioriteiten bepalen m.b.t. onze middelen en onze organisatie veerkrachtiger maken;**
- **Het risicobeheerssysteem van de Groep sturen we continu bij om rekening te houden met nieuwe inzichten en de veranderende context;**
- **Onze rapportering gebeurt in overeenstemming met de 'Task Force on Climate-Related Financial Disclosures Framework'.**

11 KENMERKEN VAN DE SYSTEMEN VOOR INTERNE CONTROLE EN RISICOBEHEER

GRI 102-17, GRI 102-30

11.1 BEHEERSSYSTEEM VOOR RISICO'S EN OPPORTUNITEITEN

GRI 2.12

Elia Group wil de infrastructuur van de toekomst realiseren om zo een succesvolle energietransitie te faciliteren in het belang van de verbruikers. De Groep doet dat in een context met heel wat uitdagingen. Er zijn factoren die de activiteiten van de Groep – in het bijzonder de activiteiten van haar twee transmissienetbeheerders – complexer maken. Deze zijn om er maar enkele te noemen: de wijzigingen in de Europese energiemarkt; de grootschalige ontwikkeling van productietechnologieën voor hernieuwbare energie met grote variabiliteit en moeilijk te beheren productiepatronen; de stijgingen van de grondstofprijzen, de inflatie en stijgende energiefacturen door de geopolitieke context; de beperkte middelen en de verouderende infrastructuur.

De aanpak van Elia Group bestaat erin om deze complexe omgeving en problemen te integreren in haar risico-informatiesysteem. Dankzij dit informatiesysteem kunnen we makkelijker op ongewenste gebeurtenissen anticiperen, prioriteiten bepalen m.b.t. de middelen en de organisatie veerkrachtiger maken.

Dankzij ons systeem om risico's en opportuniteiten te beheren, kunnen we het effect van onzekerheden op de realisatie van onze doelstellingen bepalen, begrijpen en aanpakken. Om het met de woorden van risicobeheer-expert James Lam te zeggen: "*Het enige alternatief voor risicobeheer is crisisbeheer en crisisbeheer is heel wat duurder, tijdrovender en lastiger.*"

TOELICHTING BIJ ONS RISICOBEHEER

Onzekerheden kunnen de bron zijn van gewenste gebeurtenissen (opportuniteiten) en kunnen ook leiden tot ongewenste gebeurtenissen (risico's). Beide vallen onder risicobeheer. De voornaamste opportuniteiten zijn in onze strategie geïntegreerd. De implementatie van onze strategie en de realisatie van onze doelstellingen kunnen negatief beïnvloed worden door een aantal factoren. Om deze volledig en systematisch te beheren, wordt hun mogelijke impact geanalyseerd in een reeks 'risicodomeinen', waaronder veiligheid en gezondheid, bevoorradingszekerheid en winstgevendheid.

PROCES EN REFERENTIEKADER VAN HET RISICOBEHEER

Het referentiekader voor interne controle en risicobeheer, dat door het college van dagelijks bestuur is vastgesteld en door de raad van bestuur van Elia Group is goedgekeurd, is gebaseerd op het COSO II Framework. Dat omvat best practices over de beoordeling van bedrijfsrisico's en ISO-standaarden (bijv. ISO31000). Het COSO-kader bestaat uit vijf nauw verbonden basiscomponenten: de controleomgeving, het risicobeheer, de controleactiviteiten, de informatie, communicatie en de monitoring. Deze basiscomponenten zorgen voor een geïntegreerde interne controleprocedure en risicobeheerssystemen. Door de concepten van het COSO-kader te gebruiken en te integreren in de verschillende procedures en activiteiten, kan Elia Group haar activiteiten onder controle houden, de efficiëntie van haar operaties verbeteren, haar middelen optimaal inzetten en zo haar doelstellingen realiseren.

Ons risicobeheerssysteem wordt voortdurend bijgestuurd. Het wordt aangepast in functie van de veranderende context en nieuwe inzichten. In 2022 voerde de Groep bijvoorbeeld een dubbele materialiteitsbeoordeling uit die rekening hield met onze operationele context, de risico's en opportuniteiten alsook de noden en verwachtingen van de stakeholders. Het resultaat van deze oefening hebben we teruggekoppeld naar het beheersproces van onze risico's en opportuniteiten. Dit toont dat de aanpak van de Groep gebaseerd is op geïntegreerd denken. Dat ondersteunt de Groep om op termijn toegevoegde waarde te creëren en te behouden. De grafiek hieronder illustreert dit.

GOVERNANCE OP HET GEBIED VAN RISICOBEHEER

Zoals hierboven aangegeven, wordt het **risicobeheer op verschillende niveaus** binnen de organisatie uitgevoerd (strategisch, business /operationeel, project...). Het risicobeheer is gebaseerd op de strategie en **risicobereidheid van de Groe**p (of het risiconiveau dat onze organisatie bereid is om te aanvaarden bij het nastreven van haar doelstellingen).

Het referentiekader van ons risicobeheer dient om de besluitvorming te ondersteunen. Onze risicobereidheid is gebaseerd op vijf dimensies, met name: financieel, reputationeel, veiligheid en gezondheid en operationeel, alsook de geschatte kans dat het risico zich voordoet. Zodra een risico als substantieel wordt geïdentificeerd (op basis van de risicobereidheid van de organisatie), wordt het besproken door de risico-eigenaar, risicobeheerder, experten en betrokken stakeholders om ervoor te zorgen dat alle belangrijke contextuele factoren adequaat in aanmerking werden genomen bij de beoordeling. Zij analyseren de impact ervan op onze strategie en waardecreatie.

Dankzij een top-down- en bottom-up-aanpak kan Elia Group gebeurtenissen identificeren en, in de mate van het mogelijke, hierop anticiperen. Daarnaast kan ze op eventuele incidenten reageren, zowel buiten als binnen de organisatie.

Het risicorapport van de Groep werd in 2022 tweemaal beoordeeld door de raad van bestuur en het auditcomité; samen met de colleges van dagelijks bestuur droegen zij bij aan de beoordeling van de maatregelen... Wanneer er sprake is van mogelijke bedreiging of opportuniteiten worden actieplannen of specifieke, thema-gerelateerde risicobeoordelingen uitgevoerd.

Om nieuwe risico's te identificeren of veranderingen in bestaande risico's te evalueren, wisselen de risicobeheerder en het college van dagelijks bestuur van gedachten. Ze zijn alert voor veranderingen die een eventuele aanpassing van de risicobeoordeling en de daaraan verbonden actieplannen vereisen. Deze dialoog maakt deel uit van het risicobeheersproces en vindt meestal plaats wanneer de risicorapporten van de Groep worden voorgesteld of ad-hoc risico-oefeningen worden uitgevoerd.

Aan de hand van uiteenlopende criteria wordt er beslist of het nodig is om de financiële rapporteringsprocessen en de daaraan verbonden risico's, opnieuw te evalueren. Het operationeel management analyseert de risico's en stelt actieplannen voor. Op advies van het auditcomité moet de raad van bestuur alle belangrijke wijzigingen van de waarderingsregels goedkeuren. Risicobeheer speelt een essentiële rol in het handhaven van de waarde van Elia Group voor de stakeholders en voor de maatschappij. Er wordt samengewerkt met alle departementen om Elia Group optimale kansen te bieden om haar strategische doelstellingen te realiseren. Risicobeheer adviseert de onderneming over de aard en de mogelijke gevolgen van toekomstige risico's.

REFERENTIEKADER RISICO'S/ DOCUMENTEN	BETROKKEN ACTOREN	ACTIE	RESULTAAT
Risicobeleid **Risicorapport Groep**	Raad van bestuur & Auditcomité	Risico-rapportering toetsen Valideren van de groepsstrategie	Toezicht door de top van de organisatie Richting aangeven
Risicobeleid **Risicorapport Groep**	Colleges van dagelijks bestuur (allebei op groeps- en TNB-niveau)	Risico-rapportering toetsen Valideren van risicobereidheid van de organisatie[5] Definiëren van de strategie	Toezicht door de top Richting aangeven
Risicoregister van het bedrijf bijhouden	Groeps- & lokale risico's departementen	Verwerken van contextuele informatie Voorbereiding van de risicorapporteringsoefening van de Groep Ondersteuning voor risicobeoordeling Advies aan de business Monitoren van vorderingen actieplannen	Holistische kijk op risico's en onzekerheden Consistente risicobeoordeling
Beheer van bedrijfsrisico's **Register van bedrijfsrisico's bijhouden** **Plannen inzake bedrijfscontinuïteit**	Verantwoordelijke directeurs en senior management	Vertalen van strategie in stappenplannen Overzicht van bedrijfsrisico's Input voor risicorapportering van de Groep Coördineren van actieplannen	Veerkrachtigere processen
Register bedrijfsrisico's bijhouden	Action owners	Uitvoeren van actieplannen	Risicobeperking

5 Voorbeeld: geopolitiek, regelgeving, markt, intern

WAT IS EEN 'SUBSTANTIEEL RISICO'?

Onze processen zijn erop gericht **substantiële risico's** te identificeren, ze te beoordelen, een passende reactie te bepalen en te implementeren. Ze worden gedeeld met het college van dagelijks bestuur, het auditcomité en de raad van bestuur om de doeltreffendheid van de risicobeperkende maatregelen te controleren. Alle informatie die in deze processen wordt verzameld, wordt opgenomen in risicoregisters. De risicobeheerders en -eigenaars bespreken deze risico's geregeld en zo blijven de registers up-to-date. De belangrijkste elementen en hun potentiële impact op de waardecreatie en implementatie van onze strategie worden in de risicorapporten samengevat.

Risicobeheerders op groeps- en lokaal niveau beoordelen samen met de betrokken interne stakeholders de **kriticiteit** van elk substantieel risico. De kriticiteit is een afweging tussen de waarschijnlijkheid dat het risico zich voordoet, de geschatte impact van het risico en de aard en omvang van de controle- en risicobeperkende maatregelen die de waarschijnlijkheid en/of de impact zouden verminderen.

We beoordelen ook wanneer een risico kan ontstaan, zoals in de onderstaande tabel is aangegeven.

We beoordelen ook de **ontwikkeling** van deze risico's door te evalueren hoe hun kriticiteit ten opzichte van het vorige rapport veranderd is.

We hanteren eenzelfde proces om opportuniteiten te beoordelen.

RISICODIMENSIES OF GELIJKWAARDIG	WAARDEN DIE HET SUBSTANTIËLE KARAKTER VAN RISICO'S AANGEVEN
Bevoorradingszekerheid	Aantal mensen dat getroffen wordt door de onderbreking van de stroomvoorziening. Een drempel van 250 duizend mensen wordt als substantieel beschouwd[6].
Reputatie	Een voorbeeld van een aanzienlijk effect op de reputatie is het niet tijdig leveren van transmissie-infrastructuur ter ondersteuning van de integratie van hernieuwbare energie.
Cashflow	Risico's die, indien ze zich voordoen, ertoe leiden dat ten minste 10% van onze totale beschikbare liquiditeit wordt aangetast.
Winst en verlies	Risico's, die als ze zich zouden voordoen, tot een impact van 1,5% van onze winst en verlies zouden leiden.
Veiligheid en gezondheid	Risico's die, als ze zich voordoen, zouden leiden tot letsels bij het personeel en/of werkverzuim.
Een bedreiging voor de implementatie van onze strategie of voor de waardecreatie	Elke bedreiging, die indien ze zich voordoet, een schadelijk effect kan hebben op de implementatie van onze strategie. Bijvoorbeeld een bedreiging voor de waardecreatie zoals uitgestippeld in onze voornaamste strategische initiatieven m.b.t. de netten, het systeembeheer, de marktfacilitering of de ondersteuning van de energietransitie en in het bijzonder de decarbonisatie.

ASSESSMENT OF THE IMPACT OF RISKS IN ACCORDANCE WITH DIFFERENT TIME FRAMES (IN YEARS)

	Vanaf	Tot	Voorbeelden
Korte-termijn-risico's	**0**	**1**	Operationele risico's omtrent de bevoorradingszekerheid en cyberaanvallen zouden zich over een jaar of twee kunnen voordoen. Uitzonderingen: extreme weersomstandigheden en klimaatrisico's. Hun terugkeerfrequentie ligt doorgaans in de grootteorde van 1 op 100 jaar. Dit rechtvaardigt de verruiming van het tijdskader voor kortetermijnrisico's: tussen 0 en 5 jaar.
Middel-lange-termijn-risico's	**2**	**5**	De tariefmethodologieën worden vastgelegd voor periodes van 4 jaar in België en 5 jaar in Duitsland. Uitzondering: voor klimaatrisico's wordt een andere grootteorde gebruikt van 5 tot 10 jaar.
Lange-termijn-risico's	**6**	**10**	• De federale ontwikkelingsplannen die beschrijven welke investeringen er nodig zijn voor de nationale transmissienetten hebben een termijn van 10 en 20 jaar. - Onze duurzaamheidsdoelstellingen, beschreven in ons ActNow-programma, omvatten de doelen die we nastreven tegen 2030 en 2040 (zie pagina 35). Uitzondering: aangezien we verschillende klimaatscenario's onderzoeken en kwetsbaarheidsbeoordelingen uitvoeren, nemen we langere tijdshorizonten in aanmerking: 2030, 2040, 2050 en 2100. Deze horizonten zijn afgestemd op de levensduur van grote investeringen en nieuwe assets. Dit rechtvaardigt het hanteren van een uitgebreider tijdskader voor wat wij als de 'lange termijn' beschouwen: tussen 10 en 80 jaar.

6 Deze drempel stemt overeen met de Europees programma voor de bescherming van kritieke infrastructuur (EPCIP), de EPCIP-richtlijn en de definitie van kritieke infrastructuur.

CONTROLE

Elia Group **evalueert continu of haar aanpak omtrent risicobeheer adequaat is.** De evaluatieprocedures omvatten naast controleactiviteiten (die worden uitgevoerd als een onderdeel van onze normale bedrijfsoperaties) ook specifieke ad-hoc-beoordelingen van geselecteerde thema's.

Het interne auditteam speelt ook een belangrijke rol in deze controleactiviteiten, aangezien het onafhankelijke evaluaties uitvoert van belangrijke financiële en operationele procedures, alsook van risicobeperkende maatregelen. De resultaten van deze reviews worden aan het auditcomité gerapporteerd. Zo ondersteunen ze het auditcomité in het uitvoeren van haar opdracht: namelijk het toezicht op de efficiëntie van de interne controlesystemen, het risicobeheer en de processen voor de rapportering van de onderneming.

BEHEER VAN KLIMAATRISICO'S

Om het beheer van klimaatrisico's continu te verbeteren, heeft Elia Group uiteenlopende maatregelen ingevoerd. De voornaamste maatregel is het aanpakken van de onderliggende oorzaak van het risico, in plaats van enkel de gevolgen te behandelen.

Andere relevante maatregelen om het beheer van de klimaatrisico's te verbeteren, zijn o.a. het uitvoeren van een beoordeling van de klimaatkwetsbaarheid in overeenstemming met de taxonomievereisten van de EU, een benchmarking met andere TNB's, het evalueren van risico's conform de TCFD-aanbevelingen (Task Force on Climate-Related Financial Disclosures) en het beter in kaart brengen van tijdelijke en fysieke risico's voor onze netinstallaties, inclusief de maatregelen om onze weerbaarheid tegen hitte, overstromingen of stormen te verhogen. Daarnaast sturen we de ontwikkeling van verschillende klimaatscenario's bij. We hebben de kritieke bedrijfsrisico's en -opportuniteiten in kaart gebracht volgens de TCFD-categorieën. Bovendien informeren we meer over onze blootstelling aan klimaatgerelateerde risico's in de TCFD-informatie aan het einde van dit hoofdstuk.

RISICO: KLIMAATRISICO'S

BESCHRIJVING

De Groep is onderhevig aan bepaalde fysieke en overgangsgerelateerde klimaatrisico's. Indien er niet adequaat op wordt geanticipeerd, kunnen fysische klimaatrisico's leiden tot minder gunstige bedrijfsomstandigheden voor de activa van de Groep of zelfs tot beschadiging ervan. Dergelijke omstandigheden kunnen risicofactoren opwekken voor onvoorziene gebeurtenissen en verstoring van de bedrijfscontinuïteit. Voorts impliceert de overgang naar een koolstofarmere economie uitgebreide beleids-, juridische, technologische en marktveranderingen. Indien de Groep bovendien niet in staat is om te voldoen aan de relevante verwachtingen in verband met de decarbonisatiedoelstellingen die zij heeft gesteld, kan dit een negatieve impact hebben op haar reputatie.

BELANGRIJKSTE STRATEGISCHE INITIATIEVEN

Elia Group **pakt de voornaamste oorzaken van klimaatverandering aan** door het voortouw te nemen in de energietransitie en de decarbonisatie van de samenleving:

- **offshore evolutie;**
- **digitale transformatie;**
- **leidende rol in de energietransitie;**
- **realisatie van CAPEX.**

ONZEKERHEDEN

"Extreme weersomstandigheden zoals stormen, koudegolven, hittegolven, overstromingen, droogte en natuurbranden, die de infrastructuur kunnen beschadigen, belemmeren het beheer van het net en wekken risicofactoren op voor onvoorziene gebeurtenissen en verstoring van de bedrijfscontinuïteit.

De **ESG-regelgeving** verandert razendsnel. Het risico bestaat dat vereisten anders worden geïnterpreteerd en dat daardoor niet aan alle vereisten of verwachtingen wordt voldaan.

De invoering van **strenge regelgeving in verband met de uitstoot van broeikasgassen** zoals SF_6 kan leiden tot hogere onderhoudskosten, moeilijkheden om alternatieve technologieën te vinden of afschrijvingen van activa die niet volledig afgeschreven zijn.

Frequentere of ernstigere hittegolven kunnen tot minder goede werkomstandigheden leiden voor de teams die onze projecten uitvoeren. We moeten onze werkprocedures mogelijk aanpassen om de impact op het welzijn van onze medewerkers te beperken.

Kriticiteit

Tot hoog, afhankelijk van de decarbonisatiescenario. Het regelgevend kader kan bijvoorbeeld de grootste impact hebben bij een versnelde decarbonisatie.

Voornaamste geïmpacteerde tijdshorizon

Middellange en lange termijn

TCFD-CATEGORIEËN

Verandering van het risicoprofiel

=

RESPONS

ActNow richt zich op vijf dimensies die overeenstemmen met de SGD's (Sustainable Development Goals) van de Verenigde Naties.

Infrastructuurontwerp, waarbij rekening wordt gehouden met strenge weersomstandigheden en dat over al onze infrastructuurprojecten wordt uitgerold.

Beoordelingen van de kwetsbaarheid voor het klimaat overeenkomstig de taxonomievereisten van de EU.

2022 - Betere klimaatscenario's: gedetailleerder, een volledige reeks klimaatparameters en tijdshorizonten die zijn aangepast aan onze behoeften en de levensduur van onze infrastructuur. Zo kunnen we de kwetsbaarheid voor klimaatrisico's beter beoordelen, overeenkomstig de rapporteringsvereisten om geavanceerde klimaatscenario's te gebruiken.

LINK MET MATERIALITEITSINDEX

1. Bevoorradingszekerheid
2. Veilige en betrouwbare infrastructuur
3. Betrouwbaar, duurzaam en betaalbaar energiesysteem
4. Decarbonisatie

Link met bedrijfsactiviteiten: Systeemplanning | Ontwerp en bouw van infrastructuur | Netbeheer en -onderhoud

Link met TCFD-categorieën: Fysieke klimaatrisico's (acuut) | Bestaande verordening | Nieuwe verordening | Technologie

RISICO: BEVOORRADINGSZEKERHEID

BESCHRIJVING

De bevoorradingszekerheid kan op verschillende manieren worden beïnvloed: risico's met betrekking tot het evenwicht, onevenwicht tussen vraag en aanbod, adequacyrisico's bij een tekort aan elektriciteit, enz. Deze fenomenen kunnen nadelige gevolgen hebben, zoals het Afschakelen van Vermogen.

BELANGRIJKSTE STRATEGISCHE INITIATIEVEN	ONZEKERHEDEN	TCFD-CATEGORIEËN	RESPONS	LINK MET MATERIALITEITSINDEX
• Nieuwe diensten ontwikkelen die waarde creëren voor de consumenten in het energiesysteem • De infrastructuur van de toekomst bouwen en een duurzaam energiesysteem ontwikkelen en beheren	**Risico met betrekking tot het evenwicht** De groei van het aantal hernieuwbare bronnen die aangesloten zijn op Europese distributiesystemen en het aantal aansluitingen met grote offshore windparken creëren nieuwe uitdagingen voor het operationele netbeheer, vooral wat betreft de toegenomen volatiliteit van de energiestromen op ons net. **Adequacyrisico** De elektrificatie van andere sectoren in de hele samenleving zal leiden tot een groeiende vraag naar elektriciteit. De groei van hernieuwbare energiebronnen kan te traag zijn om aan deze stijgende vraag te voldoen. De gascrisis en de onbeschikbaarheid van kerncentrales in onze buurlanden zorgen voor groter adequacyrisico op korte termijn. **Kriticiteit** **Tot hoog:** de kriticiteit neemt toe wanneer slecht wordt geanticipeerd op de penetratiegraad van hernieuwbare energie en de sluiting van grote conventionele elektriciteitsproductie-eenheden. De kriticiteit wordt ook beïnvloed door de geopolitieke context **Voornaamste geïmpacteerde tijdshorizon** **Middellange en lange termijn**	 **Verandering van het risicoprofiel**	Nationale en internationale **samenwerking voor netbeheer.** Stresstest van het balancingrisico, nationale winter-/ noodplannen en plannen van ENTSO-E. **2022- wekelijkse adequacyrapportering** in België, gezien de beperkte beschikbaarheid van de Franse kerncentrales en gasvoorziening. In Duitsland werden **stresstests** van het elektriciteitssysteem (speciale analyses) uitgevoerd om de stabiliteit van het elektriciteitsnet in de winter 2022/2023 te waarborgen. Hervormingen van het marktontwerp **voor meer flexibiliteit.** Het potentieel voor **flexibele vraagsturing uitwerken.** Voorbereiding van een **geïntegreerde balancingmarkt** op EU-niveau, om zo nieuwe marktspelers aan te trekken en nieuwe technologieën en digitale en klantgerichte initiatieven te ontwikkelen. **Adequacy- en flexibiliteitsstudies** en nuttige informatie verstrekken aan de autoriteiten. **Capaciteitsvergoedingsmechanisme** in België om de bevoorradingszekerheid van het land op langere termijn te garanderen. Dimensie 1 van ons ActNow-programma: de **decarbonisatie van de energiesector versnellen.**	1 Bevoorradings-zekerheid 2 Betrouwbaar, duurzaam en betaalbaar energiesysteem

Link met bedrijfsactiviteitens: Systeemplanning | Systeembeheer | Marktwerking

Link met TCFD-categorieën: Markt | Energiebronnen | Weerbaarheid tegen fysieke risico's | Reputatierisico

RISICO: ONVOORZIENE GEBEURTENISSEN EN VERSTORINGEN VAN DE BEDRIJFSCONTINUÏTEIT

BESCHRIJVING

De transmissiesystemen die de Groep beheert, zijn uiterst betrouwbaar. Maar dat neemt niet weg dat onvoorziene gebeurtenissen (zogenaamde 'contingentie-incidenten') één of meer netelementen onbeschikbaar kunnen maken. In de meeste gevallen wordt, dankzij de vermaasde structuur van de netten, enkel de vlotte werking van het netwerk op de proef gesteld. In meer uitzonderlijke gevallen kunnen incidenten in het elektriciteitssysteem echter leiden tot verstoringen van de bedrijfscontinuïteit.

BELANGRIJKSTE STRATEGISCHE INITIATIEVEN

- De infrastructuur van de toekomst bouwen en een duurzaam elektriciteitssysteem ontwikkelen en beheren
- Nieuwe diensten ontwikkelen die waarde creëren voor de consumenten in het energiesysteem
- Groeien buiten de huidige perimeter om maatschappelijke waarde te creëren

ONZEKERHEDEN

Extreme weersomstandigheden
(zie klimaatrisico's).

Cyberaanvallen
(zie Cyber- & ICT-risico's).

Sabotage en terrorisme
Het transmissienet ligt geografisch wijdverspreid en is daarom blootgesteld aan daden van terrorisme of sabotage.

Storingen aan uitrusting
De waarschijnlijkheid dat onvoorziene gebeurtenissen zich voordoen, kan toenemen als er onvoldoende middelen worden geïnvesteerd in het onderhoud van apparatuur. Bovendien verdient offshore uitrusting bijzondere aandacht aangezien de Groep minder ervaring heeft met de gerelateerde technologie en aangezien de herstelmaatregelen complexer zijn.

Kriticiteit

Tot hoog in extreme scenario's

Voornaamste geïmpacteerde tijdshorizon

Alle tijdshorizonten

TCFD-CATEGORIEËN

Verandering van het risicoprofiel

=

RESPONS

Fysiek toegangsbeheer door veiligheidsonderzoeken van kritieke functies uit te voeren, de toegang tot schakelkamers en data-rooms te beperken en bijkomende beveiligingslagen voor kritieke infrastructuur te introduceren.

Implementatie van (IT-)beveiligingsmaatregelen zoals redundantie, waarmee rekening wordt gehouden bij het ontwerp van fysieke infrastructuur en servers. Voor kritieke toepassingen wordt een hoge beschikbaarheid voorzien.

Dankzij preventie-, voorbereidings- en noodmaatregelen, zoals plannen voor bedrijfscontinuïteit en herstel, kunnen we ons voorbereiden op crisissituaties en snel reageren. Er worden regelmatig crisisoefeningen gehouden.

Monitoring van de toestand van activa ondersteunt ook tijdige onderhoudsacties en vermindert de kans op ongeplande storingen

LINK MET MATERIALITEITSINDEX

1. Bevoorradings-zekerheid
2. Veilige en betrouwbare infrastructuur
3. Betrouwbaar, duurzaam en betaalbaar energiesysteem

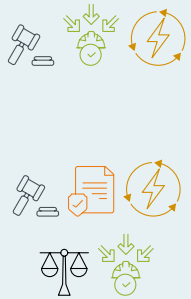
Link met bedrijfsactiviteiten: Systeemplanning | Ontwerp en bouw van infrastructuur | Netbeheer en -onderhoud | Systeembeheer | Marktwerking | Trusteeship | Diensten ter bevordering van de elektrificatie | Facilitators voor de bedrijfsactiviteiten

Link met TCFD-categorieën: Markt | Energiebronnen | Weerbaarheid tegen fysieke risico's | Reputatierisico's

RISICO: VERGUNNINGEN

BESCHRIJVING

De Groep is onderworpen aan milieu- en ruimtelijke ordeningswetten, alsook aan toegenomen publieke verwachtingen en bezorgdheden, die haar vermogen om relevante vergunningen te verkrijgen en zijn voorzien investeringsprogramma te realiseren, kunnen belemmeren of kunnen resulteren in extra kosten.

BELANGRIJKSTE STRATEGISCHE INITIATIEVEN	ONZEKERHEDEN	TCFD-CATEGORIEËN	RESPONS	LINK MET MATERIALITEITSINDEX
• De infrastructuur van de toekomst bouwen en een duurzaam elektriciteitssyteem ontwikkelen en beheren	**Vertraging bij vergunningen.** De noodzaak om dergelijke goedkeuringen en vergunningen binnen bepaalde termijnen te verkrijgen, vormt een belangrijke uitdaging voor de tijdige uitvoering van projecten ter ondersteuning de energietransitie. Bovendien kunnen deze goedkeuringen en vergunningen voor de rechtbank aangevochten worden, wat tot verdere vertragingen leidt. **Complexe en veranderende regelgevingen met betrekking tot het milieu en de bescherming van in het wild levende dieren.** Deze regionale, nationale en internationale regelgeving kan veranderen, wat kan leiden tot een strenger regulatoir kader of handhavingsbeleid. Het naleven van deze regelgevingen kan extra kosten met zich meebrengen voor de Groep en kan de projecten die zij uitvoert, vertragen. Deze kosten omvatten de uitgaven in verband met de invoering van preventieve of remediërende maatregelen of het nemen van aanvullende preventieve of remediërende maatregelen om te voldoen aan toekomstige wijzigingen in wet- of regelgeving. **Kriticiteit** Van **laag** tot **hoog** voor de belangrijkste projecten ter ondersteuning van de energietransitie **Voornaamste geïmpacteerde tijdshorizon** **Korte en middellange termijn** voor de belangrijkste projecten ter ondersteuning van de energietransitie	 **Verandering van het risicoprofiel** =	Tijdens de vergunningsfase van onze projecten verstrekken we tijdig de nodige informatie. Onze teams die de vergunningen aanvragen, hebben regelematig contact met de verschillende overheden. In het kader van belangrijke infrastructuurprojecten vergaderen we met belangrijke politieke stakeholders. We organiseren ook informatiesessies voor de gemeenschappen die betrokken zijn bij onze projecten. We zorgen voor transparantie voor externe experts die de relevantie van onze projecten en de geldigheid van onze technische keuzes moeten beoordelen. De Duitse regering heeft de wet gewijzigd om de vergunningsprocedures te versnellen en zo infrastructuurprojecten sneller uit te voeren. We brengen vogelbebakening aan op hoogspanningslijnen. Zo kunnen vogels de lijnen beter opmerken. In september 2022 hebben we voor het eerst drones gebruikt om vogelbebakening aan te brengen, een Belgische primeur. In bosrijke gebieden creëren we aan weerszijden van onze lijnen corridors. In het kader van het Europese LIFE-programma hebben we voor de corridors een ecologisch beheerssysteem ontwikkeld. ActNow geeft concretere voorbeelden van acties waarmee we de milieueffecten kunnen vermijden, verminderen en compenseren.	1 Betrouwbaar, duurzaam en betaalbaar energiesysteem 2 Ons ecosysteem behouden 3 Aanvaarding door de gemeenschap en engagement

Link met bedrijfsactiviteiten: Ontwerp en bouw van infrastructuur

Link met TCFD-categorieën: Bestaande verordeningn | Nieuwe verordeningn | Energiebronnen | Juridische risico's | Reputatierisico's

RISICO: CYBER & ICT

BESCHRIJVING

Ondanks alle voorzorgsmaatregelen van de Groep blijven ingrijpende storingen van de systeemhardware en -software, niet-naleving van processen en procedures, ICT-storingen, computervirussen, malware, cyberaanvallen, ongevallen of inbreuken op de veiligheid nog altijd mogelijk. Door de huidige geopolitieke context kunnen dergelijke gebeurtenissen zich vaker voordoen. Dergelijke gebeurtenissen zouden de continuïteit van de bevoorrading negatief beïnvloeden of kunnen leiden tot een inbreuk op de wettelijke of contractuele verplichtingen.

BELANGRIJKSTE STRATEGISCHE INITIATIEVEN

- De infrastructuur van de toekomst bouwen en een duurzaam elektriciteitssysteem ontwikkelen en beheren
- Nieuwe diensten ontwikkelen die waarde creëren voor de consumenten in het energiesysteem

ONZEKERHEDEN

Digitalisering en de invoering van nieuwe technologieën en baanbrekende initiatieven
De energietransitie gaat automatisch gepaard met meer digitalisering, IoT, connectiviteit, enz. Dit zal een grote impact hebben op de cyberrisico's waarmee we worden geconfronteerd. Bovendien kunnen nieuwe technologieën zoals langeafstandsrones of robots op hun beurt het potentiële risico op storingen of menselijke fouten en de impact van mogelijke ICT-storingen verhogen.

Gegevensbescherming
De Groep verzamelt en bewaart ook gevoelige gegevens, zoals haar eigen bedrijfsgegevens en die van haar leveranciers en zakenpartners. De Groep is onderworpen aan verschillende regels en voorschriften inzake privacy en gegevensbescherming, waaronder de Algemene Verordening Gegevensbescherming met betrekking tot persoonsgegevens en de NIS-richtlijn.

Kritieke infrastructuur
Als essentiële dienstverleners en beheerders van kritieke netinfrastructuur zijn de TNB's van Elia Group onderworpen aan Europese, nationale en sectorspecifieke regelgeving, zoals de EPCIP-richtlijn, de NIS-richtlijn, alsook aan toekomstige regelgevingen, zoals de richtlijn inzake de veerkracht van kritieke infrastructuur en de Network Code inzake Cybersecurity, die een zwaardere last leggen op de TNB's om potentiële fysieke beveiligings- en cyberbeveiligingsrisico's te identificeren, te beoordelen en te beheren.

Kriticiteit

Tot hoog in extreme omstandigheden

Voornaamste geïmpacteerde tijdshorizon

Alle tijdshorizonten

TCFD-CATEGORIEËN

Verandering van het risicoprofiel

RESPONS

Zie ook 'Onvoorziene gebeurtenissen'

Implementatie van preventieve, detectieve en reactieve IT-beveiligingsmaatregelen (bv. IT-segmentatie, redundantie, back-ups, failover-mechanismen).

Naleving van relevante regelgeving en implementatie van IT-beveiligingskaders (bv. ISO 27000).

Bewustmaking en opleiding van werknemers.

LINK MET MATERIALITEITSINDEX

1. Bevoorradings-zekerheid
2. Veilige en betrouwbare infrastructuur
3. Betrouwbaar, duurzaam en betaalbaar energiesysteem
4. Beveiliging van informatie en IT-systemen

Link met bedrijfsactiviteiten: Systeemplanning | Ontwerp en bouw van infrastructuur | Netbeheer en -onderhoud | Systeembeheer | Marktwerking | Trusteeship | Diensten ter bevordering van de elektrificatie | Facilitators voor de bedrijfsactiviteiten

Link met TCFD-categorieën: Markt | Energiebronnen | Reputatierisico's

RISICO: LEVERANCIER

BESCHRIJVING

De Groep is afhankelijk van een beperkt aantal leveranciers en hun vermogen om tijdig apparatuur en/of infrastructuurwerk van goede kwaliteit te leveren.

Elke annulering of vertraging in de voltooiing van haar projecten kan een nadelig effect hebben op haar bijdrage aan de energietransitie of haar duurzaamheidsprogramma, hetgeen op haar beurt een negatief effect kan hebben op de reputatie van de Groep.

BELANGRIJKSTE STRATEGISCHE INITIATIEVEN	ONZEKERHEDEN	TCFD-CATEGORIEËN	RESPONS	LINK MET MATERIALITEITSINDEX
• De infrastructuur van de toekomst bouwen & een duurzaam elektriciteitssyteem ontwikkelen en beheren	**Capaciteitsproblemen** Door de complexiteit van de infrastructuurwerken en elektrische apparatuur, de toenemende vraag op de markt naar specialisten en leveranciers, is het mogelijk dat de Groep onvoldoende leveranciers of leveringscapaciteit vindt om haar projecten op tijd en binnen het budget (of helemaal niet) te realiseren. **Knelpunten in de bevoorradingsketen, schaarste van (kritieke) grondstoffen en stijgingen van de grondstofprijzen** Deze elementen hebben geleid tot een aanzienlijke stijging van grondstof- en transportprijzen, die ook de bevoorradingsketen van haar leveranciers hebben beïnvloed en hebben geleid tot een algemene stijging van de inflatiepercentages. Dit werd onlangs nog verergerd door de gebeurtenissen in Oekraïne en de daaruit voortvloeiende toegenomen geopolitieke instabiliteit. Bovendien kan een economische tegenwind in combinatie met een verhoogde inflatie leiden tot insolventie van bepaalde leveranciers of partners waarvan de leveranciers afhankelijk zijn. Er moet worden opgemerkt dat inflatie wordt doorberekend in de tariefmethodologieën waaraan Elia en 50Hertz onderworpen zijn. **Kriticiteit** **laag** voor veel projecten, maar tot **hoog** als de belangrijkste projecten ter ondersteuning van de energietransitie worden getroffen. **Voornaamste geïmpacteerde tijdshorizon** **Korte en middellange termijn**	**Verandering van het risicoprofiel**	2022 - Verbeterde capaciteitsprognoses zodat bestellingen anticpatief geplaatst kunnen worden en de capaciteit voor kritieke apparatuur veiliggesteld kan worden. Maatregelen om nieuwe markten te verkennen, het aantal leveranciers uit te breiden en de ondersteuning voor nieuwe leveranciers te verbeteren. Interne expertise met betrekking tot kritieke technologieën en tools verder ontwikkelen. Harmonisatie van de apparatuurspecificaties om meer invloed te krijgen binnen de verzadigde markt van elektrische apparatuur. Ook de ontwikkeling van geharmoniseerde standaarden bevordert de efficiëntie en ondersteunt vereenvoudiging. De uitwerking van paraatheidsplannen voor toekomstige verstoringen.	1 Veilige en betrouwbare infrastructuur 2 Decarbonisatie 3 Afval tot een minimum beperken en circulariteit promoten 4 Verantwoorde governance-praktijken

Link met bedrijfsactiviteiten: Facilitators voor de bedrijfsactiviteiten | Ontwerp en bouw van infrastructuur | Netbeheer en -onderhoud

Link met TCFD-categorieën: Weerbaarheid tegen transitierisico's | Energiebronnen | Reputatierisico

RISICO: REGELGEVING

BESCHRIJVING

Alle wijzigingen aan de tariefmethodologieën, vergunningen en certificeringen voor het beheer van de netten of aan de trusteeverplichtingen waaraan de Groep onderworpen is, kunnen de inkomsten, winst en/of financiële positie van de Groep beïnvloeden. Dit kan op zijn beurt een negatieve impact hebben op de uitvoering van ons infrastructuurprogramma en onze tijdige bijdrage aan de energietransitie.

BELANGRIJKSTE STRATEGISCHE INITIATIEVEN

- De infrastructuur van de toekomst bouwen & een duurzaam elektriciteitssyteem ontwikkelen en beheren
- Nieuwe diensten ontwikkelen die waarde creëren voor de consumenten in het energiesysteem

ONZEKERHEDEN

Wijzigingen aan de tariefmethodologieën
Ongeveer 94% van de opbrengsten van de Groep worden gegenereerd door tarieven die van toepassing zijn op de elektriciteitsnetten die de Groep exploiteert. Deze worden bepaald door de tariefmethodologieën die door de regelgevers worden vastgesteld, doorgaans voor perioden van vier jaar in België en vijf jaar in Duitsland. Sommige parameters voor de bepaling van het regulatoir rendement zijn onderhevig aan onzekerheden. Ongunstige wijzigingen aan tarieven kunnen een negatieve invloed hebben op het infrastructuurprogramma voor de energietransitie. In België heeft de CREG de nieuwe tariefmethodologie voor de periode 2024-2027 goedgekeurd. Het betreffende tariefdossier wordt in 2023 ingediend en moet door de regulator worden goedgekeurd.

Wijziging van TNB-vergunningen en certificeringen
De exploitatie van de gereglementeerde activiteiten van de Groep is afhankelijk van licenties, vergunningen, vrijstellingen en ontheffingen. Deze kunnen worden ongetrokken of gewijzigd of bijkomende voorwaarden kunnen worden opgelegd voor de gereguleerde activiteiten van de Groep.

Kriticiteit

Gemiddeld tot hoog

Voornaamste geïmpacteerde tijdshorizon

Middellange termijn

TCFD-CATEGORIEËN

Verandering van het risicoprofiel

=

RESPONS

Regelmatig contact met Europese en nationale autoriteiten.

Proactief anticiperen op nieuwe richtlijnen & voorschriften.

Lidmaatschap van ENTSO-E, dat kan zorgen voor belangenbehartiging voor veranderingen die zijn afgestemd op onze strategie.

Het veiligstellen van de bevoorradingszekerheid en een verbeterde en versnelde CAPEX zijn onze topprioriteiten.

Er zijn sterke governance-processen met een focus op compliance met regulerende besluiten.

LINK MET MATERIALITEITSINDEX

1. Bevoorradings-zekerheid
2. Veilige en betrouwbare infrastructuur
3. Decarbonisatie

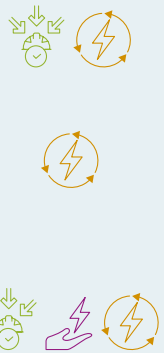
Link met bedrijfsactiviteiten: Systeemplanning | Ontwerp en bouw van infrastructuur | Netbeheer en -onderhoud | Systeembeheer | Marktwerking | Trusteeship | Diensten ter bevordering van de elektrificatie | Facilitators voor de bedrijfsactiviteiten

Link met TCFD-categorieën: Markt | Energiebronnen | Reputatierisico

RISICO: FINANCIERING

BESCHRIJVING

Het vermogen van de Groep en haar filialen om toegang te krijgen tot wereldwijde financieringsbronnen om hun behoeften voor de financiering van hun plannen te dekken en hun bestaande schulden te herfinancieren, is een sleutelcomponent van het bedrijfs- en strategisch plan van de Groep. Een lagere kredietrating van één van de entiteiten van de Groep en/of slechtere ratio eigen vermogen/schuld kunnen een negatieve impact hebben op de financiële positie en het (her)financierend vermogen van de Groep.
Daarnaast kan de ontwikkeling van nieuwe activiteiten buiten de gereguleerde thuismarkten van de Groep leiden tot minder voorspelbare resultaten en kasstromen en ook een impact hebben op onze financieringsbehoeften.
Tot slot kunnen trusteeverplichtingen het werkkapitaal van de Groep negatief beïnvloeden.

BELANGRIJKSTE STRATEGISCHE INITIATIEVEN	ONZEKERHEDEN	TCFD-CATEGORIEËN	RESPONS	LINK MET MATERIALITEITSINDEX
• De infrastructuur van de toekomst bouwen & een duurzaam elektriciteitssyteem ontwikkelen en beheren • Nieuwe diensten ontwikkelen die waarde creëren voor de consumenten in het energiesysteem • Buiten onze de huidige perimeter groeien om maatschappelijke waarde te creëren	Een verlaging van de kredietrating van de Groep of haar filialen zou een invloed kunnen hebben op hun vermogen om toegang te krijgen tot de kapitaalmarkten en op hun financiële positie. De impact van bepaalde **trusteeverplichtingen** op het werkkapitaal. Als onderdeel van hun rol als TNB vervullen ETB en 50Hertz een rol van trusteeship. Dit omvat het beheer en de coördinatie van bepaalde nationale of regionale heffingssystemen in naam van de betrokken autoriteiten, meestal met betrekking tot de financiële steun voor de ontwikkeling van hernieuwbare energie. Voor zover er een tijdelijk verschil zou kunnen zijn tussen het aangaan van dergelijke kosten en de recuperatie daarvan, zouden de kosten door de Groep moeten worden geprefinancierd, en kunnen ze bijgevolg een tijdelijke impact hebben op haar werkkapitaal. De huidige volatiele markten kunnen de gemaakte energiekosten verhogen. Indien de Groep succesvol is in haar **strategie van niet-organische groei,** kan dit leiden tot verminderde voorspelbaarheid en hogere volatiliteit in haar inkomsten en bijkomende financiële schuld op het niveau van de vennootschap. **Kriticiteit** Gemiddeld **Voornaamste geïmpacteerde tijdshorizon** **Korte en middellange termijn**	 **Verandering van het risicoprofiel**	Afgescheiden groepsstructuur met afzonderlijke S&P-kredietrating voor Elia Transmission Belgium, Elia Group en Eurogrid. Gediversifieerde (en groene) financieringsbronnen in eigenvermogens- en schuldinstrumenten en een goed evenwicht bij de looptijden van de financiering. Dagelijks liquiditeitenbeheer op korte termijn en beschikbaarheid van kredietlijnen en handelspapierprogramma's om dringende liquiditeitsbehoeften te voorzien. Betrokkenheid bij het ontwerpen van regelgevende mechanismes en trusteeships.	1 Betrouwbaar, duurzaam en betaalbaar energiesysteem 2 Decarbonisatie

Link met bedrijfsactiviteiten: Facilitators voor de bedrijfsactiviteiten | Diensten ter bevordering van de elektrificatie | Trusteeship

Link met TCFD-categorieën: Reputatierisico | Energiebronnen | Producten/diensten

RISICO: TALENT

BESCHRIJVING

Een gebrek aan gekwalificeerd personeel kan leiden tot onvoldoende expertise en knowhow om de strategische doelstellingen van de Groep te verwezenlijken.

Als de Groep er niet in slaagt over voldoende personeel en deskundigheid te beschikken zal, gezien de zeer gespecialiseerde en complexe aard van haar activiteiten, het risico dat de uitvoering van haar strategie mislukt, toenemen (vertraging, mislukken van het beheer van de toenemende complexiteit van de netexploitatie, vertraging in de realisatie van de CAPEX die de energietransitie ondersteunt, enz.).

BELANGRIJKSTE STRATEGISCHE INITIATIEVEN

- De infrastructuur van de toekomst bouwen & een duurzaam elektriciteitssyteem ontwikkelen en beheren
- Nieuwe diensten ontwikkelen die waarde creëren voor de consumenten in het energiesysteem
- Groeien buiten de huidige perimeter om maatschappelijke waarde te creëren

ONZEKERHEDEN

Talent aantrekken en behouden
Om haar ontwikkeling en digitale transformatie te ondersteunen, moet de Groep erin slagen de nodige specifieke technische expertise aan te trekken en te behouden.

Welzijn
De samenleving heeft grote verwachtingen over onze rol in de energietransitie. Deze verwachtingen, gecombineerd met volatiele energiemarkten, leggen een aanzienlijke druk op onze teams en kunnen een negatieve invloed hebben op het welzijn van onze medewerkers.

Cultuur en strategie op elkaar afstemmen
De cultuur en de medewekers moeten volledig worden afgestemd op de strategie van de Groep om deze met succes te implementeren. Het afstemmen van de bedrijfscultuur vergt echter tijd.

Kriticiteit

Gemiddeld

Voornaamste geïmpacteerde tijdshorizon

Korte en middellange termijn

TCFD-CATEGORIEËN

Verandering van het risicoprofiel

=

RESPONS

Het nieuw werkbeleid biedt een flexibel kader waarin thuiswerk mogelijk is. Dit garandeert een gezond evenwicht tussen virtuele en fysieke interacties, tussen werk en privé. Bovendien steunen we op die manier ook onze duurzaamheidsambities, door de CO_2-uitstoot van het vervoer te beperken.

Gesprekken tussen werkgever en werknemer
We praten regelmatig met onze medewerkers over mogelijke problemen die ze op de werkvloer ervaren. Aan de hand van deze gesprekken kunnen wij ons werkbeleid verder ontwikkelen.

Initiatieven rond diversiteit, gelijke kansen en inclusie
Diversiteit en inclusie zijn een prioriteit voor onze Groep. Onze aanwervingsprocessen zijn ontworpen om inclusieve werving te ondersteunen. Onze organisatie wil ook inclusief leiderschap en een open en ethische bedrijfscultuur bevorderen.

Een versterkte focus op cultuur
Er wordt momenteel een programma uitgerold om de leiderschapscompetenties te versterken.

Welzijnsinitiatieven
Het welzijn van onze medewerkers is essentieel voor onze Groep. Het is de scope van ons Care 4 Energy-programma. Onze medewerkers kunnen gebruikmaken van verschillende middelen, gaande van publicaties over ergonomisch werken thuis tot ondersteuning op maat via een welzijnsverantwoordelijke of psycholoog. De groep ondersteunt ook de deelname van haar medewerkers aan sportactiviteiten en organiseert regelmatig enquêtes om de welzijnssituatie bij haar medewerkers te monitoren.

LINK MET MATERIALITEITSINDEX

1. Bevoorradings-zekerheid
2. Veilige en betrouwbare infrastructuur
3. Betrouwbaar, duurzaam en betaalbaar energiesysteem
4. Decarbonisatie
5. Gezondheid, veiligheid en welzijn op het werk
6. Aanwerving en ontwikkeling van talent
7. Divers en inclusief personeels-bestand

Link met bedrijfsactiviteiten: Systeemplanning | Ontwerp en bouw van infrastructuur | Netbeheer en -onderhoud | Systeembeheer | Marktwerking | Trusteeship | Diensten ter bevordering van de elektrificatie | Facilitators voor de bedrijfsactiviteiten

Link met TCFD-categorieën: Markt | Energiebronnen | Reputatierisico

RISICO: VEILIGHEID & GEZONDHEID

BESCHRIJVING Ongevallen, gebreken bij activa of externe aanvallen kunnen mensen schaden, wat kan leiden tot aansprakelijkheid.

BELANGRIJKSTE STRATEGISCHE INITIATIEVEN	ONZEKERHEDEN	TCFD-CATEGORIEËN	RESPONS	LINK MET MATERIALITEITSINDEX
• De infrastructuur van de toekomst bouwen & een duurzaam elektriciteitssyteem ontwikkelen en beheren • Groeien buiten de huidige perimeter om maatschappelijke waarde te creëren	**Menselijke fouten** Zelfs de meest bekwame en best opgeleide medewerkers kunnen fouten maken. **Contractorsrisico** Als onze onderaannemers onvoldoende oog hebben voor veiligheid, neemt de kans op gevaarlijke situaties toe. " **Offshore veiligheidsrisico** Door de moeilijke bereikbaarheid van offshore platformen is het moeilijk om tijdig interventies te plannen. **Welzijn** Hoe meer welzijn op het werk, hoe beter onze medewerkers zich kunnen concentreren en hoe beter ze gevaarlijke situaties kunnen inschatten. X (zie klimaatrisico) **Kriticiteit** Tot hoog **Voornaamste geïmpacteerde tijdshorizon** **Alle**	 **Verandering van het risicoprofiel** =	**Veiligheidssystemen en -processen** De Groep en elk van haar relevante filialen hebben een Globaal Preventieplan ontwikkelt dat bestaat uit een gezondheids- en veiligheidssysteem, proces- en procedurebeheer en toepassingen voor opvolging van ongewenste gebeurtenissen, proactieve sitebezoeken en een ondersteunende preventiehouding. 50Hertz heeft het ISO-certificaat ISO450001. **Sterke veiligheidscultuur** Er wordt actie ondernomen in de richting van een goede veiligheidscultuur. Zo willen we een constructieve en veilige omgeving creëren om verantwoord gedrag aan te moedigen (Veiligheidscultuurladder bij Elia Transmission Belgium). Daarnaast worden specifieke acties ondernomen die vooral gericht zijn op specifieke situaties en/of werknemers (bijv. het project 'projectveiligheid met contractors'). **Voor welzijnsinitiatieven zie 'Talentrisico'.**	1 Veilige en betrouwbare infrastructuur 2 Gezondheid, veiligheid en welzijn op het werk

Link met bedrijfsactiviteiten: Ontwerp en bouw van infrastructuur | Netbeheer en -onderhoud | Diensten ter bevordering van de elektrificatie

Link met TCFD-categorieën: Energiebronnen | Fysieke klimaatrisico's

OPPORTUNITEITEN: : GROENE FINANCIERING

		TCFD-CATEGORIEËN
BESCHRIJVING	Als we klimaatverandering succesvol in ons bedrijfsmodel kunnen verankeren, krijgen we toegang tot financieringen op basis van ESG-criteria. Daardoor kunnen wij gemakkelijker onze infrastructuurportefeuille financieren. Als we de EU-taxonomie voldoende naleven, hebben we bovendien een ruimere financiële basis en kunnen we gemakkelijker eigen en vreemd vermogen aantrekken	

BELANGRIJKSTE STRATEGISCHE INITIATIEVEN	**ONZEKERHEDEN**		**RESPONS**	**LINK MET MATERIALITEITSINDEX**
• De infrastructuur van de toekomst bouwen & een duurzaam elektriciteitssyteem ontwikkelen en beheren • Nieuwe diensten ontwikkelen die waarde creëren voor de consumenten in het energiesysteem • Groeien buiten de huidige perimeter om maatschappelijke waarde te creëren “	**Onduidelijke of veranderende vereisten** met betrekking tot niet-financiële rapportering. **Een groot aantal niet-financiële kaders die** mogelijk tegenstrijdig zijn of lasten met zich kunnen meebrengen. **Kriticiteit** Gemiddeld **Voornaamste geïmpacteerde tijdshorizon** **Middellange termijn**	**Verandering van het risicoprofiel** =	**Rapportering overeenkomstig de EU-taxonomie** **De Groep was één van de eerste TNB’s die een EU Taxonomy case study heeft gepubliceerd in november 2021.** **2022 - Continue verbetering van klimaatscenario’s** **Hiermee kan de kwetsbaarheid voor klimaatrisico’s beter worden beoordeeld, overeenkomstig de rapporteringsvereisten om state-of-the-art klimaatscenario’s te gebruiken.** **2022 - Anticiperen op nieuwe vereisten (CSRD, ...)** **Dit omvat bijvoorbeeld een betere risicorapportering die de afstemming met TCFD-principes bevordert, aangezien ze sterk verbonden zijn met CSRD.**	1 Betrouwbaar, duurzaam en betaalbaar energiesysteem 2 Decarbonisatie 3 Ons ecosysteem behouden 4 Gezondheid, veiligheid en welzijn op het werk 5 Transparante en open communicatie met stakeholders

Link met bedrijfsactiviteiten: Ontwerp en bouw van infrastructuur

Link met TCFD-categorieën: Reputatierisico | Markt | Bestaande regelgeving | Nieuwe regelgeving

OPPORTUNITEITEN: EXPERTISE VERWORVEN IN BELGIË EN DUITSLAND BENUTTEN

TCFD-CATEGORIEËN

BESCHRIJVING

De energietransitie ondersteunen buiten onze gereguleerde binnenlandse markten (vooral via offshore ontwikkeling) kan zorgen voor nieuwe groeikansen voor de Groep.

BELANGRIJKSTE STRATEGISCHE INITIATIEVEN	ONZEKERHEDEN	RESPONS	LINK MET MATERIALITEITSINDEX
• De infrastructuur van de toekomst bouwen & een duurzaam elektriciteitssyteem ontwikkelen en beheren • Groeien buiten de huidige perimeter om maatschappelijke waarde te creëren	**Bijzonderheden per land** Een goed inzicht in lokale markten, vergoedingsmechanismen, vergunningsprocessen en het beheer van belanghebbenden maakt deel uit van ons risicobeheerproces en draagt bij tot het nemen van investeringsbeslissingen en het succesvol uitvoeren van projecten." **Concurrentie** met andere spelers, in het bijzonder met spelers met een lokale aanwezigheid in andere segmenten van onze waardeketen. Specifieke **risicobeoordelingen van leveranciers** (bijvoorbeeld de capaciteit van offshore uitrusting) worden ook ingeperkt. Het **partnerschapsrisico** omvat de ethische normen en financiële positie van onze partners. **Kriticiteit** Gemiddeld **Verandering van het risicoprofiel** ↗ **Voornaamste geïmpacteerde tijdshorizon** **Middellange termijn**	De Groep heeft een offshore strategie. Dit heeft onder meer geleid tot de oprichting van WindGrid in 2022: een filiaal dat voortbouwt op de offshore expertise van Elia en 50Hertz. EGI, een ander dochterbedrijf, biedt consultancydiensten aan internationale klanten aan. De opbouw van kennis over landen door samen te werken met lokale actoren en analyses van regelgevende kaders. Actief bedrijfsontwikkelingskansen verkennen.	1 Bevoorradings-zekerheid 2 Veilige en betrouwbare infrastructuur 3 Betrouwbaar, duurzaam en betaalbaar energiesysteem 4 Decarbonisatie 5 Aanvaarding door de gemeenschap en engagement 6 Transparante en open communicatie met stakeholders 7 Verantwoorde governance-praktijken

Link met bedrijfsactiviteiten: Systeemplannin; Ontwerp en bouw van infrastructuur; Marktwerking; Diensten ter bevordering van de elektrificatie

Link met TCFD-categorieën: Reputatierisico; Markt; Producten/dienstens; Energiebron

OPPORTUNITEITEN: NETWERKINFRASTRUCTUURPROJECTEN VOOR DE ENERGIETRANSITIE

TCFD-CATEGORIEËN

BESCHRIJVING

Door netwerkinfrastructuurprojecten uit te voeren, ondersteunen we de energietransitie en de ontwikkeling van Europese markten en vergroten we de Europese bevoorradingszekerheid. Kortom, de Groep werkt in het belang van de samenleving. Omdat steeds meer industriële spelers en eindgebruikers toegang willen tot groene energie, wordt netwerkinfrastructuur om deze energie te transporteren steeds belangrijker.

BELANGRIJKSTE STRATEGISCHE INITIATIEVEN

- De infrastructuur van de toekomst bouwen & een duurzaam elektriciteitssyteem ontwikkelen en beheren
- Groeien buiten de huidige perimeter om maatschappelijke waarde te creëren

ONZEKERHEDEN

Anticiperen op toekomstige
infrastructuurnoden Er bestaan nog onzekerheden over de timing van de energietransitie, zoals de snelheid waarmee elektrische voertuigen in het systeem worden geïntegreerd, de snelheid waarmee industriële processen worden geëlektrificeerd en de timing voor de wijdverspreide invoering van warmtepompen.

Kriticiteit

Hoog

Voornaamste geïmpacteerde tijdshorizon

Korte en middellange termijn

Verandering van het risicoprofiel

=

RESPONS

De toekomstige elektriciteitsbehoeften ramen
Dit omvat langetermijnstudies over de integratie van elektrische voertuigen of adequacy- en flexibiliteitsstudies.

Een verhoogde CAPEX afleveren
Kwaliteitsvolle implementatie van federale ontwikkelingsplannen.

Risicobeheer van infrastructuurprojecten om kwalitatief hoogstaande projecten tijdig en binnen het budget af te leveren.

De harmonisatie van apparatuurspecificaties om meer invloed te hebben in een verzadigde markt van elektrische apparatuur. Bovendien zorgt de ontwikkeling van geharmoniseerde normen voor meer efficiëntie en vereenvoudiging.

LINK MET MATERIALITEITSINDEX

1. Bevoorradings-zekerheid
2. Veilige en betrouwbare infrastructuur
3. Veilig, duurzaam en betaalbaar energiesysteem
4. Decarbonisatie
5. Onze ecosystemen behouden
6. Aanvaarding door de gemeenschap en engagement
7. Transparante en open communicatie met stakeholders
8. Verantwoorde governance-praktijken

Link met bedrijfsactiviteiten: Systeemplanning | Ontwerp en bouw van infrastructuur

Link met TCFD-categorieën: Markt | Energiebronnen

OPPORTUNITEITEN: DIGITALISERING OM DE TOENEMENDE COMPLEXITEIT TE BEHEREN

TCFD-CATEGORIEËN

BESCHRIJVING

Elia Group is van mening dat er nood is aan een nieuwe manier om het toekomstige elektriciteitssysteem te beheren om maximaal voordeel te halen uit de energietransitie. Dit zal mogelijk worden gemaakt door digitalisering van het elektriciteitssysteem, waarbij alle elektrische toestellen en de spelers in het systeem met elkaar verbonden worden. De opkomst van nieuwe digitale technologieën zal onze mogelijkheden om gegevens te verzamelen, over te dragen, te verwerken en te visualiseren, verbeteren. Bovendien zal het zorgen voor een automatisatie van het beheer van het energiesysteem.

BELANGRIJKSTE STRATEGISCHE INITIATIEVEN	ONZEKERHEDEN		RESPONS	LINK MET MATERIALITEITSINDEX
• De infrastructuur van de toekomst bouwen & een duurzaam elektriciteitssyteem ontwikkelen en beheren • Nieuwe diensten ontwikkelen die waarde creëren voor de consumenten in het energiesysteem • Groeien buiten de huidige perimeter om maatschappelijke waarde te creëren	**Snelheid van de transformatie** van interne processen en de samenleving. **Cyberaanvallen** Als de digitalisering niet goed wordt geïmplementeerd, kan dit leiden tot nieuwe kwetsbaarheden, wat het net kan blootstellen aan cyberaanvallen. **Kriticiteit** Hoog **Voornaamste geïmpacteerde tijdshorizon** **Middellange en lange termijn**	**Verandering van het risicoprofiel**	Ontwikkeling van een nieuw digitaal regelsysteem: het Modular Control Centre System (MCCS). De introductie van een consumentgericht marktontwerp om de hindernissen van het huidige marktontwerp aan te pakken. Door deze hindernissen kunnen kleine flexibiliteitsassets niet deelnemen aan de markt. Zie ook 'Consumer Empowerment'. Nieuwe technologieën omarmen zoals cloud, big data, IoT, AI en blockain.	1 Bevoorradings-zekerheid 2 Veilige en betrouwbare infrastructuur 3 Betrouwbaar, duurzaam en betaalbaar energiesysteem 4 Decarbonisatie

Link met bedrijfsactiviteiten: Systeemplanning; Ontwerp en bouw van infrastructuur; Netbeheer en -onderhoud; Systeembeheer; Marktwerking; Trusteeship; Diensten ter bevordering van de elektrificatie; Facilitators voor de bedrijfsactiviteiten

Link met TCFD-categorieën: Efficiëntie van middelen; Energiebronnen; Markt

OPPORTUNITEITEN: OPLEIDING

TCFD-CATEGORIEËN

BESCHRIJVING

Naarmate onze activiteiten digitaliseren, hebben we meer expertise nodig. We kunnen voor deze expertise zorgen door onze werknemers bij te scholen. Door middel van opleidingen verbeteren het performancemanagement op de werkplek en de vaardigheden van het personeel. Door onze werknemers op te leiden, vergroot ook hun kennis, wat uiteindelijk voor meer werktevredenheid kan zorgen.

BELANGRIJKSTE STRATEGISCHE INITIATIEVEN	ONZEKERHEDEN		RESPONS	LINK MET MATERIALITEITSINDEX
• De infrastructuur van de toekomst bouwen & een duurzaam elektriciteitssyteem ontwikkelen en beheren • Nieuwe diensten ontwikkelen die waarde creëren voor de consumenten in het energiesysteem • Groeien buiten de huidige perimeter om maatschappelijke waarde te creëren	**Het vermogen van werknemers om om te gaan met veranderingen en nieuwe vaarigheden toe te passen.** **Kriticiteit** Gemiddeld **Voornaamste geïmpacteerde tijdshorizon** **Midellange of lange termijn**	**Verandering van het risicoprofiel** =	Via de Elia Academy worden onze medewerkers opgeleid op diverse domeinen zoals technische, economische en soft skills, IT of talenkennis. De Elia Group Digital Academy en onze Digital Online Training School (DOTS) bieden leertrajecten aan om binnen de hele Groep de digitale vaardigheden verder te ontwikkelen. Wendbaarheid van onze processen.	1 Gezondheid, veiligheid en welzijn op het werk 2 Aanwerving en ontwikkeling van talent

Link met bedrijfsactiviteiten: Systeemplanning | Ontwerp en bouw van infrastructuur | Netbeheer en -onderhoud | Systeembeheer | Marktwerking | Trusteeship | Diensten ter bevordering van de elektrificatie | Facilitators voor de bedrijfsactiviteiten

Link met TCFD-categorieën: Efficiëntie van middelen | Energiebronnen | Markt

OPPORTUNITEITEN: DIVERSITEIT EN INCLUSIE

		TCFD-CATEGORIEËN		
BESCHRIJVING	Via nieuwe werkwijzen en initiatieven voor diversiteit, gelijke kansen en inclusie kan de Groep nieuwe talenten aantrekken, haar prestaties verbeteren en veerkrachtiger worden. Het samenkomen van verschillende achtergronden en mindsets bevordert innovatieve karakter van de Groep; een eigenschap dat we verder willen ontwikkelen.			
BELANGRIJKSTE STRATEGISCHE INITIATIEVEN	**ONZEKERHEDEN**		**RESPONS**	**LINK MET MATERIALITEITSINDEX**
• De infrastructuur van de toekomst bouwen & een duurzaam elektriciteitssyteem ontwikkelen en beheren • Nieuwe diensten ontwikkelen die waarde creëren voor de consumenten in het energiesysteem • Groeien buiten de huidige perimeter om maatschappelijke waarde te creëren	**Onze werkprocessen aanpassen aan de behoeften van nieuwe medewerkers.** **De groep als aantrekkelijke werkgever.** **Kriticiteit** Gemiddeld **Voornaamste geïmpacteerde tijdshorizon** **Middellange en lange termijn**	**Verandering van het risicoprofiel** =	Diversiteit, gelijke kansen en inclusie (DEI) maakt integraal deel uit van onze talentmanagementstrategie. Zo heeft de Groep een DEI-roadmap ontwikkeld en interne DEI-ambassadeurs aangesteld. Onze aanwervingsprocessen zijn ontworpen om inclusieve werving te ondersteunen. Onze organisatie wil ook inclusief leiderschap bevorderen. 2022 - Organisatie van sensibiliseringssessies over inclusie van mensen met een beperking.	1 Gezondheid, veiligheid en welzijn op het werk 2 Aanwerving en ontwikkeling van talent 3 Divers en inclusief personeels-bestand

Link met bedrijfsactiviteiten: Facilitators voor de bedrijfsactiviteiten

Link met TCFD-categorieën: Markt | Energiebronnen | Reputatierisico

OPPORTUNITEITEN: CONSUMER EMPOWERMENT

		TCFD-CATEGORIEËN		
BESCHRIJVING	Als de consumenten de juiste marktsignalen krijgen, kunnen zij helpen het systeem en het net in evenwicht te houden door hun elektriciteitsverbruik aan te passen aan het aanbod.			
BELANGRIJKSTE STRATEGISCHE INITIATIEVEN	**ONZEKERHEDEN**		**RESPONS**	**LINK MET MATERIALITEITSINDEX**
• Nieuwe diensten ontwikkelen die waarde creëren voor de consumenten in het energiesysteem.	**Snelheid van de digitalisering, aangezien** digitalisering de positie van de consument versterkt. **Tijd om tot een akkoord te komen met betrokken partijen,** zoals (bijvoorbeeld) DNB's en autofabrikanten.. **Kriticiteit** Hoog **Voornaamste geïmpacteerde tijdshorizon** **Middellange termijn**	**Verandering van het risicoprofiel** =	Klantgerichte initiatieven zoals ons op de verbruiker gerichte marktontwerp dat massale deelname en flexibiliteit aan de vraagzijde wil bevorderen. Zie ook Digitaliseringsopportuniteit 2022 - Partnerschap met BESIX om slimme gebouwen een actieve rol te geven in het elektriciteitssysteem. 2022 - Elia Group, re.alto en Elli (Volkswagen Group) starten samenwerking om de integratie van elektrische voertuigen in het net en de verdere decarbonisering van de samenleving te versnellen. 2022 - verslag van Delta Energy & Environment over het flexibiliteitspotentieel van de consument in België. In dit verslag wordt het potentieel voor een belastingverschuiving en vermindering van de piekbelasting geanalyseerd.	1 Bevoorradings-zekerheid 2 Veilig, duurzaam en betaalbaar energiesysteem 3 Decarbonisatie 4 Aanvaarding door de gemeenschap en engagement 5 Beveiliging van informatie en IT-systemen

Link met bedrijfsactiviteiten: Systeemplanning | Marktwerking | Diensten ter bevordering van de elektrificatie

Link met TCFD-categorieën: Markt | Energiebronnen | Producten/diensten

11.2 INTERN CONTROLESYSTEEM

GRI 2-15, GRI 2-16, GRI 2-26

ORGANISATIE VAN DE INTERNE CONTROLE

Het intern controlesysteem van Elia Group ondersteunt de borging van risicoprocessen van de onderneming en berust op duidelijk omschreven rollen en verantwoordelijkheden op alle niveaus van de organisatie.

Overeenkomstig de statuten van Elia Group richtte de raad van bestuur een college van dagelijks bestuur en uiteenlopende comités op om te helpen bij de uitoefening van zijn verantwoordelijkheden: het auditcomité, het strategisch comité, het vergoedingscomité en het benoemingscomité.

Het auditcomité is overeenkomstig artikel 7:99 van het Belgische Wetboek van vennootschappen en verenigingen en de statuten, in het bijzonder belast met punten (ii), (iii), (iv), (v). Het auditcomité werd door de raad belast met volgende hoofdtaken:

(i) controleren van de rekeningen en controle uitoefenen op het budget;

(ii) controleren van het financiële rapporteringsproces;

(iii) controleren van de efficiëntie van de interne controle- en risicobeheerssystemen van het bedrijf;

(iv) controleren van het interne auditproces en zijn efficiëntie;

(v) controleren van de statutaire audit van de jaarlijkse en geconsolideerde rekeningen, inclusief de follow-up van kwesties die worden aangekaart of aanbevelingen die worden gemaakt door externe auditors;

(vi) beoordelen en controleren van de onafhankelijkheid van externe auditors,

(vii) een voorstel uitwerken om aan de raad van bestuur voor te leggen m.b.t. de (her)benoeming van de statutaire auditors, alsook aanbevelingen formuleren voor de raad van bestuur m.b.t. hun aanstellingsvoorwaarden;

(viii) controleren van de aard en de omvang van de niet-auditdiensten verleend door de statutaire auditors;

(ix) beoordelen van de efficiëntie van het externe auditproces.

Het auditcomité komt in principe om de drie maanden bijeen.

VOORNAAMSTE CONTROLE-ACTIVITEITEN

Elia Group heeft **interne controlemechanismen** ingevoerd op verschillende organisatieniveaus om de naleving te waarborgen van normen en interne procedures die erop gericht zijn om de geïdentificeerde risico's op de juiste manier te beheren.

Enkele voorbeelden:

(i) een duidelijke **taakverdeling** om te vermijden dat één enkele persoon een transactie initieert, goedkeurt en registreert; met het oog daarop werden beleidslijnen voor de toegang tot de informatiesystemen opgesteld en bevoegdheden gedelegeerd;

(ii) een **auditspoor** wordt in de interne processen geïntegreerd om de eindresultaten te kunnen linken met de onderliggende transacties;

(iii) **gegevensbeveiliging en -integriteit** door een correcte toekenning van rechten;

(iv) **gepaste documentatie van de procedures** via de intranetapplicatie 'Business Process Excellence' die het beleid en de procedures centraliseert. De departementsverantwoordelijken moeten ervoor zorgen dat controleactiviteiten geïmplementeerd worden met betrekking tot de inherente risico's van hun departement.

11.3 INTERN CONTROLE- EN RISICOBEHEERSSYSTEEM BETREFFENDE HET FINANCIËLE RAPPORTERINGSPROCES

De financiële rapporteringsdoelstellingen zijn

(i) waarborgen dat de financiële rekeningen conform zijn met de algemeen aanvaarde boekhoudprincipes;

(ii) waarborgen dat de informatie die in de financiële resultaten wordt weergegeven, transparant en juist is;

(iii) boekhoudprincipes gebruiken die gepast zijn voor de sector en de transacties van de onderneming;

(iv) Instaan voor de juistheid en betrouwbaarheid van de financiële resultaten.

De transmissieactiviteiten van Elia Transmission Belgium NV en 50Hertz Transmission GmbH die verbonden zijn met hun fysieke installaties dragen in belangrijke mate bij aan de financiële resultaten van de Groep. Bijgevolg werden gepaste procedures en controles ingevoerd zodat we over een volledige en realistische inventaris van de fysieke installaties beschikken.

ROLLEN EN VERANTWOORDELIJKHEDEN

Het departement Accounting & Finance staat onder toezicht van de Chief Financial Officer (CFO) en is belast met de **statutaire financiële en fiscale rapportering en de consolidatie** van de dochtervennootschappen van Elia Group.

Het departement Finance ondersteunt het college van dagelijks bestuur door tijdig de correcte en betrouwbare financiële informatie ter beschikking te stellen die nodig is voor de besluitvorming (betreffende de opvolging van de rentabiliteit van de activiteiten) en het efficiënt beheer van de financiële diensten van de onderneming. De **externe financiële rapportering** waaraan Elia Group is onderworpen omvat (i) de statutaire financiële en fiscale rapportering, (ii) de geconsolideerde financiële rapportering(iii) en de specifieke rapporteringsverplichtingen van een beursgenoteerd bedrijf.

Het departement Controlling staat in voor de opvolging van de boekhouding en voor de **analytische rapportering** en is belast met alle financiële rapportering in regulatoire context.

Het departement Investor Relations is verantwoordelijk voor de specifieke rapportering die van toepassing is op beursgenoteerde ondernemingen.

Wat het proces van financiële rapportering betreft, zijn de taken en verantwoordelijkheden van iedere medewerker van het departement Accounting & Finance duidelijk omlijnd, om te waarborgen dat de financiële resultaten de financiële transacties van Elia Group exact en eerlijk weergeven. De belangrijkste controles en het tijdschema voor de realisatie van deze taken en controles, werden geïdentificeerd en opgenomen in een gedetailleerd kader van taken en verantwoordelijkheden.

Alle entiteiten van de consolidatiekring hebben een IFRS-boekhoudhandleiding geïmplementeerd. Die geldt als referentie voor de boekhoudkundige principes en procedures, om zo coherentie en vergelijkbaarheid te verzekeren, alsook een correcte boekhouding en rapportering binnen de Groep. Het departement Accounting & Finance beschikt over de nodige instrumenten, zoals IT-tools, voor de uitvoering van zijn taken.

Alle entiteiten van de consolidatiekring gebruiken dezelfde Enterprise Resource Planning-software, die diverse geïntegreerde controles bevat en een gepaste taakverdeling ondersteunt. De rollen en verantwoordelijkheden van alle medewerkers worden duidelijk gedefinieerd overeenkomstig de methodologie van Business Process Excellence.

Elia Group heeft een **gestructureerde aanpak** ontwikkeld, die bijdraagt tot de volledigheid en exactheid van de financiële informatie en rekening houdt met de termijnen voor de controle van de activiteiten en de interventie van de voornaamste betrokkenen, om zo adequate processen voor de controles en rekeningen te waarborgen.

RISICOBEHEER

Financial risk assessments primarily involve the identification of:

1. het identificeren van de **doorslaggevende elementen** van de financiële rapportering en de doelstellingen ervan;
2. het identificeren van de **belangrijke risico's** in de realisatie van de doelstellingen;
3. het identificeren van de **controlemechanismen** van de risico's waar mogelijk.

CONTROLE-ACTIVITEITEN

Voor elk belangrijk risico rond financiële rapportering, past Elia Group **adequate controlemechanismen toe om de kans op fouten tot een minimum te beperken**. Duidelijk omlijnde rollen en verantwoordelijkheden zijn voorhanden voor de afsluitingsprocedure voor de financiële resultaten.

Er zijn maatregelen die ervoor zorgen dat iedere stap juist wordt opgevolgd en dat er een gedetailleerde agenda van alle activiteiten van de dochtervennootschappen van de Groep wordt gepubliceerd. Er worden ook controleactiviteiten uitgevoerd om de kwaliteit en de conformiteit met de interne en externe vereisten en aanbevelingen te waarborgen.

Tijdens de financiële afsluitingsperiode wordt een specifieke test uitgevoerd om ervoor te zorgen dat alle ongebruikelijke en belangrijke transacties, boekhoudkundige controles en aanpassingen en bedrijfstransacties en kritieke ramingen onder controle zijn.

De combinatie van al deze elementen biedt voldoende zekerheid dat de financiële resultaten betrouwbaar zijn. Regelmatige interne en externe audits dragen ook bij aan de kwaliteit van de financiële rapportering.

Bij het identificeren van de risico's die de realisatie van de doelstellingen van de financiële rapportering kunnen beïnvloeden, houdt het college van dagelijks bestuur rekening met de mogelijkheid van foute verklaringen als gevolg van fraude en neemt het de nodige maatregelen als de interne controle moet worden versterkt. Het interne auditteam voert specifieke audits uit, op basis van de evaluatie van de mogelijke frauderisico's, teneinde fraude te vermijden en te voorkomen.

INFORMATIE EN COMMUNICATIE

De medewerkers die instaan voor de **financiële rapportering** komen geregeld samen met de andere interne diensten (operationele en controlediensten) om de informatie over de financiële rapportering te identificeren. Zij valideren en documenteren de voornaamste assumpties die aan de basis liggen van de registratie van de reserves en de rekeningen van de vennootschap.

Op groepsniveau worden de geconsolideerde resultaten opgesplitst in segmenten en goedgekeurd aan de hand van een vergelijking met historische cijfers en via een comparatieve analyse van voorspellingen en actuele data. Die financiële informatie wordt maandelijks naar het college van dagelijks bestuur gestuurd en elk kwartaal met het auditcomité besproken. De voorzitter van het auditcomité informeert vervolgens de raad van bestuur.

CONTROLE

Controle-activiteiten in het proces van de financiële rapportering zijn:

(i) de maandelijkse rapportering van **strategische indicatoren** aan het college van dagelijks bestuur en het management;

(ii) opvolging van belangrijke operationele indicatoren op het niveau van de departementen;

(iii) een **maandelijks financieel rapport**, inclusief een beoordeling van de afwijkingen ten opzichte van het budget, vergelijkingen met de vorige periodes en gebeurtenissen die de kostenbeheersing zouden kunnen beïnvloeden.

De feedback van derden wordt eveneens in rekening genomen op basis van diverse bronnen, zoals: (i) de beursindexen en de rapporten van de ratingbureaus; (ii) de waarde van het aandeel; (iii) de rapporten van de federale en regionale regulatoren over de naleving van het wettelijk en regelgevend kader; en (iv) de rapporten gepubliceerd door financiële analisten en verzekeringsbedrijven. Door de gegevens afkomstig van externe bronnen met de intern gegenereerde gegevens te vergelijken en aan de hand van de daaruit voortvloeiende analyses kan Elia Group zich continu verbeteren.

Naast de activiteiten uitgevoerd door het interne auditteam dat de efficiëntie van het interne controle- en risicobeheerssysteem van het financiële rapporteringsproces verzekert, zijn de wettelijke entiteiten van Elia Group onderworpen aan externe audits. Deze houden over het algemeen een beoordeling in van de interne controleprocessen en toelichtingen bij de (jaarlijkse en trimestriële) statutaire en geconsolideerde financiële resultaten.

De externe auditors doen **aanbevelingen om de interne controlesystemen te verbeteren.** Deze aanbevelingen, de actieplannen en hun implementatie zijn het voorwerp van een jaarlijkse rapportering aan het auditcomité, wat betreft de entiteiten die beschikken over een dergelijk orgaan. Het auditcomité rapporteert aan de raad van bestuur betreffende de onafhankelijkheid van de statutaire auditor of auditor vennootschap en bereidt een ontwerp van resolutie voor de aanduiding van de externe auditor voor.

11.4 INTERN CONTROLE- EN RISICOBEHEERSSYSTEEM BETREFFENDE HET NIET-FINANCIËLE RAPPORTERINGSPROCES

Duurzaamheid staat centraal in onze bedrijfsstrategie. Elia Group heeft bijgevolg een intern controle- en risicobeheerssysteem uitgewerkt voor het niet-financiële rapporteringsproces.

Niet-financiële informatie wordt vaak gedefinieerd als informatie met betrekking tot milieu-, sociale en corporate governance-factoren (ESG). Deze ESG-informatie wordt meestal bekendgemaakt via key performance indicatoren (KPI's), waarvan sommige in dit verslag opgenomen werden. De volledige reeks ESG-KPI's kan worden geraadpleegd in ons Duurzaamheidsverslag.

We hebben ESG-doelstellingen geïntegreerd in onze strategische planning en toewijzingsprocessen voor de middelen en hebben doelen vastgelegd voor de 'prioritaire' ESG-thema's (**zie pagina's 35**, waarin ons ActNow-programma wordt beschreven en ons financieel verslag). Deze prioritaire thema's worden vastgesteld na de dubbele materialiteitsbeoordeling. We hebben processen en controles uitgewerkt die zorgen voor de regelmatige controle, meting, validatie en rapportering van deze KPI's.

De relevante rollen en verantwoordelijkheden m.b.t. de ESG-KPI's worden toegelicht in het duurzaamheidsverslag.

Ter voorbereiding op de uitvoering van de Europese richtlijn inzake maatschappelijk verantwoord ondernemen (CSRD), heeft Elia Group bewust geopteerd om het aantal geauditeerde KPI's die in haar duurzaamheidsverslag worden gepubliceerd, te verhogen.

INTEGRITEIT EN ETHIEK

De integriteit en ethiek van Elia Group maken wezenlijk deel uit van haar interne controleomgeving. Het college van dagelijks bestuur en het senior management communiceren en herzien deze principes geregeld om de wederzijdse rechten en plichten van de onderneming en onze medewerkers te verduidelijken. Deze voorschriften worden aan alle nieuwe medewerkers meegedeeld en de naleving ervan is formeel voorzien in de arbeidsovereenkomsten.

De **Ethische Code van Elia Group** (de 'Ethische Code') definieert wat Elia Group als correct ethisch ondernemen beschouwt, en bepaalt het beleid en een aantal principes om belangenconflicten te vermijden. Integer en onafhankelijk handelen met alle stakeholders is een essentieel uitgangspunt voor het handelen van onze medewerkers. De Ethische Code van Elia Group stelt uitdrukkelijk dat omkoping in welke vorm dan ook, alsook misbruik van voorkennis en marktmanipulatie, verboden is. Dit wordt ook ondersteund door de **Gedragscode van Elia Group** (de 'Gedragscode') die als doel heeft om te voorkomen dat medewerkers inbreuken plegen op de Belgische wetgeving omtrent voorkennis of marktmanipulatie.

Het senior management ziet er continu op toe dat de medewerkers de **interne waarden en procedures** naleven en neemt, indien nodig, de vereiste maatregelen, zoals beschreven in het bedrijfsreglement en in de arbeidsovereenkomsten.

Elia Group en haar medewerkers maken geen gebruik van geschenken of entertainment om concurrentievoordeel te behalen. Facilitaire betalingen zijn niet toegestaan door Elia Group. Het verhullen van geschenken of entertainment als liefdadigheidsgiften is evenzeer een schending van de Ethische Code. De Ethische Code verbiedt ook elke vorm van racisme en discriminatie, promoot gelijke kansen voor alle werknemers en verzekert de bescherming en het vertrouwelijk gebruik van IT-systemen.

Iedereen die specifiek bij het aankoopproces betrokken is, moet zich houden aan de 'Gedragscode voor leveranciers' van de Groep betreffende aankopen en alle regels die daaruit voortvloeien. De Gedragscode voor leveranciers bevat internationaal goedgekeurde principes inzake ethisch gedrag, de bescherming van de mensenrechten, gezondheid en veiligheidspraktijken alsook milieu- en maatschappelijke beschouwingen. Om dit geheel van principes toe te passen om onze toeleveringsketen positief te beïnvloeden, werd een risico-aanpak ingevoerd. Voor alle aankoopcategorieën beoordelen we de risico's op basis van de traditionele risico's en duurzaamheidsrisico's van de toeleveringsketen.

Elia Group biedt haar medewerkers de mogelijkheid om hun bezorgdheid over mogelijke **inbreuken op de Ethische Code** te uiten zonder vrees voor negatieve gevolgen of oneerlijke behandeling. Naast de bestaande interne meldingskanalen bestaan er externe meldingssystemen voor interne medewerkers en externe stakeholders om anoniem hun vermoeden te melden van mogelijke inbreuken op de Ethische Code die de reputatie en/of de belangen van de Groep zou kunnen schaden.

Bezorgdheden kunnen ook worden gemeld aan de lokale managementteams, HR en de Compliance Officer. Daarna zullen ze objectief en vertrouwelijk worden behandeld in overeenstemming met de klokkenluiderprocedure.

Het interne auditteam integreert in zijn jaarprogramma een aantal acties en controle-audits om **specifieke preventie tegen fraude** te ontwikkelen. Eventuele vaststellingen worden gerapporteerd aan het auditcomité. In 2022 werd in de audits voor het jaarlijkse auditplan geen melding gemaakt van financiële fraude.

11.5 KLIMAATGERELATEERDE RAPPORTERING

TASK FORCE ON CLIMATE-RELATED FINANCIAL DISCLOSURES [TCFD]-RAPPORT)

De kernopdracht van Elia Group is de energietransitie te faciliteren door de integratie van hernieuwbare energiebronnen in het elektriciteitssysteem te ondersteunen en zo de decarbonisatie te faciliteren.

Uit onze dubbele materialiteitsoefening (zie hoofdstuk 'Onze missie, visie en strategie') kwamen bevoorradingszekerheid, de nood aan een veilige en betrouwbare infrastructuur en een duurzaam en betaalbaar energiesysteem voor alle eindgebruikers als belangrijkste materialiteitsthema's naar voren.

Die thema's houden risico's en opportuniteiten in. De risico's verbonden aan klimaatverandering zijn bijzonder belangrijk voor de Groep, gezien onze ambitie om de gepaste infrastructuur te leveren om de energietransitie te ondersteunen in overeenstemming met de nationale en Europese doelstellingen. De risico's houden verband met veranderingen in de regelgeving, nieuwe consumentenbehoeften, technologische keuzes en fysieke risico's voor onze infrastructuur en de werking van het systeem. Naarmate elektrificatie zich in de hele samenleving verspreidt en we doorgedreven decarboniseren, dienen zich echter ook talrijke opportuniteiten aan.

GOVERNANCE

Aangezien onze kernactiviteit inherent verbonden is aan het faciliteren van de energietransitie, liggen de verantwoordelijkheden op vlak van duurzaamheid en klimaat bij onze uitvoerende organen. Zij sturen de implementatie van onze strategie en houden toezicht op de vooruitgang van de Groep. We hebben specifieke maatregelen genomen, waarvan sommige binnen onze raad van bestuur, om ervoor te zorgen dat ActNow volledig verankerd is in de hele organisatie.

Het Group Sustainability Office (GSO) fungeert als een overkoepelende entiteit, die ActNow-ambities definieert voor de hele Groep en er vervolgens ervoor zorgt dat de duurzaamheidsacties van de Groep consistent zijn in de tijd en voortdurend worden verbeterd. Het GSO rapporteert aan de leden van het college van dagelijks bestuur. Lokale duurzaamheidsraden in België en Duitsland zien erop toe dat de implementatie van duurzaamheidsgerelateerde activiteiten wordt ondersteund en opgevolgd bij Elia en 50Hertz.

Deze governancestructuur wordt in detail beschreven in het Duurzaamheidsverslag 2022.

College van dagelijks bestuur	• Het strategisch en auditcomité valideert strategische en duurzaamheidsdoelstellingen op jaarbasis en formuleert algemene aanbevelingen • Onderschrijft de strategische ontwikkelingen van de Groep, inclusief haar duurzaamheidsdimensies • Vergadert één keer per jaar met de betrokken bestuurscomités
Raad van bestuur	Raad van bestuur van Elia Group • Valideert de duurzaamheidsambities en -strategie van de groep • Sponsoring • Houdt toezicht op klimaatgerelateerde kwesties via de CFO van de groep • Houdt toezicht op klimaatgerelateerde R&O's (risico's en opportuniteiten) om het college bij te staan Plaatselijke colleges van dagelijks bestuur • Klimaatgerelateerde R&O's worden maandelijks herzien en besproken • Valideert klimaatgerelateerde R&O-prioriteiten en informeert het college
Group Sustainability Office	• Bepaalt de visie, missie en doelstellingen van Elia Group inzake ESG • Integreert ESG-elementen in de globale strategie • Bevordert strategische initiatieven met betrekking tot ESG • Volgt de vorderingen van algemene duurzaamheidsdimensies • Rapporteert aan de raden van bestuur • Voorbeeld van geleverde klimaatgerelateerde deliverables/inputs
Lokale duurzaamheidsraden	• Volgen de vorderingen van lokale duurzaamheidsdimensies • Valideren de lokale roadmaps en ESG-initiatieven • Geven advies en ondersteuning over belangrijke duurzaamheidskwesties
Duurzaamheidsmanagers	• Vertalen ESG-vereisten in noodzakelijke lokale activiteiten • Definiëren actieplannen voor de lokale entiteiten van de Groep • Coördineren lokale projecten en activiteiten
Dimensieleader	• Overziet en stuurt de uitvoering van lokale actieplannen (in beide entiteiten) in hun respectieve dimensie

Stimulansen voor klimaatgerelateerde doelstellingen

De variabele vergoeding van de directieleden is gelinkt aan de realisatie van de klimaatveranderingsdoelstellingen (korte en lange termijn) van de onderneming. De bezoldiging is afhankelijk van de realisatie van projecten die de energietransitie en de decarbonisatie ondersteunen en van de implementatie van de doelstellingen in dimensie 1 (klimaatactie). Het gaat over het tijdig aansluiten van offshore assets of grote onshore hernieuwbare energiebronnen op het net, het ondersteunen van innovatie in het netbeheer en de systeemintegratie van hernieuwbare energiebronnen, de realisatie van infrastructuur die het transport van elektriciteit over grote afstanden mogelijk maakt, etc.

Kennis- en capaciteitsopbouw

De leden van de raad van bestuur worden geselecteerd op basis van hun kennis, ervaring en vermogen om alle technische, financiële, regelgevende, sociale en HR-aangelegenheden die verband houden met de activiteiten van een TNB te beoordelen. ESG-gerelateerde capaciteitsopbouw binnen onze bestuursorganen is een belangrijk element van ActNow. Zie het deel 'Governance' van het Duurzaamheidsverslag van 2022 voor meer informatie.

DIMENSIE 1 VAN ACTNOW: KLIMAATACTIE GEÏNTEGREERD IN ONZE STRATEGIE

Zoals beschreven in het hoofdstuk 'Onze visie, missie en strategie', is dimensie 1 van ActNow niet alleen de eerste dimensie van het programma, maar ook die met de meeste impact. In de onderstaande tabel worden de doelstellingen van dimensie 1 verder beschreven. De risico's en opportuniteiten op korte, middellange en lange termijn, verbonden aan elk van deze doelstellingen, worden beschreven in de sectie 'Beheerssysteem voor risico's en opportunieteiten'.

ACTNOW DIMENSIE 1 KLIMAATACTIE					
Uitdaging	**ONZE MAATSCHAPPELIJKE UITDAGING** De decarbonisatie van de elektriciteitssector versnellen	**ONZE CORPORATE UITDAGING** Decarbonisatie van onze eigen activiteiten			
Doelstelling	**Doelstelling 1** De decarbonisatie van de elektriciteitssector versnellen	**Doelstelling 2** Ons systeembeheer koolstofneutraal maken tegen 2040	**Doelstelling 3** Onze eigen activiteiten koolstofneutraal maken tegen 2030	**Doelstelling 4** Evolueren naar een koolstofneutrale waardeketen voor nieuwe assetsassets en bouwwerkzaamheden	**Doelstelling 5** Klimaatbestendigheid vergroten
Focus	Mitigatie van de klimaatverandering				Aanpassing aan de klimaatverandering
	Netontwikkeling Marktontwikkeling en systeembeheer Elektrificatie	Netverliezen Balancing en redispatching	Geleidelijke uitfasering van SF_6 in nieuwe assets Groene hoogspanningsstations Mobiliteit	Aankoop en technisch ontwerp	Scenario's van klimaatverandering Net- en assetsplanning en -dimensionering Anticiperen op en omgaan met extreme
Uitstoot	Systeembreed	Scope 2[7]	Scope 1, 2 en 3	Scope 3	
KPI's	HEB-aandeel (%) CAPEX (%) conform met EU-milieutaxonomie Lengte van in gebruik genomen lijnen (km)	Koolstofintensiteit van elektriciteitsproductiemix (BE&DE) (tCO_2eq/kWh) CO_2-voetafdruk van netverliezen ($ktCO_2eq$)	Percentage SF_6 lekkage (%) Oppervlakte groene hoogspanningsstations (m^2)	Emissies van aankopen (op basis van uitgaven) (tCO_2eq)	Netbetrouwbaarheid (%)

7 Scope 1-, 2- en 3-emissies worden verder toegelicht op **pagina 176.**

DOELSTELLING 1: DE DECARBONISATIE VAN DE ELEKTRICITEITSSECTOR VERSNELLEN

Netontwikkeling

Onze grootste bijdrage aan het versnellen van de energietransitie bestaat erin het elektriciteitsnet zo snel mogelijk te versterken en uit te breiden om de integratie van steeds grotere hoeveelheden hernieuwbare energie in het systeem te faciliteren en de industrie en de samenleving te ondersteunen om verder te elektrificeren.

Elia en 50Hertz hebben allebei de verantwoordelijkheid om hun activiteiten af te stemmen op de ambities van respectievelijk de Belgische en Duitse regering (bekend als de Nationally Determined Contributions). De belangrijkste noden op het vlak van de ontwikkeling en versterking van het net worden bepaald en beschreven in de Federale Ontwikkelingsplannen die beide TNB's wettelijk verplicht zijn om op geregelde tijdstippen te publiceren (**zie pagina 58**). Zie het hoofdstuk 'Ons bedrijfsmodel' voor meer informatie. Tegelijkertijd hebben beide TNB's een nauwere samenwerking opgezet met ontwikkelaars van hernieuwbare energiebronnen en de sector, om beter te anticiperen op de noden van hun netten, die zich in de komende jaren sneller zullen voordoen dan de streefdata van de netontwikkelingsplannen.

Om een net te ontwikkelen dat geschikt is voor de toekomstige uitdagingen, analyseren we meerdere scenario's om de impact voor het net beter te begrijpen en de nodige investeringen beter te kunnen inschatten. Die omvatten de scenario's die werden ontwikkeld door ENTSO-E en ENTSO-G, de Europese vereniging van transmissienetbeheerders voor elektriciteit (en gas) in het kader van het TYNDP (Ten-Year Development Plan), ondersteund door toekomstige klimaatprognoses, waarbij twee mogelijke scenario's voor 2050 in aanmerking worden genomen: RCP 4.5 en RCP 8.5.

Marktontwikkeling en systeembeheer

Naast onze inspanningen om de ontwikkeling van het net te versnellen, werken we ook aan de verdere ontwikkeling van marktproducten en een geschikter marktontwerp om de integratie van variabele hernieuwbare energiebronnen in het net te faciliteren en de flexibiliteit van de consument te benutten. Door onze systeemactiviteiten te upgraden, houden we gelijke tred met de snelle toename van intermitterende hernieuwbare energie in het systeem.

Het gebruik van elektrische voertuigen en warmtepompen is aan het versnellen en maakt nieuwe manieren van interactie mogelijk tussen de consument en het elektriciteitssysteem. De grootschalige deelname van de flexibiliteit aan de vraagzijde verloopt echter traag. Een belangrijke reden is dat het huidige marktontwerp meerdere belemmeringen bevat die de actieve deelname van kleine flexibiliteitsassets verhinderen. Ons consumentgerichte marktontwerp pakt die belemmeringen aan. Het zal consumenten nieuwe mogelijkheden bieden om zelf hun bedrijfsmodel te ontwikkelen. Het zal de efficiënte integratie van meer hernieuwbare energie in het systeem mogelijk maken en consumenten in staat stellen de vruchten te plukken van hun investeringen in flexibele assets (zoals warmtepompen, elektrische voertuigen, zonnepanelen en elektrische boilers). Dit alles ondersteunt de snellere decarbonisatie van de samenleving.

Om de veilige werking van een systeem dat op hernieuwbare energie steunt te verzekeren, zullen 50Hertz en Elia in de toekomst een nieuw, modulair netcontrolesysteem gebruiken. Met dit geavanceerde Modular Control Center System (MCCS) kunnen de TNB's ervoor zorgen dat de productie en het verbruik steeds in evenwicht zijn, zodat het systeem stabiel blijft de klok rond, grotendeels zonder de elektriciteitsvoorziening van elektriciteitscentrales op fossiele brandstoffen. De visie, architectuur en productoplossingen van het MCCS zijn bedoeld om te delen en samen met peers te ontwikkelen (bijvoorbeeld andere internationale TNB's) binnen een MCCS NextGen-gemeenschap.

Elektrificatie

Een kernelement van de Europese decarbonisatie is de elektrificatie van de industrie en de samenleving in het algemeen. Op basis van onze faciliterende rol in de Europese energiesector beoordelen we het potentieel van elektrificatie met industriële spelers zoals de petrochemie-cluster Linde, Arcelor Mittal en Total Energies (die actieve spelers zijn in onze netregio's). We willen de mogelijke manieren vinden om aan hun groeiende elektriciteitsbehoeften te voldoen. We bekijken welke locaties gepast zijn voor de inplanting van nieuwe datacentra en waterstofproductie-installaties om de uitrol ervan te versnellen en ervoor te zorgen dat het systeem klaar is om ze aan te sluiten.

Corporate uitdaging

Decarbonisatie van onze eigen activiteiten

DOELSTELLING 2: ONS SYSTEEMBEHEER KOOLSTOFNEUTRAAL MAKEN TEGEN 2040

De toename van netverliezen minimaliseren

Netverliezen langs lijnen en kabels zijn een onvermijdelijk en inherent onderdeel van elektriciteitstransmissie. Ze zijn afhankelijk van factoren zoals de afstand waarover de elektriciteit moet worden getransporteerd, de stroomsterkte en de spanning. Netverliezen zijn een bron van broeikasgasemissies, gerelateerd aan het beheer van het net; deze emissies vormen voor een transmissienetbeheerder de belangrijkste categorie van Scope 2-emissies. Aangezien er grotere hoeveelheden hernieuwbare energie in het systeem worden geïntegreerd, zal de hoeveelheid CO_2 die met deze verliezen gepaard gaat na verloop van tijd afnemen.

We hebben onszelf tot doel gesteld om de CO_2-voetafdruk van onze netverliezen tegen 2030 met 28% te verminderen. Dit werd in juli 2022 als Science-Based Target erkend door het Science-Based Targets-initiatief. Door de huidige energiecrisis wordt het steeds moeilijker om dit doel te bereiken. We blijven de focus leggen op de integratie van groeiende hoeveelheden hernieuwbare energiebronnen in het systeem.

DOELSTELLING 3: ONZE EIGEN ACTIVITEITEN KOOLSTOFNEUTRAAL MAKEN TEGEN 2030

Strategie voor de uitfasering van SF_6

Zwavelhexafluoride is een broeikasgas (BKG) met zeer hoge elektrische isolerende eigenschappen, dat voornamelijk wordt gebruikt in elektrische schakelinrichtingen. Echter, wanneer er een lek optreedt en emissies vrijkomen, heeft dit gas een zeer hoog aardopwarmingspotentieel (23.500 kg CO_2e/kg SF_6) Daarom hebben we een nieuw assetsbeleid ontworpen en goedgekeurd dat de voorkeur geeft aan alternatieven voor SF_6.

Op korte termijn, ons doel is om tegen 2030 het gebruik van SF_6 met 50% te verminderen in alle nieuwe installaties (ten opzichte van het oorspronkelijke geplande SF_6-volume). Op termijn zullen we het gebruik ervan in nieuwe installaties volledig stoppen; dit in overeenstemming met de komende Europese F-gasregelgeving. Tegelijk blijven we inspanningen leveren om ons lekpercentage zo laag mogelijk te houden. Dat hebben we in 2022 met succes gerealiseerd, aangezien ons lekpercentage slechts 0,13% bedroeg.

Duurzame hoogspanningsstations

Om onze hoogspanningsstations duurzamer en energiezuiniger te maken, hebben we nieuwe bouwnormen ontwikkeld, o.a. voor verwarmings- en koelinstallaties en slimme temperatuurregeling. Daarnaast renoveren we ook de bestaande gebouwen van onze hoogspanningsstations om hun efficiëntie verder te verhogen.

In België hebben we beslist om tegen 2030 60.000 m^2 zonnepanelen te plaatsen op onze terreinen, met een piekbelasting van 7 MW zonne-energie. Die energie zal gebruikt worden om te voorzien in een deel van ons eigen verbruik. Een vergelijkbaar initiatief wordt via proefprojecten uitgerold op een aantal gebouwen van 50Hertz.

De bevordering van de biodiversiteit en de vermindering van de negatieve impact op ecosystemen is een ander aandachtspunt van ActNow; zie het **Duurzaamheidsverslag 2022** voor meer details.

Mobiliteit

We boeken goede vooruitgang op het gebied van mobiliteitsgerelateerde emissies. We zijn ons brandstofverbruik aan het verminderen en ons wagenpark (zowel bedrijfswagens als technische bestelwagens) aan het elektrificeren. In 2022 werd in onze Belgische sites een mobiliteitsbudget ingevoerd en in onze Duitse sites werd een fietsleaseprogramma geïmplementeerd.

DOELSTELLING 4: EVOLUEREN NAAR EEN KOOLSTOFNEUTRALE WAARDEKETEN VOOR NIEUWE ASSETS EN BOUWWERKZAAMHEDEN

CO_2-boekhoudingsplatform

De emissies, gerelateerd aan nieuwe assets en bouwwerkzaamheden, worden ingedeeld als Scope 3-emissies. Ze houden verband met uitstootcategorieën in de opwaartse waardeketen, die moeilijker te berekenen zijn omdat onze leveranciers de informatie moeten verzamelen en naar ons doorsturen. Momenteel zetten we een CO_2-boekhouding op, om de maturiteit van onze gegevens te verhogen.

Groene aankopen

Groene aankopen gebeuren in nauwe samenwerking met onze leveranciers. In de toekomst zullen we de verbeteringen die onze leveranciers aan hun ontwerpen, productiemethodes en projectuitvoeringsmethodes aanbrengen, nauwgezet volgen. Aan de hand van nauwkeurige gegevens zullen we kunnen focussen op acties met de grootste potentiële impact.

Interne koolstofprijs (ICP)

Het voorbije jaar hebben we een interne koolstofprijs (Internal Carbon pricing, ICP) opgenomen in verschillende openbare aanbestedingen voor elektrische apparatuur. Die prijs dient ook als leidraad bij belangrijke beslissingen binnen onze onderneming. Momenteel werken we aan de integratie ervan in onze bedrijfsprocessen.

Overleg met onze leveranciers is essentieel

In juli 2022 ondertekenden we een tweede oproep tot actie, gericht aan onze leveranciers, onder de titel 'The Greener Choice'.

Aanpassing aan de klimaatverandering

DOELSTELLING 5: KLIMAATBESTENDIGHEID VERGROTEN

In 2022 voegden we een vijfde doelstelling toe aan onze dimensie Klimaatactie. Als systeembeheerder is het onze verantwoordelijkheid om de samenleving een betrouwbaar elektriciteitssysteem te geven. Daarom willen we het weerstandsvermogen van onze assets vergroten, zodat ze bestand zijn tegen extreme weersomstandigheden zoals overstromingen, hittegolven en stormen.

Kwetsbaarheidsbeoordeling

De fysieke klimaatrisico's waaraan de Groep onderhevig is, vallen in twee categorieën: chronisch en acuut. Op basis van het meest complete klimaatscenario waarover we vandaag beschikken, zetten we in 2022 de kwetsbaarheidsbeoordeling van de activiteiten van de Groep voort. We doen dit in overeenstemming met de technische screeningcriteria van de gedelegeerde EU-taxonomieverordening. In die beoordeling wordt gewezen op het mogelijke schadelijke effect van hittegolven, koudegolven/winterincidenten, stormen, droogteperiodes en bosbranden. Al die fenomenen zijn acute fysieke risico's en kunnen leiden tot minder gunstige bedrijfsomstandigheden voor de assets van de Groep of ze zelfs beschadigen. Dit kan de bedrijfscontinuïteit verstoren en de activering van noodplannen vereisen. Gezien de kriticiteit van onze infrastructuur en het feit dat de assets over een groot grondgebied verspreid zijn (in het bijzonder de bovengrondse infrastructuur), wordt ervan uitgegaan dat de assets van de Groep een verhoogde kwetsbaarheid vertonen voor fysieke klimaatrisico's, zoals het geval is voor andere systeembeheerders en nutsbedrijven.

Lokale klimaatscenario's

Om onze infrastructuur verder aan te passen en te beschermen tegen fysieke klimaatrisico's, ontwikkelen we momenteel lokale klimaatscenario's (RCP 2.6, RCP 4.5, RCP 8.5 en overschrijding) met de steun van de Universiteit van Hamburg (Hereon Climate Research Center). Dit is een permanente oefening.

Veerkrachtigere bouwnormen

De betrouwbaarheid van het net is een van de belangrijkste verantwoordelijkheden van de transmissienetbeheerder. Het is dan ook belangrijk om te vermelden dat veel bestaande bouwmaatregelen en -processen, die op ons net van toepassing zijn (bijvoorbeeld technische normen van de EU, beheersmaatregelen voor noodsituaties), reeds klimaatadaptatie in de ontwerpen voorzagen, zelfs wanneer er aanvankelijk andere achterliggende motieven waren. Voorbeelden daarvan zijn de redundantie van netelementen en de opname van strenge klimaateisen in de specificaties.

RISICOBEHEER

De beoordeling van klimaatgerelateerde risico's is geïntegreerd in ons multidisciplinaire risicobeheersproces voor de hele Groep. De risico's worden geïdentificeerd en gerangschikt op basis van hun waarschijnlijkheid, hun tijdshorizon, de omvang van potentiële financiële effecten en de aard en het volume van de bijbehorende controle- en mitigatiemaatregelen. Substantiële risico's en maatregelen worden nauwgezet opgevolgd en gecommuniceerd aan het college van dagelijks bestuur en de raad van bestuur.

Voor meer informatie daarover, zie het begin van dit hoofdstuk.

In 2020 werden klimaatrisico's formeel als afzonderlijk bedrijfsrisico toegevoegd aan ons corporate-risicoregister en in de risicorapportering. De mogelijke verandering van temperatuurpatronen, de zeespiegel, de contouren van overstromingsgevoelige gebieden of zelfs de frequentie en ernst van extreme weersomstandigheden kan tot minder gunstige operationele omstandigheden voor onze assets leiden.

Aangezien klimaatverandering centraal staat in onze bedrijfsactiviteiten, zijn klimaatgerelateerde risico's en opportuniteiten in al hun subcategorieën al geïntegreerd in alle bedrijfsrisico's en -opportuniteiten van ons risicoregister, zoals uitgelegd in de inleiding van dit hoofdstuk.

De risico's en opportuniteiten waarmee we worden geconfronteerd, worden uitgebreid beschreven op **pagina 150.**

BELANGRIJKSTE KLIMAATGERELATEERDE RISICO'S EN OPPORTUNITEITEN	RISICO'S		OPPORTUNITEITEN
	VERORDENING(EN)	FYSIEKE KLIMAATBEDREIGINGEN	NETINFRASTRUCTUUR-PROJECTEN VOOR ENERGIETRANSITIE
Risico-/opportuniteitstype	Transitie	Fysiek	Energiebron
Beschrijving	Versterking van huidige en/of opkomende nieuwe regelgevingen	Fysieke schade aan assets en infrastructuur	Investeringsprogramma voor netinfrastructuurprojecten
Scope	1. SF_6 2. Koolstofbelasting 3. Rapportering	4. Extreme weersomstandigheden 5. Frequentere of ernstige hittegolven	6. Nieuw offshore en onshore 7. Versterking van onshore 8. Ontwikkeling van interconnecties
Kriticiteit	Gemiddeld tot hoog	Gemiddeld tot hoog	Hoog Vrijwel zeker[8]
Belangrijkste getroffen tijdshorizon	Middellange tot lange termijn	Middellange tot lange termijn	Korte en middellange termijn
Financiële gevolgen	Hogere kosten Gekwantificeerd	Bedrijfscontinuïteit, hogere kosten gekwantificeerd op basis van historische informatie	Rendement op investeringen in emissiearme technologie Gekwantificeerd
Methodologie	Kostenanalyse in het licht van regelgevend kader	Wordt verbeterd: implementatie van scenarioanalyse gepland in K1 van 2023	Kostenraming
Reactie van het management	ActNow Dimensie 1 Doelstelling 3, Dimensie 5	ActNow Dimensie 1 Doelstelling 5	Investeringsprogramma (ActNow Dimensie 1, Doelstelling 1)

8 Zoals toegelicht in het Federaal Ontwikkelingsplan 2024-2034 van Elia

INDICATOREN EN DOELSTELLINGEN

DIMENSIE 1 **Strijden tegen klimaat-verandering**	**DOELSTELLING 1** **Decarbonisering van de energiesector faciliteren**	**DOELSTELLING 2** **Ons systeembeheer koolstof-neutraal maken tegen 2040**	**DOELSTELLING 3** **Onze eigen activiteiten koolstof-neutraal maken tegen 2030**	**DOELSTELLING 4** **Evolueren naar een koolstof-neutrale waardeketen voor nieuwe assets & bouwwerkzaamheden**	**DOELSTELLING 5** **Klimaatbestendigheid verhogen**
Omschrijving van doelstelling	Nationale netontwikkelingsplannen realiseren voor aansluiting van HEB, faciliteren van HEB en industrie helpen elektrificeren	-28% emissies door netverliezen tegen 2030	Continu verbeteren van SF_6 lekkagebeheer om ruim onder 0,25% te blijven 90% mobiliteitsemissies	60% of mature scope 3 data by 2023	Defecten van assets tot een minimum beperken en aanpassen aan de klimaatverandering op lange termijn
Cijfers	HEB aandeel % CAPEX (%) conform met EU-milieutaxonomie	Koolstofintensiteit van elektriciteitsproductiemix (tCO_2eq/kWh) – België /Duitsland CO_2 voetafdruk van netverliezen (tCO_2eq)	Mobiliteitsemissies ($ktCO_2eq$) SF_6-lekkagepercentage (%)	Scope 3-categorieën Aangekochte goederen en diensten en kapitaalgoederen	Netbetrouwbaarheid (%) België /Duitsland
Basis jaar 2019	BE 16,6% - GE 60% -	BE 170 / GE 408 1 022 tCO_2eq	7,3 $ktCO_2eq$ 0,15%	655 $ktCO_2$ eq[1] (berekening gebaseerd op uitgaven)	BE: 99,99956 DU: 99,83
Resultaat 2021	BE 21,2 / GE 56,1 -	BE 117/ GE 420 1 063 tCO_2eq	5,5 $ktCO_2eq$ 0,13%	n.v.t.	BE: 99,99956 DU: 99,83
Resultaat 2022	BE 23,9 / DU 65,1 99,87%[2]	BE 127/ GE 432 1 173 tCO_2eq	6,3 $ktCO_2eq$ 0,13%	2 049 $ktCO_2eq$ (berekening gebaseerd op uitgaven)	BE: 99,99969 DU: 99,79

Evolutie van de ICP: De ICP zal opnieuw geëvalueerd worden op basis van de jaarresultaten.

Berekening koolstofvoetafdruk

BROEIKASGASEMISSIES (TCO2)		**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Scope 1 Directe uitstoot van broeikasgassen van eigen of beheerde installaties	Deze emissies worden voornamelijk veroorzaakt door SF_6-gaslekken van onze installaties en houden (in mindere mate) ook verband met het aardgasverbruik voor verwarming en het brandstofverbruik van ons wagenpark.	16 868	19 761	16 854	16 357
Scope 2 locatie-gebaseerd Indirecte broeikasgasemissies als gevolg van de opwekking van aangekochte of verkregen energie die door de organisatie wordt verbruikt (technisch en administratief verbruik).	Deze emissies zijn voornamelijk te wijten aan netverliezen die onvermijdelijk zijn bij de transmissie van elektriciteit.	1 059 913	940 267	1 092 820	1 202 909
Scope 1+2 locatie-gebaseerd		1 076 781	960 027	1 109 675	1 219 266
Scope 3 Alle andere indirecte uitstoot van broeikassen (niet opgenomen in scope 2) die zich in de hele waardeketen voordoen.	Bouwwerkzaamheden en -materialen zijn de belangrijkste bron van deze emissies.				

1. Waarden van 1ste beoordeling (ruwe) zijn trouwens niet erg vergelijkbaar
2. We maken voor het eerst een met de EU-taxonomie conforme waarde bekend voor de rapporteringsperiode 2022

?. Please note that this was the first time we undertook the calculation of this value. Following this, the calculations used to produce this value were refined, meaning that the 2019 value is not fully comparable with the 2022 value.

De broeikasgasuitstoot wordt berekend op basis van de methodologie van het BKG-protocol. Voor meer informatie over de berekening van onze koolstofvoetafdruk, zie het hoofdstuk 'Specifieke kennisgevingen per thema – Energie en emissies' in het **Duurzaamheidsverslag 2022.**

Externe verificatie

Scope 1- en scope 2-emissies zijn opgenomen in de reeks duurzaamheidsindicatoren die extern werden gecontroleerd. Zie het deel Externe verificatie van het Duurzaamheidsverslag 2022.

Projectmatige koolstofcredits (vrijwillige compensatie)

We kopen projectmatige koolstofkredieten op, om emissies gerelateerd aan SF_6-lekkages en zakenvluchten te compenseren.

Duurzame financiering

EU-taxonomie voor ecologisch duurzame economische activiteiten

De activiteiten met betrekking tot de transmissie van elektriciteit, die verband houden met NACE-code 35120, werden beoordeeld als in aanmerking komend voor taxonomie.

Meer informatie over EU-taxonomie, zie het specifieke deel van het Duurzaamheidsverslag 2022.

Heropneembare kredietfaciliteiten (aan duurzaamheid gekoppelde lening)

Elia beschikt over een volledig niet-opgenomen doorlopende kredietfaciliteit van € 650 miljoen voor duurzaamheid.

Groene obligaties

Eurogrid zorgde voor liquiditeit voor de uitbreiding van het net door een tweede groene obligatie uit te geven ter waarde van € 750 miljoen met een coupon van 3,279% en een looptijd van negen jaar. De groene obligatie zal geselecteerde onshore en offshore projecten financieren, zoals de SuedOstLink, waardoor veel meer hernieuwbare energie in het hele gebied van 50Hertz zal kunnen worden geïntegreerd en getransporteerd. De uitgifte van deze obligatie is in overeenstemming met het EU-actieplan omtrent klimaatverandering en was een belangrijke mijlpaal in de strategische ambitie '100% tegen 2032' van 50Hertz.

In 2021 publiceerde Elia haar Green Finance Framework. Dat schetst hoe de financieringsstrategie wordt afgestemd op haar ambitie om de energietransitie te versnellen. Het Framework beschrijft hoe Elia haar investeringen zal richten op projecten met duidelijke milieuvoordelen, in overeenstemming met ActNow.

Voor waarden met betrekking tot het bevorderen van biodiversiteit en andere ESG-indicatoren verwijzen we naar het Duurzaamheidsverslag 2022.

DIVERSEN

Koolstofarm O&O

Naast de ontwikkeling van het net onderzoekt Elia ook innovatieve manieren om de directe impact van haar activiteiten op de CO_2-uitstoot te verminderen. Enkele voorbeelden: Op infrastructuurniveau testen we momenteel alternatieven voor SF_6 om onze uitrustingen te isoleren. Op het gebied van systeembeheer zoekt Elia naar betere manieren om meer hernieuwbare energiebronnen te integreren en transparantie te creëren over hun realtimegebruik. Technologieën als blockchain kunnen een belangrijke rol spelen bij het certificeren van energiebronnen en bronnen van flexibiliteit. Daarom is het voor Elia heel belangrijk dat we kunnen garanderen dat de energie die we gebruiken voor het beheer van het net afkomstig is van groene energiebronnen of batterijen die met groene energie worden opgeladen.

Hybride interconnectoren en energie-eilandprojecten zijn andere relevante voorbeelden. Dat zijn efficiëntere technologische toepassingen, die bijdragen tot een vermaasd Europees net, bestaande uit meerdere, onderling verbonden energiehubs. Zo'n projecten zijn zeer complex vanuit technologisch, politiek en regelgevend oogpunt. Zo betekent het Prinses Elisabeth Eiland (**zie pagina 19**) een grote sprong vooruit voor de energietransitie. Meer hernieuwbare energie en een meer geïntegreerd Europees net betekent ook dat de bestaande backbone moet worden versterkt. Het onshore hoogspanningsnet mag de internationale samenwerking niet beperken en moet proactief uitgebouwd worden

Externe communicatie

We geven aan onze stakeholders geregeld een update over onze klimaatambities, onze projecten rond duurzaamheid, veranderende doelstellingen en vooruitgang via verschillende kanalen zoals onze jaarlijkse en halfjaarlijkse financiële resultaten en diverse livestream- evenementen.

Sinds 2017 beantwoorden we ook jaarlijks de CDP Climate Change Questionnaire. In 2022 behaalden we een B-score.

IN HET KORT

- **Elia Group heeft in 2022 sterke financiële resultaten behaald door investeringen in België en Duitsland**
- **Het Elia Group-aandeel sloot het jaar af op een koers van € 132,80. Dit is een stijging van 13,91% ten opzichte van eind 2021**

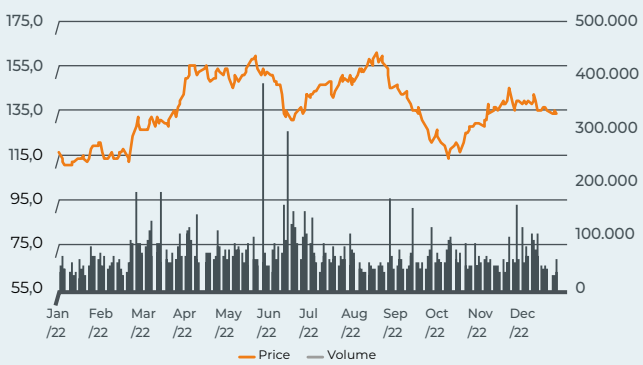

12

ELIA GROUP OP DE BEURS

12.1 ELIA GROUP AANDEEL OP DE BEURS

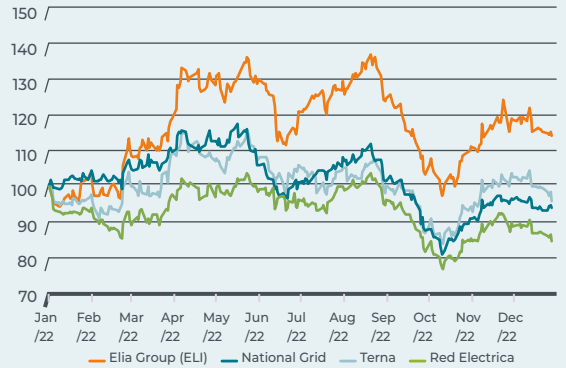
EVOLUTIE VAN DE KOERS EN HET VERHANDELDE VOLUME

EVOLUTIE VAN HET ELIA GROUP-AANDEEL TEN OPZICHTE VAN DE BEL20-INDEX

EVOLUTIE VAN HET ELIA GROUP-AANDEEL TEN OPZICHTE VAN VERGELIJKBARE EUROPESE MARKTSPELERS

De energietransitie is een kwestie van sociaaleconomische bescherming geworden. Door de klimaatcrisis waren we de energietransitie al aan het versnellen. De geopolitieke toestand, als gevolg van het langdurige conflict tussen Rusland en Oekraïne en de aanhoudende druk op de grondstoffenprijzen, hebben onze activiteiten nog urgenter gemaakt. Ondanks deze uitdagende context bleef het aandeel van Elia Group veerkrachtig, wat opnieuw onze positie als toonaangevende groep van TNB's in de Europese energietransitie verstevigde.

Door het sterk gereguleerde karakter van onze activiteiten, leverde Elia Group solide financiële resultaten die het resultaat zijn van investeringen in België en Duitsland en de solide prestaties van Nemo Link.

De prijs van het Elia Group-aandeel sloot het jaar af op een koers van € 132,80, dit was een stijging van 13,91% ten opzichte van eind 2021 (toen die op € 116,58 stond). Op 10 januari 2022 bereikte de beurskoers haar laagste niveau op € 110,01 en op 22 augustus 2022 haar hoogste niveau op € 159,50. Het goedgekeurde dividend van € 1,71 voor 2021 werd uitgekeerd, wat leidde tot een totaal jaarlijks rendement van 26,11%. Dat betekent dat het beter presteerde dan sectorgenoten en de BEL 20 Index. Elia Group kreeg de BEL20-prijs voor de sterkste stijging van de marktkapitalisatie binnen de opgegeven referentiegroep over het jaar 2022.

De liquiditeit van het Elia Group-aandeel steeg in 2022 tot 66.626 verhandelde aandelen per dag. In juni 2022 lanceerde Elia Group een rechtenemissie van € 590,1 miljoen via de uitgifte van 4.739.865 nieuwe gewone aandelen aan een uitgifteprijs van € 124,50 per aandeel; dit was de grootste rechtenemissie op Euronext Brussels van de laatste 6 jaar. Tegen de achtergrond van grotere marktonzekerheden door, inflatie, monetair beleid en aanhoudende geopolitieke spanningen bleven de aandeelhouders vertrouwen houden in de missie en het management van Elia Group. De opgehaalde bedragen zullen Elia Group in staat stellen belangrijke investeringsprojecten te financieren die de energietransitie op haar thuismarkten faciliteren. De notering van de nieuwe aandelen van Elia Group op Euronext Brussel vond plaats op 28 juni 2022. Met 73.515.839 uitstaande aandelen bedroeg de marktkapitalisatie van het bedrijf € 9.762.903.419 per eind december 2022.

ELIA GROUP AANDEEL PRESTEERT STERK IN 2022, ONDANKS DE TURBULENTE MARKTEN

12.2 INFORMATIE OVER EIGEN AANDELEN – LIQUIDITEITSOVEREENKOMST

De bijzondere algemene vergadering van aandeelhouders van 18 mei 2021 heeft aan de Raad van Bestuur de bevoegdheid verleend om de eigen aandelen van Elia Group NV te verkrijgen, zonder dat het totaal aantal eigen aandelen van de vennootschap in toepassing van deze machtiging bezit, 10% van het totaal aantal aandelen mag overschrijden, tegen een vergoeding die niet meer dan 10% onder de laagste slotkoers van de laatste dertig dagen voorafgaand aan de verrichting kan zijn en niet meer dan 10% boven de hoogste slotkoers van de laatste dertig dagen voorafgaand aan de verrichting kan zijn.

Deze machtiging was toegekend voor een periode van vijf jaar vanaf 4 juni 2021. Ze geldt voor de Raad van Bestuur en, voor zover als nodig, voor elke derde handelend voor rekening van de vennootschap.

In het bovenvermelde kader heeft Elia Group NV een liquiditeitsovereenkomst afgesloten met Exane BNP Paribas die deze laatste het mandaat geeft om Elia Group-aandelen te kopen en te verkopen op de gereglementeerde markt van Euronext Brussel. Exane BNP Paribas handelt in naam en voor rekening van Elia Group NV en in het kader van een discretionair mandaat zoals goedgekeurd door de buitengewone algemene vergadering van 18 mei 2021. Het doel van de liquiditeitscontract is het ondersteunen van de liquiditeit van de Elia Group-aandelen genoteerd op Euronext Brussel.

Tabel I geeft een overzicht van de eigen aandelen die in 2022 werden verworven of verkocht binnen het kader van de liquiditeitsovereenkomst. Tabel II geeft een specifieker overzicht van de in 2022 verkochte eigen aandelen.

TABEL I: EIGEN AANDELEN VERWORVEN OF VERKOCHT IN 2022

	AANTAL AANDELEN	BOEKHOUDKUNDIGE VERWERKING VAN NOMINALE WAARDE	PERCENTAGE VAN HET KAPITAAL	TEGENWAARDE VAN DE VERWORVEN OF OVERGEDRAGEN AANDELEN (€)
Situatie op 31/12/2021 (a)	7.248	24,94	0,01%	
Eigen aandelen verworven in 2022 (b)	452.289	24,94	0,62%	62.208.731
Eigen aandelen verkocht in 2022[9] (c)	446.057	24,94	0,61%	61.263.998
Situatie op 31/12/2022 (d) = (a)+ (b) -(c)	13.480	24,94	0,02%	

TABEL II: OVERZICHT VAN DE VERKOOP VAN EIGEN AANDELEN

DATUM	AANTAL A ANDELEN	BOEKHOUDKUNDIGE VERWERKING VAN NOMINALE WAARDE	PERCENTAGE VAN HET KAPITAAL	GEMIDDELDE PRIJS (€)	LAAGSTE PRIJS (€)	HOOGSTE PRIJS (€)
2022	446.057	24,94	0,61%	137,3	110,20	161,70

De stemrechten van alle eigen aandelen worden bij wet opgeschort. Op 31 december 2022 had Elia Group NV 13.480 eigen aandelen die geen recht hebben op een dividend.

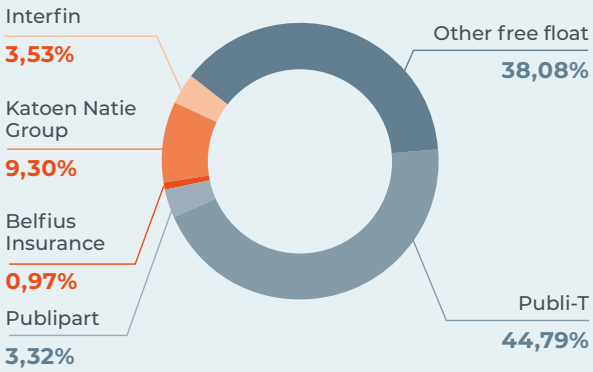
FINANCIËLE KALENDER

april 2023	Publicatie van Jaarverslag 2022
16 mei 2023	Algemene aandeelhoudersvergadering
17 mei 2023	Tussentijdse resultaten eerste kwartaal 2023
1 juni 2020	Dividenduitkering 2022
26 juli 2023	Publicatie halfjaarlijkse resultaten 2023
26 november 2023	Tussentijdse resultaten derde kwartaal 2023

9 Aangezien de aandelen werden afgestoten op Euronext Brussel, heeft Elia Group NV geen informatie over de identiteit van de overnemers.

AANDEELHOUDERSSTRUCTUUR

Op basis van de door de onderneming ontvangen transparantieverklaringen (conform de wet van 2 mei 2007 en het koninklijk besluit van 14 februari 2008).

DIVIDEND

Op 22 februari 2022 besliste de Raad van Bestuur van Elia Group NV om op de algemene aandeelhoudersvergadering van 17 mei 2022 een nominaal dividend voor te stellen van € 140,4 miljoen, of € 1,91 per aandeel (bruto). Deze beslissing werd genomen in overeenstemming met het dividendbeleid en onder voorbehoud van de goedkeuring van de winstbestemming door de jaarlijkse algemene aandeelhoudersvergadering. Dit betekent een stijging van het dividend voor het zesde opeenvolgende jaar en meer bepaald met 9,14% in vergelijking met 2020. Dat geeft een nettodividend van € 1,337 per aandeel.

Het dividend zal door de volgende bankagenten worden uitgekeerd aan de aandeelhouders: BNP Paribas Fortis, ING Belgium, KBC en Belfius. Eventuele dividenduitkeringen voor aandelen op een effectenrekening zullen automatisch worden verwerkt door de betreffende bank of beleggingsmakelaar. Dividenduitkeringen voor geregistreerde aandelen worden door Elia Group NV rechtstreeks betaald aan de aandeelhouders.

DIVIDENDBELEID

Op 21 maart 2019 heeft de Raad van Bestuur het toekomstige dividendbeleid goedgekeurd om dividenden voor te stellen aan de algemene aandeelhoudersvergadering. In overeenstemming met dit beleid zal het volledige dividend voor het boekjaar niet lager liggen dan de stijging van de consumptieprijsindex ('inflatie') in België. Dat beleid ondersteunt onze langetermijnambitie om een echt stabiel dividend aan de aandeelhouders aan te bieden en zorgt ervoor dat we een sterke balans kunnen aanhouden om het investeringsprogramma van de Groep te financieren.

Ook in de toekomst zullen de dividenden evenwel worden bepaald door de resultaten van de Groep (die op hun beurt door een aantal factoren worden beïnvloed die buiten de controle van de vennootschap liggen), de financiële situatie van onze vennootschap, alsook onze financieringsbehoeften (in het bijzonder wat de investeringsuitgaven en het -plan betreft) en onze commerciële vooruitzichten.

Het voorgestelde dividendbeleid bepaalt een uitkeringspercentage van 41,1% van de IFRS-winst die wordt toegerekend aan de eigenaars van gewone aandelen.

52,3%

bijdrage van Duitsland in de nettowinst van Elia Group

1,91€

Brutodividend per aandeel

INVESTEERDERS

Voor alle vragen over Elia Group en de aandelen, kunt u contact opnemen met:

Elia Group

Investor Relations, Keizerslaan 20
1000 Brussel, België

Tel.: +32 2 546 74 29
Fax: +32 2 546 71 80
E-mail: investor.relations@elia.be

Op de website van Elia Group vindt u informatie over de Groep (persberichten, jaarverslagen, koers van het aandeel, kennisgevingen en dergelijke meer): **www.eliagroup.eu.**

12.3 KERNCIJFERS

(in miljoen EUR)	2022	2021	2020	2019	2018	2017 [10]
Geconsolideerde resultaten						
Totaal opbrengsten en overige bedrijfsopbrengsten	4.113,3	2.859,7	2.473,6	2.319,0	1.931,8	867,1
EBITDA (*)	1.111,8	1.006,9	1.005,6	930,2	750,5	455,4
Resultaat uit bedrijfsactiviteiten (EBIT) (*)	599,4	540,1	578,5	569,7	502,6	324,6
Nettofinancieringskosten	(43,6)	(106,6)	(141,5)	(139,6)	(93,2)	(76,5)
Inkomstenbelasting	(147,5)	(105,2)	(129,1)	(121,0)	(102,2)	(39,6)
Adjusted nettowinst (*)[11]	408,2	328,3	308,1	306,2	280,8	203,4
Gerapporteerde nettowinst	408,2	328,3	307,9	309,1	307,1	208,5
Minderheidsbelang	*47,2*	*33,1*	*38,5*	*35,5*	*25,7*	*0,0*
Hybride effecten	*19,2*	*19,2*	*19,3*	*19,3*	*6,2*	*0,0*
Eigen vermogen toe te rekenen aan eigenaars van gewone aandelen	341,7	276,0	250,1	254,3	275,2	208,5

(in miljoen EUR)	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017
Geonsolideerde balans						
Totaal activa	20.594,3	18.144,3	15.165,6	13.893,4	13.754,3	6.582,3
Eigen vermogen toe te rekenen aan de eigenaars van de vennootschap	5.319,6	4.552,0	4.173,2	4.022,3	3.447,5	2.563,3
Eigen vermogen toe te rekenen aan eigenaars van gewone aandelen	*4.681,3*	*3.850,6*	*3.471,8*	*3.320,9*	*2.741,3*	*2.563,3*
Eigen vermogen toe te rekenen aan eigenaars van gewone aandelen – houders van hybride effecten	*701,4*	*701,4*	*701,4*	*701,4*	*706,2*	*0,0*
Netto financiële schuld	4.431,6	4.886,3	7.465,0	5.523,1	4.605,6	2.689,1

	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017
Overige kerncijfers						
Regulatory Asset Base (RAB) (miljard EUR) [12]	10,9	10,3	9,7	9,1	9,2	7,4
Dividend per aandeel (EUR)	1,91	1,75	1,71	1,69	1,66	1,62
Rendement op eigen vermogen (%)	6,79%	6,49%	6,46%	6,80%	8,16%	8,14%
Rendement op eigen vermogen (adj.) (*)	7,52%	7,56%	7,20%	7,66%	10,04%	8,14%
Winst per aandeel (aangepast) (EUR) (*)	4,80	4,02	3,64	3,91	4,52	3,42
Eigen vermogen per aandeel (EUR)	62,8	56,0	50,5	48,4	44,9	42,1
Aantal aandelen (einde periode)	73.502.359	68.728.055	68.720.695	68.652.938	61.015.058	60.901.019

(*) Gedetailleerde lijst met definities wordt weergegeven in de bijlage

10 De Groep past de volledige retroactieve methode van IFRS 15 toe, wat resulteert in aangepaste vergelijkende cijfers voor het boekjaar 2017.

11 De adjusted nettowinst werd ingevoerd in 2019 als een alternatieve maatstaf voor de performance. Dit stemt overeen met de genormaliseerde winst in de vorige jaren.

12 De Regulatory Asset Base omvat 60% van de RAB van 50Hertz tot 2017 en 80% van de RAB vanaf 2018. In 2019 is de RAB niet langer samengesteld uit de EEG en gelijkaardige heffingen wegens de wijziging in de regulering.

IN HET KORT

- **Stijging van de CAPEX met 25% ten opzichte van 2021, €449,5 miljoen aan netinvesteringen in België en €1.085,5 miljoen in Duitsland**
- **Hoge betrouwbaarheid van het net van 99,99% in België en 99,79% Duitsland, met behoud van operationele uitmuntendheid, kwaliteit en efficiëntie**
- **Nettowinst (aandeel Elia Group) van €341,7 miljoen, resulterend in een rendement op eigen vermogen (adj.) van 7,52%**

13

BESPREKING EN ANALYSE DOOR HET MANAGEMENT VAN DE RESULTATEN VOOR 2022

13.1 2022 HOOGTEPUNTEN

- Stijging van de CAPEX met 25% ten opzichte van 2021, €449,5 miljoen aan netinvesteringen in België en €1.085,5 miljoen in Duitsland
- Hoge betrouwbaarheid van het net van 99,99% in België en 99,79% Duitsland, met behoud van operationele uitmuntendheid, kwaliteit en efficiëntie
- Powering Industry towards Net Zero, de visienota van de Elia group over de verankering van de Europese industrie door elektrificatie en koolstofarme elektronen
- Nettowinst (aandeel Elia Group) van €341,7 miljoen , resulterend in een rendement op eigen vermogen (adj.) van 7,52%
- Op de algemene vergadering van 16 mei 2023 zal een dividend van €1,91 per aandeel worden voorgesteld

De Russische invasie van Oekraïne in februari 2022 bracht weer een gevoel van urgentie in het Europese energiedebat. De geopolitieke crisis en de recordprijzen voor energie hebben de Europese Unie ertoe aangezet haar energieproductie meer in eigen hand te nemen en haar verbintenissen inzake hernieuwbare energie, decarbonisatie en elektrificatie sneller na te komen.

In april heeft de Duitse regering haar zogenaamde 'paaspakket' goedgekeurd, dat een aantal wetswijzigingen en de invoering van nieuwe kaders in verband met hernieuwbare energie en elektriciteitsnetten en -markten omvatte. Naast de afschaffing van de EEG-heffing voor consumenten (**zie paginas 84** en **190**) streeft het land er nu naar om tegen 2030 voor 80% van zijn bruto elektriciteitsverbruik hernieuwbare energie te gebruiken. Andere doelstellingen in het pakket zijn het bereiken van 160 GW onshore windenergie tegen 2040 en het bereiken van ten minste 30 GW, 40 GW en 70 GW offshore windenergie tegen respectievelijk 2030, 2035 en 2045. In het pakket werd hernieuwbare energie een zaak van groot openbaar belang en van doorslaggevend belang voor de veiligheid genoemd. Dit moet de vergunningsprocedures voor nieuwe hernieuwbare-energieprojecten versnellen en de vertragingen als gevolg van juridische beroepen beperken.

In mei 2022 publiceerde de Europese Commissie haar REPowerEU-plan, dat voortbouwt op de Europese Green Deal (2019) en het wetgevingspakket Fit for 55 (2021). Het plan moet Europa minder afhankelijk maken van Russische fossiele brandstoffen. Het richt zich op de diversificatie van de Europese energievoorziening, energiebesparende maatregelen en de toename van schone energie.

De aanleg van 'toonaangevende' netinfrastructuur is cruciaal voor het realiseren van de maatschappelijke ambitie om de transitie te versnellen. Omdat gebieden met veel HEB vaak afgelegen zijn, neemt de behoefte aan elektriciteitstransport over lange afstand toe. Bovendien moeten gebieden met complementaire productiepatronen met elkaar worden verbonden, aangezien hernieuwbare energiebronnen niet overal in Europa even beschikbaar zijn.

13.2 ELIA GROUP

KERNCIJFERS (IN MILJOEN €)	2022	2021	VERSCHIL (%)
Opbrengsten, overige bedrijfsopbrengsten en netto inkomsten (kosten) van het afrekeningsmechanisme	4.113,3	2.859,7	43,8%
Investeringen opgenomen volgens vermogensmutatiemethode	39,5	49,4	(20,0%)
EBITDA	1.111,8	1.006,9	10,4%
EBIT	599,4	540,1	11,0%
Adjusted elementen	0,0	0,0	n.r.
Adjusted EBIT	599,4	540,1	11,0%
Nettofinancieringskosten	(43,6)	(106,6)	(59,1%)
Adjusted nettowinst	**408,2**	**328,3**	**24,3%**
Nettowinst	**408,2**	**328,3**	**24,3%**
Minderheidsbelangen	*47,2*	*33,1*	*42,6%*
Nettowinst toe te rekenen aan de groep	***361,0***	***295,2***	***22,3%***
Hybride effecten	*19,2*	*19,2*	*0,0%*
Nettowinst to te rekenen aan eigenaars van gewone aandelen	***341,7***	***276,0***	***23,8%***
KERNCIJFERS VAN DE FINANCIËLE POSITIE (IN MILJOEN €)	**2022**	**2021**	**VERSCHIL (%)**
Totaal activa	20.594,3	18.144,3	13,5%
Eigen vermogen toe te rekenen aan de eigenaars van de vennootschap	5.319,6	4.552,0	16,9%
Netto financiële schuld	4.431,6	4.886,3	(9,3%)
Netto financiële schuld, excl EEG positie	7.367,6	6.996,3	5,3%
KERNCIJFERS PER AANDEEL	**2022**	**2021**	**VERSCHIL (%)**
Gewone winst per aandeel (in €) (deel Elia)	4,80	4,02	19,5%
Rendement op eigen vermogen (adj.) (%) (deel Elia)	7,52	7,56	(0,5%)
Eigen vermogen toe te rekenen aan de eigenaars van de vennootschap per aandeel (in €)	62,8	56,0	12,1%

Resultaten

De (adjusted) nettowinst van Elia groep steeg met 24,3% tot €408,2 miljoen, dankzij de sterke prestaties van de gereguleerde activiteiten, gedeeltelijk gecompenseerd door een lagere bijdrage van Nemo Link (als gevolg van het cumulatieve cap) en kosten ter ondersteuning van de internationale offshore-ambities van de groep.

Per segment realiseerde Elia Transmission (Belgium) boekte sterke resultaten met een adjusted nettowinst van €156,9 miljoen (+€25,9 miljoen). Het hogere resultaat is vooral te danken aan een hogere billijke vergoeding, die het gevolg is van de toename van het eigen vermogen, een hogere realisatie van incentives, een positieve bijdrage gerelateerd aan pensioenvoorzieningen, en de eenmalige tariefcompensatie voor de financiële kosten verbonden aan de kapitaalverhoging.

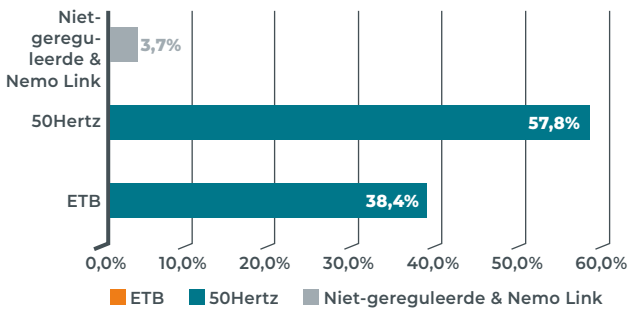
In Duistland boekte 50Hertz Transmission (op een 100% basis) een hogere adjusted nettowinst van €236,1 miljoen (+€70,7 miljoen). Het resultaat is voornamelijk te danken aan een hogere investeringsvergoeding door de groei van activa, een hoger financieel resultaat als gevolg van lagere lange-termijn voorzieningen en een vermindering van de operationele kosten. Dit wordt gedeeltelijk gecompenseerd door hogere afschrijvingen en lagere regulatoire afrekeningen.

Het niet-gereguleerde segment en Nemo Link boekten een lagere adjusted nettowinst van €15,2 miljoen (-€16,7 miljoen) die te danken is aan de sterke prestatie van Nemo Link die de cumulatieve cap bereikte, maar gecompenseerd wordt door de hogere holding- en andere kosten voor de verdere uitbereiding van haar internationale offshore-activiteiten.

Over 2022 werden geen adjusted elementen geboekt.

De nettowinst van Elia Group toe te rekenen aan de eigenaars van gewone aandelen (na aftrek van €47,2 miljoen van minderheidsbelangen en €19,2 miljoen toe te rekenen aan houders van hybride effecten) steeg met 23,8% tot €341,7 miljoen. Deze toename was het gevolg van de realisatie van investeringen in België en Duitsland, een hogere vergoeding in België na de kapitaalverhoging en de belangrijke bijdrage van Nemo Link. Bovendien profiteerde het resultaat van een hoger financieel resultaat in Duitsland als gevolg van de discontering van lange termijn voorzieningen.

DE (ADJUSTED) NETTOWINST VAN ELIA GROEP PER SEGMENT

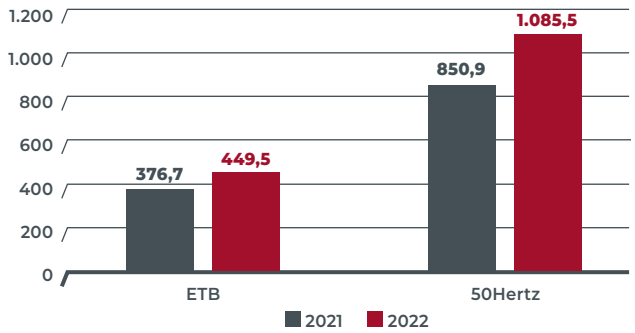

Capital expenditures

De samenleving wil de integratie van hernieuwbare energie in de energiesystemen versnellen. Vanuit dat oogpunt heeft de Elia group in een aantal belangrijke projecten in België en Duitsland goede vooruitgang geboekt. Deze projecten zijn gericht op het versterken van de backbones en onderzeese verbindingen van België en Duitsland en bevorderen zo de decarbonisatie van de samenleving.

In 2022 investeerde de Elia Group €1.535,0 miljoen. De nadruk ligt op de versterking van de interne backbone in zowel het Belgische als het Duitse net, de ontwikkeling van de nodige offshore infrastructuur die de integratie van steeds meer hernieuwbare energie in het net mogelijk maakt en de verdere ondersteuning van de digitalisering van onze infrastructuur. Dit leidde tot een groei van de Regulatory Asset Base (RAB) met 5,98%.

2022 INVESTERINGEN IN ELIA GROUP : €1.535,0 MILJOEN

GOEDE VOORUITGANG BIJ GROTE INFRASTRUCTUURWERKEN

BELGIË | Verdere versterking van de backbone

In april zijn de werken aan het project Mercator-Bruegel gestart, waarbij de bovengrondse hoogspanningslijn tussen het onderstation Mercator in Kruibeke en het onderstation Bruegel in Dilbeek wordt versterkt. De lijn vormt een belangrijk deel van de backbone van het Belgische hoogspanningsnet. Door de versterking ervan zal het mogelijk zijn grotere elektriciteitsstromen (tot 6 GW) te transporteren en de elektriciteitsvoorziening van het land in de toekomst te helpen vrijwaren.

In het kader van de tweede fase van het project Boucle de l'Est wordt de bestaande bovengrondse 70kV-lijn Bévercé-Bronromme-Trois-Ponts vervangen door een nieuwe dubbele 110kV-lijn die over een afstand van 25 km zal lopen. Na twee jaar bouwwerken werd de lijn eind 2022 in gebruik genomen. Het Oostlus-project ('Boucle de l'Est'), dat in verschillende fasen wordt uitgevoerd, zal de betrouwbaarheid van het Belgische elektriciteitsnet verzekeren en zal ertoe bijdragen dat het net steeds meer hernieuwbare energie kan transporteren.

In december onthulden Elia Transmission Belgium ("ETB") en RTE officieel de versterking van de interconnectie Avelgem-Avelin, die België met Frankrijk verbindt. De verbinding Avelgem-Avelin is nu uitgerust met HTLS-geleiders (high temperature low sag), geavanceerde technologie waarmee de verbinding twee keer zoveel capaciteit kan transporteren (van 3 naar 6 GW). Dit zal bijdragen aan de bevoorradingszekerheid in beide landen en de integratie van de Europese elektriciteitsmarkt versterken.

DUITSLAND | Uitbreiding van zowel het onshore als offshore net

TIn maart 2022 werden twee andere delen van de bovengrondse 380kV-lijn Nordring Berlin voltooid nadat de aanleg ervan 17 maanden had geduurd. In deze periode werden 75 extra masten geplaatst, wat betekent dat het grootste deel van de vervangingswerkzaamheden voor deze lijn is voltooid. De overige delen moeten vóór eind 2023 klaar zijn. De bovengrondse lijn is essentieel voor het transport van steeds meer hernieuwbare energie vanuit het noordoosten van Duitsland naar verbruikscentra en voor de

veilige bevoorrading van het grootstedelijk gebied van Berlijn met een steeds groter aandeel hernieuwbare energie op lange termijn.

Samen met distributienetbeheerder MITNETZ STROM opende 50Hertz in juni het nieuwe onderstation van Altdöbern in Lausitz om de integratie van hernieuwbare energie in het net te vergemakkelijken. Het onderstation helpt ervoor te zorgen dat de regio een veilige en betrouwbare elektriciteitsvoorziening krijgt en vergemakkelijkt het transport van elektriciteit van omliggende windmolen- en zonneparken via het transmissienet van 50Hertz naar de verbruikscentra.

In juni werd gestart met de aanleg van het grootste grondgemonteerde fotovoltaïsche systeem in Europa. Het 'Energiepark Witznitz' ligt in de buurt van Leipzig en beslaat 500 hectare. Na voltooiing zal het zonnepark een totale capaciteit van 650 MW hebben en op het 380kV-net van 50Hertz worden aangesloten. Het park moet in maart 2023 in gebruik worden genomen.

In juli heeft de Duitse federale administratieve rechtbank een definitief besluit genomen over de Uckermarklijn, die 115 kilometer lang moet worden. De 380kV-lijn zal Berlijn bevoorraden met elektriciteit opgewekt door biomassacentrales en windmolenparken in Brandenburg. De planning van de Uckermarklijn dateert van 2005. In 2022 gaf de rechtbank eindelijk toestemming voor de aanleg van de lijn – een beslissing die 17 jaar op zich liet wachten. Als we klimaatbescherming serieus willen nemen, kunnen we ons dergelijke lange procedures niet langer veroorloven. In oktober 2022 werd het 40 kilometer lange zuidelijke deel van de Uckermarklijn (DE) in gebruik genomen nadat de aanleg ervan bijna twee jaar had geduurd. De 380kV-lijn begint ten noorden van het onderstation in Neuenhagen, nabij Berlijn, en sluit aan op een bestaande lijn in de buurt van Golzow, nabij Britz.

Bovendien werd het windpark Arcadis Ost 1 in juli aangesloten op het net van 50Hertz. Dit gebeurde na de installatie van de elektrische apparatuur op het offshore hoogspanningsstation Arcadis Ost in Aalborg, Denemarken, en de installatie van het transformatorplatform op zijn monopijler-fundering in de Oostzee.

In juli was de helft van de ondergrondse werkzaamheden voor de vervanging van het landgedeelte van de KONTEK-kabel voltooid. Dankzij de kabel, die over een afstand van 150 kilometer loopt en tot 600 MW aan elektriciteit kan transporteren, kunnen Duitsland en Denemarken sinds de aanleg ervan in 1995 stroom met elkaar uitwisselen. Het onderzeese gedeelte van de kabel werd in 2010 vervangen door Energinet. 50Hertz, dat verantwoordelijk is voor het landgedeelte van de kabel in Duitsland, kreeg in 2022 toestemming om dat deel te vervangen.

In oktober werd officieel begonnen met de tunnelwerkzaamheden als onderdeel van de Berlijnse diagonale stroomverbinding. De tunnelwerkzaamheden zullen tot twee jaar in beslag nemen en worden uitgevoerd met een ondergrondse boormachine die tot dertig meter diep kan worden gebruikt. De lijn zelf, die in 2028 in gebruik moet worden genomen, wordt een belangrijke schakel in het hoogspanningsnet in en rond de Duitse hoofdstad.

NETTOSCHULD & CREDIT METRICS

(IN MILJOEN €)	2022	2021
Nettoschuld	4.431,60	4.886,30
Hefboomwerking (D/E) (incl. NCI & hybrid))	1,5x	1,6x
Nettoschulden / EBITDA	4,0	4,9
EBITDA / Gross interest	9,3	9,1
Gemiddelde kosten van schulden	1,70%	1,67%
% vast percentage van de brutoschuld	100,00%	100,00%

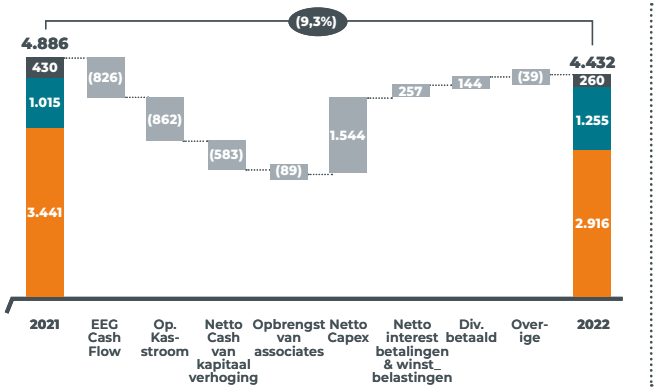
De Elia Group had eind 2022 een totale netto financiële schuld van €4.431,6 miljoen (-€454,7 miljoen). Deze daling was voornamelijk het gevolg van de geldmiddelen uit de kapitaalverhoging die eind juni plaatsvond (€590,1 miljoen) en compenseerde gedeeltelijk een stijging van de nettoschuld bij 50Hertz.

De stijging van de nettoschuld in Duitsland (+€240,4 miljoen) was hoofdzakelijk toe te schrijven aan de uitvoering van het investeringsprogramma en de hoge energiekosten die de operationele kasstroom negatief beïnvloedden, deels gecompenseerd door de hoge kasinstroom van EEG (+€826,0 miljoen) door de zeer hoge prijzen op de energiemarkt. In België steeg de nettoschuld van Elia licht (+€135,4 miljoen) met een organische groei die werd gefinancierd door kasstromen uit bedrijfsactiviteiten en de uitgifte van handelspapier (€60 miljoen).

In België daalde de nettoschuld van Elia met €524,8 miljoen, voornamelijk dankzij de organische groei die volledig werd gefinancierd door de kasstroom uit bedrijfsactiviteiten en de opbrengsten van de kapitaalverhoging die aan het Belgische segment werden toegewezen (€290,1 miljoen).

Naast de aandelenmarkt heeft de Elia Group ook een beroep gedaan op de schuldkapitaalmarkt om zijn liquiditeitspositie voor de verdere uitbouw van het net te versterken en veilig te stellen. In het kader van de duurzame financieringsambities van de groep gaf Eurogrid GmbH in september zijn tweede groene obligatie uit – €750 miljoen tegen een vaste rente van 3,28% – waarmee het zich verzekerde van een deel van de liquiditeit voor zijn komende onshore en offshore projecten ter ondersteuning van de integratie van hernieuwbare energie. Na deze transactie steeg de gemiddelde kostprijs van de schuld van de Elia Group licht tot 1,7% (+3 bp). Na de aankondiging van een CAPEX-programma van €15,9 miljard voor de periode 2023-2027 en de herziene doelstellingen van het financiële beleid bevestigde S&P Global de rating BBB+ van de Elia Group, maar wijzigde eind december 2022 de stabiele outlook in een negatieve.

2022 EVOLUTIE VAN DE NETTO FINANCIËLE SCHULD (€m)

13.3 ELIA TRANSMISSION IN BELGIË

ELIA TRANSMISSION KERNCIJFERS (IN MILJOEN €)	2022	2021	VERSCHIL (%)
Opbrengsten, overige bedrijfsopbrengsten en netto inkomsten (kosten) van het afrekeningsmechanisme	1.561,3	1.199,5	30,2%
Opbrengsten	*1.420,4*	*1.009,8*	*40,7%*
Overige bedrijfsopbrengsten	*147,6*	*68,3*	*116,1%*
Netto inkomsten (kosten) van het afrekeningsmechanisme	*(6,7)*	*121,4*	*(105,5%)*
Investeringen opgenomen volgens vermogensmutatiemethode	2,4	2,3	4,3%
EBITDA	476,4	432,2	10,2%
EBIT	262,0	227,1	15,4%
Adjusted elementen	*0,0*	*0,0*	*n.r.*
Adjusted EBIT	*262,0*	*227,1*	*15,4%*
Nettofinancieringskosten	(62,4)	(63,1)	(1,1%)
Winstbelastingen	(42,7)	(32,9)	29,8%
Nettowinst	**156,9**	**131,0**	**19,8%**
Adjusted elementen	*0,0*	*0,0*	*n.r.*
Adjusted nettowinst	***156,9***	***131,0***	***19,8%***
KERNCIJFERS VAN DE FINANCIËLE POSITIE (IN MILJOEN €)	**2022**	**2021**	**VERSCHIL (%)**
Totaal activa	7.848,6	7.153,5	9,7%
Totaal eigen vermogen	2.907,1	2.445,5	18,9%
Netto financiële schuld	2.916,2	3.441,0	(15,3%)
Vrije kasstroom	254,1	(117,6)	(316,1%)

De opbrengsten van Elia Transmission stegen met 30,2% in vergelijking met vorig jaar, van €1.199,5 miljoen tot €1.561,3 miljoen. De opbrengsten werden beïnvloed door een hogere gereguleerde nettowinst, hogere afschrijvingen gekoppeld aan de groeiende activabasis, een eenmalige tariefcompensatie voor de financiële kosten van de kapitaalverhoging (d.w.z. het deel toegewezen aan ETB) en hogere kosten voor ondersteunende diensten. De hogere kosten voor ondersteunende diensten waren toe te schrijven aan de hoge gasprijzen als gevolg van de oorlog in Oekraïne en, in mindere mate, aan de toename van het onevenwichtsvolume als gevolg van het grotere aandeel van hernieuwbare energie in de energiemix.

De EBITDA steeg tot €476,4 miljoen (+10,2%) dankzij een hogere gereguleerde nettowinst, hogere afschrijvingen in verband met de groeiende activabasis en hogere financiële kosten die allemaal in de opbrengsten werden verrekend. De stijging van de EBIT was meer uitgesproken (+15,4%), voornamelijk door de lagere afschrijvingen van niet door de tarieven gedekte activa, zijnde de immateriële activa die tijdens de vorige regelgevende periode ten laste werden gebracht en onder IFRS werden geactiveerd en voor leasingovereenkomsten. De bijdrage van investeringen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode bleef gelijk op €2,4 miljoen en hield verband met de bijdrage van HGRT.

De nettofinancieringskosten daalden licht (-1,1%) in vergelijking met vorig jaar. Dit kwam vooral door de hogere activering van financieringskosten als gevolg van de groei van de activabasis (€2,1 miljoen) en werd gedeeltelijk gecompenseerd door andere financiële kosten. De financiële kosten verbonden aan de kapitaalverhoging van Elia Group werden pro rata toegewezen aan de Belgische gereguleerde activiteiten in functie van de aanwending van de verworven middelen. Volgens IFRS worden deze kosten (€3,6 miljoen) rechtstreeks geboekt via het eigen vermogen. In 2022 deed ETB geen beroep op de schuldkapitaalmarkt en had zij een evenwichtig schuld maturiteitsprofiel. De gemiddelde kostprijs van de schuld bleef eind 2022 op 1,9% en alle uitstaande schulden hadden een vaste coupon.

De (adjusted) nettowinst steeg met 19,8% tot €156,9 miljoen, voornamelijk dankzij het volgende:

1. Een hogere billijke vergoeding (+€12,1 miljoen) door een groeiende activabasis en een hoger eigen vermogen. De stijging van het eigen vermogen was vooral te danken aan de opbrengsten die na de kapitaalverhoging van de Elia Group aan de Belgische gereguleerde activiteiten werden toegerekend (€290,1 miljoen). Daarnaast profiteerde de billijke vergoeding van de kapitaalsubsidie die van de federale regering werd ontvangen in verband met het Prinses Elisabeth Eiland (€73,1 miljoen na uitgestelde belasting) en die werd opgenomen als onderdeel van het gereguleerde eigen vermogen.
2. Stijging van de incentives (+€1,4 miljoen), als gevolg van solide operationele prestaties, voornamelijk gelinkt aan betere prestaties wat betreft de incentive voor innovatie, klanttevredenheid en beïnvloedbare kosten en gedeeltelijk tenietgedaan door een lagere incentive voor interconnectiecapaciteit. Onder invloed van de groei van de activiteiten daalde de efficiëntiewinst op beheersbare kosten licht ten opzichte van het voorgaande jaar, terwijl de nettobijdrage uit incentives profiteerde van een daling van het gemiddelde belastingtarief als gevolg van een hogere aftrek voor innovatie-inkomsten.
3. Personeels- en andere voorzieningen (+€7,9 miljoen), voornamelijk als gevolg van hogere bijdragen aan pensioenactiva.
4. Hogere gekapitaliseerde financieringskosten door een hoger niveau van activa in aanbouw (+€1,7 miljoen).
5. Eenmalige tariefcompensatie voor de financiële kosten van de kapitaalverhoging (+€3,6 miljoen).
6. Regulatoire afrekeningen en de terugneming van de voorziening voor de beïnvloedbare incentive na de herziening van saldi 2021 (+€2,2 miljoen).
7. Overige (-€3,0 miljoen): dit was voornamelijk het gevolg van lasten uit hoofde van op aandelen gebaseerde betalingen in verband met de kapitaalverhoging ten gunste van personeelsleden (-€1,7 miljoen) en uitgestelde belastingeffecten (-€2,4 miljoen) en overige herwerkingen (-€0,6 miljoen), gedeeltelijk gecompenseerd door de lagere afschrijving van software en hardware (+€1,4 miljoen) en minder schade aan elektrische installaties in vergelijking met vorig jaar (+€0,3 miljoen).

De totale activa stegen met €695,1 miljoen tot €7.848,6 miljoen door de realisatie van het investeringsprogramma en een hogere liquiditeit. De netto financiële schuld daalde tot €2.916,2 miljoen (-15,3%), aangezien het CAPEX-programma van ETB volledig werd gefinancierd door de opbrengsten van de kapitaalverhoging en door kasstromen uit bedrijfsactiviteiten, die positief werden beïnvloed door een hogere kasinstroom uit heffingen en het door Nemo Link betaalde cap-surplus (€69,1 miljoen, dat moet worden doorgerekend in de tarieven). Van de aan duurzaamheid gekoppelde heropneembare kredietfaciliteit (€650 miljoen) en het handelspapier (€300 miljoen) was eind 2022 niets opgenomen. Eind 2022 bevestigde S&P Global de rating BBB+ van ETB, met stabiele vooruitzichten.

Het eigen vermogen steeg tot €2.907,1 miljoen (+€461,6 miljoen), voornamelijk als gevolg van: de gedeeltelijke reservering van de winst van 2022 (+€95,8 miljoen); de netto-opbrengst van de kapitaalverhoging van €286,6 miljoen (d.w.z. het gedeelte toegewezen aan de Belgische gereguleerde activiteiten na aftrek van uitgiftekosten); de voor het personeel gereserveerde kapitaalverhoging, met inbegrip van de kosten voor op aandelen gebaseerde betalingen (€6,7 miljoen); de reële waarde van een renteafdekking (+€48,9 miljoen); en een lagere toewijzing van eigen vermogen aan Nemo Link (+€24,5 miljoen). Dit werd gedeeltelijk gecompenseerd door de herwaardering van de pensioenverplichtingen na uitdiensttreding (-€0,8 miljoen).

13.4 50HERTZ TRANSMISSION IN DUITSLAND

50HERTZ TRANSMISSION KERNCIJFERS (IN MILJOEN €)	2022	2021	VERSCHIL (%)
Opbrengsten, overige bedrijfsopbrengsten en netto inkomsten (kosten) van het afrekeningsmechanisme	2.592,6	1.716,9	51,0%
Opbrengsten	*2.222,4*	*1.569,9*	*41,6%*
Overige bedrijfsopbrengsten	*125,9*	*95,1*	*32,4%*
Netto inkomsten (kosten) van het afrekeningsmechanisme	*244,4*	*51,9*	*370,9%*
Investeringen opgenomen volgens vermogensmutatiemethode	0,0	0,0	n.r.
EBITDA	611,5	534,0	14,5%
EBIT	314,1	272,9	15,1%
Adjusted elementen	*0,0*	*0,0*	*n.r.*
Adjusted EBIT	*314,1*	*272,9*	*15,1%*
Nettofinancieringskosten	27,3	(34,7)	(178,7%)
Winstbelastingen	(105,3)	(72,8)	44,6%
Nettowinst	**236,1**	**165,4**	**42,7%**
Waarvan toe te rekenen aan de Elia groep	***188,9***	***132,3***	***42,8%***
Adjusted elementen	*0,0*	*0,0*	*n.r.*
Adjusted nettowinst	***236,1***	***165,4***	***42,7%***
KERNCIJFERS VAN DE FINANCIËLE POSITIE (IN MILJOEN €)	**2022**	**2021**	**VERSCHIL (%)**
Totaal activa	11.638,1	9.941,3	17,1%
Totaal eigen vermogen	2.180,6	1.928,7	13,1%
Netto financiële schuld	1.255,3	1.014,9	23,7%
Netto financiële schuld, excl EEG positie	4.191,3	3.124,8	34,1%
Vrije kasstroom	(359,2)	2.889,4	(112,4%)

50Hertz Transmission's totale opbrengsten en andere bedrijfsopbrengsten stegen ten opzichte van 2021 (+51,0%), van €1.716,9 miljoen naar €2.592,6 miljoen. De twee belangrijkste factoren van deze stijging zijn de energie-inkomsten (+€700,5 miljoen), als gevolg van de aanhoudende stijging van de energieprijzen, en de netto regulatoire inkomsten van het afrekeningsmechanisme (+€192,5 miljoen).

De EBITDA steeg tot €611,5 miljoen (+14,5%). De groeiende activabasis kwam de investeringsvergoeding ten goede (+€77,6 miljoen). De operationele kosten daalden omdat 50Hertz een piek in de onderhoudscyclus achter zich liet en zich concentreerde op operationele efficiëntie en veiligheid, terwijl het ook profiteerde van geactiveerde ontmantelingskosten die werden doorberekend in het kader van het kost-plus mechanisme (+€11,8 miljoen). Verder daalden de verliezen uit desinvesteringen/verkoop van activa en handelsvorderingen (+€5,6 miljoen). Om de energietransitie tot goed einde te brengen en de toenemende complexiteit van het systeembeheer in de toekomst te beheren, bleef 50Hertz zijn talentpool uitbreiden, resulterend in extra personeelskosten (-€16,3 miljoen) die werden gecompenseerd door hogere geactiveerde eigen productie (+€14,2 miljoen). Voorts profiteerde de EBITDA van eenmalige opbrengsten uit de regulatoire afrekening en daarmee verband houdende voorzieningen ten bedrage van €23,4 miljoen (-€18,9 miljoen). Deze afrekening hield voornamelijk verband met een overeenkomst over het offshore forfaitaire bedrag voor het jaar 2018, terwijl zij in 2021 voortkwam uit de terugbetaling van terugvorderingsbedragen ('Clawback') in het kader van de overgang naar het Capital Cost Adjustment-model in 2024.

Er was een minder uitgesproken stijging van de EBIT (+€41,2 miljoen) als gevolg van hogere afschrijvingen (-€37,3 miljoen) na de ingebruikname van projecten zoals Ostwind 2 (eerste kabelsysteem en Arcadis Ost 1-platform). Voorts daalden de operationele voorzieningen licht ten opzichte van 2021 (+€1,1 miljoen). In 2022 werden er geen adjusted elementen geboekt.

De (adjusted) nettowinst steeg tot €236,1 miljoen (+42,7%) als gevolg van:

1. Hogere investeringsvergoedingen (+€54,4 miljoen) ingevolge de groeiende activabasis.
2. Hogere financiële resultaten (+€43,4 miljoen), vooral dankzij de herwaardering op lange termijn voorzieningen.
3. Lagere operationele en overige kosten (+€12,3 miljoen).

Deze effecten werden gedeeltelijk gecompenseerd door:

4. Hogere afschrijvingen (-€26,1 miljoen) als gevolg van de ingebruikname van projecten.
5. Lagere regulatoire afrekening voorgaande jaren (-€13,2 miljoen).

De totale activa stegen met €1.696,8 miljoen ten opzichte van 2021, voornamelijk dankzij een gunstige ontwikkeling van de EEG-activiteiten (+€826,0 miljoen) en de uitvoering van het investerings-

programma (€1.085,5 miljoen). De vrije kasstroom bedroeg in totaal -€359,2 miljoen en werd sterk beïnvloed door de grote investeringen en door de vertraging bij het terugverdienen van de hoge energiekosten. De EEG-kasinstromen compenseerden deze effecten slechts gedeeltelijk (+€826,0 miljoen). Het parlement besloot de EEG-toeslag vanaf 1 juli 2022 tot nul te verlagen om huishoudens en bedrijven te ontlasten gezien de gestegen elektriciteitskosten. In de toekomst zullen de kosten voor de bevordering van duurzame energie worden gefinancierd uit het energie- en klimaatfonds. 50Hertz zal blijven optreden als trustee.

De netto financiële schuld steeg met €240,4 miljoen ten opzichte van eind 2021, omdat de realisatie van het investeringsprogramma gedeeltelijk werd gefinancierd met bestaande liquide middelen, terwijl de operationele kasstroom negatief werd beïnvloed door hoge energiekosten. De EEG-kasinstromen uit hogere energieprijzen compenseerden deze effecten slechts gedeeltelijk. Per december 2022 bedroeg de EEG-kaspositie €2.936,0 miljoen. 50Hertz gaf begin september een tweede groene obligatie uit – €750 miljoen met een looptijd van 9 jaar en een vaste rentevoet van 3,28% – resulterend in een gemiddelde kostprijs van de schuld van 1,5% eind december 2022.

Het totale eigen vermogen nam met €251,9 miljoen toe tot €2.180,6 miljoen. Deze stijging is voornamelijk toe te schrijven aan de kapitaalverhoging (€250 miljoen). Sinds 2021 past 50Hertz hedge accounting toe om het risico van schommelingen in het verwachte bedrag aan netverliezen te beperken. Door de daling van de energieprijzen in het laatste kwartaal van het jaar daalde de reële waarde van deze contracten tot €129,6 miljoen. Rekening houdend met uitgestelde belastingen werd een hedgereserve voor een bedrag van €90,8 miljoen opgenomen als niet-gerealiseerde resultaten. Aangezien de kosten voor netverliezen bijna volledig worden doorgerekend in de tarieven, heeft de reële waarde van de future contracten geen relevantie voor de huidige en toekomstige rentabiliteit van de Vennootschap.

13.5 NIET-GEREGULEERDE ACTIVITEITEN EN NEMO LINK

NIET-GEREGULEERDE ACTIVITEITEN EN NEMO LINK KERNCIJFERS (IN MILJOEN €)	2022	2021	VERSCHIL (%)
Opbrengsten en overige bedrijfsopbrengsten	44,7	36,8	21,5%
Investeringen opgenomen volgens vermogensmutatiemethode	37,1	47,1	(21,2%)
EBITDA	24,3	40,8	(40,4%)
EBIT	23,6	40,3	(41,4%)
Adjusted elementen	*0,0*	*0,0*	*n.r.*
Adjusted EBIT	*23,6*	*40,3*	*(41,4%)*
Nettofinancieringskosten	(8,8)	(8,9)	(1,1%)
Winstbelastingen	0,4	0,5	(20,0%)
Nettowinst	**15,2**	**31,9**	**(52,4%)**
Waarvan toe te rekenen aan de Elia Groep	***15,2***	***31,9***	***(52,4%)***
Adjusted elementen	*0,0*	*0,0*	*n.r.*
Adjusted nettowinst	***15,2***	***31,9***	***(52,4%)***
KERNCIJFERS VAN DE FINANCIËLE POSITIE (IN MILJOEN €)	**2022**	**2021**	**VERSCHIL (%)**
Totaal activa	1.946,5	1.654,0	17,7%
Totaal eigen vermogen	1.445,4	1.142,9	26,5%
Netto financiële schuld	260,1	430,4	(39,6%)

De niet-gereguleerde opbrengsten stegen met 21,5% tot €44,7 miljoen ten opzichte van 2021. Dit is het resultaat van hogere intersegment transacties voornamelijk tussen Elia Group NV, Elia Transmission Belgium en 50Hertz en gedeeltelijk gecompenseerd door lagere opbrengsten gegenereerd door Elia Grid International ('EGI') (-€4,2 miljoen), aangezien de opbrengsten van vorig jaar profiteerden van de ingebruikname van een kant-en-klaar project, terwijl de internationale consulting-activiteiten langzaam toeneemt als gevolg van de heropleving na de pandemie.

Investeringen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode droegen €37,1 miljoen bij aan het resultaat van de groep, dat bijna volledig toe te schrijven is aan Nemo Link. Met een beschikbaarheid van 99,1% blijft Nemo Link een van de best presterende activa in zijn soort ter wereld.

In 2022 zetten geopolitieke spanningen de elektriciteitsmarkten onder druk, met name op het Europese continent vanwege de afhankelijkheid van Russisch gas. Deze druk werd verhoogd door de historisch lage beschikbaarheid van kernenergie in Frankrijk. NBP-gas op de spotmarkt, dat bepalend is voor de elektriciteitsprijs in het Verenigd Koninkrijk, werd van mei tot oktober verhandeld met een aanzienlijke korting ten opzichte van TTF-gas, de referentieprijs voor gas in Europa. Dat kwam omdat Groot-Brittannië beter van gas werd voorzien dan het Europese vasteland. Daardoor werd Nemo Link zeer vaak gebruikt voor de uitvoer naar België; het bewees zijn waarde voor de Belgische verbruikers door hen tegen lagere prijzen elektriciteit te leveren om te helpen bij de energiecrisis. De Nemo Link-interconnector onderstreept het belang van soortgelijke verbindingen om België toegang te verschaffen tot energie die buiten het land wordt geproduceerd en tegelijkertijd bij te dragen tot de werking van concurrerende internationale marktoperaties.

Door deze uitzonderlijke situatie in 2022 bedroegen de opbrengsten van Nemo Link €282,6 miljoen, waardoor de cumulatieve inkomstenlimiet met €137,6 miljoen werd overschreden (voor het eerst sinds de ingebruikname van Nemo Link). De totale nettowinst bedroeg €74,2 miljoen voor 2022, waarbij de bijdrage aan de nettowinst van de Elia Group €37,1 miljoen bedroeg.

De (adjusted) EBIT daalde tot €23,6 miljoen (-€16,7 miljoen). Deze daling was voornamelijk te wijten aan de lagere bijdrage van Nemo Link (-€9,9 miljoen) en de hogere operationele kosten voor de holding en WindGrid als gevolg van het nastreven van niet-organische groeiambities (-€6,7 miljoen). Door de opbrengstendaling daalde de bijdrage van EGI (-€0,6 miljoen) en re.alto (-€0,4 miljoen).

De nettofinancieringskosten bleven stabiel op €8,8 miljoen, en bevatten voornamelijk de rentekosten verbonden aan de senior obligatielening (€4,7 miljoen), de kosten in verband met de private plaatsing van Nemo Link (€2,9 miljoen) en de overige financiële kosten gekoppeld aan Elia Group NV. De pro rata kosten verbonden aan de kapitaalverhoging van Elia Group en toegewezen aan respectievelijk Elia Group NV en Eurogrid International worden rechtstreeks in het eigen vermogen opgenomen overeenkomstig de IFRS (€3,5 miljoen).

De adjusted nettowinst daalde met €16,7 miljoen tot €15,2 miljoen, voornamelijk als gevolg van:

1. Lagere bijdrage van Nemo Link (-€9,9 miljoen).
2. Hogere kosten door de oprichting van WindGrid en door business development activiteiten (-€6,9 miljoen).
3. Lagere bijdrage van re.alto (-€0,6 miljoen).
4. Andere posten (+€0,7 miljoen) als gevolg van lagere regulatoire afrekeningen (+€0,1 miljoen) en lagere andere niet-gereguleerde kosten (+€0,8 miljoen), gecompenseerd door een lagere bijdrage van EGI (-€0,2 miljoen).

De totale activa stegen met 17,7% tot €1.946,5 miljoen (+€292,5 miljoen), voornamelijk onder invloed van de netto-opbrengsten van de kapitaalverhoging toegewezen aan het niet-gereguleerde segment (+€98,8 miljoen) en dividenduitkeringen van deelnemingen gecompenseerd door de uitkering van het dividend van vorig jaar (-€120,3 miljoen). Dit deed de netto financiële schuld dalen met €170,3 miljoen tot €260,1 miljoen.

13.6 ADJUSTING ELEMENTEN – RECONCILIATIETABEL

(IN MILJOEN €)– PERIODE EINDIGEND PER 31 DECEMBER 2022	Elia Transmission	50Hertz Transmission	Non-regulated activities and Nemo Link	Consolidation entries	Elia Group
Adjusted elementen					
Nihil	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal EBIT niet recurrente elementen	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Belastingimpact	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nettowinst - adjusted elementen	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**

(IN MILJOEN €)– PERIODE EINDIGEND PER 31 DECEMBER 2021	Elia Transmission	50Hertz Transmission	Non-regulated activities and Nemo Link	Consolidation entries	Elia Group
Adjusted elementen					
Nihil	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal EBIT niet recurrente elementen	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Belastingimpact	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nettowinst - adjusted elementen	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**

14 VERKLARENDE WOORDENLIJST

Dit jaarverslag bevat heel wat technische termen en afkortingen. Hieronder vindt u 2 verklarende woordenlijsten. De eerste lijst bevat de meest voorkomende technische termen, elk met een hun betekenis. Het zijn geen wettelijke definities. De tweede lijst bevat de termen voor geïntegreerde rapportering, die bedoeld zijn om onze stakeholders wegwijs te maken tijdens ons <IR>-traject.

ALGEMENE TERMEN

50Hertz Transmission GmbH (50Hertz): een van de dochterondernemingen van **Elia Group NV**. 50Hertz is een van de vier Duitse **transmissienetbeheerders** en is actief in het noorden en oosten van Duitsland.

Adequacy: graadmeter om te zien of het elektriciteitssysteem voldoende capaciteit heeft om onder normale omstandigheden aan de vraag naar elektriciteit te voldoen. Een systeem wordt als 'adequaat' beschouwd als het over voldoende capaciteit beschikt; deze capaciteit kan afkomstig zijn van productiebronnen (zoals een windpark); de import van elektriciteit; en (steeds vaker) **flexibiliteitsassets**.

Adjusted nettowinst: adjusted nettowinst wordt gedefinieerd als nettowinst exclusief de adjusted elementen. De adjusted nettowinst wordt gebruikt om prestaties van de Groep doorheen de jaren te vergelijken.

Wisselstroom (alternating current of AC): elektrische stroom waarbij de elektronen in de stroomkring met een vaste regelmaat van richting veranderen; de stroomrichting van de elektronen wisselt periodiek heen en weer. Een gewoon stopcontact in huis werkt doorgaans op wisselstroom.

Balancingdiensten: een van de diensten die netbeheerders uitvoeren om in real time het evenwicht tussen vraag en aanbod in het hele elektriciteitssysteem te behouden.

CAPEX: afkorting van 'capital expenditure' (investeringsuitgaven). Dat is het bedrag dat een bedrijf besteedt aan het bouwen of upgraden van zijn assets; voor de Groep gaat dit om onze lijnen, masten en hoogspanningsstations.

Kooldioxide-equivalent (CO_2e): een graadmeter voor hoeveel een gas bijdraagt aan de opwarming van de aarde in vergelijking met koolstofdioxide.

Koolstofvoetafdruk: een graadmeter voor de hoeveelheid **broeikasgassen** die wordt geproduceerd als gevolg van de activiteiten van een individu of organisatie.

Consumentgericht marktontwerp (Consumer-Centric Market Design of CCMD): de naam van het voorgestelde marktdesign (marktontwerp) van Elia Group dat erop gericht is om de consumenten centraal te plaatsen in het energiesysteem, hen een actievere rol te geven in het elektriciteitssysteem en hen te laten genieten van betere energiediensten. Dit marktontwerp zal een efficiënte integratie van meer hernieuwbare energie in het systeem mogelijk maken en zo de energietransitie faciliteren.

Capaciteitsvergoedingsmechanisme (Capacity Remuneration Mechanism of CRM): een van de maatregelen die genomen kunnen worden om de elektriciteitsvoorziening in een land te garanderen. Bij dergelijke mechanismen worden elektriciteitsproducenten vergoed voor de garantie dat zij de nodige elektriciteit zullen produceren als dat op een bepaald moment nodig is. Het mechanisme is een aanvulling op de opbrengsten van de elektriciteitscentrales uit de verkoop van elektriciteit op de markt.

Dubbele materialiteit: 'Materialiteit' is een principe waarmee bedrijven de onderwerpen identificeren die relevant zijn voor hun activiteiten en een geïntegreerde verslaggeving. Een onderwerp voldoet aan de criteria van dubbele materialiteit als het materieel is vanuit het impactsperspectief, het financiële perspectief of beide.

Gelijkstroom (direct current of DC): elektrische stroom met een constante stroomrichting. Gelijkstroom wordt geleverd door een gelijkspanningsbron. Huishoudelijke apparaten die op batterijen werken, gebruiken gelijkstroom.

Drijvende kracht (van de energietransitie): Elia Group is een drijvende kracht van de energietransitie. Via onze activiteiten helpen we de energiesector, de economie en uiteindelijk de samenleving te decarboniseren. We willen ervoor zorgen dat Europa in 2050 klimaatneutraal is.

Transmissienetbeheerder (TNB): een organisatie die verantwoordelijk is voor het transport van energie (gas of elektriciteit) via vaste infrastructuur, doorgaans op nationaal niveau binnen een land.

E-mobiliteit: verkorte term voor elektromobiliteit, de overkoepelende term voor vervoersmiddelen die worden aangedreven door elektriciteit.

Winst per aandeel: winst die wordt toegerekend aan de eigenaars van gewone aandelen/het gewogen gemiddeld aantal gewone aandelen tijdens het jaar.

EBIT: afkorting van 'Earnings Before Interest and Taxes'. De EBIT is het resultaat uit bedrijfsactiviteiten, dat wordt gebruikt voor de operationele prestaties van de Groep. De EBIT wordt berekend als de totale opbrengsten verminderd met de kosten van grondstoffen, hulpstoffen en goederen voor de wederverkoop, diensten en andere goederen, personeelskosten en pensioenen, afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen plus wijzigingen in voorzieningen en andere bedrijfskosten en vermeerderd met het aandeel van de investeringen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode.

EBITDA: afkorting van 'Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortisations'. De EBITDA is het resultaat uit bedrijfsactiviteiten plus afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen plus veranderingen in voorzieningen plus het aandeel in de winst van investeringen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode. De EBITDA wordt gebruikt als maatstaf voor de operationele prestaties van de Groep, waarbij het effect van afschrijvingen, waardeverminderingen en wijzigingen in voorzieningen van de Groep wordt geëxtrapoleerd.

Elektrificatie: dit is het proces om een systeem of machine aan te drijven met elektriciteit (in plaats van een andere energiebron, die door elektriciteit wordt vervangen).

Elia Grid International: een volle dochteronderneming van Elia Group en 50Hertz. EGI is een consultancybedrijf dat internationale klanten diensten verleent met betrekking tot de ontwikkeling van de energiemarkt, vermogensbeheer, systeembeheer, ontwikkeling van het net en de integratie van **hernieuwbare energiebronnen** in elektriciteitssystemen.

Elia Group (NV): een holdingbedrijf dat een aantal dochterondernemingen bezit.

De Groep: deze uitdrukking verwijst naar de verschillende dochterondernemingen die samen Elia Group NV vormen.

Het net van de Groep: het geheel van transmissie-infrastructuur en bijbehorende assets die we in België en het noorden en oosten van Duitsland bezitten en beheren.

Elia Transmission Belgium NV (Elia): een van de dochterondernemingen van Elia Group NV, de enige transmissienetbeheerder in België.

Eindgebruiker: een persoon die een product of dienst koopt en consumeert. In de elektriciteitssector wordt de term doorgaans gebruikt om te verwijzen naar huishoudelijke consumenten.

Energiemix: dit is de verdeling van primaire energiebronnen (zoals fossiele brandstoffen of **hernieuwbare energiebronnen**) die worden gebruikt voor de productie van secundaire energie (zoals elektriciteit) voor direct gebruik door consumenten.

Milieu-, Maatschappij- en Governance-aspecten (Environmental, Social en Governance, ESG): dit zijn de drie brede categorieën die worden gebruikt om de impact te beoordelen die de activiteiten van een bedrijf hebben op de externe omgeving (dit gaat dus verder dan alleen maar kijken naar de winstgevendheid van een bedrijf). Van bedrijven wordt steeds vaker verwacht dat ze ESG-parameters opnemen in hun externe rapportering.

Flexibiliteit: dit is een maatstaf voor de mate waarin een energiesysteem in staat is om kortetermijnschommelingen in productie en verbruik op te vangen. Deze schommelingen ontstaan door de integratie van toenemende hoeveelheden intermitterende hernieuwbare energiebronnen in energiesystemen. Er wordt verwacht dat flexibiliteitsassets een steeds grotere rol zullen spelen in de stabilisatie van het net naarmate de hoeveelheid hernieuwbare energiebronnen stijgt.

Flexibiliteitsassets: het gaat hierbij om assets in huishoudens, zoals elektrische voertuigen en warmtepompen, die een belangrijke rol zullen spelen bij het behoud van het evenwicht tussen het aanbod van elektriciteit en de vraag naar elektriciteit. Zo kan een batterij van een elektrisch voertuig worden opgeladen en vervolgens worden gebruikt om die energie tijdelijk op te slaan en indien nodig ze terug in het net te injecteren.

Standaarden van het Global Reporting Initiative (GRI): deze standaarden bieden overheden en organisaties een kader dat ze kunnen gebruiken om verantwoording af te leggen over hun impact op het milieu, de economie en de mens.

Aardopwarmingspotentieel (global warming potential of GWP): maatstaf voor de mate waarin een bepaald gas bijdraagt aan de opwarming van de aarde in verhouding tot CO_2. Hoe groter het GWP van een bepaald gas, hoe meer dat gas de aarde opwarmt in vergelijking met CO_2 (gezien over dezelfde periode).

Groene obligatie: schuldinstrument dat wordt gebruikt om investeringen te kanaliseren naar projecten die het milieu of de klimaatdoelstellingen positief beïnvloeden.

Broeikasgas (BKG): gassen die bijdragen aan de opwarming van de aarde. Broeikasgassen die worden geproduceerd door menselijke activiteiten zijn koolstofdioxide, methaan en zwavelhexafluoride (SF_6).

GW: afkorting van 'gigawatt', een eenheid van energie die de hoeveelheid energie meet die elke seconde wordt overgedragen. 1 GW elektriciteit is ongeveer voldoende om ca. 750.000 woningen van stroom te voorzien.

GWh: afkorting van 'gigawattuur', een eenheid van energie die overeenkomt met een vast vermogen van één gigawatt die gedurende één uur wordt verbruikt.

HVDC: afkorting van 'high voltage direct current', of hoogspanningsgelijkstroom; stroom die transmissie over lange afstanden mogelijk maakt tussen **AC-transmissiesystemen** met verschillende frequenties.

Interconnector: een hoogspanningskabel die de elektriciteitsnetten van twee landen met elkaar verbindt. Interconnectoren maken het mogelijk om energie over de grenzen heen uit te wisselen, wat bijdraagt aan de bevoorradingszekerheid van elk land.

Intermitterend of 'volatiel': de meeste **hernieuwbare energiebronnen** worden gezien als zeer intermitterend, aangezien ze worden beïnvloed door omgevings-, en seizoensfactoren.

Nemo Link: de eerste onderzeese interconnectie tussen België en het VK die Elia Transmission Belgium heeft gebouwd en nu samen beheert met een dochter van National Grid, het Britse nutsbedrijf voor elektriciteit en gas.

Koolstofneutraliteit: een term die aangeeft dat er een evenwicht is bereikt tussen de hoeveelheid koolstofdioxide (CO_2) die een land of regio in de atmosfeer uitstoot en de koolstof die het uit de atmosfeer haalt.

OPEX: afkorting van 'operating expense'. Dat zijn de kosten van een onderneming voor zijn dagelijkse bedrijfsactiviteiten, zoals het onderhoud van het net, de lonen van het personeel, zakenreizen en de huur van kantoorruimtes.

Power-to-X (PtX): deze term omvat de groep technologieën die elektriciteit gebruiken om warmte (PtH), gas (PtG) of synthetische brandstoffen op te wekken.

Prosumer: een persoon die zowel elektriciteit verbruikt als produceert. Deze individuen gebruiken hiervoor hun eigen individuele stroomgeneratoren (bv. een zonnepaneel). Prosumers kunnen de overschotten van hun eigen productie eventueel verkopen.

re.alto: de start-up van Elia Group, de eerste Europese marktplaats die specifiek is opgericht voor de uitwisseling van energiedata en -diensten.

Hernieuwbare energiebronnen (HEB): energie die wordt opgewekt uit natuurlijke processen of bronnen die vrij beschikbaar zijn, zoals windenergie, zonne-energie of waterkracht. Sommige van deze bronnen, zoals wind- en zonne-energie, zijn intermitterend.

RoE: afkorting van 'return on equity' of rentabiliteit van het eigen vermogen. Meet het rendement dat aandeelhouders ontvangen voor de bedrijfsaandelen die ze bezitten.

Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (Sustainable Development Goals of SDG's): een verzameling van 17 mondiale doelstellingen die in 2015 door alle lidstaten van de Verenigde Naties (VN) zijn aangenomen.

Sectorkoppeling: deze term verwijst naar het samenspel van de energievoorzieningssector met de eindgebruikerssectoren zoals verwarming, transport en industrie. Op termijn wil sectorkoppeling deze sectoren van de samenleving koolstofvrij maken door te kiezen voor hernieuwbare energie. Dit omvat bijvoorbeeld de elektrificatie van apparaten voor verwarming of transport (zodat deze geëlektrificeerde apparaten kunnen werken als **flexibiliteitsassets**) en de productie van groene waterstof voor industrieel gebruik.

SF_6: chemische formule van 'zwavelhexafluoride'. SF_6 wordt gebruikt als isolatie- en schakelgas in gasgeïsoleerde schakelapparatuur (gas-insulated switchgear of GIS) voor hoogspanning. Dit gas heeft goede elektrische eigenschappen, is niet giftig en is bovendien zeer stabiel in chemisch opzicht. Het broeikaspotentieel per deeltje SF_6 is echter 23.500 maal hoger dan CO_2.

Transmissienetbeheerder (TNB): een organisatie die verantwoordelijk is voor het transport van energie (gas of elektriciteit) via vaste infrastructuur, doorgaans op nationaal niveau binnen een land. TNB's verbinden de productiebronnen met de infrastructuur van **distributienetbeheerders.**

Waardeketen: term die wordt gebruikt om alle activiteiten van een bedrijf te beschrijven die bijdragen aan de levering van een dienst of de creatie van een product.

WindGrid: de nieuwste juridische entiteit van Elia Group die zich richt op offshore ontwikkeling die buiten de gereguleerde perimeters van Elia Transmission Belgium en 50Hertz in België en Duitsland vallen.

GEÏNTEGREERDE VERSLAGGEVING

Bedrijfsmodel: het systeem waarbij de input via bedrijfsactiviteiten wordt omgezet in output en resultaten om de strategische doelstellingen van een organisatie te realiseren en waarde te creëren op korte, middellange en lange termijn.

Kapitalen: middelen en relaties waar een organisatie van afhangt om waarde te creëren. Het Integrated Reporting Framework omvat zes categorieën van kapitalen: financieel; geproduceerd (wat we in dit rapport 'assets' noemen); intellectueel (inclusief organisatorische knowhow, merk en reputatie); menselijk (wat we 'eigen medewerkers en onderaannemers' noemen); sociaal en relaties; en natuurlijke kapitalen (wat we in dit rapport 'milieu' noemen).

Input: de zes categorieën die via bedrijfsactiviteiten worden omgezet in output en resultaten.

Geïntegreerde verslaggeving: een vorm van bedrijfsrapportering die een volledig beeld geeft van hoe elk van de bedrijfsactiviteiten op korte, middellange en lange termijn waarde creëert, behoudt of vermindert voor de stakeholders van het bedrijf.

Materialiteit: een term uit het **integrated reporting** die verwijst naar de invloed die een bepaalde topic heeft op het vermogen van een organisatie om waarde te creëren. Deze topics worden geïdentificeerd en gerangschikt op basis van het belang voor onze stakeholders. Zo is de integratie van grote hoeveelheden **hernieuwbare energie** in het energiesysteem een essentiële topic voor de Groep.

Resultaten: interne en externe gevolgen van onze bedrijfsactiviteiten voor de zes kapitalen, die positief of negatief kunnen zijn.

Output: producten en diensten afkomstig van onze bedrijfsactiviteiten, alsook mogelijke bijproducten en afval.

Performantie: de realisaties met betrekking tot de strategische doelstellingen en de resultaten wat betreft het effect op de kapitalen.

RAPPORTERINGSPARAMETERS

Maatschappelijke zetels

De maatschappelijke zetel van Elia Transmission Belgium en Elia Asset is gevestigd
Keizerslaan 20
1000 Brussel, België

De maatschappelijke zetel van 50Hertz GmbH is gevestigd Heidestraße 2
D-10557 Berlin, Duitsland

De maatschappelijke zetel van Eurogrid International is gevestigd
Joseph Stevensstraat, 7
1000 Brussel, België

De maatschappelijke zetel van Elia Grid International is gevestigd
Joseph Stevensstraat, 7
1000 Brussel, België

De maatschappelijke zetel van WindGrid is gevestigd
Keizerslaan 20
1000 Brussel, België

De maatschappelijke zetel van re.alto is gevestigdt
Keizerslaan 20
1000 Brussel, België

Verslaggevingsperiode

Dit verslag behelst de periode van 1/1/2022 tot 31/12/2022.

Contact

Group Communications and Reputation
Marleen Vanhecke
T + 32 486 49 01 09
Keizerslaan 20
1000 Brussel
info@elia.be

Hoofdzetels Elia Group

Keizerslaan, 20, B-1000 Brussel
T +32 2 546 70 11
F +32 2 546 70 10
info@elia.be

Heidestraße 2
10557 Berlin
T +49 30 5150 0
F +49 30 5150 2199
info@50hertz.com

Concept en eindredactie

Risk Management
Communication & Reputation
Strategy
Sustainability
Investor relations
Finance

Grafische vormgeving

www.chriscom.be

Verantwoordelijke uitgever

Chris Peeters

Ce document est également disponible en français.
This document is also available in English.

WE WILLEN IEDEREEN BEDANKEN DIE MEEGEWERKT HEEFT AAN DE SAMENSTELLING VAN DIT JAARVERSLAG.

elia group

READY TO SWITCH

FAST-FORWARDING THE GREEN TRANSITION

DUURZAAMHEIDSVERSLAG
BOEKJAAR
2022

INHOUD

1. INLEIDING 1

2. DUURZAAMHEIDSGOVERNANCE 4

A. Duurzaamheidsgovernance 5
- Rollen en verantwoordelijkheden 5
- Incentives en bezoldiging 5
- Gezamenlijke kennis van het hoogste bestuursorgaan 5

B. Algemene informatie 7
- Lidmaatschap in verenigingen 7
- Beleid en praktijken 8
- Naleving van wetten en regelgeving 10

C. Stakeholderengagement 11
- Aanpak van stakeholdersengagement 11
- Processen om negatieve effecten te verhelpen 11
- Mechanismes om advies in te winnen en bezorgdheden te uiten 11

D. ESG-strategie 12

3. MATERIALITEIT 13

A. Proces om materialiteitsthema's te bepalen 14

B. Lijst van materialiteitsthema's 15

C. Beheer van materialiteitsthema's 17

4. THEMASPECIFIEKE KENNISGEVINGEN 39

A. Energie en uitstoot 40
- Managementbenadering 40
- Verbruik en koolstofvoetafdruk 40
- Intensiteit van broeikasgasuitstoot 43
- Andere indirecte (scope 3) uitstoot van broeikasgassen 43
- Vermindering van het energieverbruik en de uitstoot van broeikasgassen 43

B. Biodiversiteit 44
- Managementbenadering 44
- Operationele sites in eigendom, gehuurd, beheerd in of aangrenzend aan beschermde gebieden met hoge biodiversiteitswaarde buiten de beschermde gebieden 44
- Beschermde of herstelde habitats 44

C. Afval 45
- Visuele procesafloop van inputs, activiteiten, outputs 45
- Beheer van beduidende afvalgerelateerde impact 45
- Afval 45

D. Tewerkstelling 46
- Medewerkers 46
- Diversiteit van bestuursorganen en medewerkers 47
- Arbeiders die geen medewerkers zijn 48
- Nieuwe medewerkers en personeelsverloop 48
- Ouderschapsverlof 49
- Pensioen 49

E. Gezondheid en veiligheid op het werk 50
- Managementbenadering 50
- Werkgerelateerde letsels 50

F. Opleiding en vorming 51
- Managementbenadering 51
- Gemiddeld aantal uren opleiding per jaar per medewerker 51
- Percentage medewerkers die regelmatig functionerings- en loopbaanontwikkelingsgesprekken hebben 51

G. Diversiteit en gelijke kansen 51

H. Lokale gemeenschappen en communicatie-evenementen 51

I. Sociale en milieubeoordeling van leveranciers en belastingen 51
- Managementbenadering 51

J. Belastingen 51
- Rapportering per land 51

5. SECTORSPECIFIEKE KENNISGEVINGEN 52

A. Net 53
- Lengte van de lijnen 53
- Hoogspannings- en schakelstations 54
- Betrouwbaarheid van het net 54
- Netverliezen 54

B. Veiligheid en crisisbeheer + assetmanagement 55
- Kritieke infrastructuur 55
- Noodtoestand en herstel 55
- Asset Management 55

C. Elektrische en magnetische velden 56

D. Lawaai 56

6. ECOLOGISCHE EU-TAXONOMIEVERORDENING 57

A. Context 58

B. Elia groep, een 'early adopter' 58

C. Ons proces 59

D. Economische activiteiten die wel/niet in aanmerking komen voor taxonomie 60

E. KPI's en boekhoudmethodes met betrekking tot taxonomie 62

F. Interpretatie en beoordeling van de technische screeningcriteria (TSC) 63

G. Do No Significant Harm (DNSH) 65

H. Voldoen aan de vereisten van de sociale minimumgaranties 66

I. Uitsplitsing van de KPI's van Elia groep voor ontvankelijkheid voor en overeenstemming met de EU-Taxonomie in 2022 67

7. EXTERNE VERIFICATIE 68

8. REFERENTIES 71

9. RAPPORTERINGSPARAMETERS 83

1 INLEIDING

OVER DIT VERSLAG

Dit duurzaamheidsverslag biedt transparantie over de prestaties van Elia groep op het vlak van duurzaamheid in 2022 en beschrijft de integratie van duurzaamheid in onze strategie (zie hoofdstuk 2. Strategie). Dit verslag werd voorbereid in overeenstemming met het Global Reporting Initiative (GRI). De GRI-normen dienen als best practices die door organisaties kunnen worden gebruikt bij hun publieke verslaglegging over hun economische, milieu- en sociale effecten.

Overal waar Elia Group NV/SA communiceert over haar economische, ecologische of sociale impact, worden de relevante GRI-prestatie-indicatoren in het verslag vermeld. Gelieve de **GRI-inhoudsopgave** te raadplegen voor een volledig overzicht van deze indicatoren.

Enkele van deze kennisgevingen maken ook deel uit van andere verslagen; zie de GRI-index op het einde van dit document.

Dit is het vijfde duurzaamheidsjaarverslag van Elia Group NV/SA en het bestrijkt de periode van 1 januari 2022 tot 31 december 2022.

Een belangrijke selectie van de 2022-metriek is extern geverifieerd en is in dit verslag gemarkeerd met "**V**". Het externe verificatieverslag staat op **blz. 68**.

ELIA GROEP

Elia groep bestaat uit verschillende dochtervennootschappen, waaronder de transmissienetbeheerders (TNB's) Elia Transmission Belgium NV/SA (België), 50Hertz Transmission GmbH (in het noorden en oosten van Duitsland) en het internationale consultancybedrijf Elia Grid International.

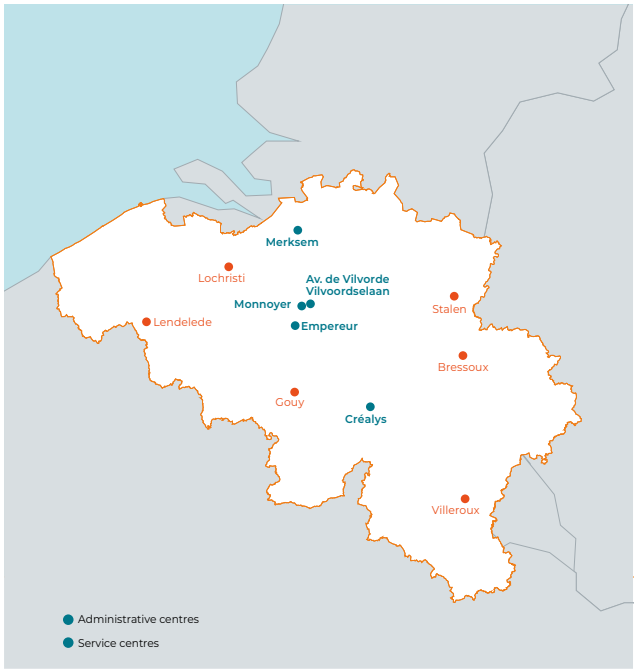
Samen beheren Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH ongeveer 20.000 km aan hoogspanningsverbindingen die elektriciteit leveren aan 30 miljoen eindgebruikers, 24 uur per dag, 7 dagen op 7. Onze groep behoort tot de top 5 van de Europese transmissienetbeheerders.

Elke verwijzing in dit verslag naar Elia Transmission Belgium NV/SA omvat de volgende bedrijven: Elia Transmission Belgium NV/SA, Elia Asset NV/SA (EA) en Elia Engineering NV/SA (EE) (tenzij uitdrukkelijk anders vermeld).

Elke verwijzing in dit verslag naar 50Hertz Transmission GmbH omvat de volgende bedrijven: 50Hertz Transmission GmbH en 50Hertz Offshore GmbH (tenzij uitdrukkelijk anders vermeld).

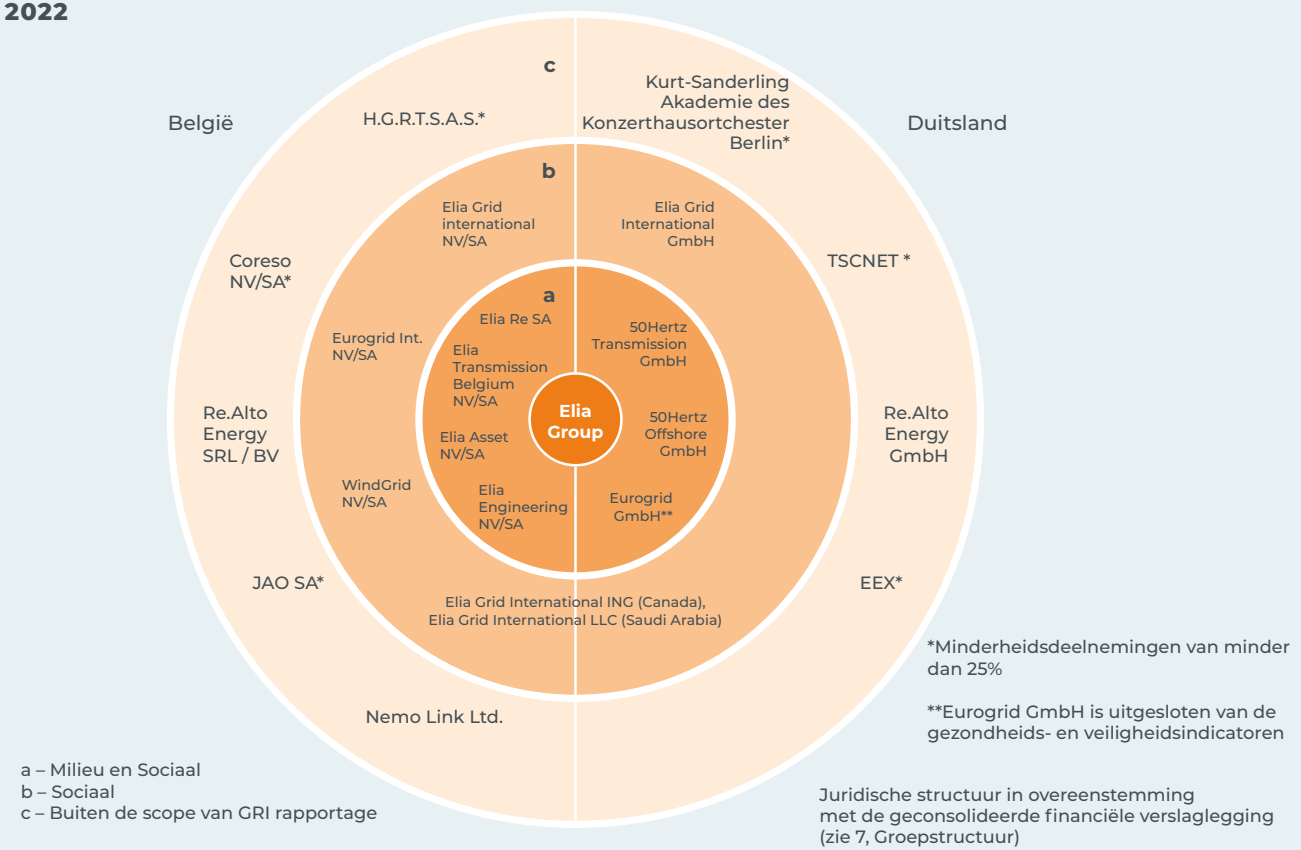
Meer informatie over Elia groep vindt u in het **Geïntegreerd jaarverslag voor 2022** en het Financieel verslag voor 2022.

De belangrijkste verantwoordelijkheden van Elia groep zijn het ontwikkelen en onderhouden van het elektrische transmissienet, het beheer van het evenwicht tussen het verbruik en de productie van energie, en de facilitering van de toegang tot de markt. Elia groep ontwikkelt ook innovatieve oplossingen voor een betere integratie van hernieuwbare energie in het systeem, voor het behoud van het evenwicht van het net en oplossingen om de consument echt centraal te stellen in het toekomstige elektriciteitssysteem.

Verslaggevingsgrenzen 2022

Dit verslag heeft betrekking op de entiteiten van Elia groep die worden vernoemd in cirkels “a” en “b” van onderstaande grafiek.

De entiteiten van cirkel “a” vertegenwoordigen de gereguleerde zakelijke activiteiten van Elia groep. De prestatie van deze entiteiten op het vlak van duurzaamheid wordt in dit verslag volledig beschreven. Cirkel “b” omvat de niet-gereguleerde entiteiten van Elia groep. Voor deze entiteiten geeft dit verslag vooral kerncijfers over personeel (zie hoofdstuk “Tewerkstelling”).

Cirkel “c” toont de investeringen van Elia groep waarvoor het vermogensbelang lager ligt dan 25%. Dit verslag biedt geen informatie over deze minderheidsbelangen. Daarnaast vallen de investeringen in startup re.alto en de joint venture Nemo Link buiten de verslaggevingsgrenzen van dit verslag. re.alto is de eerste Europese digitale marktplaats voor energiegegevens en -diensten. en werd in 2020 opgericht door Elia groep als hoofdinvesteerder. Nemo Link is een joint venture tussen Elia Transmission Belgium en National Grid Interconnector Holdings Limited (UK); deze joint venture beheert de interconnector tussen de Belgische en Britse netten.

2 ALGEMENE KENNISGEVINGEN

A. DUURZAAMHEIDSGOVERNANCE [GRI 2-12]

ROLLEN EN VERANTWOORDELIJKHEDEN

Duurzaamheid maakt onlosmakelijk deel uit van de zakelijke activiteiten van Elia groep, zoals uitgedrukt in de visie van de groep: “Een succesvolle energietransitie voor een duurzame wereld.” Om deze visie zo goed mogelijk uit te voeren, hebben we de rollen en verantwoordelijkheden op het vlak van duurzaamheid doorheen de organisatie duidelijk omlijnd. Zo kunnen duurzaamheidsdoelstellingen en -activiteiten binnen heel Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH worden verankerd en nauwgezet worden beheerd. De positie van Elia Group Officer werd op groepsniveau gecreëerd voor een aantal belangrijke domeinen, waaronder Safety, Risk Management, Talent Management, Procurement, Strategy en EU Affairs. Chris Peeters, CEO van Elia groep, is verantwoordelijk voor duurzaamheidskwesties doorheen heel de groep. Het beheer van deze domeinen en de verschillende verantwoordelijkheden op lokaal niveau worden in onderstaande kaders afgebakend.

Ons duurzaamheidsprogramma ActNow en de overeenkomstige ambities worden op het niveau van Elia groep gedefinieerd door het Group Sustainability Office (GSO). Het GSO verzekert vervolgens de rechtlijnigheid van de door de groep ondernomen acties en zorgt ervoor dat haar prestaties op het vlak van duurzaamheid continu worden verbeterd. ActNow omvat vijf dimensies; elk van deze dimensies behelst specifieke doelstellingen die de groep, Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH moeten halen. Raadpleeg voor een gedetailleerde omschrijving van ons ActNow-programma en de dimensies ervan het hoofdstuk “Onze visie en strategie” in het **Geïntegreerde jaarverslag van 2022**.

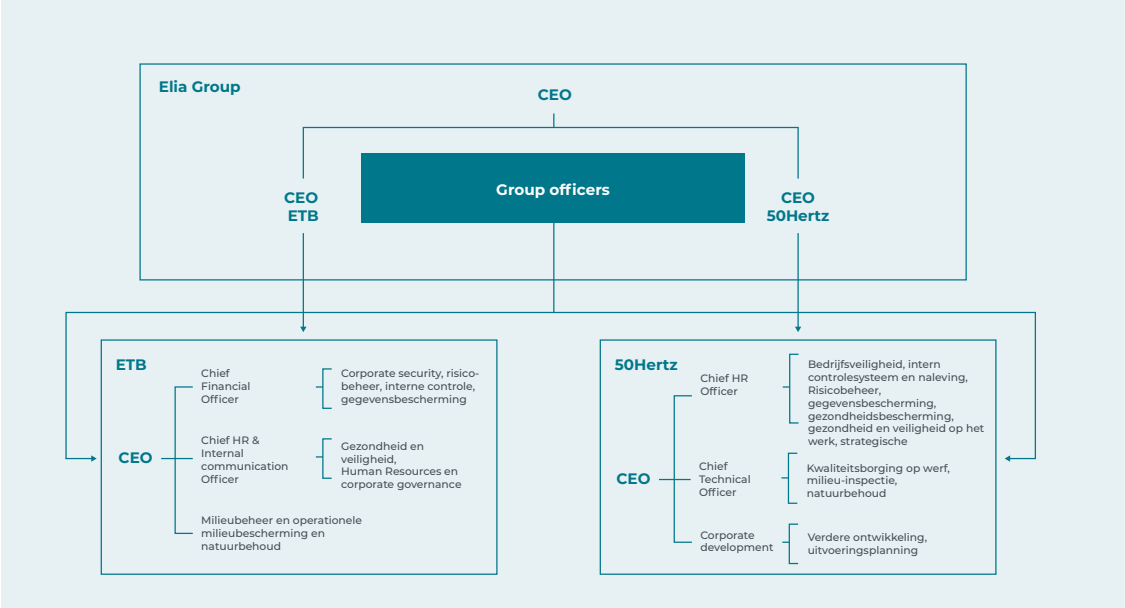
ACT NOW
FOR A SUSTAINABLE WORLD

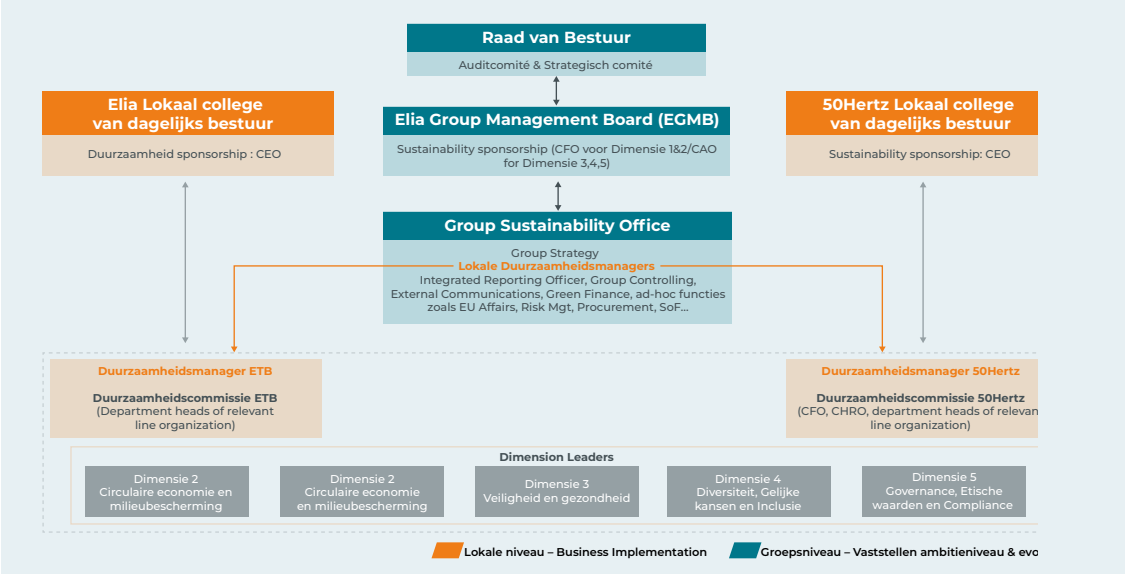
INCENTIVES EN BEZOLDIGING

Elia Group NV/SA maakt op transparante wijze de totale vergoeding van elk van de leden van de raad van bestuur en van het directiecomité bekend in de Corporate-governanceverklaring in het **Geïntegreerde jaarverslag van 2022**. Deze omvat ook details over de basiskenmerken van het bezoldigingssysteem en de vaste en variabele totale vergoeding van kaderpersoneel, alsook hun bedrijfspensioenen en andere voordelen die zij genieten.

GEZAMENLIJKE KENNIS VAN HET HOOGSTE BESTUURSORGAAN [GRI 2-17]

Informatiesessies en workshops worden georganiseerd om de kennis van de colleges van dagelijks bestuur op lokaal en groepsniveau over verschillende duurzaamheidsthema’s te vergroten, zoals de huidige en opkomende ESG-regelgeving en de impact ervan op onze activiteiten.

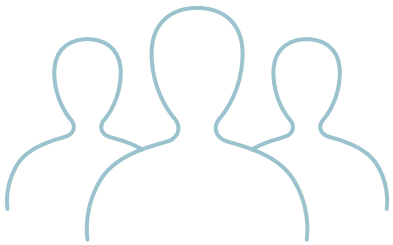

		KERNTAKEN	VERANTWOORDELIJKHEDEN
GROEPSNIVEAU	**Raad van bestuur** (BoD)	• De strategie- en auditcomités valideren de strategie (incl. de duurzaamheidsdoelstellingen) op jaarbasis en doen hieromtrent algemene aanbevelingen. • Bekrachtigt de strategische veranderingen die de groep ondergaat, ook met betrekking tot de duurzaamheidsdimensies.	Bekrachtigt de duurzaamheidsdomeinen van de groepsstrategie.
	Elia Group Management Board (EGMB)	• Regelmatige strategiebespreking om belangrijke veranderingen in de algemene strategie, ambities en doelstellingen te valideren • Neemt belangrijke beslissingen die relevant zijn voor de groepsstrategie • Neemt relevante onderwerpen op met de raad van bestuur. • Sponsoring voor duurzaamheidsaspecten • Chief Financial Officer voor de dimensies klimaatverandering, milieubescherming & circulaire economie • Chief Alignment Officer voor de dimensies gezondheid en veiligheid, diversiteit, gelijke kansen en inclusie en governance/ethische waarden/compliance	• Bekrachtigt duurzaamheidsdomeinen (zoals top-KPI's) binnen de groepsstrategie. • De ambitieniveaus van ActNow na verloop van tijd bijstellen.
	Group Sustainability Office (GSO)	**De visie, missie en doelstellingen op het gebied van milieu, samenleving en corporate governance (ESG) definiëren & de globale strategie aanpassen om de ESG te weerspiegelen** • Conceptuele onderwerpen en de ontwikkeling van overeenkomstige benaderingen/posities bespreken (bv. verwachte wettelijke vereisten, rapporteringsnormen, toepassing van vrijwillige kaders). • Veranderingen aan duurzaamheidsstrategie en -doelstellingen van de groep voorstellen aan de EGMB. • Risico's met betrekking tot de uitvoering van de duurzaamheidsstrategie bewaken. • Klankbord voor communicatie rond duurzaamheid • Discussie verrijken en uitwisseling over duurzaamheidsthema's aanmoedigen **Strategische initiatieven stimuleren** • Werkgroepen oprichten om aan duurzaamheidsthema's te werken • Indien nodig doorvoeringsprojecten op groepsniveau aansturen **De vooruitgang van de algemene duurzaamheidsambities beoordelen** • De algemene vooruitgang binnen de verschillende dimensies doorlichten • De ambities voor ActNow op groepsniveau beoordelen • De samenhang van de duurzaamheidsinspanningen doorheen de groep verzekeren	• De duurzaamheidsdimensie van de strategie ontwikkelen • Een actieplan definiëren op groepsniveau • Conceptontwikkeling en duurzaamheidstrends/-regelgeving volgen • Coördinatie van transversale groepsprojecten
LOKAAL NIVEAU	**Lokale colleges van dagelijks bestuur (ExCo)**	• Actieplannen, doorvoeringsplannen en roadmaps bekrachtigen • Lost lokale problemen op waarover de lokale duurzaamheidscommissies niet kunnen beslissen	• Lokale duurzaamheidssponsoring
	Lokale duurzaamheids-commissies	• De lokale roadmap & doelstellingen eenmaal per jaar valideren • Alle beslissingen nemen over duurzaamheidskwesties die volgens de statuten niet door het lokale directiecomité moeten worden genomen • Advies en ondersteuning verlenen over belangrijke duurzaamheidskwesties (inclusief lokale roadmaps) • Lokale problemen oplossen (belangrijke onderwerpen die door de duurzaamheidsmanager op de agenda werden gezet) • Bottom-up engagement bij lokale departementen teweegbrengen • Input en standpunten vragen over duurzaamheidskwesties op hoog niveau	• Lokale aansturing en ontwikkeling op het vlak van duurzaamheid
	Lokale duurzaamheids-managers	• De ESG-vereisten vertalen naar lokaal vereiste activiteiten (roadmap, mijlpalen, activiteiten) • Lokale vooruitgang met betrekking tot ActNow-ambities opvolgen en hierover rapporteren • Lokale doorvoeringsprojecten en -activiteiten coördineren • Belangrijke doorvoeringsprojecten beheren • Deelnemen aan en bijdragen tot het Group Sustainability Office • Regelmatig communiceren over successen enz.	• Lokale roadmaps definiëren (incl. KPI's, mijlpalen en activiteiten) • Coördinatie van lokale projecten en activiteiten • Lokale ESG-ratings behalen
	Dimension Leaders	Deze vijf medewerkers vervullen verschillende rollen doorheen de groep en zijn elk verantwoordelijk voor een van de ActNow-dimensies. Zij volgen de ontwikkeling en doorvoering van lokale actieplannen en sturen deze aan. • Lokale duurzaamheidsmanagers ondersteunen bij de ontwikkeling van roadmaps en mijlpalen voor dimensiegebonden activiteiten. • Activiteiten bevorderen en duurzaamheidsdoelstellingen behalen binnen hun dimensie • Prestaties opmeten en de binnen hun dimensie gemaakte vooruitgang delen	• Organisatie en kwaliteitszorg van gegevensverzameling • Lokale roadmaps definiëren (incl. KPI's, mijlpalen en activiteiten) samen met de duurzaamheidsmanagers • Coördinatie van lokale projecten en activiteiten • De vooruitgang van ActNow volgen

B. ALGEMENE INFORMATIE

LIDMAATSCHAP IN VERENIGINGEN [GRI 2-28]

Elia groep hecht bijzondere waarde aan hernieuwbare energie, klimaat en milieubescherming, mensenrechten en de harmonisering van de Europese elektriciteitsmarkten. Daarom bevordert de groep haar werk op deze gebieden via verschillende verenigingen en initiatieven.

	ENERGIE	KLIMAAT	MILIEU	MENSEN-RECHTEN	ELIA	50HERTZ
Wereld Energie Raad	✓				✓	✓
CIGRE - Conseil International des Grands Réseaux Electriques	✓				✓	✓
Go15 - Reliable and Sustainable Power Grids	✓		✓		✓	(✓)
UNGC - United Nations Global Compact		✓	✓	✓	✓	✓
Centre on Regulation in Europe	✓	✓			✓	
Roundtable of Europe's Energy Future	✓	✓			✓	✓
Charge-up Europe	✓	✓			✓	
ENTSO-E - European Network of Transmission System Operators for Electricity	✓	✓	✓		✓	✓
Coordination of Electrical System Operators	✓				✓	
RGI - Renewables Grid Initiative	✓	✓	✓		✓	✓
Energy Web Foundation	✓	✓			✓	
The Shift	✓	✓	✓	✓	✓	
Synergrid - Federatie van de netbeheerders elektriciteit en aardgas in België	✓				✓	
Osiris	✓				✓	
Raad van de Netwerkbeheerders in Brussel	✓				✓	
Vlaamse Raad van Netwerkbeheerders	✓				✓	
Powalco	✓				✓	
BECI - Brussels Enterprises Commerce and Industry	✓				✓	
VBO - Verbond van Belgische Ondernemingen	✓				✓	
UWE - Union Wallonne des Entreprises	✓				✓	
VOKA - Vlaams Netwerk van Ondernemingen	✓				✓	
AGORIA	✓				✓	
Brusselse Havengemeenschap	✓				✓	
COGEN Vlaanderen	✓	✓			✓	
AVEU - Arbeitgeberverband Energie- und Versorgungswirtschaftlicher Unternehmen e.V. (Werkgeversorganisatie van energie- en nutsbedrijven)	✓			✓		✓
BDEW – Bundesverband der Energie- und Wasserwirtschaft (Federaal verbond van energie- en waterbedrijven)	✓					✓
VDE - Elektrotechnischer Verein e.V.(Verbond voor elektrotechniek, elektronica en informatietechnologie)	✓					✓
Diversiteitscharter				✓		✓
FGW Fördergesellschaft Windenergie und andere Dezentrale Energien e.V.(Vereniging ter promotie van windenergie en decentrale energieën)	✓					✓

BELEID EN PRAKTIJKEN

[GRI 2-23 / GRI 2-24 / GRI 2-25 / GRI 2-26 / GRI 2-27 / GRI 2-29]

Elia groep engageert zich om degelijke corporate governance praktijken in te voeren, zoals uiteengezet in haar ethische code die geldig is voor de hele groep. De ethische code moet ervoor zorgen dat het personeel en de groep handelen in overeenstemming met de tien beginselen van het UN Global Compact op het gebied van mensenrechten, arbeidsnormen, milieubescherming en corruptiebestrijding. In het verlengde hiervan hebben Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH zich geëngageerd tot verantwoorde praktijken op het vlak van corporate governance door de ondertekening van het United Nations Global Compact (UNGC) - het toonaangevende initiatief van de Verenigde Naties dat bedrijven aanmoedigt om een duurzaam en sociaal verantwoord beleid te voeren dat in lijn is met de Sustainable Development Goals (SDG, duurzame ontwikkelingsdoelstellingen) voor 2030. Beide ondernemingen engageren zich voor en werken actief mee aan de verschillende onderwerpen van de 10 principes van het UNGC.

Human Resources

Remuneratiebeleid en incentives

Het remuneratiebeleid van Elia groep is erop gericht de beste talenten aan te trekken en te behouden, prestaties te belonen en een cultuur van feedback en voortdurende ontwikkeling te ondersteunen. De verloning van het personeel is afgestemd op de functievereisten en de prestaties, ongeacht het geslacht, en wordt aangevuld met uitgebreide sociale voordelen en een bedrijfspensioenregeling. Wij zorgen voor gelijke verloning voor gelijk werk via een mechanisme van referentiesalarissen die marktgeoriënteerd zijn. Aan elke functieomschrijving is een salariscategorie verbonden (die wordt besproken tijdens “wegingscommissies”). De loonratio and de hoogst betaald werknemer en het mediaanloon van alle 50Hertz werknemers bedraagt 7,3.

Overeenkomstig de wetgeving in België en Duitsland zowel als de Europese regelgeving zijn de dochtervennootschappen van Elia groep verplicht een verslag op te stellen waarin de verloning van het personeel op transparante wijze wordt uiteengezet. Het doel van deze wetgeving is ervoor te zorgen dat de personeelsleden een gelijke verloning ontvangen wanneer ze gelijk werk verrichten en - meer specifiek - dat de loonkloof tussen mannen en vrouwen wordt vermeden.

De verloning van de medewerkers omvat succes- en prestatiegerelateerde elementen die hen stimuleren om zowel onze collectieve als hun individuele doelstellingen te bereiken. Alle medewerkers krijgen regelmatig prestatiebeoordelingen en sessies met betrekking tot de loopbaanontwikkeling. Sommige collectieve doelstellingen hebben ook betrekking op duurzaam bedrijfsbeheer, zoals de naleving van de gezondheids- en veiligheidsmaatregelen op het werk en, bij 50Hertz Transmission, een succesvolle stakeholderdialoog. Via het aandelenprogramma van Elia groep krijgen de medewerkers bovendien de kans om mee te genieten van het succes van de onderneming tijdens het voorbije boekjaar. In 2022 werden voor de tiende keer aan elke medewerker aandelen aan een voorkeurprijs aangeboden.

Elia Group NV/SA maakt op transparante wijze de totale vergoeding bekend van elk van de leden van de raad van bestuur en van het directiecomité; deze omvat de vaste en variabele totale vergoeding van het kaderpersoneel, alsook hun bedrijfspensioenen en andere voordelen. De basiskenmerken van het bezoldigingssysteem worden toegelicht en gedetailleerd in het Remuneratieverslag in het **Geïntegreerde jaarverslag voor 2022**.

Dialoog met vakbonden en werknemersvertegenwoordigers

Elia groep zet zich in voor vrijheid van vereniging, collectieve arbeidsovereenkomsten en de bescherming van werknemersvertegenwoordigers. Bijzondere nadruk wordt gelegd op vertrouwen en voortdurende samenwerking met alle vakbonden. De Europese Ondernemingsraad van Elia groep organiseert regelmatige uitwisselingen waar ook vertegenwoordigers van Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH aan deelnemen. Elia groep zorgt ervoor dat arbeidsgerelateerde beslissingen onpartijdig en niet-discriminerend zijn door middel van maandelijkse vergaderingen en voorafgaand overleg met vakbondsvertegenwoordigers die plaatsvinden op lokaal en groepsniveau.

Collectieve arbeidsovereenkomsten [GRI 2-30]

Elia Transmission Belgium NV/SA onderhandelt met andere organisaties uit de energiesector over collectieve arbeidsovereenkomsten voor haar 'niet-vrijgestelde' personeelsleden. Het salaris van de "vrijgestelde" medewerkers is gebaseerd op interne billijkheid in combinatie met marktcompetitiviteit, hun maturiteit, hun respect voor de bedrijfswaarden en het leiderschap op veiligheidsvlak, en hun prestaties - dit alles ongeacht hun geslacht. In Duitsland onderhandelt de vakbond voor mijnbouw, chemie en de energiesector IG BCE (Industriegewerkschaft Bergbau, Chemie und Energie) samen met de werkgeversorganisatie voor energie- en nutsbedrijven (Arbeitgeberverband energie- und versorgungswirtschaftlicher Unternehmen e.V., AVEU) de collectieve arbeidsovereenkomsten. In 2020 werd voor het eerst sinds 2013 een afzonderlijke collectieve arbeidsovereenkomst voor 50Hertz Transmission GmbH onderhandeld en werd beslist om de gesprekken over de algemene arbeidsvoorwaarden (collectieve arbeidsovereenkomst) verder te zetten. Een billijk loon voor medewerkers is vanzelfsprekend voor 50Hertz; bijkomende aanbiedingen voor pensioenvoordelen en gezondheid maken van 50Hertz een aantrekkelijke werkgever.

De Europese Ondernemingsraad van Elia groep houdt eveneens gesprekken over de werknemersbelangen. Naast collectieve arbeidsovereenkomsten en bedrijfsakkoorden volgt Elia groep ook internationaal erkende richtlijnen, zoals de fundamentele arbeidsnormen van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO: C87, C98 en C135) en de werknemersrechten uit het UN Global Compact.

Elia groep is toegewijd aan de bevordering van diversiteit uit overtuiging en in overeenkomst met IAO-conventie 111. De groep verwelkomt en ondersteunt alle medewerkers, ongeacht hun eigenheden. Al onze medewerkers worden daarom gelijk naar waarde geschat, ongeacht hun etnische afkomst, leeftijd, gender, geslacht, seksualiteit, religieuze gezindheid, politieke overtuiging, nationaliteit of socio-economische achtergrond.

Mensenrechtenbeleid

Tijdens het rapporteringsjaar werd een mensenrechtenbeleid voor de hele groep gepubliceerd. De beleidsnota omschrijft ons engagement op het vlak van mensenrechten en legt uit hoe we dit engagement binnen Elia groep in onze zakelijke activiteiten toepassen. Er worden duidelijke links gelegd met ons Act-Now-programma en duurzaamheidsthema's. Onderwerpen zoals discriminatie, gegevensbescherming, werkomstandigheden en milieu-impact worden duidelijk aangepakt en hun belang voor onze activiteiten wordt beschreven. Verder legt het beleid uit hoe we verantwoordelijkheid nemen voor onze toeleveringsketen; een stap die ook meer en meer wordt verwacht van politieke leiders en de samenleving. Het mensenrechtenbeleid is een extra stap richting naleving van de bestaande wettelijke vereisten in Duitsland en de verwachte EU-richtlijn over due diligence inzake mensenrechten. In het kader van de EU-Taxonomie[1] kan de "minimale sociale bescherming" dus verder worden behandeld.

We verbeteren eveneens onze due diligence inzake mensenrechten, onder andere aan de hand van systematische risicobeoordelingen, een klachtenmechanisme dat ter beschikking van het personeel wordt gesteld, verbeteringsprocedures en uitvoerige verslaggeving over onze vooruitgang.

(**Link naar mensenrechtenbeleid**)

Ethische code

Integer en ethisch correct gedrag zijn cruciale aspecten van onze interne interacties. De raad van bestuur en het college van dagelijks bestuur communiceren regelmatig over deze beginselen om de wederzijdse rechten en verantwoordelijkheden van de onderneming en haar werknemers transparant en tastbaar te maken. Deze regels worden aan alle nieuwe medewerkers meegedeeld en de naleving ervan is formeel opgenomen in de arbeidsovereenkomsten.

De ethische code en de afgeleide richtlijnen definiëren wat Elia groep als correct ethisch ondernemen beschouwt. De ethische code omvat een aantal duidelijke principes om belangenconflicten te vermijden. Die principes moeten er ook voor zorgen dat werknemers geen wetten overtreden inzake het gebruik van bevoorrechte informatie, marktmanipulatie of verdachte activiteiten. Het senior management ziet er consequent op toe dat de medewerkers de interne waarden en procedures naleven en neemt, waar nodig, de gepaste maatregelen, zoals bepaald in het bedrijfsreglement en de arbeidsovereenkomsten.

Verwijzing naar hoofdstuk Intern controlesysteem in het **Geïntegreerde jaarverslag voor 2022**. (**Link naar ethische code**)

Gedragscode voor leveranciers

Alle partijen die betrokken zijn bij aankoopprocessen moeten zich houden aan de gedragscode voor leveranciers van Elia Group NV/SA en alle daarmee verband houdende voorschriften. De gedragscode voor leveranciers van Elia Group NV/SA wordt zowel intern als extern gepubliceerd en bespreekt de volgende thema's:

- ethisch gedrag: anticorruptie en omkoping, belangenconflicten, vertrouwelijkheid van informatie, eerlijke concurrentie, gepast omgaan met intellectuele eigendomsrechten en de antiwitwasverklaring;
- gezondheids- en veiligheidsoverwegingen;
- milieuaspecten;
- sociale aspecten.

Medewerkers die betrokken zijn bij aankoop- en betalingsprocessen krijgen regelmatig opleidingen en bewustmakingssessies over deze onderwerpen.

(**Link naar gedragscode voor leveranciers**)

1 Een raamovereenkomst voor de classificatie van "groene" of "duurzame" economische activiteiten in de EU.

NALEVING VAN WETTEN EN REGELGEVING

[GRI 2-27]

Elia groep leeft alle toepasselijke wetgeving na. De zakelijke activiteiten van de onderneming zijn onderhevig aan heel wat regionale, nationale en Europese regelgevingen.

[**Wettelijk kader BE**] Elia Group NV/SA is onderworpen aan de regels voor deugdelijk bestuur die van toepassing zijn op beursgenoteerde bedrijven. Meer relevante informatie is beschikbaar in de corporate-governanceverklaring in ons Geïntegreerd jaarverslag voor 2022. Elia groep volgt actief de ontwikkelingen op van de Europese, nationale en lokale regelgeving.

Anticorruptie

Op grond van hun wettelijk statuut als transmissienetbeheerders voor elektriciteit zijn Elia Transmission NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH in hun respectieve landen onderworpen aan een brede waaier van wettelijke en regulatoire regels die drie basisprincipes voorschrijven: niet-discriminerend gedrag, vertrouwelijke behandeling van informatie en transparantie met betrekking tot niet-confidentiële marktinformatie tegenover alle spelers op de elektriciteitsmarkt. De dochterondernemingen van Elia groep hebben bedrijfscharters, richtlijnen en andere documenten over het gedrag dat van onze medewerkers wordt verwacht. Daarin wordt uiteengezet wat Elia groep verstaat onder correct ethisch gedrag en wordt duidelijk gemaakt dat de onderneming de wet naleeft en geen corruptie tolereert. Deze principes worden vertaald in organisatorische maatregelen die moeten worden nageleefd.

Als onderdeel van onze ethische code is een beleid gepubliceerd waarin omkoping en corruptie worden gedefinieerd en besproken.

Verwijzing naar hoofdstuk Intern controle- en risicobeheerssysteem betreffende het financiële rapporteringsproces in het **Geïntegreerde jaarverslag voor 2022**.

Politieke invloed

De TNB's van Elia groep dragen de verantwoordelijkheid om een bijdrage te leveren aan het politieke debat in hun eigen land en aan het wetgevend proces. Wij doen dit op een transparante manier. Als houders van een wettelijk gereguleerd monopolie met een publieke verantwoordelijkheid delen onze TNB's hun standpunten mee met het oog op het beste belang van de samenleving.

Elia groep is een vertrouwde adviseur voor thema's zoals de verwezenlijking van de energietransitie, de bevoorradingszekerheid met een gelijktijdig toenemend aandeel van hernieuwbare energie, en de uitbreiding van het elektriciteitsnet. Het energiebeleid heeft een impact op de activiteiten van Elia Transmission NV/SA, 50Hertz Transmission GmbH en op de samenlevingen waarin de twee TNB's actief zijn. Omdat een steeds groter deel van dat beleid op Europees niveau wordt bepaald, werd op groepsniveau een European Affairs Team opgericht. Dit team volgt alle relevante wet- en regelgeving en neemt deel aan Europese openbare en politieke debatten door de openbare verklaring van standpunten en door middel van publicaties.

Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH staan in het transparantieregister van de EU en leven de bijbehorende gedragscode na. Link naar websites **Elia Transmission Belgium NV/SA** en **50Hertz Transmission GmbH**.

In 2022 deden noch Elia Transmission Belgium NV/SA, noch 50Hertz Transmission GmbH schenkingen aan politici of politieke partijen.

C. STAKEHOLDERENGAGEMENT

AANPAK VAN STAKEHOLDERSENGAGEMENT

[GRI 2-29]

Elia groep beschouwt open en eerlijke communicatie met haar stakeholders als een integraal deel van haar zakelijke succes. Dit wordt uitgedrukt in haar materialiteitsthema's (zie GRI 3 - materialiteitsthema's #10 en #11). Vroegtijdige en open communicatie met alle stakeholders - zowel stakeholders uit de hele samenleving als de door onze projecten getroffen stakeholders - versterkt de uitvoering van onze infrastructuurprojecten in België en Duitsland. Regelmatige interacties met de wetenschappelijke gemeenschap, vooral via onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten, zorgen ervoor dat onze projecten innovatief zijn en helpen ons de integratie van hernieuwbare energie in het systeem te bevorderen. Regelmatig contact met politieke vertegenwoordigers is ook cruciaal voor ons.

Verwijzing naar hoofdstuk Interacties met stakeholders bevorderen in het **Geïntegreerde jaarverslag voor 2022** en materialiteitsthema's #10 and #11.

PROCESSEN OM NEGATIEVE EFFECTEN TE VERHELPEN

[GRI 2-25]

De ontwikkeling van het hoogspanningsnet is cruciaal voor de integratie van meer en meer hernieuwbare energie in het systeem. Door ons net op te waarderen en uit te breiden, wil Elia groep de impact van onze projecten, assets en activiteiten op mens en omgeving, waaronder ook natuurlijke habitats, zoveel mogelijk beperken. Concreet betekent dit dat Elia Transmission NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH alleen nieuwe lijnen bouwen als alle andere opties om de netcapaciteit uit te breiden zijn verkend. Ecologische en sociale duurzaamheid, maar ook een duidelijk engagement voor milieubescherming en het behoud van natuurlijke hulpbronnen maken onlosmakelijk deel uit van onze bedrijfsstrategie. In het kader van ActNow hebben we onszelf doelen gesteld op het gebied van klimaatbescherming, biodiversiteit en het milieubewuste ontwerp van onze assets. Het milieubeheersysteem van Elia groep berust op de volgende principes: naleving van engagementen en de continue verbetering van onze milieuprestaties. Interne beleidsdocumenten leggen de verantwoordelijkheden en processen vast en identificeren milieurisico's en -doelstellingen. Maatregelen om doelstellingen in deze domeinen te halen worden doorgelicht en verbeterd. Wettelijke vereisten worden regelmatig doorgelicht en geëvalueerd en indien nodig verankerd in alle activiteiten en plannen van de organisatie. ISO-normen zoals ISO 14001 worden vaker en vaker toegepast.

MECHANISMES OM ADVIES IN TE WINNEN EN BEZORGDHEDEN TE UITEN

[GRI 2-26]

Elia groep biedt haar medewerkers de mogelijkheid om hun bezorgdheden over vermeende inbreuken op de ethische code van de groep te uiten zonder vrees voor represailles en/of oneerlijke behandeling.

Er bestaat een extern systeem **EthicsAlert** om mogelijke integriteitsinbreuken te melden; dit is in overeenstemming met de EU-richtlijn betreffende klokkenluiders. Zowel interne medewerkers als externe stakeholders kunnen via dit platform anoniem hun bezorgdheden uiten. Inbreuken op deze codes kunnen ook aan het management, HR of de Compliance Officer worden gemeld. Hun bezorgdheden zullen objectief en vertrouwelijk worden behandeld in overeenstemming met de klokkenluidersregeling.

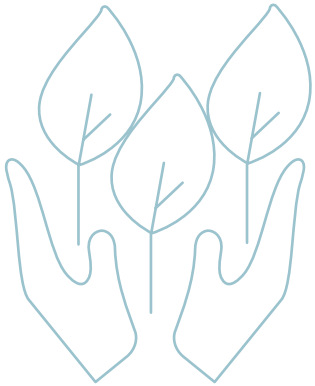
Elia Transmission Belgium NV/SA - incidenten	Totaal	Geëvalueerd	Behandeld	Opgelost
Discriminatie, DE&I	1	1	1	1
Fraude, niet-naleving van interne beleidslijnen en procedures	2	2	2	2
Niet-naleving van wetgeving en reglementering	0	0	0	0
Corruptie	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0

50Hertz Transmission Gmbh - incidenten	Totaal	Geëvalueerd	Behandeld	Opgelost
Discriminatie, DE&I	1	1	1	1
Fraude, niet-naleving van interne beleidslijnen en procedures	0	0	0	0
Niet-naleving van wetgeving en reglementering	0	0	0	0
Corruptie	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0

D. ESG-STRATEGIE

Onze aanpak voor het beheer van duurzaamheidsdomeinen wordt voortdurend verder ontwikkeld, zoals beschreven in ons ActNow-programma voor de hele groep en in onze ESG-rapportering. De ActNow-doelstellingen, -indicatoren en -maatregelen zijn in lijn met de Sustainable Development Goals (SDG's, duurzame ontwikkelingsdoelstellingen) van de Verenigde Naties; ze worden regelmatig beoordeeld, aangepast en ontwikkeld, zodat we onze prestaties mettertijd kunnen verbeteren. We hebben ook roadmaps om onze stappen te plannen. In 2022 hebben we ActNow uitgebreid met twee bijkomende SDG's in de dimensies 'Strijden tegen klimaatverandering' (SDG 9 Industrie, innovatie en infrastructuur) en 'Circulaire economie en milieubescherming' (SDG 14 Leven in het water).

In 2022 herevalueerden en herzagen we de duurzaamheidsthema's die van materieel belang zijn voor onze organisatie op basis van interacties met verschillende stakeholders. De bestaande materialiteitsmatrix werd grotendeels bevestigd en verder ontwikkeld (**zie volgend hoofdstuk: Materialiteit**).

ACT NOW
FOR A SUSTAINABLE WORLD

9 INDUSTRY, INNOVATION AND INFRASTRUCTURE | 13 KLIMAATACTIE | 7 BETAALBARE EN DUURZAME ENERGIE

① STRIJD TEGEN KLIMAATVERANDERING

- Decarbonisering van de energiesector versnellen
- Een koolstofneutraal net realiseren tegen 2040
- Onze eigen activiteiten koolstofneutraal maken tegen 2030
- Evolueren naar een koolstofneutrale waardeketen voor nieuwe assets en bouwwerkzaamheden
- Klimaatbestendiger worden

12 RESPONSIBLE CONSUMPTION AND PRODUCTION | 14 LEVEN IN HET WATER | 15 LEVEN OP HET LAND

② CIRCULAIRE ECONOMIE EN MILIEUBESCHERMING

- Ecosystemen en biodiversiteit behouden en versterken
- Circulariteit verankeren in onze kernactiviteiten
- Naleving van milieuprestatienormen garanderen

8 WAARDIG WERK EN ECONOMISCHE GROEI

③ VEILIGHEID EN GEZONDHEID

- Ons doel is nul ongevallen
- Onze veiligheidscultuur uitbouwen
- Wij zijn allemaal veiligheidsverantwoordelijken
- We streven naar gezondheid en welzijn van onze medewerkers

10 ONGELIJKHEID VERMINDEREN

④ DIVERSITEIT, GELIJKE KANSEN EN INCLUSIE

- Inclusief leiderschap in de hele organisatie en alle werknemers betrekken
- Inclusieve rekruterings- en selectiepraktijken in het aanwervingsproces
- Gelijke kansen voor alle werknemers
- Open en inclusieve bedrijfscultuur en gezonde werk/privébalans
- Erkenning van de maatschappelijke rol op het vlak van diversiteit, gelijkheid en inclusie

16 VREDE, JUSTITIE EN STERKE PUBLIEKE DIENSTEN

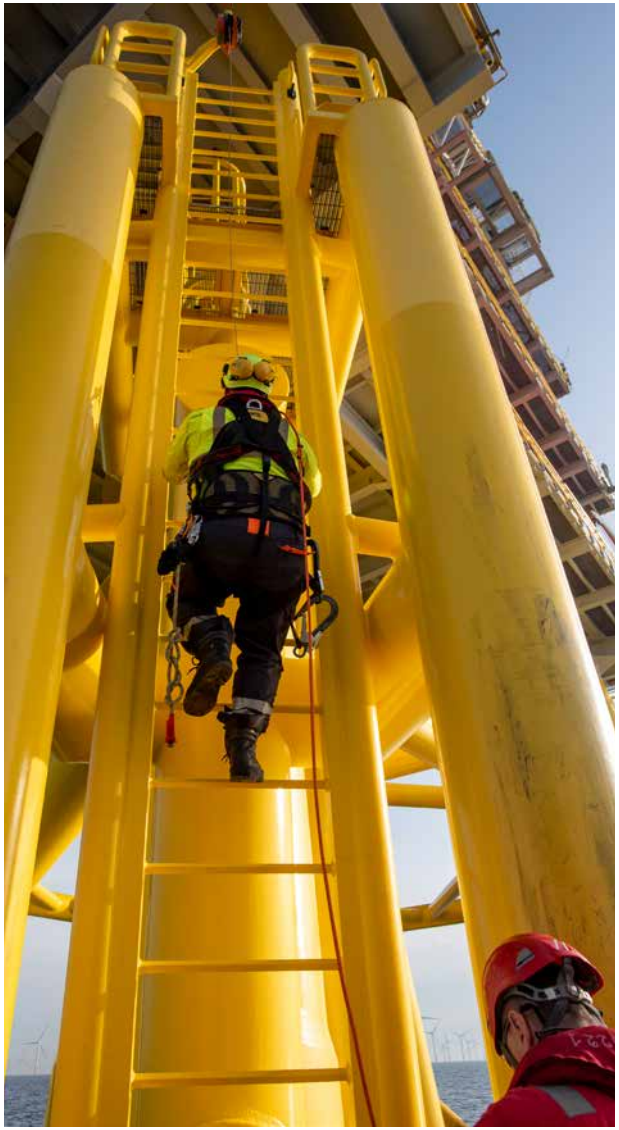
⑤ GOVERNANCE, ETHISCHE WAARDEN EN COMPLIANCE

- Governance: Verantwoordelijke regels en processen
- Ethische waarden: Duurzame mentaliteit en gedrag
- Compliance: Conformiteit met externe en interne regels
- Transparantie: Openheid en zinvolle dialoog met stakeholder

3 MATERIALITEIT

A. PROCES OM MATERIALITEITSTHEMA'S TE BEPALEN [GRI 3-1]

In rapporteringsjaar 2022 herevalueerden 50Hertz Transmission GmbH en Elia Transmission NV/SA de duurzaamheidsthema's die eerder als materieel werden geïdentificeerd, in lijn met de dubbele materialiteitsanalyseprincipes van de GRI-normen. Deze nieuw gedefinieerde materialiteitsthema's zijn in gelijke mate van toepassing op 50Hertz Transmission GmbH in Duitsland en op Elia Transmission Belgium NV/SA in België.

Als deel van een meervoudig proces werd de bestaande lijst van thema's herzien, up-to-date gebracht en aangevuld op basis van de vorige materialiteitsanalyse (geldig tot eind 2022) om te voldoen aan toekomstige regelgeving, trends en rapporteringsnormen. De thema's hadden betrekking op verschillende delen van de waardeketen. Daarnaast werden andere relevante thema's uit de GRI-sectornormen voor nutsbedrijven en de normen van de Sustainability Accounting Standards Board (SASB) aan de lijst toegevoegd. Belangrijke thema's die door sectorgenoten werden geïdentificeerd, voltooiden het proces. Deze nieuwe lijst werd vervolgens gebruikt tijdens interviews met stakeholders.

Om het belang van deze thema's beter te begrijpen en zo een nieuwe materialiteitsmatrix te ontwikkelen, werden diepgaande interviews gehouden met stakeholders (zie volgend hoofdstuk "Betrokken stakeholders") zowel als met interne en externe experts uit België en Duitsland. De bedoeling was om een gedetailleerd inzicht te verkrijgen in de huidige en potentiële positieve en negatieve effecten van Elia groep op de samenleving en het milieu met betrekking tot elk thema. Als deel van dit proces werden ook de effecten gedefinieerd die de samenleving en het milieu op de groep hebben. Effecten op korte en lange termijn werden in beschouwing genomen, alsook de ernst van elk effect en het belang ervan op het gebied van positieve bedrijfsontwikkeling. Vervolgens werden voor elk thema factsheets opgesteld met een gedetailleerde kwantitatieve omschrijving van de interne en externe beïnvloedende factoren, gecombineerd met een score (hoge, gemiddelde en lage invloed) die experts aan elk thema gaven.

Op basis van deze scores werden de thema's voor het eerst gerangschikt. Het senior management herbekeek dit dan op basis van de factsheets. Dit resulteerde vervolgens in de onderstaande materialiteitsmatrix, die dan aan het management en de Group Sustainability Board werd voorgelegd. CEO Chris Peeters valideerde deze nieuwe materialiteitsmatrix.

De bevindingen van het project werden ingevoerd in onze strategische analyse en valideren de missie en strategie van Elia groep, die in lijn zijn met de verwachtingen van onze interne en externe stakeholders.

De resultaten van de geüpdatete dubbele materialiteit zullen:

- dienst doen als kompas voor strategische besluitvormingsprocessen;
- helpen om de missie en strategie van Elia groep te vernieuwen;
- worden gebruikt als basis voor de identificatie van de openbaarmakingsvereisten voor duurzaamheidsrapportering door de groep.

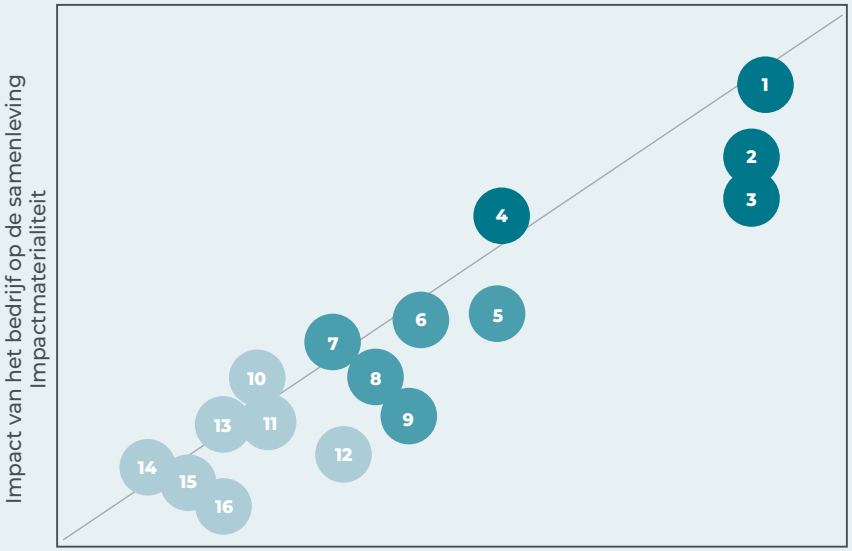
BETROKKEN STAKEHOLDERS

De stakeholders werden in kaart gebracht door stakeholders doorheen de waardeketen van de groep te analyseren. De stakeholdergroepen "aandeelhouders en investeerders", "overheid en overheidsinstanties", "verenigingen, ngo's en academici" en "leveranciers" en "medewerkers" werden geïdentificeerd als belangrijke belangengroepen. Duitse en Belgische leden van deze groepen werden toegewezen aan interne experts binnen de groep. Vervolgens werden er interviews en beoordelingen van kernthema's georganiseerd met alle stakeholders. In 2023 zijn er bijkomende stakeholderworkshops gepland in België en Duitsland. Deze zullen zorgen voor meer inzicht in de materialiteitsthema's.

B. LIJST VAN MATERIALITEITSTHEMA'S [GRI 3-2]

DOUBLE MATERIALITY MATRIX

DE COMBINATIE VAN DE IMPACT- EN FINANCIËLE MATERIALITEIT GEEFT DE 'GECONSOLIDEERDE SCORE' EN RANGSCHIKKING

LEGEND

- Laagste materialiteit
- Gemiddelde materialiteit
- Hoogste materialiteit

Rang-schikking	Onderwerp	Definitie
1	Bevoorradingszekerheid	Het licht de klok rond laten branden
2	Veilige en betrouwbare infrastructuur	Veilige en betrouwbare infrastructuur voor het transmissienet leveren en te beheren
3	Duurzaam energiesysteem	De nodige infrastructuur bouwen en beheren om onze samenleving te decarboniseren
4	Betaalbaar energiesysteem	Een kosteneffectieve integratie in de Europese energiemarkt bevorderen
5	Beveiliging van informatie en IT-systemen	De privacy van de gegevens van onze klanten waarborgen en onze IT-infrastructuur beveiligen
6	Decarbonisatie	Koolstofneutraal worden in onze activiteiten en dit zowel bottom-up als top-down faciliteren (inclusief CO_2- en SF_6-emissies)
7	Onze ecosystemen	De ecosystemen (land, biodiversiteit van planten- en diersoorten en water) rondom onze infrastructuur in stand houden
8	Gezondheid, veiligheid en welzijn op het werk	Een veilige en gezonde werkomgeving bieden aan alle medewerkers
9	Aanwerving en ontwikkeling van talent	Nieuw talent vinden, werknemers opleiden en ontwikkelingskansen aanbieden
10	Transparante en open communicatie met stakeholders	Engaging proactively with stakeholder from the very Vanaf het begin van onze infrastructuurprojecten op een proactieve manier met onze stakeholders communiceren & hen de nodige informatie geven
11	Ontwikkeling van de gemeenschap & engagement	Onze kennis en middelen gebruiken om gemeenschappen te helpen (betaalbare en toegankelijke energie) en inzetten op een transparante, duidelijke en constructieve dialoog met onze stakeholders
12	Praktijken voor een veerkrachtige toeleveringsketen	Zorgen voor sterke relaties met leveranciers en mogelijke verstoringen van de toeleveringsketen voorkomen
13	Verantwoorde governance-praktijken	Onze dagelijkse activiteiten op een ethische en verantwoorde manier uitvoeren
14	Afval tot een minimum beperken en circulariteit promoten	Spaarzaam zijn op onze middelen door afval tot een minimum te beperken en circulariteit te promoten
15	Praktijken voor een duurzame toeleveringsketen	Onze ethische en duurzame principes integreren in het aankoopproces
16	Divers en inclusief personeelsbestand	Offering an inclusive and supportive work environment Een inclusieve en ondersteunende werkomgeving bieden aan alle medewerkers

Er werden zestien thema's geïdentificeerd. De kwesties met de hoogste impact op de bedrijfsontwikkeling en de samenleving hebben betrekking op de mission statement van Elia groep: systeemveiligheid, de stabiliteit van het net en de duurzame en betaalbare integratie van hernieuwbare energie in het systeem.

De resultaten van de nieuwe oefening rond dubbele materialiteit dienen als leidraad voor strategische beslissingen. Ze helpen ons om prioriteiten te stellen in onze actiegebieden, het beheer van duurzaamheidsdomeinen te versterken en bij te dragen tot onze transparante rapportering.

Veranderingen tegenover de vorige materialiteitsmatrix

Zoals hierboven vermeld werd de matrix van vorig jaar herzien terwijl de nieuwe materialiteitsmatrix werd ontwikkeld. Enkel van de thema's van vorig jaar werden als belangrijker beschouwd, en andere als minder invloedrijk (-). Onderstaande tabel vat de veranderingen in belangrijkheid samen.

Tijdens de interviews met experten werd duidelijk dat bijkomende thema's en meer verscheidenheid binnen sommige thema's nodig waren. Dit heeft betrekking op: (2) Veilige en betrouwbare infrastructuur, (3) Een duurzaam energiesysteem, (5) Veiligheid van informatie en IT-systemen, (11) Gemeenschapsontwikkeling en -engagement, (12) Praktijken voor een veerkrachtige toeleveringsketen, (15) Praktijken voor een duurzame toeleveringsketen en (14) Afval tot een minimum beperken en de circulaire economie bevorderen.

MATERIALITEITSMATRIX 2021	SCORE IN 2021	MATERIALITEITSMATRIX 2022	SCORE IN 2022
Netbeschikbaarheid en -betrouwbaarheid	1	Bevoorradingszekerheid	1
Operationele milieubescherming	7	Onze ecosystemen beschermen (1/2)	7 (-)
Klimaatrelevante uitstoot en klimaataanpassing	6	Decarbonisering	6 (-)
Systeem- en marktintegratie van hernieuwbare energie	4	Een betaalbaar energiesysteem	4
Gezondheid, veiligheid en welzijn op het werk	8	Gezondheid, veiligheid en welzijn van de medewerkers	8 (+)
Transparantie en openheid	10	Transparante en open communicatie met stakeholders (1/2)	10 (-)
Corruptie en omkoping	13	Verantwoordelijke governancepraktijken	13
Oprechte stakeholderdialoog	10	Transparante en open communicatie met stakeholders (2/2)	8 (+)
Biodiversiteit	7	Onze ecosystemen beschermen (2/2)	(+)
Banencreatie en competentieontwikkeling	9	Talentwerving en -ontwikkeling	(+)
Diversiteit en gelijke kansen	16	Diversiteit en inclusie op de werkvloer	16

De selectie van materialiteit

De materialiteit van elk onderwerp wordt geanalyseerd in het kader van een regelmatige cyclus. Om de standpunten van onze stakeholders nog beter te begrijpen, zullen er vanaf het eerste kwartaal van 2023 workshops plaatsvinden met stakeholders rond verschillende ESG-thema's. In de toekomst zal onze jaarlijkse Stakeholders' Day worden gebruikt als een opportuniteit om systematisch feedback van stakeholders te verzamelen over huidige en potentiële effecten en hun belang voor Elia groep. Tegelijkertijd zal er een interne enquête van het senior management worden gebruikt om de prioriteiten van de materialiteitsthema's bij te stellen.

C. BEHEER VAN MATERIALITEITSTHEMA'S [GRI 3-3]

Elia groep engageert zich om de energietransitie te versnellen. De groep levert hiervoor de nodige infrastructuur en dit op een efficiënte en doeltreffende manier. Zo dragen we bij tot socio-economische welvaart en helpen we de samenleving te decarboniseren. We voeren onze activiteiten uit in het belang van de samenleving, ook al komen de belangen van onze stakeholders niet altijd overeen met die van de organisatie. We proberen deze met elkaar in overeenstemming te brengen en gaan zo goed mogelijk met mogelijke verschillen om via regelmatige uitwisseling met onze stakeholders. Risicogebieden worden geïdentificeerd en beoordeeld als deel van een systematisch risicobeheerproces. De volgende pagina's hebben betrekking op de meest materiële thema's en hun relevantie voor duurzaamheid. Meer informatie over onze aanpak van risicobeheer wordt in detail beschreven in hoofdstuk Kenmerken van de systemen voor interne controle en risicobeheer uit ons **Geïntegreerde jaarverslag voor 2022**.

KERNMATERIALITEITSTHEMA'S

#01 BEVOORRADINGSZEKERHEID — ESG-impactgebied: Sociaal

Referentie SDG: 7 BETAALBARE EN DUURZAME ENERGIE

GRI-referenties: GRI 2-21, GRI 201
Sectorkennisgevingen

IMPACT	BETROKKENHEID	WAARSCHIJNLIJKHEID
Samenleving • Een betrouwbare en duurzame stroombevoorrading • Draagt bij tot socio-economische welvaart • Helpt de industrie om efficiënt te functioneren en draagt bij tot economische welvaart • Draagt bij tot de creatie van stabiele banen en heeft een positieve economische impact	**Rechtstreeks**	**Reëel**

MANAGEMENT

HET LICHT AANHOUDEN, DE KLOK ROND

Samen beheren Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH ongeveer 20,000 km aan hoogspanningsverbindingen die elektriciteit leveren aan 30 miljoen eindgebruikers, 24 uur per dag, 7 dagen op 7.

Net- en assetplanning en -ontwikkeling

Netontwikkelings- en -versterkingsnoden worden geïdentificeerd en beschreven in de federale ontwikkelingsplannen (DE / BE) die beide TNB's bij wet regelmatig moeten publiceren.

Innovatie

Elia groep is voortdurend op zoek naar nieuwe oplossingen en nieuwe technologie die haar teams kunnen ondersteunen in hun dagelijkse activiteiten, waarbij kwaliteit, efficiëntie, betrouwbaarheid en veiligheid worden nagestreefd. Voor Elia groep zijn actief leadmanagement en deelname aan onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten een essentieel onderdeel van haar innovatiebenadering. Via samenwerking met academische en industriële partners richt de groep zich voornamelijk op domeinen zoals nieuwe technologie en digitalisering; energiemarkten en systeemveiligheid; de integratie van hernieuwbare energie; de ontwikkeling van het elektriciteitssysteem; en de ondersteuning van de industrie om haar processen koolstofvrij te maken. In overeenstemming hiermee werd SDG 9 (Industrie, innovatie en infrastructuur) in 2022 toegevoegd aan ons ActNow-programma.

Ons consumentgericht marktontwerp

Ons consumentgericht marktontwerp werd in 2021 gelanceerd met de bedoeling om de drempels voor nieuwe marktspelers te verlagen, zodat ook zij flexibiliteit kunnen aanleveren voor het systeem.

Capaciteitsrenumeratiemechanisme

De invoering van een capaciteitsrenumeratiemechanisme (CRM) op de Belgische markt maakt deel uit van de energiestrategie van de federale overheid, die een aantal nieuwe maatregelen omvat om de bevoorradingszekerheid van België op lange termijn te verzekeren. Het mechanisme verzekert de bevoorradingszekerheid van België na de (gedeeltelijke) kernuitstap in 2025. Via het CRM worden marktspelers die capaciteit aanbieden op de markt en geen andere subsidies ontvangen, financieel ondersteund. De Belgische overheid koos in nauw overleg met de Europese instanties voor een marktbreed CRM. Dit betekent dat zowel bestaande als nieuwe capaciteitstypes die eender welk type technologie gebruiken, kunnen deelnemen aan CRM-veilingen.

VERBINTENISSEN, BELEID EN MAATREGELEN	RELEVANTE PUBLICATIES EN ACTIES
De wettelijke naleving van het (nationaal en Europees) regelgevend kader inzake energiewetgeving verzekeren. • Systeembeheer - toezicht op de frequentie, de spanning en de belasting van de middelen tijdens realtime exploitatie • Redispatching - nationaal en internationaal • Beheer van de spanningsstabiliteit en het werkzaam vermogen • Efficiënt gebruik van het net • Netherstel inclusief hernieuwbare energiebronnen	Geïntegreerde jaarverslag voor 2022: Prestatiedashboard: Betrouwbaarheid van het net
Strategische netplanning in overeenstemming met nationale plannen • Identificatie en ontwikkeling van energiescenario's • Identificatie van maatregelen voor netoptimalisering, netversterking en netuitbreiding • Definitie van netaansluitingsregels • Niet-discriminerende netaansluitingen verzekeren	Federale ontwikkelingsplannen + adequacy- en flexibiliteitsstudie voor België 2022-2032
Nationale en internationale samenwerking • Actieve deelname aan en beheer van Europese initiatieven voor beheer, handel en digitalisering over de grenzen heen: bv. Coreso, ENTSO-E, JAO, TSCNET	50Hertz Transmission GmbH en Elia Transmission Belgium NV/SA hebben, samen met de transmissienet-beheerders en elektriciteitsbeurzen in Oostenrijk, België, Kroatië, Tsjechië, Frankrijk, Duitsland, Hongarije, Luxemburg, Nederland, Polen, Roemenië, Slowakije en Slovenië, de 'load flow-based' marktkoppeling uitgebreid. De gecoördineerde identificatie van grensoverschrijdende transmissiecapaciteiten maakt een grotere integratie van de betrokken elektriciteitsmarkten mogelijk en zorgt op deze manier voor positieve effecten op de sociale welvaart.
Stroomhandel - 24/7-verkoop en -aankoop op de stroombeurzen • Aankoop van controle- en reserve-energie	
Digitalisering • Digitalisering en compliance spelen een sleutelrol in bovenvermelde kernthema's. • Digitale transformatie - voorloper op het gebied van nieuwe digitale projecten, bv. modulair netcontrolesysteem	De jaarlijkse Open Innovation Challenge (OIC)[2] biedt Elia groep de mogelijkheid om nauwe banden te onderhouden met een breed ecosysteem van startups en kleine en middelgrote ondernemingen (KMO's). re.alto, The Nest, IO.Energy Innovatieweek in Berlijn met als thema 'De toekomst cocreëren samen met ons ecosysteem' Eerste offshore innovatiedag Hackathon
Consumentgericht marktontwerp • Een marktmodel ontwerpen dat alle hindernissen verwijdert om gedecentraliseerde flexibiliteit aan te moedigen om deel te nemen aan de markt	

2 De OIC richt zich tot startups over heel de wereld. Het winnende team wordt gefinancierd om hun project binnen Elia groep uit te werken, wordt door personeel begeleid en kan de zichtbaarheid voor hun startup verhogen. De Open Innovation Challenge van 2022 draaide rond duurzaamheid: de Poolse startup Sentrisense won de uitdaging met hun sensor die de operationele toestand van luchtlijnen bewaakt door middel van digitale analyse.

#02 VEILIGE EN BETROUWBARE INFRASTRUCTUUR

ESG-impactgebied: Milieu en samenleving

Referenties SDG:

GRI-referentie: Sectorspecifieke kennisgevingen

GRI 203

IMPACT	BETROKKENHEID	WAARSCHIJNLIJKHEID
Samenleving • Elektriciteitsinfrastructuur gaat gepaard met ongemakken en risico's, zoals geluid, waardevermindering van eigendom, risico's voor gezondheid en milieu, enz.	**Rechtstreeks**	**Reëel**
• Dankzij de omvang van haar projecten kan Elia groep een grote impact hebben op banen in de toeleveringsketen • Assetveiligheid - de toenemende ernst en frequentie van de gevolgen van klimaatverandering kunnen een fysieke impact hebben op de infrastructuur van Elia groep	**Rechtstreeks**	**Potentieel**

MANAGEMENT

VEILIGE EN BETROUWBARE TRANSMISSIENETINFRASTRUCTUUR OPLEVEREN EN EXPLOITEREN

Elia groep bepaalt de prioriteiten van haar infrastructuurprojecten door de huidige status van onze assets en toekomstige noden in beschouwing te nemen. We willen onze projectinvesteringen op lange termijn (CAPEX delivery) op tijd, binnen het budget en met de strengste kwaliteitsnormen opleveren, waarbij we zoveel mogelijk de nadruk leggen op veiligheid. Zo dragen we actief bij tot het creëren van oplossingen die aan de noden van onze stakeholders tegemoetkomen en waarde creëren voor de bredere samenleving. We organiseren regelmatig enquêtes, analyses en gesprekken met lokale en regionale stakeholders tijdens de projectontwerp- en bouwfases om de best mogelijke oplossingen te identificeren met betrekking tot technologie, tracés en integratie in het omringende landschap. De stakeholders van Elia groep worden voortdurend geanalyseerd en gedefinieerd. Afhankelijk van het thema werken Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH samen met overheden, politieke partijen, lokale burgers, het maatschappelijk middenveld (met inbegrip van organisaties die milieu-, economische en landbouwbelangen of andere belangen behartigen) en klanten die rechtstreeks op hun net zijn aangesloten. De groep gebruikt een breed gamma van verschillende middelen om publieksparticipatie en feedback aan te moedigen. Er bestaat een publiek referentiekader om de impact van nieuwe infrastructuurprojecten te verzachten. De aansturing en realisatie van de individuele bouwmaatregelen worden verzekerd door middel van verschillende bouw- en ingenieursrichtlijnen zowel als regels voor de exploitatie van de schakelapparatuur, luchtlijnen en kabelsystemen. Deze richtlijnen kunnen op elk moment worden geraadpleegd en zijn up-to-date.

Klimaatbestendigheid

Ons net is deel van de oplossing voor klimaatverandering. Het moet echter ook worden ontworpen, geëxploiteerd en (waar nodig) aangepast om aan de impact van klimaatverandering te kunnen weerstaan: denk maar aan extreme hittegolven, stormen, zware neerslag (mogelijk gepaard met overstromingen) en extreme koudegolven. De betrouwbaarheid van het net is een van de belangrijkste facetten van ons werk. Er zijn heel wat bestaande bouwvereisten en -processen (bv. technische EU-normen, voorbereiding op noodsituaties) van toepassing op ons net. Deze moedigen de bouw van netinfrastructuur aan die bestand is tegen klimaatverandering (bv. redundantie van netelementen, strenge klimaatvereisten in specificaties), zelfs als deze vereisten niet voortkwamen uit bezorgdheden in verband met klimaatverandering.

Zie ook MT #07 "Onze ecosystemen beschermen" en MT #01 "Bevoorradingszekerheid - innovatiemanagement"

VERBINTENISSEN, BELEID EN MAATREGELEN	RELEVANTE PUBLICATIES EN ACTIES
Vergunningen, publieksparticipatie • Publiekrechtelijke vergunningen verkrijgen • Bouwrechten verkrijgen • Vroege gesprekken met autoriteiten, verenigingen, politici en burgers	Beoordeling van de kwetsbaarheid op het vlak van EU-Taxonomie Voorbereiding op noodsituaties, zie sectorspecifieke kennisgevingen DE: Repower EU standpuntnota
Risicobeheer • Regelmatig risico's in ESG-domeinen oplijsten en beoordelen • Eventualiteitsrisico • Beoordeling van fysieke, klimaatgerelateerde risico's - Bestendigheid tegen de effecten van klimaatverandering vergroten - Uitval van assets tot een minimum beperken - Lokale wetenschappelijke beschouwing van klimaateffecten op onze assets op lange termijn	ActNow-dimensie 1 - doelstelling 5
Betrouwbaarheid, bescherming en uitbreiding van het net • Nieuwbouw, versterking en aanbrengen van nieuwe onderdelen • Strategische selectie en technische planning • Technische richtlijnen en vereisten • Uitrol van nieuwe technologieën • Assetmanagement en -veiligheid	Asset Performance Management & Optimization (APMO): toestand- en risicogebaseerd onderhoud van onze technische assets

#03 EEN DUURZAAM ENERGIESYSTEEM

ESG-impactgebied: Milieu en samenleving

Referenties SDG:

GRI-referenties: GRI 203, GRI 302, GRI 306

IMPACT	BETROKKENHEID	WAARSCHIJNLIJKHEID
Samenleving • De samenleving en de industrie decarboniseren door het aandeel hernieuwbare energie in het systeem te vergrot	**Onrechtstreeks**	**Reëel**
Milieu • Luchtvervuiling en CO_2-uitstoot verkleinen	**Rechtstreeks**	**Reëel**
• De impact van het net op lokale fauna en flora, zowel aan land als op zee (gebruikte materialen en producten, gebruik van land, uitstoot enz.)	**Rechtstreeks**	**Reëel**

MANAGEMENT

DE INFRASTRUCTUUR BOUWEN EN EXPLOITEREN DIE NODIG IS VOOR DE DECARBONISERING VAN ONZE SAMENLEVING

Als bedrijf hebben wij de ambitie vooropgesteld om onze eigen emissies te verminderen door ons ertoe te engageren een onze eigen activiteiten koolstofneutraal te maken tegen 2030, een koolstofneutraal elektriciteitsnet te beheren tegen 2040, de koolstofafdruk van onze toeleveringsketen te beoordelen en te verminderen en een koolstofprijs op te nemen in onze besluitvormingsprocessen.

Ervoor zorgen dat ons systeembeheer koolstofneutraal wordt tegen 2040

Netverliezen tot een minimum beperken

Netverliezen zijn eigen aan en onvermijdelijk bij de transmissie van elektriciteit. Ze zijn afhankelijk van dergelijke factoren als de afstand die de elektriciteit moet afleggen en het stroom- en spanningsniveau. Als bron van CO_2-uitstoot houden ze verband met de exploitatie van het net. Naarmate er meer hernieuwbare energiebronnen op ons net worden aangesloten, zal de CO_2-uitstoot die gepaard gaat met deze verliezen verder afnemen. Om deze doelstelling te bereiken, hebben we ons aangesloten bij het Science Based Target Initiative (SBTi), met als doel om “ruim onder 2 graden te blijven”. Onze individuele reductiedoelstellingen zijn in overeenstemming met dit doel.

Ervoor zorgen dat onze activiteiten koolstofneutraal worden tegen 2030

CO_2-uitstoot tot een minimum beperken

De belangrijkste bouwstenen om dit te bereiken zijn de afbouw van SF_6, de energie-efficiëntie van assets en gebouwen en acties op vlak van mobiliteit, voornamelijk de decarbonisering van onze vloot.

Verwijzing naar hoofdstuk Klimaatgerelateerde rapportering (Task Force on Climate-Related Financial Disclosures [TCFD]-rapport) uit het Geïntegreerde jaarverslag voor 2022 en hoofdstuk Energie en uitstoot

Behoud en versterking van ecosystemen en biodiversiteit en integratie van circulaire economie in onze kernprocessen

De toepassing van circulaire economie en biodiversiteitsbevorderende acties helpen om de uitstoot van broeikasgassen te beperken. De ontwikkeling van dergelijke acties maakt deel uit van ons ActNow-programma.

VERBINTENISSEN, BELEID EN MAATREGELEN	RELEVANTE PUBLICATIES EN ACTIES
Onze koolstofvoetafdruk verkleinen • CO_2-neutraliteit in systeembeheer - Verlaging van de CO_2-uitstoot ten gevolge van netverliezen met 28% tegen 2030 - Meer mogelijkheden creëren om hernieuwbare energie in het net te integreren en zo de CO_2-uitstoot ten gevolge van netverliezen tot een minimum te beperken	**ActNow-dimensie 1 - doelstelling 2**
• CO_2-neutraliteit van onze eigen activiteiten - Verantwoordelijk gebruik van SF_6 op basis van het beleid en minimalisering van het verliespercentage tot minder dan 0,25% - SF_6-afbouw - nieuw assetbeleid moedigt alternatieven voor SF_6 aan. Op lange termijn: nieuwe installaties zonder SF_6 in overeenkomst met toekomstige Europese Verordening betreffende gefluoreerde broeikasgassen. Ons doel is om tegen 2030 het gebruik van SF_6 met 50% te verminderen in alle nieuwe installaties (ten opzichte van het oorspronkelijke geplande SF_6-volume) - Initiatieven voor meer energie-efficiëntie en minder uitstoot (wetenschappelijk verantwoorde doelstellingen, groene hoogspanningsstations, mobiliteit)	**ActNow-dimensie 1 - doelstelling 3** Themaspecifieke kennisgevingen [Energie en uitstoot] **ActNow-dimensie 1 - doelstelling 4**
• Evolueren naar een koolstofneutrale waardeketen voor nieuwe assets en bouwwerkzaamheden - Invoering van een interne CO_2-prijs - Overgang van een toepassing van de interne CO_2-prijs op individuele basis naar een toepassing ervan op alle investeringsbeslissingen - Koolstofneutrale waardeketen (CO_2-boekhoudingsplatform, groene aankopen, groene werken)	
Natuurbescherming en circulaire economie • Projecten voor natuurbescherming plannen en uitvoeren • Nieuwe benaderingen ontwikkelen en bestaande benaderingen verbeteren voor de circulaire economie van onze assets	Elia groep is met Energinet overeengekomen om twee kunstmatige eilanden te bouwen als interconnectoren tussen België en Denemarken. Naast het geplande 'natuurinclusieve' ontwerp van de eilanden zullen ook andere projecten die bijdragen tot de mariene biodiversiteit worden gefinancierd. **ActNow-dimensie 2 - doelstelling 1** **Materialiteitsthema 7** **ActNow-dimensie 2 - doelstelling 2** **Materialiteitsthema 14**

#04 BETAALBARE ENERGIE

ESG-impactgebied: Milieu en samenleving

Referentie SDG:

GRI-referentie: GRI 203

IMPACT	BETROKKENHEID	WAARSCHIJNLIJKHEID
Samenleving		
• Onafhankelijkheid van de invoer van fossiele brandstoffen en het aandeel van hernieuwbare energie vergroten met als langetermijnresultaat meer betaalbare prijzen voor de consument	**Onrechtstreeks**	**Reëel/Potentieel**
• De grotere complexiteit van systeembeheer ten gevolge van toenemende integratie van hernieuwbare energiebronnen en de decentralisatie van productie leiden tot hogere kosten voor het beheer van elektriciteitsstromen en redispatching.	**Rechtstreeks**	**Reëel**

MANAGEMENT

DE INFRASTRUCTUUR BOUWEN EN EXPLOITEREN DIE NODIG IS VOOR DE DECARBONISERING VAN ONZE SAMENLEVING

Elia groep stimuleert de decarbonisering van de elektriciteitssector (zie materialiteitsthema #06) om zo bij te dragen tot het behalen van de doelstellingen van de Europese Green Deal. Elia groep is er bijvoorbeeld van overtuigd dat interconnecties, in het bijzonder de grensoverschrijdende interconnecties met offshore windmolenparken, noodzakelijk zijn om de doelstellingen van de Europese Green Deal te verwezenlijken. Interconnectoren helpen bovendien om de elektriciteitsprijzen te stabiliseren door middel van grensoverschrijdende uitwisselingen. De Belgisch-Britse Nemo Link en de Duits-Deense Combined Grid Solution tonen het belang van dergelijke verbindingen aan voor de toegang tot in het buitenland geproduceerde energie. Ze dragen ook bij tot de werking van een competitieve internationale markt. Als deel van ons Consumer Centricity-programma zoeken we naar oplossingen voor de energiebevoorrading van de toekomst. We willen ervoor zorgen dat de bevoorradingszekerheid (zie materialiteitsthema #01), efficiëntie en consumentenbelangen beschermd worden in een systeem dat beheerst wordt door de productie van hernieuwbare energie met een breed gamma bestaande en nieuwe elektrische toepassingen. Dit vereist langetermijninvesteringen in de digitalisering van onze werking.

VERBINTENISSEN, BELEID EN MAATREGELEN	RELEVANTE PUBLICATIES EN ACTIES
Consumentgericht marktontwerp • Kortetermijndispatching verbeteren door de concurrentie te vergroten en de drempels voor flexibele deelname verlagen • Consumenten de mogelijkheid bieden om aan de markt deel te nemen door een verscheidenheid aan diensten, zoals de vrijheid om energieleveranciers te kiezen voor verschillende toestellen en de volledige deelname van e-assets (bv. zonnepanelen, elektrische voertuigen, warmtepompen) op de markt toe te laten	ActNow-dimensie 1 - doelstelling 1 Er worden regelmatig studies gemaakt en gepubliceerd over onderwerpen die betrekking hebben op de integratie van hernieuwbare energie en de overeenkomstige uitdagingen en gevolgen voor het net, de industrie en de samenleving. Vorig jaar publiceerden we een visienota over de elektrificatie van de industrie. Het initiatief van 50Hertz “100 procent tegen 2032: nieuwe energie voor een sterke economie” streeft ernaar om vanaf 2032 100 procent van het elektriciteitsverbruik binnen het netgebied van 50Hertz te dekken met hernieuwbare energie. Het initiatief ondersteunt de leveranciers van hernieuwbare energie bij de snellere uitvoering van hun projecten en de industrie bij haar inspanningen om haar processen koolstofvrij te maken. Dit zal zorgen voor een effectieve bijdrage tot de strijd tegen klimaatverandering en de versterking van duurzame industriële centra. Gemeinsam.Schneller.Klimaneutral. Standpuntnota “Samen naar klimaatneutraliteit”
De elektriciteitssector decarboniseren • Een aandeel hernieuwbare energie van 100% bereiken in het jaarlijkse elektriciteitsverbruik • Congestiebeheer	Prestatiedashboard: verhouding van hernieuwbare energie

MATERIALITEITSTHEMA'S

#05 VEILIGHEID VAN INFORMATIE EN IT-SYSTEMEN

ESG-impactgebied: Milieu en samenleving

Sectorspecifieke kennisgevingen: Veiligheid en crisisbeheer

IMPACT	BETROKKENHEID	WAARSCHIJNLIJKHEID
Samenleving		
• Cyberaanval of inbreuk op de gegevensbeveiliging: als de informatie en IT-infrastructuur van Elia groep niet veilig genoeg is om mogelijke cyberaanvallen of inbreuken af te slaan, kan dit invloed hebben op de exploitatie (bv. stroomonderbrekingen) en het Europese energienet verstoren, wat op zijn beurt een impact heeft op talrijke klanten en bedrijven in Europa	**Onrechtstreeks**	**Potentieel**
• Gegevensbescherming: Elia groep verzamelt en gaat om met grote hoeveelheden gegevens die nodig zijn voor de stabiele werking van het net, waaronder ook persoonlijke gegevens. Als de IT-infrastructuur van Elia groep onvoldoende bestand is tegen mogelijke cyberaanvallen of gegevensinbreuken, zal dit een impact hebben op de privacy van de betrokken personen.	**Rechtstreeks**	**Potentieel**

MANAGEMENT

Als beheerder van kritieke infrastructuur moeten we verzekeren dat informatie veilig wordt opgeslagen op systemen die nodig zijn om de bevoorradingszekerheid te garanderen. De verwerking, de opslag en de communicatie van informatie moeten zodanig worden opgezet dat de beschikbaarheid, de vertrouwelijkheid en de integriteit van de informatie en de systemen zijn gewaarborgd. Een belangrijk terugkerend onderdeel in het handhaven van de vertrouwelijkheid van kritieke gegevens is het uitbouwen van de robuustheid en de beveiliging van onze IT- en netwerksystemen.

Op groepsniveau is er een Chief Digital Officer. Data Protection Officers (DPO's) bij Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH zorgen ervoor dat Elia groep de persoonlijke gegevens in haar bezit (van personeel, klanten, dienstverleners of andere personen) verwerkt in naleving van de Algemene Verordening Gegevensbescherming van de Europese Unie (GDPR, General Data Protection Regulation).

Zowel op nationaal niveau als op Europees niveau (via ENTSO-E) worden best practices in de energiesector uitgewisseld. Bovendien bepalen ENTSO-E en de Europese richtlijn inzake netwerk- en informatiebeveiliging (NIS) regulatoire vereisten die de TNB's moeten naleven. Dit leidde tot de creatie van het ISMS-programma (Information Security Management System, managementsysteem voor informatiebeveiliging) in 2020.Het ISMS is een kader van beleidslijnen en controles bedoeld om de veiligheid en veiligheidsrisico's doorheen heel de organisatie te beheren. Het programma werd gelanceerd als onderdeel van goed bestuur en als faciliterende factor om tegemoet te komen aan de regulatoire vereiste om een ISMS te ontwerpen, creëren en invoeren dat overeenstemt met de ISO 27001-certificering.

Informatieveiligheidsrisico's worden systematisch geïdentificeerd en aangepakt aan de hand van een geïmplementeerd beveiligingsproces. We evalueren het bedreigingslandschap en de overeenkomstige ontwikkelingen om de juiste risicobestrijdingsmaatregelen te kunnen doorvoeren.

VERBINTENISSEN, BELEID EN MAATREGELEN

Er is één gegevensclassificatiemodel voor de hele groep. Hiermee kunnen de eigenaars van gegevens hun gegevens makkelijk en correct classificeren, zodat gepaste veiligheidsmaatregelen kunnen worden toegepast, wat de rechtlijnigheid binnen de groep verzekert.

Certificering van het managementsysteem voor informatiebeveiliging (ISMS): het ISMS van 50Hertz Transmission GmbH werd in 2020 opnieuw gecertificeerd volgens ISO 27001. Elia Transmission Belgium NV/SA plant om in 2023 de ISO 27001-certificatie te verkrijgen. re.alto behaalde de certificering in 2022: deze startup is een marktplaats voor de uitwisseling van energiegegevens en -diensten. Gegevensbeveiliging is hiervoor cruciaal en het behalen van de certificering heeft de ambities van re.alto versterkt.

ENTSO-E vereist ook dat alle TNB's een specifiek pakket veiligheidsmaatregelen naleven als ze informatie uitwisselen met andere TNB's. Het voert ook audits door om dit te controleren: deze externe audits waren positief.

RELEVANTE PUBLICATIES EN ACTIES

Tijdens het rapporteringsjaar werden geen succesvolle cyberaanvallen tegen Elia Transmission Belgium NV/SA of 50Hertz Transmission GmbH geregistreerd en er werd geen schade veroorzaakt als gevolg van informatiebeveiligingsincidenten.

Erwerdengeeninbreukeninverbandmetpersoonsgegevensgemeldaandegegevensbeschermingsautoriteiten (GDPR-inbreuken).

Continue bewustzijnsvergroting: regelmatige nieuwsbrieven, doorvoering van e-learning, phishingcampagnes.

De datacenters van 50Hertz Transmission GmbH werden door een onafhankelijke audit bestempeld als "uitermate beschikbaar" op niveau 3. Deze audit evalueerde en certificeerde de operationele veiligheid van haar datacenters (op basis van DIN EN 56000).

#06 DECARBONISERING

ESG-impactgebied: Milieu

Referentie SDG:

GRI-referentie: GRI 302

IMPACT	BETROKKENHEID	WAARSCHIJNLIJKHEID
Samenleving Onze voornaamste bijdrage tot een succesvolle energietransitie in het belang van de samenleving betreft de integratie van toenemende hoeveelheden hernieuwbare energie in het systeem om zo de decarbonisering te versnellen.	**Rechtstreeks**	**Reëel**
Milieu Een elektriciteitsnet met een groeiend aandeel hernieuwbare energie biedt de gebruikers elektriciteit aan die wordt geproduceerd met steeds minder uitstoot van broeikasgassen.	**Rechtstreeks**	**Reëel**

MANAGEMENTBENADERING

Elia groep ondersteunt de doelstellingen van de EU en van de Belgische en Duitse overheden om de CO_2-uitstoot te verminderen, voornamelijk door grote hoeveelheden hernieuwbare energie in het systeem via de exploitatie en ontwikkeling van het net te integreren. Naast de versnelde decarbonisering van de elektriciteitssector werken we ook aan de decarbonisering van onze activiteiten binnen dimensie 1 van ons ESG-programma ActNow.

Gelieve het hoofdstuk TCFD in het Geïntegreerde jaarverslag voor 2022 te raadplegen voor uitgebreide informatie over dit onderwerp.

VERBINTENISSEN, BELEID EN MAATREGELEN	RELEVANTE PUBLICATIES EN ACTIES
De decarbonisering van de elektriciteitssector versnellen Dit wordt in meer detail beschreven in het hoofdstuk TCFD van het Geïntegreerde jaarverslag voor 2022.	**ActNow-dimensie 1 “Strijden tegen klimaatverandering” - doelstelling 1** CAPEX, OPEX en omzet die in aanmerking komen voor EU-Taxonomie - zie hoofdstuk over [*Verslag EU-Taxonomie*] Gemeinsam.Schneller.Klimaneutral. Witboek over hybride interconnectoren “Powering Industry towards Net Zero”.

#07 ONZE ECOSYSTEMEN BESCHERMEN

ESG-impactgebied: Milieu

Referenties SDG: 12 VERANTWOORDE CONSUMPTIE EN PRODUCTIE | 14 LEVEN IN HET WATER | 15 LEVEN OP HET LAND

GRI-referentie: GRI 304

IMPACT	BETROKKENHEID	WAARSCHIJNLIJKHEID
Milieu De ontwikkeling en het onderhoud van de effecten van ons net op het omringende landschap, fauna en flora. Aangezien onze zeeën de energiehubs van de toekomst worden (wat betekent dat we de komende jaren veel meer offshore infrastructuur zullen bouwen), zullen onze assets een impact hebben op de mariene milieus waarin ze zich bevinden, vooral tijdens de bouw ervan.	**Rechtstreeks**	**Reëel**

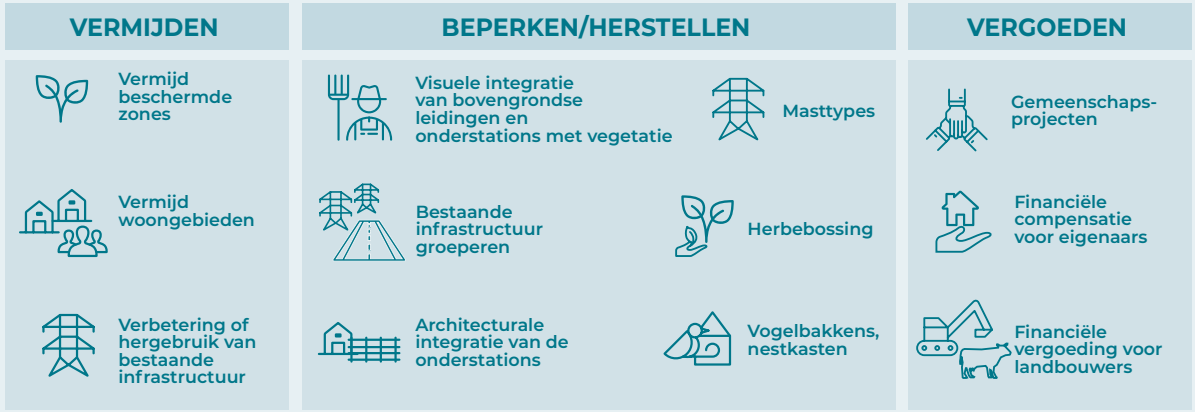
MANAGEMENT

We streven ernaar om de impact van onze projecten op de gebieden waarin we actief zijn, te beperken, en veroorzaken ofwel geen schade aan natuur en landschap die had kunnen worden vermeden, of zorgen ervoor dat dergelijke verstoringen tot een minimum worden beperkt (in overeenstemming met de vereisten inzake vermijding en minimalisering).

In overeenstemming met onze wettelijke vereisten voeren we in een vroege fase van onze projecten milieueffectenbeoordelingen (MEB's) uit om de mogelijke verstoring van de natuur zoveel mogelijk te beperken. Bij publicatie moet het Belgische federale ontwikkelingsplan eveneens vergezeld worden van een strategische milieubeoordeling (SMB).

Op basis van deze beoordelingen wordt een corridor voor een elektriciteitslijn geïdentificeerd. Als volgende stap wordt het exacte tracé bepaald dat de elektriciteitslijn zal volgen. Tegelijkertijd worden beschermings- en compensatiemaatregelen vastgesteld die een positief effect hebben op de ecosystemen en de biodiversiteit. Deze worden geïdentificeerd met ondersteuning van externe milieuplanners, trajectdeskundigen en, indien nodig, andere wetenschappelijke en natuurbehoudsdeskundigen. Om elke onnodige impact op het landschap te vermijden, worden lijnen aangepast aan het plaatselijke landschap.

Een essentieel onderdeel van de aanpak van de groep is de "matigingshiërarchie". Het doel hiervan is om negatieve invloeden op de natuur te voorkomen of te vermijden. Ze geeft ook advies over het beschermen van de biodiversiteit doorheen de levenscycli van de projecten, van de vroegtijdige planning over buitendienststelling en repowering. De toepassing van deze matigingshiërarchie betekent dat we negatieve invloeden op de biodiversiteit kunnen vermijden, tot een minimum beperken, herstellen en, waar nodig, compenseren; de hiërarchie wordt omschreven in de onderstaande afbeelding.

Bij elk netversterkingsproject dat we ondernemen, passen we verschillende maatregelen toe die een positieve impact kunnen hebben op ecosystemen en biodiversiteit. Meestal doen we dit samen met lokale stakeholders en milieuexperts om ervoor te zorgen dat de maatregelen die we nemen relevant zijn. Als preventieve of correctieve maatregelen toch niet kunnen helpen om bepaalde negatieve effecten aan te pakken, dan worden er beperkende en compensatiemaatregelen toegepast. Deze zijn ofwel vrijwillig, ofwel wettelijk verplicht om alle wettelijke gunningen te verkrijgen die vereist zijn om een project uit te voeren. Afhankelijk van de vraag of de effecten bedoeld zijn om de gevolgen van onze projecten te verzachten of te compenseren, bestaat er een breed gamma van maatregelen.

Als deel van dimensie 2 "Circulaire economie en milieubescherming" van ons ActNow-programma werken we aan de betere integratie van onze assets in hun omgeving om onze impact te verkleinen en te compenseren. Ons programma voor duurzame hoogspanningsstations legt ook de nadruk op de bevordering van biodiversiteit. Die ISO 14001-certificering van ons milieubeheer werd ook geïdentificeerd als een van de acties. SDG14 ("Leven in het water") werd toegevoegd aan ons ActNow-programma omdat we nu meer de nadruk leggen op de ontwikkeling van projecten om de biodiversiteit in de Noordzee en de Oostzee te versterken.

Op het vlak van preventie heeft Elia groep zich ertoe verbonden doeltreffende maatregelen te nemen op het gebied van water- en bodembescherming. Aangezien de zakelijke activiteiten van de onderneming niet leiden tot aanzienlijk waterverbruik of het regelmatig vrijkomen van procesgebonden afvalwater, heeft onze bedrijfsverantwoordelijkheid niet in de eerste plaats betrekking op een vermindering van het waterverbruik. In plaats daarvan moeten we ons richten op waterbeheer bij net- en hoogspanningsstationprojecten en op het voorkomen van water- en bodemverontreiniging door onvoorziene lekken van gevaarlijke stoffen die in onze uitrusting worden gebruikt.

VERBINTENISSEN, BELEID EN MAATREGELEN

We hebben een kader ontwikkeld met betrekking tot verschillende soorten compensatiemaatregelen die tot doel hebben onze impact op de omgeving van onze infrastructuurprojecten tot een minimum te beperken; het gaat onder meer om vergoedingen voor landbouwers en de integratie van onze assets in het landschap.

Duidelijke en gestructureerde beleidslijnen zijn beschikbaar [op onze website BE].

We hebben 3 doelstellingen bepaald op het vlak van milieubescherming en de bevordering van biodiversiteit:

• Behoud en versterking van ecosystemen en biodiversiteit

Vogelbescherming: Met de hulp van toonaangevende Europese en lokale milieuorganisaties[3] identificeerden Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH de lijnen van het net die het grootste risico vormen voor vogels. Deze lijnen worden stap voor stap uitgerust met vogelbakens, die de lijnen voor vogels beter zichtbaar maken, zodat ze deze beter kunnen vermijden.

Op groepsniveau willen we tegen 2030 vogelbakens installeren op 600 km luchtlijn.

Er worden ook nestkastjes geplaatst aan de onderkant of de bovenkant van onze masten, afhankelijk van de soorten die we willen beschermen.

Ecologisch beheer van corridors: Onder de luchtlijnen die door bossen lopen, zorgen we voor ecologisch beheer van de corridors. Terwijl we nog steeds verzekeren dat ons net veilig kan worden geëxploiteerd, beperken we ofwel onze interventies[4] in deze gebieden tot een minimum, zodat de natuurlijke habitats onder onze lijnen opnieuw kunnen gedijen, of we passen specifieke beheersmaatregelen toe die de biodiversiteit stimuleren.

Sinds 2012 is Elia Transmission Belgium NV/SA een voorloper op dit gebied. Zo ontwikkelden we het 7-jarige LIFE-project (gefinancierd door de EU en uitgevoerd in samenwerking met de Franse TNB RTE). In 2018 besloten we om dit project zonder subsidies nog vijf jaar voort te zetten onder de naam “Life2” door meer groene corridors rond onze lijnen aan te leggen. Een andere doelstelling van het project was ook om de verbetering van die diversiteit beter op te volgen. De resultaten zijn zeer bemoedigend: veel van de geëvalueerde locaties toonden overtuigende resultaten.

Tegen 2030 is het de ambitie van Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH om 90% van alle boscorridors te beheren op een manier die de biodiversiteit ondersteunt.

Hoogspanningsstations: We cultiveren groene gebieden rond onze bestaande infrastructuur om de biodiversiteit aan te moedigen en de negatieve effecten van onze assets op het ecosysteem te beperken. Eind 2022 verboden we ook het gebruik van herbiciden op al onze sites in België en Duitsland.

Offshore: Met betrekking tot onze offshore projecten worden vooral tijdens de bouwfase beperkende maatregelen genomen. Deze maatregelen zijn bedoeld om de impact van dergelijke projecten op het mariene leven te beperken. Een voorbeeld hiervan zijn maatregelen die we nemen om de impact van eventueel lawaai te beperken of het gebruik van akoestische afschrikmiddelen om te voorkomen dat het mariene leven in de buurt van onze assets komt.

Toekomstig Belgisch energie-eiland: Bij het ontwerpen en bouwen van dit eiland gaat Elia Transmission Belgium NV/SA verder dan een minimalisering van de impact van haar activiteiten op het mariene ecosysteem door een “natuurinclusief” ontwerp toe te passen. Samen met een groep natuur- en beschermingsexperts werkt Elia Transmission Belgium NV/SA momenteel aan het ontwerp van het eiland zodat het een positieve invloed zal hebben op de flora en fauna en habitats zal helpen te gedijen.

• Circulaire economie verankerd in de processen van onze kernactiviteiten

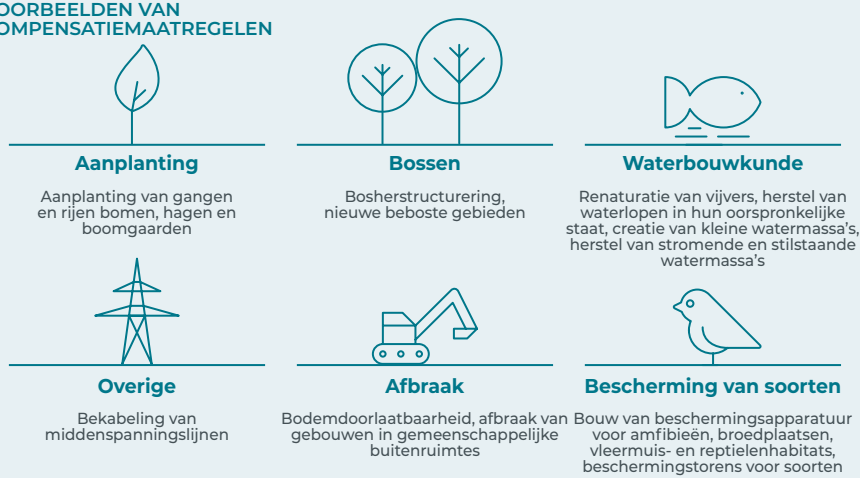
Er is een sterke link tussen circulaire economie en de bescherming van biodiversiteit. De ontwikkeling van circulaire acties maakt deel uit van ons ActNow-programma.

• De naleving van milieuprestatienormen verzekeren

De ISO 14001-certificering behalen: Het milieubeheersysteem van 50Hertz onderging een externe audit en werd in 2022 voor het eerst volgens ISO 14001 gecertificeerd. De invoering van een volgens ISO 14001 gecertificeerd milieubeheersysteem in België is gepland voor 2024.

RELEVANTE PUBLICATIES EN ACTIES

VOORBEELDEN VAN COMPENSATIEMAATREGELEN

ActNow-dimensie 2 - doelstelling 1

62% van onze hoogspanningsluchtlijnen werd als kritiek voor vogels geïdentificeerd en dus uitgerust met bebakening.

Elia Transmission Belgium NV/SA ontving samen met onze partners[5] financiering van het Europese LIFE-programma voor hun gezamenlijke “SafeLines4Birds”-project, dat op specifieke bedreigde vogelsoorten gericht is.

81% van onze boscorridors wordt ecologisch beheerd.

Meer informatie over deze projecten is te vinden op deze website: http://www.life-elia.eu/.

Themaspecifieke kennisgevingen [biodiversiteit]

ETB en 50Hertz ondertekenden beide de Marine Grid Declaration van RGI, waarin grondbeginselen zijn vastgelegd voor het vermijden, minimaliseren en (waar mogelijk) wegwerken van negatieve effecten op het mariene milieu.

ActNow-dimensie 2 - doelstelling 2

Zie materialiteitsthema [#14 Afval tot een minimum beperken en de circulaire economie bevorderen]

ActNow ActNow-dimensie 2 - doelstelling 3

3 Milieuagentschap van de deelstaat Brandenburg, RGI; NABU, Natuurpunt en Natagora

4 Het standaard onderhoudsbeleid voor luchtlijnen (dat historisch tot stand kwam) bepaalde dat een corridor onder onze lijnen elke acht jaar met behulp van een bosmaaier vegetatievrij werd gehouden

5 Transmissienetbeheerders RTE in Frankrijk en REN in Portugal en verschillende natuur- en vogelbeschermingsorganisaties

Preventie

De belangrijkste potentiële bron van verontreiniging van bodem-, grond- en oppervlaktewaterverontreiniging is de grote hoeveelheid minerale olie in onze transformators. De standaardoplossing om dit tegen te gaan bestaat erin onze transformators uit te rusten met een vloeistofdichte betonnen bak, die in geval van olielekkage alle lekken kan opvangen. De bakken worden uitgerust met een koolwaterstofafscheider en een bijkomende coalescentiefilter met een automatische afsluiter om ervoor te zorgen dat het regenwater dat op de installaties valt, kan worden afgevoerd zonder verontreiniging te veroorzaken. We hebben processen ontwikkeld om onmiddellijk de mogelijke impact aan te pakken van lekken in het geval van een ongeluk waarbij er gevaarlijke stoffen vrijkomen. De werknemers zijn opgeleid om vroegtijdige tekens van dit soort gebeurtenissen te herkennen.

Een ander aspect van waterbeheer heeft betrekking op het regenwater dat terechtkomt op onze hoogspanningsinstallaties (transformators), niet-doorlaatbare (daken, asfaltwegen) en doorlaatbare oppervlakken (grindwegen). Bij het bouwen van nieuwe en het uitbreiden of renoveren van bestaande hoogspanningsstations zorgen we ervoor dat het regenwater dat terechtkomt op onze installaties (transformators) altijd wordt afgevoerd zonder (olie)verontreiniging. We vergroten ook de doorlaatbaarheid van oppervlakken[6] en verkennen oplossingen voor hergebruik of infiltratie (sommige van deze oplossingen kunnen een positieve invloed hebben op de biodiversiteit).

Een belangrijk deel van de Belgische bodem is verontreinigd als direct gevolg van nabijgelegen of in situ industriële activiteiten (al dan niet in het verleden) of door het opvullen van terreinen met verontreinigde grond. Elia Transmission Belgium NV/SA heeft de bodemstaat van haar eigen terreinen in kaart gebracht om saneringsactiviteiten te kunnen plannen.

50Hertz zorgt ervoor dat de Oostzee beschermd wordt tijdens haar activiteiten door middel van verschillende maatregelen. Zo wordt er bij de planning van offshore platformen op toegezien dat er geen gevaarlijke stoffen in zee lekken en dat waar mogelijk uitrusting met biologisch afbreekbare hydraulische olie wordt gebruikt.

6 This is carried out by constructing roadways with reinforced gravel pits (asphalt on concrete is no longer used). Drainage gutters are avoided for existing paving and natural runoff and infiltration are provided next to the road.

#08 GEZONDHEID, VEILIGHEID EN WELZIJN VAN DE MEDEWERKERS

ESG-impactgebied: Sociaal

Referentie SDG: 8 WAARDIG WERK EN ECONOMISCHE GROEI

GRI-referentie: GRI 403

IMPACT	BETROKKENHEID	WAARSCHIJNLIJKHEID
Samenleving		
• Gezondheid en veiligheid op het werk: Als beheerders van het hoogspanningsnet beheren Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH assets en infrastructuren die in geval van ongevallen, defecte installaties of aanvallen van buitenaf mensen schade kunnen berokkenen.	**Rechtstreeks**	**Reëel**
• Welzijn: Investeren in gezonde, veilige en gelukkige werknemers betekent dat het welzijn van ons personeel wordt gegarandeerd; dit is een vereiste om de infrastructuur voor een succesvolle energietransitie aan te leveren.	**Rechtstreeks**	**Reëel**

MANAGEMENT

De veiligheid en het welzijn van alle personen (personeel van Elia groep, onderaannemers en partnerorganisaties) is een topprioriteit voor de groep en haar onderaannemers. Als groep streven we ernaar dat al onze medewerkers en onderaannemers elke dag veilig en gezond naar huis kunnen gaan. We willen ook het welzijn van ons personeel bewaken. We hebben grote ambities; deze vereisen gezond personeel dat kan omgaan met de uitdagingen en mogelijk stresserende aspecten van elke job.

Maatregelen inzake gezondheid en veiligheid op het werk zijn opgenomen in onze bedrijfsstrategie. Thema's in verband met gezondheid en veiligheid op het werk maken integraal deel uit van de wekelijkse vergaderingen van het senior management. De positie van Group Safety Officer werd in 2020 gecreëerd om ervoor te zorgen dat onze benaderingen voor gezondheid en veiligheid doorheen de groep in overeenstemming zijn.

Een van de elementen van onze aanpak op dit gebied is een beheersysteem voor gezondheid en veiligheid dat door externen werd gecertificeerd.

VERBINTENISSEN, BELEID EN MAATREGELEN	RELEVANTE PUBLICATIES EN ACTIES
De dochtervennootschappen van Elia groep hebben een gezondheids- en veiligheidsbeleid ingevoerd, voeren regelmatig veiligheidsanalyses uit en promoten de veiligheidscultuur in heel de groep. Elia groep hanteert de strengste veiligheidsnormen die door haar eigen medewerkers, haar aannemers en iedereen die in contact komt met haar infrastructuur moeten worden nageleefd. De richtlijn inzake gezondheid en veiligheid op het werk is bindend voor alle medewerkers.	
• **We streven naar nul ongevallen** We willen ongevallen tot een minimum beperken, vooral die ongevallen die voorkomen bij activiteiten met een hoog risico, zoals bouwwerkzaamheden, werken op hoogte, grondwerken en offshore activiteiten. Onze aanpak betreft alle werknemers, onderaannemers en personen die aan of in de buurt van onze infrastructuur werken. Ons doel voor de volgende paar jaren is om het aantal incidenten met contractors jaarlijks te doen dalen met 2,5%. We controleren nauwlettend de belangrijkste indicatoren, die bijvoorbeeld betrekking hebben op de melding van onveilige situaties en bijna-ongevallen.	ActNow-dimensie 3 - doelstelling 1 Total recordable injuries rate (TRIR) Elia Group (eigen personeel) 4,6 ***Onderzoek van incidenten*** Ad hoc Safety Flashes: herinneringen aan goede praktijken of de identificatie van specifieke risico's in verband met bepaalde werktuigen
• **We handhaven een robuuste veiligheidscultuur** Het bereiken van onze gezondheids- en veiligheidsdoelstellingen vereist meer dan alleen de toepassing van procedures en richtlijnen. We werken actief toe naar een veiligheidscultuur waarin iedereen persoonlijk betrokken is bij het garanderen van de eigen veiligheid en die van alle collega's en leiden ons personeel voortdurend op. Training voor alle medewerkers die op onze sites werken is verplicht; deze wordt periodiek geactualiseerd. Alle medewerkers worden regelmatig geïnformeerd over de specifieke gevaren van hun werkplek en over de maatregelen die ze kunnen nemen om deze te vermijden. Naast de opfrissingscursussen voor onze operationele teams zorgen we er ook voor dat ze voortdurend op de hoogte zijn van wijzigingen in procedures en werkmethodes, en dat ze van feedback kunnen leren. Alle medewerkers worden regelmatig geïnformeerd over de specifieke gevaren van hun werkplek en over de maatregelen die ze kunnen nemen om deze te vermijden. 'Safety for Contractors'-programma: Elia groep stelt ook opleidingsmateriaal, bijscholingen en tests ter beschikking van haar onderaannemers; we willen investeren in goed veiligheidsgedrag en ondersteunen ook onze leveranciers bij het aanmoedigen hiervan bij hun personeel. We willen samen groeien door gezamenlijke maatregelen te treffen om ongelukken te voorkomen en ervoor te zorgen dat al onze on- en offshore sites veilige werkplaatsen zijn.	ActNow-dimensie 3 - doelstelling 2 Inspecties Verplichte training die regelmatig wordt geactualiseerd Bezoeken aan sites: 1.791

• **We zijn allemaal Safety Leaders** De transformatie van de groep op dit gebied vereist zichtbaar veiligheidsleiderschap op alle niveaus van de organisatie. Safety Leaders vertonen voorbeeldig veiligheidsgedrag en inspireren anderen om dat ook te doen. Elia groep engageert zich om leiderschap inzake veiligheid bij alle medewerkers te ontwikkelen. Certificering: Gezondheids- en veiligheidsbeheersysteem: het gezondheids- en veiligheidsbeheersysteem van 50Hertz Transmission GmbH is volgens ISO 45001 gecertificeerd. Het gezondheids- en veiligheidsbeheersysteem van Elia Transmission Belgium NV/SA heeft een certificering van trede 3 op de Safety Culture Ladder.	ActNow-dimensie 3 - doelstelling 3
• **We bevorderen en dragen zorg voor de gezondheid en het welzijn van onze medewerkers** De vroegtijdige herkenning en preventie van werkgerelateerde ziekten en het behoud van de inzetbaarheid zijn integrale onderdelen van onze benadering van gezondheid en veiligheid op het werk. Ter ondersteuning hiervan wordt een aangepaste gezondheidszorg verzekerd, die gericht is op individuele bescherming en preventie van gezondheidsrisico's. Daarnaast voorziet de Elia groep voor al haar medewerkers in regelmatige medische consultaties, griepvaccinaties en advies inzake ergonomie op de werkplek. Het personeel kan op elk moment rekenen op vertrouwelijke begeleiding door externe, gekwalificeerde therapeuten in geval van stress, conflicten of drugsverslaving.	ActNow-dimensie 3 - doelstelling 4 "Offline"-campagne Gezondheidsindex: 96,1% Themaspecifieke kennisgevingen Gezondheid en veiligheid op het werk

#09 TALENTWERVING EN -ONTWIKKELING

ESG-impactgebied: Sociaal

Referentie SDG: 8 WAARDIG WERK EN ECONOMISCHE GROEI

GRI-referenties: GRI 401, GRI 404

IMPACT	BETROKKENHEID	WAARSCHIJNLIJKHEID
Samenleving De infrastructuurprojecten van Elia groep vereisen een groot aantal specialisten. Om deze vacatures zo goed mogelijk te vullen is een effectieve HR-benadering nodig.	**Rechtstreeks**	**Reëel**

MANAGEMENT

Elia groep heeft haar succes volledig te danken aan het succes van haar medewerkers. Het is de verantwoordelijkheid van de groep om hen te helpen hun vaardigheden te ontwikkelen, hun gezondheid en inzet te bevorderen, hen te betrekken bij beslissingen en gelijke kansen voor iedereen te garanderen. Om onze visie te verwezenlijken en de uitdagingen van morgen aan te gaan, heeft de groep gemotiveerde medewerkers nodig, aangezien zij een essentiële succesfactor zijn in tijden van voortdurende verandering.

Binnen het senior managementteam ligt de verantwoordelijkheid voor personeelsstrategie bij de Group Chief Alignment Officer en de Group Talent Management Officer.

De medewerkers van de Elia groep krijgen individueel aangepaste voortgezette opleidingssessies[7] en de mogelijkheid om relevante kwalificaties te behalen. Verder worden er programma's aangeboden voor de verbetering van de vaardigheden van de medewerkers en programma's ter ondersteuning van loopbaantransitie (o.a. innovatie, intrapreneurship, changemanagement en externe opleidingsprogramma's).

Een opvolgingsplanning zorgt ervoor dat er steeds voldoende geschikte medewerkers beschikbaar zijn voor alle managementposities en dat interne kandidaten de vacatures kunnen invullen. Daartoe wordt talent geïdentificeerd en bevorderd, bijvoorbeeld via programma's voor "young professionals" die binnen Elia groep gezamenlijk worden ontwikkeld en aangeboden.

VERBINTENISSEN, BELEID EN MAATREGELEN

Talent@Elia Group is een van onze topprojecten en werd opgezet om ervoor te zorgen dat onze organisatie succesvol kan zijn binnen de steeds veranderende context van de energietransitie en kan voldoen aan de vereisten op het gebied van digitale transformatie. Het kader dat als onderdeel van dit project is ontwikkeld, is bedoeld om onze bedrijfsstrategie te realiseren en een aantrekkelijke, motiverende omgeving te creëren voor het talent dat we hebben en nodig hebben.

Elia groep trekt gekwalificeerd jong talent aan via een eigen interne opleidingsprogramma's. Deze omvatten een traineeprogramma van 24 maanden, stageplaatsen en het aanbieden van kansen aan studenten om bij de groep te werken terwijl ze hun diploma behalen (in samenwerking met lokale universiteiten).

Daarnaast kunnen managers specifieke opleidingsmodules volgen om hun eigen leiderschapsvaardigheden te ontwikkelen.

Leiderschapsprogramma: We werken in een snel evoluerende omgeving. We willen onze leiders voorbereiden om rolmodellen te worden die de normen en waarden van onze onderneming belichamen en die hun medewerkers vol vertrouwen door moeilijke tijden kunnen loodsen. Dit houdt sterk en inclusief leiderschap in, zowel als de bevordering en omarming van diversiteit binnen onze teams. Het betreft ook omgaan met onzekerheden en het fysieke en mentale welzijn van ons personeel bewaken.

RELEVANTE PUBLICATIES EN ACTIES

Top Employer Label 2022 (voor het 5de jaar op rij) voor Elia Transmission Belgium NV/SA

50Hertz uitgeroepen tot "Most Wanted Employer"

Themaspecifieke kennisgevingen Tewerkstelling

7 Deze zijn een aanvulling op de opleidingen over technische en veiligheidscompetenties, die vereist zijn om onze kernactiviteiten uit te voeren (de opleidingen die specifiek op veiligheid gericht zijn, worden toegelicht in #08 Gezondheid, veiligheid en welzijn van de medewerkers)

#10 TRANSPARANTE EN OPEN COMMUNICATIE MET STAKEHOLDERS

ESG-impactgebied: Sociaal

Referentie SDG:

GRI-referenties: GRI 2-29, GRI 2-25, GRI 2-26

IMPACT	BETROKKENHEID	WAARSCHIJNLIJKHEID
Samenleving De betrokkenheid van relevante stakeholdergroepen speelt een belangrijke rol bij een duurzame netuitbreiding. Stakeholders zo vroeg mogelijk bij onze infrastructuurprojecten betrekken helpt hen beter te begrijpen hoe belangrijk een net voor de samenleving is en optimaliseert de goedkeuring en ontwikkeling ervan.	**Rechtstreeks**	**Reëel**

MANAGEMENT

In its role as a trusted advisor, the Elia group regularly communicates and exchanges information with its stakeholders.

In haar rol van vertrouwde adviseur communiceert Elia groep regelmatig met haar stakeholders en wisselt ze regelmatig informatie met hen uit.

De stakeholderomgeving wordt voortdurend geanalyseerd en gedefinieerd. Afhankelijk van het thema werken Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH samen met overheden, politieke partijen, lokale burgers, het maatschappelijk middenveld (met inbegrip van organisaties die milieu-, economische en landbouwbelangen of andere belangen behartigen) en klanten die rechtstreeks op hun net zijn aangesloten. Het Geïntegreerde jaarverslag voor 2022 geeft een gedetailleerd overzicht van de manier en de regelmaat van onze inzet voor elke stakeholdergroep (zie hoofdstuk Interacties met stakeholders bevorderen).

Elia groep is ervan overtuigd dat het voor het welslagen van de energietransitie van cruciaal belang is dat alle stakeholders in een vroeg stadium bij de projecten worden betrokken. Onze benadering bestaat erin alle partijen te benaderen en te informeren over de op stapel staande projecten zodat hun stem kan worden gehoord. Een transparante en consequente aanpak die gericht is op het vervullen van maatschappelijke eisen, verhoogt de aanvaarding van onze projecten door plaatselijke gemeenschappen. Bovendien wordt deze benadering vanaf het begin van projecten toegepast, zodat de bezorgdheden van de gemeenschap kunnen worden aangepakt. Om dit doel te bereiken, hebben de relevante departementen in België en Duitsland een methodologie voor communicatie en publieke acceptatie ontwikkeld; deze zorgt ervoor dat de betrokkenheid van de stakeholders en de communicatie verankerd zijn in het ontwikkelingsproces van het net. Dit zorgt er op zijn beurt voor dat onze kosten onder controle blijven, dat de timing van projecten kan worden aangehouden en dat we noodzakelijke projecten kunnen opleveren die zijn afgestemd op de belangen van de samenleving. Bij de verkenning van een nieuw project worden in de allereerste fasen van de projectplanning besprekingen gehouden met de relevante stakeholders. Tijdens de ontwerpfase van onze projecten werken wij voornamelijk samen met het maatschappelijk middenveld, lokale gemeenten en vertegenwoordigers van de academische wereld. Er worden ook openbare raadplegingen gehouden over plannen voor netontwikkeling. Naarmate projecten concreter worden, worden besprekingen en informatie-uitwisseling georganiseerd voor lokale burgers en gemeenschappen.

VERBINTENISSEN, BELEID EN MAATREGELEN

Publieke acceptatie

Interne, projectgerelateerde richtlijnen regelen de tijdschema's en de verspreiding van informatie over projectplanning, goedkeuringsprocessen, publieksparticipatie en stakeholdermanagement. Deze richtlijnen bevatten ook best practices en aanbevolen acties op basis van ervaringen, zodat de onderneming haar gestandaardiseerde toolbox voor publieksparticipatie voortdurend kan ontwikkelen.

Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH communiceren en werken transparant samen met hun stakeholders gedurende het hele projectontwikkelingsproces. Naast de wettelijk verplichte voorafgaande informatievergaderingen voor het publiek organiseren we ook informatiesessies voor omwonenden. Het is voor ons van cruciaal belang dat geïnteresseerde stakeholders de informatie die zij nodig hebben, kunnen vinden. Onze website bevat een specifieke sectie die gewijd is aan het verstrekken van informatie over onze huidige en toekomstige infrastructuurprojecten.

Elia Transmission Belgium NV/SA heeft ervoor gezorgd dat het maatschappelijk middenveld en regionale experten al in een vroeg stadium bij haar twee belangrijkste projecten in Wallonië en Vlaanderen worden betrokken: Ventilus en Boucle du Hainaut. Het doel van dergelijk stakeholderengagement is ervoor te zorgen dat de projecten op de best mogelijke manier worden ontwikkeld (en dus in overeenstemming zijn met de milieu-, economische en landbouwbelangen) door feedback en expertise te vragen.

Tegen de achtergrond van de COVID-19-pandemie hebben we de manier waarop we burgers en lokale overheden over onze plannen informeren aangepast: we maken nu vaker gebruik van digitale communicatiekanalen, waaronder webinars en één-op-één-overleg. Deze aanpassing van onze communicatiemethodes heeft ons zo geholpen om een sterke band met onze stakeholders te behouden en tegelijk relevante gezondheids- en veiligheidsbeperkingen na te leven.

RELEVANTE PUBLICATIES EN ACTIES

117 publieke informatie- en dialoogsessies met betrekking tot netprojecten

Deze sessies werden aangevuld met uitnodigingsbrieven, informatiepakketten voor burgers, video's, brochures, flyers, oprolbare spandoeken, persconferenties en persberichten, digitale nieuwsbrieven, Facebookposts, informatievideo's, telefonische hulplijnen en via e-mail verspreide communicatie.

Website Elia infrastructuurprojecten

Projectspecifieke websites Ventilus & Boucle du Hainaut
DE SuedOstLink

Users' Group (elia.be)

Stakeholderdialoog Elia groep meet regelmatig de klantentevredenheid van haar belangrijkste stakeholders (inclusief distributienetbeheerders, netgebruikers, producenten, toegangsverantwoordelijken, gebruikersgroepen ...) via enquêtes. Elia Transmission Belgium NV/SA staat continu in contact met haar klanten en partners via haar Users' Group, bestaande uit vertegenwoordigers van de netgebruikers. Contact Centers: De twee Contact Centers van Elia Transmission Belgium NV/SA ontvangen en behandelen verzoeken om informatie uit uiteenlopende bronnen, o.a. van omwonenden, aannemers, ingenieursbureaus, overheidsinstanties, nutsbedrijven en projectontwikkelaars. Omwille van de specifieke risico's die met werken in de nabijheid van hoogspanningsinstallaties gepaard gaan, is iedereen die werkzaamheden wil uitvoeren in de nabijheid van hoogspanningslijnen, hoogspanningsmasten, ondergrondse kabels of hoogspanningsstations verplicht dit te melden aan Elia Transmission Belgium NV/SA. Wij kunnen de persoon in kwestie dan voorzien van de relevante plannen waarop de ligging van de hoogspanningsstructuren is aangeduid en geven instructies mee over de veiligheidsmaatregelen die tijdens de werkzaamheden in acht moeten worden genomen. Er zijn wettelijke termijnen waarbinnen Elia Transmission Belgium NV/SA dergelijke aanvragen moet beantwoorden (zeven werkdagen na ontvangst). Indien de aanvraag via een Contact Center komt, biedt Elia Transmission Belgium NV/SA informatie en gratis elektromagnetische veldmetingen aan de eigenaars van terreinen en gebouwen die in de buurt van haar installaties gelegen zijn.	50Hertz Transmission GmbH neemt vaak deel aan de uitwisseling van best practices voor publieksparticipatie; zo is het bedrijf stichtend lid van het Renewables Grid Initiative (RGI) en lid van DialogGesellschaft e.V. en van de Allianz Vielfältige Demokratie (Alliantie voor diverse democratie) van de Bertelsmann Stiftung.
Beroepsverenigingen: actieve deelnemers in ENTSO-E & RGI: stakeholderkanalen	ENTSO-E en RGI
Communicatie-evenementen Vooruitgang ESG ActNow: In oktober 2022 werd er een evenement georganiseerd dat ook werd gelivestreamd. Tijdens dit evenement gaf Elia groep haar stakeholders een update over haar inspanningen om steeds meer hernieuwbare energie in het systeem te integreren en tegelijkertijd de bevoorradingszekerheid te garanderen. De groep berichtte ook over haar vooruitgang binnen het ActNow-programma.	Stakeholders' Day Partnerevenement van Elia op maandag 25 april Live Stream ActNow Youtube-kanaal, LinkedIn- en Twitteraccounts

#11 GEMEENSCHAPSONTWIKKELING EN -ENGAGEMENT

ESG-impactgebied: Sociaal

GRI-referentie: GRI 207

IMPACT	BETROKKENHEID	WAARSCHIJNLIJKHEID
Samenleving • Elia groep levert een aanzienlijke bijdrage tot het bruto nationaal product (BNP) via haar grote infrastructuurprojecten in de vorm van rechtstreekse, onrechtstreekse en geïnduceerde economische effecten. • Daarnaast ondersteunen 50Hertz Transmission GmbH en Elia Transmission Belgium NV/SA een reeks projecten in hun netgebieden. Dit zijn vooral vormingsinitiatieven rond cultuur, energie en milieu, en maatschappelijke en jeugdkwesties.	**Rechtstreeks**	**Reëel**

MANAGEMENT

Elia groep is duidelijk toegewijd aan haar regionale verantwoordelijkheden en economische ontwikkeling.

Engagement tegenover de samenleving

We nemen onze verantwoordelijkheid tegenover de samenleving ernstig. Daarom steunen Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH tal van projecten in hun netgebieden. Dit zijn vooral vormingsinitiatieven rond cultuur, energie en milieu, jeugdaangelegenheden en sociale zaken.

VERBINTENISSEN, BELEID EN MAATREGELEN

Lokale toegevoegde waarde / ondersteuning van lokale initiatieven

Naast het nemen van beperkende en compensatiemaatregelen (zie thema #8 “Onze ecosystemen beschermen”) werd een aanvullende aanpak ontwikkeld om plaatselijke gemeenschappen te compenseren voor eventuele verstoringen tijdens werk aan projecten met een grote impact. Dit houdt een financiële bijdrage aan gemeenschapsfondsen in om lokale gemeenschappen te ondersteunen die door infrastructuurwerken worden getroffen.

In 2017 heeft Elia Transmission Belgium NV/SA heeft een partnerschap opgezet met Be Planet om burgerprojecten voor ecologische transitie te ontwikkelen en te ondersteunen in gemeenten waar infrastructuurprojecten lopen. De organisatie, die erkend is als organisatie die in het belang van het algemene publiek werkt, beheert de financiering, ziet erop toe dat deze in overeenstemming met de doelstellingen wordt gebruikt en dat de burgerprojecten die de financiering zullen ontvangen, zorgvuldig worden uitgekozen. Via dit partnerschap wordt een systeem opgezet waarbij burgerprojecten worden gefinancierd om gemeenten te compenseren voor de gevolgen van de aanleg van luchtlijnen.

Wij nemen een aantal biodiversiteitsmaatregelen na afstemming met Ecofirst, een samenwerking van experts in ecologische engineering. De uitvoering van deze maatregelen gebeurt (waar de technische omstandigheden dit toelaten) in samenwerking met plaatselijke aangepaste werk- of sociale rehabilitatieondernemingen.

Op 16 maart 2022 werden de elektriciteitsnetten van Oekraïne en Moldavië succesvol gesynchroniseerd met het elektriciteitssysteem van continentaal Europa, zodat de stabiliteit van hun netten sindsdien wordt ondersteund. Op verzoek van de Oekraïense overheid stuurden verschillende Europese transmissienetbeheerders doorheen het jaar elektrische uitrusting naar Oekraïne. Zo maken Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH deel uit van de TNB’s uit heel Europa die Ukrenergo voorzagen van de nodige uitrusting om het net in werking te houden ondanks de Russische aanvallen.

RELEVANTE PUBLICATIES EN ACTIES

De interactieve tentoonstelling ‘Energie gemeinsam wenden’ (Samen gaan voor energietransitie) die ontwikkeld werd door 50Hertz en het Duitse onafhankelijke instituut voor milieukwesties (Unabhängiges Institut für Umweltfragen, UfU e.V.), legt de energietransitie uit aan schoolkinderen op een toegankelijke en boeiende manier.
In 2022 werd 2,26 ton van onze hardware (waaronder laptops, docking stations, printers, schermen en draagtassen) gedoneerd aan scholen en non-profitorganisaties.

Be Planet | Be Planet

50Hertz ondersteunt artiesten binnen haar netgebied en werkt samen met musea.

Elia Transmission NV/SA schonk vier generatoren en andere elektrische uitrusting aan Ukrenergo (de TNB die het Oekraïense hoogspanningsnet beheert). 50Hertz GmbH stuurde 16 noodgeneratoren, 50 LED-spotlichten en enkele kleinere elektrische onderdelen naar Oekraïne.

#12 PRAKTIJKEN VOOR EEN VEERKRACHTIGE TOELEVERINGSKETEN

ESG-impactgebied: Governance

GRI-referentie: GRI 204

IMPACT	BETROKKENHEID	WAARSCHIJNLIJKHEID
Samenleving De uitbreiding en exploitatie van onze infrastructuur is afhankelijk van een netwerk veerkrachtige leveranciers binnen en buiten onze netgebieden. Elke verstoring van dit netwerk van leveranciers leidt tot vertragingen die de energietransitie in het gedrang kunnen brengen.	**Onrechtstreeks**	**Potentieel**

MANAGEMENT

Strategische groepsaankopen

Aankopen gebeuren centraal door het Group Procurement Team. Dit team is verantwoordelijk voor de strategische aankoop van materialen, assets en diensten die noodzakelijk zijn voor de bouw, de exploitatie en het onderhoud van de assets van Elia groep. Deze aanpak maakt efficiëntie mogelijk en verbetert de communicatie met het netwerk van leveranciers van de groep.

Om succes op lange termijn te verzekeren, zijn goede langetermijnrelaties met leveranciers essentieel. Het doel is om bestaande leveranciers te behouden en tegelijkertijd nieuwe bevoorradingsbronnen aan te boren. Daarnaast streeft Group Purchasing naar een minimalisering van de risico's in de toeleveringsketen door individuele leveranciersgroepen over de landsgrenzen heen te diversifiëren.

VERBINTENISSEN, BELEID EN MAATREGELEN	RELEVANTE PUBLICATIES EN ACTIES
Elia groep is verplicht de Europese aanbestedingsregels te respecteren. De naleving van deze regels en andere interne richtlijnen garandeert dat elke leverancier op dezelfde niet-discriminerende en transparante manier wordt behandeld, en dat de aan hen verstrekte informatie vertrouwelijk wordt behandeld. Leveranciers worden geselecteerd op basis van een evaluatie van verschillende criteria.	Verhouding leveranciers binnen/buiten de EU 97,2% voor 50Hertz Transmission GmbH.

#13 RESPONSIBLE GOVERNANCE PRACTICES

ESG Field of impact: Governance

Referentie SDG:

IMPACT	BETROKKENHEID	WAARSCHIJNLIJKHEID
Samenleving De verantwoordelijke, ethische en verantwoorde uitvoering van onze dagelijkse activiteiten is essentieel voor duurzaam ondernemingssucces.	**Rechtstreeks**	**Potentieel**

MANAGEMENT

Elia groep engageert zich om degelijke corporate governance praktijken in te voeren, zoals uiteengezet in haar ethische code die geldig is voor de hele groep. In het verlengde hiervan hebben Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH zich geëngageerd tot verantwoorde praktijken op het vlak van corporate governance door de ondertekening van het United Nations Global Compact (UNGC) - het toonaangevende initiatief van de Verenigde Naties dat bedrijven aanmoedigt om een duurzaam en sociaal verantwoord beleid te voeren dat in lijn is met de Sustainable Development Goals (SDG, duurzame ontwikkelingsdoelstellingen) voor 2030. Beide ondernemingen engageren zich voor en werken actief mee aan de verschillende onderwerpen van de 10 principes van het UNGC. Meer details hierover vindt u in het hoofdstuk [*Beleid en praktijken*].

VERBINTENISSEN, BELEID EN MAATREGELEN

- Governance: verantwoorde regels & processen
- Gedragscode: duurzame mentaliteit en gedragingen
- Compliance: naleving van externe en interne regels
- Transparantie: openheid en doelmatige stakeholderdialoog

We hebben twee ESG-indexen, de governance-index en de compliance-index. Deze indexen zullen ESG-factoren verankeren in onze zakelijke activiteiten en besluitvormingsprocessen. Elk bestaat uit twaalf verbintenissen die we tegen eind 2024 willen nakomen. Zie hiervoor **onze website**. Voorbeelden van de verwezenlijkingen van dit jaar zijn de publicatie van een mensenrechtenbeleid voor de hele groep en het feit dat 20% van de variabele vergoeding van onze directieleden en senior managers gelinkt is aan de ActNow-doelstellingen. Bovendien begon Elia groep in 2021 met de geïntegreerde verslaggeving als deel van de publicatie van haar jaarverslag. Deze benadering bestaat uit een op stakeholders gerichte aanpak van onze bedrijfsrapportering die een volledig overzicht geeft van hoe onze zakelijke activiteiten waarden creëren op korte, middellange en lange termijn.

RELEVANTE PUBLICATIES EN ACTIES

ActNow-dimensie 5 - doelstelling 1
ActNow-dimensie 5 - doelstelling 2
ActNow-dimensie 5 - doelstelling 3
ActNow-dimensie 5 - doelstelling 4

Governance-index: 8/12
Compliance-index: 9/12

#14 AFVAL TOT EEN MINIMUM BEPERKEN EN DE CIRCULAIRE ECONOMIE BEVORDEREN

ESG-impactgebied: Milieu

Referentie SDG: 12 VERANTWOORDE CONSUMPTIE EN PRODUCTIE

GRI-referentie: GRI 306

IMPACT	BETROKKENHEID	WAARSCHIJNLIJKHEID
Milieu We produceren afval ten gevolge van ons onderhoudswerk en onze infrastructuurprojecten, maar er bestaan opportuniteiten voor circulaire economie en recyclage.	**Rechtstreeks**	**Reëel**

MANAGEMENT

Elia groep is verplicht afvalbeheersregels na te leven in haar respectievelijke regelzones. Als het niet mogelijk is om afval te vermijden, is het principe dat we volgen 'hergebruiken - recycleren - terugwinnen - verwijderen'. Dit wordt behandeld door dimensie 2 van ons ActNow-programma met betrekking tot circulaire economie. We leggen nu de fundamenten om circulariteit en ecologisch ontwerp te integreren in de besluitvormingsprocessen voor nieuwe infrastructuur en we plannen om het recyclagepercentage bij de buitengebruikstelling van assets te verhogen.

VERBINTENISSEN, BELEID EN MAATREGELEN	RELEVANTE PUBLICATIES EN ACTIES
We leven alle nationale en federale wetten en verordeningen na. Afval wordt verwijderd door erkende afvalverwerkende bedrijven die gevaarlijk en ongevaarlijk afval inzamelen, transporteren en recycleren. Op onze bouwplaatsen moeten aannemers de milieuwetgeving naleven en het bouwafval sorteren dat ze produceren. Afvalverwerkende bedrijven geven informatie over hoe ze ons afval verwerken (en over de verplichte certificeringen). Afhankelijk van de regelzone zijn we ook verplicht om de jaarlijkse geproduceerde hoeveelheden van specifieke afvalsoorten geregeld aan de autoriteiten te rapporteren. 50Hertz Transmission GmbH leeft de Duitse wettelijke vereiste voor recycling na (recyclen vóór verwijderen) met een recyclingpercentage van rond 90%.	Recycleringspercentage van bijna 100% voor onze transformators en masten Afvalbeheerplannen Afvalregisters
Circulaire economie verankerd in de processen van onze kernactiviteiten Als deel van het ActNow-programma hebben we doelstellingen bepaald op het vlak van milieubescherming en de bevordering van biodiversiteit. Eén hiervan houdt verband met circulaire economie. In 2022 lanceerden we een evaluatieprogramma om ons werk op dit vlak te verbeteren. We willen de circulaire economie van onze assets versnellen, met inbegrip van die elementen die worden aangeleverd door externe verleners.	**ActNow-dimensie 2 - doelstelling 2**

#15 PRAKTIJKEN VOOR EEN DUURZAME TOELEVERINGSKETEN

ESG-impactgebied: Milieu en samenleving

Referentie SDG: 12 VERANTWOORDE CONSUMPTIE EN PRODUCTIE

GRI-referentie: GRI 308, GRI 414

IMPACT	BETROKKENHEID	WAARSCHIJNLIJKHEID
Milieu Door de milieunormen die Elia groep toepast en de keuzes die ze maakt bij haar aankopen (bv. producten aankopen met een kleine koolstofvoetafdruk, duurzame en/of recycleerbare materialen gebruiken, lokale producten kiezen, transportmethodes aanpassen enz.) geeft de groep het voorbeeld voor de sector, wat een invloed heeft op de hele toeleveringsketen en haar sectorgenoten, en hen aanspoort om voor groenere oplossingen te kiezen. **Samenleving** Via de sociale normen die Elia groep zichzelf oplegt en naleeft (bv. gezondheid en veiligheid, ethische normen, kwaliteitsnormen) en haar keuze in partners en leveranciers geeft de groep het voorbeeld voor de sector, waardoor ze de hele toeleveringsketen en haar sectorgenoten beïnvloedt.	**Rechtstreeks**	**Potentieel**

MANAGEMENT

Elia groep is verplicht de Europese aanbestedingsregels te respecteren. De naleving van deze regels en andere interne richtlijnen garandeert dat elke leverancier op een niet-discriminerende en transparante manier wordt behandeld, en dat de aan hen verstrekte informatie vertrouwelijk wordt behandeld. Elia groep eist van haar leveranciers dat ze zich wetsgetrouw en ethisch gedragen om mensen- en werknemersrechten, gezondheid en veiligheid, informatiebeveiliging en het milieu te beschermen. Dit wordt beschreven in de gedragscode voor leveranciers (SCoC, Supplier Code of Conduct) die bij alle aanbestedings- en contractdocumenten wordt gevoegd. Alle leveranciers moeten de SCoC naleven.

Bovendien verwijst de beleidsverklaring inzake mensenrechten van Elia Group duidelijk naar de relevante dimensies van ons duurzaamheidsprogramma ActNow: dimensie 3 (Veiligheid en gezondheid), 4 (Diversiteit, gelijke kansen en inclusie) en 5 (Governance, ethische waarden en compliance) en wordt dit intern en extern meegedeeld aan alle stakeholders. Verdere aankoopinitiatieven zijn gepland op het niveau van de Groep. Zo worden strategische leveranciers door een externe dienstverlener (EcoVadis) beoordeeld op het vlak van duurzaamheidsaspecten, waaronder due diligence op het gebied van mensenrechten, en zal het resultaat uitgedrukt worden in een totaalscore, de zogenaamde ESG-rating. In nieuwe raamcontracten moeten leveranciers gedurende de looptijd van het contract een jaarlijkse EcoVadis-rating ondergaan, die door Purchasing zal worden geëvalueerd. De zwakke punten op het gebied van duurzaamheid die uit de rating naar voren komen, vormen de basis voor actieplannen, die indien nodig door Purchasing worden aangevraagd. De langetermijndoelstelling is om alle strategische leveranciers op te nemen in een uniforme ESG-rating. De verdere uitbreiding van het beheer van de toeleveringsketen op het gebied van duurzaamheid zal de komende jaren worden voortgezet.

Meer informatie over SCoC is beschikbaar in hoofdstuk 1 “Beleid en praktijken”.

Leveranciers worden geselecteerd op basis van de beoordeling van meerdere criteria. Duurzaamheidscriteria zijn inbegrepen in de contracten en de algemene aankoopvoorwaarden die onze leveranciers ondertekenen. Door strenge ethische principes in het aankoopproces te integreren, tracht Elia groep een positieve impact te hebben op de ruimere omgeving waarin ze actief is. De groep wil ook risico’s vermijden die voortvloeien uit de niet-naleving van bepaalde regels en normen in de toeleveringsketen. Om dit proces te verbeteren werd een Group Procurement Manager aangeworven.

Om deze principes met een positieve impact op onze toeleveringsketen toe te passen, hebben we een risicogebaseerde aanpak ontwikkeld. We evalueren de risico’s verbonden aan alle aankoopcategorieën op basis van de traditionele toeleveringsketenrisico’s en duurzaamheidsrisico’s van de toeleveringsketen.

Daarnaast voeren we regelmatige inspecties op het terrein uit. Tijdens deze inspecties worden de naleving van de mensenrechten en de risico’s op ongevallen en voor de gezondheid van de medewerkers gecontroleerd. Als er inbreuken worden vastgesteld, worden er sancties opgelegd. Maatregelen om dergelijke risico’s te vermijden worden ook toegepast, voornamelijk via gesprekken met de betrokken partners.

Het risico op schendingen van de mensenrechten wordt momenteel eerder laag ingeschat, aangezien we vooral werken met binnenlandse en Europese leveranciers, die doorgaans striktere wetgeving moeten naleven op dat vlak. Dit zou echter belangrijker kunnen worden indien we materialen zouden halen uit buitenlandse markten zie materialiteitsthema #12 Praktijken voor een veerkrachtige toeleveringsketen).

Naar de toekomst toe zullen we bij onze aankoopbeslissingen ook overstappen van een interne koolstofprijs (internal carbon pricing, ICP) op individuele basis naar een ICP die geïntegreerd is in alle onderdelen van het beslissingsproces rond investeringen.

VERBINTENISSEN, BELEID EN MAATREGELEN

In 2018 werd er een gedragscode voor leveranciers gepubliceerd. Dit omvat ook internationaal erkende principes met betrekking tot ethisch gedrag, gezondheid en veiligheid en maatschappelijke en milieuoverwegingen. Deze code is van toepassing op elk van de leveranciers van Elia groep en wordt steeds opgenomen in documenten naast de Europese aanbestedingsprocedures.

Om onze boekhouding van broeikasgasemissies met betrekking tot onze toeleverings- en waardeketen (scope 3 van broeikasgasuitstoot met betrekking tot nieuwe assets en bouwwerkzaamheden, zie ook themaspecifieke kennisgevingen A. Energie en uitstoot), zijn wij bezig ons CO_2-boekhoudproces te verbeteren om emissiebronnen beter te kunnen identificeren; dit zal ons in staat stellen onze inspanningen te richten op het aanpakken en verminderen ervan. Ons CO_2-boekhoudingsplatform, dat momenteel wordt ontwikkeld, is bedoeld om onze leveranciers een instrument te bieden waarmee ze de broeikasgasemissies van hun goederen en diensten kunnen registreren, zodat we de verschillende beschikbare opties kunnen vergelijken.

RELEVANTE PUBLICATIES EN ACTIES

Naleving van de gedragscode voor leveranciers > 80%

Aankoopvoorwaarden werden op groepsniveau overeengestemd en opgesplitst in aankoopcategorieën; deze zijn beschikbaar op onze website.

Samenwerking met Ecovadis

Open brief aan leveranciers betreffende duurzaamheid samen met andere TNB’s (‘The Greener Choice’)

#16 DIVERS EN INCLUSIEF PERSONEEL

ESG-impactgebied: Sociaal

Referentie SDG:

GRI-referentie: GRI 405

IMPACT	BETROKKENHEID	WAARSCHIJNLIJKHEID
Samenleving We streven ernaar dat ons personeel de samenlevingen waarin we werken weerspiegelt (bijvoorbeeld door het feit dat mannen de meerderheid van ons personeel vormen, actief aan te pakken en dit te veranderen); Elia groep kan een voorbeeld geven voor de brede samenleving en de diversiteit van ons personeel verhogen.	**Rechtstreeks**	**Reëel**

MANAGEMENT

We zijn een onderneming die het belang van de samenleving op de eerste plaats zet. Bijgevolg moeten we de samenleving in al haar diversiteit weerspiegelen. We willen een inclusieve omgeving creëren die iedereen kansen biedt. We willen ervoor zorgen dat al het personeel zich comfortabel, welkom en ondersteund voelt zodat ze binnen de onderneming kunnen evolueren en floreren. Dit gaat verder dan enkel cijfers en quota. Genderdiversiteit is niet het enige criterium; aangezien we internationaal blijven groeien, zal de diversiteit in al haar vormen toenemen.

Elia groep zet zich in om diversiteit te bevorderen uit overtuiging en in overeenstemming met IAO-conventie 111. De groep veroordeelt streng elke vorm van discriminatie in alle situaties van het beroepsleven. Al onze medewerkers worden gelijk behandeld, ongeacht hun etnische afkomst, leeftijd, geslacht, gender, seksuele geaardheid, religieuze gezindheid, politieke overtuiging, nationale of sociale herkomst of andere eigenschappen. Elia groep verbindt zich ertoe alle medewerkers en hun capaciteiten op gelijke basis te waarderen.

Als deel van dimensie 4 van ActNow (“Diversiteit, gelijke kansen en inclusie”) hebben we onszelf doelstellingen gesteld op dit gebied.

VERBINTENISSEN, BELEID EN MAATREGELEN	RELEVANTE PUBLICATIES EN ACTIES
• Inclusief leiderschap in de hele organisatie en betrokkenheid van alle medewerkers Elia groep heeft een charter voor diversiteit, gelijke kansen & inclusie (Diversity, Equity & Inclusion, DEI) gepubliceerd waarin het engagement van het managementteam wordt uiteengezet om DEI verder te verankeren in de hele organisatie. Bewustzijn rond DEI-kwesties wordt door DEI-ambassadeurs, via opleidingen en interne communicatie gestimuleerd.	**ActNow-dimensie 4 - doelstelling 1** DEI-gegevensdashboard Doorheen Elia groep hebben we 52 diversiteits- en inclusieambassadeurs
• Inclusieve wervings- en selectiemethoden in onze aanwervingsprocedures Een van de concrete doelstellingen van 50Hertz bestaat erin het aandeel van vrouwen in het personeelsbestand (zowel in leidinggevende functies als in hogere managementfuncties) tegen 2030 op te trekken tot ten minste 30 %.	**ActNow-dimensie 4 - doelstelling 2**
• Gelijke kansen voor alle medewerkers “Women in Leadership”-initiatief • Een open bedrijfscultuur en een gezond evenwicht tussen werk en privéleven • Erkenning van onze maatschappelijke voorbeeldfunctie op het vlak van DEI 50Hertz werkt samen met het Annedore-Leber-Berufsbildungswerk om jonge mensen met een beperking te ondersteunen bij de start van hun carrière.	**ActNow-dimensie 4 - doelstelling 3** **ActNow-dimensie 4 - doelstelling 4** Internationale Dag Tegen Holebi- en Transfobie (17 mei) **ActNow-dimensie 4 - doelstelling 5**
Elia groep is lid van het ‘Equality platform for the energy sector’. Dit platform werd opgericht door de Europese Commissie en brengt verschillend spelers uit heel de sector samen die een omgeving willen creëren waarin iedereen gelijke kansen om te slagen heeft. Hierbij wordt met andere partners samengewerkt en worden best practices gedeeld.	Equality platform for the energy sector

4 THEMASPECIFIEKE KENNISGEVINGEN

A. ENERGIE EN UITSTOOT

MANAGEMENTBENADERING

Zie
- Hoofdstuk klimaatgebonden kennisgevingen (TCFD) in ons Geïntegreerde jaarverslag voor 2022
- Materialiteitsthema 3 Een duurzaam energiesysteem
- Materialiteitsthema 15 Praktijken voor een duurzame toeleveringsketen

VERBRUIK EN KOOLSTOFVOETAFDRUK

[GRI 302-1] [GRI 305-1] [GRI 305-2]

BELGIË

ENERGIEVERBRUIK	EENHEID	Basisjaar 2019	2020	2021	2022
Wagenpark (diesel)	L	1.520.107,72	1.257.612,56	1.318.535,45	1.356.943,26
Wagenpark (benzine)	L	153.161,16	142.285,74	196.405,90	254.416,84
Verwarming (aardgas)	MWh	4.227,79	3.419,82	4.865,74	3.598,51
Verwarming (diesel)	L	16.500,00	13.328,00	9.638,00	8.780,00
Backupsystemen (diesel)	L	-	-	-	15.873,00
Elektriciteitsverbruik (technische en administratieve sites)	MWh	-	-	-	2.991,73
Elektriciteitsverbruik in hoogspanningsstations - met meters	MWh	-	-	-	3.059,86
Elektriciteitsverbruik in hoogspanningsstations - zonder meters	MWh	25.750,00	25.750,00	25.750,00	24.586,00

ANDERE UITSTOOTBRONNEN	EENHEID	Basisjaar 2019	2020	2021	2022
airco lekkage (R407C)	kg	44,00	0,00	0,00	-
airco lekkage (R134A)	kg	0,00	145,00	0,00	94,00
airco lekkage (R410A)	kg	0,00	4,00	0,00	-
Regionale netverliezen	MWh	547.383,00	539.061,00	558.922,00	515.327,00

(Inbegrepen entiteiten zijn Elia Group NV/SA, Elia Transmission Belgium NV/SA, Elia Engineering NV/SA, Elia Asset NV/SA)

SF_6-LEKPERCENTAGE (%)	2019	2020	2021	2022
	0,22	0,19	0,13	0,15 V

(Inbegrepen entiteiten zijn Elia Group NV/SA,
Elia Transmission Belgium NV/SA, Elia Engineering NV/SA, Elia Asset NV/SA)

Definities en opmerkingen:

- Vanaf 2022 is het verbruik van onze back-upsystemen inbegrepen.
- Het elektriciteitsverbruik (technische en administratieve sites) omvat kantoorgebouwen en technische sites, met uitzondering van hoogspanningsstations.
- Het verbruik van de hoogspanningsstations is – voor een klein deel – gebaseerd op fysieke waarden (hoogspanningsstations met meters) en op een geschat verbruik (hoogspanningsstations zonder meters). Vanaf 2022 rapporteren we afzonderlijk over het elektriciteitsverbruik van hoogspanningsstations met meters. De waarden zullen toenemen in overeenstemming met de uitrol van het programma om hoogspanningsstations uit te rusten met meters. Het geschatte verbruik werd opnieuw geëvalueerd in 2022, wat geleid heeft tot aanpassingen van de cijfers (zie herwerkingen hieronder).

Herwerkingen:

Het geschatte verbruik van de hoogspanningsstations is in 2022 opnieuw geëvalueerd, wat leidt tot een herwerking van de jaren 2019 tot 2021.

Definities:

SF_6: chemische formule van 'zwavelhexafluoride'. SF_6 wordt gebruikt als isolatie- en schakelgas in gasgeïsoleerde schakelapparatuur (gas-insulated switchgear of GIS) voor hoogspanning. Dit gas heeft goede elektrische eigenschappen, is niet giftig en is bovendien zeer stabiel in chemisch opzicht. Het broeikaspotentieel per deeltje SF_6 is echter 23.500 maal hoger dan CO_2.

SF_6-lekpercentage = de hoeveelheid SF_6 die gedurende het jaar is weggelekt/ de gemiddelde hoeveelheid in de compartimenten opgeslagen SF_6-gas.

De SF_6-lekkage wordt berekend op basis van de gewichtsregistratie van SF_6-flessen en -containers wanneer transacties (bv. bijvullen) met SF_6-gas worden uitgevoerd.

Herwerking

De waarde van het SF_6-lekpercentage voor 2021 werd herwerkt als gevolg van een update van de berekeningsmethode.

UITSTOOT VAN BROEIKASGASSEN (t CO_2 eq)		UITSTOOTCATEGORIE	BASISJAAR 2019	2020	2021	2022
Direct - Scope 1		SF_6-lekkage	5.875,00	5.663,00	4.387,22	5.488,90
		Wagenpark (diesel)	3.815,47	3.156,61	3.309,52	3.419,50
		Wagenpark (benzine)	349,21	324,41	447,81	580,07
		Verwarming (aardgas)	782,14	632,67	900,16	665,72
		Verwarming (diesel)	43,23	34,92	25,25	22,13
		Backupsystemen (diesel)	-	-	-	40,00
		airco lekkage (R407C)	71,46	-	-	0,00
		airco lekkage (R134A)	-	188,50	-	122,20
		airco lekkage (R410A)	-	7,70	-	0,00
		Totaal	**10.936,51**	**10.007,81**	**9.069,96**	**10.338,52 V**
Indirect – Scope 2 (op locatiebasis)	Berekening met externe emissiefactor	Regionale netverliezen	93.055,11	90.023,19	86.073,99	Niet beschikbaar
		Elektriciteitsverbruik (technische en administratieve sites)	-	-	-	
		Elektriciteitsverbruik in hoogspanningsstations - met meters	-	-	-	
		Elektriciteitsverbruik in hoogspanningsstations - zonder meters	4.377,50	4.300,25	3.965,50	
		Totaal	**97.432,61**	**94.323,44**	**90.039,49**	
	Berekening met eigen emissiefactor	Regionale netverliezen	79.917,92	83.662,27	65.393,87	65.395
		Elektriciteitsverbruik (technische en administratieve sites)	-	-	-	379,65
		Elektriciteitsverbruik in hoogspanningsstations - met meters	-	-	-	388,30
		Elektriciteitsverbruik in hoogspanningsstations - zonder meters	3.759,50	3.996,40	3.012,75	3.119,96
		Totaal	**83.677,42**	**87.658,67**	**68.406,62**	**69.282,91 V**
Totaal scope 1 & 2 (op locatie-basis)	Berekening met externe emissiefactor	-	108.369,11	104.331,25	99.109,45	Niet beschikbaa.
	Berekening met eigen emissiefactor	-	94.613,92	97.666,48	77.476,58	79.621,42 V

(Inbegrepen entiteiten zijn Elia Group NV/SA, Elia Transmission Belgium NV/SA, Elia Engineering NV/SA, Elia Asset NV/SA)

Definities en opmerkingen:

- Vanaf 2022 zijn de emissies met betrekking tot onze back-upsystemen inbegrepen.
- Enkel regionale netverliezen worden in rekening gebracht. Federale netverliezen worden uitgesloten van de berekening van de CO_2-emissies overeenkomstig art. 104 van de Gedragscode die door de CREG is vastgelegd.

De volgende berekeningsstandaarden en emissiefactoren werden gebruikt om de BKG-emissies te bepalen:

1. Voor SF_6: Greenhouse Gas Protocol – Corporate Accounting and Reporting Standard /IPCC 5e ARS
2. Voor lekkages van benzine, diesel, aardgas, airco: Bilan GES Ademe (vanaf 29/03/2019)
3. Voor elektriciteit:

Externe emissiefactor: het Europees Milieuagentschap (EMA). De emissiefactor van 2022 is op het ogenblik van de rapportage niet bekendgemaakt.

Eigen emissiefactor: zelfberekening is gebaseerd op de jaarlijkse energiemix van België.

Herwerkingen:

Er is een nieuwe methodologie geïmplementeerd voor de berekening van SF_6-lekkages, wat geleid heeft tot een herwerking van de bijbehorende emissies voor het jaar 2021.

Het geschatte verbruik van de hoogspanningsstations is in 2022 opnieuw geëvalueerd, wat leidt tot een herwerking van de bijbehorende uitstoot voor de jaren 2019 tot 2021.

Scope 2-emissies op basis van externe emissiefactoren (EMA) zijn voor 2020 en 2021 herwerkt in overeenstemming met de overeenkomstige jaarlijkse emissiefactoren.

DUITSLAND

ENERGIEVERBRUIK	MWH	%	t CO_2-EQ
Elektriciteitsverbruik	63.627,87	89,82	34.168
Stadsverwarming	1.182,55	1,67	331
Brandstof (benzine)	808,28	1,14	163
Brandstof (diesel)	0,16	0,00	0,04
Aardgas	5.219,39	7,37	1.388
Totaal energieverbruik	**70.838,25**	**100,0**	**36.050,04**

Gegevensbron: externe energieaudit uitgevoerd volgens DIN EN 16247-1 in 2019

Andere uitstootbronnen:

SF_6-LEKPERCENTAGE (%)	2019	2020	2021	2022
	0,11	0,19	0,14	0,11 V

Definities:

SF_6: chemische formule van 'zwavelhexafluoride'. SF_6 wordt gebruikt als isolatie- en schakelgas in gasgeïsoleerde schakelapparatuur (gas-insulated switchgear of GIS) voor hoogspanning. Dit gas heeft goede elektrische eigenschappen, is niet giftig en is bovendien zeer stabiel in chemisch opzicht. Het broeikaspotentieel per ton SF_6 is echter 23.500 maal hoger dan CO_2.

SF_6-lekpercentage = de hoeveelheid SF_6 die gedurende het jaar is weggelekt/ de gemiddelde hoeveelheid in de compartimenten opgeslagen SF_6-gas.

De SF_6-lekkage wordt berekend op basis van de gewichtsregistratie van SF_6-flessen en -containers wanneer transacties (bv. bijvullen) met SF_6-gas worden uitgevoerd.

UITSTOOT VAN BROEIKASGASSEN (t CO_2 eq)	UITSTOOTCATEGORIE	BASISJAAR 2019	2020	2021	2022
Direct - Scope 1	SF_6-lekkage	4.257	8.300	5.984	4.959
	Backupsystemen (diesel)	7	0	0	0
	Wagenpark	1.521	1.351	1.586	1.574
	Verwarming (aardgas)	147	102	215	139
	Totaal	**5.932**	**9.753**	**7.785**	**6.671 V**
Indirect - scope 2 (op locatiebasis)	Netverliezen	928.860	832.500	997.920	1.107.648
	Warmte	264	287	346	233
	Elektriciteitsverbruik (administratieve sites)	2.482	2.123	2.465	2.318
	Elektriciteitsverbruik (technische sites)	21.636	20.070	23.683	23.427
	Totaal	**953.242**	**854.980**	**1.024.414**	**1.133.626 V**
Scope 1 & 2 (op locatiebasis)		**959.175**	**864.733**	**1.032.198**	**1.140.297 V**

(Inbegrepen entiteiten: 50Hertz Transmission GmbH, 50Hertz Offshore GmbH, Eurogrid GmbH)

Definities en opmerkingen:

- Het elektriciteitsverbruik (technisch) omvat technische sites en hoogspanningsstations.
- De volgende berekeningsstandaarden en emissiefactoren werden gebruikt om de BKG-emissies te bepalen:
- Voor SF_6: Greenhouse Gas Protocol – Corporate Accounting and Reporting Standard; SF_6: IPCC 5e ARS
- Voor diesel, elektriciteit, aardgas: Umweltbundesamt 2017 Scope 2-richtlijnen

Herwerkingen:

- De waarde van de emissiefactor voor elektriciteit wordt door het Umweltbundesamt op driejarige basis aangepast. Dit heeft geleid tot een wijziging van de emissies in verband met netverliezen en elektriciteitsverbruik voor de jaren 2019 tot 2021
- Er werden ook kleine aanpassingen gedaan met betrekking tot emissies in verband met het gasverbruik

INTENSITEIT VAN BROEIKASGASUITSTOOT

[GRI 305-4]

Elia Transmission Belgium SA/NV

- Intensiteitsverhouding van de broeikasgasuitstoot = 1,16 tCO_2eq/GWh
- Teller: scope 1 & 2 op locatiebasis
- Deler: getransporteerde elektriciteit (68,61 TWh)

50Hertz Transmission GmbH

- Intensiteitsverhouding van de broeikasgasuitstoot = 10,20 tCO_2eq/GWh
- Teller: scope 1 & 2 op locatiebasis
- Deler: getransporteerde elektriciteit (111,8 TWh)

ANDERE INDIRECTE (SCOPE 3) UITSTOOT VAN BROEIKASGASSEN

[GRI 305-3]

BE SCOPE 3	CATEGORIE OMSCHRIJVING ELIA GROEP	UITSTOOT IN RAPPORT-ERINGSJAAR (tCO_2eq)	METHODOLOGIE
Stroom-opwaarts	Aangekochte goederen en diensten	361.596	Op uitgavenbasis
	Kapitaalgoederen	240.136	Op uitgavenbasis

De volgende berekeningsnorm werd gebruikt: Greenhouse Gas Protocol Corporate Value Chain (Scope 3) Standard

GE SCOPE 3	CATEGORIE OMSCHRIJVING ELIA GROEP	UITSTOOT IN RAPPORT-ERINGSJAAR (tCO_2eq)	METHODOLOGIE
Stroom-opwaarts	Aangekochte goederen en diensten	1.447.016	Op uitgavenbasis
	Kapitaalgoederen	430.138	Op uitgavenbasis

De volgende berekeningsnorm werd gebruikt: Greenhouse Gas Protocol Corporate Value Chain (Scope 3) Standard

VERMINDERING VAN HET ENERGIEVERBRUIK EN DE UITSTOOT VAN BROEIKASGASSEN

[GRI 302-4] [GRI 305-5]

Het SBTi valideerde de doelstelling van Elia groep voor de vermindering van broeikasgasuitstoot: Elia groep verbindt zich ertoe de absolute uitstoot van broeikasgassen in scope 1 en 2 tegen 2030 met 28% te verminderen in vergelijking met basisjaar 2019.

Het Target Validation Team van het SBTi bepaalde dat deze doelstelling in overeenstemming is met het traject om ruim onder de 2 °C te blijven.

Dit doel zal worden bereikt door middel van verminderingsinitiatieven met betrekking tot de volgende uitstootcategorieën:

1. SF_6

   1.A. Lekkagebeheer

   De groepsdoelstelling (inclusief de geconsolideerde waarden voor Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH) voor 2030 is om het lekpercentage onder 0,25% te houden.

   1.B. Uitfasering

   Ons doel is om tegen 2030 het gebruik van SF_6 met 50% te verminderen in alle nieuwe installaties (ten opzichte van het oorspronkelijke geplande SF_6-volume)

2. Verbruik van hoogspanningsstations (N.B.: voor de SBTi-verminderingsdoelstelling hield deze maatstaf rekening met veronderstellingen)

3. Mobiliteit

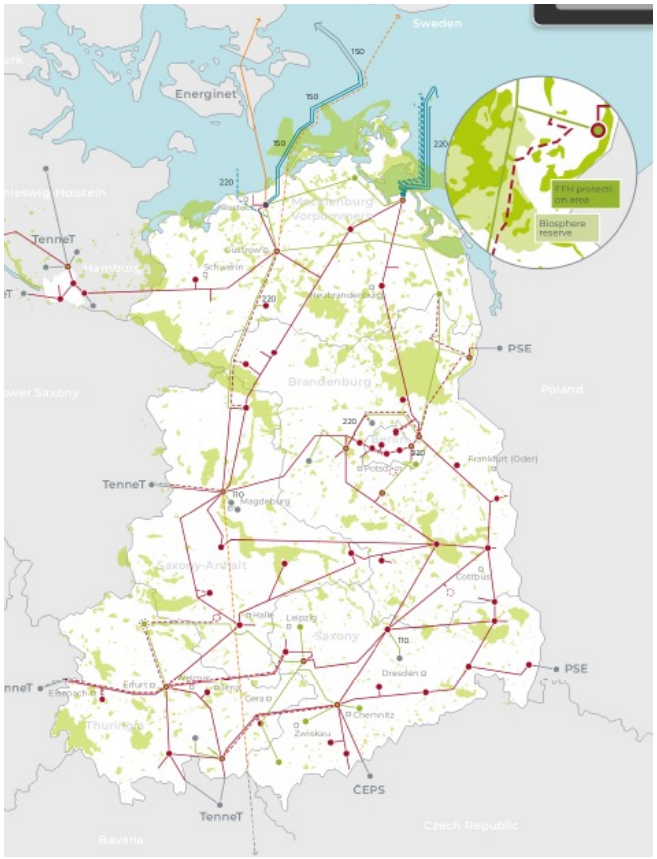
Zie ons **Geïntegreerde jaarverslag voor 2022 in het hoofdstuk over klimaatgebonden kennisgevingen (TCFD)** voor meer details.

B. BIODIVERSITEIT

MANAGEMENTBENADERING

Zie materialiteitsthema 7: “Onze ecosystemen beschermen”

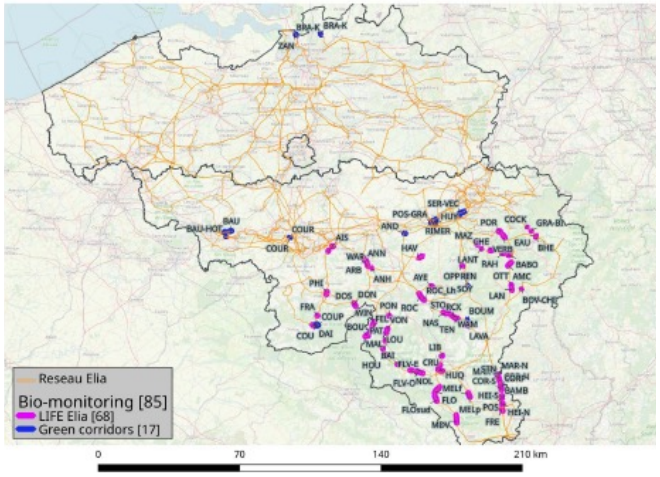
OPERATIONELE SITES IN EIGENDOM, GEHUURD, BEHEERD IN OF AANGRENZEND AAN BESCHERMDE GEBIEDEN MET HOGE BIODIVERSITEITSWAARDE BUITEN DE BESCHERMDE GEBIEDEN [GRI 304-1]

De totale lengte van de lijnen van Elia Transmission Belgium NV/SA in Natura 2000-gebieden (on- en offshore) bedraagt 665 km.

De situatie voor 50Hertz Transmission GmbH vindt u verderop.

BESCHERMDE OF HERSTELDE HABITATS

[GRI 304-3]

ELIA TRANSMISSION BELGIUM NV/SA

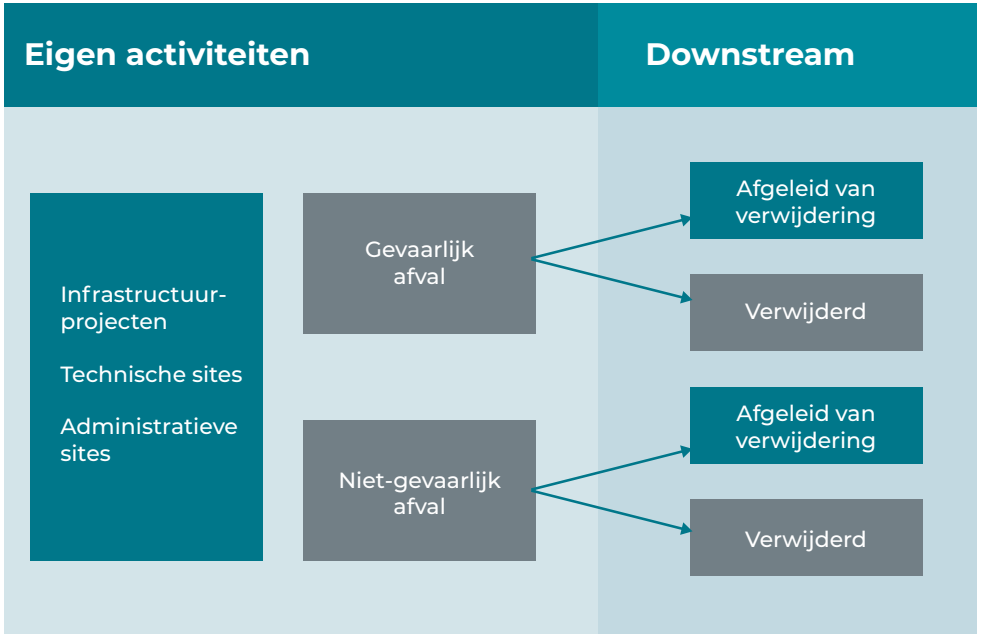
MAATREGELEN	EENHEID	OPPERVLAKTE/AANTAL (TOTAAL IN 2022)
Graasweides	ha	80.9
Herstelde bosranden	ha	215.4
Aangeplante bosranden	ha	130.1
Bosranden - herstel en aanplanting	ha	50
Droge graslanden	ha	7.5
Natte weides	ha	16.2
Droge weides	ha	105.3
Droge heide	ha	20.1
Boomgaarden	ha	27.5
Vijvers	Aantal	173

50HERTZ TRANSMISSION GMBH

COMPENSATIEMAATREGELEN (HA)	2022	2021	2020
in planning of uitvoering	119	153	268
in onderhoud	376	371	249
beëindigd	331	313	297

C. AFVAL

VISUELE PROCESAFLOOP VAN INPUTS,ACTIVITEITEN, OUTPUTS [GRI 306-1]

BEHEER VAN BEDUIDENDE AFVALGERELATEERDE IMPACT [GRI 306-2]

Zie materialiteitsthema 14: “Afval tot een minimum beperken en de circulaire economie bevorderen”

AFVAL [GRI 306-3] [GRI 306-4] [GRI 306-5]

BE	2020	2021	2022
gevaarlijk afval (in ton)	729,01	535,54	936,12
ongevaarlijk afval (in ton)	631,99	646,51	196,42
totaal afval (in ton)	1.361	1.182,05	1.132,54
recyclagepercentage (%)	98,41	99,5	100

Onderstaande gegevens hebben betrekking op het afval dat in onze administratieve en technische centra werd verzameld. Afval van bouwplaatsen is hier niet inbegrepen.

Alle terugwinningsactiviteiten gebeuren offsite.

Alle verwijderingsactiviteiten gebeuren offsite.

GE	2020	2021	2022
gevaarlijk afval (in ton)	5.973	21.225	7.973
ongevaarlijk afval (in ton)	93.228	163.536	89.783
totaal afval (in ton)	99.261	184.761	97.756
recyclagepercentage (%)	95	89	95

Alle terugwinningsactiviteiten gebeuren offsite.

Alle verwijderingsactiviteiten gebeuren offsite.

D. TEWERKSTELLING

MEDEWERKERS [GRI 2-7]

BE		2020	2021	2022
Totaal	**Totaal**	**1.455**	**1.491**	**1.540 V**
	Mannen	1.170	1.198	1.226 V
	Vrouwen	285	293	314 V
Leeftijd	<30	171	157	178 V
	30-50	882	925	950 V
	>50	402	409	412 V
Voltijds/deeltijds	Voltijds personeel	1.333	1.347	1.411 V
	Deeltijds personeel	122	144	129 V

(Inbegrepen entiteiten: Elia Group NV/SA, Elia Transmission Belgium NV/SA, Elia Engineering NV/SA, Elia Asset NV/SA, Elia Grid International NV/SA en Eurogrid International NV/SA)

GE		2020	2021	2022
Totaal	**Totaal**	**1.279**	**1.409**	**1.587 V**
Gender	Mannen	967	1.063	1.186 V
	Vrouwen	312	346	401 V
Leeftijd	<30	114	132	161 V
	30-50	807	904	1,031 V
	>50	358	373	395 V
Voltijds/deeltijds	Voltijds personeel	1.191	1.322	1.486 V
	Deeltijds personeel	88	87	101 V

(Inbegrepen entiteiten: 50Hertz Transmission GmbH, 50Hertz Offshore GmbH*, Eurogrid GmbH en Elia Grid International GmbH)

*50Hertz Offshore heeft geen werknemer.

DIVERSITEIT VAN BESTUURSORGANEN EN MEDEWERKERS

[GRI 405-1]

Zie Geïntegreerde jaarverslag voor 2022, hoofdstuk Corporate Governance Report voor meer informatie over de diversiteit binnen onze bestuursorganen.

WERKNEMERSCATEGORIE				
Directeurs	**Totaal**	**8**	**8**	**12 V**
	Mannen	5	5	9 V
	Vrouwen	3	3	3 V
	% vrouwen	**37,5**	**37,5**	**25**
Senior managers	**Totaal**	**35**	**40**	**44 V**
	Mannen	29	33	35 V
	Vrouwen	6	7	9 V
	% vrouwen	**17,14**	**17,50**	**20,45**
Directe leidinggevenden*	**Totaal**	**614**	**642**	**238 V**
	Mannen	474	494	198 V
	Vrouwen	140	148	40 V
	% vrouwen	**22,80**	**23,05**	**16,81**
Medewerkers	**Totaal**	**798**	**801**	**1.246 V**
	Mannen	662	666	984 V
	Vrouwen	136	135	262 V
	% vrouwen	**17,04**	**16,85**	**21,03**

(Inbegrepen entiteiten: Elia Group NV/SA, Elia Transmission Belgium NV/SA, Elia Engineering NV/SA, Elia Asset NV/SA, Elia Grid International NV/SA en Eurogrid International NV/SA)

Vanaf 2022 gelden nieuwe definities:

* Directe leidinggevenden zijn personeelsleden met rechtstreekse interne rapportering (exclusief directeurs en senior managers)

Medewerkers zijn personeelsleden die geen directe leidinggevenden, senior managers of directeurs zijn

Merk op dat de definitie van Directe leidinggevende in 2022 werd gewijzigd om deze in overeenstemming te brengen met de definitie van 50Hertz. Dit heeft geleid tot een wijziging van het totale aantal werknemers en Directe leidinggevenden in 2022 ten opzichte van 2020 en 2021.

WERKNEMERSCATEGORIE				
Directeurs	**Totaal**	**5**	**5**	**5 V**
	Mannen	4	4	4 V
	Vrouwen	1	1	1 V
	% vrouwen	**20**	**20**	**20**
Senior managers	**Totaal**	**45**	**42**	**44 V**
	Mannen	37	33	33 V
	Vrouwen	8	9	11 V
	% vrouwen	**17,78**	**21,43**	**25**
Directe leidinggevenden	**Totaal**	**101**	**107**	**121 V**
	Mannen	87	89	96 V
	Vrouwen	14	18	25 V
	% vrouwen	**13,86**	**16,82**	**20,66**
Medewerkers	**Totaal**	**1.133**	**1.260**	**1,422 V**
	Mannen	843	941	1 057 V
	Vrouwen	290	319	365 V
	% vrouwen	**25,60**	**25,32**	**25,67**

(Inbegrepen entiteiten: 50Hertz Transmission GmbH, 50Hertz Offshore GmbH*, Eurogrid GmbH en Elia Grid International GmbH)

*50Hertz Offshore heeft geen werknemer.

Directe leidinggevenden zijn personeelsleden met rechtstreekse interne rapportering (exclusief directeurs en senior managers)

Directeurs zijn niet opgenomen in het personeelsbestand van het Duitse segment

Medewerkers zijn personeelsleden die geen directe leidinggevenden, senior managers of directeurs zijn.

ARBEIDERS DIE GEEN MEDEWERKERS ZIJN [GRI 2-8]

Totaal aantal arbeiders die geen medewerkers zijn en wiens werk gecontroleerd wordt door de organisatie:

Elia Transmission Belgium NV/SA: 686 (berekend als gemiddelde over de hele verslaggevingsperiode)

NIEUWE MEDEWERKERS EN PERSONEELSVERLOOP [GRI 401-1]

Zie materialiteitsthema 9: "Talentwerving en -ontwikkeling"

BE		2020		2021		2022	
		Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Nieuwe medewerkers	Totaal	100	6,49	96	6,23	149	9,68
	<30	26	1,69	38	2,47	70	4,55
	30-50	55	3,57	55	3,57	72	4,68
	>50	19	1,23	3	0,19	7	0,45
	Mannen	73	4,74	78	5,06	111	7,21
	Vrouwen	27	1,75	18	1,17	38	2,47
Personeels-verloop	Totaal	63	4,45	64	4,43	87	5,78
	<30	4	5,03	7	7,04	9	6,12
	30-50	26	3,01	28	3,13	41	4,39
	>50	33	6,99	29	6,44	37	8,71
	Mannen	48	4,20	52	4,47	73	6,05
	Vrouwen	15	5,49	12	4,26	14	4,70

(Inbegrepen entiteiten: Elia Group NV/SA, Elia Transmission Belgium NV/SA, Elia Engineering NV/SA, Elia Asset NV/SA, Elia Grid International NV/SA en Eurogrid International NV/SA)

GE		2020		2021		2022	
		Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Nieuwe medewerkers	Totaal	191	14,93	204	14,48	262	16,51
	<30	61	4,77	66	4,68	72	4,54
	30-50	71	5,55	125	8,87	172	10,84
	>50	59	4,61	13	0,92	18	1,13
	Mannen	135	10,56	148	10,50	182	11,47
	Vrouwen	56	4,38	56	3,97	80	5,04
Personeels-verloop	Totaal	43	3,36%	78	5,54%	79	4,98%
	<30	5	0,39%	14	0,99%	12	0,76%
	30-50	20	1,56%	39	2,77%	34	2,14%
	>50	18	1,41%	25	1,77%	33	2,08%
	Mannen	34	2,66%	58	4,12%	54	3,40%
	Vrouwen	9	0,70%	20	1,42%	25	1,58%

(Inbegrepen entiteiten: 50Hertz Transmission GmbH, 50Hertz Offshore GmbH*, Eurogrid GmbH en Elia Grid International GmbH)

*50Hertz Offshore heeft geen werknemer

Definities:

- **Nieuwe medewerkers:** Nieuwe medewerkers zijn alle nieuwe medewerkers die wel of niet in het budget gepland waren. Medewerkers die een nieuwe rol opnemen binnen de organisatie zijn in dit cijfer niet inbegrepen.
- **Verloop:** Het aantal vertrekkers wordt bepaald op basis van alle medewerkers die de onderneming verlaten als gevolg van ontslag, pensionering of vrijwillig vertrek, van 1 januari tot 31 december in het rapporteringsjaar.
- **Percentage personeelsverloop (%)** = (totaal jaarlijks verloop) / ((aantal medewerkers aan het begin van het jaar + aantal medewerkers op het einde van het jaar)/2) * 100

OUDERSCHAPSVERLOF [GRI 401-3]

Alle personeelsleden die recht hebben op ouderschapsverlof.

BE		2020		2021		2022	
		Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Totaal	**Total**	**111**	**7,63**	**105**	**7,04**	**117**	**7,60**
	Mannen	58	3,99	52	3,49	1	0,06
	Vrouwen	52	3,57	49	3,29	117	7,60
Voltijds	**Total**	**34**	**2,34**	**33**	**2,21**	**43**	**2,79**
	Mannen	18	1,24	16	1,07	74	4,81
	Vrouwen	117	8,04	108	7,24	1	0,06
In mindering van voltijds	**Total**	**77**	**5,29**	**72**	**4,83**	**1**	**0,06**
	Mannen	40	2,75	36	2,41	0	0,00
	Vrouwen	40	2,75	36	2,41	0	0,00

(Inbegrepen entiteiten: Elia Group NV/SA, Elia Transmission Belgium NV/SA, Elia Engineering NV/SA, Elia Asset NV/SA, Elia Grid International NV/SA en Eurogrid International NV/SA)

N.B.: Het is niet mogelijk om te rapporteren over het totale aantal personeelsleden die recht hebben op dit soort verlof, aangezien zij dit verlof mogelijk al hebben opgenomen terwijl zij bij een ander bedrijf werken.

GE		2020		2021		2022	
		Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Voltijds	**Totaal**	**67**	**5,24%**	**79**	**5,61%**	**102**	**6,43%**
	Mannen	47	3,67%	51	3,62%	73	4,60%
	Vrouwen	20	1,56%	28	1,99%	29	1,83%

(Inbegrepen entiteiten: 50Hertz Transmission GmbH, 50Hertz Offshore GmbH*, Eurogrid GmbH en Elia Grid International GmbH)

*50Hertz Offshore heeft geen werknemer

PENSIOEN [G4 EU15]

BE	IN 5 YEARS	IN 10 YEARS
Directeurs	0	0,06
Senior managers	0,06	0
Medewerkers	1,95	1,95

(Inbegrepen entiteiten: Elia Group NV/SA, Elia Transmission Belgium NV/SA, Elia Engineering NV/SA, Elia Asset NV/SA, Elia Grid International NV/SA en Eurogrid International NV/SA).

De personeelsleden omvatten Directe leidinggevenden en werknemers.

GE	IN 5 YEARS		IN 10 YEARS	
	Man	Vrouw	Man	Vrouw
Directeurs	20,00%	0,00%	40,00%	0,00%
Senior managers	11,36%	0,00%	36,36%	0,00%
Directe leidinggevenden	4,13%	0,00%	11,57%	0,00%
Medewerkers	5,06%	1,05%	10,90%	2,67%

(Inbegrepen entiteiten: 50Hertz Transmission GmbH, 50Hertz Offshore GmbH*, Eurogrid GmbH en Elia Grid International GmbH)

*50Hertz Offshore heeft geen werknemer

E. GEZONDHEID EN VEILIGHEID OP HET WERK

MANAGEMENTBENADERING

Zie materialiteitsthema 8: “Gezondheid, veiligheid en welzijn van de medewerkers”

De voornaamste soorten werkgerelateerde letsels zijn kneuzingen, hoofd- of nekpijn, schaaf- en snijwonden.

WERKGERELATEERDE LETSELS

[GRI 403-9]

BE	Ongevallencijfers*	2020	2021	2022
Eigen personeel	Aantal gewerkte uren (in miljoen uren)	2,20	2,21	2,29
	Aantal gewonde werknemers met minstens 1 dag arbeidsongeschiktheid	1	8	2
	Aantal werkgerelateerde dodelijke ongevallen	0	1	0
	Frequentiegraad ongevallen (1)	0,50	3,60	0,90
	TRIR (Total Recordable Injuries Rate) (2)	5,01	6,79	4,37 V
	Ernstgraad van de ongevallen (3)	0,00	0,14	0,07
	Dodelijke ongevallen	0	1	0
Contractors	Aantal gewerkte uren (in miljoen uren)	3,27	3,43	3,70
	Aantal werkgerelateerde ongevallen (met of zonder gemiste arbeidstijd)	27	48	42
	Frequentiegraad ongevallen (1)	5,81	7,86	6,76
	TRIR (Total Recordable Injuries Rate) (2)	8,26	13,97	11,36 V
	Dodelijke ongevallen	0	0	0
Eigen personeel & contractors	TRIR (Total Recordable Injuries Rate) (2)	6,95	11,16	8,69 V

*Werkgerelateerde ongevallen zonder ongevallen tijdens het woon-werkverkeer

(1) Aantal arbeidsongevallen met verloren tijd (>1 dag) x 1.000.000/ aantal gepresteerde uren

(2) TRIR = Aantal arbeidsongevallen x 1.000.000 / aantal gewerkte uren. Registreerbaar letsel = elk werkgerelateerd letsel of elke ziekte die meer vereist dan een EHBO-behandeling en/of beperking van de lichaamsbeweging op het werk. Voor contractors worden de gepresteerde uren geraamd op basis van werkelijke facturen en op basis van een verdeelsleutel voor arbeidskosten in functie van materiaalgroepen en een jaarlijks geindexeerd uurtarief (2023: 59,8 euro/uur)

(3) Aantal verloren dagen door arbeidsongevallen in kalenderdagen x 1.000/aantal gepresteerde uren

Herwerkingen:

De cijfers 2019-2021 voor TRIR-contractors worden herwerkt omdat de in de berekeningsmethode gebruikte verdeelsleutels zijn bijgewerkt. De trend 2019-2022 op basis van de vorige methode en de nieuwe methode blijft vergelijkbaar.

GE	Ongevallencijfers*	2020	2021	2022
Eigen personeel	Aantal gewonde werknemers met minstens 1 dag arbeidsongeschiktheid	6	5	6
	Aantal werkgerelateerde dodelijke ongevallen	0	0	0
	Frequentiegraad ongevallen (1)	3,7	2,4	2,7
	TRIR (Total Recordable Injuries) (2)	5,9	5,3	4,9 V
	Ernstgraad van de ongevallen (3)	0,03	0,01	0,03
Contractors	Aantal werkgerelateerde ongevallen (met of zonder gemiste arbeidstijd)	22	36	36
	Aantal werkgerelateerde dodelijke ongevallen	0	0	1

*Werkgerelateerde ongevallen zonder ongevallen tijdens het woon-werkverkeer

(1) (Aantal werkgerelateerde ongevallen (met verloren tijd > 1 dag)) * 1.000.000 per aantal gepresteerde uren

(2) TRIR = Aantal arbeidsongevallen x 1.000.000 / aantal gewerkte uren Registreerbaar letsel = elk werkgerelateerd letsel of elke ziekte die meer vereist dan een EHBO-behandeling en/of beperking van de lichaamsbeweging op het werk.

(3) Aantal verloren dagen door werkgerelateerde ongevallen in kalenderdagen * 1.000.000 per aantal gepresteerde uren

F. OPLEIDING EN VORMING

MANAGEMENTBENADERING

Zie materialiteitsthema **9: "Talentwerving en -ontwikkeling"**

GEMIDDELD AANTAL UREN OPLEIDING PER JAAR PER MEDEWERKER [GRI 404-1]

BE	vrouw	man
Gemiddeld aantal uren opleiding per jaar per medewerker	16,05	29,22

GE	2020	2021	2022
Gemiddeld aantal uren opleiding per jaar per medewerker	8,67	12,56	14,3

PERCENTAGE MEDEWERKERS DIE REGELMATIG FUNCTIONERINGS- EN LOOPBAANONTWIKKELINGSGESPREKKEN HEBBEN

[GRI 404-3]

100% van onze medewerkers nemen regelmatig deel aan functionerings- en loopbaanontwikkelingsgesprekken.

G. DIVERSITEIT EN GELIJKE KANSEN

Zie

- **Materialiteitsthema 16 Divers en inclusief personeel**
- D. Tewerkstelling [GRI 405-1]

H. LOKALE GEMEENSCHAPPEN EN COMMUNICATIE-EVENEMENTEN

Zie

- Materialiteitsthema 11: **" Gemeenschapsontwikkeling en -engagement"**
- Hoofdstuk Interacties met stakeholders bevorderen uit het **Geïntegreerde jaarverslag voor 2022**

I. SOCIALE EN MILIEUBEOORDELING VAN LEVERANCIERS EN BELASTINGEN

MANAGEMENTBENADERING

Zie

- Algemene kennisgevingen - Beleid en praktijken - Gedragscode voor leveranciers
- Materialiteitsthema 15: **"Praktijken voor een duurzame toeleveringsketen"**

J. BELASTINGEN

Onze belastingrichtlijnen vindt u op **onze website**:

RAPPORTERING PER LAND [GRI 207-4]

BE BELASTINGOPBRENGST IN MILJOENEN €	2020	2021	2022
Vennootschapsbelasting	50,03	37,03	41,80
Eigendomsbelasting	12,59	12,30	12,93
Omzetbelasting (btw gefactureerd)	432,48	491,90	433,79
Voorbelasting (btw in rekening gebracht)	433,64	505,48	618,93

GE BELASTINGOPBRENGST IN MILJOENEN €	2020	2021	2022
Belasting over de toegevoegde waarde *	905,2	1.216,6	1.882,2
Voorbelasting *	905,6	1.274,4	2.003,7
Vennootschapsbelasting *	70,1	18,2	43,3
Eigendomsbelasting **	0,5	0,5	0,5
Handelsbelasting **	60,1	23,1	41,4

*Indirecte toevloeiing naar lokale overheden van staten en gemeenten via financiële herverdeling tussen de staten.

** Rechtstreekse toevloeiing naar lokale overheden van staten en gemeenten

5 SECTORSPECIFIEKE KENNISGEVINGEN

A. NET [G4-EUS-EU4]

LENGTE VAN DE LIJNEN

BE	2020		2021		2022	
Spannings-niveau	Ondergrondse/ onderzeese kabels (km)	Luchtlijnen (km)	Ondergrondse/ onderzeese kabels (km)	Luchtlijnen (km)	Ondergrondse/ onderzeese kabels (km)	Luchtlijnen (km)
400 kV	69,5	0	69,5	0	69,5	0
380 kV	40	923	41	940	41	940
320 kV	49	0	49	0	49	0
220 kV	161	301	162	300	162	302
150 kV	686	1.935	717	1.926	749	1.926
110 kV	0	8	0	9	0	25
70 kV	304	2.399	324	2.370	331	2.316
36 kV	1.915	8	1.865	8	1.844	8
30 kV	75	22	64	22	64	22
Totaal lijnen/ kabels	3.299,5	5.596	3.291,5	5.575	3.309,5	5.539
Totaal	**8.896**		**8.867**		**8.849**	

* De Nemo Link interconnector (140 km) is een (50/50) joint venture tussen National Grid Interconnector Holdings Limited, een dochteronderneming van National Grid Plc in het VK en Elia Transmission Belgium NV/SA.

Herwerking: de waarde van 2021 voor ondergrondse kabels van 30 kV werd gecorrigeerd in vergelijking met het duurzaamheidsverslag voor 2021.

GE	2020		2021		2022	
Spannings-niveau	Ondergrondse/ onderzeese kabels (km)	Luchtlijnen (km)	Ondergrondse/ onderzeese kabels (km)	Luchtlijnen (km)	Ondergrondse/ onderzeese kabels (km)	Luchtlijnen (km)
400 kV	15	0	15	0	15	0
380 kV	55	7.330	55	7.330	55	7.480
220 kV	293	2.397	293	2.342	290	2.370
150 kV	295	0	295	0	290	0
Totaal lijnen/ kabels	658	9.727	658	9.672	650	9.850
Totaal	**10.385**		**10.325**		**10.500**	

HOOGSPANNINGS- EN SCHAKELSTATIONS

BE	2020	2021	2022
Hoogspanningsstations >=150 kV (#)	299	300	300
Hoogspanningsstations <150 kV (#)	507	507	505
HDVC*-conversiestation (#)	2	2	2
Totaal	808	809	807

* High-Voltage Direct Current, hoogspanningsgelijkstroom (HVDC)

GE	2020	2021	2022
Hoogspanningsstations >=150 kV (#)	65	66	67
Hoogspanningsstations <150 kV (#)	9	9	10
HDVC*-conversiestation (#)	2	2	2
Totaal	76	77	79

BETROUWBAARHEID VAN HET NET

BE	2020	2021	2022
Aantal incidenten <150kV	31	20	23
Aantal uitzonderlijke gebeurtenissen	0	1	0
Gemiddelde onderbrekingstijd (average interruption time, AIT) in minuten >=150kV	0,85	0,34	0,36
Gemiddelde onderbrekingstijd (average interruption time, AIT) in minuten <150kV	2,04	0,85	2,06
Maximale AIT voor de huidige periode	2,10	2,10	2,10
Niet getransporteerde/ niet geleverde energie met interne verantwoordelijkheid	327,92	143,53	187,38
Onshore beschikbaarheid op aansluitingspunten	0,9999936	0,99999564	0,9999969

GE	2020	2021	2022
Storingspercentage	1,18	1,16	0,92
Alle TNB's	1,59	1,59	Beschikbaar in juni 2023

Onshore beschikbaarheid = 1 - AIT (intern Elia + intrinsiek risico) / (#minuten tijdens het jaar)

NETVERLIEZEN

BE	UNIT	2020	2021	2022
Federale netverliezen (>= 150 kV)	MWh	717.811,00	918.071,00	838.496,00
Regionale netverliezen (<150 kV)	MWh	539.061,00	558.922,00	515.327,00
Totaal	MWh	1.256.872,00	1.476.993,00	1.353.823,00

GE	UNIT	2020	2021	2022
Totale netverliezen	TWh	2,22	2,376	2,564

B. VEILIGHEID EN CRISISBEHEER + ASSETMANAGEMENT

KRITIEKE INFRASTRUCTUUR

Voor Elia groep blijft veiligheid niet beperkt tot de eigen onderneming. Zo wordt het personeel tijdens regelmatige oefeningen met het crisisteam opgeleid in crisisbeheer en crisiscommunicatie met interne en externe stakeholders. De bestaande structuren, processen en communicatiekanalen worden continu herzien en verbeterd. De leden van het crisisteam worden intensief opgeleid om te kunnen omgaan met onverwachte gebeurtenissen. Ze moeten daarbij leren omgaan met stresssituaties en snel de gepaste beslissingen kunnen nemen. Deze en andere maatregelen hebben tot doel de veerkracht van Elia groep allesomvattend en voortdurend te verbeteren. Naast de opleidingen die aan alle leden van het crisisteam worden aangeboden, worden concepten voor de bescherming van eigendommen herzien en wordt de algemene bedrijfsveiligheid verder ontwikkeld.

NOODTOESTAND EN HERSTEL

[G4-EUS-DMA Disaster/ Emergency Planning and Response]

Indien zich er een crisis zou voordoen, bijvoorbeeld als gevolg van een natuurramp, een kwaadwillige aanval of een brandstoftekort, volgen Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH crisisbeheerprocedures die uit drie basisplannen bestaan, zoals hieronder beschreven:

- Het **crisisbeheerplan** omschrijft de rollen, verantwoordelijkheden en processen in verband met crisisbeheer. Het crisisbeheer is gebaseerd op verschillende crisisscenario's, de Standardized Emergency Preparedness Plans (SEPPs). De crisisplannen bevatten gepaste maatregelen en meldings- en informatieprocessen die moeten worden gevolgd.
- Het **systeembeschermingsplan** voorziet automatische en manuele maatregelen om te voorkomen dat zich abnormale situaties voordoen (met inbegrip van black-outs), om de impact van storingen te beperken en om het elektriciteitssysteem te stabiliseren wanneer het zich in een "noodsituatie" bevindt. Deze maatregelen hebben tot doel het elektriciteitssysteem zo snel mogelijk terug te brengen in een "normale toestand" of "alarmtoestand" met minimale gevolgen voor de netgebruikers en de samenleving. Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH hebben in overeenstemming met het systeembeschermingsplan een afschakelplan vastgelegd dat door henzelf of betrokken distributienetbeheerders wordt uitgevoerd. Daarin wordt de vraag naar elektriciteit indien nodig handmatig of automatisch afgeschakeld om te voorkomen dat een elektriciteitscrisis verergert.
- Het **herstelplan** omvat een reeks handelingen die na een storing met grootschalige gevolgen (bv. black-out) kunnen worden toegepast om het elektriciteitssysteem opnieuw in zijn normale toestand te brengen. Zowel Elia Transmission Belgium NV/SA als 50Hertz Transmission GmbH leiden hun operatoren regelmatig op door middel van gesimuleerde oefeningen en oefeningen op kleine schaal, waarbij ook relevante stakeholders en partners worden betrokken (zoals distributienetbeheerders of productiebedrijven). In het algemeen oefenen netbeheerders voortdurend het omgaan met abnormale en crisissituaties door het volgen van theoretische en praktische opleidingen.

Transmissienetbeheerders moeten regelmatig testen of ze in staat zijn het systeem opnieuw op te starten. Deze opstarttesten of "black-starttesten" maken deel uit van de netherstelplannen van de TNB's. TNB's moeten dit vermogen regelmatig testen in hun respectievelijke netgebieden zodat de stroomvoorziening zo snel mogelijk kan worden hersteld na een stroomonderbreking. Er worden simulaties en theoretische opleidingssessies gegeven aan de operatoren van de nationale en de regionale controlecentra over de toepassing van de nood- en herstelplannen.

ASSET MANAGEMENT

Onze medewerkers spelen een belangrijke rol in het beheer van de levenscycli van onze assets, van hun technische ontwikkeling tot de ontwikkeling van assetvlootstrategieën. Beslissingen over onze assets worden genomen op basis van incidentanalyses, inspecties, technische analyses, toestandsbewaking, risicoanalyses en relevante effecten. Beslissingen zijn altijd gebaseerd op technische expertise, waarbij rekening wordt gehouden met de impact van kosten (OPEX en CAPEX) en risico's.

C. ELEKTRISCHE EN MAGNETISCHE VELDEN

Elektrische transmissie- en distributiesystemen in Europa werken voornamelijk met wisselspanningsniveaus met een frequentie van 50 Hz. Ze zenden dan ook elektrische en magnetische velden (EMV's) uit die een extreem lage frequentie hebben, wat het geval is voor alle elektrische apparatuur, dus ook huishoudelijke apparaten.

In Duitsland gelden strikte voorschriften voor elektrische en magnetische velden, die door de federale wet ter bescherming tegen immissie (Bundesimmissionsschutzgesetz, BImSchG) worden geregeld. 50Hertz Transmission GmbH voldoet volledig aan deze limieten. 50Hertz Transmission GmbH neemt de bezorgdheid van betrokken partijen ernstig, voert ter plaatse en samen met hen metingen uit en past indien nodig bijbehorende maatregelen toe.

Hoewel er geen rechtstreeks oorzakelijk verband kan worden vastgesteld tussen blootstelling aan dergelijke velden (via infrastructuur voor elektriciteitstransmissie) en de menselijke gezondheid, neemt Elia Transmission Belgium NV/SA EMV's zeer ernstig, bestudeert ze elk netproject zorgvuldig en steunt ze wetenschappelijke studies die het inzicht in dit domein bevorderen. Elia Transmission Belgium NV/SA draagt jaarlijks financieel bij (in 2022 voor een bedrag van 305.000 euro) aan wetenschappelijk onderzoek over dit onderwerp. In deze context ondersteunt ze de Belgian BioElectroMagnetics Group (BBEMG), waarvan de wetenschappelijke onafhankelijkheid is vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst. Op internationaal niveau heeft Elia Transmission Belgium NV/SA een onderzoeksovereenkomst ondertekend met het Electric Power Research Institute (EPR), een non-profitorganisatie die onderzoek doet met betrekking tot energie en milieu. Deze overeenkomst verleent Elia Transmission Belgium NV/SA toegang tot de resultaten van internationale onderzoeksstudies die in dit domein worden uitgevoerd. Elia Transmission Belgium NV/SA communiceert op een transparante manier over EMV's via verschillende kanalen: een speciale website; informatiefolders; een brochure; nieuwsbrieven; informatiesessies (waar mogelijk in aanwezigheid van onafhankelijke deskundigen); en op verzoek van omwonenden voert het via haar Contact Center gratis metingen van EMV's uit. Bij de evaluatie van de projecten die Elia Transmission Belgium NV/SA uitvoert, moet ook een analyse van de magnetische velden worden gemaakt. Zowel in het Vlaamse als in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt in deze materie het voorzorgsprincipe gehanteerd. In overeenstemming met dit principe beoordeelt Elia Transmission Belgium NV/SA de verwachte blootstelling aan zulke velden aan de hand van specifieke berekeningen (modellering). Waar nodig worden beperkende/reducerende maatregelen toegepast.

D. LAWAAI

De transformators van onze hoogspanningsstations, hoogspanningslijnen en masten kunnen lawaai genereren. Onze ondergrondse kabels produceren daarentegen geen lawaai. Strikte richtlijnen zijn van toepassing op zowel Elia Transmission Belgium NV/SA als 50Hertz Transmission GmbH (geen geluidshinder). De belangrijkste bron van geluidshinder op het net zijn transformators. De aankoop van transformators met een laag geluidsniveau maakt al vele jaren deel uit van het milieubeleid van Elia. Indien nodig wordt in de ontwerpfase van het project gezorgd voor geluidwerende maatregelen, zoals geluidwerende muren, zodat onze (nieuwe en bestaande) infrastructuur voldoet aan de geluidsnormen die in de milieureglementering zijn vastgelegd. Elia Transmission Belgium NV/SA voert vóór de realisatie van haar infrastructuurprojecten altijd zogenaamde soundscape-studies uit, dat zijn studies van de geluidsomgeving om ervoor te zorgen dat de geluidsniveaus niet worden overschreden. Bovendien wordt bij de bouw van een nieuw hoogspanningsstation of bij de uitbreiding van de transformatorcapaciteit van een bestaand hoogspanningsstation een geluidsstudie uitgevoerd. Op basis van metingen van het geluid dat veroorzaakt wordt door bestaande transformators wordt een simulatie gemaakt van de situatie na het bouwen of upgraden van een transformator om het geproduceerde geluidsniveau ervan in te schatten. Wanneer er klachten zijn, voert Elia Transmission Belgium NV/SA ook studies rond geluidsoverlast uit.

6 ECOLOGISCHE EU-TAXONOMIE-VERORDENING

A. CONTEXT

De Europese Unie (EU) is een wereldwijde voorloper geworden op het vlak van duurzaamheidswetgeving en -standaardisering. Sinds de publicatie van de Europese Green Deal in 2019 en de verbintenis van de EU om tegen 2050 ‘s werelds eerste koolstofneutrale continent te worden, heeft de EU een complex en consequent systeem van wettelijke vereisten blijven bekrachtigen dat gericht is op het verankeren van milieu- en sociale duurzaamheidsoverwegingen in de nationale wetgeving van haar lidstaten.

Om haar ambities te verwezenlijken, heeft de EU in 2018 een actieplan voor de financiering van duurzame groei in werking gezet dat drie duidelijke objectieven omvat:

- kapitaalstromen heroriënteren naar duurzame investeringen;
- duurzaamheid in risicomanagement integreren;
- transparantie en langetermijndenken stimuleren in financiële en economische activiteiten.

De eerste maatregel die als deel van dit plan werd genomen, was de invoering van de EU-Taxonomieverordening 2020/852. Dit is een classificatiesysteem voor economische activiteiten die ecologisch duurzaam zijn en in wezenlijke mate bijdragen tot een of meer van de zes milieudoelstellingen, zonder te raken aan de andere doelstellingen en met inachtneming van de sociale minimumgaranties.

De EU-Taxonomie en de bijbehorende vereisten op het vlak van kennisgeving (die kunnen worden herleid tot de drie belangrijkste maatstaven of KPI’s) bieden inzicht in de bijdrage van een niet-financiële organisatie aan milieudoelstellingen. Het is ook een kans voor ondernemingen om aan marktdeelnemers te tonen dat hun economische activiteiten overeenstemmen met de transitie naar een koolstofneutrale samenleving en op lange termijn veerkrachtig zijn.

Duurzame financiën spelen een sleutelrol in het nakomen van de klimaat- en duurzaamheidsambities en beleidsdoelstellingen van de EU die ze zowel in de Green Deal als in haar internationale verbintenissen heeft uiteengezet.

In de toekomst zullen niet-financiële ondernemingen die een hoge graad van afstemming op het gebied van taxonomie kunnen aantonen, toegang hebben tot bijkomende financiële mogelijkheden die ze nodig hebben voor hun duurzame zakelijke activiteiten. Door het voor ondernemingen mogelijk te maken om economisch te groeien zonder daarbij het milieu te belasten, zal de EU-Taxonomie financiële stromen naar duurzame investeringen omleiden. Bovendien zal de Taxonomieverordening dankzij de definitie van wat ecologisch duurzaam is, financiële stakeholders helpen bij het plannen en rapporteren van hun inspanningen om de transitie naar een klimaatneutrale economie te ondersteunen.

Dit hoofdstuk bevat de kennisgevingen voor de KPI’s van Elia groep, zoals vereist door EU-Verordening 2020/852 en de bijbehorende gedelegeerde verordeningen.

B. ELIA GROEP, EEN ‘EARLY ADOPTER’

Duurzaamheid ligt aan de basis van onze zakelijke activiteiten en is verankerd in onze visie, onze maatschappelijke missie en onze groepsstrategie. We zijn een duurzame onderneming; transparantie en een proactieve benadering van onze verslaggeving maken hier deel van uit.

We hebben de ontwikkeling van de EU-Taxonomie nauw opgevolgd, van het opstellen ervan tot de inwerkingtreding van de verordening. We hebben deze kans aangegrepen om vroegtijdig over te stappen naar verslaggeving in overeenstemming met de vereisten ervan, waardoor we op dit vlak voorlopen op onze Europese sectorgenoten. In 2021 publiceerden we onze ‘**EU Taxonomy Case Study**’, die de overeenstemming van onze activiteiten met de taxonomie beoordeelde, en gaven vrijwillig kennis van onze methodologie en ons toepassingsproces. De EU-Taxonomie gaf ons de kans om onze eigen strategische aanpak bij te stellen en we zijn ten volle toegewijd aan een blijvende en strenge naleving hiervan.

ELIA GROEP KERNCIJFERS 2022

99,78%
omzet afgestemd op de taxonomie

99,87%
CAPEX afgestemd op de taxonomie

99,49%
OPEX afgestemd op de taxonomie

De gedetailleerde kennisgevingen van de groep op het gebied van EU-Taxonomie zijn beschikbaar in de volgende **Excel table**.

C. ONS PROCES

Onze beoordeling van de ontvankelijkheid voor en overeenstemming met de EU-Taxonomie van Elia groep werd voorbereid op basis van de volgende verordeningen:

- de EU-Taxonomieverordening 2020/852, op 22 juni 2020 gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Unie;
- de gedelegeerde klimaatverordening en Bijlagen 1 en 2 (Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 van de Commissie van 4 juni 2021);
- de gedelegeerde rapporteringsverordening en Bijlage 1 (Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2178 van 6 juli 2021);
- het Draft Report on Minimum Safeguards, gepubliceerd door het Platform on Sustainable Finance in juli 2022;
- de ontwerpmededelingen van de Commissie 1 en 2, gepubliceerd op 19 december 2022.

Onze beoordeling van de ontvankelijkheid voor en overeenstemming met de EU-Taxonomie omvatte een aanpak in vijf stappen, zoals hieronder beschreven. Economische activiteiten die tijdens deze stappen de vereisten nakomen, worden beschouwd als zijnde 'afgestemd' op de taxonomie. De laatste stap in dit proces is de berekening van overeenkomstige percentages voor ontvankelijke en afgestemde omzet, CAPEX en OPEX.

1. **Ontvankelijkheid:** de economische activiteit moet "in aanmerking komen voor taxonomie" (m.a.w. voldoen aan de criteria van de gedelegeerde klimaatverordeningen en hun bijlagen);

2. **Technische screeningcriteria (TSC):** de economische activiteit wordt geanalyseerd om te controleren dat deze voldoet aan de criteria voor een "substantiële bijdrage" aan ten minste één van de volgende milieudoelstellingen:

   i. mitigatie van klimaatverandering;
   ii. adaptatie aan klimaatverandering;
   iii. het duurzaam gebruik en de bescherming van water en mariene hulpbronnen;
   iv. de transitie naar een circulaire economie;
   v. de preventie en bestrijding van verontreiniging; en
   vi. de bescherming en het herstel van de biodiversiteit en ecosystemen.

3. **Analyse "Do No Significant Harm" (DNSH, "geen ernstige afbreuk doen aan"):** in het kader van haar substantiële bijdrage aan een van de milieudoelstellingen mag de economische activiteit geen schade toebrengen aan de andere vijf doelstellingen;

4. **Inachtneming van sociale minimumgaranties:** de economische activiteit moet bij haar bijdrage aan de milieudoelstellingen de sociale principes respecteren;

5. **KPI-berekening:** percentages voor omzet, CAPEX en OPEX die in aanmerking komen voor en zijn afgestemd op de taxonomie, worden berekend op basis van de resultaten uit de voorafgaande stappen.

D. ECONOMISCHE ACTIVITEITEN DIE WEL/NIET IN AANMERKING KOMEN VOOR TAXONOMIE

De beslissingen over de ontvankelijkheid of niet-ontvankelijkheid werden genomen op basis van een vergelijking tussen de economische activiteiten van elke entiteit van Elia groep en de activiteiten die worden beschreven in de gedelegeerde klimaatverordeningen. Zie hoofdstuk "Elia groep in een oogopslag" van het **Geïntegreerde jaarverslag 2022** voor een volledig overzicht van de wettelijke structuur van Elia groep.

Deze oefening werd gemaakt met betrekking tot dochterondernemingen waarover verslag werd uitgebracht in de verschillende segmenten zoals uitgelegd in hoofdstukken 4 ("Rapportering per segment") en 7 ("Structuur van de groep") van de geconsolideerde financiële staten. Op basis van de taxonomierichtlijnen en -mededelingen die door de Europese Commissie worden gepubliceerd, werden de rechtspersonen Nemo Link, JAO, HGRT, Coreso, TSCNET en EEX niet meegenomen in de beoordeling van de ontvankelijkheid en overeenstemming (noch de tellers noch de delers van de KPI's), omdat ze gekwalificeerd worden als investeringen opgenomen in de geconsolideerde financiële staten volgens de vermogensmutatiemethode (joint ventures en geassocieerde ondernemingen).

Segment: Elia Transmission Belgium

ENTITEIT	NACE-CODE / OMSCHRIJVING	OMSCHRIJVING VAN DE ACTIVITEIT	OVEREENSTEMMING MET DE GEDELEGEERDE KLIMAATVERORDENINGEN	BESLISSING OVER ONTVANKELIJKHEID
Elia Transmission Belgium NV/SA	35120 Transmissie van elektriciteit	Elia Transmission Belgium is de Belgische transmissienetbeheerder voor elektrische zeer-hoge- en hoogspanning (30.000-40.000 volt).	4.9 'Transmissie en distributie van elektriciteit'	Ja
Elia Transmission Belgium NV/SA	42220 Bouw van civieltechnische werken voor elektriciteit en telecommunicatie	Bouwactiviteiten	Geen perfecte overeenkomst met de activiteiten beschreven in de gedelegeerde klimaatverordening	Nee
Elia Asset NV/SA	35120 Transmissie van elektriciteit	Elia Asset is een onderneming die eigenaar is van alle assets in het hoogspanningsnet en is verantwoordelijk voor de ontwikkeling en het onderhoud van dit net. Elia Asset en Elia Transmission Belgium vormen een enkele economische entiteit en zijn actief onder de naam Elia.	4.9 'Transmissie en distributie van elektriciteit'	Ja
Elia Engineering NV/SA	71121 Ingenieurs en aanverwante technische adviseurs, exclusief landmeters	Ingenieurs en aanverwante technische adviseurs	Geen perfecte overeenkomst met de activiteiten beschreven in de gedelegeerde klimaatverordening	Nee
Elia RE	65200 Herverzekeringen	Elia RE is een verzekeringscaptive	Geen perfecte overeenkomst met de activiteiten beschreven in de gedelegeerde klimaatverordening	Nee

Segment: 50 Hertz Transmission

ENTITEIT	NACE-CODE / OMSCHRIJVING	OMSCHRIJVING VAN DE ACTIVITEIT	OVEREENSTEMMING MET DE GEDELEGEERDE KLIMAATVERORDENINGEN	BESLISSING OVER ONTVANKELIJKHEID
50Hertz Transmission GmbH	35120 Transmissie van elektriciteit	50Hertz Transmission is de TNB die het het zeer-hoge-spanningsnet in het noorden en het oosten van Duitsland beheert.	4.9 'Transmissie en distributie van elektriciteit'	Ja
50Hertz Offshore GmbH	35120 Transmissie van elektriciteit	De bedrijfsactiviteiten van 50Hertz Offshore omvatten de planning, de bouw en het onderhoud van elektriciteitslijnen zowel als de overeenkomstige installaties voor de aansluiting van offshore wind- turbines/windparken, voornamelijk in de Baltische Zee, op het net.	4.9 'Transmissie en distributie van elektriciteit'	Ja
Eurogrid GmbH	64200 Holding	80% hiervan is eigendom van Elia groep en omvat de activiteiten van 50Hertz, de Duitse TNB. De overige 20% is in handen van de Duitse staatsbank Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW).	Geen perfecte overeenkomst met de activiteiten beschreven in de gedelegeerde klimaatverordening	Nee

Segment: Niet-gereguleerde activiteiten

ENTITEIT	NACE-CODE / OMSCHRIJVING	OMSCHRIJVING VAN DE ACTIVITEIT	OVEREENSTEMMING MET DE GEDELEGEERDE KLIMAATVERORDENINGEN	BESLISSING OVER ONTVANKELIJKHEID
re.alto Energy BV/SRL	63110 Gegevensverwerking, webhosting en aanverwante activiteiten	Een in augustus 2019 opgerichte start-up die een marktplaats beheert voor de uitwisseling energiegegevens en -diensten.	8.2 'Gegevensgestuurde oplossingen voor broeikasgasemissiereducties'	Ja
Elia Group NV/SA	64200 Holding	Elia groep fungeert als holding.	Geen perfecte overeenkomst met de activiteiten beschreven in de gedelegeerde klimaatverordening	Nee
Eurogrid International NV/SA	70220 Adviesbureaus op het gebied van bedrijfsvoering	Eurogrid International investeert in elektrische nutsbedrijven en verleent ondersteunende diensten aan haar klanten, inclusief de eigen dochterondernemingen.	Geen perfecte overeenkomst met de activiteiten beschreven in de gedelegeerde klimaatverordening	Nee
Elia Grid International NV/SA	70220 Adviesbureaus op het gebied van bedrijfsvoering	Consultancy- en engineeringdiensten in de internationale elektriciteitssector	Geen perfecte overeenkomst met de activiteiten beschreven in de gedelegeerde klimaatverordening	Nee
WindGrid NV/SA	35120 Transmissie van elektriciteit	De nieuwste dochteronderneming van Elia groep, die de expertise van de groep in offshore ontwikkeling zal benutten en de nadruk zal leggen op de niet-gereguleerde activiteiten van de groep.	4.9 'Transmissie en distributie van elektriciteit'	Ja

E. KPI'S EN BOEKHOUDMETHODES MET BETREKKING TOT TAXONOMIE

De boekhoudmethodes voor de berekening van de percentages van de ontvankelijke en afgestemde activiteiten waren gebaseerd op de bepalingen uit Bijlage 1 van de gedelegeerde verordening 2178/2021.

De concepten 'teller' en 'deler' zijn als volgt van toepassing: als X/Y, dan X = teller en Y = deler.

Een dubbele telling in de toewijzing van de teller voor de omzet, CAPEX en OPEX van economische activiteiten werd voorkomen aangezien elke entiteit enkel één economische activiteit uitvoert. Bijgevolg dekken de omzet, OPEX en CAPEX economische activiteiten die ofwel volledig in aanmerking komen voor taxonomie of helemaal niet. De enige uitzondering is Elia Transmission Belgium NV/SA, dat twee economische activiteiten uitvoert (waarvan één in aanmerking komt voor taxonomie en de andere niet). De omzet van de activiteit die niet in aanmerking komt voor taxonomie is welomschreven: OPEX is niet materieel en er bestaat geen CAPEX voor deze activiteit.

De uitgaven die worden gefinancierd door de uitgave van groene obligaties is geconsolideerd in de tellers en delers van de KPI's. De bijgewerkte afgestemde KPI's die werden berekend op basis van de richtlijnen van de ontwerpmededelingen van de Commissie 1 en 2 van december 2022 zijn beschikbaar in onderstaande **Excel-tabel.**

OMZET

De omzet die in de berekening van de KPI's werd gebruikt, is gebaseerd op de boekhoudkundige beleidslijnen vermeld in het hoofdstuk 'Geconsolideerde financiële staten' van het financieel verslag van Elia groep voor 2022 onder 3.4.1 'Inkomsten' (IFRS 15 - opbrengsten) en de geconsolideerde balans waarover werd gerapporteerd onder 4.5 'Aansluiting van de informatie over te rapporteren segmenten met IFRS-bedragen', die rapporteren over de opbrengsten voor de verschillende segmenten, waarbij de volgende items in beschouwing werden genomen:

	Teller (*)	Deler
Opbrengsten (inclusief netopbrengsten, 'last-mile'-verbindingen en overige opbrengsten)	Ja	Ja
Netto opbrengsten (kosten) uit het afrekeningsmechanisme	Ja	Ja

(*) De teller is aangepast aan de rechtspersonen/activiteiten die niet in aanmerking komen voor taxonomie.

Bijgevolg bedroeg de totale beschouwde omzet in 2022, die inbegrepen is in de deler van de omzet-KPI, **3.853,72 miljoen €**.

CAPEX

De CAPEX die in de berekening van de KPI's werd gebruikt, is gebaseerd op algemene boekhoudkundige beleidslijnen die worden vermeld in het hoofdstuk 'Geconsolideerde financiële staten' onder 3.3.1 'Materiële activa' (IAS 16), 3.3.2 'Immateriële vaste activa' (IAS 38) en 3.3.16 'Leaseovereenkomsten' (IFRS 16) van het financiële verslag van Elia groep voor 2022.

De mutaties die verband houden met deze activa worden bekendgemaakt in hoofdstuk 4.5 'Aansluiting van de informatie over te rapporteren segmenten met IFRS-bedragen' onder de hoofding 'kapitaaluitgaven' en worden als volgt in de berekening opgenomen:

	Teller (*)	Deler
Toevoegingen aan de materiële activa (inclusief leaseovereenkomsten)	Ja	Ja
Toevoegingen aan de immateriële vaste activa (inclusief leaseovereenkomsten)	Ja	Ja

(*) De teller is aangepast aan de rechtspersonen/activiteiten die niet in aanmerking komen voor taxonomie.

De totale beschouwde CAPEX die is inbegrepen in de deler van de CAPEX-KPI bedroeg in 2022 **1.585,83 miljoen €**.

OPEX

Om de OPEX-KPI te bepalen, pasten we de definitie toe zoals ze beschreven staat in de gedelegeerde rapporteringsverordening en het Final Report van de ESMA 'Advice on Article 8 of the Taxonomy Regulation', dat werd gepubliceerd op 26 februari 2021, volgens hetwelk OPEX rechtstreekse niet-gekapitaliseerde kosten dekt die verband houden met onderzoek en ontwikkeling, maatregelen voor de renovatie van gebouwen, leaseovereenkomsten op korte termijn, onderhoud en herstelling en alle andere rechtstreekse uitgaven die verband houden met het dagelijkse onderhoud van materiële vaste activa dat nodig is om de blijvende en effectieve werking van dergelijke activa te verzekeren.

De totale beschouwde OPEX die aan bovenstaande definitie voldoet is inbegrepen in de deler van de OPEX-KPI; de teller werd niet aangepast aangezien de OPEX wordt geïdentificeerd als volledig verband houdend met in aanmerking komende activiteiten.

De OPEX-KPI vertegenwoordigt in 2022 een bedrag van **134,31 miljoen €**.

F. INTERPRETATIE EN BEOORDELING VAN DE TECHNISCHE SCREENINGCRITERIA (TSC)

SUBSTANTIËLE BIJDRAGE AAN DE MITIGATIE VAN KLIMAATVERANDERING

De Taxonomieverordening vereist dat niet-financiële ondernemingen beoordelen of hun zakelijke activiteiten overeenstemmen met ten minste één van de zes milieudoelstellingen. We kozen de doelstelling '*mitigatie van klimaatverandering*' en analyseerden de overeenstemming van onze zakelijke activiteiten met deze doelstelling, in overeenstemming met de drie stappen van het afstemmingsproces (substantiële bijdrage, DNSH, sociale minimumgaranties).

In overeenstemming met de gedelegeerde rapporteringsverordening en Bijlage 1 (Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2178 van 6 juli 2021) voor de doelstelling '*adaptatie aan klimaatverandering*', beoordeelden we enkel de substantiële bijdrage van onze activiteiten aan deze doelstelling.

We hebben de criteria in acht genomen die omschreven staan in hoofdstuk '4.9 Transmissie en distributie van elektriciteit' uit Bijlagen 1 en 2 van de gedelegeerde klimaatverordening. De criteria voor de andere vier milieudoelstellingen zullen naar verwachting in de volgende periode officieel worden goedgekeurd door de instellingen van de EU.

Volgens de criteria omschreven in de gedelegeerde klimaatverordening,

"[bevindt] de transmissie- en distributie-infrastructuur of -uitrusting [...] zich in een elektriciteitssysteem dat voldoet aan ***ten minste*** *één van de volgende criteria:*

a. het systeem is het Europese stelsel van systemen, dat wil zeggen de gekoppelde regelzones van de lidstaten, Noorwegen, Zwitserland en het Verenigd Koninkrijk, alsook de ondergeschikte systemen ervan;

b. meer dan 67 % van de nieuw geactiveerde productiecapaciteit in het systeem bevindt zich onder de productiedrempelwaarde van 100 g CO_2e/kWh, gemeten op basis van de levenscyclus overeenkomstig criteria voor elektriciteitsopwekking, gedurende een voortschrijdende periode van vijf jaar;

c. de gemiddelde netemissiefactor, berekend als de totale jaarlijkse emissies uit aan het systeem gekoppelde elektriciteitsopwekking gedeeld door de totale jaarlijkse netto-elektriciteitsproductie in dat net, ligt onder de drempelwaarde van 100 g CO_2e/kWh, gemeten op basis van de levenscyclus overeenkomstig criteria voor elektriciteitsopwekking, gedurende een voortschrijdende periode van vijf jaar."

We hebben gekozen voor criterium (a), dat rechtstreeks overeenstemt met de transmissieactiviteiten van de groep. Interconnectoren die energietransmissienetten in verschillende landen met elkaar verbinden, dragen bij tot de duurzaamheid van de Europese energiesector door de handel in energie mogelijk te maken en de energie-efficiëntie te verhogen. Interconnectoren doen dit door de kosten om aan de elektriciteitsvraag tegemoet te komen te verlagen en tegelijkertijd de bevoorradingszekerheid te verbeteren en de kostenefficiënte integratie van het toenemende aantal hernieuwbare energiebronnen in het systeem te vergemakkelijken. Een goed geïntegreerde energiemarkt is een fundamentele voorwaarde om de energie- en klimaatdoelstellingen van de EU op een kostenefficiënte manier te behalen.

Elia groep documenteerde op **vrijwillige basis** dat haar elektriciteitstransmissieactiviteiten ook in overeenstemming zijn met criterium (b).

Bovendien specificeren de TSC's voor de transmissie van elektriciteit welke delen van de infrastructuur moeten worden beschouwd als 'niet afgestemd'.

Meer bepaald verwijzen de TSC's naar infrastructuur die bedoeld is om een rechtstreekse verbinding te maken of een bestaande rechtstreekse verbinding uit te breiden tussen een hoogspanningsstation of net en een elektriciteitscentrale die meer broeikasgassen uitstoot dan 100 g CO_2e/kWh (gemeten op basis van de levenscyclus). De omzet, CAPEX en OPEX die verband houden met deze geïdentificeerde verbindingsinstallaties werden als 'niet afgestemd' beoordeeld en tijdens het beoordelingsproces geschrapt uit de tellers van de KPI's.

De volgende TSC's verwijzen naar de installatie van meterinfrastructuur die moet voldoen aan de vereisten voor slimme-metersystemen beschreven in artikel 20 van Verordening (EU) 2019/944. Artikel 20 van Verordening 2019/944 stelt dat wanneer de invoering van slimme-metersystemen positief wordt beoordeeld als uitkomst van een kostenbatenanalyse of systematisch worden ingevoerd na 4 juli 2019, de lidstaten slimme-metersystemen invoeren overeenkomstig de Europese normen en overeenkomstig bepaalde vereisten. De zakelijke activiteiten van Elia groep voor elektriciteitstransmissie in België en Duitsland leven de Europese en nationale regulatoire vereisten na met betrekking tot de uitrol van slimme meters en zijn op dit vlak in overeenstemming met de activiteiten van onze sectorgenoten.

SUBSTANTIËLE BIJDRAGE AAN DE ADAPTATIE AAN KLIMAATVERANDERING

Volgens Bijlage 1 van de gedelegeerde kennisgevingsverordening moeten niet-financiële ondernemingen een uitsplitsing maken van de kapitaal- en operationele uitgaven die zijn toegewezen aan de substantiële bijdrage aan de adaptatie aan klimaatverandering.

Hoewel we de transmissie van elektriciteit en de integratie van hernieuwbare energie in het net beschouwen als economische activiteiten die de energietransitie bevorderen en klimaatverandering bestrijden, nemen we ook maatregelen om de bestendigheid van onze assets tegen klimaatrisico's te vergroten.

Deze maatregelen omvatten in het bijzonder:

- de naleving van bouwnormen verzekeren;
- strenge klimaatparameters definiëren in specificaties voor elektrische uitrusting;
- afstemmen met het Risk Preparedness Plan voor de elektriciteitssector en met preventieve, voorbereidende en crisismaatregelen (plan voor bedrijfscontinuïteit en herstelplan);
- regelmatige crisisoefeningen uitvoeren.

Aspecten voor de *adaptatie aan klimaatverandering* zijn geïntegreerd in bouwprojecten binnen ons net en dit al vanaf de ontwerpfase. De betrouwbaarheid van het net is een van de belangrijkste doelstellingen van een TNB en veel bestaande maatregelen en processen bevorderen elementen voor de *adaptatie aan klimaatverandering*.

Op basis van het bovenstaande was de door Elia groep gevolgde interpretatie en methodologie om de financiële aspecten die verband houden met projecten die bestendigheid tegen klimaatverandering als hoofddrijfveer hebben, mee te nemen in de beoordeling voor een substantiële bijdrage aan klimaatadaptatie. De richtsnoeren van de EU die eind 2022 werden gepubliceerd bekrachtigen deze interpretatie. Zoals vermeld in de ontwerpmededelingen van de Commissie, "*kan het moeilijk zijn om een onderscheid te maken tussen de CAPEX die verband houdt met de adaptatie aan klimaatverandering en de CAPEX die verband houdt met de mitigatie van klimaatverandering wanneer de adaptatieoplossing een integraal deel uitmaakt van het ontwerp voor het nieuwe asset dat zelf afgestemd is op de mitigatie van klimaatverandering. In dat geval kan de CAPEX onder de mitigatie van klimaatverandering ook van toepassing zijn op de CAPEX voor de inherente adaptatieoplossing. […] In dergelijke situaties mag de CAPEX enkel gerapporteerd worden onder de doelstelling voor de mitigatie van klimaatverandering.*"[8]

In 2022 voerden we een benchmarking uit waarbij onze risicobeheerpraktijken vergeleken werden met die van onze sectorgenoten, werd verkend en bijgewerkt wat de fysieke klimaatrisico's zijn die als materieel werden beoordeeld voor hun economische activiteiten, de investeringsplannen om deze aan te pakken en de processen om de gerapporteerde cijfers te identificeren. De conclusie was dat bepaalde TNB's in Europa te maken hebben met een specifieke mix van klimaatrisico's omwille van hun geografische locatie (bv. natuurbranden, ijsafzetting), terwijl het merendeel van de luchtlijnen blootgesteld zijn aan onweer en extreme wind. Om de aanpassing van onze infrastructuur aan fysieke klimaatrisico's verder te bevestigen, analyseren we momenteel lokale klimaatscenario's op lange termijn (RCP 2.6, RCP 4.5, RCP 8.5 en overschrijding) met ondersteuning van het Climate Service Center bij het Helmholtz-Zentrum Hereon.

Daarom hebben we voor 2022 de CAPEX geïdentificeerd die is toegewezen aan projecten die de bestendigheid van ons net tegen onweer en sterke wind verhogen als substantiële bijdrage tot de doelstelling van *adaptatie aan klimaatverandering*. Het aandeel uit de totale op taxonomie afgestemde CAPEX is 5,95%, wat overeenkomt met de transmissie van elektriciteit in België en Duitsland en met een waarde van 94,16 miljoen €. De OPEX voor deze activiteiten is immaterieel.

8 Op het moment van publicatie was er nog geen officiële vertaling van deze ontwerpmededeling

G. DO NO SIGNIFICANT HARM (DNSH)

Voldoen aan de DNSH-criteria betekent dat een activiteit die substantieel bijdraagt aan één van de milieudoelstellingen geen ernstige afbreuk doet ("do no significant harm") aan één van de andere doelstellingen. Zodra onze activiteiten voor elektriciteitstransmissie werden beoordeeld op hun substantiële bijdrage aan de *mitigatie van klimaatverandering* op basis van de overeenkomstige criteria, voerden we extra beoordelingen uit van de vijf andere doelstellingen met het oog op het DNSH-principe. Merk op dat het DNSH-criterium voor de "mitigatie van klimaatverandering" niet van toepassing is, aangezien we de analyse van de substantiële bijdrage voor deze doelstellingen al uitvoerden; bovendien was de doelstelling "duurzaam gebruik en de bescherming van water en mariene hulpbronnen" uit '4.9 Transmissie en distributie van elektriciteit' op het moment van de verslaggeving nog niet gepubliceerd, zodat deze niet werd beoordeeld.

ADAPTATIE AAN KLIMAATVERANDERING

Er werd een grondige en groepsbrede oefening gemaakt om de materiële klimaatrisico's te identificeren en te beoordelen, om de kwetsbaarheid voor de voornaamste geïdentificeerde risico's te bepalen en om de geschiktheid van de huidige portfolio van aanpassingsmaatregelen te beoordelen. Deze oefening liet ons toe om de mogelijk schadelijke invloed van hittegolven, koudegolven, onweer, droogte en natuurbranden te benadrukken. Al deze fenomenen vallen onder de categorie van acute fysieke risico's.

Als dergelijke risico's zich voor zouden doen, kan dit leiden tot minder gunstige bedrijfsomstandigheden voor de assets van de groep of kunnen deze zelfs beschadigd raken. Dergelijke omstandigheden kunnen ertoe leiden dat andere risico's zich voordoen, zoals noodgevallen en verstoring van de bedrijfscontinuïteit. Gezien de kritieke aard van de infrastructuur van de groep en het feit dat de assets verspreid zijn over een groot territorium (voornamelijk de luchtlijnen), worden de assets van de groep beschouwd als zijnde uiterst kwetsbaar voor fysieke klimaatrisico's (zoals onweer en extreme wind), zoals dat ook het geval is voor andere netbeheerders en nutsbedrijven. Niettemin houden we, zoals eerder vermeld, reeds bij het ontwerpen van onze infrastructuur rekening met strenge klimaatomstandigheden. Alle nieuwe lijnen zijn ontworpen om bestand te zijn tegen hoge windbelasting; bij bepaalde projecten die de capaciteit van bestaande lijnen verhogen, worden ook de bestaande masten versterkt, zodat ze voldoen aan de huidige normen. Naarmate de klimaatscenario's steeds beter en verfijnder worden, zullen ze zorgen voor meer inzichten in minder bekende extreme fenomenen. Dit verhoogde bewustzijn kan herzieningen teweegbrengen in de normen die bepalen hoe structureel ontwerp in Europa moet worden uitgevoerd.

TRANSITIE NAAR EEN CIRCULAIRE ECONOMIE

Voor deze doelstelling gebruikt Elia in België afvalhiërarchiecriterium voor het bij onderhouds- en infrastructuurwerken geproduceerde afval en stelde ze een lijst op met richtlijnen voor onderaannemers (algemene technische specificaties) voor verschillende soorten projecten. Bovendien voerde Elia een afvalbeheerbeleid in voor haar administratieve en lokale technische sites (service centers). Dit beleid omvat contracten met erkende bedrijven die gespecialiseerd zijn in de ophaling, het transport en het recycleren van gevaarlijk en ongevaarlijk afval. Indien nodig stelt Elia een onafhankelijke expert aan om een sloopopvolgingsplan op te stellen in overeenstemming met de relevante regelgeving. Elia ontwikkelt momenteel een tool om milieugegevens te beheren die afvalbeheer omvat. Deze tool zal ons toelaten om de afvalstromen in onze stroomopwaartse en stroomafwaartse waardeketen te volgen en hierover te rapporteren. De tool zal ook informatie verschaffen over verwante effecten, risico's en opportuniteiten. De tool zal bijvoorbeeld visueel weergeven waar en hoeveel afval er werd verwijderd, verbruikt of geloosd tijdens de activiteiten en diensten van Elia.

In Duitsland past 50Hertz een afvalbeheerplan toe in al haar gebouwen en projecten en de verwerkingstrajecten voor al haar materialen worden duidelijk gedefinieerd en gecontroleerd. Dit proces is gestandaardiseerd aan de hand van interne richtlijnen en is in overeenstemming met de EU-Taxonomievereisten, aangezien het maximaal hergebruik en afvalsortering verzekert.

PREVENTIE EN BESTRIJDING VAN VERONTREINIGING

De activiteiten van Elia in België zijn afgestemd op de Environmental, Health and Safety Guidelines van de International Finance Cooperation (IFC) met betrekking tot activiteiten op bouwplaatsen voor luchtlijnen. Verder leeft Elia de EU-verordeningen 1999/519/EG en 2013/35/EU na met betrekking tot elektromagnetische velden (0-300 GHz). Ten slotte bevatten minder dan 1% van de transformators van Elia polychloorbifenyl (PCB) en wordt er momenteel een uitfaseringsplan uitgevoerd om ervoor te zorgen dat al haar transformators tegen 2024 PCB-vrij zijn. De bedragen die betrekking hebben op transformators die PCB's bevatten werden niet meegerekend voor de afstemmings-KPI's.

In 2022 werd 50Hertz voor gezondheid en veiligheid opnieuw volgens ISO 45001 gecertificeerd; de ISO-certificeringen omvatten de IFC-richtlijnen. Er zijn geen gekende uitzonderingen voor bestaande assets in het net die een hogere emissie hebben dan de bovengrens van 300 GHz. De assets van 50Hertz bevatten geen PCB's.

BESCHERMING EN HERSTEL VAN DE BIODIVERSITEIT EN ECOSYSTEMEN

Elia publiceert in België milieueffectbeoordelingen (MEB's) of doorlichtingen afhankelijk van specifieke projectkenmerken, een passende beoordeling (PB) indien van toepassing in overeenstemming met Richtlijn 2011/92/EU en voert milieubeoordelingen uit in overeenstemming met Richtlijn 2009/147/EC (Vogels) en 92/43/EC (Habitats). Elia gaat verder dan enkel de naleving van de verbonden verplichtingen: ze gaat in dialoog met lokale gemeenschappen, niet-gouvernementele organisaties en verschillende overheidsinstanties om te definiëren hoe elk project moet worden uitgevoerd op de meest efficiënte en respectvolle manier op het gebied van lokale effecten en impact op de natuur. In de toekomst zal de status van beperkende en compensatiemaatregelen opgevolgd worden door het personeel van Elia op basis van een Community Relations Passport (CR Pass). In 2022 werd er een pilootproject gelanceerd voor de toepassing hiervan.

In Duitsland ontwikkelde 50Hertz een tool om de uitvoering van beperkende en compensatiemaatregelen te controleren in overeenstemming met de bovenvermelde EU-richtlijnen. 50Hertz kan vol vertrouwen zeggen dat het volledig in overeenstemming is met de vereisten van de EU-Taxonomie.

H. VOLDOEN AAN DE VEREISTEN VAN DE SOCIALE MINIMUMGARANTIES

In overeenstemming met de Taxonomieverordening moet een proces worden opgezet om de naleving van de volgende richtlijnen en internationale wetgeving te verzekeren voordat een zakelijke activiteit als 'afgestemd' kan worden beschouwd:

- de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen;
- de richtsnoeren van de VN inzake bedrijven en mensenrechten (Guiding Principles on Business and Human Rights);
- de basisverdragen zoals geïdentificeerd in de Verklaring van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) inzake de Fundamentele Principes en Rechten op het Werk;
- het Internationaal Handvest voor de Mensenrechten (International Bill of Human Rights).

De sociale minimumgaranteis omschrijven sociale en governancecriteria zodat entiteiten die milieubevorderende activiteiten uitvoeren, geen ernstige afbreuk doen aan de andere doelstellingen. Bijgevolg werden bijkomende milieucriteria en criteria die innovatie, onderzoek, ontwikkeling of wetenschap en technologie bevorderen en die voortvloeien uit de internationale richtlijnen niet als relevant beschouwd in de context van de beoordeling van de naleving van de sociale minimumgaranties door Elia groep.

Deze interpretatie werd bekrachtigd door het Draft Report dat door het Platform on Sustainable Finance werd gepubliceerd. In deze context blijven de volgende substantiële thema's materieel voor de analyse:

- mensenrechten (inclusief arbeids- en consumentenrechten);
- omkoping, aanbieden van smeergeld en afpersing;
- belastingen;
- eerlijke concurrentie.

Elia groep voldoet aan internationale richtlijnen die verder gaan dan de collectieve overeenkomsten en bedrijfsakkoorden, zoals de fundamentele arbeidsnormen van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO: C87, C98 en C135) en rechten van werknemers volgens het UN Global Compact. Elia groep is ook onderworpen aan de regels van goed bestuur die van toepassing zijn op beursgenoteerde ondernemingen, inclusief de Belgische Corporate Governance Code.

De Ethische Code en het Mensenrechtenbeleid van de groep zijn **online** beschikbaar.

Bovendien moeten alle leveranciers die nieuwe raamovereenkomsten sluiten, een EcoVadis-score hebben die beoordeelt hoe goed een onderneming de principes van duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen hebben geïntegreerd in hun zakelijke activiteiten. Het aankoopbeleid van 50Hertz is eveneens gebaseerd op de basisprincipes van het UN Global Compact met betrekking tot mensenrechten, arbeidsvoorwaarden en anticorruptie. De meeste van de leveranciers van Elia groep bevinden zich in de EU, wat leidt tot een lager risico op inbreuken tegen mensen- en arbeidsrechten.

Andere maatregelen die mensenrechten aanpakken zijn:

- vragen aan leveranciers om zich te verbinden tot een gemeenschappelijke en bindende gedragscode voor ze met hun taak beginnen;
- waar nodig risicobeoordelingen uitvoeren voor leveranciers;
- een praktische klachtenprocedure invoeren voor omkoping en corruptie, dat in de toekomst zal worden uitgebreid met andere mensenrechtenkwesties.

Verder werd er in 2022 een transversale werkgroep opgericht om de evolutie van de Duitse wet op de toeleveringsketen te volgen en verder te zoeken naar overeenstemming tussen de sociale minimumgaranties en de toekomstige Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD).

Elia groep bevestigde ook dat ze praktijken voor goed bestuur toepast, meer bepaald met betrekking tot:

- gedegen managementstructuren, zoals beschreven op de pagina 'Corporate Bodies' op **haar website**;
- relatie met de medewerkers: Elia groep zet zich in voor vrijheid van vereniging, collectieve arbeidsovereenkomsten en de bescherming van werknemersvertegenwoordigers - bijzondere nadruk wordt gelegd op vertrouwen en voortdurende samenwerking met alle vakbonden.
- verloning van het personeel: Elia groep geeft op transparante manier de salarissen van het managementteam vrij in haar remuneratieverslag, inclusief de vaste en variabele totale vergoeding, alsook hun bedrijfspensioenen en andere voordelen voor het management.
- naleving van de belastingwetgeving en transparantie inzake belastingen zoals omschreven in de **belastingrichtlijnen** van de onderneming, met bijzondere nadruk op een risicomijdende belastingstrategie, die altijd wordt afgestemd op onze algemene bedrijfsvoering.

I. UITSPLITSING VAN DE KPI'S VAN ELIA GROEP VOOR ONTVANKELIJKHEID VOOR EN OVEREENSTEMMING MET DE EU-TAXONOMIE IN 2022

De laatste stap die werd genomen als deel van de taxonomieanalyse was de berekening van de KPI's: Omzet, CAPEX en OPEX die in aanmerking komen voor en zijn afgestemd op de taxonomie.

Een top-down benadering werd toegepast bij de berekening van de KPI's. Met andere woorden, omzet, CAPEX en OPEX die niet in aanmerking komen en niet zijn afgestemd werden niet meegerekend in de totaalcijfers die in de financiële staten werden vrijgegeven.

De afstemming van Elia groep op de DNSH-criteria en haar naleving van de sociale minimumgaranties leiden tot de conclusie dat de KPI's vooral beïnvloed worden door:

- de niet-ontvankelijkheid van de consultancy-activiteiten van de groep en andere activiteiten die geen betrekking hebben op de transmissie van elektriciteit.
- de niet-overeenstemming van de ontvankelijke elektriciteitstransmissieactiviteiten is in het bijzonder te wijten aan de bestaande rechtstreeks verbindingen met elektriciteitscentrales die niet voldoen aan de TSC's;
- PCB-houdende assets van onze elektriciteitstransmissieactiviteiten in België.

Een gedetailleerde uitsplitsing van de KPI's is beschikbaar in de volgende **Excel-tabel**.

7 EXTERNE VERIFICATIE

EY Bedrijfsrevisoren
EY Réviseurs d'Entreprises
De Kleetlaan 2
B - 1831 Diegem

Tel: +32 (0) 2 774 91 11
ey.com

Beoordelingsverslag van de onafhankelijke auditor

Toepassingsgebied

Wij werden door Elia Group NV (de "Vennootschap") aangesteld om een assurance opdracht met beperkte mate van zekerheid uit te voeren, hierna "de Opdracht", met betrekking tot een selectie van duurzaamheidsindicatoren van de Vennootschap zoals opgenomen in Bijlage 1 (het "Voorwerp") opgenomen in het duurzaamheidsverslag 2022 (het "Rapport") voor de periode van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022.

Met uitzondering van wat werd beschreven in bovenstaande paragraaf, die de scope van onze opdracht samenvat, hebben we geen assurance werkzaamheden uitgevoerd tot enige andere duurzaamheidsinformatie die in het Rapport is opgenomen, en bijgevolg drukken we geen conclusie uit over deze informatie.

Toegepaste criteria van Elia Group

Voor het opstellen van de duurzaamheidsindicatoren zoals opgesomd in Bijlage 1 en opgenomen in het Rapport, heeft Elia Group NV de rapporteringscriteria van het Global Reporting Initiative ("GRI") en het Greenhouse Gas Protocol toegepast, alsook eigen rapporteringscriteria zoals omschreven in het Rapport (de "Criteria").

Verantwoordelijkheden van Elia Group

Het management van Elia Group is verantwoordelijk voor het selecteren van de Criteria alsook voor het opstellen van het Voorwerp in overeenstemming met deze Criteria, in alle materiële opzichten. Deze verantwoordelijkheid omvat het opzetten en onderhouden van een afdoende interne controle, alsook de betrouwbaarheid van de onderliggende informatie en het gebruik van assumpties en schattingen die relevant zijn voor de opmaak van het Voorwerp, zodat dit vrij is van materiële afwijkingen, als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheden van EY

Onze verantwoordelijkheid bestaat erin een conclusie te formuleren over het Voorwerp op basis van de verkregen onderbouwende informatie.

Wij hebben ons beperkt nazicht uitgevoerd in overeenstemming de International Standard on Assurance Engagements 3000 (Herzien) "Assurance Engagements other than Audits or Reviews of Historical Financial Information" (ISAE 3000), uitgegeven door de International Auditing and Assurance Standards Board. De ISAE 3000 Standaard vereist dat we de Opdracht zodanig plannen en uitvoeren om een beperkte mate van zekerheid te verkrijgen dat het Rapport in alle van materieel belang zijnde opzichten is opgesteld in overeenstemming met de Criteria, en om een conclusie hierover uit te brengen. De aard, timing en omvang van de geselecteerde controleprocedures hangen af van onze evaluatie, inclusief een beoordeling van het risico op een materiële afwijking als gevolg van fraude of fouten.

Wij zijn van oordeel dat de door ons verkregen informatie voldoende en geschikt is als basis voor onze conclusie waarin we een beperkte mate van zekerheid uitdrukken.

Onze onafhankelijkheid en kwaliteitsbeheersing

We hebben de onafhankelijkheidsvoorschriften en andere ethische vereisten van de Code of Ethics for Professional Accountants uitgebracht door de International Ethics Standards Boards for Accountants nageleefd, en beschikken over de vereiste competenties en ervaring om deze assuranceopdracht te kunnen uitvoeren.

EY past ook de International Standard on Quality Control 1, Quality Control for Firms that Perform Audits and Reviews of Financial Statements toe en onderhoudt een uitgebreid systeem van kwaliteitscontrole met inbegrip van gedocumenteerde beleidslijnen en -procedures met betrekking tot ethische vereisten, professionele standaarden en toepasselijke wettelijke en reglementaire vereisten.

Beschrijving van de verrichte werkzaamheden

De werkzaamheden die bij een opdracht met een beperkte mate van zekerheid worden uitgevoerd, zijn verschillend in aard en timing en geringer van omvang dan bij opdrachten voor het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid. Bijgevolg is het niveau van zekerheid dat wordt verkregen bij een opdracht met een beperkte mate van zekerheid aanzienlijk lager dan wanneer een opdracht met een redelijke mate van zekerheid was uitgevoerd.

Onze werkzaamheden werden opgesteld om tot een beperkte mate van zekerheid te komen in onze conclusie, en geven niet alle bewijzen die nodig zouden zijn om een redelijke mate van zekerheid te verstrekken.

Niettegenstaande we de effectiviteit van de interne controles zoals geïmplementeerd door het management hebben overwogen bij de bepaling van de aard en omvang van onze werkzaamheden, bestond onze Opdracht er niet uit om een beoordeling te maken over de interne controleomgeving. Onze werkzaamheden bestonden niet uit het testen van de interne controle, noch uit het testen van de opzet of berekeningen van onderliggende data in de IT-systemen.

Een opdracht met een beperkte mate van zekerheid bestaat uit het inwinnen van inlichtingen, met name bij personen die verantwoordelijk zijn voor de datacollectie en verslaggeving van de duurzaamheidsinformatie, en het uitvoeren van cijferanalyses en andere beoordelingsprocedures.

Onze werkzaamheden bestonden onder andere uit:

- Het verkrijgen van inzicht in de rapporteringsprocessen voor het Voorwerp;
- Het evalueren van de consistente toepassing van de Criteria;
- Het afnemen van interviews met relevante medewerkers op lokaal niveau die verantwoordelijk zijn voor het verzamelen van gegevens, rapportage en berekening van het Voorwerp;
- Het afnemen van interviews met het management en relevante medewerkers op groepsniveau die verantwoordelijk zijn voor het consolideren en uitvoeren van interne controleprocedures betreffende het Voorwerp;
- Het afnemen van interviews met relevante medewerkers verantwoordelijk voor de verslaggeving over het Voorwerp in het Rapport;

- Vaststelling van de aard en de omvang van de werkzaamheden voor elk van de locaties die tot het onderwerp bijdragen;
- Het verkrijgen van interne en externe bewijsstukken die aansluiten met het Voorwerp;
- Valideren van de wiskundige nauwkeurigheid van de berekende KPI's;
- Het uitvoeren van analytisch nazicht van data en trends inzake het Voorwerp op geconsolideerd niveau alsook op het niveau van de locaties;
- Het evalueren van de algehele presentatie van het Voorwerp in het Rapport.

Wij hebben eveneens andere werkzaamheden verricht die wij in de gegeven omstandigheden noodzakelijk achtten.

Conclusie

Op grond van onze beoordeling, is ons niets onder onze aandacht gekomen dat ons laat vermoeden dat het Voorwerp, opgesomd in Bijlage 1, van Elia Group NV opgenomen in het Rapport voor de periode van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022 niet is opgesteld, in alle van materieel belang zijnde opzichten, in overeenstemming met de Criteria.

Diegem, 13 april 2023

EY Bedrijfsrevisoren BV
Vertegenwoordigd door

Paul Eelen*
Partner
*Handelend in naam van een BV

23PE0058

Bijlage 1

Duurzaamheidsindicatoren in het kader van deze Opdracht (het "Voorwerp"):

- Scope 1 Totaal Uitstoot van broeikasgassen (t CO_2 eq) (België en Duitsland)
- Scope 2 Totaal Uitstoot van broeikasgassen (t CO_2 eq) (België en Duitsland)
- Tewerkstelling en diversiteit incl. volgende indicatoren: (België en Duitsland)
  - Totaal aantal medewerkers, en een opsplitsing per gender, leeftijd en voltijds/deeltijds
  - Totaal aantal medewerkers per werknemerscategorie, en een opsplitsing per gender
- SF_6-Lekpercentage (%) (België en Duitsland)
- TRIR - Total Recordable Injury Rate (voor België met en voor Duitsland zonder contractors)

8 REFERENTIES

A. GRI CONTENT INDEX

Statement of use	[Name of organization] has reported in accordance with the GRI Standards for the period [reporting period start and end dates].
GRI 1 used	GRI 1: Foundation 2021
Applicable GRI Sector Standard(s)	G4 - Electric Utilities Specific (EUS)

GRI STANDARD/ OTHER SOURCE	DISCLOSURE	LOCATION	OMISSION		
			REQUIREMENT(S) OMITTED	REASON	EXPLANATION
GENERAL DISCLOSURES					
GRI 2: General Disclosures 2021	2-1 Organizational details	Integrated Annual Report 2022 - The Elia Group at a glance - Legal structure	A gray cell indicates that reasons for omission are not permitted for the disclosure or that a GRI Sector Standard reference number is not available.		
	2-2 Entities included in the organization's sustainability reporting	Introduction - Reporting boundaries			
	2-3 Reporting period, frequency and contact point	Introduction			
	2-4 Restatements of information	*Restatements are located in the sections where such restatement is necessary*			
	2-5 External assurance	Appendix External assurance			
	2-6 Activities, value chain and other business relationships	Integrated Annual Report 2022 - The Elia Group at a glance	-	-	-
	2-7 Employees	Topic-specific disclosures - Employment Integrated Annual Report 2022 - The Elia Group at a glance - Headcount and grid	-	-	-
	2-8 Workers who are not employees	Topic-specific disclosures - Employement	-	-	-
	2-9 Governance structure and composition	Integrated Annual Report 2022 - Corporate Governance Statement	-	-	-
	2-10 Nomination and selection of the highest governance body	Integrated Annual Report 2022 - Corporate Governance Statement	-	-	-
	2-11 Chair of the highest governance body	Integrated Annual Report 2022 - Corporate Governance Statement	-	-	-
	2-12 Role of the highest governance body in overseeing the management of impacts	Integrated Annual Report 2022 - Features of the Group's internal control and risk management systems	-	-	-
	2-13 Delegation of responsibility for managing impacts	General disclosures - Sustainability Governance	-	-	-
	2-14 Role of the highest governance body in sustainability reporting	General disclosures - Sustainability Governance	-	-	-
	2-15 Conflicts of interest	General disclosures - Policies and practices Integrated Annual Report 2022 - Internal control system	-	-	-

GRI STANDARD/ OTHER SOURCE	DISCLOSURE	LOCATION	OMISSION		
			REQUIREMENT(S) OMITTED	REASON	EXPLANATION
GRI 2: General Disclosures 2021	2-16 Communication of critical concerns	Integrated Annual Report 2022 - Risk and opportunities management system Integrated Annual Report 2022 - Internal control system	-	-	-
	2-17 Collective knowledge of the highest governance body	Sustainability Governance Integrated Annual Report 2022 - Corporate Governance Statement"	-	-	-
	2-18 Evaluation of the performance of the highest governance body	Integrated Annual Report 2022 - Remuneration of Board of Directors and Executive Mangement Board	-	-	-
	2-19 Remuneration policies	Integrated Annual Report 2022 - Remuneration of Board of Directors and Executive Mangement Board	-	-	-
	2-20 Process to determine remuneration	Integrated Annual Report 2022 - Remuneration of Board of Directors and Executive Mangement Board	-	-	-
	2-21 Annual total compensation ratio	Basic information - Policies and practices	-	-	-
	2-22 Statement on sustainable development strategy	Integrated Annual Report 2022 - Interview with Chris Peeters and Bernard Gustin	-	-	-
	2-23 Policy commitments	Basic information - Policies and practices	-	-	-
	2-24 Embedding policy commitments	Basic information - Policies and practices	-	-	-
	2-25 Processes to remediate negative impacts	Basic information - Policies and practices Stakeholder engagement Material topic card: Transparent and open communication with stakeholders	-	-	-
	2-26 Mechanisms for seeking advice and raising concerns	Stakeholder engagement Integrated Annual Report 2022 - Internal control system	-	-	-
	2-27 Compliance with laws and regulations	Basic information - Policies and practices	-	-	-
	2-28 Membership associations	Basic information - Memberships	-	-	-
	2-29 Approach to stakeholder engagement	Integrated Annual Report 2022 - Fostering stakeholder interactions Stakeholder engagement Material topic card: Transparent and open communication with stakeholders"	-	-	-
	2-30 Collective bargaining agreements	Basic information - Policies and practices	-	-	-

GRI STANDARD/ OTHER SOURCE	DISCLOSURE	LOCATION	OMISSION		
			REQUIREMENT(S) OMITTED	REASON	EXPLANATION
MATERIAL TOPICS					
GRI 3: Material Topics 2021	3-1 Process to determine material topics	Process to determine material topics	A gray cell indicates that reasons for omission are not permitted for the disclosure or that a GRI Sector Standard reference number is not available.		
	3-2 List of material topics	List of material topics			
Economic performance					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	Management of material topics Integrated Annual Report 2022 - Fostering stakeholder interactions	-	-	-
GRI 201: Economic Performance 2016	201-1 Direct economic value generated and distributed	Financial statements	-	-	-
	201-2 Financial implications and other risks and opportunities due to climate change	Integrated Annual Report 2022 - Climate-related disclosures (TCFD)	-	-	-
	201-3 Defined benefit plan obligations and other retirement plans	Integrated Annual Report 2022 - Corporate Governance Statement	-	-	-
	201-4 Financial assistance received from government	Financial statements 2022	-	-	-
Market presence					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics			Not applicable	Elia Group is working in a regulated field and together with local unions.
GRI 202: Market Presence 2016	202-1 Ratios of standard entry level wage by gender compared to local minimum wage			Not applicable	
	202-2 Proportion of senior management hired from the local community			Not applicable	
Indirect economic impacts					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	Material topics: #01 Security of supply, #02 Safe and reliable infrastructure, #03 Sustainable energy system, #04 Affordable energy	-	-	-
GRI 203: Indirect Economic Impacts 2016	203-1 Infrastructure investments and services supported	Material topics: #01 Security of supply, #02 Safe and reliable infrastructure, #03 Sustainable energy system, #04 Affordable energy	-	-	-
	203-2 Significant indirect economic impacts	Material topics: #01 Security of supply, #02 Safe and reliable infrastructure, #03 Sustainable energy system, #04 Affordable energy	-	-	-
Procurement practices					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	Basic information - Policies and practices Material topic: #12 Resilient supply chain practices	-	-	-
GRI 204: Procurement Practices 2016	204-1 Proportion of spending on local suppliers	Material topic: #12 Resilient supply chain practices	-	-	-

GRI STANDARD/ OTHER SOURCE	DISCLOSURE	LOCATION	OMISSION		
			REQUIREMENT(S) OMITTED	REASON	EXPLANATION
Anti-corruption					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	Integrated Annual Report 2022 - Internal control and risk management system related to the financial reporting process	-	-	-
GRI 205: Anti-corruption 2016	205-1 Operations assessed for risks related to corruption	Integrated Annual Report 2022 - Internal control and risk management system related to the financial reporting process	-	-	-
	205-2 Communication and training about anti-corruption policies and procedures	Integrated Annual Report 2022 - Internal control and risk management system related to the financial reporting process	-	-	-
	205-3 Confirmed incidents of corruption and actions taken	Integrated Annual Report 2022 - Internal control and risk management system related to the financial reporting process	-	-	-
Anti-competitive behavior					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics			Not applicable	Elia Group companies are so-called natural monopolies. Due to regulation, a discrimination free entry for all market participants is mandatory.
GRI 206: Anti-competitive Behavior 2016	206-1 Legal actions for anti-competitive behavior, anti-trust, and monopoly practices			Not applicable	
Tax					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	Topic-specific disclosures - Tax	-	-	-
GRI 207: Tax 2019	207-1 Approach to tax	Topic-specific disclosures - Tax	-	-	-
	207-2 Tax governance, control, and risk management	Topic-specific disclosures - Tax	-	-	-
	207-3 Stakeholder engagement and management of concerns related to tax	Topic-specific disclosures - Tax	-	-	-
	207-4 Country-by-country reporting	Topic-specific disclosures - Tax	-	-	-
Materials					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	Material topic card: #14 Minimising waste and promoting circularity	-	-	-
GRI 301: Materials 2016	301-1 Materials used by weight or volume			Information unavailable/ incomplete	Topics around circularity are part of ActNow but not in place for 2022 yet. They are under development.
	301-2 Recycled input materials used			Information unavailable/ incomplete	
	301-3 Reclaimed products and their packaging materials			Not applicable	

GRI STANDARD/ OTHER SOURCE	DISCLOSURE	LOCATION	OMISSION		
			REQUIREMENT(S) OMITTED	REASON	EXPLANATION
Energy					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	Material topic card: #3 Sustainable energy system Integrated Annual Report 2022 - Climate-related disclosures (TCFD)	-	-	-
GRI 302: Energy 2016	302-1 Energy consumption within the organization	Topic-specific disclosures - Energy and emissions	-	-	-
	302-2 Energy consumption outside of the organization	Topic-specific disclosures - Energy and emissions	-	-	-
	302-3 Energy intensity			Information unavailable/ incomplete	Elia Group is currently working on a group wide definition and aligned processes.
	302-4 Reduction of energy consumption	Material topic card: #3 Sustainable energy system Integrated Annual Report 2022 - Climate-related disclosures (TCFD)	-	-	-
	302-5 Reductions in energy requirements of products and services	Material topic card: #3 Sustainable energy system Integrated Annual Report 2022 - Climate-related disclosures (TCFD)	-	-	-
Water and effluents					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics			Not applicable	Activities of Elia Group companies are not related to withdrawal, discharge or consumption of water.
GRI 303: Water and Effluents 2018	303-1 Interactions with water as a shared resource			Not applicable	
	303-2 Management of water discharge-related impacts			Not applicable	
	303-3 Water withdrawal			Not applicable	
	303-4 Water discharge			Not applicable	
	303-5 Water consumption			Not applicable	
Biodiversity					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	Material topic card: #7 Preserving our ecosystems	-	-	-
GRI 304: Biodiversity 2016	304-1 Operational sites owned, leased, managed in, or adjacent to, protected areas and areas of high biodiversity value outside protected areas	Topic-specific disclosures - Biodiversity	-	-	-
	304-2 Significant impacts of activities, products and services on biodiversity	Material topic card: #7 Preserving our ecosystems	-	-	-
	304-3 Habitats protected or restored	Topic-specific disclosures - Biodiversity	-	-	-
	304-4 IUCN Red List species and national conservation list species with habitats in areas affected by operations			Information unavailable/ incomplete	Elia Group companies do not disclose because in the actual (local law based) processes it is not mandatory.

GRI STANDARD/ OTHER SOURCE	DISCLOSURE	LOCATION	OMISSION		
			REQUIREMENT(S) OMITTED	REASON	EXPLANATION
Emissions					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	"Material topic card: #6 Decarbonisation Integrated Annual Report 2022 - Climate-related disclosures (TCFD)"	-	-	-
GRI 305: Emissions 2016	305-1 Direct (Scope 1) GHG emissions	Topic-specific disclosures - Energy and emissions	-	-	-
	305-2 Energy indirect (Scope 2) GHG emissions	Topic-specific disclosures - Energy and emissions	-	-	-
	305-3 Other indirect (Scope 3) GHG emissions	Topic-specific disclosures - Energy and emissions	-	-	-
	305-4 GHG emissions intensity	Topic-specific disclosures - Energy and emissions	-	-	-
	305-5 Reduction of GHG emissions	Topic-specific disclosures - Energy and emissions	-	-	-
	305-6 Emissions of ozone-depleting substances (ODS)			Not applicable	Business activities of Elia Group companies do not use ODS.
	305-7 Nitrogen oxides (NOx), sulfur oxides (SOx), and other significant air emissions			Not applicable	Emissions of NOx and SOx are only related to Elia Group companies fleet and will not be measured because of the goal of a emission free fleet by 2030.
Waste					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	Material topic card: #14 Minimising waste and promoting circularity	-	-	-
GRI 306: Waste 2020	306-1 Waste generation and significant waste-related impacts	Topic-specific disclosures - Waste	-	-	-
	306-2 Management of significant waste-related impacts	Topic-specific disclosures - Waste	-	-	-
	306-3 Waste generated	Topic-specific disclosures - Waste	-	-	-
	306-4 Waste diverted from disposal	Topic-specific disclosures - Waste	-	-	-
	306-5 Waste directed to disposal	Topic-specific disclosures - Waste	-	-	-
Supplier environmental assessment					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	Material topic card: #15 Sustainable supply chain practices	-	-	-
GRI 308: Supplier Environmental Assessment 2016	308-1 New suppliers that were screened using environmental criteria	Material topic card: #15 Sustainable supply chain practices	-	-	-
	308-2 Negative environmental impacts in the supply chain and actions taken			Information unavailable/ incomplete	Process started with Ecovadis

GRI STANDARD/ OTHER SOURCE	DISCLOSURE	LOCATION	OMISSION		
			REQUIREMENT(S) OMITTED	REASON	EXPLANATION
Employment					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	Material topic card: #9 Talent acquisition and development, #16 Diverse and inclusive workforce	-	-	-
GRI 401: Employment 2016	401-1 New employee hires and employee turnover	Topic-specific disclosures - Employment	-	-	-
	401-2 Benefits provided to full-time employees that are not provided to temporary or part-time employees			Not applicable	Full-time as well as part-time employees get the same benefits.
	401-3 Parental leave	Topic-specific disclosures - Employment	-	-	-
Labor/management relations					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	Basic information - Policies and practices	-	-	-
GRI 402: Labor/ Management Relations 2016	402-1 Minimum notice periods regarding operational changes	Basic information - Policies and practices	-	-	-
Occupational health and safety					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	Material topic card: #8 Employee health, safety and wellbeing	-	-	-
GRI 403: Occupational Health and Safety 2018	403-1 Occupational health and safety management system	Material topic card: #8 Employee health, safety and wellbeing	-	-	-
	403-2 Hazard identification, risk assessment, and incident investigation	Material topic card: #8 Employee health, safety and wellbeing	-	-	-
	403-3 Occupational health services	Material topic card: #8 Employee health, safety and wellbeing	-	-	-
	403-4 Worker participation, consultation, and communication on occupational health and safety	Material topic card: #8 Employee health, safety and wellbeing	-	-	-
	403-5 Worker training on occupational health and safety	Material topic card: #8 Employee health, safety and wellbeing	-	-	-
	403-6 Promotion of worker health	Material topic card: #8 Employee health, safety and wellbeing	-	-	-
	403-7 Prevention and mitigation of occupational health and safety impacts directly linked by business relationships	Material topic card: #8 Employee health, safety and wellbeing	-	-	-
	403-8 Workers covered by an occupational health and safety management system	Material topic card: #8 Employee health, safety and wellbeing	-	-	-
	403-9 Work-related injuries	Topic-specific disclosures - Occupational health and safety	-	-	-
	403-10 Work-related ill health	Topic-specific disclosures - Occupational health and safety	-	-	-

GRI STANDARD/ OTHER SOURCE	DISCLOSURE	LOCATION	OMISSION		
			REQUIREMENT(S) OMITTED	REASON	EXPLANATION
Training and education					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	Material topic card: #9 Talent acquisition and development	-	-	-
GRI 404: Training and Education 2016	404-1 Average hours of training per year per employee	Topic-specific disclosures - Training and education	-	-	-
	404-2 Programs for upgrading employee skills and transition assistance programs	Material topic card: #9 Talent acquisition and development	-	-	-
	404-3 Percentage of employees receiving regular performance and career development reviews	Material topic card: #9 Talent acquisition and development	-	-	-
Diversity and equal opportunity					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	Material topic card: #16 Diverse and inclusive workforce	-	-	-
GRI 405: Diversity and Equal Opportunity 2016	405-1 Diversity of governance bodies and employees	Topic-specific disclosures - Employment Integrated Annual Report 2022 - Corporate Governance Statement	-	-	-
	405-2 Ratio of basic salary and remuneration of women to men			Not applicable	Elia Group companies are legally obliged to report that gender pay gap is avoided.
Non-discrimination					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	Stakeholder engagement Material topic card: #16 Diverse and inclusive workforce	-	-	-
GRI 406: Non-discrimination 2016	406-1 Incidents of discrimination and corrective actions taken	Stakeholder engagement	-	-	-
Freedom of association and collective bargaining					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	Basic information - Policies and practices	-	-	-
GRI 407: Freedom of Association and Collective Bargaining 2016	407-1 Operations and suppliers in which the right to freedom of association and collective bargaining may be at risk	Basic information - Policies and practices	-	-	-
Child labor					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics			Not applicable	Elia Group companies do not have a significant risk of child labour in its direct value chain as well as in tier 3.
GRI 408: Child Labor 2016	408-1 Operations and suppliers at significant risk for incidents of child labor			Not applicable	

GRI STANDARD/ OTHER SOURCE	DISCLOSURE	LOCATION	OMISSION		
			REQUIREMENT(S) OMITTED	REASON	EXPLANATION
Forced or compulsory labor					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics			Not applicable	Elia Group companies do not have significant risk of compulsory or forced labour.
GRI 409: Forced or Compulsory Labor 2016	409-1 Operations and suppliers at significant risk for incidents of forced or compulsory labor			Not applicable	
Security practices					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics			Not applicable	Security personnel is only to monitor the integrity of security measures at substations and has no contact with external people.
GRI 410: Security Practices 2016	410-1 Security personnel trained in human rights policies or procedures			Not applicable	
Rights of indigenous peoples					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics			Not applicable	Elia Group companies activities do not violate rights of indigenous people.
GRI 411: Rights of Indigenous Peoples 2016	411-1 Incidents of violations involving rights of indigenous peoples			Not applicable	
Local communities					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	Material topic #11 Community development and engagement Integrated Annual Report 2022 - Fostering stakeholder interactions	-	-	-
GRI 413: Local Communities 2016	413-1 Operations with local community engagement, impact assessments, and development programs	Material topic #11 Community development and engagement Integrated Annual Report 2022 - Fostering stakeholder interactions	-	-	-
	413-2 Operations with significant actual and potential negative impacts on local communities	Material topic #7 Preserving our ecosystems	-	-	-
Supplier social assessment					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	Material topic #15 Sustainable supply chain practices	-	-	-
GRI 414: Supplier Social Assessment 2016	414-1 New suppliers that were screened using social criteria	Material topic #15 Sustainable supply chain practices	-	-	-
	414-2 Negative social impacts in the supply chain and actions taken			Information unavailable/ incomplete	Process started with Ecovadis

GRI STANDARD/ OTHER SOURCE	DISCLOSURE	LOCATION	OMISSION		
			REQUIREMENT(S) OMITTED	REASON	EXPLANATION
Public policy					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	Basic information - Policies and practices	-	-	-
GRI 415: Public Policy 2016	415-1 Political contributions			Not applicable	Elia Group companies are not giving any contributions to any political party.
Customer health and safety					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics			Not applicable	Elia doesn't have end consumers, our products are part of the basic services/supply.
GRI 416: Customer Health and Safety 2016	416-1 Assessment of the health and safety impacts of product and service categories			Not applicable	
	416-2 Incidents of non-compliance concerning the health and safety impacts of products and services			Not applicable	
Marketing and labeling					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics			Not applicable	Elia Group companies do not have any products. Our services are not for end consumers and we do not do any marketing.
GRI 417: Marketing and Labeling 2016	417-1 Requirements for product and service information and labeling			Not applicable	
	417-2 Incidents of non-compliance concerning product and service information and labeling			Not applicable	
	417-3 Incidents of non-compliance concerning marketing communications			Not applicable	
Customer privacy					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	Integrated Annual Report 2022 - Internal control system Material topic #5 Security of information and IT systems	-	-	-
GRI 418: Customer Privacy 2016	418-1 Substantiated complaints concerning breaches of customer privacy and losses of customer data	Integrated Annual Report 2022 - Internal control system Material topic #5 Security of information and IT systems	-	-	-

TOPICS IN THE APPLICABLE GRI SECTOR STANDARDS		
TOPIC		
G4 - Electric Utilities Specific (EUS)	**Disclosure**	**Location**
Lines and losses and quality of service	EU4 Length of above and underground transmission and distribution line by regulatory regime	Sector-specific disclosures - Grid
	EU12 Transmission and distribution losses as a percentage of total energy	Sector-specific disclosures - Grid
Demand management approach our control areas	Management approach to ensure short and long-term electricity availability and reliability	Sector-specific disclosures - Security and emergency management
	Demand-side management programmes including residential, commercial, institutional and industrial programmes	Sector-specific disclosures - Security and emergency management
	Disaster/ Emergency Planning and Response	Sector-specific disclosures - Security and emergency management
Biodiversity	EN12 Description of significant impacts of activites, products, and services on biodiversity in protected areas and areas of high biodiversity value outside protected area	Material Topic #8 Preserving our ecosystems Topic-specific disclosures - Biodiversity
Emissions	EN15 Direct Greenhouse gas (GHG) emissions (Scope 1)	Topic-specific disclosures - Energy and emissions
	EN16 Indirect Greenhouse gas (GHG) emissions (Scope 2)	Topic-specific disclosures - Energy and emissions
Health and safety & Human resources	LA1 Total number and rates of new employee hires and employee turnover by age group, gender and region	Topic-specific disclosures - Employment
	LA6 Type of injury and rates of injury, occupational diseases, lost days and absenteeism, and total number of work related fatalaties, by region and gender	Topic-specific disclosures - Occupational health and safety
	EU15 Percentage of employees eligible to retire in the next 5 and 10 years broken down by job category and by region	Topic-specific disclosures - Employment

RAPPORTERINGSPARAMETERS

Maatschappelijke zetels

De maatschappelijke zetel van Elia Transmission Belgium en Elia Asset is gevestigd
Keizerslaan 20
1000 Brussel, België

De maatschappelijke zetel van 50Hertz GmbH is gevestigd Heidestraße 2
D-10557 Berlin, Duitsland

De maatschappelijke zetel van Eurogrid International is gevestigd
Joseph Stevensstraat, 7
1000 Brussel, België

De maatschappelijke zetel van Elia Grid International is gevestigd
Joseph Stevensstraat, 7
1000 Brussel, België

De maatschappelijke zetel van WindGrid is gevestigd
Keizerslaan 20
1000 Brussel, België

De maatschappelijke zetel van re.alto is gevestigdt
Keizerslaan 20
1000 Brussel, België

Verslaggevingsperiode

Dit verslag behelst de periode van 1/1/2022 tot 31/12/2022.

Contact

Group Communications and Reputation
Marleen Vanhecke
T + 32 486 49 01 09
Keizerslaan 20
1000 Brussel
info@elia.be

Hoofdzetels Elia Group

Keizerslaan, 20, B-1000 Brussel
T +32 2 546 70 11
F +32 2 546 70 10
info@elia.be

Heidestraße 2
10557 Berlin
T +49 30 5150 0
F +49 30 5150 2199
info@50hertz.com

Concept en eindredactie

Risk Management
Communication & Reputation
Strategy
Sustainability
Investor relations
Finance

Grafische vormgeving

www.chriscom.be

Verantwoordelijke uitgever

Chris Peeters

Ce document est également disponible en français.
This document is also available in English.

We willen iedereen bedanken die meegewerkt heeft aan de samenstelling van dit jaarverslag.

elia group

READY TO SWITCH

FAST-FORWARDING THE GREEN TRANSITION

FINANCIEEL VERSLAG **2022**

INHOUDSTAFEL

INHOUDSTAFEL 1
GECONSOLIDEERDE JAARREKENING 3
Geconsolideerde winst- en verliesrekening 3
Geconsolideerde winst- en verliesrekening en andere niet-gerealiseerde resultaten 4
Geconsolideerde financiële positie 5
Geconsolideerd overzicht van mutaties in het eigen vermogen 6
Geconsolideerd kasstroomoverzicht 7
TOELICHTINGEN BIJ DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING 8
1. Verslaggevende entiteit 8
2. Basis voor presentatie 8
2.1 Verklaring van naleving 8
2.2 Functionele en presentatievaluta 9
2.3 Waarderingsgrondslag 9
2.4 Continuïteit 9
2.5 Gebruik van ramingen en beoordelingen 10
2.6 Goedkeuring door de Raad van Bestuur 11
3. Belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving 12
3.1 Consolidatiegrondslag 12
3.2 Omrekeningsverschillen 13
3.3 Overzicht van de financiële positie 13
3.3.1 Materiële activa 13
3.3.2 Immateriële vaste activa 14
3.3.3 Goodwill 14
3.3.4 Handels- en overige vorderingen 14
3.3.5 Voorraden 15
3.3.6 Geldmiddelen en kasequivalenten 15
3.3.7 Bijzondere waardevermindering van niet-financiële activa 15
3.3.8 Financiële activa 16
3.3.9 Afgeleide financiële instrumenten en hedge accounting 16
3.3.10 Eigen vermogen 17
3.3.11 Financiële verplichtingen 18
3.3.12 Personeelsbeloningen 18
3.3.13 Voorzieningen 19
3.3.14 Handels- en overige schulden 19
3.3.15 Overige langlopende verplichtingen 19
3.3.16 Leaseovereenkomsten 20
3.3.17 Gereguleerde overlopende rekeningen 20
3.4 Posten in de resultatenrekening 21
3.4.1 Inkomsten 21
3.4.2 Uitgaven 24
3.5 Overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten en mutatieoverzicht van het eigen vermogen 25
4. Rapportering per segment 26
4.1 Basis voor segmentrapportering 26
4.2 Elia Transmission (België) 27
4.3 50Hertz Transmission (Duitsland) 29
4.4 Niet-gereguleerde activiteiten en Nemo Link 31
4.5 Aansluiting van de informatie over te rapporteren segmenten met IFRS-bedragen 32
4.6 Adjusted elementen – reconciliatietabel 32
5. Elementen van de geconsolideerde winst- en verliesrekening en niet-gerealiseerde resultaten 33
5.1. Bedrijfsopbrengsten, netto inkomsten (kosten) van het afrekeningsmechanisme en overige bedrijfsopbrengsten 33
5.2. Bedrijfskosten 33
5.3. Nettofinancieringskosten 35
5.4. Winstbelastingen 36
5.5. Winst per aandeel (WPA) 37
5.6. Niet-gerealiseerde resultaten 37
6. Elementen van de geconsolideerde balans 38
6.1. Materiële vaste activa 38
6.2. Immateriële activa 40
6.3. Goodwill 41
6.4. Langlopende handels- en overige vorderingen 44
6.5. Investeringen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode 44
6.5.1. Joint ventures 44
6.5.2. Geassocieerde ondernemingen 45
6.6. Overige financiële vaste activa 47
6.7. Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen 48
6.8. Voorraden 50
6.9. Kortlopende handels- en overige vorderingen, over te dragen kosten en verkregen opbrengsten 51
6.10. Actuele belastingvorderingen en -verplichtingen 52
6.11. Geldmiddelen en kasequivalenten 52
6.12. Eigen vermogen 52

6.12.1. Eigen vermogen toe te rekenen aan de eigenaars van de vennootschap 52
6.12.2. Hybride effecten 54
6.13. Rentedragende leningen en financieringsverplichtingen 54
6.14. Personeelsbeloningen 57
6.15. Voorzieningen 64
6.16. Overige langlopende verplichtingen 65
6.17. Handelsschulden en overige schulden 65
6.18. Financiële instrumenten – reële waarden 66
6.19. Leasing 68
6.20. Over te dragen opbrengsten en toe te rekenen kosten 70
7. Structuur van de Groep 72
8. Andere toelichtingen 74
8.1. Beheer van financiële risico's en derivaten 74
8.2. Toezeggingen en voorwaardelijke verplichtingen 78
8.3. Verbonden partijen 78
8.4. Gebeurtenissen na balansdatum 79
8.5. Diversen 80
8.6. Diensten verleend door de commissarissen 80
9. REGELGEVEND KADER EN TARIEVEN 81
9.1. Regelgevend kader in België 81
9.1.1. Federale wetgeving 81
9.1.2. Gewestelijke wetgeving 81
9.1.3. Regelgevende instanties 81
9.1.4. Tariefbepaling 81
9.2. Regelgevend kader in Duitsland 84
9.2.1. Toepasselijke wettelijke bepalingen 84
9.2.2. Regelgevende instanties in Duitsland 84
9.2.3. Tarieven in Duitsland 84
9.3. Regelgevend kader voor Nemo Link Interconnector 86
VERSLAG VAN HET COLLEGE VAN COMMISSARISSEN OVER DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING 87
INFORMATIE MET BETREKKING TOT DE MOEDERVENNOOTSCHAP 93
Balans na winstverdeling 93
Resultatenrekening 95
Financiële termen of alternatieve prestatiemaatstaven 96

GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

Geconsolideerde winst- en verliesrekening

(in miljoen €) – Jaar eindigend per 31 december	Toelichting	2022	2021
Opbrengsten	(5.1)	3.616,0	2.551,3
Grond- en hulpstoffen	(5.2)	(69,7)	(83,1)
Overige bedrijfsopbrengsten	(5.1)	259,6	135,1
Netto opbrengsten (kosten) van het afrekeningsmechanisme	(5.1)	237,7	173,3
Diensten en diverse goederen	(5.2)	(2.554,7)	(1.443,6)
Personeelskosten	(5.2)	(372,1)	(334,1)
Afschrijvingen en waardeverminderingen	(5.2)	(513,7)	(467,5)
Wijziging in voorzieningen	(5.2)	1,3	0,7
Overige bedrijfskosten	(5.2)	(44,4)	(41,4)
Resultaat uit bedrijfsactiviteiten		**559,8**	**490,7**
Aandeel in resultaat van investeringen opgenomen volgens vermogensmutatiemethode (na belastingen)	(6.5)	39,5	49,4
Resultaten voor intrest en belastingen (EBIT)		**599,4**	**540,1**
Nettofinancieringskosten	(5.3)	**(43,6)**	**(106,6)**
Financieringsbaten		75,4	3,9
Financieringslasten		(119,0)	(110,5)
Winst vóór winstbelastingen		**555,7**	**433,5**
Winstbelastingen	(5.4)	(147,5)	(105,2)
Winst over de verslagperiode		**408,2**	**328,3**
Winst toe te rekenen aan:			
Eigenaars van aandelen van de moedermaatschappij – eigenaars van gewone aandelen		341,7	276,0
Houders van aandelen van de moedermaatschappij - hybride effecten		19,3	19,3
Minderheidsbelang		47,2	33,1
Winst over de verslagperiode		**408,2**	**328,3**
Winst per aandeel (in €)	(5.5)		
Gewone winst per aandeel		4,80	4,02
Verwaterde winst per aandeel		4,80	4,02

De Toelichtingen (1-9) maken integraal deel uit van deze geconsolideerde jaarrekening.

Afronding – Alle cijfers in dit rapport werden afgerond. De gerapporteerde varianties werden berekend op basis van de brongegevens vóór afronding, waardoor varianties ogenschijnlijk kunnen afwijken.

Geconsolideerde winst- en verliesrekening en andere niet-gerealiseerde resultaten

(in miljoen €) — Jaar eindigend per 31 december	Toelichting	2022	2021
Winst over de verslagperiode		**408,2**	**328,3**
Niet-gerealiseerde resultaten			
Elementen die kunnen overgeboekt worden naar de winst- en verliesrekening:			
Effectief deel van aanpassingen in de reële waarde van kasstroomafdekkingen	(5.6)	(160,1)	356,2
Belastingimpact op deze elementen		50,4	(105,8)
Elementen die nooit naar de winst- en verliesrekening worden overgeboekt:			
Herwaarderingen van verplichtingen voor vergoedingen na uitdiensttreding	(6.14)	16,3	27,4
Effectief deel van aanpassingen in de reële waarde van investeringen	(5.6)	32,8	0,0
Belastingimpact op deze elementen		(4,9)	(7,0)
Niet-gerealiseerde resultaten over het boekjaar, na belastingen		**(65,6)**	**270,8**
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten over het boekjaar		**342,6**	**599,1**
Winst toe te rekenen aan:			
Eigenaars van aandelen van de moedermaatschappij – eigenaars van gewone aandelen		299,0	496,3
Houders van aandelen van de moedermaatschappij - hybride effecten		19,3	19,3
Minderheidsbelang		24,4	83,5
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten over het boekjaar		**342,6**	**599,1**

De Toelichtingen (1-9) maken integraal deel uit van deze geconsolideerde jaarrekening.

Afronding – Alle cijfers in dit rapport werden afgerond. De gerapporteerde varianties werden berekend op basis van de brongegevens vóór afronding, waardoor varianties ogenschijnlijk kunnen afwijken.

Geconsolideerde financiële positie

(in miljoen €) – Per	Toelichting	31 December 2022	31 december 2021
ACTIVA			
VASTE ACTIVA		**14.941,9**	**13.867,5**
Materiële vaste activa	(6.1)	11.844,7	10.859,5
Goodwill	(6.3)	2.411,1	2.411,1
Immateriële vaste activa	(6.2)	210,5	148,6
Investeringen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	(6.5)	261,2	309,6
Overige financiële vaste activa	(6.6)	117,2	136,3
Handels- en overige vorderingen op lange termijn	(6.4)	95,5	0,5
Uitgestelde belastingvorderingen	(6.7)	1,7	1,9
VLOTTENDE ACTIVA		**5.652,4**	**4.276,8**
Voorraden	(6.8)	21,6	21,6
Handels- en overige vorderingen	(6.9)	1.206,2	861,3
Actuele belastingvorderingen	(6.10)	28,6	10,1
Overige financiële vaste activa	(6.6)	219,7	316,2
Geldmiddelen en kasequivalenten	(6.11)	4.151,2	3.049,5
Over te dragen kosten en verkregen opbrengsten	(6.9)	25,1	18,1
Totaal activa		**20.594,3**	**18.144,3**
TOTAAL EIGEN VERMOGEN EN VERPLICHTINGEN			
EIGEN VERMOGEN		**5.756,4**	**4.938,4**
Eigen vermogen toe te rekenen aan de eigenaars van de vennootschap	(6.12)	5.319,6	4.552,0
Eigen vermogen toe te rekenen aan gewone aandelen		4.618,3	3.850,6
Aandelenkapitaal		1.823,1	1.709,2
Uitgiftepremie		738,6	262,9
Reserves		173,0	173,0
Afdekkingsreserves		119,2	197,1
Eigen aandelen		(1,8)	(0,8)
Ingehouden winsten		1.766,2	1.509,2
Eigen vermogen toe te rekenen aan hybride effecten	(6.12)	701,4	701,4
Minderheidsbelang		436,7	386,4
LANGLOPENDE VERPLICHTINGEN		**8.548,0**	**8.471,3**
Leningen en overige langlopende financieringsverplichtingen	(6.13)	7.715,6	7.741,7
Personeelsbeloningen	(6.14)	75,0	104,9
Voorzieningen	(6.15)	146,2	125,6
Uitgestelde belastingverplichtingen	(6.7)	223,7	209,7
Overige verplichtingen	(6.16)	387,6	289,5
KORTLOPENDE VERPLICHTINGEN		**6.289,8**	**4.734,6**
Leningen en overige financieringsverplichtingen	(6.13)	867,2	194,0
Voorzieningen	(6.15)	8,6	7,7
Handelsschulden en overige schulden	(6.17)	4.804,2	3.696,4
Actuele belastingverplichtingen	(6.10)	26,6	26,8
Over te dragen opbrengsten en toe te rekenen kosten	(6.20)	583,3	809,8
Totaal eigen vermogen en verplichtingen		**20.594,3**	**18.144,3**

De Toelichtingen (1-9) maken integraal deel uit van deze geconsolideerde jaarrekening.

Afronding – Alle cijfers in dit rapport werden afgerond. De gerapporteerde varianties werden berekend op basis van de brongegevens vóór afronding, waardoor varianties ogenschijnlijk kunnen afwijken.

Geconsolideerd overzicht van mutaties in het eigen vermogen

(in miljoen €) - Periode eindigend op 31 december	Aandelen-kapitaal	Uitgiftepremie	Afdekkingsreserves	Reserves	Eigen aandelen	Ingehouden winst	**Nettowinst toe te rekenen aan eigenaars van gewone aandelen**	Eigen vermogen toe te rekenen aan hybride effecten	**Eigen vermogen toe te rekenen aan de eigenaars van de vennootschap**	Minderheidsbelang	**Totaal eigen vermogen**
Stand per 1 januari 2021	**1.709,1**	**262,4**	**(3,3)**	**173,0**		**1.330,5**	**3.471,7**	**701,4**	**4.173,1**	**326,9**	**4.500,0**
Winst over de verslagperiode						295,2	295,2		295,2	33,1	328,3
Niet-gerealiseerde resultaten			200,4			20,0	220,3		220,3	50,4	270,8
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten			**200,4**			**315,2**	**515,6**		**515,6**	**83,5**	**599,1**
Transacties met eigenaars, rechtstreeks verwerkt in het eigen vermogen											
Bijdragen van en uitkeringen aan eigenaars											
Uitgifte gewone aandelen	0,2	0,4					0,6		0,6		0,6
Verdeling aan hybride effecten						(19,3)	(19,3)		(19,3)		(19,3)
Verwerving van eigen aandelen					(0,8)		(0,8)		(0,8)		(0,8)
Dividenden aan minderheidsbelangen										(24,0)	(24,0)
Dividenden						(117,5)	(117,5)		(117,5)		(117,5)
Overige						0,3	0,3		0,3		0,3
Totaal bijdragen van en uitkeringen aan eigenaars	**0,2**	**0,4**			**(0,8)**	**(136,5)**	**(136,7)**		**(136,7)**	**(24,0)**	**(160,7)**
Stand per 31 December 2021	**1.709,3**	**262,8**	**197,1**	**173,0**	**(0,8)**	**1.509,2**	**3.850,6**	**701,4**	**4.552,0**	**386,4**	**4.938,4**
Stand per 1 januari 2022	**1.709,3**	**262,8**	**197,1**	**173,0**	**(0,8)**	**1.509,2**	**3.850,6**	**701,4**	**4.552,0**	**386,4**	**4.938,4**
Winst over de verslagperiode						361,0	361,0		361,0	47,2	408,2
Niet-gerealiseerde resultaten			-77,9			35,1	-42,7		-42,7	-22,8	-65,6
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten			**-77,9**			**396,1**	**318,3**		**318,3**	**24,4**	**342,6**
Transacties met eigenaars, rechtstreeks verwerkt in het eigen vermogen											
Bijdragen van en uitkeringen aan eigenaars											
Uitgifte gewone aandelen	119,4	475,7					595,1		595,1		595,1
Kosten mbt uitgifte aandelen	(7,3)						(7,3)		(7,3)		(7,3)
Kosten mbt op aandelen gebaseerde betalingen	1,7						1,7		1,7		1,7
Verdeling aan hybride effecten						(19,3)	(19,3)		(19,3)		(19,3)
Verwerving van eigen aandelen					(1,0)		(1,0)		(1,0)		(1,0)
Dividenden aan minderheidsbelangen										(24,0)	(24,0)
Dividenden						(120,3)	(120,3)		(120,3)		(120,3)
Overige		0,0				0,3	0,4		0,4	50,0	50,4
Totaal bijdragen van en uitkeringen aan eigenaars	**113,8**	**475,7**	**0,0**	**0,0**	**(1,0)**	**(139,2)**	**449,4**	**0,0**	**449,4**	**26,0**	**475,4**
Stand per 31 December 2022	**1.823,1**	**738,6**	**119,2**	**173,0**	**(1,8)**	**1.766,2**	**4.618,3**	**701,4**	**5.319,7**	**436,7**	**5.756,4**

De Toelichtingen (1-9) maken integraal deel uit van deze geconsolideerde jaarrekening.

Afronding – Alle cijfers in dit rapport werden afgerond. De gerapporteerde varianties werden berekend op basis van de brongegevens vóór afronding, waardoor varianties ogenschijnlijk kunnen afwijken.

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

(in miljoen €) – periode eindigend per 31 december	Toelichting	2022	2021
Kasstroom uit bedrijfsactiviteiten			
Winst over de verslagperiode		**408,2**	**328,3**
Aanpassing voor:			
Nettofinancieringskosten	(5.3)	43,6	106,6
Overige niet-kaskosten		3,9	2,1
Winstbelastingen	(5.4)	112,1	94,7
Aandeel in resultaat van investeringen verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode, na		(39,5)	(49,4)
Afschrijvingen materiële en immateriële activa	(5.2)	513,7	467,5
Verlies / opbrengst op verkoop van materiële en immateriële vaste activa		(6,3)	17,5
Bijzondere waardeverminderingen op vlottende activa		0,8	0,8
Mutatie voorzieningen	(6.7)	(10,5)	1,5
Mutatie uitgestelde belastingen		35,4	10,5
Mutatie van waardering naar reële waarde van financiële activa via resultaat		0,0	0,0
Kasstroom uit bedrijfsactiviteiten		**1.061,4**	**980,1**
Mutatie voorraden		(0,3)	17,0
Mutatie handels- en overige vorderingen	(6.9)	(314,7)	639,9
Mutatie overige vlottende activa		(3,7)	(0,7)
Mutatie handelsschulden en overige schulden		1.188,1	2.645,0
Mutatie overige kortlopende verplichtingen		(243,1)	(119,8)
Wijzigingen in werkkapitaal		**626,3**	**3.181,4**
Betaalde rente	(6.13)	(133,1)	(124,9)
Ontvangen rente		5,7	3,7
Betaalde winstbelastingen		(129,2)	(87,0)
Nettokasstroom uit bedrijfsactiviteiten		**1.431,2**	**3.953,3**
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Verwerving van immateriële vaste activa	(6.2)	(115,7)	(59,8)
Verwerving van materiële vaste activa	(6.1)	(1.455,4	(1.160,5
Opbrengst uit de verkoop van materiële vaste activa		27,5	3,5
Opbrengst uit de verkoop van investeringen		0,0	1,6
Opbrengst uit kapitaalvermindering van onderneming opgenomen volgens	(6.5)	53,8	30,5
Ontvangen dividend	(6.5)	35,4	31,8
Leningen en lange-termijn vorderingen		0,0	(0,5)
Nettokasstroom uit investeringsactiviteiten		**(1.454,4**	**(1.153,4**
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Opbrengst uit de uitgiften van aandelenkapitaal	(6.12)	595,1	0,6
Opbrengst uit de uitgiften van aandelenkapitaal - NCI	(6.12)	50,0	
Kosten verbonden aan uitgifte van aandelenkapitaal	(6.12)	(7,3)	0,0
Aankoop van eigen aandelen	(6.12)	(0,9)	(0,7)
Betaald dividend	(6.12)	(120,3)	(117,5)
Betaald hybride dividend	(6.12)	(19,3)	(19,3)
Betalingen aan minderheidsbelangen		(24,0)	(24,0)
Aflossing van opgenomen leningen	(6.13)	(95,8)	(737,7)
Ontvangsten van opgenomen leningen	(6.13)	747,4	558,0
Nettokasstroom uit financieringsactiviteiten		**1.125,0**	**(340,6)**
Netto-toename (afname) van geldmiddelen en kasequivalenten		**1.101,8**	**2.459,3**
Geldmiddelen en kasequivalenten per 1 januari		3.049,5	590,1
Geldmiddelen en kasequivalenten per 31 december		4.151,2	3.049,5
Netto-toename (afname) van geldmiddelen en kasequivalenten		**1.101,8**	**2.459,3**

De Toelichtingen (1-9) maken integraal deel uit van deze geconsolideerde jaarrekening.

Afronding – Alle cijfers in dit rapport werden afgerond. De gerapporteerde varianties werden berekend op basis van de brongegevens vóór afronding, waardoor varianties ogenschijnlijk kunnen afwijken.

TOELICHTINGEN BIJ DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

1. Verslaggevende entiteit

De maatschappelijke zetel van Elia Group NV/SA (hierna de 'Vennootschap' of 'Elia') is gevestigd in België en bevindt zich te 1000 Brussel, Keizerslaan 20. Elia Group NV/SA is een naamloze vennootschap waarvan de aandelen genoteerd staan op Euronext Brussel, onder de kenletters ELI.

De geconsolideerde jaarrekening voor het boekjaar 2022 omvat de jaarrekening van Elia Group NV/SA en haar dochterondernemingen (hierna aangeduid als de 'Groep' of de 'Elia groep') en de belangen van de Groep in joint ventures en geassocieerde ondernemingen.

De Elia groep bestaat uit twee transmissienetbeheerders (TNB's) voor elektriciteit: Elia Transmission Belgium NV/SA in België en 50Hertz Transmission GmbH, waarin de Elia groep een belang van 80% heeft. 50Hertz Transmission GmbH is een van de vier transmissienetbeheerders van Duitsland; het bedrijf is actief in het noorden en oosten van het land.

De Groep heeft ook een belang van 50% in Nemo Link Ltd, dat een elektrische interconnector heeft gebouwd tussen het VK en België die bekend staat als de Nemo Link-interconnector. Nemo Link Ltd is een joint venture tussen Elia Transmission Belgium NV/SA en National Grid Ventures (in het VK). De commerciële operaties gingen van start op 30 januari 2019 met een transfercapaciteit van 1.000 MW.

Met meer dan 2.750 medewerkers en een transmissienet van zo'n 19.126 km aan hoogspanningsverbindingen voor 30 miljoen eindverbruikers behoort de Elia groep tot de top 5 van transmissienetbeheerders in Europa. De Elia groep zorgt voor efficiënt, betrouwbaar en veilig transport van de elektriciteit van de producenten naar de distributienetbeheerders en de grote industriële gebruikers, alsook voor de in- en uitvoer van elektriciteit van en naar de buurlanden. De Groep is een drijvende kracht in de ontwikkeling van de Europese elektriciteitsmarkt en de integratie van hernieuwbare energie. Naast haar activiteiten als netbeheerder in België en Duitsland biedt de Elia groep bedrijven een ruime waaier van consultancy- en engineeringactiviteiten aan.

Via Elia en 50Hertz is het de opdracht van de Elia groep om de klimaatambities van de Europese Green Deal waar te maken. De komende jaren zullen grootschalige investeringen worden gedaan in de productie van hernieuwbare energie en het offshore net. Om een fundamentele bijdrage te leveren aan de versnelde ontwikkeling van offshore energie heeft de Elia groep in 2022 een nieuwe dochteronderneming opgericht: WindGrid. We verwijzen naar Toelichting 6.1 voor meer informatie over het investeringsplan.

De Groep treedt op onder de wettelijke entiteit Elia Group NV/SA, een beursgenoteerd bedrijf met publieke holding Publi-T cv als referentieaandeelhouder.

2. Basis voor presentatie

2.1 Verklaring van naleving

De geconsolideerde jaarrekening werd opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS), zoals aangenomen voor gebruik in de Europese Unie. Daarbij heeft de Groep alle door de International Accounting Standards Board (IASB) gepubliceerde nieuwe en herziene standaarden en interpretaties toegepast die gelden voor het boekjaar beginnend op 1 januari 2022, en die toepasselijk zijn voor de activiteiten van de Groep.

Nieuwe en herziene standaarden en interpretaties

De hieronder opgesomde standaarden, wijzigingen en interpretaties traden in werking in 2022, met weinig of beperkte impact op de Groep:

- Wijziging aan IFRS 16 Leasing: huurconcessies in verband met COVID-19 na 30 juni 2021 (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 april 2021);
- Wijzigingen aan IAS 37 Voorzieningen, voorwaardelijke verplichtingen en voorwaardelijke activa; verlieslatende contracten – Kosten om het contract na te leven (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2022);
- Wijzigingen aan IAS 16 Materiële vaste activa: inkomsten verkregen voor het beoogde gebruik (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2022);
- Wijzigingen aan IFRS 3 Bedrijfscombinaties: referentie naar het conceptueel raamwerk (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2022);
- jaarlijkse verbeteringen aan IFRS-standaarden 2018-2020 (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2022).

De hieronder opgesomde **standaarden, wijzigingen en interpretaties** waren niet van kracht in 2022. De wijzigingen in de onderstaande standaarden, wijzigingen en interpretaties zullen naar verwachting geen materiële invloed hebben op deze jaarrekening en worden daarom niet nader toegelicht:

- IFRS 17: verzekeringscontracten (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2023);
- Wijzigingen aan IFRS 17 Verzekeringscontracten: Initiële toepassing van IFRS 17 en IFRS 9 – Vergelijkende info (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2023);
- Wijziging aan IAS 1 Presentatie van de financiële staten: classificatie van financiële verplichtingen als kortlopend of langlopend (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2024, maar nog niet goedgekeurd binnen de EU);
- Wijzigingen aan IAS 1 Presentatie van de financiële staten en IFRS Verklaring van praktische uitvoering 2: toelichting van grondslagen voor financiële verslaggeving (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2023);
- wijzigingen aan IAS 8 Grondslagen voor financiële verslaggeving, schattingswijzigingen en fouten (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2023);
- Wijzigingen aan IAS 12 Winstbelastingen: uitgestelde belastingen met betrekking tot activa en passiva die voortvloeien uit één enkele transactie (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2023);
- Wijzigingen aan IFRS 16 Leaseovereenkomsten: leaseverplichting in een Sale and Leaseback (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2024 maar nog niet goedgekeurd binnen de EU).

2.2 Functionele en presentatievaluta

De geconsolideerde jaarrekening wordt gepresenteerd in miljoen euro, afgerond op het dichtstbijzijnde honderdduizendtal, tenzij anders vermeld.

2.3 Waarderingsgrondslag

Algemeen beschouwd is de geconsolideerde jaarrekening opgesteld op basis van historische kosten. De volgende categorieën wijken echter af van deze algemene regel:

- Investeringen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode: de vermogensmutatiemethode werd toegepast om de waarde te bepalen van een deelneming waarin de Groep een invloed van betekenis heeft.
- Overige deelnemingen: entiteiten waarin de Groep een deelneming heeft, maar waarop zij geen significante invloed heeft, werden gewaardeerd tegen reële waarde door middel van niet-gerealiseerde resultaten;
- Kortlopende en langlopende vorderingen werden gewaardeerd tegen de laagste waarde van de boekwaarde en de realiseerbare waarde.
- Personeelsbeloningen worden gewaardeerd aan de huidige waarde van deze beloningsverplichtingen, minus de reële waarde van de fondsbeleggingen (zie ook Toelichting 6.14).
- Afgeleide financiële instrumenten werden gewaardeerd tegen reële waarde via de niet-gerealiseerde resultaten of de winst- en verliesrekening, afhankelijk van de vraag of het afgeleide instrument als een afdekkingsinstrument kan worden bestempeld (zie ook Toelichting 8.1).
- Voorzieningen voor ontmanteling werden gewaardeerd aan de huidige waarde.

2.4 Continuïteit

De bestuurders herbeoordeelden de continuïteitsveronderstelling van de Vennootschap en gingen er bij de goedkeuring van de jaarrekening van uit dat de Groep voldoende middelen had om haar operationele activiteiten in de afzienbare toekomst voort te zetten. De bestuurders zullen daarom bij het opstellen van de jaarrekening het continuïteitsbeginsel blijven toepassen.

In de huidige context van inflatie (energiecrisis) en de volatiele marktsituatie heeft de Groep bijzondere aandacht besteed aan een adequate weergave van de huidige en verwachte impact van de situatie op de financiële positie, prestaties en kasstromen van de Vennootschap, waarbij de IFRS-boekhoudprincipes consequent worden toegepast. Aangezien de Elia groep handelt in overeenstemming met de regelgevingen in België en Duitsland, worden de winstgevendheid en de financiële positie van de Groep in het algemeen niet beïnvloed.

2.5 Gebruik van ramingen en beoordelingen

De opstelling van de geconsolideerde jaarrekening in overeenstemming met IFRS vereist dat het management beoordelingen, schattingen en veronderstellingen maakt die een impact kunnen hebben op de gerapporteerde bedragen van activa en passiva en baten en lasten. De schattingen en onderliggende veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en diverse andere factoren die gegeven de omstandigheden redelijk geacht worden, en waarvan de resultaten de basis vormen voor de beoordeling van de boekwaarde van activa en passiva. De uiteindelijke resultaten kunnen verschillen van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend herzien. Herzieningen van boekhoudkundige schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien indien de herziening enkel die periode beïnvloedt, of in de periode van de herziening en toekomstige periodes indien de herziening zowel huidige als toekomstige periodes beïnvloedt.

De volgende rubrieken bevatten informatie over belangrijke punten van schattingsonzekerheden en kritische oordelen bij de toepassing van de grondslagen die het meest van invloed zijn op de bedragen opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening:

- De totale toegestane vergoeding voor de rol van de Groep als transmissienetbeheerder in het Belgische en het Duitse segment wordt vooral bepaald door berekeningsmethoden die zijn vastgesteld door respectievelijk de Belgische federale regulator (de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas of CREG), en de Duitse federale regulator (Bundesnetzagentur of BNetzA). In deze context is de opname van gereguleerde overlopende rekeningen ook gebaseerd op de verschillende regelgevende kaders. Voor bepaalde berekeningen moet een professioneel oordeel worden toegepast. Meer informatie hierover is te vinden in de Toelichtingen 6.20, 9.1.4 en 9.2.3.
- Entiteiten waarin de Groep minder dan 20% van de stemrechten bezit, maar een invloed van betekenis heeft, worden opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode. Volgens de richtlijnen van IAS 28 beoordeelt de Groep of zij aanzienlijke invloed heeft op haar geassocieerde ondernemingen, en of zij deze bijgevolg volgens de vermogensmutatiemethode moet opnemen (in plaats van IFRS 9 toe te passen), en herbeoordeelt zij dit in elke verslagperiode (zie ook Toelichting 6.5).
- Uitgestelde belastingvorderingen worden opgenomen voor het overdragen van ongebruikte fiscale verliezen en ongebruikte belastingvoordelen, in de mate dat het waarschijnlijk is dat toekomstige belastbare winsten beschikbaar zullen zijn waartegen deze ongebruikte fiscale verliezen en ongebruikte belastingvoordelen kunnen worden aangewend. Bij de beoordeling houdt het management rekening met elementen zoals de bedrijfsstrategie op lange termijn en mogelijkheden van belastingplanning op lange termijn (zie Toelichting 6.7).
- Kredietrisico ten opzichte van klanten: het management controleert nauwgezet de uitstaande handelsvorderingen en houdt hierbij ook rekening met de ouderdom van de vordering, de betalingshistoriek en de dekking van kredietrisico's (zie Toelichting 8.1).
- Personeelsbeloningen inclusief restitutierechten – zie Toelichting 6.14:
  - De Groep beschikt over toegezegd-pensioenregelingen en bijdrageregelingen, die behandeld worden in Toelichting 6.15. De berekening van de activa en verplichtingen met betrekking tot deze regelingen is gebaseerd op actuariële en statistische veronderstellingen. Dat is bijvoorbeeld het geval voor de huidige waarde van toekomstige pensioenverplichtingen. De huidige waarde wordt onder meer beïnvloed door veranderingen in disconteringsvoeten en financiële veronderstellingen zoals toekomstige loonstijgingen. Daarnaast wordt de huidige waarde van toekomstige pensioenverplichtingen ook beïnvloed door demografische veronderstellingen, zoals de gemiddelde veronderstelde pensioenleeftijd.
  - Bij het bepalen van de gepaste disconteringsvoet gebruikt het management de rentevoeten van bedrijfsobligaties in dezelfde valuta als deze gebruikt voor de verplichting tot vergoedingen na uitdiensttreding, d.w.z. de euro, met een minimale rating AA, zoals bepaald door minstens één groot ratingbureau, en geëxtrapoleerd volgens de rendementscurve om in lijn te zijn met de verwachte termijn van de toegezegd-pensioenverplichting. Obligaties met een hogere en lagere rentevoet worden uitgesloten bij het bepalen van de gepaste rendementscurve.
  - Om de overeenkomstige huidige waarde te berekenen, worden de rentevoeten van de rendementscurve toegepast op de geraamde kasstroom van elke regeling. Vervolgens wordt één disconteringsvoet vastgesteld die dezelfde huidige waarde oplevert. De uiteindelijke disconteringsvoet weerspiegelt dus zowel het huidige renteklimaat als de specifieke kenmerken van de verplichtingen.
- Voorzieningen voor milieusaneringskosten: op het einde van elk jaar wordt een schatting gemaakt van de toekomstige kosten met betrekking tot bodemsanering op basis van het advies van een deskundige. De omvang van deze saneringskosten hangt af van een beperkt aantal onzekerheden, met inbegrip van de identificatie van nieuwe bodemverontreinigingen (zie Toelichting 6.15).
- Overige voorzieningen zijn bepaald op basis van de waarde van de ingestelde vorderingen of het geschatte bedrag van de risicoblootstelling. De verwachte timing van de bijbehorende uitgaande kasstromen is afhankelijk van de voortgang en duur van de bijbehorende processen of procedures (zie Toelichting 6.15).
- Bij het bepalen van de gepaste disconteringsvoet om de toekomstige verplichting tot ontmanteling te disconteren, gebruikt het management de rentevoeten van bedrijfsobligaties in euro met een minimale rating AA, zoals bepaald door minstens één groot ratingbureau, en geëxtrapoleerd volgens de rendementscurve om in lijn te zijn met de verwachte termijn van de verplichting tot ontmanteling. Er wordt een gevoeligheidsanalyse uitgevoerd om de impact van een verschillende disconteringsvoet te meten.
- Onderzoek op waardevermindering op goodwill: de Groep analyseert de waardevermindering op goodwill en kasstroomgenererende eenheden (KGE) op de verslagdatum, en wanneer er indicaties zijn dat de boekwaarde mogelijk hoger is dan de realiseerbare waarde. Deze analyse is gebaseerd op veronderstellingen over onder andere geschatte investeringsplannen, vergoedingen gedefinieerd binnen de regelgevende kaders, de evolutie van de markt, het marktaandeel, de evolutie van de marge en disconteringvoeten (zie Toelichting 6.3).
- Waardering tegen reële waarde van financiële instrumenten: wanneer de reële waarde van financiële activa en financiële passiva in de balans niet kan worden bepaald op basis van genoteerde prijzen op actieve markten, wordt hun reële waarde bepaald met behulp van waarderingstechnieken. Voor deze waarderingstechnieken wordt, waar mogelijk, gebruikgemaakt van gegevens uit waarneembare markten. Wanneer dit niet mogelijk is, is enige mate van professioneel oordeel noodzakelijk om de reële waarde te bepalen. Veranderingen in de reële waarde van een afgeleid afdekkingsinstrument dat is aangemerkt als een kasstroomafdekking, worden rechtstreeks opgenomen als niet-gerealiseerde resultaten, voor zover de afdekking effectief is. Het niet-effectieve deel wordt in de winst- en verliesrekening opgenomen (zie Toelichting 6.18).
- De gebruiksduur van de vaste activa wordt bepaald op basis van de werkelijke afschrijving van elk actief. De afschrijvingen van materiële vaste activa worden voornamelijk berekend op basis van de gebruiksduur bepaald door het regelgevend kader in België en Duitsland, wat wordt beschouwd als de best mogelijke benadering van de werkelijke gebeurtenissen op het vlak van economisch gebruik. (zie Toelichting 3.3.1 en 6.1)

- De Groep heeft gebruikgemaakt van praktische hulpmiddelen bij de toepassing van IFRS 16 (Leaseovereenkomsten):
  - De Groep past één disconteringsvoet toe per type contracten, samengevat per looptijd. Er werd verondersteld dat deze leaseovereenkomsten gelijkaardige kenmerken hebben. De gebruikte disconteringsvoet is de beste raming van de Groep van de gewogen gemiddelde marginale rentevoet. Elke leaseovereenkomst wordt geclassificeerd in een looptijdklasse (< 5 jaar, tussen 5 en 10 jaar ...) waarvoor een rentevoet wordt afgeleid die gelijk is aan de rentevoet van een verhandelde obligatie met dezelfde rating als Elia Group NV/SA in dezelfde sector met een gelijkaardige looptijd. De rentevoet wordt vastgelegd over de looptijd van de leaseovereenkomst.
  - De Groep heeft de niet-opzegbare periode van elk van de contracten beoordeeld in het kader van IFRS 16. Dit omvat de periode die wordt gedekt door een optie om de leaseovereenkomst te verlengen, indien de leasingnemer redelijk zeker is dat hij die optie kan uitoefenen. Zeker wanneer het gaat om kantoorhuurcontracten heeft de Groep haar beste raming gemaakt van de niet-opzegbare periode op basis van alle beschikbare informatie (zie Toelichting 6.19).
- De impact van de coronacrisis en de macro-economische ontwikkelingen werden door de Groep in aanmerking genomen om mogelijke effecten op de financiële prestaties van Elia te beoordelen. Aangezien Elia handelt volgens de regelgeving in België en Duitsland, werd de winstgevendheid in het algemeen niet significant beïnvloed in 2021 of 2022. De voorbije twee jaar had de covidpandemie geen significante impact op de Groep, noch op het vlak van financiële prestaties, noch op het vlak van de uitvoering van de onshore en offshore infrastructuurprojecten in België of Duitsland. De enige uitzondering hierop waren de activiteiten van Elia Grid International in 2021, aangezien de internationale consultingactiviteiten negatief werden beïnvloed door de COVID-19-beperkingen, wat leidde tot een daling van de inkomsten. Deze situatie werd niettemin gecompenseerd door kostenbeheersingsmaatregelen in coronatijden. Er werd rekening gehouden met effecten op macro-economische parameters, zoals de rentevoet, disconteringsvoet enz.

  2022 werd sterker beïnvloed door de oorlog in Oekraïne en de gevolgen daarvan op de energieprijzen (inflatie).

  Gezien de aard en de locatie van haar activiteiten en het feit dat de Elia groep momenteel geen activiteiten heeft in Rusland, noch in Oekraïne of met Russische bedrijven, heeft de Elia groep geen directe impact van het Oekraïense conflict op haar activiteiten waargenomen. Op Europees niveau was er echter een sterke impuls om minder afhankelijk te worden van Russisch gas en fossiele brandstoffen met de bereidheid bij de overheden in België en Duitsland om de energietransitie te versnellen. Dit leidde tot een toename van het investeringsprogramma van de Groep op middellange termijn.

  De stijgende inflatiepercentages zijn een aandachtspunt voor de Groep, ook al werkt ze onder een regelgevend kader om grote kostenstijgingen te compenseren. De impact van de huidige marktvolatiliteit en macro-economische ontwikkelingen werd door de Groep in aanmerking genomen om mogelijke effecten op de financiële prestaties van Elia en de waardering van haar activa en verplichtingen te beoordelen (zie Toelichting 4.4, 5.2, 5.3, 6.15 en 6.17). Zo werden met name de belangrijkste veronderstellingen gebruikt bij de berekening van de verplichtingen tot vergoedingen na uitdiensttreding herzien met het oog op een correcte waardering per 31 december 2022 (zie Toelichting 6.14). De Groep heeft beoordeeld of haar niet-financiële activa mogelijk een bijzondere waardevermindering hadden ondergaan: er werd een analyse uitgevoerd van mogelijke indicaties voor bijzondere waardevermindering, in overeenstemming met de bepalingen van IAS 36 – Bijzondere waardevermindering van activa. De waardeverminderingstest werd uitgevoerd op basis van het laatste businessplan; hierbij werden per 31 december 2022 geen waardeverminderingsrisico's geïdentificeerd.

  De diverse crisissen en, in 2022, de sterke stijging van de elektriciteitsprijzen kunnen leiden tot een potentieel verhoogd kredietrisico en kunnen daarom een invloed hebben op het bedrag van de op te nemen waardeverminderingsverliezen met betrekking tot de verwachte kredietverliezen. Sindsdien heeft de Groep de betalingsontvangsten en tegenpartijrisico's nauwlettender gemonitord, waarbij geen significante verslechtering werd vastgesteld.

  Voor meer informatie verwijzen wij naar de volgende Toelichtingen: 6.3, 6.9, 6.19 en 8.1.

2.6 Goedkeuring door de Raad van Bestuur

Op 30 maart 2023 heeft de Raad van Bestuur deze geconsolideerde jaarrekening goedgekeurd voor publicatie.

3. Belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving

3.1 Consolidatiegrondslag

DOCHTERONDERNEMINGEN

Een dochteronderneming is een entiteit die door de Vennootschap wordt gecontroleerd. De Groep controleert een entiteit wanneer zij blootgesteld is aan, of rechten heeft op variabele winsten vanwege haar betrokkenheid bij de entiteit en zij de bevoegdheid heeft om via haar zeggenschap over de entiteit die opbrengsten te beïnvloeden. De jaarrekening van dochterondernemingen is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening vanaf de datum dat de zeggenschap aanvangt tot de datum dat ze ophoudt. De grondslagen voor financiële verslaggeving van dochterondernemingen worden, waar nodig, gewijzigd om ze overeen te laten komen met de grondslagen die de Groep toepast. Verliezen die toepasbaar zijn op de minderheidsbelangen in een dochteronderneming worden aan de minderheidsbelangen toegeschreven, zelfs als de minderheidsbelangen hierdoor een negatief saldo op de balans krijgen. Wijzigingen in het belang van de Groep in een niet 100%-dochteronderneming die niet leiden tot een verlies van zeggenschap, worden geboekt als transacties van eigen vermogen.

GEASSOCIEERDE ONDERNEMINGEN

Een geassocieerde onderneming is een entiteit waarin de Vennootschap een invloed van betekenis maar geen zeggenschap heeft over de financiële en operationele beleidslijnen. Investeringen in geassocieerde ondernemingen worden in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode. Ze worden initieel tegen kostprijs in de geconsolideerde balans opgenomen, inclusief alle transactiekosten verbonden aan de overname en daarna aangepast om het aandeel van de Groep in de winst of het verlies en de niet-gerealiseerde resultaten van de geassocieerde onderneming op te nemen. Deze verwerking volgens de vermogensmutatiemethode vindt plaats vanaf de datum waarop de invloed van betekenis aanvangt tot de datum waarop de invloed van betekenis ophoudt. Wanneer het aandeel van de Groep in de verliezen haar participatie in een geassocieerde deelneming overschrijdt, wordt de boekwaarde van de entiteit verminderd tot nul en worden verdere verliezen niet langer opgenomen, behalve in de mate dat de Groep een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting is aangegaan of betalingen heeft verricht in naam van een geassocieerde onderneming.

BELANGEN IN JOINT VENTURES

Een joint venture is een overeenkomst waarbij de Groep gezamenlijke zeggenschap uitoefent en rechten heeft op de nettoactiva van de overeenkomst, dit in tegenstelling tot gezamenlijke activiteiten waarbij de Groep rechten heeft op de activa en verplichtingen voor haar passiva. Belangen in joint ventures worden geboekt volgens de vermogensmutatiemethode. Ze worden initieel verwerkt tegen kostprijs, inclusief alle transactiekosten verbonden aan de overname. Na de eerste opname wordt het aandeel van de Groep in de totale opgenomen winsten en verliezen van joint ventures volgens de vermogensmutatiemethode geboekt in de geconsolideerde jaarrekening, vanaf de datum dat de gezamenlijke zeggenschap aanvangt tot de datum waarop ze ophoudt. Wanneer het aandeel van de Groep in de verliezen haar participatie in een joint venture overschrijdt, wordt de boekwaarde verminderd tot nul en worden verdere verliezen niet langer opgenomen, behalve in de mate dat de Groep een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting is aangegaan of betalingen heeft verricht in naam van een joint venture.

MINDERHEIDSBELANGEN

Minderheidsbelangen worden gewaardeerd tegen hun evenredige deel van de identificeerbare nettoactiva van de overgenomen partij op de aankoopdatum.

VERLIES VAN ZEGGENSCHAP

Bij het verlies van zeggenschap verwijdert de Groep de activa en passiva van de dochteronderneming, alle minderheidsbelangen en andere componenten van de niet-gerealiseerde resultaten van de dochteronderneming uit de balans. Een eventuele meer- of minwaarde die voortvloeit uit het verlies van zeggenschap wordt opgenomen als winst of verlies. Als de Groep een belang behoudt in een vroegere dochteronderneming, dan wordt dit belang aan de reële waarde gewaardeerd op de dag waarop de Groep de zeggenschap verliest. Vervolgens wordt het geboekt als een investering opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode of als een financieel actief gewaardeerd tegen reële waarde, afhankelijk van de invloed die de Groep behoudt.

ELIMINATIE VAN INTRAGROEPSTRANSACTIES

Intragroepssaldi en niet-gerealiseerde winsten en verliezen of baten en lasten die voortvloeien uit intragroepstransacties, worden geëlimineerd bij het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening.
Niet-gerealiseerde winsten die voortvloeien uit transacties met geassocieerde ondernemingen, worden geëlimineerd in overeenstemming met het belang dat de Groep in de entiteit heeft. Niet-gerealiseerde verliezen worden geëlimineerd op dezelfde wijze als niet-gerealiseerde winsten, maar enkel in de mate dat er geen bewijs voorhanden is van een bijzondere waardevermindering.

BEDRIJFSCOMBINATIES EN GOODWILL

Goodwill ontstaat bij de overname van dochterondernemingen en vertegenwoordigt het positieve verschil tussen de overgedragen vergoeding en het belang van de Groep in de netto reële waarde van de netto identificeerbare activa, verplichtingen en de voorwaardelijke verplichtingen van de overgenomen partij.
De Groep waardeert goodwill op de aankoopdatum als:

- de reële waarde van de overgedragen vergoeding; plus
- het opgenomen bedrag van een minderheidsbelang in de overgenomen partij; plus
- als de bedrijfscombinatie in fasen verloopt, de reële waarde van het vooraf bestaande vermogensbelang in de overgenomen partij; minus
- de reële waarde van de identificeerbare overgenomen activa en de aangegane verplichtingen op de aankoopdatum.

Wanneer het verschil negatief is, wordt onmiddellijk een winst op voordelige acquisitie opgenomen in de resultatenrekening.
De overgedragen vergoeding is exclusief bedragen voor de afwikkeling van eerder bestaande relaties. Deze bedragen worden in het algemeen in de winst- en verliesrekening opgenomen.
Transactiekosten die door de Groep worden gemaakt in verband met een bedrijfscombinatie, met uitzondering van de kosten die verband houden met de uitgifte van schuldbewijzen of aandelen, worden als uitgaven opgenomen wanneer ze worden gemaakt.

Eventuele voorwaardelijke vergoedingen die moeten worden betaald, worden gewaardeerd tegen de reële waarde op de aankoopdatum. Als de voorwaardelijke vergoeding als eigen vermogen wordt geklasseerd, dan wordt deze niet opnieuw gewaardeerd en wordt de afwikkeling in het eigen vermogen opgenomen. In andere gevallen worden wijzigingen in de reële waarde van de voorwaardelijke vergoeding in de winst- en verliesrekening opgenomen.

3.2 Omrekeningsverschillen

TRANSACTIES EN SALDI IN VREEMDE VALUTA

Transacties in vreemde valuta worden omgerekend naar de functionele valuta van de Vennootschap tegen de wisselkoers die geldt op de datum van de transactie. Monetaire activa en passiva aangeduid in vreemde valuta op balansdatum worden omgerekend tegen de wisselkoers die geldt op die datum. Verschillen die ontstaan bij de omrekening van vreemde valuta worden opgenomen in de winst- en verliesrekening.
Niet-monetaire activa en passiva die in vreemde valuta op basis van historische kosten worden gewaardeerd, worden omgerekend tegen de wisselkoers op datum van de transactie.

BUITENLANDSE BEDRIJFSACTIVITEITEN

Een buitenlandse activiteit is een entiteit die een dochteronderneming, geassocieerde deelneming, een belang in een joint venture of filiaal van de verslaggevende entiteit is en waarvan de activiteiten zijn gebaseerd of worden uitgevoerd in een ander land dan het land van de verslaggevende entiteit of in een andere valuta dan de valuta van de verslaggevende entiteit.
De financiële verslaggeving van alle entiteiten van de Groep met een functionele valuta die verschilt van de presentatievaluta van de Groep wordt als volgt omgerekend naar de presentatievaluta:

- activa en passiva worden omgerekend tegen de wisselkoers op de verslagdatum;
- inkomsten en uitgaven worden omgerekend tegen de gemiddelde wisselkoers van het jaar.

Verschillen die ontstaan bij de omrekening van de netto-investering in buitenlandse dochterondernemingen, belangen in joint ventures en geassocieerde ondernemingen tegen de wisselkoersen bij de sluiting van het boekjaar, worden opgenomen in het eigen vermogen onder niet-gerealiseerde resultaten. Bij de (gedeeltelijke) verkoop van buitenlandse dochterondernemingen, joint ventures en geassocieerde ondernemingen worden de gecumuleerde omrekeningsverschillen (gedeeltelijk) opgenomen in de winst of het verlies als onderdeel van winst/verlies uit de verkoop.

3.3 Overzicht van de financiële positie

3.3.1 Materiële activa

Activa in eigendom

Materiële vaste activa worden uitgedrukt aan kostprijs (met inbegrip van rechtstreeks toerekenbare kosten, waaronder de financieringskosten) verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen (zie deel 3.3.7. 'Bijzondere waardevermindering van niet-financiële activa'). De kosten van zelf vervaardigde activa omvatten de kosten van materialen, van direct toewijsbare personeelskosten en, waar relevant, van de initiële schatting van de kosten van het ontmantelen en verwijderen van de activa en het herstellen van de site waarop zij gelegen zijn. Wanneer onderdelen van materiële vaste activa een verschillende gebruiksduur hebben, worden zij geboekt als afzonderlijke materiële vaste activa.

Financieringskosten die rechtstreeks toe te schrijven zijn aan de constructie van het in aanmerking komende actief worden geactiveerd als onderdeel van de kosten van dat actief.

Kosten na eerste opname

De Groep neemt in de boekwaarde van een materieel vast actief de kosten op van het vervangen van een deel van dat actief wanneer die kosten worden gemaakt, enkel wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen met betrekking tot het actief aan de Groep zullen toekomen, en indien de kosten van het actief betrouwbaar kunnen worden gewaardeerd. Alle overige kosten, zoals herstellings- en onderhoudskosten, worden als een uitgave opgenomen in de winst- en verliesrekening zodra zij worden gemaakt.

Afschrijvingen

Afschrijvingen worden in de winst- en verliesrekening opgenomen volgens de lineaire methode over de geschatte gebruiksduur van elk bestanddeel van een materieel vast actief. De terreinen worden niet afgeschreven. De gebruikte afschrijvingspercentages zijn opgenomen in de tabel hieronder.
De afschrijvingsmethoden, de resterende levensduur, alsook de eventuele restwaarde van de materiële vaste activa worden op het einde van elk boekjaar geëvalueerd en, in voorkomend geval, prospectief aangepast.

- Administratieve gebouwen 1,67 – 2,00%
- Industriële gebouwen 2,00 – 4,00%
- Luchtlijnen 2,00 – 4,00%
- Ondergrondse kabels 2,00 – 5,00%
- Onderstations (faciliteiten en machines) 2,50 – 6,67%
- Afstandsbediening 3,00 – 12,50%
- Dispatching 4,00 – 10,00%
- Andere materiële vaste activa (uitrusting van gehuurde gebouwen) contractuele periode
- Voertuigen 6,67 – 20,00%
- Gereedschap en kantoormeubilair 6,67 – 20,00%
- Hardwareapparatuur 25,00 – 33,00%
- Activa met gebruiksrechten contractuele periode

Buitendienststelling van activa

Wanneer de entiteit een bestaande, wettelijke of feitelijke verplichting heeft om de post te ontmantelen of de site te herstellen, omvat de initiële kostprijs van de post van materiële vaste activa overeenkomstig IAS 16 een initiële raming van de kosten voor het ontmantelen en verwijderen van de post en het herstellen van de site waarop ze zich bevindt. Een overeenkomstige voorziening voor deze verplichting wordt opgenomen voor het bedrag van de actiefcomponent (het ontmantelingsactief) en afgeschreven over de volledige gebruiksduur van het actief (zie ook 3.3.13 Voorzieningen).

Verwijdering uit de balans

Een actief wordt niet meer op de balans opgenomen in geval van verkoop of indien er geen toekomstige economische voordelen van het gebruik of van de verkoop worden verwacht. Een eventuele opbrengst of verlies voortvloeiend uit de verwijdering van het actief (hetgeen wordt berekend als het verschil tussen de netto-opbrengst bij verkoop en de boekwaarde van het actief) wordt opgenomen in de winst- en verliesrekening onder overige bedrijfsopbrengsten/overige bedrijfskosten, gedurende het jaar waarin het actief wordt verwijderd van de balans.

3.3.2 Immateriële vaste activa

Computersoftware

Softwarelicenties die verworven worden door de Groep worden uitgedrukt aan kostprijs verminderd met cumulatieve afschrijvingen (zie verder) en bijzondere waardeverminderingen (zie deel 3.3.7. 'Bijzondere waardevermindering').

Uitgaven in verband met onderzoeksactiviteiten ondernomen om intern software te ontwikkelen, worden in de winst- en verliesrekening opgenomen zodra zij gedaan worden. Uitgaven met betrekking tot de ontwikkelingsfase van intern ontwikkelde software worden gekapitaliseerd indien:

- de ontwikkelingskosten betrouwbaar kunnen worden bepaald;
- de software technisch en commercieel haalbaar is en de toekomstige economische voordelen waarschijnlijk zijn;
- de Groep van plan is – en over voldoende middelen beschikt – om de ontwikkeling te voltooien;
- de Groep van plan is om de software actief te gebruiken.

De geactiveerde uitgaven omvatten materiaalkosten, de directe personeelskosten en de indirecte kosten die direct toerekenbaar zijn aan het gebruiksklaar maken van de software. De overige kosten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen zodra deze zich voordoen.

Licenties, patenten en vergelijkbare rechten

Uitgaven voor aangekochte licenties, patenten, handelsmerken of vergelijkbare rechten worden geactiveerd en lineair afgeschreven over de eventuele contractperiode of over de geschatte gebruiksduur.

Uitgaven na eerste opname

Uitgaven na eerste opname voor geactiveerde immateriële activa worden slechts geactiveerd wanneer hierdoor de toekomstige economische voordelen toenemen in het specifieke actief waarop zij betrekking hebben. Alle andere uitgaven worden in de winst- en verliesrekening opgenomen zodra zij zich voordoen.

Afschrijvingen

Afschrijvingen gebeuren lineair ten laste van de winst- en verliesrekening over de geschatte gebruiksduur van immateriële activa, tenzij deze onbepaald is. Voor goodwill en immateriële activa met onbepaalde gebruiksduur wordt systematisch op elke balansdatum nagegaan of er sprake is van bijzondere waardevermindering. Software wordt afgeschreven vanaf de datum waarop ze beschikbaar is voor gebruik. De geschatte gebruiksduur is als volgt:

- Licenties 20,00%
- Concessies contractuele periode
- Computersoftware 20,00 – 25,00%

De afschrijvingsmethoden, de resterende levensduur, alsook de eventuele restwaarde van de immateriële activa worden jaarlijks geëvalueerd en in voorkomend geval prospectief aangepast.

Verwijdering uit de balans

Een immaterieel actief wordt uit de balans verwijderd bij de afstoting (d.w.z. de datum waarop de ontvanger de controle verkrijgt) of wanneer er geen toekomstige economische voordelen worden verwacht van het gebruik of de afstoting ervan. Alle winsten of verliezen die voortvloeien uit de verwijdering van het actief (berekend als het verschil tussen de netto-afstotingsopbrengsten en de boekwaarde van het actief) worden opgenomen in het overzicht van winst of verlies.

3.3.3 Goodwill

Goodwill wordt opgenomen tegen kostprijs minus gecumuleerde waardeverminderingen. Goodwill is toegewezen aan kasstroomgenererende eenheden en wordt niet afgeschreven, maar jaarlijks getest op bijzondere waardeverminderingen (zie deel 3.3.7 'Bijzondere waardevermindering van niet-financiële activa'). In geval van geassocieerde ondernemingen wordt de boekwaarde van de goodwill inbegrepen in de boekwaarde van de investering in de geassocieerde onderneming.

3.3.4 Handels- en overige vorderingen

Onderhanden projecten in opdracht van derden

Opbrengsten komend van diensten aan derden (zie Toelichting 3.4.1.) en bijbehorende kosten worden opgenomen over de looptijd van het contract aangezien we het recht hebben op de vergoeding voor de uitgevoerde, nog niet gefactureerde werken. De voortgang wordt bepaald op basis van de gemaakte kosten.

De contractactiva hebben voornamelijk betrekking op de rechten van de Groep op een vergoeding voor uitgevoerde werkzaamheden die op de verslagdatum nog niet zijn gefactureerd voor projectwerk. De contractactiva worden overgedragen naar vorderingen wanneer de rechten onvoorwaardelijk worden. Dat gebeurt meestal wanneer de Groep een factuur opmaakt voor de klant. De contractactiva worden opgenomen onder de handels- en overige vorderingen.

Heffingen

In hun rol als TNB's zijn Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH onderworpen aan verschillende openbare dienstverplichtingen die worden opgelegd door hun respectieve overheden en/of reguleringsmechanismen. Zij leggen openbare dienstverplichtingen vast in verschillende domeinen (zoals promotie van hernieuwbare energie, sociale steun, vergoedingen voor het gebruik van het publieke domein, offshore verplichtingen) die door de TNB's moeten worden vervuld. De kosten die door de TNB's worden gemaakt bij de uitvoering van deze verplichtingen worden volledig gedekt door de tarifaire 'heffingen' zoals goedgekeurd door de regulatoren in België en Duitsland. De uitstaande bedragen (deficit) worden opgenomen als handels- en overige vorderingen.
In dit proces koos de Groep, aangezien de TNB's agenten zijn, voor een nettopresentatie zowel bij winst of verlies als op balansniveau. Deze transacties worden volledig 'doorgerekend'.

Zie ook Toelichting 9.1.4.

Handels- en overige vorderingen

Handelsvorderingen en overige vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, minus de nodige voorzieningen voor bedragen die als niet-invorderbaar worden beschouwd.

Bijzondere waardevermindering

Voor handelsvorderingen en contractactiva past de Groep een vereenvoudigde benadering toe in de berekening van de verwachte kredietverliezen (ECL's). Het model van bijzondere waardevermindering is gebaseerd op het model van verwachte kredietverliezen. Er wordt een individuele benadering gebruikt voor klanten en andere tegenpartijen, waarvoor de verandering in kredietrisico op individuele basis wordt opgevolgd.

Zie Toelichting 8.1 'Kredietrisico' voor een gedetailleerde beschrijving van het model.

3.3.5 Voorraden

Voorraden (reserveonderdelen) worden uitgedrukt aan hun kostprijs of hun netto-opbrengstwaarde indien deze lager is. De netto-opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs, verminderd met de geschatte kosten van voltooiing en verkoopkosten. De kostprijs van voorraden is gebaseerd op de waarderingsregel van de gewogen gemiddelde kostprijs. De kostprijs van voorraden omvat de initiële aankoopprijs vermeerderd met andere directe aanschaffingskosten gerelateerd aan de levering en het operationeel maken. Waardeverminderingen van voorraden aan netto-opbrengstwaarde worden geboekt in de periode waarin de waardevermindering zich voordoet.

3.3.6 Geldmiddelen en kasequivalenten

Geldmiddelen en kasequivalenten omvatten kassaldi, banksaldi, handelspapieren en direct opvraagbare deposito's. Kaskredieten die direct opeisbaar zijn en die integraal deel uitmaken van het thesauriebeheer van de Groep, maken in het kasstroomoverzicht deel uit van kasequivalenten en geldmiddelen.

3.3.7 Bijzondere waardevermindering van niet-financiële activa

De boekwaarde van de activa van de Groep, met uitzondering van voorraden en uitgestelde belastingen, wordt op elke balansdatum herzien om vast te stellen of er enige aanwijzing is voor een bijzondere waardevermindering. Indien zulke aanwijzing bestaat, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat.
Voor goodwill en immateriële activa met onbepaalde gebruiksduur en immateriële activa die nog niet gebruiksklaar zijn, wordt de realiseerbare waarde geschat aan het einde van elke verslagperiode.
Een bijzondere waardevermindering wordt opgenomen telkens als de boekwaarde van een actief of kasstroomgenererende eenheid de realiseerbare waarde ervan overschrijdt. Bijzondere waardeverminderingen worden opgenomen in de winst- en verliesrekening. Opgenomen bijzondere waardeverminderingen met betrekking tot kasstroomgenererende eenheden worden eerst toegerekend om de boekwaarde te verminderen van aan kasstroomgenererende eenheden toegewezen goodwill en dan om de boekwaarde te verminderen van de andere activa in de eenheden op een pro-ratabasis.
Na de opname van een bijzondere waardevermindering zullen de afschrijvingskosten voor het actief aangepast worden voor toekomstige periodes.

Berekening van de realiseerbare waarde

De realiseerbare waarde van immateriële activa en materiële vaste activa is gelijk aan de reële waarde verminderd met de verkoopkosten en de bedrijfswaarde indien deze hoger is. Bij het beoordelen van de bedrijfswaarde worden de verwachte toekomstige kasstromen verdisconteerd tot hun actuele waarde aan de hand van een disconteringvoet vóór belasting die een weerspiegeling is van de huidige marktbeoordeling van de tijdswaarde van geld en de risico's eigen aan het actief.

De activa van de Groep genereren geen kasstromen die onafhankelijk zijn van andere activa. De realiseerbare waarde is bijgevolg bepaald voor de kasstroomgenererende eenheid (d.w.z. het gehele hoogspanningsnet) waartoe de activa behoren. Dit is tevens het niveau waarop de Groep haar goodwill beheert en economische voordelen bekomt van de verworven goodwill.

Terugnemingen van bijzondere waardeverminderingen

Er gebeuren geen terugnemingen van bijzondere waardeverminderingen met betrekking tot goodwill. Met betrekking tot andere activa wordt een bijzondere waardevermindering teruggenomen indien er een wijziging is geweest in de schattingen die gebruikt worden om de realiseerbare waarde vast te stellen.

Een bijzondere waardevermindering wordt slechts teruggenomen in de mate dat de boekwaarde van het actief niet hoger is dan de boekwaarde, na aftrek van afschrijvingen of waardevermindering, die zou zijn vastgesteld indien geen bijzondere waardevermindering was opgenomen.

3.3.8 Financiële activa

Eerste opname en waardering

De classificatie van financiële activa bij de eerste opname hangt af van de kenmerken van de contractuele kasstroom van de financiële activa en het bedrijfsmodel van de Groep voor het beheer ervan. De Groep waardeert een financieel actief aanvankelijk tegen reële waarde plus transactiekosten.

Latere waardering

Voor de latere waardering worden financiële activa onderverdeeld in drie categorieën:

- financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs (schuldinstrumenten)
- financiële activa aangewezen als gewaardeerd tegen reële waarde via de niet-gerealiseerde resultaten (eigenvermogensinstrumenten)
- financiële activa aangewezen als gewaardeerd tegen reële waarde via de winst -en verliesrekening

Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs

Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs worden beheerd met het oog op het aanhouden van deze activa tot de vervaldag en het ontvangen van contractuele kasstromen. De financiële activa die aanleiding geven tot kasstromen zijn uitsluitend betalingen van hoofdsom en rente op de uitstaande hoofdsom.

Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs worden gewaardeerd aan de hand van de methode van de effectieve rentevoet en zijn onderhevig aan bijzondere waardeverminderingen. Winst en verlies worden opgenomen in de winst- en verliesrekening wanneer het actief uit de balans wordt verwijderd, gewijzigd of een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan.

De financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs van de Groep omvatten leningen aan derden.

Financiële activa aangewezen als gewaardeerd tegen reële waarde via de niet-gerealiseerde resultaten (eigenvermogensinstrumenten)

Bij de eerste opname classificeert de Groep zijn beleggingen in eigen vermogen onherroepelijk als eigenvermogensinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde via de niet-gerealiseerde resultaten wanneer de Groep geen belangrijke invloed heeft en de activa niet worden aangehouden voor handelsdoeleinden. Deze classificatie wordt per instrument bepaald.

Winsten en verliezen op deze financiële activa komen nooit terecht in de winst- en verliesrekening. Dividenden worden opgenomen als overige opbrengsten in de winst- en verliesrekening wanneer het recht op betaling is vastgesteld, behalve wanneer de Groep voordeel haalt uit dergelijke opbrengsten als compensatie voor een deel van de kosten van het financieel actief. In dat geval worden dergelijke winsten opgenomen in de niet-gerealiseerde resultaten. Eigenvermogensinstrumenten, die worden aangewezen als gewaardeerd tegen reële waarde via de niet-gerealiseerde resultaten, zijn niet onderworpen aan een beoordeling op bijzondere waardevermindering.

De Groep heeft ervoor gekozen om niet-beursgenoteerde deelnemingen waarop ze geen significante invloed uitoefent, onherroepelijk te classificeren.

Financiële activa aangewezen als gewaardeerd tegen reële waarde via de winst -en verliesrekening

Alle financiële activa die niet zijn aangewezen als gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs of tegen reële waarde via de niet-gerealiseerde resultaten, zoals hierboven beschreven, worden gewaardeerd tegen reële waarde via de winst-en-verliesrekening.

Bijzondere waardevermindering van financiële activa

De Groep neemt een vergoeding op voor verwachte kredietverliezen (ECL's) voor haar schuldinstrumenten. Zie Toelichting 8.1 'Kredietrisico' voor een gedetailleerde beschrijving van de benadering

3.3.9 Afgeleide financiële instrumenten en hedge accounting

Afgeleide financiële instrumenten

De Groep maakt soms gebruik van afgeleide financiële instrumenten om de valutarisico's, renterisico's en het risico van stijgende grondstoffenprijzen af te dekken die voortvloeien uit bedrijfs-, financierings- en investeringsactiviteiten. In overeenstemming met het thesauriebeleid houdt de Groep geen derivaten aan voor handelsdoeleinden en geeft de Groep deze ook niet uit. Derivaten die echter niet in aanmerking komen voor hedge accounting worden verwerkt als instrumenten aangehouden voor handelsdoeleinden.
Afgeleide financiële instrumenten worden bij de eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde. De winst of het verlies uit fluctuaties van de reële waarde wordt onmiddellijk in de winst- en verliesrekening opgenomen. Indien derivaten voor hedge accounting in aanmerking komen, is de opname van een resulterende winst of een resulterend verlies afhankelijk van de aard van de post die wordt afgedekt.
De reële waarde van renteswaps is het geschatte bedrag dat de Groep zou ontvangen of betalen om de swap per balansdatum te beëindigen, waarbij rekening wordt gehouden met de actuele rente en met de kredietwaardigheid van de tegenpartijen en van de Groep. De reële waarde van valutatermijncontracten is de contante waarde van de genoteerde termijnkoers per balansdatum.

Voor afdekking gebruikte derivaten

Kasstroomafdekkingen

Veranderingen in de reële waarde van een afgeleid afdekkingsinstrument dat is aangemerkt als een kasstroomafdekking, worden rechtstreeks opgenomen als niet-gerealiseerde resultaten, voor zover de afdekking effectief is. Het niet-effectieve deel wordt als last in de winst- en verliesrekening opgenomen.
De Groep gebruikt valutatermijncontracten als afdekkingen van haar blootstelling aan het valutarisico bij voorspelde transacties en vaste toezeggingen, alsook termijncontracten voor grondstoffen voor haar blootstelling aan volatiliteit in de grondstoffenprijzen. De Groep wijst enkel het contante element van termijncontracten aan als afdekkingsrisico. Het termijnelement wordt beschouwd als afdekkingskosten, wordt geboekt in de niet-gerealiseerde resultaten en geaccumuleerd als een afzonderlijke component op de balans, onder afdekkingsreserves.
Indien een afdekkingsinstrument niet langer voldoet aan de voorwaarden voor 'hedge accounting', afloopt of wordt verkocht, beëindigd of uitgeoefend, wordt de afdekking prospectief beëindigd. De cumulatieve winst die (of het cumulatieve verlies dat) eerder in de niet-gerealiseerde resultaten was opgenomen, blijft daar onderdeel van uitmaken tot de verwachte transactie heeft plaatsgevonden. Als het afgedekte element een niet-financieel actief betreft, wordt het onder de niet-gerealiseerde resultaten opgenomen bedrag overgeboekt naar de boekwaarde van het actief wanneer dit verantwoord is. In andere gevallen wordt het onder de niet-gerealiseerde resultaten opgenomen bedrag overgeboekt naar de winst- en verliesrekening in dezelfde periode waarin het afgedekte element van invloed is op de winst- en verliesrekening.
Cumulatieve winsten en verliezen met betrekking tot reeds afgelopen derivaten of beëindigde afdekkingsrelaties blijven verwerkt als onderdeel van de niet-gerealiseerde resultaten zolang het waarschijnlijk is dat de afgedekte transactie zich zal voordoen. Indien de afgedekte transactie niet langer waarschijnlijk is, worden de gecumuleerde winsten of verliezen onmiddellijk vanuit de niet-gerealiseerde resultaten naar de winst- en verliesrekening overgebracht.
De Groep neemt derivaten op om de prijs voor toekomstige aankopen af te dekken van de fysieke vereiste voor netverliezen die in volgende perioden wordt verwacht en die in elk geval wordt gedekt door kortlopende aankopen op de spotmarkt. Deze derivaten worden gewaardeerd tegen reële waarde in niet-gerealiseerde resultaten zonder effect op winst of verlies als onderdeel van kasstroomafdekkingstransacties; ze dienen als prijsafdekking van de fysieke vraag naar elektrische energie om netverliezen te dekken (onderliggende transactie). Als gevolg van de beschikbaarheid en liquiditeit van de handel in futures dekt de afdekkingsperiode voor beoogde prijsafdekking een periode van maximaal twee jaar vanaf de balansdatum. In deze context past de Groep een conservatieve afdekkingsstrategie toe die gericht is op het regelgevingskader en het vermogen om de gemaakte kosten voor de aankoop van elektriciteit over te nemen, wat tijdige en voorspelbare prijsafdekking mogelijk maakt.

De kritieke 'term match' methode meet effectiviteit. Als de waarderingsrelevante parameters van de afgedekte post en het afdekkingsinstrument overeenkomen, wordt aangenomen dat er een effectieve afdekkingsrelatie bestaat en dat waardeveranderingen van beide posten elkaar compenseren. De Groep streeft naar volledige prijsafdekking van het verwachte volume aan energie uit netverlies (afdekkingsverhouding 1:1).

Afdekking van monetaire activa en passiva

Hedge accounting wordt niet toegepast op afgeleide instrumenten die in economische zin worden gebruikt als afdekking van in vreemde valuta's luidende activa en verplichtingen. Veranderingen in de reële waarde van dergelijke derivaten worden als onderdeel van de valutakoerswinsten en -verliezen, in de winst- en verliesrekening opgenomen.

3.3.10 Eigen vermogen

Aandelenkapitaal – transactiekosten

Transactiekosten met betrekking tot de uitgifte van kapitaal worden afgetrokken van ontvangen kapitalen.

Aandelenkapitaal – op aandelen gebaseerde betalingskosten

Op aandelen gebaseerde betalingskosten worden toegevoegd aan het ontvangen kapitaal.

Dividend

Dividenden worden opgenomen als een schuld in de periode waarin zij vastgesteld zijn (zie Toelichting 6.12.1)

Hybride effecten

Hybride effecten zijn sterk achtergestelde effecten. Met uitzondering van gewone aandelen zijn hybride effecten de meest achtergestelde instrumenten in de kapitaalstructuur van de Groep in een insolventiehiërarchie. Hybride effecten zijn eeuwigdurende instrumenten en komen niet in gebreke bij niet-betaling van coupons (tenzij deze betaling verplicht was ingevolge een besluit of de uitkering van een dividend aan gewone aandeelhouders).

De houders van hybride effecten hebben een geringe invloed op het resultaat van een faillissementsprocedure of een herstructurering los van een faillissement. Bijgevolg kunnen de houders van hybride effecten de Groep niet verplichten uitkeringen te betalen of de effecten geheel of gedeeltelijk terug te betalen. De betaling van uitkeringen op en de aflossing van de effecten zijn naar eigen goeddunken van de Groep. In het licht van hun kenmerken worden hybride effecten onder IFRS geclassificeerd als een eigenvermogensinstrument. De bijbehorende uitgiftekosten worden rechtstreeks in de ingehouden winsten opgenomen.

Eigen aandelen

Wanneer als eigen vermogen opgenomen aandelen worden ingekocht, wordt het betaalde bedrag, inclusief direct toerekenbare kosten, opgenomen als een wijziging in het eigen vermogen. Ingekochte aandelen worden geclassificeerd als ingekochte aandelen en worden afgetrokken van het eigen vermogen. Het bedrag van de aangehouden eigen aandelen wordt vermeld in de reserve voor eigen aandelen. Wanneer ingekochte aandelen vervolgens worden verkocht of opnieuw worden uitgegeven, wordt het ontvangen bedrag opgenomen als een toename van het eigen vermogen en wordt het daaruit voortvloeiende overschot of tekort op de transactie binnen de ingehouden winst gepresenteerd. Er wordt geen winst of verlies opgenomen in winst of verlies bij de aankoop, verkoop, uitgifte of intrekking van ingekochte eigen aandelen.

Aandelengerelateerde vergoeding

De kosten van op aandelen gebaseerde betalingstransacties worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt. De aandelenopties worden gewaardeerd op de toekenningsdatum, op basis van de aandelenkoers op de toekenningsdatum, bedrijfsevolutie, uitoefenprijs

en rentevoeten. De kosten van het aandelenoptieplan worden lineair in resultaat genomen vanaf de toekenningsdatum tot het einde van de wachtperiode.

3.3.11 Financiële verplichtingen

Financiële verplichtingen bestaan uit rentedragende leningen en financieringsverplichtingen in de Groep. Ze worden initieel verwerkt tegen reële waarde, verminderd met toerekenbare transactiekosten. Na de eerste opname worden rentedragende leningen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, waarbij elk verschil tussen het bedrag bij de eerste opname en het aflossingsbedrag op basis van de effectieve-rentemethode in de winst- en verliesrekening wordt opgenomen over de looptijd van de leningen.

Een financiële verplichting wordt uit de balans verwijderd wanneer de verplichting uit hoofde van het passief wordt voldaan of opgezegd of vervalt. Wanneer een bestaande financiële verplichting onder wezenlijk andere voorwaarden door een andere kredietverstrekker wordt vervangen of de voorwaarden van een bestaande verplichting wezenlijk worden gewijzigd, wordt een dergelijke omruiling of wijziging behandeld als de verwijdering van de oorspronkelijke verplichting en de opname van een nieuwe verplichting. Het verschil in de respectieve boekwaarden wordt in de resultatenrekening opgenomen.

Financiële activa en financiële passiva worden gesaldeerd en het nettobedrag wordt in het geconsolideerde overzicht van de financiële positie opgenomen indien er een afdwingbaar wettelijk recht bestaat om de opgenomen bedragen te salderen en indien het de bedoeling is om tegelijkertijd netto af te wikkelen, de activa te realiseren en de passiva af te wikkelen.

3.3.12 Personeelsbeloningen

Toegezegde-bijdrageregelingen

In België worden op bijdragen gebaseerde pensioenvoorzieningen, die in de Belgische pensioenwetgeving als toegezegde-bijdrageregelingen worden aangeduid, voor boekhoudkundige doeleinden geclassificeerd als toegezegd-pensioenregelingen vanwege het minimumrendement dat de werkgever wettelijk moet waarborgen.

Tot 1 januari 2016 was het wettelijk gegarandeerd rendement 3,75% op werknemersbijdragen, 3,25% op werkgeversbijdragen en 0% voor de uit dienst getreden pensioendeelnemers.
Sinds 1 januari 2016 is het wettelijk gegarandeerd rendement variabel tussen 1,75% en 3,75%. De rentevoet wordt elk jaar op 1 januari automatisch aangepast gebaseerd op de gemiddelde 10-jarige OLO-rente over de voorbije 24 maanden, met 1,75% als minimale interestvoet. Sinds 1 januari 2016 is het wettelijk gegarandeerd rendement 1,75% op werknemers -en werkgeversbijdragen en 0% voor de uit dienst getreden pensioendeelnemers.
Aangezien de pensioenplannen door pensioenfondsen gefinancierd worden, wordt de verticale methode gebruikt, wat wil zeggen dat 1,75% op alle reserves (zelfs die voor 2016) wordt toegepast.
De werkgever moet ervoor zorgen dat tekorten die kunnen ontstaan door de WAP (‘Wet op de Aanvullende Pensioenen’) steeds voldoende gefinancierd zijn voor de werknemerscontracten en in geval de verworven reserves getransfereerd worden door vertrek, pensionering of afwikkeling van het pensioen voor het werkgeverscontract.
De reële waarde van de activa komt voor elke regeling overeen met de som van de (eventuele) opgebouwde individuele reserves en de waarde van de (eventuele) collectieve fondsen.
De verplichting uit hoofde van toegezegde-bijdrageregelingen wordt bepaald volgens de Projected Unit Credit (PUC)-methode. De formule van het plan (al dan niet backloaded) bepaalt of de premies geprojecteerd worden.

In Duitsland omvat de toegezegde-bijdrageregeling een vast pensioen dat bij pensionering moet worden betaald aan een werknemer en gewoonlijk gebaseerd is op een of meer factoren zoals de leeftijd, anciënniteit en het loon van de werknemer.

In beide landen wordt de berekening uitgevoerd door een erkende actuaris.

Toegezegde-pensioenregelingen

Voor toegezegde-pensioenregelingen, die zowel in België als in Duitsland bestaan, worden de pensioenuitgaven voor elke regeling afzonderlijk beoordeeld op jaarbasis door erkende actuarissen die gebruikmaken van de ‘projected unit credit’-methode. Er wordt een schatting gemaakt van de pensioenrechten die werknemers hebben opgebouwd in ruil voor hun diensten in het boekjaar en voorafgaande periodes; deze pensioenrechten worden verdisconteerd om de huidige waarde ervan vast te stellen en de reële waarde van de fondsbeleggingen wordt hiervan afgetrokken. De disconteringsvoet is de rentevoet op balansdatum op hoogwaardige obligaties met vervaldata die de termijnen van de verplichtingen van de Groep benaderen en die uitgedrukt zijn in de valuta waarin de beloningen naar verwachting zullen worden betaald.

Wanneer de pensioenrechten van een regeling verbeterd worden, wordt het gedeelte van de verbeterde pensioenrechten dat betrekking heeft op diensten door werknemers verricht in het verleden, als een uitgave opgenomen in de winst- en verliesrekening op de vroegste van deze twee data:

- wanneer de aanpassing of beperking van de regeling gebeurt; of
- wanneer de entiteit de gerelateerde herstructureringskosten onder IAS 37 of de ontslagvergoedingen opneemt.

Waar de berekening in een voordeel voor de Groep resulteert, wordt het opgenomen actief beperkt tot de huidige waarde van toekomstige terugbetalingen van de regeling of kortingen in toekomstige bijdragen tot de regeling.

Herwaarderingen – bestaande uit actuariële winsten en verliezen, het effect van het activaplafond (met uitsluiting van bedragen die opgenomen zijn in de netto rentekosten op de netto toegezegde pensioenverplichting) en de opbrengst van fondsbeleggingen (met uitsluiting van bedragen die opgenomen zijn in de netto rentekosten op de netto toegezegde pensioenverplichting) – worden onmiddellijk opgenomen in de balans met een overeenkomend debet of credit op de ingehouden winsten via de niet-gerealiseerde resultaten in de periode waarin ze verschijnen. Herwaarderingen worden niet geherklasseerd als winst of verlies in latere periodes.

Restitutierechten (België)

Restitutierechten worden opgenomen als aparte activa als en alleen als het bijna absoluut zeker is dat een andere partij (een deel van) de uitgaven zal betalen om de betreffende brutoverplichting uit hoofde van toegezegde pensioenrechten te vereffenen. De restitutierechten worden voorgesteld als vaste activa, onder andere financiële activa, en worden gewaardeerd tegen reële waarde. Deze rechten volgen dezelfde behandeling als de daarmee overeenstemmende toegezegde pensioenrechten. Wanneer de wijzigingen in de periode het gevolg zijn van wijzigingen in de financiële veronderstellingen, of van ervaringsaanpassingen of wijzigingen in de

demografische veronderstellingen, dan wordt het actief aangepast via de niet-gerealiseerde resultaten. De componenten van de kosten uit hoofde van de toegezegde pensioenregeling worden opgenomen zonder de bedragen die verband houden met veranderingen in de boekwaarde van de restitutierechten.

Andere langetermijnpersoneelsbeloningen

De nettoverplichting van de Groep met betrekking tot andere personeelsbeloningen op lange termijn dan pensioenregelingen wordt jaarlijks berekend door erkende actuarissen. De nettoverplichting wordt berekend via de 'Projected Unit Credit'-methode en is het bedrag van de toekomstige beloning dat werknemers verdiend hebben in ruil voor hun diensten in de lopende en voorafgaande periodes. De verplichting wordt verdisconteerd tot de huidige waarde ervan en de reële waarde van eventuele daarop betrekking hebbende activa wordt in mindering gebracht. De disconteringsvoet is het rendement op balansdatum op hoogwaardige obligaties met vervaldata die de termijnen van de verplichtingen van de Groep benaderen en uitgedrukt zijn in de valuta waarin de beloningen naar verwachting zullen worden betaald.

Kortetermijnpersoneelsbeloningen

Kortetermijnpersoneelsbeloningen worden op een niet-verdisconteerde basis gewaardeerd en opgenomen wanneer de daarmee verband houdende dienst wordt verricht. Er wordt een verplichting in de balans opgenomen voor het bedrag dat naar verwachting ten gevolge van een kortetermijnbonus in contanten of een winstdelingsregeling zal worden uitbetaald indien de Groep een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting heeft als gevolg van verstreken diensttijd van werknemers en indien deze verplichting betrouwbaar kan worden bepaald.

3.3.13 Voorzieningen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer de Groep een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting heeft als gevolg van een gebeurtenis uit het verleden en het waarschijnlijk is dat een uitstroom van economische voordelen – waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt – vereist zal zijn om de verplichting af te wikkelen. Indien het effect wezenlijk is, worden voorzieningen vastgesteld door de verwachte toekomstige kasstromen te verdisconteren aan een verdisconteringvoet vóór belasting die een afspiegeling is van de huidige marktbeoordeling van de tijdswaarde van geld en, waar aangewezen, de risico's eigen aan de verplichting.
De voornaamste langetermijnvoorzieningen van de Groep zijn voorzieningen voor ontmantelingsverplichtingen. De huidige waarde van de verplichting op het moment van inbedrijfstelling vertegenwoordigt het initiële bedrag van de voorziening voor ontmanteling met, als tegenpost, een actief voor hetzelfde bedrag, dat is opgenomen in de boekwaarde van de gerelateerde materiële vaste activa en wordt afgeschreven over de volledige gebruiksduur van het actief.
Factoren die een significante invloed hebben op het bedrag van de voorzieningen zijn onder meer:

- kostenraming
- het tijdstip van de uitgaven ; en
- de disconteringsvoet toegepast op kasstromen.

Deze factoren zijn gebaseerd op informatie en schattingen die de Groep op dit moment het meest geschikt acht.
Als het effect van de tijdswaarde van geld materieel is, worden voorzieningen verdisconteerd op basis van een huidig tarief vóór belastingen dat, in voorkomend geval, de specifieke risico's van de verplichting weerspiegelt. Indien het bedrag verdisconteerd wordt, wordt de toename in de voorziening wegens het verstrijken van de tijd verantwoord als financieringskosten.

3.3.14 Handels- en overige schulden

Handels- en overige schulden worden uitgedrukt tegen geamortiseerde kostprijs.

Heffingen

In hun rol als TNB's zijn Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH onderworpen aan verschillende openbare dienstverplichtingen die worden opgelegd door de overheid en/of reguleringsmechanismen. Het betreft openbare dienstverplichtingen in verschillende domeinen (zoals promotie van hernieuwbare energie, sociale steun, vergoedingen voor het gebruik van het publieke domein, offshore aansprakelijkheid) die door de transmissienetbeheerders moeten worden uitgevoerd. De kosten die de netbeheerders voor deze verplichtingen maken, worden volledig gedekt door tarifaire 'heffingen' zoals goedgekeurd door de regulator. De uitstaande bedragen (overschot) worden opgenomen als handels- en overige schulden.
In dit proces koos de Groep, aangezien de netbeheerders agenten zijn, voor een netto presentatie zowel bij winst of verlies als op balansniveau. Deze transacties worden volledig 'doorgerekend'.

Zie ook Toelichting 9.1.14.

3.3.15 Overige langlopende verplichtingen

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden opgenomen wanneer het redelijkerwijs zeker is dat de Groep de subsidie zal ontvangen en dat aan alle onderliggende voorwaarden is voldaan. Subsidies die aan een actief zijn verbonden, worden onder overige verplichtingen opgenomen en worden systematisch in de resultatenrekening opgenomen tijdens de verwachte gebruiksduur van het bijbehorende actief. Subsidies die aan uitgavenposten zijn verbonden, worden in de resultatenrekening opgenomen in dezelfde periode als de uitgave waarvoor de subsidie werd ontvangen. Overheidssubsidies worden als overige bedrijfsopbrengsten opgenomen in de resultatenrekening.

Contractuele verplichtingen – Last-mileverbinding

De vergoeding van de last-mileverbinding wordt vooraf betaald, terwijl de inkomsten erkend worden over de levensduur van het onderliggende actief. De bedragen die in de toekomst zullen worden vrijgegeven, worden weergegeven in dit deel. Zie ook Toelichting 3.4.1.

3.3.16 Leaseovereenkomsten

Bij het aangaan van een contract beoordeelt de Groep of een contract een lease is of bevat. Een contract is of bevat een lease als het contract een recht bevat om over een gedefinieerd actief controle uit te oefenen en dit voor een welbepaalde periode in compensatie voor een vergoeding. Om te beoordelen of een contract het recht geeft om over een gedefinieerd actief controle uit te oefenen, gebruikt de Groep de definitie van een leaseovereenkomst in IFRS 16.

De Groep als leasingnemer

De Groep neemt op de aanvangsdatum van de leaseovereenkomst een gebruiksrecht en een leaseverplichting op. Activa en verplichtingen die voortvloeien uit een leaseovereenkomst worden aanvankelijk gewaardeerd aan de huidige waarde en verdisconteerd op basis van de beste raming van de Groep voor de gewogen gemiddelde marginale rentevoet, ingeval de impliciete rentevoet van de leaseovereenkomst niet gemakkelijk kan worden bepaald. De Groep past één disconteringsvoet toe per groep vergelijkbare contracten, samengevat per looptijd.

De leasebetalingen die in de waardering van de leaseverplichting zijn opgenomen, omvatten vaste betalingen, inclusief 'in-substance' vaste bedragen. Variabele leasebetalingen worden als last opgenomen wanneer ze zich voordoen. In de praktijk wordt geen onderscheid gemaakt tussen lease- en niet-leasecomponenten. Componenten die geen goederen of diensten overdragen (initiële directe kosten, vooruitbetalingen) worden niet in de leaseprijs opgenomen.

De activa met gebruiksrechten worden vervolgens verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen, en worden eventueel aangepast naar aanleiding van de herwaardering van de leaseverplichting. Deze activa worden afgeschreven volgens de lineaire methode vanaf de ingangsdatum van de leaseovereenkomst tot het einde van de leaseperiode, tenzij de leaseovereenkomst het eigendom van de onderliggende activa aan de Groep overdraagt voor het einde van de leaseperiode of wanneer de kosten verbonden aan het gebruiksrecht aangeven dat de Groep een aankoopoptie zal uitoefenen. In dit geval zal het gebruiksrecht van het actief afgeschreven worden over de gebruiksduur van het onderliggend actief. Hiervoor wordt dezelfde basis als deze voor materiële vaste activa gehanteerd.

De leaseverplichting wordt vervolgens verhoogd met de rentekosten op de leaseverplichting en verlaagd met de betaalde leasebetalingen. Ze wordt geherwaardeerd wanneer er een wijziging is in toekomstige leasebetalingen als gevolg van een wijziging in een index of rentevoet, een wijziging in de schatting van het bedrag dat naar verwachting uit hoofde van een restwaardegarantie verschuldigd zal zijn, een wijziging in de aankoop- of verlengingsoptie die met redelijke zekerheid kan worden uitgeoefend, of een wijziging in een beëindigingsoptie die niet langer kan worden uitgeoefend.

De Groep presenteert de activa met gebruiksrechten onder 'materiële vaste activa' en leaseverplichtingen onder 'leningen en overige financieringsverplichtingen'(kortlopende en langlopende) in de balans.

De Groep heeft ervoor gekozen om geen activa met gebruiksrechten en leaseverplichtingen op te nemen voor leaseovereenkomsten van activa met lage waarde en kortlopende leaseovereenkomsten, inclusief IT-apparatuur. De leasebetalingen in verband met deze leaseovereenkomsten worden door de Groep lineair over de leaseperiode opgenomen als last.

De Groep als leasinggever

Leaseovereenkomsten die nagenoeg alle aan de eigendom van een onderliggend actief verbonden risico's en voordelen overdragen, worden opgenomen als financiële leases.

Alle andere leaseovereenkomsten die niet alle aan de eigendom van een onderliggend actief verbonden risico's en voordelen overdragen, worden opgenomen als operationele leases. De Groep heeft als leasinggever alleen operationele leaseovereenkomsten. Deze ontvangen leasebetalingen worden lineair over de leaseperiode als overige inkomsten verantwoord.

3.3.17 Gereguleerde overlopende rekeningen

De Groep werkt in een gereguleerde omgeving die stelt dat tarieven bedoeld zijn om totale opbrengsten te realiseren die bestaan uit:

- een billijk rendement op het geïnvesteerde kapitaal;
- alle niet-onredelijke kosten die door de Groep worden gemaakt.

Aangezien de tarieven gebaseerd zijn op ramingen, is er altijd een verschil tussen de tarieven die effectief worden aangerekend en de tarieven die hadden moeten worden aangerekend (tariefbepaling afgesproken met regulator) om alle redelijke kosten van de netbeheerder te dekken, met inbegrip van een billijke vergoeding voor de aandeelhouders.
Indien de toegepaste tarieven resulteren in een overschot of tekort op het einde van het jaar, impliceert dit dat de tarieven aangerekend aan de eindgebruikers respectievelijk lager of hoger hadden moeten zijn (en omgekeerd). Dit overschot of tekort wordt daarom geboekt in de gereguleerde overlopende rekening.
De vrijgave van de gereguleerde overlopende rekening zal een impact hebben op de toekomstige tarieven: de opgelopen gereguleerde schulden zullen de toekomstige tarieven verlagen, terwijl de opgelopen gereguleerde activa de toekomstige tarieven zullen verhogen.
Bij gebrek aan een IFRS-standaard die specifiek van toepassing is op de verwerking van deze gereguleerde overlopende rekeningen verwijst het management van Elia naar de vereisten van IFRS 14 en het conceptueel kader voor financiële verslaggeving samen met de laatste wijzigingen aan het IASB-project inzake Rate-regulated Activities om de volgende grondslag voor financiële verslaggeving in dat verband te ontwikkelen:

- een verplichting wordt opgenomen in de balans en gepresenteerd als onderdeel van de 'over te dragen opbrengsten en toe te rekenen kosten' met betrekking tot de verplichting van de Elia groep om een bedrag in mindering te brengen op de tarieven die in toekomstige perioden aan de klanten moeten worden aangerekend, omdat de totale toegestane vergoeding voor reeds geleverde goederen of diensten lager is dan het bedrag dat reeds aan de klanten is aangerekend, of omdat er meer inkomsten zijn gegenereerd als gevolg van hogere volumes dan initieel geschat (gereguleerde verplichting);
- een actief wordt opgenomen in de balans met betrekking tot het recht van de Elia groep om een bedrag toe te voegen aan de tarieven die in toekomstige perioden aan de klanten moeten worden aangerekend, omdat de totale toegestane vergoeding voor reeds geleverde goederen of diensten hoger is dan het bedrag dat reeds aan de klanten is aangerekend, of omdat er een tekort aan inkomsten is ontstaan als gevolg van lagere volumes dan initieel geschat (gereguleerd actief); en
- de nettobeweging in de gereguleerde overlopende rekeningen voor de periode wordt afzonderlijk opgenomen in de winst- en verliesrekening binnen de lijn 'netto gereguleerde opbrengsten (kosten)'.

Het bedrag op de gereguleerde overlopende rekeningen wordt jaarlijks gerapporteerd en beoordeeld door de regulator.

De som van de opbrengsten van contracten met klanten (zoals gedefinieerd in IFRS 15), overige opbrengsten en de netto-opbrengsten (kosten) van het afrekeningsmechanisme wordt eveneens opgenomen als een subtotaal 'Omzet, overige opbrengsten en netto opbrengsten (kosten) van het afrekeningsmechanisme', aangezien dit in wezen de opbrengsten vertegenwoordigt die economisch verdiend worden tijdens de periode, rekening houdend met de gereguleerde omgeving waarin de Elia groep actief is. Het effect van de verdiscontering wordt weergegeven in het financieel resultaat. Zie Toelichting 9.

3.4 Posten in de resultatenrekening

3.4.1 Inkomsten

Opbrengsten

IFRS 15 stelt een vijfstappenmodel op voor de verwerking van opbrengsten uit contracten met klanten, en vereist dat opbrengst wordt opgenomen tegen een bedrag dat de vergoeding weerspiegelt waarop een entiteit verwacht recht te hebben in ruil voor de overdracht van goederen of diensten aan een klant. Dit zijn de vijf stappen die voor elk contract met een klant in acht moeten worden genomen:

1. Het contract (de contracten) met een klant identificeren;
2. De prestatieverplichtingen in het contract (de contracten) identificeren;
3. De transactieprijs bepalen;
4. De transactieprijs toewijzen aan de prestatieverplichtingen;
5. De opbrengsten opnemen wanneer de prestatieverplichtingen zijn vervuld, of wanneer de zeggenschap over de goederen of diensten is overgedragen aan de klant.

De belangrijkste inkomsten van de Groep worden gerealiseerd door netbeheerders die werken volgens regelgevende kaders en die de facto/juridische monopolies hebben in hun respectieve controlezones. De toepasselijke kaders in de belangrijkste landen worden in detail beschreven in Toelichting 9 'Regelgevend kader en tarieven'.
Voor de gereguleerde activiteiten is elke dienst gebaseerd op een standaardcontract met de klant, met meestal een vooraf bepaald gereguleerd tarief (eenheidsprijs vermenigvuldigd met het volume (injectie of afname) of de gereserveerde capaciteit (afhankelijk van het type dienst)), zodat de prijsstelling niet variabel is. De toewijzing van de transactieprijs over de verschillende prestatieverplichtingen is dus eenvoudig (één-op-één-relatie). De meeste van deze contracten worden afgesloten voor onbepaalde duur, met algemene betalingsvoorwaarden van 15-30 dagen.
Gelet op de activiteiten van de Elia groep zijn er geen relevante rechten op teruggave en garantieverplichtingen.
Voor alle diensten die door de Groep worden geleverd, is Elia de enige en voornaamste verantwoordelijke voor de uitvoering van de dienst en dus de opdrachtgever.
In hun rol als TNB zijn Elia Transmission Belgium NV/SA en 50Hertz Transmission GmbH echter onderworpen aan openbaredienstverplichtingen opgelegd door de overheid/reglementeringsmechanismen. Deze verplichtingen hebben voornamelijk betrekking op financiële steun voor de ontwikkeling van hernieuwbare energieën. Voor deze activiteiten treden de TNB's op als agent en aangezien de uitgaven/inkomstenstromen volledig worden gedekt door de tarieven is er geen impact op de winst- en verliesrekening. We verwijzen naar 'Heffingen' in Toelichting 3.3.14 voor meer informatie over de grondslagen voor financiële verslaggeving.
De belangrijkste prestatieverplichtingen / type contracten van de Groep, hun prijsstelling en de methode van omzetverantwoording voor 2022 kunnen als volgt worden samengevat:

Opbrengsten per categorie voor Elia Transmission Belgium

Opbrengstenstroom	Aard, klant en timing van de tevredenheid over de prestatieverplichtingen	Contract - Prijsstelling
Netwerkopbrengsten		
Aansluitingen	**Technische studies** die worden uitgevoerd op verzoek van de netgebruikers, rechtstreeks aangesloten op het net, om een nieuwe of een wijziging van een bestaande aansluiting te krijgen. De opbrengsten worden erkend op het moment waarop de studie wordt opgeleverd.	Contract en tarief goedgekeurd door de regulator. Vast bedrag per type studie.
	Last-mileverbinding is een onderdeel van het aansluitingscontract. Op vraag van een toekomstige netgebruiker bouwt Elia een specifieke fysieke aansluiting, een zogenaamde last-mileverbinding, om de infrastructuur van de klant met Elia's netwerk te verbinden. Hoewel de controle over het actief niet als dusdanig wordt overgedragen aan de netgebruiker, krijgt deze wel een rechtstreekse toegang tot het hoogspanningsnet. Dit toegangsrecht dat door Elia wordt overgedragen, is waardevol voor de netgebruiker, en daarom compenseert de netgebruiker Elia in cash. Aangezien de netgebruiker tegelijkertijd een verbindingscontract afsluit, zijn beide activiteiten (toegangsrecht en de aansluitingsdiensten) niet gescheiden. Ze vormen één enkele prestatieverplichting en er is onderlinge afhankelijkheid tussen deze contracten. De totale opbrengsten uit deze ene prestatieverplichting die de aansluitingsdiensten omvat, worden opgenomen over de levensduur van de activa, aangezien deze contracten geen specifieke einddatum hebben. Dit onderdeel van het aansluitings-/netgebruikerscontract wordt afzonderlijk gepresenteerd (niet als onderdeel van de netaansluiting/opbrengsten binnen de inkomstenlimiet), aangezien de tariefbepaling vanuit regelgevend oogpunt zeer specifiek is.	Standaardcontract goedgekeurd door de regulator, maar de prijsstelling is gebaseerd op het budget voor de realisatie van de aansluiting.
	De vergoedingen die aan de netgebruikers/distributienetbeheerders (DNB's) worden aangerekend, dekken de **onderhouds- en operationele** kosten van de **specifieke aansluitingsfaciliteiten**. Opbrengsten worden in de tijd erkend, aangezien deze dienst een doorlopende prestatie is gedurende de hele looptijd van het contract.	Contract en tarief goedgekeurd door de regulator. Het tarief wordt bepaald per type activa (veld, km kabel ...).
Beheer en ontwikkeling van de netwerkinfrastructuur	Dit onderdeel van het toegangscontract dat met de toegangshouders/DNB's wordt ondertekend, heeft betrekking op de ontwikkeling en het beheer van het net om te voorzien in de behoefte aan capaciteit en de vraag naar elektriciteitstransmissie. Opbrengsten worden in de tijd erkend, aangezien het leveren van voldoende capaciteit en een veerkrachtig net een doorlopende prestatie is gedurende de hele looptijd van het contract.	Contract en tarief goedgekeurd door de regulator. EUR per kW/kVA voor de jaarlijkse/maandelijkse piek en het vermogen dat beschikbaar is op het toegangspunt.
Beheer van het elektrisch systeem	Dit onderdeel van het toegangscontract met de toegangshouders/DNB's heeft betrekking op het beheer en de exploitatie van het elektriciteitssysteem en de afname van extra reactieve energie met betrekking tot Elia's netwerk (verschillend van de aansluitingsactiva). Opbrengsten worden in de tijd erkend, aangezien het leveren van deze diensten een doorlopende prestatie is gedurende de hele looptijd van het contract.	Contract en tarief goedgekeurd door de regulator. EUR per kW/ kVArh op het toegangspunt.
Marktintegratie	Dit onderdeel maakt deel uit van het toegangscontract dat met de toegangshouders/DNB's is gesloten en dat betrekking heeft op (i) diensten om de energiemarkt te faciliteren, (ii) de ontwikkeling en verbetering van de integratie van een effectieve en efficiënte elektriciteitsmarkt, (iii) het beheer van de interconnecties en de coördinatie met de buurlanden en de Europese autoriteiten, en (iv) de publicatie van gegevens zoals vereist door de verplichtingen inzake transparantie. Opbrengsten worden in de tijd erkend, aangezien het leveren van deze diensten een doorlopende prestatie is gedurende de hele looptijd van het contract.	Contract en tarief goedgekeurd door de regulator. EUR per kW op het toegangspunt.
Compensatie van onevenwichten	Zoals bepaald in het contract met de balanceringsverantwoordelijke heeft de balanceringsverantwoordelijke zich ertoe verbonden te zorgen voor een perfect evenwicht tussen afname en injectie in het net. In geval van een onevenwicht wordt een vergoeding gefactureerd om de extra kosten te dekken die Elia oploopt bij de activering van de ondersteunende diensten. De omzet wordt erkend op het moment dat een onevenwicht optreedt.	Contract en tarief/mechanisme goedgekeurd door de regulator. Gebaseerd op marktprijzen, EUR per kW onevenwicht op het toegangspunt.
Internationale inkomsten	Het gebruik van het net langs de grenzen wordt georganiseerd door middel van halfjaarlijkse, driemaandelijkse, maandelijkse, wekelijkse, weekend-, dagelijkse en intradayveilingen. Elia en de regulatoren beslissen welke veilingen langs elke grens worden uitgevoerd. De veiling wordt georganiseerd via een veilingkantoor, dat als agent optreedt. Het veilingkantoor int de opbrengsten die door de Europese energietraders worden betaald. Die opbrengsten worden uiteindelijk onder de naburige TNB's verdeeld op basis van de ingevoerde/uitgevoerde volumes op de grens. De omzet wordt erkend op het moment dat een import-/exportactiviteit plaatsvindt.	Raamovereenkomst met partijen en veilingkantoor. De prijsstelling is gebaseerd op het prijsverschil in de grensoverschrijdende marktprijzen.

Opbrengsten per categorie voor 50 Hertz Transmission

Opbrengstenstroom	Aard en timing van de tevredenheid over de prestatieverplichtingen	Contract - Prijsstelling
Netwerkopbrengsten		
Opbrengsten van incentiveregelgeving	De vergoeding voor het netgebruik wordt in rekening gebracht aan de netgebruikers/DNB's die op het net zijn aangesloten, voor het volume van de injectie en/of afname in het onshore net. Dit contract wordt ondertekend met de netgebruikers. Opbrengsten worden in de tijd erkend, aangezien deze dienst een doorlopende prestatie is gedurende de hele looptijd van het contract.	Het standaardcontract en de nettarieven worden vastgelegd door de regulator.
	Last-mileverbinding is een onderdeel van het contract voor de vergoeding van het netgebruik. Op vraag van een toekomstige netgebruiker bouwt 50Hertz een specifieke/fysieke aansluiting, een zogenaamde last-mileverbinding, om een interfacepunt met het net te creëren. Hoewel de controle over het actief niet als dusdanig wordt overgedragen aan de netgebruiker, krijgt deze wel een rechtstreekse toegang tot het hoogspanningsnet. Dit toegangsrecht dat door 50Hertz wordt overgedragen, is waardevol voor de netgebruiker, en daarom compenseert de netgebruiker Elia in cash. Aangezien de netgebruiker tegelijkertijd een verbindingscontract afsluit, zijn beide activiteiten (toegangsrecht en de aansluitingsdiensten) niet gescheiden. Ze vormen één enkele prestatieverplichting en er is onderlinge afhankelijkheid tussen deze contracten. De totale opbrengsten uit deze ene prestatieverplichting die de aansluitingsdiensten omvat, worden opgenomen over de levensduur van de activa, aangezien deze contracten geen specifieke einddatum hebben. Dit onderdeel van het aansluitings-/netgebruikerscontract wordt afzonderlijk gepresenteerd (niet als onderdeel van de netaansluiting/opbrengsten binnen de inkomstenlimiet), aangezien de tariefbepaling vanuit regelgevend oogpunt zeer specifiek is.	Standaardcontract goedgekeurd door de regulator, maar de prijsstelling is gebaseerd op het budget voor de realisatie van de aansluiting.
Opbrengsten uit offshore regelgeving	Deze component omvat de tarieven die aan de netgebruikers/DNB's worden aangerekend om de kosten voor de aansluiting op het net van offshore windparken te dekken. Opbrengsten worden in de tijd erkend, aangezien deze dienst een doorlopende prestatie is gedurende de hele looptijd van het contract	Contract en tarieven vooraf vastgelegd in het reguleringsmechanisme.
Energieopbrengsten	Deze opbrengstenstroom bestaat uit verschillende componenten **Congestiebeheer en redispatchingvergoedingen** worden door de marktdeelnemers betaald om de door 50Hertz ter beschikking gestelde capaciteit op bepaalde lijnen te gebruiken (met inbegrip van het gebruik van grensoverschrijdende activa). Dit toewijzingsmechanisme wordt geregeld door marktgerichte en transparante procedures. De opbrengsten worden opgenomen op het moment dat ze zich voordoen.	Standaardcontracten zijn goedgekeurd door de regulator en het tariefmechanisme is vastgelegd in regelgevende kaders.
	Compensatie van onevenwichten Marktdeelnemers (balanceringsverantwoordelijken) hebben zich ertoe verbonden te zorgen voor een perfect evenwicht tussen afname en injectie in het net. In geval van een onevenwicht wordt door 50Hertz een vergoeding gefactureerd aan de marktdeelnemer. De omzet wordt erkend op het moment dat een onevenwicht optreedt.	Standaardcontracten zijn goedgekeurd door de regulator en het tariefmechanisme is vastgelegd in regelgevende kaders.
	Horizontale restitutie van de kosten voor de back-up van bruinkool In zijn rol als netbeheerder rekent 50Hertz vergoedingen aan andere netbeheerders aan voor diensten met betrekking tot de wettelijk vereiste reserve-energie. Opbrengsten worden in de tijd erkend, aangezien deze dienst een doorlopende prestatie is gedurende de hele looptijd van het contract.	

Overige bedrijfsopbrengsten

Opbrengstenstroom	Aard en timing van de tevredenheid over de prestatieverplichtingen	Contract - Prijsstelling
Overige bedrijfsopbrengsten		
Diensten van derden	Elia Grid International levert wereldwijd consultancydiensten aan derden. De opbrengsten worden verantwoord bij de voltooiing van het contract. De diensten van derden worden gepresenteerd in de overige opbrengsten.	Contract onderhandeld tussen EGI en de klant. De contractprijs wordt vastgelegd bij het afsluiten van het contract met de klant. In het algemeen geldt een betalingstermijn van 30 dagen datum factuur.
Commissie	Re.alto biedt een platform waardoor energie-actoren (bijv. traders, prosumenten) energiegegevens kunnen uitwisselen. Re.alto ontvangt een commissie voor transacties uitgevoerd via het platform. De opbrengsten worden opgenomen op het moment dat de transactie plaatsvindt. De commissie wordt opgenomen in overige bedrijfsopbrengsten.	De commissie is een vast percentage op elke transactie.
Andere	Hieronder vallen voornamelijk andere diensten dan hierboven beschreven. De opbrengsten worden opgenomen op het moment dat de dienst gepresteerd werd.	

Alle componenten van de bedrijfsopbrengsten bevatten bijgevolg opbrengsten uit contracten met klanten, d.w.z. partijen die lopende contracten hebben met de Groep voor het krijgen van diensten die voortvloeien uit de gewone activiteiten van de Groep in ruil voor een vergoeding.

Overige bedrijfsopbrengsten

Overige bedrijfsopbrengsten worden opgenomen wanneer de relevante dienst gepresteerd werd en er geen verdere prestatieverplichtingen meer zullen zijn.

Netto opbrengsten (kosten) van het afrekeningsmechanisme

Aangezien de tarieven gebaseerd zijn op ramingen, is er altijd een verschil tussen de tarieven die effectief worden aangerekend en de tarieven die hadden moeten worden aangerekend (tariefbepaling afgesproken met regulator) om alle redelijke kosten van de netbeheerder te dekken, met inbegrip van een billijke vergoeding voor de aandeelhouders.
Indien de toegepaste tarieven resulteren in een overschot of tekort op het einde van het jaar, impliceert dit dat de tarieven aangerekend aan de gebruikers/het publiek lager of hoger hadden kunnen zijn. Dit overschot of tekort wordt daarom geboekt in de gereguleerde overlopende rekening van het afrekeningsmechanisme.
De vrijgave van deze gereguleerde overlopende rekening zal een impact hebben op de toekomstige tarieven: de opgelopen gereguleerde schulden zullen de toekomstige tarieven verlagen, de opgelopen gereguleerde activa zullen de toekomstige tarieven verhogen. De nettobeweging in de gereguleerde overlopende rekeningen voor de periode wordt afzonderlijk opgenomen in de winst- en verliesrekening binnen de lijn ‘netto gereguleerde opbrengsten (kosten) van het afrekeningsmechanisme’. Zie ook Toelichting 3.3.17.

3.4.2 Uitgaven

Overige bedrijfskosten

Eigendomsbelastingen worden onmiddellijk volledig opgenomen zodra het eigendomsrecht vaststaat (gewoonlijk op 1 januari van het betrokken jaar). Deze kosten, die worden gekwalificeerd als niet-beheersbare kosten binnen het regelgevend kader, worden evenwel opgenomen als opbrengsten door het afrekeningsmechanisme voor hetzelfde bedrag, wat resulteert in een nulimpact op de winst- en verliesrekening.

Financieringsbaten en -lasten

De financieringslasten omvatten interesten op leningen (berekend volgens de effectieve rentevoetmethode), rente op leaseverplichtingen, wisselkoersverliezen, winsten uit muntafdekkingen die wisselkoersverliezen compenseren, resultaten uit de afdekkingen van renterisico’s, verliezen op afdekkingsinstrumenten die niet worden gebruikt in het kader van een afdekkingstransactie, verliezen op voor handelsdoeleinden aangehouden financiële activa en waardeverminderingen op financiële activa, alsook verliezen uit afdekkingineffectiviteit.
Financieringsbaten omvatten rentebaten op bankdeposito’s, die in de winst- en verliesrekening worden opgenomen aan de hand van de methode van de effectieve rente naarmate ze oplopen.
Financieringslasten die niet direct toewijsbaar zijn aan de aankoop, bouw of productie van een in aanmerking komend actief worden in de winst- en verliesrekening opgenomen aan de hand van de methode van de effectieve rente.

Winstbelastingen

De winstbelastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en uitgestelde belasting. De winstbelasting wordt opgenomen in de winst- en verliesrekening behalve wanneer zij betrekking heeft op posten die rechtstreeks worden opgenomen in het eigen vermogen. Belastingen op hybride coupons worden in de winst- en verliesrekening opgenomen omdat het een belasting op de winst is, terwijl de hybride coupon zelf rechtstreeks in het eigen vermogen wordt opgenomen.
De over de verslagperiode verschuldigde belasting is de verwachte te betalen belasting op de belastbare winst voor het jaar, met toepassing van belastingtarieven die zijn vastgesteld of grotendeels zijn vastgesteld aan het einde van de verslagperiode en alle aanpassingen aan de te betalen belasting in verhouding tot vroegere jaren.
Uitgestelde belastingverplichtingen worden verwerkt op basis van de balansmethode, op tijdelijke verschillen die ontstaan tussen de boekwaarde van activa en verplichtingen ten behoeve van de financiële verslaggeving en de fiscale boekwaarde van die posten.
Uitgestelde belastingen worden niet verwerkt voor de volgende tijdelijke verschillen: de eerste opname van activa of verplichtingen in een transactie die geen bedrijfscombinatie betreft en noch de commerciële noch de fiscale winst in de voorzienbare toekomst zullen beïnvloeden, en verschillen die verband houden met investeringen in dochterondernemingen en joint ventures terwijl het waarschijnlijk is dat deze in de voorzienbare toekomst niet zullen worden afgewikkeld. Voor tijdelijke verschillen die voortvloeien uit de eerste opname van goodwill worden geen uitgestelde belastingverplichtingen opgenomen. Uitgestelde belastingverplichtingen worden gewaardeerd

met behulp van de belastingtarieven die naar verwachting van toepassing zullen zijn bij terugname van de tijdelijke verschillen, op basis van de wetten die per verslagdatum zijn vastgesteld of materieel zijn vastgesteld. Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen worden gesaldeerd indien er een wettelijk afdwingbaar recht bestaat om de verschuldigde belastingvorderingen en -verplichtingen te salderen en de uitgestelde posten samenhangen met door dezelfde belastingautoriteit opgelegde winstbelasting aan dezelfde belastingplichtige entiteit, dan wel aan verschillende belastingplichtige entiteiten die de bedoeling hebben om de verschuldigde belastingvorderingen en -verplichtingen te salderen of waarvan de belastingvorderingen en -verplichtingen gelijktijdig worden gerealiseerd.
Een uitgestelde belastingvordering wordt slechts opgenomen in de mate dat het waarschijnlijk is dat toekomstige belastbare winsten beschikbaar zullen zijn waartegen de actiefpost kan worden aangewend. Uitgestelde belastingvorderingen worden verminderd in de mate waarin het niet langer waarschijnlijk is dat het daarmee samenhangende belastingvoordeel gerealiseerd zal worden.
Bijkomende winstbelastingen die voortvloeien uit de uitkering van dividenden worden tezelfdertijd opgenomen als de verplichting om het betrokken dividend te betalen.

3.5 Overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten en mutatieoverzicht van het eigen vermogen

Het overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten geeft een beeld van alle in de geconsolideerde winst- en verliesrekening en het geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen opgenomen opbrengsten en lasten. De Groep heeft ervoor gekozen de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten weer te geven met behulp van de tweeledige methode: de winst- en verliesrekening onmiddellijk gevolgd door het overzicht van de niet-gerealiseerde resultaten. Daardoor bevat het mutatieoverzicht van het eigen vermogen alleen wijzigingen die betrekking hebben op de aandeelhouders.

4. Rapportering per segment

4.1 Basis voor segmentrapportering

De Groep heeft gekozen voor segmentrapportering in overeenstemming met de verschillende regelgevende kaders die momenteel bestaan in de Groep. Dergelijke rapportering geeft beter de operationele activiteiten van de Groep weer en is ook in overeenstemming met de interne rapportering van de Groep aan de Chief Operating Decision Maker (CODM) waardoor de CODM de prestaties en activiteiten van de Groep beter en op een transparante manier kan evalueren en beoordelen.

In overeenstemming met IFRS 8 heeft de Groep de volgende bedrijfssegmenten bepaald op basis van de eerder vermelde criteria:

- Elia Transmission (België), dat de activiteiten omvat die uitgevoerd worden in overeenstemming met het Belgisch regelgevend kader: de gereguleerde activiteiten van Elia Transmission Belgium NV/SA, Elia Asset NV/SA, Elia Engineering NV/SA, Elia Re SA, HGRT SAS en Coreso NV/SA, waarvan de activiteiten rechtstreeks verbonden zijn met de rol van Belgisch transmissienetbeheerder en zijn onderworpen aan het in België geldende regelgevend kader – zie deel 9.1.3.
- 50Hertz Transmission (Duitsland), dat de activiteiten omvat die uitgevoerd worden in overeenstemming met het Duitse regelgevende kader: Eurogrid GmbH, 50Hertz Transmission GmbH en 50Hertz Offshore GmbH, waarvan de activiteiten rechtstreeks verbonden zijn met de rol van transmissienetbeheerder in Duitsland – zie deel 9.2.3.
- De niet-gereguleerde activiteiten en Nemo Link die bestaan uit:
  - Elia Group NV/SA, die voornamelijk de holdingactiviteiten in de segmenten Elia Transmission (België) en 50Hertz Transmission (Duitsland) omvat;
  - Eurogrid International NV/SA;
  - de holdingactiviteiten in Nemo Link Ltd. Dit bedrijf omvat en beheert het Nemo-project dat het VK en België verbindt met behulp van hoogspanningselektriciteitskabels, waardoor er elektriciteit tussen de twee landen kan worden uitgewisseld en waarvoor een specifiek regelgevend kader is opgezet – Zie Deel 9.3 voor meer details;
  - De niet-gereguleerde activiteiten van het segment Elia Transmission (België). Met ‘niet-gereguleerde’ activiteiten worden activiteiten bedoeld die niet rechtstreeks verband houden met de rol van een TNB – Zie Deel 9.1;
  - EGI (Elia Grid International NV/SA, Elia Grid International GmbH, Elia Grid International Pte. Ltd Singapore (gesloten in 2022), Elia Grid International LLC Saoedi-Arabië en Elia Grid International Inc Canada (nieuwe dochteronderneming opgericht in 2022) bedrijven die specialisten leveren in advies, diensten, engineering en aankoop, die waarde creëren door oplossingen te leveren die gebaseerd zijn op internationale best practices en tegelijkertijd volledig voldoen aan gereguleerde bedrijfsomgevingen;
  - Re.alto-Energy BV/SRL en re.alto GmbH, een in augustus 2019 opgerichte start-up en de eerste Europese digitale marktplaats voor energiegegevens en -diensten;
  - WindGrid, een nieuwe entiteit die tijdens de verslagperiode 2022 is opgericht om de verwachte toename van investeringen in de productie van hernieuwbare energie en de uitbreiding van het offshore netwerk te beheren.

De CODM werd door de Groep geïdentificeerd als de Raden van Bestuur, de CEO’s en directiecomités van elk segment. De CODM beoordeelt periodiek de prestatie van de segmenten van de Groep aan de hand van verschillende indicatoren zoals opbrengst, EBITDA en bedrijfswinst.

De informatie die aan de CODM wordt voorgelegd, volgt de IFRS-grondslagen voor financiële verslaggeving van de Groep, dus hoeven er geen reconciliatieposten te worden vermeld.

4.2 Elia Transmission (België)

De tabel hieronder geeft de geconsolideerde resultaten over 2022 van Elia Transmission (België) weer.

Resultaten Elia Transmission (in miljoen €) – periode eindigend per 31 December	**2022**	**2021**	**Verschil (%)**
Opbrengsten, overige bedrijfsopbrengsten en netto inkomsten (kosten) van het afrekeningsmechanisme	1.561,3	1.199,5	30,2%
Opbrengsten	*1.420,4*	*1.009,8*	*40,7%*
Overige bedrijfsopbrengsten	*147,6*	*68,3*	*116,1%*
Netto inkomsten (kosten) van het afrekeningsmechanisme	*(6,7)*	*121,4*	*(105,5%)*
Afschrijvingen en waardeverminderingen, wijziging in voorzieningen	(214,4)	(205,1)	4,5%
Resultaat uit bedrijfsactiviteiten	259,6	224,8	15,5%
Aandeel in resultaat van investeringen opgenomen volgens vermogensmutatiemethode (na winstbelastingen)	2,4	2,3	3,3%
EBIT	262,0	227,1	15,4%
EBITDA	476,4	432,2	10,2%
Financieringsbaten	1,3	1,7	(23,5%)
Financieringslasten	(63,7)	(64,8)	(1,7%)
Winstbelastingen	(42,7)	(32,9)	29,7%
Nettowinst	**156,9**	**131,0**	**19,8%**
Geconsolideerde financiële positie (in miljoen €)	**31 December 2022**	**31 December 2021**	**Verschil (%)**
Totaal activa	7.848,6	7.153,5	9,7%
Investeringsuitgaven	449,0	417,2	7,6%
Netto financiële schuld	2.916,2	3.441,0	(15,3%)

De tariefmethodologie die de CREG op 7 november 2019 goedkeurde, werd in 2020 van kracht. De methodologie is van toepassing voor een periode van vier jaar (2020 - 2023). Zie Toelichting 9.1 voor meer informatie over het nieuw regelgevend kader.

Financieel

De opbrengsten van Elia Transmission stegen met 30,2% in vergelijking met vorig jaar, van €1.199,5 miljoen tot €1.561,3 miljoen. De opbrengsten werden beïnvloed door een hogere gereguleerde nettowinst, hogere afschrijvingen gekoppeld aan de groeiende activabasis, een eenmalige tariefcompensatie voor de financiële kosten van de kapitaalverhoging (d.w.z. het deel toegewezen aan ETB) en hogere kosten voor ondersteunende diensten. De hogere kosten voor ondersteunende diensten waren toe te schrijven aan de hoge gasprijzen als gevolg van de oorlog in Oekraïne en, in mindere mate, aan de toename van het onevenwichtsvolume als gevolg van het grotere aandeel van hernieuwbare energie in de energiemix.

De onderstaande tabel geeft meer details over veranderingen in de componenten van de opbrengsten:

(in miljoen €)	**2022**	**2021**	**Verschil (%)**
Netwerkopbrengsten:	**1.415,8**	**1.006,0**	**40,7%**
Aansluitingen	44,8	45,1	(0,6%)
Beheer en ontwikkeling van de netwerkinfrastructuur	475,3	480,6	(1,1%)
Beheer van het elektrisch systeem	149,8	149,0	0,6%
Compensatie van onevenwichten	365,0	220,6	65,4%
Marktintegratie	22,2	23,2	(4,0%)
Internationale inkomsten	358,6	87,5	309,6%
Last-mile verbinding	3,5	2,9	19,6%
Diverse bedrijfsopbrengsten	1,1	0,8	27,3%
Subtotaal opbrengsten	1.420,4	1.009,8	40,7%
Overige bedrijfsopbrengsten	147,6	68,3	116,1%
Netto opbrengsten (kosten) van het afrekeningsmechanisme	(6,7)	121,4	(105,5%)
Totaal opbrengsten & overige bedrijfsopbrengsten	**1.561,3**	**1.199,5**	**30,2%**

De opbrengsten uit **het beheer en de ontwikkeling van netinfrastructuur**, het **beheer van het elektrische systeem**, de **marktintegratie** en **netaansluitingen** bleven stabiel ten opzichte van 2021.

Diensten verleend op het gebied van energiebeheer en de individuele balancing van balancinggroepen worden betaald binnen de **opbrengsten voor compensatie van onevenwichten**. Deze opbrengsten, die stegen van €220,6 miljoen tot €365,0 miljoen (+65,4%), waren in grote mate te danken aan het tarief voor het behoud en herstel van het residuele evenwicht van de individuele toegangsverantwoordelijken (+€147,8 miljoen). De hogere kosten voor evenwichtsactivering als gevolg van de stijging van de gasprijzen door de oorlog in Oekraïne en, in mindere mate, de stijging van het onevenwichtsvolume door de toename van het aandeel van hernieuwbare energiebronnen (met name offshore windenergie), die sterker worden beïnvloed door prognoseverschillen in de productiemix, zijn de belangrijkste oorzaken van de opbrengstenstijging.

De internationale opbrengsten stegen tot €358,6 miljoen (+309,6%), voornamelijk dankzij de stijgende inkomsten uit congestie aan de grens met Frankrijk. De prijzen in Frankrijk liggen immers hoger dan in de rest van Europa als gevolg van de uitval van kerncentrales, en België heeft als directe buur van Frankrijk een groot aandeel in de opbrengsten uit congestie die verband houden met het prijsverschil met Frankrijk.

De **last-mileverbinding (voorheen overdracht van activa van klanten genoemd) steeg** ten opzichte van vorig jaar, wat de verdere elektrificatie van de elektriciteitssector ten goede kwam, terwijl **andere opbrengsten** ook stegen, voornamelijk dankzij aan derden geleverde werken.

Het **afrekeningsmechanisme** daalde van €121,4 miljoen in 2021 tot -€6,7 miljoen in 2022 en omvat de afwijkingen in het huidige jaar van het door de regulator goedgekeurde budget (-€132,4 miljoen) en de vereffening van netto-overschotten uit de vorige tariefperiode (€125,7 miljoen). Het operationele overschot (-€132,4 miljoen) ten opzichte van de door de regulator goedgekeurde gebudgetteerde kosten en opbrengsten zal in een toekomstige tariefperiode aan de consumenten worden teruggegeven. Het overschot was voornamelijk het gevolg van hogere kosten voor ondersteunende diensten (+€228,6 miljoen), hogere beïnvloedbare kosten (+€212,7 miljoen) en een hogere nettowinst (+€28,7 miljoen). Dit werd ruimschoots gecompenseerd door hogere tarifaire verkopen (-€247,0 miljoen), hoofdzakelijk als gevolg van de compensatie van onevenwichten, en een hogere internationale verkoop en andere verkopen (-€396,7 miljoen), inclusief de 'cap & floor'-aanpassing binnen de periode voor Nemo Link (€69,1 miljoen), aangezien het cap-surplus moet worden doorgerekend in de tarieven.

De **EBITDA** steeg tot €476,4 miljoen (+10,2%) dankzij een hogere gereguleerde nettowinst, hogere afschrijvingen die betrekking hebben op de groeiende activabasis en hogere financiële kosten die allemaal worden doorgerekend in de opbrengsten. De stijging van de **EBIT** was meer uitgesproken (+15,4%), voornamelijk door de lagere afschrijvingen van niet door de tarieven gedekte activa, zijnde de immateriële activa die tijdens de vorige regelgevende periode ten laste werden gebracht en overeenkomstig de IFRS werden geactiveerd en voor leasingovereenkomsten. De bijdrage van investeringen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode bleef gelijk op €2,4 miljoen en hield verband met de bijdrage van HGRT.

De **nettofinancieringskosten** daalden licht (-1,1%) in vergelijking met vorig jaar. Dit kwam vooral door de hogere activering van financieringskosten als gevolg van de groei van de activabasis (€2,1 miljoen) en werd gedeeltelijk gecompenseerd door andere financiële kosten. De financiële kosten verbonden aan de kapitaalverhoging van de Elia groep werden pro rata toegewezen aan de Belgische gereguleerde activiteiten in overeenstemming met het gebruik van opbrengsten. Volgens IFRS worden deze kosten (€3,6 miljoen) rechtstreeks geboekt via het eigen vermogen. In 2022 deed ETB geen beroep op de schuldkapitaalmarkt en was het looptijdprofiel van haar schulden evenwichtig. De gemiddelde kostprijs van de schuld bleef eind 2022 op 1,9% en alle uitstaande schulden hadden een vaste coupon.

De nettowinst steeg met 19,8% tot €156,9 miljoen, voornamelijk dankzij deze elementen:

- Een **hogere billijke vergoeding** (+€12,1 miljoen) door een groeiende activabasis en een hoger eigen vermogen. De stijging van het eigen vermogen was vooral te danken aan de opbrengsten die na de kapitaalverhoging van de Elia groep aan de Belgische gereguleerde activiteiten werden toegerekend (€290,1 miljoen). Daarnaast profiteerde de billijke vergoeding van de kapitaalsubsidie die van de federale regering werd ontvangen in verband met het Prinses Elisabeth Eiland (€73,1 miljoen na uitgestelde belasting) en die werd opgenomen als onderdeel van het gereguleerde eigen vermogen.
- Stijging van de **incentives** (+€1,4 miljoen), als gevolg van solide operationele prestaties, voornamelijk gelinkt aan betere prestaties wat betreft de incentive voor innovatie, klanttevredenheid en beïnvloedbare kosten en gedeeltelijk tenietgedaan door een lagere incentive voor interconnectiecapaciteit. Onder invloed van de groei van de activiteiten daalde de efficiëntiewinst op beheersbare kosten licht ten opzichte van het voorgaande jaar, terwijl de nettobijdrage uit incentives profiteerde van een daling van het gemiddelde belastingtarief als gevolg van een hogere aftrek voor innovatie-inkomsten.
- **Personeels- en andere voorzieningen** (+€7,9 miljoen), voornamelijk als gevolg van hogere bijdragen aan fondsbeleggingen.
- Hogere **gekapitaliseerde financieringskosten** door een hoger niveau van activa in aanbouw (+€1,7 miljoen).
- Eenmalige **tariefcompensatie** voor de financiële kosten van de kapitaalverhoging (+€3,6 miljoen).
- **Regulatoire afrekeningen** en de terugneming van de voorziening voor de beïnvloedbare incentive na de herziening van saldi 2021 (+€2,2 miljoen).
- **Overige** (-€3,0 miljoen): dit was voornamelijk het gevolg van lasten uit hoofde van op aandelen gebaseerde betalingen in verband met de kapitaalverhoging ten gunste van personeelsleden (-€1,7 miljoen), uitgestelde belastingeffecten (-€2,4 miljoen) en overige herwerkingen (-€0,6 miljoen), gedeeltelijk gecompenseerd door de lagere afschrijving van software en hardware (+€1,4 miljoen) en minder schade aan elektrische installaties in vergelijking met vorig jaar (+€0,3 miljoen).

De totale activa stegen met €695,1 miljoen tot €7.848,6 miljoen door de realisatie van het investeringsprogramma en een hogere liquiditeit.

De netto financiële schuld daalde tot €2.916,2 miljoen (-15,3%), aangezien het CAPEX-programma van ETB volledig werd gefinancierd door de opbrengsten van de kapitaalverhoging en door kasstromen uit bedrijfsactiviteiten, die positief werden beïnvloed door een hogere kasinstroom uit heffingen en het door Nemo Link betaalde cap-surplus (€69,1 miljoen, dat moet worden doorgerekend in de tarieven). Van de aan duurzaamheid gekoppelde heropneembare kredietfaciliteit (€650 miljoen) en het 'commercial paper' (€300 miljoen) was eind 2022 niets opgenomen. Eind 2022 bevestigde S&P Global de rating BBB+ van ETB, met stabiele vooruitzichten.

4.3 50Hertz Transmission (Duitsland)

Onderstaande tabel geeft meer inzicht in de geconsolideerde resultaten van 2022 voor 50Hertz Transmission (Duitsland), netbeheerder in Duitsland.

Resultaten 50Hertz Transmission (Duitsland) (in miljoen €) − Periode eindigend per 31 December	**2022**	**2021**	**Verschil (%)**
Opbrengsten, overige bedrijfsopbrengsten en netto inkomsten (kosten) van het afrekeningsmechanisme	2.592,7	1.716,9	50,9%
Opbrengsten	*2.222,4*	*1.569,9*	*41,6%*
Overige bedrijfsopbrengsten	*125,9*	*95,1*	*32,4%*
Netto inkomsten (kosten) van het afrekeningsmechanisme	*244,4*	*51,9*	*n.r.*
Afschrijvingen en waardeverminderingen, wijziging in voorzieningen	(297,3)	(261,2)	13,8%
Resultaat uit bedrijfsactiviteiten	314,1	272,9	15,1%
EBIT	314,1	272,9	15,1%
EBITDA	611,5	534,0	14,5%
Financieringsbaten	73,9	2,1	3419,0%
Financieringslasten	(46,6)	(36,9)	26,4%
Winstbelastingen	(105,3)	(72,8)	44,6%
Nettowinst	**236,1**	**165,4**	**42,7%**
Waarvan toe te rekenen aan de Elia groep	***188,9***	***132,3***	***42,8%***
Geconsolideerde financiële positie (in miljoen €)	**31 December 2022**	**31 December 2021**	**Verschil (%)**
Totaal activa	11.638,1	9.941,3	17,1%
Investeringsuitgaven	1.135,9	880,4	29,0%
Netto financiële schuld	1.255,3	1.014,9	23,7%

De totale opbrengsten en overige baten van 50Hertz Transmission stegen in vergelijking met 2021 (+51,0%).

De totale opbrengsten worden gedetailleerd weergegeven in onderstaande tabel.

(in miljoen €)	**2022**	**2021**	**Verschil (%)**
Netwerkopbrengsten:	**2.213,1**	**1.561,3**	**41,7%**
Opbrengsten van incentive regelgeving	862,7	911,8	(5,4%)
Opbrengsten uit offshore nettoeslag	295,1	294,7	0,1%
Energieopbrengsten	1.055,4	354,9	197,4%
Overige opbrengsten (incl. last-mile verbinding)	9,2	8,6	7,1%
Subtotaal opbrengsten	2.222,4	1.569,9	41,6%
Overige bedrijfsopbrengsten	125,9	95,1	32,4%
Netto opbrengsten (kosten) van het afrekeningsmechanisme	244,4	51,9	370,9%
Totaal opbrengsten & overige bedrijfsopbrengsten	**2.592,6**	**1.716,9**	**51,0%**

De **opbrengsten van incentiveregelgeving** bestaan uit de nettarieven vóór afrekeningsmechanisme en worden vooral beïnvloed door de regulatoire vergoeding voor onshore activiteiten (inkomstenlimiet).

Opbrengsten van incentiveregelgeving daalden met €49,1 miljoen, als gevolg van lagere volume-effecten dan vorig jaar en lagere opbrengsten door de inkomstenlimiet.

De toevoer van hernieuwbare energie naar het distributienet was hoger dan verwacht, wat leidde tot lagere volumes in het transmissienet. Bijgevolg was het volume-effect lager dan in voorgaande jaren (-€99,2 miljoen).
De daling van de inkomstenlimiet (-€14,3 miljoen) werd voornamelijk veroorzaakt door hogere terugbetalingen voor oude regulatoire saldi via de regulatoire rekening (-€67,3 miljoen). Bovendien daalden de pass-through energiekosten voor reservecentrales ten opzichte van vorig jaar (-€14,7 miljoen). Deze effecten werden gedeeltelijk gecompenseerd door een hogere voorziening voor onshore investeringen (+€21,7miljoen) en een hogere kostenvoorziening voor ondersteunende diensten (+€48,5 miljoen).

Bovendien was er geen pass-through terugbetaling gelinkt aan het oude regulatoire offshore mechanisme in vergelijking met vorig jaar (+€64,5 miljoen).

Opbrengsten uit de offshore nettoeslag omvatten alle opbrengsten van de offshore nettoeslag. Die bestaan uit de regulatoire vergoeding voor de aansluiting van offshore windmolenparken, de terugbetaling van offshore aansprakelijkheidsbetalingen en de door derden (bv. andere TNB's) aan 50Hertz aangerekende offshore kosten.

De opbrengsten uit de offshore nettoeslag stegen licht ten opzichte van het voorgaande jaar (+€0,4 miljoen), aangezien de vergoeding voor de kosten van de aansluiting van het eigen offshore net van 50Hertz stegen (+€25,5 miljoen) als gevolg van de lopende offshore investeringen (Ostwind 2 en Ostwind 3). Dit effect werd gecompenseerd door de daling van de door derden aan 50Hertz aangerekende pass-through kosten in vergelijking met 2021 (-€25,1 miljoen).

De **energieopbrengsten** bestaan uit alle opbrengsten die verband houden met systeembeheer. Het gaat meestal om overeenkomstige kosten die aan derden worden doorberekend, zoals redispatchmaatregelen, kosten voor reservecentrales of kosten voor regelvermogen. De opbrengsten uit veilingen van interconnectiecapaciteit zijn ook in dit deel opgenomen.

De **energieopbrengsten** namen fors toe ten opzichte van het voorgaande jaar (+€700,5 miljoen) als gevolg van de aanhoudende stijging van de energieprijzen. De aan balancinggroepen doorberekende kosten voor regelvermogen stegen aanzienlijk (+€386,0 miljoen), evenals de aan andere TNB's doorberekende kosten voor redispatchmaatregelen (+€188,5 miljoen). Als gevolg van prijsontwikkelingen stegen de opbrengsten uit de veiling van interconnectiecapaciteit (+€77,9 miljoen) alsook de opbrengsten uit de compensatie van onvrijwillige stroomuitwisselingen aan de grenzen van het net (+€33,1 miljoen).

De overige opbrengsten (met inbegrip van de last-mileverbinding) stegen (+€0,5 miljoen) voornamelijk door hogere opbrengsten uit het ITC-mechanisme (Inter-Transmission System Operator Compensation). Het ITC-mechanisme steunt op een Europese Verordening, en compenseert de TNB's voor de beheerskosten van grensoverschrijdende elektriciteitsstromen op hun netwerken. TNB's dragen bij/ontvangen middelen op basis van de elektriciteitsstromen naar/van hun nationale transmissiesystemen.

De **overige inkomsten** kenden een stijging (+€30,9 miljoen) als gevolg van een hogere geactiveerde eigen productie nadat meer medewerkers werden ingezet om het investeringsprogramma uit te voeren en te beheren (+€18,3 miljoen). Voorts stegen de overige bedrijfsopbrengsten (+€9,1 miljoen), inclusief de activering van voorzieningen voor ontmanteling en hogere kosten voor IT aan derden.

De **netto regulatoire inkomsten (kosten) van het afrekeningsmechanisme** neutraliseren de regulatoire tijdsverschillen. Ze bestaan uit twee onderdelen: ten eerste de neutralisering van de verschillen tussen de kostenvergoedingen in de tarieven en de reële kosten van het lopende jaar (+€125,2 miljoen); ten tweede, de balancing van deze verschillen uit voorgaande jaren (+€119,1 miljoen).

De **EBITDA** steeg tot €611,5 miljoen (+14,5%). De groeiende activabasis kwam de investeringsvergoeding ten goede (+€77,6 miljoen). De operationele kosten daalden omdat 50Hertz een piek in de onderhoudscyclus achter zich liet en zich concentreerde op operationele efficiëntie en veiligheid, terwijl het ook profiteerde van geactiveerde ontmantelingskosten die werden doorberekend in het kader van het kost-plus mechanisme (+€11,8 miljoen). Verder daalden de verliezen uit desinvesteringen/verkoop van activa en handelsvorderingen (+€5,6 miljoen). Om de energietransitie tot een succes te maken en de toenemende complexiteit van het systeembeheer in de toekomst te beheren, bleef 50Hertz zijn talentpool uitbreiden, resulterend in extra personeelskosten (-€16,3 miljoen) die werden gecompenseerd door de hogere geactiveerde eigen productie (+€14,2 miljoen). Voorts profiteerde de EBITDA van eenmalige opbrengsten uit de regulatoire afrekening en daarmee verband houdende voorzieningen ten bedrage van €23,4 miljoen (-€18,9 miljoen). Deze afrekening hield voornamelijk verband met een overeenkomst over het offshore forfaitaire bedrag voor het jaar 2018, terwijl zij in 2021 voortkwam uit de terugbetaling van terugvorderingsbedragen in het kader van de overgang naar het Capital Cost Adjustment-model in 2024.

Er was een minder uitgesproken stijging van de **EBIT** (+€41,2 miljoen) als gevolg van hogere afschrijvingen (-€37,3 miljoen) na de ingebruikname van projecten zoals Ostwind 2 (eerste kabelsysteem en Arcadis Ost 1-platform). Voorts daalden de operationele voorzieningen licht ten opzichte van 2021 (+€1,1 miljoen). In 2022 werden geen adjusted elementen opgenomen.

Het **netto financieel resultaat** steeg tot €27,3 miljoen (+€62,0 miljoen). Deze stijging was voornamelijk te danken aan de herwaardering van de voorziening voor congestie-inkomsten uit interconnectoren die moeten worden teruggegeven aan netklanten op basis van de sterke opwaartse herziening van de rentetermijncurve voor een bedrag van €67,5 miljoen in 2022 (+€63,1 miljoen ten opzichte van 2021).

De nettowinst steeg tot €236,1 miljoen (+42,7%) onder invloed van:

- Hogere investeringsvergoedingen (+€54,4 miljoen) ingevolge de groeiende activabasis.
- Hogere financiële resultaten (+€43,4 miljoen), voornamelijk gedreven door de herwaardering van langetermijnvoorzieningen.
- Lagere operationele en overige kosten (+€12,3 miljoen).
- Deze effecten werden gedeeltelijk gecompenseerd door:
- Hogere afschrijvingen (-€26,1 miljoen) als gevolg van de ingebruikname van projecten.
- Lagere regulatoire afrekening voorgaande jaren (-€13,2 miljoen).

De totale activa stegen met €1.696,8 miljoen ten opzichte van 2021, voornamelijk dankzij een gunstige ontwikkeling van de EEG-activiteiten (+€826,0 miljoen) en de uitvoering van het investeringsprogramma (€1.085,5 miljoen) De **vrije kasstroom** bedroeg in totaal -€359,2 miljoen en werd sterk beïnvloed door de grote investeringen en door de vertraging bij het terugverdienen van de hoge energiekosten. De EEG-kasinstromen compenseerden deze effecten slechts gedeeltelijk (+€826,0 miljoen). Het parlement besloot de EEG-toeslag vanaf 1 juli 2022 tot nul te verlagen om huishoudens en bedrijven te ontlasten gezien de gestegen elektriciteitskosten. In de toekomst zullen de kosten voor de bevordering van duurzame energie worden gefinancierd uit het energie- en klimaatfonds. 50Hertz zal blijven optreden als trustee.

De **netto financiële schuld** steeg met €240,4 miljoen ten opzichte van eind 2021, omdat de realisatie van het investeringsprogramma gedeeltelijk werd gefinancierd met bestaande liquide middelen, terwijl de operationele kasstroom negatief werd beïnvloed door hoge energiekosten. De EEG-kasinstromen uit hogere energieprijzen compenseerden deze effecten slechts gedeeltelijk. De EEG-kaspositie bedroeg in december 2022 €2.936,0 miljoen. 50Hertz gaf begin september een tweede groene obligatie uit – €750 miljoen met een looptijd van 9 jaar en een vaste rentevoet van 3,28% – resulterend in een gemiddelde kostprijs van de schuld van 1,5% eind december 2022.

4.4 Niet-gereguleerde activiteiten en Nemo Link

In onderstaande tabel staan de geconsolideerde resultaten van 2022 voor het segment 'Niet-gereguleerde activiteiten en Nemo Link':

Resultaten niet-gereguleerde activiteiten en NemoLink (in miljoen €) – periode eindigend per 31 December	**2022**	**2021**	**Verschil (%)**
Opbrengsten	5,9	28,7	(79,4%)
Overige bedrijfsopbrengsten	38,9	8,1	377,3%
Afschrijvingen en waardeverminderingen, wijziging in voorzieningen	(0,7)	(0,5)	36,3%
Resultaat uit bedrijfsactiviteiten	(13,6)	(6,8)	99,3%
Aandeel in resultaat van investeringen opgenomen volgens vermogensmutatiemethode (na winstbelastingen)	37,1	47,1	(21,2%)
EBIT	23,6	40,3	(41,4%)
EBITDA	24,3	40,8	(40,4%)
Financieringsbaten	3,8	0,1	3700,0%
Financieringslasten	(12,5)	(9,0)	39,4%
Winstbelastingen	0,4	0,5	(24,1%)
Nettowinst toe te rekenen aan de eigenaars van de vennootschap	**15,2**	**31,9**	**(52,4%)**
Waarvan toe te rekenen aan de Elia groep	***15,2***	***31,9***	***(52,4%)***
Geconsolideerde financiële positie (in miljoen €)	**31 December 2022**	**31 December 2021**	**Verschil (%)**
Totaal activa	1.946,5	1.654,0	17,7%
Investeringsuitgaven	0,9	1,6	(43,8%)
Netto financiële schuld	260,1	430,4	(39,6%)

De **niet-gereguleerde opbrengsten** stegen met 21,5% tot €44,7 miljoen ten opzichte van 2021. Dit is het resultaat van hogere intersegmenttransacties voornamelijk tussen Elia Group NV, Elia Transmission Belgium en 50Hertz en gedeeltelijk tenietgedaan door lagere opbrengsten gegenereerd door Elia Grid International ('EGI') (-€4,2 miljoen), aangezien de opbrengsten van vorig jaar profiteerden van de ingebruikname van een kant-en-klaar project, terwijl de internationale consultingbusiness langzaam toeneemt als gevolg van de heropleving na de pandemie. Het effect van deze intersegmenttransacties wordt vermeld in 'Toelichting 2.2. Segmentreconciliatie'.

Investeringen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode droegen €37,1 miljoen bij aan het resultaat van de Groep, dat bijna volledig toe te schrijven is aan **Nemo Link**. Met een beschikbaarheid van 99,1% blijft Nemo Link een van de best presterende activa in zijn soort ter wereld.

In 2022 zetten geopolitieke spanningen de elektriciteitsmarkten onder druk, met name op het Europese continent vanwege de afhankelijkheid van Russisch gas. Deze druk werd verhoogd door de historisch lage beschikbaarheid van kernenergie in Frankrijk. NBP-gas op de spotmarkt, dat bepalend is voor de elektriciteitsprijs in het Verenigd Koninkrijk, werd van mei tot oktober verhandeld met een aanzienlijke korting ten opzichte van TTF-gas, de referentieprijs voor gas in Europa. Dat kwam omdat Groot-Brittannië beter van gas werd voorzien dan het Europese vasteland. Daardoor werd Nemo Link zeer vaak gebruikt voor de uitvoer naar België; het bewees zijn waarde voor de Belgische verbruikers door hen tegen lagere prijzen elektriciteit te leveren om te helpen bij de energiecrisis. De Nemo Link-interconnector onderstreept het belang van soortgelijke verbindingen om België toegang te verschaffen tot energie die buiten het land wordt geproduceerd en tegelijkertijd bij te dragen tot de werking van concurrerende internationale marktoperaties.

Door deze uitzonderlijke situatie in 2022 bedroegen de opbrengsten van Nemo Link €282,6 miljoen, waardoor de cumulatieve inkomstenlimiet met €137,6 miljoen werd overschreden (voor het eerst sinds de ingebruikname van Nemo Link). De totale nettowinst bedroeg €74,2 miljoen voor 2022, waarbij de bijdrage aan de nettowinst van de Elia groep €37,1 miljoen bedroeg.

De **EBIT** daalde tot €23,6 miljoen (-€16,7miljoen). Deze daling was voornamelijk te wijten aan de lagere bijdrage van Nemo Link (-€9,9 miljoen) en de hogere operationele kosten voor de holding en WindGrid als gevolg van het nastreven van niet-autonome groeiambities (-€6,7 miljoen). Na de opbrengstendaling daalde de bijdrage van EGI (-€0,6 miljoen) en re.alto (-€0,4 miljoen).

De **nettofinancieringskosten** bleven stabiel op €8,8 miljoen, en bevatten voornamelijk de rentekosten verbonden aan de senior obligatielening (€4,7 miljoen), de kosten in verband met de private plaatsing van Nemo Link (€2,9 miljoen) en de overige financiële kosten gekoppeld aan Elia Group NV. De pro rata kosten verbonden aan de kapitaalverhoging van de Elia groep en toegewezen aan respectievelijk Elia Group NV en Eurogrid International worden rechtstreeks in het eigen vermogen opgenomen overeenkomstig de IFRS (€3,5 miljoen).

De **nettowinst** daalde met €16,7 miljoen tot €15,2 miljoen, voornamelijk als gevolg van:

- Lagere bijdrage van Nemo Link (-€9,9 miljoen).
- Hogere kosten door de oprichting van WindGrid en door businessdevelopmentactiviteiten (-€6,9 miljoen).
- Lagere bijdrage van re.alto (-€0,6 miljoen)
- Andere posten (+€0,7 miljoen) als gevolg van lagere regulatoire weigeringen (+€0,1 miljoen) en lagere andere niet-gereguleerde kosten (+€0,8 miljoen), gedeeltelijk tenietgedaan door een lagere bijdrage van EGI (-€0,2 miljoen).

De totale activa stegen met 17,7% tot €1.946,5 miljoen (+€292,5 miljoen), voornamelijk onder invloed van de netto-opbrengsten van de kapitaalverhoging toegewezen aan het niet-gereguleerde segment (+€98,8 miljoen) en dividenduitkeringen van dochterondernemingen gecompenseerd door de uitkering van het dividend van vorig jaar (-€120,3 miljoen). Dit deed de netto financiële schuld dalen van €170,3 miljoen tot €260,1 miljoen.

4.5 Aansluiting van de informatie over te rapporteren segmenten met IFRS-bedragen

Groepsresultaten (in miljoen €) – periode eindigend per 31 December	2022 Elia Transmission (a)	2022 50Hertz Transmission (b)	2022 Niet-gereguleerde activiteiten en Nemo Link (c)	2022 Consolidatie herwerkingen & intersegment transacties (d)	2022 Elia Groep (a) + (b) + (c) + (d)
Opbrengsten	1.420,4	2.222,4	5,9	(32,7)	3.616,0
Overige bedrijfsopbrengsten	147,6	125,9	38,9	(52,7)	259,6
Netto inkomsten (kosten) van het afrekeningsmechanisme	(6,7)	244,4	0,0	0,0	237,7
Afschrijvingen en waardeverminderingen, wijziging in voorzieningen	(214,4)	(297,3)	(0,7)	0,0	(512,4)
Resultaat uit bedrijfsactiviteiten	**259,6**	**314,1**	**(13,6)**	**(0,3)**	**559,8**
Aandeel in resultaat van investeringen opgenomen volgens vermogensmutatiemethode, na belastingen	2,4	0,0	37,1	0,0	39,5
Resultaten voor intrest en belastingen (EBIT)	262,0	314,1	23,6	(0,3)	599,4
Resultaten voor afschrijvingen, waardever-rminderingen, intresten en belastingen (EBITDA)	476,4	611,5	24,3	(0,3)	1.111,8
Financieringsbaten	1,3	73,9	3,8	(3,6)	75,4
Financieringslasten	(63,7)	(46,6)	(12,5)	3,9	(119,0)
Winstbelastingen	(42,7)	(105,3)	0,4	0,0	(147,5)
Nettowinst toe te rekenen aan de eigenaars van de vennootschap	**156,9**	**188,9**	**15,2**	**0,0**	**361,0**
Geconsolideerde financiële positie (in miljoen €)	**31.12.2022**	**31.12.2022**	**31.12.2022**	**31.12.2022**	**31.12.2022**
Totaal activa	7.848,6	11.638,1	1.946,5	(838,9)	20.594,3
Investeringsuitgaven	449,0	1.135,9	0,9	0,0	1.585,8
Netto financiële schuld	2.916,2	1.255,3	260,1	0,0	4.431,6

Groepsresultaten (in miljoen €) – Jaar eindigend per 31 December	2021 Elia Transmission (a)	2021 50Hertz Transmission (b)	2021 Niet-gereguleerde activiteiten en Nemo Link (c)	2021 Consolidatie herwerkingen & intersegment transacties (d)	2021 Elia Groep (a) + (b) + (c) + (d)
Opbrengsten	1.009,8	1.569,9	28,7	(57,1)	2.551,2
Overige bedrijfsopbrengsten	68,3	95,1	8,1	(36,4)	135,1
Netto inkomsten (kosten) van het afrekeningsmechanisme	121,4	51,9	0,0	0,0	173,3
Afschrijvingen en waardeverminderingen, wijziging in voorzieningen	(205,1)	(261,2)	(0,5)	0,0	(466,8)
Resultaat uit bedrijfsactiviteiten	**224,8**	**272,9**	**(6,8)**	**(0,2)**	**490,7**
Aandeel in resultaat van investeringen opgenomen volgens vermogensmutatiemethode, na belastingen	2,3	0,0	47,1	0,0	49,3
Resultaten voor intrest en belastingen (EBIT)	227,1	272,9	40,3	(0,2)	540,1
Resultaten voor afschrijvingen, waardever-minderingen, intresten en belastingen (EBITDA)	432,2	534,0	40,8	(0,2)	1.006,9
Financieringsbaten	1,7	2,1	0,1	0,0	3,9
Financieringslasten	(64,8)	(36,9)	(9,0)	0,2	(110,5)
Winstbelastingen	(32,9)	(72,8)	0,5	0,0	(105,1)
Nettowinst toe te rekenen aan de eigenaars van de vennootschap	**131,0**	**132,3**	**31,9**	**0,0**	**295,2**
Geconsolideerde financiële positie (in miljoen €)	**31.12.2021**	**31.12.2021**	**31.12.2021**	**31.12.2021**	**31.12.2021**
Totaal activa	7.153,5	9.941,3	1.654,0	(604,4)	18.144,4
Investeringsuitgaven	417,2	880,4	1,6	0,0	1.299,2
Netto financiële schuld	3.441,0	1.014,9	430,4	0,0	4.886,3

Er zijn geen belangrijke intersegmenttransacties.
De Groep heeft geen concentratie van klanten in een van de bedrijfssegmenten.

4.6 Adjusted elementen – reconciliatietabel

n.v.t.

5. Elementen van de geconsolideerde winst- en verliesrekening en niet-gerealiseerde resultaten

Er werden geen wijzigingen doorgevoerd in de voorbereidingsgrondslag en er was dus geen aanpassing van cijfers uit voorgaande jaren nodig.

5.1. Bedrijfsopbrengsten, netto inkomsten (kosten) van het afrekeningsmechanisme en overige bedrijfsopbrengsten

(in miljoen €)	2022	2021
Opbrengsten, netto opbrengsten (kosten) van het afrekeningsmechanisme inclusief	**3.853,7**	**2.724,6**
Netwerkopbrengsten:	3.837,0	2.711,1
Last-mile verbinding	5,1	4,3
Diverse bedrijfsopbrengsten	11,6	9,3
Netto opbrengsten (kosten) van het afrekeningsmechanisme	**237,7**	**173,3**
Overige bedrijfsopbrengsten	**259,6**	**135,1**
Diensten en technische expertise	(0,8)	(2,2)
Intern geproduceerde vaste activa	107,0	82,1
Optimaal gebruik van activa	16,2	15,8
Andere	136,6	37,8
Meerwaarde op realisatie MVA	0,7	1,5

We verwijzen naar de segmentrapportering voor een gedetailleerde analyse van de erkende opbrengsten van de Groep op segmentniveau. Het segment Elia Transmission (België) rapporteerde opbrengsten en overige bedrijfsopbrengsten van €1.561,3 miljoen (Toelichting 4.2), het segment 50Hertz Transmission (Duitsland) rapporteerde opbrengsten en overige bedrijfsopbrengsten van €2.592,6 miljoen (Toelichting 4.3) en het segment 'Niet-gereguleerde activiteiten en Nemo Link' rapporteerde opbrengsten en overige bedrijfsopbrengsten van €44,7 miljoen (Toelichting 4.4). De totale gerapporteerde opbrengsten en overige bedrijfsopbrengsten bedragen €4.113,3 miljoen.

Er wordt geen verdere geografische informatie verstrekt, aangezien de omzet wordt gerealiseerd in de landen waar de netinfrastructuur zich bevindt, wat grotendeels hetzelfde is als de hierboven genoemde segmenten.

De intern geproduceerde vaste activa van de Groep hebben betrekking op de tijd die het personeel spendeert aan investeringsprojecten.

De Groep heeft in de verslagperiode €8,3 miljoen aan omzet opgenomen die aan het begin van de periode was inbegrepen in het saldo van de contractverplichtingen (€140,5 miljoen). Aanvullende informatie is te vinden in Toelichting 6.16. De Groep heeft in de verslagperiode geen substantiële opbrengsten opgenomen indien er in voorgaande periodes sprake was van prestatieverplichtingen.

5.2. Bedrijfskosten

GROND- EN HULPSTOFFEN, DIENSTEN EN DIVERSE GOEDEREN

(in miljoen €)	2022	2021
Grond- en hulpstoffen	69,7	83,1
Aankoop van ondersteunende diensten	2.142,4	1.067,7
Diensten en diverse goederen (excl. aankoop van ondersteunende diensten)	412,3	375,9
Totaal	**2.624,4**	**1.526,7**

De kosten van de Groep voor ‘Grondstoffen, verbruiksgoederen en handelsgoederen’ daalden voor het boekjaar 2022 tot €69,7 miljoen. In 2022 zijn de kosten toe te schrijven aan het Belgische segment voor €5,0 miljoen (€5,2 miljoen in 2021), het Duitse segment voor €64,2 miljoen (€72,0 miljoen in 2021) en EGI voor €0,5 miljoen (€5,9 miljoen in 2021).

De aankoop van ondersteunende diensten omvat de kosten voor diensten waardoor de Groep het evenwicht op het net bewaart tussen injecties en afnames, de spanning van het net handhaaft en congesties beheert. De kosten die Elia Transmission (België) in 2022 heeft gemaakt, zijn gestegen tot €566,8 miljoen (van €294,0 miljoen in 2021), hoofdzakelijk als gevolg van prijsstijgingen om elektriciteitsverliezen te dekken en toegenomen activeringen om het net in evenwicht te houden tegen de achtergrond van hoge energieprijzen. 50Hertz Transmission (Duitsland) maakte in 2022 meer kosten, namelijk €1.575,6 miljoen tegenover €773,1 miljoen in 2021 ook vanwege hogere elektriciteitsprijzen.

‘Diensten en diverse goederen’ heeft betrekking op het onderhoud van het net, diensten van derden, verzekeringen, consultancyvergoedingen en andere. De kosten daarvan stegen met €36,4 miljoen (+9,6%) tot €412,3 miljoen. De stijging is voornamelijk te verklaren door het toegenomen niveau van activiteiten in een inflatoire omgeving.

PERSONEELSKOSTEN

(in miljoen €)	2022	2021
Bezoldigingen	274,6	242,2
Sociale lasten	56,6	50,8
Pensioenkosten	29,6	22,6
Overige personeelskosten	5,8	5,9
Kosten mbt op aandelen gebaseerde betalingen	2,0	0,2
Personeelsvoordelen (andere dan pensioenen)	3,6	12,4
Totaal	**372,1**	**334,1**

De personeelskosten stegen in 2022 met €38 miljoen als gevolg van de indexering en de aanhoudende groei van het personeelsbestand, vooral in het niet-gereguleerde segment. Voor Elia Transmission (België) bedroegen de personeelskosten €183,5 miljoen in 2022 tegenover €166,5 miljoen in 2021. 50Hertz Transmission (Duitsland) vertegenwoordigde €168,1 miljoen van de personeelskosten van de Groep voor 2021 (vorig jaar: €151,4 miljoen) en de niet-gereguleerde activiteiten en Nemo Link waren goed voor €20,5 miljoen (vorig jaar: €16,2 miljoen). Alle drie de segmenten zagen een groei van het aantal voltijdse equivalenten om de versnelling van de energietransitie en de ontwikkelingsmogelijkheden gekoppeld aan de uitbreiding van hun internationale offshore activiteiten te ondersteunen.

In december 2022 werd een nieuwe kapitaalverhoging ten gunste van de personeelsleden van Elia Group NV/SA en haar Belgische dochterondernemingen afgerond. De kapitaalverhoging leidde tot de creatie van 47.920 bijkomende aandelen zonder nominale waarde. De werknemers van de Groep kregen een korting van 16,66% op de genoteerde aandelenkoers, wat resulteerde in een totale korting van €1,7 miljoen.

Zie Toelichting 6.13 ‘Personeelsbeloningen’ voor meer informatie over pensioenkosten en personeelsbeloningen.

AFSCHRIJVINGEN, WAARDEVERMINDERINGEN, BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN EN WIJZIGINGEN IN VOORZIENINGEN

(in miljoen €)	2022	2021
Afschrijvingen van immateriële activa	30,2	24,5
Afschrijvingen van materiële activa	483,6	443,1
Totaal afschrijvingen	**513,7**	**467,5**
Waardeverminderingen op voorraden	0,0	0,6
Totaal waardeverminderingen	**0,0**	**0,6**
Provisie voor juridische geschillen	(1,5)	(0,5)
Milieuvoorzieningen	0,3	(0,2)
Overige voorzieningen	(0,0)	0,0
Beweging op voorzieningen	**(1,3)**	**(0,8)**
Afschrijvingen en waardeverminderingen, wijzigingen in voorzieningen	**512,4**	**467,4**

Het totaal ‘afschrijvingen en waardeverminderingen, wijziging in voorzieningen’ steeg van €467,4 miljoen in 2021 tot €512,4 miljoen in 2022, voornamelijk door een stijging in afschrijvingen van materiële activa als gevolg van gestegen vaste activa.

Een uitgebreide beschrijving wordt gegeven in andere rubrieken over immateriële vaste activa (zie Toelichting 6.2), materiële vaste activa (zie Toelichting 6.1) en voorzieningen (zie Toelichting 6.15).

OVERIGE BEDRIJFSKOSTEN

(in miljoen €)	2022	2021
Belastingen andere dan winstbelastingen	15,4	14,0
Minderwaarde op verkoop, buitendienststellingen materiële activa	17,8	19,1
Minderwaarden op realisatie handelsvorderingen	1,2	0,5
Overige	10,0	7,7
Totaal	**44,4**	**41,4**

In 2022 bedroeg het aandeel van Elia Transmission (België) in de overige uitgaven van de groei €26,6 miljoen (€21,6 miljoen in 2021). Het totale aandeel van 50Hertz Transmission (Duitsland) bedroeg €17,0 miljoen (€19,7 miljoen in 2021) en het aandeel van het segment niet-gereguleerde activiteiten en Nemo Link vertegenwoordigde €0,9 miljoen (€0,1 miljoen in 2021).

Belastingen andere dan winstbelastingen bestaan hoofdzakelijk uit eigendomsbelastingen.

De verliezen op de verkoop van materiële vaste activa bedroegen in totaal €12,8 miljoen voor Elia Transmission (België), tegenover €9,0 miljoen het voorgaande jaar. 50Hertz Transmission (Duitsland) boekte €5,0 miljoen verliezen op de verkoop van materiële vaste activa in 2022, tegenover €10,1 miljoen in 2021.

Het bedrag van de minderwaarden op realisatie handelsvorderingen wordt toegelicht in Toelichting 8.1 'Beheer van financiële risico's en derivaten'.

5.3. Nettofinancieringskosten

(in miljoen €)	2022	2021
Financieringsopbrengsten	**75,4**	**3,9**
Interestbaten uit beleggingswaarden, geldmiddelen en kasequivalenten	4,2	1,1
Overige financiële baten	71,2	2,8
Financieringskosten	**(119,0)**	**(110,5)**
Interestlasten	(112,0)	(110,4)
Interestlasten op derivaten	(0,6)	(0,6)
Interestlasten op leasing	(1,3)	(1,8)
Overige financiële kosten	(5,1)	2,3
Nettofinancieringskosten	**(43,6)**	**(106,6)**

De financieringsinkomsten stegen van €3,9 miljoen in 2021 naar €75,4 miljoen in 2022. De bijdrage van 50Hertz Transmission (Duitsland) verklaart de variatie van €73,9 miljoen in 2022 en €2,1 miljoen in 2021. Deze variatie wordt voornamelijk gedreven door de herwaardering van de voorziening voor congestie-inkomsten uit interconnectoren die moeten worden teruggegeven aan netklanten op basis van een opwaartse herziening van de rentetermijncurve. De bijdrage van Elia Transmission (België) is vergelijkbaar met vorig jaar (€1,3 miljoen in 2022 tegenover €1,7 miljoen in 2021). Het segment niet-gereguleerde activiteiten en Nemo Link leverde €3,8 miljoen aan financiële inkomsten (€0,1 miljoen in 2021).

De interestlasten op euro-obligaties en andere bankleningen stegen met €1,6 miljoen in vergelijking met vorig jaar. Zie Toelichting 6.12 voor meer details over de uitstaande leningen en betaalde rente in 2022.

De rentelasten op leasing daalden licht tegenover vorig jaar. Dit wordt verklaard door de lagere waarde van financiële leaseverplichtingen.

Andere financiële kosten daalden van -€2,3 miljoen in 2021 naar €5,1 miljoen in 2022. In 2021 werd onder deze titel een nettorente op Duitse regelgevingskwesties (credit van €6,5 miljoen) gerapporteerd in verband met de inkomsten voor congestiebeheer. Zoals hierboven toegelicht, worden de financiële inkomsten in 2022 gerapporteerd onder 'Overige financiële inkomsten'.

Zie Toelichting 6.13 voor meer informatie over nettoschulden en leningen.

5.4. Winstbelastingen

OPGENOMEN IN DE WINST- EN VERLIESREKENING

De geconsolideerde winst- en verliesrekening omvat de volgende belastingen:

(in miljoen €)	2022	2021
Huidig boekjaar	112,8	98,8
Aanpassingen m.b.t. voorgaande jaren	(0,7)	(4,1)
Totaal kortlopende verschuldigde winstbelastingen	**112,1**	**94,7**
Ontstaan en terugname van tijdelijke verschillen	35,4	10,5
Totaal uitgestelde winstbelastingen	**35,4**	**10,5**
Winstbelastingen	**147,5**	**105,2**

De totale belastinguitgaven waren in 2022 hoger dan in 2021. De stijging is voornamelijk te verklaren door de hogere winst die zowel in België als in Duitsland werd gegenereerd.

Uitgestelde belastingen worden verder besproken in Toelichting 6.7.

AANSLUITING VAN EFFECTIEF BELASTINGTARIEF

De belasting op de winst (het verlies) vóór belastingen van de Groep verschilt van het theoretische bedrag berekend op basis van de wettelijke aanslagvoet in België en de werkelijke winsten (verliezen) van de geconsolideerde vennootschappen:

(in miljoen €)	2022	2021
Winst voor belastingen	555,7	433,5
Lokaal belastingtarief	25%	25%
Verschuldigde winstbelastingen met toepassing van het lokaal belastingtarief	**(138,9)**	**(108,4)**
Effect van belastingtarief in buitenland	(17,5)	(11,6)
Belastingimpact resultaat van deelnemingen verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode	10,0	12,3
Verworpen uitgaven	(11,0)	(10,6)
Aanpassingen m.b.t. voorafgaande jaren	0,8	4,4
Belastingkrediet en andere belastingverminderingen	7,3	5,6
Effect van niet-erkende uitgestelde belastingvorderingen op overgedragen fiscale verliezen	(4,6)	(1,9)
Belastingen op hybride effecten	4,8	4,8
Financieringskosten surplus	0,0	0,0
Overige	1,6	0,1
Winstbelastingen	**(147,5)**	**(105,2)**

**Het nominaal belastingtarief in Duitsland bedraagt 29,93% in 2022 en 29,72% in 2021*

Het effectief belastingtarief in 2022 van de Groep bedraagt 26,54%, tegenover 24,27% in 2021. Deze stijging is voornamelijk te verklaren door de hogere bijdrage van het Duitse segment aan de winst vóór belasting tegen een hoger lokaal belastingtarief.

5.5. Winst per aandeel (WPA)

GEWONE WPA

Gewone winst per aandeel wordt berekend door de nettowinst van het jaar die kan worden toegekend aan de aandeelhouders van de Vennootschap (na correctie op de uitgifte van hybride effecten) (€341,7 miljoen), te delen door het gewogen gemiddeld aantal gewone aandelen tijdens het jaar.

	2022	2021
Winst toe te rekenen aan eigenaars van gewone aandelen	**341,7**	**276,0**
Effect van verwateringspotentieel van gewone aandelen	0	0
Winst ten behoeve van de verwaterde winst per aandeel	**341,7**	**276**
Uitgegeven gewone aandelen per 1 januari	68.728.055	68.720.695
Eigen aandelen op 1 januari	-7.248	0
Effect van in maart 2021 uitgegeven aandelen		7.360
Effect van in juni 2022 uitgegeven aandelen	4.739.864	
Effect van in december 2022 uitgegeven aandelen	47.920	
Eigen aandelen - netto beweging van het jaar	-6.232	-7.248
Uitstaande gewone aandelen op 31 December	**73.502.359**	**68.720.807**
Gewogen gemiddelde van uitstaande gewone aandelen (basis)	**71.142.846**	**68.722.476**
Effect van verwateringspotentieel van gewone aandelen	0	0
Gewogen gemiddelde van uitstaande gewone aandelen (verwaterd)	**71.142.846**	**68.722.476**
Gewone winst per aandeel (in €)	**4,80**	**4,02**
Verwaterde winst per aandeel (in €)	**4,80**	**4,02**

VERWATERDE WPA

De verwaterde winst per aandeel wordt berekend door de winst die of het verlies dat kan worden toegekend aan de aandeelhouders en het gewogen gemiddeld aantal gewone uitstaande aandelen te corrigeren voor de gevolgen van alle potentiële gewone aandelen die tot verwatering zullen leiden en die bestaan uit aandelenopties en converteerbare obligaties.

De verwaterde winst per aandeel is gelijk aan de gewone winst per aandeel, aangezien er geen converteerbare obligaties noch aandelenopties bestaan.

5.6. Niet-gerealiseerde resultaten

De totale gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten omvatten zowel het resultaat van de periode dat in de winst- en verliesrekening is opgenomen als de niet-gerealiseerde resultaten die in het eigen vermogen zijn opgenomen. Niet-gerealiseerde resultaten omvatten alle veranderingen in het eigen vermogen die verschillen van veranderingen die betrekking hebben op de eigenaar en die worden opgenomen in het mutatieoverzicht van het eigen vermogen.

Het totaal van de niet-gerealiseerde resultaten voor 2022 heeft een negatieve impact van €65,6 miljoen, een aanzienlijke daling ten opzichte van vorig jaar (€270,8 miljoen positieve impact). De belangrijkste drivers hiervan worden hieronder beschreven.

Kasstroomafdekkingen

Sinds 2021 past 50Hertz hedge accounting toe om het risico van schommelingen in het verwachte bedrag aan netverliezen te beperken. Door de daling van de energieprijzen in het laatste kwartaal van het jaar daalde de reële waarde van deze contracten van €355,6 miljoen in 2021 tot €129,6 miljoen eind 2022, of een daling van €226 miljoen (vóór belastingen). Deze impact werd gedeeltelijk gecompenseerd door de positieve waarde in België in verband met de pre-hedging van waarschijnlijke verwachte schuldtransacties (obligatie-uitgifte). De reële waarde van deze derivaten bedroeg €65,3 miljoen (vóór belastingen).

De belastingimpact op deze elementen bedraagt +€50,4 miljoen.

Financiële activa aangewezen als gewaardeerd tegen reële waarde via de niet-gerealiseerde resultaten

De waardering tegen reële waarde van de deelneming in de EEX, waarin 50Hertz Transmission een belang heeft van 5,4%, resulteerde in een winst van €32,7 miljoen op 31 december 2022. De reële waarde evolueerde van €42,7 miljoen eind 2021 naar €75,9 miljoen eind 2022.

Herwaarderingen van verplichtingen voor vergoedingen na uitdiensttreding

De niet-gerealiseerde resultaten op verplichtingen tot vergoedingen na uitdiensttreding hadden een positieve impact van in totaal €16,3 miljoen. Deze impact wordt voornamelijk verklaard door de stijging in de disconteringsvoet die deels gecompenseerd wordt door het negatieve rendement van de fondsbeleggingen. Zie Toelichting 6.13 voor meer details.

De belastingimpact op deze elementen bedraagt -€4,9 miljoen.

6. Elementen van de geconsolideerde balans

6.1. Materiële vaste activa

(in miljoen €)	Terreinen en gebouwen	Machines en uitrusting	Meubilair en voertuigen	Andere materiele vaste activa	Leasing en soortgelijke rechten	Activa in aanbouw	Totaal
AANKOOPWAARDE							
Stand per 1 januari 2021	**430,8**	**11.179,4**	**343,8**	**31,5**	**117,0**	**1.713,0**	**13.815,6**
Verwervingen	10,6	179,8	36,0	0,9	49,6	956,0	1.232,8
Buitengebruikstellingen	(3,3)	(87,1)	(42,6)	(0,2)	(0,4)	0,0	(133,6)
Overboekingen	27,6	503,0	35,1	2,9	0,0	(570,1)	(1,5)
Stand per 31 december 2021	**465,8**	**11.775,0**	**372,3**	**35,1**	**166,1**	**2.098,8**	**14.913,2**
Stand per 1 januari 2022	**465,8**	**11.775,0**	**372,3**	**35,1**	**166,1**	**2.098,8**	**14.913,2**
Verwervingen	9,3	334,0	34,7	0,1	(15,6)	1.130,1	1.492,6
Buitengebruikstellingen	(1,8)	(82,6)	(8,4)	0,0	0,5	(0,7)	(93,0)
Overboekingen	3,6	718,9	105,6	11,1	0,0	(838,0)	1,1
Stand per 31 december 2022	**476,8**	**12.745,3**	**504,2**	**46,4**	**151,0**	**2.390,1**	**16.313,8**
GECUMULEERDE AFSCHRIJVINGEN EN WAARDEBEPALING							
Stand per 1 januari 2021	**(36,1)**	**(3.416,0)**	**(205,7)**	**(29,2)**	**(34,2)**	**0,0**	**(3.721,2)**
Afschrijvingen	(6,6)	(381,5)	(39,7)	(1,1)	(14,8)		(443,6)
Buitengebruikstellingen	2,2	68,6	39,7	0,1	0,4		111,1
Overboekingen	0,0	2,3	0,0	(2,3)	0,0		0,0
Stand per 31 december 2021	**(40,5)**	**(3.726,6)**	**(205,7)**	**(32,4)**	**(48,6)**	**0,0**	**(4.053,7)**
Stand per 1 januari 2022	**(40,5)**	**(3.726,6)**	**(205,7)**	**(32,4)**	**(48,6)**	**0,0**	**(4.053,7)**
Afschrijvingen	(6,2)	(404,1)	(59,1)	(0,6)	(13,5)		(483,6)
Buitengebruikstellingen	1,2	59,4	8,1	0,0	(0,5)		68,2
Overboekingen	0,0	11,0	0,0	(11,0)	0,0		0,0
Stand per 31 december 2022	**(45,5)**	**(4.060,3)**	**(256,7)**	**(44,0)**	**(62,5)**	**0,0**	**(4.469,1)**
BOEKWAARDE							
Stand per 1 januari 2021	394,7	7.763,4	138,1	2,3	82,8	1.713,1	10.094,4
Stand per 31 december 2021	425,3	8.048,4	166,6	2,8	117,5	2.098,9	10.859,5
Stand per 1 januari 2022	425,3	8.048,4	166,6	2,8	117,5	2.098,9	10.859,5
Stand per 31 december 2022	431,4	8.684,9	247,4	2,3	88,5	2.390,1	11.844,7

Zowel in België als in Duitsland zijn grootschalige (onshore en offshore) infrastructuurprojecten in aantocht. Deze projecten focussen op de versterking van de Belgische en Duitse netten, de ontwikkeling van de nodige offshore infrastructuur die de integratie van steeds meer hernieuwbare energie in het net mogelijk maakt en de digitalisering van de infrastructuur. De versnelling van de energietransitie en de huidige inflatoire omgeving vormen de drijvende kracht achter de investeringen van de Groep.

In België investeerde Elia Transmission in totaal €403,2 miljoen in materiële vaste activa. In 2022 werden in het Belgische net 159 vervangingsprojecten uitgevoerd, goed voor een totale investering van €113,4 miljoen. Er werd ongeveer €60 miljoen geïnvesteerd in de ondersteuning van de digitalisering van onze infrastructuur en de ontwikkeling van nieuwe tools. De versterkingswerken tussen Avelgem en Avelin, een deel van de 380kV-backbone tussen Mercator en Frankrijk, waren tegen het einde van het jaar succesvol afgerond. Er werd voortgewerkt aan de aanleg langs de corridor Massenhoven-Van Eyck (€32,7 miljoen) en de corridor Mercator-Bruegel (€33,9 miljoen). Een belangrijke mijlpaal werd bereikt met de ingebruikname van een nieuw 380kV-GIS-onderstation, twee 380kV-faseverschuivers en een 380kV-compensator in Zandvliet (€12,1 miljoen). In het derde kwartaal van 2022 werd in Rimière gestart met de bouw van een nieuw 380kV-onderstation en de uitbreiding van het bestaande 220kV-onderstation (€11,9 miljoen); dit project moet tegen 2025 de vereiste hostingcapaciteit voor de nieuwe CRM-centrales in Les Awirs en Seraing opleveren.

In Duitsland investeerde 50Hertz Transmission €1.089,3 miljoen in materiële vaste activa. De belangrijkste onshore investering is de DC-verbinding SuedOstLink (€210,0 miljoen). Deze speelt een belangrijke rol bij het verbinden van de groeiende (offshore) productie in het noorden van Duitsland met de verbruikscentra in het zuiden. Om het bestaande net te versterken, werd de versterking van hoogspanningsmasten om de operationele veiligheid te verhogen in 2022 versneld (€54,7 miljoen). Een andere belangrijke mijlpaal werd bereikt voor de vervanging van de oude Uckermarklijn met de succesvolle schikking van een rechtszaak na 17 jaar. De investering voor deze versterking bestaat uit de bovengrondse lijn in het zuidelijke deel van de Uckermark (€53,1 miljoen) en de bovengrondse lijn in het noordelijke deel van de Uckermark (€46,9 miljoen). Andere belangrijke onshore projecten ter versterking van ons onshore net zijn de herstructurering van het onderstation Lauchstädt met STATCOM en MSCDN (€35,0 miljoen) en de herstructurering en versterking van de bovengrondse lijn tussen Wolmirstedt en Güstrow (€34,6 miljoen). De offshore investeringen waren voornamelijk gericht op het Ostwind 2-project (€186,3 miljoen), terwijl de volgende offshore windmolenparkverbinding (Ostwind 3) reeds vorderingen boekt in de projectpijplijn (€82,5 miljoen).

In 2022 werd een bedrag van €24,2 miljoen aan financieringslasten geactiveerd op activa in aanbouw. Een bedrag van €6,1 miljoen, op basis van een gemiddelde rentevoet van 1,91%, werd verwerkt in het segment Elia Transmission België (€7,8 miljoen tegen 2,03% in 2021). Een bedrag van €18,1 miljoen, op basis van een gemiddelde rentevoet van 1,44%, werd verwerkt in het segment 50Hertz Transmission (€13,5 miljoen tegen 0,98% in 2021).

Er waren geen hypotheken, panden of andere zekerheden op materiële vaste activa met betrekking tot leningen.

Openstaande investeringsverplichtingen worden beschreven in Toelichting 8.2. De analyse van leaseverplichtingen wordt voorgesteld in Toelichting 6.19.

6.2. Immateriële activa

(in miljoen €)	Ontwikkelingskosten software	Licenties/concessies	Overige immateriele vaste activa	Totaal
AANKOOPWAARDE				
Stand per 1 januari 2021	**209,0**	**29,6**	**0,0**	**238,5**
Verwervingen	61,5	4,9	0,0	66,4
Buitengebruikstellingen	(2,7)	0,0	0,0	(2,7)
Overboekingen	0,6	0,0	0,9	1,5
Stand per 31 december 2021	**268,4**	**34,5**	**0,9**	**303,8**
Stand per 1 januari 2022	**268,4**	**34,5**	**0,9**	**303,8**
Verwervingen	89,5	3,1	0,6	93,2
Buitengebruikstellingen	0,0	0,0	0,0	0,0
Overboekingen	(1,1)	0,0	0,0	(1,1)
Stand per 31 december 2022	**356,8**	**37,6**	**1,6**	**395,9**
GECUMULEERDE AFSCHRIJVINGEN EN WAARDEBEPALING				
Stand per 1 januari 2021	**(125,4)**	**(7,8)**	**0,0**	**(133,1)**
Afschrijvingen	(21,4)	(2,9)	(0,2)	(24,5)
Buitengebruikstellingen	2,5	(0,2)	0,0	2,4
Overboekingen	0,0	0,0	0,0	0,0
Stand per 31 december 2021	**(144,2)**	**(10,8)**	**(0,2)**	**(155,2)**
Stand per 1 januari 2022	**(144,2)**	**(10,8)**	**(0,2)**	**(155,2)**
Afschrijvingen	(26,3)	(3,5)	(0,3)	(30,2)
Buitengebruikstellingen	0,0	0,0	0,0	0,0
Overboekingen	0,0	0,0	0,0	0,0
Stand per 31 december 2022	**(170,5)**	**(14,4)**	**(0,5)**	**(185,4)**
BOEKWAARDE				
Stand per 1 januari 2021	83,6	21,8	0,0	105,4
Stand per 31 december 2021	124,2	23,6	0,8	148,6
Stand per 1 januari 2022	124,2	23,6	0,8	148,6
Stand per 31 december 2022	186,3	23,2	1,1	210,5

Software omvat zowel IT-toepassingen die door de Groep worden ontwikkeld voor het beheer van het net als software voor de normale bedrijfsactiviteiten van de Groep.

De Groep investeerde in totaal €93,2 miljoen, waarvan €45,8 miljoen in Elia Transmission Belgium, €46,7 miljoen in 50Hertz Transmission en €0,7 miljoen in de niet-gereguleerde activiteiten en het segment Nemo Link.

In de loop van 2022 werd een bedrag van €0,6 miljoen financieringslasten geactiveerd op software in ontwikkeling (€0,3 miljoen in 2021) in het segment Elia Transmission (België), op basis van een gemiddelde rentevoet van 1,91% (1,92% in 2021). Er werden geen financieringslasten geactiveerd op software in ontwikkeling in het segment 50Hertz Transmission.

De Groep houdt geen individuele immateriële activa aan die van materieel belang zijn voor haar jaarrekening, met uitzondering van capaciteitsrechten in de Kontek-kabel (Denemarken) voor €16,5 miljoen (met een resterende gebruiksduur van 10 jaar (tot 2033)).

6.3. Goodwill

Er waren geen wijzigingen in de goodwill tijdens de jaren 2021-2022. De boekwaarde bedraagt:

(in miljoen €)	Goodwill
AANKOOPWAARDE	
Stand per 1 januari 2021	2.411,1
Stand per 31 december 2021	**2.411,1**
Stand per 1 januari 2022	2.411,1
Stand per 31 december 2022	**2.411,1**

De goodwill heeft betrekking op de volgende bedrijfscombinaties en is toegewezen aan de KGE (Kasstroomgenererende Eenheid) Elia Transmission voor de verwerving van Elia Asset en Elia Engineering en aan de KGE 50Hertz Transmission voor de verwerving van de 20% participatie in Eurogrid International:

TOETSING OP DE BIJZONDERE WAARDEVERMINDERING VOOR DE KASSTROOMGENERERENDE EENHEDEN DIE GOODWILL BEVATTEN

Volgens de IFRS-regels moet de goodwill minstens op jaarbasis of bij het optreden van een gebeurtenis worden getoetst op bijzondere waardeverminderingen. De goodwill wordt voor de toetsing op bijzondere waardeverminderingen toegerekend aan de kasstroomgenererende eenheden Elia Transmission en 50Hertz Transmission. Kasstroomgenererende eenheden waaraan goodwill is toegekend, worden minstens jaarlijks op bijzondere waardevermindering getoetst.

Het recupereerbare bedrag aan kasstroomgenererende eenheden wordt bepaald op basis van een bedrijfswaarde die wordt berekend op basis van verschillende methodes (Discounted Cash Flow and Discounted Dividend Model) aan de hand van **kasstroomprognoses** opgesteld op basis van de herprognose van 2022 en het ondernemingsplan 2023-2027, zoals goedgekeurd door het Directiecomité en de Raad van Bestuur, en op geëxtrapoleerde kasstromen na dat tijdsbestek.
De in het referentiescenario opgenomen prognoses en projecties zijn bepaald op basis van de geraamde investeringsplannen, de in de regelgevingskaders vastgestelde beloning, de marktevolutie, het marktaandeel en de marge-evolutie. Aangezien de activabasis van de Groep bestaat uit activa met een lange levensduur, is de projectieperiode van het ondernemingsplan zo bepaald dat deze de komende twee tariefperiodes omvat.

De gebruikte **disconteringsvoeten** stemmen overeen met de gewogen gemiddelde kapitaalkosten, die worden aangepast om het bedrijfs-, markt-, land- en valutarisico met betrekking tot elke beoordeelde goodwill-kasstroomgenererende eenheid te weerspiegelen. De gebruikte disconteringsvoeten komen overeen met de beschikbare externe informatiebronnen.

De **groeicijfers** die verbonden zijn aan de eindwaarden overschrijden niet het inflatiepercentage of het gemiddelde groeicijfer op lange termijn voor de markt waarvoor de KGE zich engageert.

Meer details worden hieronder gegeven per KGE.

Verwerving van Elia Asset en Elia Engineering

In 2002 resulteerde de verwerving van Elia Asset door de Vennootschap voor €3.304,1 miljoen in een positief consolidatieverschil van €1.700,1 miljoen. Dit positieve consolidatieverschil was het resultaat van het verschil tussen de aanschafwaarde van deze entiteit en de boekwaarde van haar activa. Het verschil is toe te schrijven aan verschillende elementen zoals (i) de aanstelling van Elia als TNB voor een periode van 20 jaar en (ii) de unieke middelen waarover Elia in België kan beschikken, aangezien Elia voor 100% eigenaar is van het net op zeer hoge spanning en de eigenaar is van (of het gebruiksrecht heeft op) 94% van het hoogspanningsnet, en dus als enige het recht heeft om een ontwikkelingsprogramma voor te stellen en (iii) Elia beschikt over de relevante knowhow als TNB.

Op de datum van de overname kon de beschrijving of kwantificering van deze elementen niet op objectieve, transparante en betrouwbare wijze worden verricht. Bijgevolg kon het verschil niet worden toegewezen aan specifieke activa en werd het als niet-toegewezen beschouwd. Daarom werd dit verschil vanaf de eerste toepassing van de IFRS in 2005 erkend als goodwill. Het regelgevend kader, voornamelijk de verrekening in de tarieven van de buitengebruikstelling van vaste activa zoals van toepassing sinds 2008, had geen impact op deze boekhoudkundige verwerking. De goodwill zoals hierboven beschreven en de goodwill ontstaan bij de verwerving van Elia Engineering in 2004 zijn voor de toetsing betreffende de bijzondere waardeverminderingen aan de enige kasstroomgenererende eenheid toegerekend, aangezien de inkomsten en lasten werden gegenereerd door één activiteit, meer bepaald de ‘gereguleerde activiteit in België’, die eveneens als één kasstroomgenererende eenheid zal worden beschouwd.

Om die reden heeft de Groep de boekwaarde van de goodwill aan één eenheid toegewezen, zijnde de gereguleerde activiteit in België. Sinds 2004 werden jaarlijks toetsingen op bijzondere waardeverminderingen uitgevoerd die niet resulteerden in de opname van enige waardeverminderingen.

De toetsing op bijzondere waardeverminderingen werd gedaan door een onafhankelijk expert. Deze toetsing op bijzondere waardeverminderingen is gebaseerd op de waarde in gebruik en maakt gebruik van twee belangrijke waarderingsmethoden om de realiseerbare waarde te schatten: 1) discontering van toekomstige kasstromen (DCF-model) en 2) discontering van toekomstige dividenden (DDM-model) die onderling verder verschillen in de methode die gebruikt wordt om de zogenaamde residuele waarde te bepalen.

De toekomstige kasstromen en toekomstige dividenden zijn gebaseerd op een ondernemingsplan voor de periode 2022-2032. Aangezien de activabasis van de Groep bestaat uit activa met een lange levensduur, is de projectieperiode van het ondernemingsplan zo bepaald dat deze de komende twee tariefperiodes omvat. Het regelgevend kader waarbinnen Elia actief is, wordt gekenmerkt door een toegestane inkomstenbasis die gestructureerd is rond: 1) een billijke vergoeding van de gereguleerde activabasis en 2) incentives om de continuïteit van de bevoorrading te garanderen en de efficiëntie te verbeteren. Aangezien de regulator een billijke vergoeding van de gereguleerde activabasis in overeenstemming met de marktverwachtingen zal toestaan, kan de geschatte gereguleerde activabasis van het laatste jaar van de prognose worden beschouwd als een indicatie van de residuele waarde. Deze benadering houdt geen rekening met de potentiële kasstromen die voortvloeien uit het behalen of overtreffen van toekomstige efficiëntiedoelstellingen.

De waarderingsmethoden zijn onderhevig aan verschillende veronderstellingen, waarvan de belangrijkste hieronder worden beschreven.

1. Discontering van toekomstige kasstromen (DCF-model):

- Disconteringsvoet:
  - Kosten van eigen vermogen van 9,3%;
    - Risicovrije rentevoet: 2,2%
    - Beta 0,93
    - Markrisicopremie eigen vermogen 5,5%
    - Risicopremie land 1,0%
    - Premie klein bedrijf 1,0%
  - Kosten van schulden vóór belastingen van 3,8%;
  - Vennootschapsbelastingtarief van 25%;
  - Beoogde gearing (D/(D+E)): 60%;
  - WACC na belastingen: 5,4%.

- Residuele waarde gebaseerd op twee varianten:
  - Residuele waarde op basis van een 1,13x RAB multiple in 2032
    Noot: de RAB zelf houdt geen rekening met de bijdrage van de incentivevergoeding aan het waardecreatieproces.
  - Residuele waarde op basis van een onafgebroken groei van 3,3%. Deze langetermijngroei is hoger dan de op lange termijn verwachte inflatie om de opbrengsten van de aanzienlijke investeringen in het ondernemingsplan te benutten.

2. Discontering van toekomstige dividenden (DDM-modellen):

- Disconteringsvoet:
  - Kosten van eigen vermogen van 9,3%
- Residuele waarde gebaseerd op twee varianten:
  - Residuele waarde op basis van een 1,13x RAB multiple in 2032.
    Noot: de RAB zelf houdt geen rekening met de bijdrage van de incentivevergoeding aan het waardecreatieproces.
  - Residuele waarde op basis van een onafgebroken groei van 3,3%. Deze methode gaat ervan uit dat de restwaarde bestaat uit de winst na belastingen minus de investeringen, en houdt rekening met de nettoleningen (in verhouding tot de investeringen). De winst en dus ook de dividenduitkeringen in boekjaar 2032 omvatten echter waarschijnlijk nog niet het (positieve) effect van de geplande investeringen in de boekjaren 2026-2032.

Besluit:

- De onafhankelijke analyse, gebaseerd op een mediaan(€3,127 miljoen) van de verschillende gebruikte waarderingsmethoden en -varianten, heeft niet geleid tot de vaststelling van een bijzondere waardevermindering van de goodwill in het boekjaar 2022. Bovendien werden marktmultiples (gebaseerd op de huidige bedrijfswaarden en de huidige/voorspelde EBITDA) toegepast voor de plausibiliteit.

- Aangezien de mediaan en het gemiddelde van de verschillende hierboven gepresenteerde methoden relatief ver uit elkaar lagen (respectievelijk €2,625 miljoen en €4,635 miljoen), voornamelijk als gevolg van verschillen in de veronderstellingen over de residuele waarde, baseerde de expert zijn middelpunt op 75% van de mediaan en 25% van het gemiddelde, waarbij hij onder meer in aanmerking nam dat de mediaan alleen misschien niet goed de impact van de incentivevergoeding in de residuele waarde weergeeft (zie hierboven voor meer details).

- Door de stijging van de rentevoeten in 2022 is de disconteringsvoet flink gestegen ten opzichte van vorig jaar. Deze stijging werd volledig ingecalculeerd in de kosten van eigen vermogen, zonder rekening te houden met het feit dat deze meer verband zou kunnen houden met het maximaal toegestane rendement. Deze benadering resulteert in conservatieve waarden. De valorisatie wordt ook beïnvloed door de aanzienlijke investeringen (en bijhorende cash outs) die verwacht worden in het verschiet van het plan (versnelling van de energietransitie) terwijl de rendementen op deze investeringen over een langere periode gegenereerd zullen worden. In deze context, en als er verder niets verandert, zou een stijging van 1% van de kosten van eigen vermogen/50 basispunten in de WACC (marktreferentie) resulteren in een 22% lagere waarde in gebruik en een potentiële bijzondere waardevermindering van ongeveer €385,0 miljoen. De ontwikkeling van de marktparameters wordt nauwlettend gevolgd door de Groep met de regulator om de verwachte investeringen te realiseren en ETB in staat te stellen een sterke marktpositie te behouden. Een daling van 1% van de kosten van eigen vermogen/50 basispunten van de gebruikte disconteringsvoeten zou leiden tot een stijging van de waarde van de KGE met ongeveer €1.205,0 miljoen.

Verwerving van Eurogrid International

- In april 2018 resulteerde de verwerving van een bijkomende participatie van 20% in Eurogrid International door de Vennootschap voor een bedrag van €988,7 miljoen in een positief consolidatieverschil van €703,4 miljoen. De goodwill die voortvloeit uit de bijkomende participatie van 20% in Eurogrid International werd toegerekend aan de kasstroomgenererende eenheid 50Hertz Transmission, aangezien deze alle opbrengsten en kosten omvat die hierdoor worden gegenereerd.

- De toetsing op bijzondere waardeverminderingen werd gedaan door een onafhankelijk expert. Deze toetsing is gebaseerd op twee belangrijke waarderingsmethoden: 1) discontering van toekomstige kasstromen (DCF-model) en 2) discontering van toekomstige dividenden (DDM-model). Beide worden verder losgekoppeld in waarderingsvarianten afhankelijk van de eindwaardeberekening. De toekomstige kasstromen en toekomstige dividenden zijn gebaseerd op een ondernemingsplan voor

de periode 2021-2031 (twee tariefperiodes). Aangezien de activabasis van de Groep bestaat uit activa met een lange levensduur, is de projectieperiode van het ondernemingsplan zo bepaald dat deze de komende twee tariefperiodes omvat.

De waarderingsmethoden zijn onderworpen aan verschillende veronderstellingen, waarvan de belangrijkste zijn:

1. Discontering van toekomstige kasstromen (DCF-model):

- Disconteringsvoet:
  - Kosten van eigen vermogen: 8,3%;
    - Risicovrije rentevoet: 2,2%
    - Beta 0,93
    - Markrisicopremie eigen vermogen 5,5%
    - Risicopremie land 0,0%
    - Premie klein bedrijf 1,0%
  - Kosten van schulden vóór belastingen van: 3,8%;
  - Vennootschapsbelastingtarief van: 30%;
  - Beoogde gearing (D/(D+E)): 60%;
  - WACC: 4,9%.
- Residuele waarde gebaseerd op drie varianten:
  - Residuele waarde op basis van een 1,13x RAB multiple in 2032;
  - Residuele waarde op basis van een onafgebroken groei van 2,0%.

2. Discontering van toekomstige dividenden (DDM-modellen):

- Disconteringsvoet:
  - Kosten van eigen vermogen: 8,3%
- Residuele waarde gebaseerd op twee varianten:
  - Residuele waarde op basis van een 1,13x RAB multiple in 2032;
  - Residuele waarde op basis van een onafgebroken groei van 2,0%.

Besluit:

- De onafhankelijke analyse, gebaseerd op een mediaan (€2.602 miljoen) van de verschillende gebruikte waarderingsmethoden en -varianten, noch de gevoeligheidsanalyse hebben geleid tot de vaststelling van een bijzondere waardevermindering van de goodwill in het boekjaar 2022. Bovendien werden marktmultiples (gebaseerd op de huidige bedrijfswaarden en de huidige/voorspelde EBITDA) toegepast voor de plausibiliteit.

- De mediaan en het gemiddelde van de verschillende hierboven gepresenteerde methoden lagen relatief dicht bij elkaar (respectievelijk €2.602 miljoen en €3.055 miljoen) aangezien de veronderstellingen over de residuele waarden gelijklopend zijn. De onafhankelijke analyse, gebaseerd op een mediaan van de verschillende gebruikte waarderingsmethoden en -varianten, noch de gevoeligheidsanalyse hebben geleid tot de vaststelling van een bijzondere waardevermindering van de goodwill in het boekjaar 2022

- Door de stijging van de rentevoeten in 2022 is de disconteringsvoet flink gestegen ten opzichte van vorig jaar. Deze stijging werd volledig ingecalculeerd in de kosten van eigen vermogen, zonder rekening te houden met het feit dat deze meer verband zou kunnen houden met het maximaal toegestane rendement. Deze benadering resulteert in conservatieve waarden. De valorisatie wordt ook beïnvloed door de aanzienlijke investeringen (en bijhorende cash outs) die verwacht worden in het verschiet van het plan (versnelling van de energietransitie) terwijl de rendementen op deze investeringen over een langere periode gegenereerd zullen worden. In deze context, en als er verder niets verandert, zou een stijging van 1% van de kosten van eigen vermogen/50 basispunten in de WACC (marktreferentie) resulteren in een 19% lagere waarde in gebruik, een waarde die iets hoger ligt dan de boekwaarde. Een daling van 1% van de kosten van eigen vermogen/50 basispunten van de gebruikte disconteringsvoeten zou leiden tot een stijging van de waarde van de KGE met ongeveer 385,8€ miljoen.

6.4. Langlopende handels- en overige vorderingen

De langlopende handels- en overige vorderingen bestaan voornamelijk uit het langlopende deel van de toegekende investeringssubsidie (€95,0 miljoen).

Op 20 november 2022 heeft een koninklijk besluit een investeringssubsidie toegekend voor de oprichting van een kunstmatig eiland op zee (het Prinses Elisabeth Eiland) in het kader van de Herstel- en Veerkrachtfaciliteit (EU-instrument ter ondersteuning van projecten van de lidstaten en om de EU te helpen sterker en veerkrachtiger uit de huidige crisis te komen). Dit eiland zal dienen als een multifunctionele energiehub/een uitbreiding van het elektriciteitsnet in de Noordzee. Het zal windmolenparken op zee met het vasteland verbinden en nieuwe verbindingen met buurlanden tot stand brengen. De tekst van het KB bepaalt dat de praktische details zullen worden overeengekomen in een 'Protocol' tussen de Staat en Elia. Dit protocol werd op 14 december 2022 ondertekend en voorziet in de tegemoetkoming van de FOD Economie tot een subsidie van €99,7 miljoen op een totale begrote investering van circa €600,0 miljoen.

Van dit bedrag wordt €97,5 miljoen als investeringssubsidie aangemerkt en €2,2 miljoen als operationele subsidie. Het geld zal worden geïnd naarmate vooraf bepaalde mijlpalen worden bereikt. De overeengekomen planning resulteert in een opsplitsing van €95,0 miljoen op lange termijn en €4,7 miljoen op korte termijn.

De realiseerbaarheid van dit bedrag is contractueel gegarandeerd. Voor deze langlopende vordering is geen kredietrisico in aanmerking genomen.

6.5. Investeringen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode

De mutaties in de deelnemingen volgens de vermogensmutatiemethode worden als volgt samengevat:

(in miljoen €)	**2022**	**2021**
Investeringen vermogensmutatiemethode (opening)	**309,6**	**323,1**
Winst over het boekjaar	39,5	49,4
Dividenden ontvangen door de Groep	(34,2)	(30,9)
Terugbetaling van kapitaal van een investering aan vermogensmutatiemethode	(53,8)	(30,5)
Investering in een onderneming aan vermogensmutatiemethode		
Verkoop van een investering aan vermogensmutatiemethode		(1,5)
Investeringen vermogensmutatiemethode (eindsaldo)	**261,2**	**309,6**
Waarvan joint ventures	*243,4*	*292,1*
Waarvan geassocieerde ondernemingen	*17,8*	*17,5*

Meer informatie vindt u in de volgende subhoofdstukken.

6.5.1. Joint ventures

Nemo Link Ltd.

Op 27 februari 2015 hebben Elia System Operator en National Grid samen een joint-ventureovereenkomst afgesloten met betrekking tot de bouw van de Nemo Link Interconnector tussen België en het VK. Dat project bestaat uit onderzeese en ondergrondse kabels die verbonden zijn met conversiestations en hoogspanningsstations in beide landen, waardoor elektriciteit in beide richtingen kan worden vervoerd tussen de twee landen, en het VK en België zo kunnen rekenen op een meer betrouwbare en beter toegankelijke toegang tot elektriciteit en duurzame elektriciteitsproductie. Elke aandeelhouder heeft een belang van 50% in Nemo Link Ltd, een Brits bedrijf. De interconnectie werd eind januari 2019 in gebruik genomen.

Om het project te financieren, hebben beide aandeelhouders sinds 2016 financiering verleend aan Nemo Link Ltd via inbreng in het eigen vermogen en leningen (verdeling 50/50). In juni 2019 werden de leningen opgenomen in het aandelenkapitaal (lening geherkwalificeerd naar eigen vermogen).

In 2022 verlaagde Nemo Link Ltd zijn aandelenkapitaal met €107,6 miljoen (€61,0 miljoen in 2021). Bovenop deze kapitaalverminderingen werd een totaal bedrag van €64,0 miljoen (€58,0 miljoen) dividenden aan de aandeelhouders uitgekeerd.

De volgende tabel geeft een overzicht van de financiële informatie van de joint venture op basis van haar IFRS-jaarrekening en de aansluiting met de boekwaarde van het belang van de Groep in de geconsolideerde jaarrekening.

(in miljoen €)	2022	2021
Percentage eigendomsbelang	**50,0%**	**50,0%**
Vaste activa	591,3	617,4
Vlottende activa	29,1	19,5
Langlopende verplichtingen	111,2	41,0
Kortlopende verplichtingen	22,3	11,6
Eigen vermogen	486,9	584,2
Boekwaarde van de investering van de Groep	**243,4**	**292,1**
Opbrengsten en overige bedrijfsopbrengsten	122,0	151,1
Totaal afschrijvingen	(27,1)	(27,0)
Overige bedrijfskosten	2,9	(7,7)
Nettofinancieringskosten	(5,6)	(1,0)
Winst voor belastingen	92,3	115,3
Winstbelastingen	(18,1)	(21,2)
Winst over het boekjaar	74,2	94,0
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten over het boekjaar	74,2	94,0
Aandeel van de Groep in de winst over het boekjaar	**37,1**	**47,0**
Dividenden ontvangen door de Groep	32,0	29,0

6.5.2.Geassocieerde ondernemingen

Per 31 december 2022 had de Groep 2 geassocieerde deelnemingen, allebei opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode.

- De Groep heeft een belang van 22,2% in Coreso NV. Coreso NV is een vennootschap die coördinatiediensten levert om de veilige uitbating van het hoogspanningsnet in verschillende Europese landen te vergemakkelijken.
- De Groep heeft een belang van 17,0% in HGRT SAS. HGRT SAS is een Franse vennootschap met een aandeel van 49,0% in Epex Spot, de elektriciteitsbeurs in Duitsland, Frankrijk, Oostenrijk, Zwitserland, Luxemburg en (via 100% geassocieerde onderneming APX) het VK, Nederland en België. Als een van de stichtende vennoten van HGRT heeft de Groep een ‘gouden aandeel’, waardoor ze een minimumaantal vertegenwoordigers heeft in de Raad van Bestuur. Dat vormt een invloed van betekenis en daarom wordt HGRT via de vermogensmutatiemethode in de boeken opgenomen. In 2022 ontving de Groep van HGRT een dividend van €2,2 miljoen (€1,9 miljoen in 2021).

Geen enkele van deze vennootschappen is beursgenoteerd.

De volgende wijzigingen moeten gerapporteerd worden:

- 2022: geen
- 2021: De investering in Enervalis NV (16,5%), een start-up die innovatieve software ontwikkelt voor slimme sturing van energiebronnen, werd in april 2021 verkocht met een winst van €0,15 miljoen als resultaat.

De volgende tabel geeft een overzicht van de financiële informatie van de investering van de Groep in deze vennootschappen op basis van hun respectieve jaarrekeningen die zijn opgesteld in overeenstemming met de IFRS-standaarden.

(in miljoen €)	Coreso 2021	HGRT 2021
Percentage eigendomsbelang	**22,2%**	**17,0%**
Vaste activa	8,2	96,5
Vlottende activa	4,5	0,8
Kortlopende verplichtingen	8,2	0,0
Eigen vermogen	4,5	97,3
Boekwaarde van de investering van de Groep	**1,0**	**16,5**
Opbrengsten en overige bedrijfsopbrengsten	25,7	0,0
Overige bedrijfskosten	(24,6)	13,2
Winst voor belastingen	1,1	13,2
Winstbelastingen	(0,4)	(0,1)
Winst over het boekjaar	0,7	13,1
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten over het boekjaar	0,7	13,1
Aandeel van de Groep in de winst over het boekjaar	**0,2**	**2,2**
Dividenden ontvangen door de Groep		1,9

(in miljoen €)	Coreso 2022	HGRT 2022
Percentage eigendomsbelang	**22,2%**	**17,0%**
Vaste activa	10,1	96,9
Vlottende activa	3,1	0,7
Kortlopende verplichtingen	7,9	0,0
Eigen vermogen	5,3	97,5
Boekwaarde van de investering van de Groep	**1,2**	**16,6**
Opbrengsten en overige bedrijfsopbrengsten	28,3	0,0
Overige bedrijfskosten	(27,1)	13,4
Winst voor belastingen	1,3	13,4
Winstbelastingen	(0,5)	(0,1)
Winst over het boekjaar	0,8	13,2
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten over het boekjaar	0,8	13,2
Aandeel van de Groep in de winst over het boekjaar	**0,2**	**2,2**
Dividenden ontvangen door de Groep		2,2

6.6. Overige financiële vaste activa

(in miljoen €)	2022	2021
Beleggingen die voor verkoop beschikbaar zijn	*7,0*	*7,0*
Restitutierechten	*33,7*	*46,2*
Andere deelnemingen	*75,7*	*43,8*
Andere	*0,8*	
Langlopende derivaten	*0,0*	*39,4*
Overige financiële vaste activa (lange termijn)	**117,2**	**136,3**
Kortlopende derivaten	*219,7*	*316,2*
Overige financiële vaste activa (korte termijn)	**219,7**	**316,2**
Overige financiële vaste activa	**336,9**	**452,5**

Het totaal van overige financiële activa kende een daling met €115,6 miljoen tegenover vorig jaar.

Beleggingen die voor verkoop beschikbaar zijn, worden gewaardeerd tegen reële waarde. Het risicoprofiel van deze beleggingen wordt besproken in Toelichting 8.1. De waarde per 31 december 2022 is stabiel ten opzichte van 2021.

Restitutierechten houden verband met de verplichtingen voor (i) de gepensioneerde werknemers die onder specifieke uitkeringsregelingen vallen (Regeling B - niet-gefinancierde regeling) en voor (ii) het medisch plan en de voordelige energieprijzen voor gepensioneerde personeelsleden. Zie Toelichting 6.14: Personeelsbeloningen. De restitutierechten zijn te recupereren via de gereguleerde tarieven. Het volgende principe is van toepassing: alle opgelopen pensioenkosten voor gepensioneerde werknemers met 'Regeling B' en de kosten gerelateerd aan gezondheidszorg en voordelige energieprijzen voor gepensioneerde personeelsleden van Elia worden vastgelegd door de regulator (CREG) als niet-beheersbare kosten die via de regelgevende tarieven te recupereren zijn. De daling van de boekwaarde van dit actief wordt beschreven in Toelichting 6.14: 'Personeelsbeloningen' en is voornamelijk te verklaren door de wijziging van de disconteringsvoet. Gezien de aard (reglementaire activa) van deze financiële activa, worden ze niet beschouwd als risico op bijzondere waardevermindering.

Overige deelnemingen: de Groep bezit 5,3% (tegen 100%) van de aandelen in European Energy Exchange (EEX), Leipzig, Duitsland, voor een totale waarde van €42,7 miljoen op de rapporteringsdatum. Deze aandelen worden bekendgemaakt onder Overige deelnemingen naast een deelneming van 8,0% (tegen 100%) in JAO Joint Allocation Office SA, een deelneming van 6,7% (tegen 100%) in TSCNET Services GmbH (München, Duitsland) en een deelneming van 10,4% (tegen 100%) in de Stiftung Kurt-Sanderling-Akademie des Konzerthausorchesters (Berlijn, Duitsland). Overige investeringen worden gewaardeerd tegen reële waarde. Op elke rapporteringsdatum wordt een herwaardering uitgevoerd om deze investeringen te herwaarderen. Elke afwijking van de vorige periode wordt opgenomen onder niet-gerealiseerde resultaten. De herbeoordeling 2022 resulteerde in een stijging van €32,7 miljoen op basis van een totale reële waarde van €75,4 miljoen. Het resterende saldo houdt verband met JAO (€0,3 miljoen).

Derivaten: sinds 2021 past 50Hertz hedge accounting toe om het risico van schommelingen in het verwachte bedrag aan netverliezen te beperken. Door de daling van de energieprijzen in het laatste kwartaal van het jaar daalde de reële waarde van deze contracten tot €154,4 miljoen (langlopende derivaten). Langetermijncontracten hebben een negatieve reële waarde. Deze evolutie verklaart een globale daling van €201,3 miljoen (-€39,4 miljoen in langlopende derivaten en -€161,9 miljoen in kortlopende derivaten). Deze daling werd gedeeltelijk gecompenseerd door de positieve waarde in België in verband met de pre-hedging van waarschijnlijke verwachte schuldtransacties (obligatie-uitgifte). De reële waarde van deze derivaten bedroeg €65,3 miljoen. Zie Toelichting 8.1 voor meer informatie over deze derivaten.

6.7. Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen

IN DE BALANS OPGENOMEN UITGESTELDE BELASTINGVORDERINGEN EN -VERPLICHTINGEN

(in miljoen €)	2022		2021	
	Activa	**Passiva**	**Activa**	**Passiva**
Materiële activa	25,1	(258,6)	25,2	(245,8)
Immateriële activa		(15,8)		(15,4)
Financiële activa	7,4	(62,5)		(105,7)
Overige vorderingen en activa	1,2	(0,0)	1,3	(0,0)
Rentedragende leningen en overige langlopende financieringsverplichtingen	33,9	(5,5)	41,8	(5,6)
Personeelsvoordelen	19,2	(10,8)	26,7	(11,8)
Voorzieningen	36,3		30,2	
Anticiperende verplichtingen	28,2	(1,1)	25,9	(1,5)
Regulatorisch passiva	79,4	(76,3)	22,3	
Uitgestelde belastingschuld op kapitaalsubsidies		(25,3)		(1,0)
Overgedragen verliezen	12,6		14,0	
Overige	0,3	(9,5)	0,7	(8,9)
Belastingvorderingen/schulden vóór verrekening	**243,6**	**(465,4)**	**188,1**	**(395,8)**
Saldering van belastingvorderingen en -verplichtingen	(241,8)	241,8	(186,2)	186,2
Netto fiscale vordering / (verplichting)	**1,8**	**(223,6)**	**1,9**	**(209,6)**

De wijzigingen in uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen kunnen als volgt worden voorgesteld:

WIJZIGINGEN IN DE UITGESTELDE BELASTINGVORDERINGEN EN -VERPLICHTINGEN TEN GEVOLGE VAN MUTATIES IN DE TIJDELIJKE VERSCHILLEN GEDURENDE HET BOEKJAAR

(in miljoen €)	Netto fiscale vordering / (verplichting)	Opgenomen in de resultatenrekening	Opgenomen in de niet-gerealiseerde resultaten	Andere	Totaal
2021					
Materiële activa	(210,6)	(10,4)	0	0	(221,0)
Immateriële activa	(6,3)	(9,1)	0	0	(15,4)
Financiële activa			(105,7)	0	(105,7)
Overige vorderingen en activa	0,8	0,3	0	0	1,1
Rentedragende leningen en overige langlopende financieringsverplichtingen	27,6	18,9	(0,2)		46,3
Personeelsvoordelen	19,0	2,9	(7,0)	0	14,9
Voorzieningen	46,8	(2,2)	0	0	44,6
Anticiperende verplichtingen	22,5	(7,8)	0		14,6
Regulatorisch passiva	22,6	(0,4)	0	0	22,2
Uitgestelde belastingschuld op kapitaalsubsidies	(1,1)	0	0,1	0	(1,0)
Overgedragen verliezen	0,8	0,2	0	0	1,0
Overige	(6,5)	(2,8)	0		(9,3)
Totaal	**(84,5)**	**(10,5)**	**(112,8)**	0	**(207,8)**
2022					
Materiële activa	(221,0)	(13,8)	0	0	(234,8)
Immateriële activa	(15,4)	(0,4)	0	0	(15,8)
Financiële activa	(105,7)	0	50,6	0	(55,1)
Overige vorderingen en activa	1,1	(0,0)	0	0	1,1
Rentedragende leningen en overige langlopende financieringsverplichtingen	46,3	(6,9)	(0,1)	0	39,3
Personeelsvoordelen	14,9	(1,6)	(4,9)	0	8,5
Voorzieningen	44,6	6,1	0	0	50,7
Anticiperende verplichtingen	14,6	2,6	0	0	17,2
Regulatorisch passiva	22,2	(19,1)	0	0	3,0
Uitgestelde belastingschuld op kapitaalsubsidies	(1,0)	(0,0)	0	0	(1,0)
Overgedragen verliezen	1,0	0,0	0	0	1,0
Overige	(9,3)	(2,4)	0	0	(11,7)
Totaal	**(207,8)**	(35,4)	45,6	0	**(197,6)**

De uitgestelde belastingverplichting op activa met gebruiksrechten uit leaseovereenkomsten volgens IFRS 16 wordt getoond onder materiële vaste activa, de uitgestelde belastingvordering op financiële leaseverplichtingen wordt getoond onder rentedragende leningen en overige langlopende financieringsverplichtingen.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN UITGESTELDE BELASTINGVORDERINGEN EN -VERPLICHTINGEN

Per 31 december 2022 had de Groep niet-erkende uitgestelde belastingvorderingen voor een totaal van €26,9 miljoen. Dit bedrag kan als volgt worden samengevat:

(in miljoen €)	Bruto	Uitgestelde belastingen
Fiscale verliezen	**7,0**	**1,7**
Realto	1,2	0,3
EGI (bijkantoren inclusief)	3,0	0,7
Windgrid	2,8	0,7
Vermindering ontvangen dividenden	**27,1**	**6,8**
Elia Group	21,8	5,5
Eurogrid International (BE)	3,0	0,8
EGI	2,3	0,6
Overtollige rentelasten	**73,6**	**18,4**
Elia Group	73,6	18,4
TOTAAL	**107,7**	**26,9**

Deze niet-gebruikte overgedragen fiscale verliezen, vermindering ontvangen dividenden en overgedragen niet-aftrekbare interesten (regel Corporate Interest Restriction) hebben geen vervaldatum. Elk jaar wordt een beoordeling uitgevoerd om te bepalen hoe waarschijnlijk het is dat deze fiscale aftrekken in de toekomst kunnen worden gebruikt om de belastbare basis te verlagen.

6.8. Voorraden

(in miljoen €)	**2022**	**2021**
Grond- en hulpstoffen	37,4	35,6
Werken in uitvoering	0,9	1,9
Geboekte waardeverminderingen	(16,7)	(15,9)
Totaal	**21,6**	**21,6**

De artikelen in het magazijn zijn hoofdzakelijk wissel- en reservestukken voor het onderhoud en de herstellingswerken uitgevoerd aan de hoogspanningsstations, luchtlijnen en ondergrondse kabels van de Groep.

De waarde van de voorraden blijft stabiel en beperkt in vergelijking met 31 december 2021.

Waardeverminderingen worden geboekt vanaf het moment waarop voorraadartikelen op basis van de onderliggende rotatie niet langer worden gebruikt. Deze waren iets hoger dan in 2021.

6.9. Kortlopende handels- en overige vorderingen, over te dragen kosten en verkregen opbrengsten

(in miljoen €)	2022	2021
Onderhanden projecten in opdracht van derden	0,9	2,9
Handelsvorderingen	748,7	716,5
Vooruitbetalingen	1,9	1,0
Heffingen	80,5	36,6
BTW en andere belastingen	145,6	79,1
Overige	228,7	25,1
Handels-en overige handelsvorderingen	**1.206,2**	**861,3**
Over te dragen kosten	20,2	18,1
Verkregen interesten	4,9	
Over te dragen kosten en verkregen opbrengsten	**25,1**	**18,1**
Totaal	**1.231,4**	**879,4**

De totale kortlopende handels- en overige vorderingen, overlopende rekeningen en nog te ontvangen opbrengsten stegen met €352,0 miljoen in vergelijking met vorig jaar. Dit is voornamelijk te verklaren door het liquide onderpand dat door het Duitse segment werd gerapporteerd voor een totaal van €239,0 miljoen en het hogere bedrag aan handelsvorderingen en heffingen in een context van stijgende prijzen.

Contractactiva houden voornamelijk verband met de bedrijfs- en transmissiesysteemactiviteiten van EGI. De positie daalde van €2,9 miljoen in het voorgaande jaar tot €0,9 miljoen op het einde van het jaar.

Handelsvorderingen brengen geen interest op en zijn gewoonlijk betaalbaar op 15 tot 30 dagen. De stijging wordt gedreven door zowel Belgische als Duitse segmenten tegen een achtergrond van hoge activiteit en een aanzienlijke stijging van de energieprijzen.

De stijging van de heffingen is voornamelijk toe te schrijven aan Duitsland, waar de offshore vorderingspositie steeg van €20,9 miljoen tot €68,9 miljoen aan het eind van het jaar 2022.

'Overige vorderingen' hebben voornamelijk betrekking op de margestortingen (ontvangen of betaalde voorschotten in het kader van door de Groep opgezette onderpandovereenkomsten om het tegenpartijrisico op grondstoffentransacties te beheren) van de Duitse segmenten (€239 miljoen).

De blootstelling van de Groep aan krediet- en valutarisico's en verliezen als gevolg van waardeverminderingen die verbonden zijn aan handels- en overige vorderingen, wordt getoond in Toelichting 8.1.

Op 31 december is de ouderdomsanalyse van de handelsvorderingen als volgt:

(in miljoen €)	2022	2021
Niet vervallen	639,6	687,4
Vervallen minder dan 30 dagen	75,6	15,1
Vervallen tussen 31 en 60 dagen	29,3	2,4
Vervallen tussen 61 dagen en één jaar	1,8	11,1
Vervallen tussen één jaar en twee jaren	2,8	2,1
Totaal (excl. waardevermindering)	**749,1**	**718,1**
Dubieuze vorderingen	202,2	201,4
Geboekte waardevermindering	(201,7)	(200,8)
Toelage voor verwachte kredietverliezen	(0,9)	(2,1)
Totaal	**748,7**	**716,5**

Zie Toelichting 8.1 voor een gedetailleerde analyse van het kredietrisico opgelopen in verband met deze handelsvorderingen.

Rekening houdend met de aard (als reglementaire activa) en/of het risicoprofiel van de tegenpartijen (Belgische/Duitse staat) van de belangrijkste andere vorderingen, is er een laag risico op bijzondere waardevermindering en is het dus niet nodig om een voorziening voor verliezen te boeken.

6.10. Actuele belastingvorderingen en -verplichtingen

(in miljoen €)	2022	2021
Fiscale vorderingen	28,6	10,1
Actuele belastingsverplichtingen	(26,6)	(26,8)
Netto fiscale vordering / (verplichting)	**1,9**	**(16,7)**

De belastingvorderingen kenden een daling in vergelijking met het voorgaande jaar. De €28,6 miljoen belastingvorderingen per 31 december 2022 hebben voornamelijk betrekking op voorschotten op vennootschapsbelasting die moeten worden teruggevorderd in boekjaar 2023. De verplichtingen uit hoofde van winstbelastingen bleven stabiel op €26,6 miljoen.

6.11. Geldmiddelen en kasequivalenten

(in miljoen €)	2022	2021
Direct opvraagbare deposito's	3.516,6	2.486,2
Banksaldi	634,6	563,2
Totaal	**4.151,2**	**3.049,5**

De geldmiddelen en kasequivalenten zijn met €1.101,7 miljoen gestegen. Deze stijging was voornamelijk toe te schrijven aan het hogere EEG-, KWK- en StromNEV-overschot (heffingen) van €2.884,6 miljoen (+€752,5 miljoen) in Duitsland en de kapitaalverhoging afgerond door de Groep.

Kortetermijndeposito's worden belegd voor periodes die variëren van enkele dagen en een paar weken tot enkele maanden (meestal niet langer dan 3 maanden), afhankelijk van de onmiddellijke behoefte aan kasmiddelen, en ontvangen rente volgens de rentevoeten van de kortetermijndeposito's.

Op de banktegoeden wordt interest uitbetaald of ingehouden tegen variabele rentevoeten op basis van de dagelijkse bankdepositorente. Het renterisico van de Groep en de gevoeligheidsanalyse voor financiële activa en verplichtingen worden besproken in Toelichting 8.2.

De geldmiddelen en kasequivalenten die hierboven en in het kasstroomoverzicht worden vermeld, omvatten beperkte geldmiddelen voor in totaal €2.936,0 miljoen in handen van 50Hertz Transmission GmbH en €1,4 miljoen in handen van Elia Re.

6.12. Eigen vermogen

6.12.1. Eigen vermogen toe te rekenen aan de eigenaars van de vennootschap

AANDELENKAPITAAL EN UITGIFTEPREMIE

Aantal aandelen	2022	2021
Aantal uitgegeven aandelen bij het begin van het jaar	68.728.055	68.720.695
Uitgegeven tegen betaling in contanten	4.787.784	7.360
Aantal uitgegeven aandelen op het einde van het jaar	**73.515.839**	**68.728.055**
Aantal eigen aandelen op het einde van het jaar	13.480	7.248
Aantal uitstaande aandelen op het einde van het jaar	**73.502.359**	**68.720.807**

Het kapitaal werd gedurende het jaar 2022 twee keer gewijzigd:

- Op 24 juni 2022 heeft Elia Group NV/SA met succes een openbare aanbieding van nieuwe aandelen aan bestaande aandeelhouders en houders van een extralegaal voorkeurrecht afgerond. Door deze aanbieding is het kapitaal van Elia Group NV/SA verhoogd met een bedrag van €118,2 miljoen, samen met een verhoging van de uitgiftepremie van €471,9 miljoen waarvoor 4.739.865 nieuwe aandelen zijn uitgegeven tegen een inschrijvingsprijs van €124,5 per aandeel. De kapitaalverhoging bracht €6,9 miljoen aan kosten mee.
- De buitengewone aandeelhoudersvergadering van 21 juni 2022 heeft beslist om voor de Belgische werknemers een kapitaalverhoging door te voeren in twee stappen/periodes (een in 2022 voor maximaal €5,0 miljoen en de andere in 2023 voor maximaal €1,0 miljoen), voor een totaalbedrag van maximaal €6,0 miljoen. In december 2022 werd de eerste schijf van deze kapitaalverhoging voor de werknemers afgerond. De transactie resulteerde in de creatie van 47.920 nieuwe aandelen voor een totaalbedrag van €5,0 miljoen, bestaande uit een kapitaalverhoging van €1,2 miljoen en een verhoging van de uitgiftepremie met €3,8 miljoen.

In 2021 hield de beweging verband met de tweede schijf van de kapitaalverhoging van 2020 voor de werknemers van Elia afgerond in maart 2021. Deze kapitaalverhoging resulteerde in de creatie van 7.360 bijkomende aandelen zonder nominale waarde voor een totaal bedrag van €0,2 miljoen kapitaalverhoging en een verhoging van de premie op aandelen met €0,4 miljoen.

RESERVES

Volgens de Belgische wetgeving moet elk jaar 5% van de statutaire nettowinst van de Vennootschap worden overgedragen naar de wettelijke reserve tot die wettelijke reserve 10% van het kapitaal bedraagt. Per 31 december 2022 bedraagt de wettelijke reserve van de Groep €180,2 miljoen en bedraagt ze 9,8% van het kapitaal.

De Raad van Bestuur kan aan de aandeelhouders de uitkering van een dividend voorstellen tot een maximumbedrag van de beschikbare reserves en van de overgedragen winst van vorige boekjaren van de Vennootschap, inclusief de winst van het boekjaar dat eindigde op 31 december 2022. De aandeelhouders moeten het dividendbedrag goedkeuren tijdens de jaarlijkse algemene aandeelhoudersvergadering.

AFDEKKINGSRESERVE

De afdekkingsreserve bestaat uit het effectieve deel van de cumulatieve nettomutatie in de reële waarde van kasstroomafdekkingsinstrumenten met betrekking tot afgedekte transacties die nog niet hebben plaatsgevonden.

Sinds 2021 wordt hedge accounting toegepast op future contracten die 50Hertz heeft afgesloten om het risico van schommelingen in het verwachte bedrag van de netverliezen te beperken. De reële waarde van deze contracten bedroeg eind 2022 €129,6 miljoen (€355,6 miljoen in 2021). Rekening houdend met uitgestelde belastingen werd een nettovariatie van de hedgereserve voor een bedrag van -€159,1 miljoen opgenomen als niet-gerealiseerde resultaten in 2022. Deze negatieve impact werd gedreven door de daling van de energieprijzen in het laatste kwartaal van het jaar en werd deels gecompenseerd door de nieuwe derivaten die Elia Transmission Belgium NV/SA in 2022 opnam voor de pre-hedging van waarschijnlijke verwachte schuldtransacties. De reële waarde van deze derivaten bedroeg eind 2022 €65,3 miljoen, wat resulteerde in een netto-afdekkingsreserve van €49,0 miljoen die volledig werd opgenomen als niet-gerealiseerde resultaten.

Aangezien de kosten voor netverliezen bijna volledig worden doorgerekend in de tarieven, heeft de reële waarde van de future contracten geen relevantie voor de huidige of toekomstige rentabiliteit van de Vennootschap.

EIGEN AANDELEN

De reserve voor eigen aandelen van de Vennootschap omvat de kosten van de aandelen van de Vennootschap die door de Groep worden aangehouden. Op 31 december 2021 had de Groep 7.248 van de aandelen van de Vennootschap in handen.

Aantal eigen aandelen	2022	2021
Per 1 januari	7.248	0
Teruggekocht in de loop van het jaar	452.289	270.331
Verkocht in de loop van het jaar	-446.057	-263.083
Aantal eigen aandelen op het einde van het jaar	**13.480**	**7.248**

AANDELENGERELATEERDE VERGOEDING

Op 31 mei 2021 heeft Eurogrid International NV/SA 1.640 aandelenopties toegekend aan de werknemers van RealTo BV/SRL en RealTo GmbH tegen een uitoefenprijs van €100 per aandelenoptie op de uitoefendatum 31 maart 2024. Per 14 maart 2023 werden 500 bijkomende aandelenopties toegekend aan nieuwe werknemers tegen dezelfde voorwaarden. In totaal werden 2.120 aandelenopties aanvaard, ter waarde van €1,4 miljoen. Per 31 december 2022 zijn er nog 1.140 opties beschikbaar. De kosten van de op aandelen gebaseerde betalingen bedroegen €0,3 miljoen in 2022 (€0,2 miljoen). Aangezien de aandelenoptieregeling betrekking heeft op aandelen in RealTo BV/SRL en de moedermaatschappij, worden de op aandelen gebaseerde betalingen niet afzonderlijk gepresenteerd in het eigen vermogen.

DIVIDEND

Na de rapporteringsdatum deed de Raad van Bestuur het onderstaande dividendvoorstel.

Dividend (in €)	2022	2021
Dividend per aandeel	1,91	1,75

Tijdens de aandeelhoudersvergadering die werd bijeengeroepen om de jaarrekening van Elia Group NV/SA voor het boekjaar eindigend op 31 december 2021 goed te keuren, werd voorgesteld en goedgekeurd om een dividend van €1,75 per aandeel uit te keren, goed voor een totale uitbetaling van €120,3 miljoen.

Tijdens de vergadering van de Raad van Bestuur van 30 maart 2023 werd een brutodividend van €1,91 per aandeel voorgesteld voor 2022. Dit dividend is onder voorbehoud van goedkeuring door de aandeelhouders tijdens de jaarlijkse algemene vergadering op 16 mei 2023 en werd niet opgenomen als een verplichting in de geconsolideerde jaarrekening van de Groep.

Het totale dividend bedraagt, op basis van het aantal uitstaande aandelen op 30 maart 2023, €140,4 miljoen.

6.12.2. Hybride effecten

In september 2018 gaf de Groep hybride obligaties uit voor de financiering van de bijkomende participatie van 20% in 50Hertz Transmission (Duitsland). De uitgifte resulteerde in een toename van het eigen vermogen van de Groep met €700 miljoen.

De hybride obligaties hebben een optionele, cumulatieve coupon van 2,75%, die ieder jaar op 5 december naar goeddunken van de Groep betaalbaar is. De eerste betaling vond plaats op 5 december 2019. Per 31 december 2022 bedraagt het niet-uitgekeerde cumulatieve dividend €1,4 miljoen (2021: €1,4 miljoen). In december 2022 werd een coupon voor een bedrag van €19,3 miljoen betaald aan de houders van hybride effecten.

De hybride effecten hebben een initiële vervaldatum in december 2023 en worden daarna elke vijf jaar opnieuw ingesteld.

De hybride effecten zijn gestructureerd als eeuwigdurende instrumenten, hebben een achtergestelde positie ten opzichte van alle niet achtergestelde schulden, en zullen overeenkomstig IFRS als eigen vermogen in de jaarrekening van de Groep worden opgenomen.

6.13. Rentedragende leningen en financieringsverplichtingen

(in miljoen €)	2022	2021
Leningen op lange termijn	7.638,6	7.658,2
Financiële leasing op lange termijn	77,0	83,7
Subtotaal lange termijnleningen	**7.715,6**	**7.741,7**
Leningen op korte termijn	772,0	82,3
Financiële leasing op korte termijn	13,2	35,1
Toe te rekenen interest	81,9	76,4
Subtotaal korte termijnleningen	**867,2**	**194,0**
Totaal	**8.582,8**	**7.935,7**

Onderstaande tabellen geven een overzicht van de mutaties in de verplichtingen van de Groep die het gevolg zijn van financieringsactiviteiten, met inbegrip van zowel mutaties die voortvloeien uit kasstromen als mutaties anders dan in geld.

(in miljoen €)	Kortlopende leningen en financieringsverplichtingen	Langlopende leningen en financieringsverplichtingen	Totaal
Stand per 1 januari 2021	805,5	7.249,6	8.055,1
Kasstroom: aflossing van opgenomen leningen	(722,3)	(15,4)	(737,7)
Kasstroom: ontvangsten van opgenomen leningen	60,0	498,0	558,0
Toe te rekenen interest	5,4	0,0	5,4
Andere	45,4	9,5	54,9
Stand per 31 december 2021	**193,9**	**7.741,7**	**7.935,7**
Stand per 1 januari 2022	193,9	7.741,7	7.935,7
Kasstroom: aflossing van opgenomen leningen	(82,3)	(13,3)	(95,8)
Kasstroom: ontvangsten van opgenomen leningen	0,0	747,4	747,4
Toe te rekenen interest	5,5	0,2	5,7
Andere	750,2	(760,4)	(10,2)
Stand per 31 december 2022	**867,2**	**7.715,6**	**8.582,8**

Tijdens het jaar 2021 betaalde de Groep (Eurogrid GmbH) de doorlopende kredietfaciliteiten (€700 miljoen) terug die eind 2020 tijdelijk werden gecontracteerd om het EEG-tekort te financieren. De Elia groep had een eurobond van €500,0 miljoen uitgegeven met vervaldatum 2033 en een rente van 0,88%. De Groep heeft ook handelspapieren uitgegeven voor een totaalbedrag van €60,0 miljoen met vervaldatum in 2022 en een rentevoet van -0,15% in het kader van haar handelspapierprogramma van €300,0 miljoen.

In 2022 heeft Eurogrid GmbH de liquiditeit verzekerd voor de verdere uitbreiding van het net die nodig is voor de energietransitie, met de uitgifte van een tweede groene obligatie voor een bedrag van €750,0 miljoen tegen een tarief van 3,279% en een looptijd van negen jaar. Terugbetalingen van leningen 2022 hebben voornamelijk betrekking op de afsluiting van het handelspapierprogramma (-€60,0 miljoen) en de kapitaalaflossing van de afgeschreven leningen (€22,0 miljoen).

De mutaties in ‘Andere’ tijdens het boekjaar 2022 hebben hoofdzakelijk betrekking op herclassificaties van langlopende schulden naar kortlopende schulden, overeenkomstig het moment dat de instrumenten vervallen in 2023.

De informatie over de algemene voorwaarden van uitstaande rentedragende leningen en financieringsverplichtingen wordt hieronder toegelicht:

Per 31 december 2022:

(in miljoen €)	Vervaldag	Terugbetalingsschema	Boekwaarde	Intrestvoet
Uitgiften van obligatieleningen 2013 / 15 jaar	2028	Op de vervaldag	548,0	3,25%
Uitgiften van obligatieleningen 2013 / 20 jaar	2033	Op de vervaldag	199,3	3,50%
Uitgiften van obligatieleningen 2014 / 15 jaar	2029	Op de vervaldag	347,6	3,00%
Uitgiften van obligatieleningen 2015 / 8,5 jaar	2024	Op de vervaldag	499,6	1,38%
Uitgiften van obligatieleningen 2017 / 10 jaar	2027	Op de vervaldag	248,5	1,38%
Uitgiften van senior obligatielening 2018 / 10 jaar	2028	Op de vervaldag	298,3	1,50%
Uitgiften van obligatieleningen 2019 / 7 jaar	2026	Op de vervaldag	499,0	1,38%
Uitgiften van obligatieleningen 2020 / 10 jaar	2030	Op de vervaldag	790,9	0,88%
Termijnlening	2033	Lineair	167,8	1,80%
Aflossende obligatie - 7,7 jaar	2028	Lineair	50,3	1,56%
Aflossende obligatie - 23,7 jaar	2044	Lineair	132,4	1,56%
Europese Investeringsbank	2025	Op de vervaldag	100,0	1,08%
Handelspapier	2022	Op de vervaldag	0,0	
Obligatielening als deel van het Debt Issuance Programme 2015	2025	Op de vervaldag	499,0	1,875% p.j. (vast)
Obligatielening als deel van het Debt Issuance Programme 2015	2023	Op de vervaldag	749,7	1,625% p.j. (vast)
Obligatielening als deel van het Debt Issuance Programme 2015	2030	Op de vervaldag	139,4	2,625% p.j. (vast)
Obligatielening als deel van het Debt Issuance Programme 2016	2028	Op de vervaldag	748,0	1,500% p.j. (vast)
Obligatielening als deel van het Debt Issuance Programme 2020	2032	Op de vervaldag	747,7	1,113% p.j. (vast)
Obligatielening als deel van het Debt Issuance Programme 2021	2031	Op de vervaldag	747,4	3,279% p.j. (vast)
Obligatielening als deel van het Debt Issuance Programme 2020	2040	Op de vervaldag	199,5	0,875% p.j. (vast)
Obligatielening als deel van het Debt Issuance Programme 2021	2033	Op de vervaldag	498,3	0,741% p.j. (vast)
Uitgiften van obligatieleningen 2014	2044	Op de vervaldag	50,0	3,000% p.j. (vast)
Lening KFW	2026	Op de vervaldag	150,0	0,90%
Totaal			**8.410,7**	
Leasingschulden			90,2	
Toe te rekenen intresten			81,9	
Totaal leningen en financieringsverplichtingen (lopend en langlopend)			**8.582,8**	

Per 31 december 2021:

(in miljoen €)	Vervaldag	Aflossingsschema	Boekwaarde	Intrest voet
Uitgiften van obligatieleningen 2013 / 15 jaar	2028	Op de vervaldag	547,7	3,25%
Uitgiften van obligatieleningen 2013 / 20 jaar	2033	Op de vervaldag	199,2	3,50%
Uitgiften van obligatieleningen 2014 / 15 jaar	2029	Op de vervaldag	347,2	3,00%
Uitgiften van obligatieleningen 2015 / 8,5 jaar	2024	Op de vervaldag	499,1	1,38%
Uitgiften van obligatieleningen 2017 / 10 jaar	2027	Op de vervaldag	248,2	1,38%
Uitgiften van senior obligatielening 2018 / 10 jaar	2028	Op de vervaldag	297,9	1,50%
Uitgiften van obligatieleningen 2019 / 7 jaar	2026	Op de vervaldag	498,6	1,38%
Uitgiften van obligatieleningen 2020 / 10 jaar	2030	Op de vervaldag	789,7	0,88%
Termijnlening	2033	Lineair	181,7	1,80%
Aflossende obligatie - 7,7 jaar	2028	Lineair	58,7	1,56%
Aflossende obligatie - 23,7 jaar	2044	Lineair	132,3	1,56%
Europese Investeringsbank	2025	Op de vervaldag	100,0	1,08%
Handelspapier	2022	Op de vervaldag	60,0	-0,15%
Obligatielening als deel van het Debt Issuance Programme 2015	2025	Op de vervaldag	498,6	1,88%
Obligatielening als deel van het Debt Issuance Programme 2015	2023	Op de vervaldag	749,4	1,63%
Obligatielening als deel van het Debt Issuance Programme 2015	2030	Op de vervaldag	139,3	2,63%
Obligatielening als deel van het Debt Issuance Programme 2016	2028	Op de vervaldag	747,7	1,50%
Obligatielening als deel van het Debt Issuance Programme 2020	2032	Op de vervaldag	747,4	1,11%
Obligatielening als deel van het Debt Issuance Programme 2020	2040	Op de vervaldag	199,4	0,88%
Obligatielening als deel van het Debt Issuance Programme 2021	2033	Op de vervaldag	498,1	0,88%
Uitgiften van obligatieleningen 2014	2044	Op de vervaldag	50,0	3,00%
Lening bij KfW	2026	Op de vervaldag	150,0	0,90%
Totaal			**7.740,5**	
Leasingschulden			118,8	
Toe te rekenen interesten			76,4	
Totaal leningen en financieringsverplichtingen (lopend en langlopend)			**7.935,7**	

6.14. Personeelsbeloningen

De Groep heeft diverse wettelijke en feitelijke verplichtingen op het vlak van toegezegd-pensioenregelingen in verband met haar Belgische en Duitse activiteiten.

Hieronder worden de totale nettoverplichtingen voor personeelsbeloningen vermeld:

(in miljoen €)	2022			2021		
	België	Duitsland	Totaal	België	Duitsland	Totaal
Toegezegd-pensioenregelingen	4,3	20,9	25,1	28,6	34,0	62,6
Andere vergoedingen na uitdiensttreding	47,6	4,3	51,9	36,2	7,9	44,0
Subtotaal	***51,9***	***25,2***	***77,1***	***64,8***	***41,8***	***106,6***
Overige (niet-actuariële voorziening)		1,0	1,0			0,0
Totaal voorzieningen voor personeelsvoordelen	**51,9**	**26,2**	**78,1**	**64,8**	**41,8**	**106,6**

Van de €78,1 miljoen aan voorzieningen voor personeelsbeloningen opgenomen op het einde van het boekjaar 2022, wordt €75,0 miljoen gepresenteerd op lange termijn en €3,2 miljoen op korte termijn (zie Toelichting 6.14).

BELGIË

TOEGEZEGDE-BIJDRAGEREGELING

Personeel dat op basis van een loonschaal wordt betaald en is aangeworven na 1 juni 2002 en management/kaderpersoneel dat na 1 mei 1999 is aangeworven, worden gedekt door twee pensioenregelingen op basis van toegezegde bijdragen (Powerbel en Enerbel).

- De Enerbel-regeling is een regeling voor werknemers aangeworven na 1 juni 2002, waartoe de werknemer en de werkgever bijdragen op basis van een vooraf bepaalde formule.
- De Powerbel-regeling is een regeling voor managers aangeworven na 1 mei 1999. De werknemers- en werkgeversbijdragen zijn gebaseerd op een vast percentage van het loon van de werknemer.

De nieuwe wet op de aanvullende pensioenen, die eind 2015 werd gepubliceerd, wijzigde het gewaarborgde rendement van toegezegde-bijdrageregelingen op een aantal vlakken. Voor betalingen uitgevoerd na 1 januari 2016 verplicht de wet werkgevers om over de volledige loopbaan van elke werknemer een gemiddeld jaarrendement van minstens 1,75% te waarborgen (tot 3,75% naargelang wie bijdraagt).

Voor verworven rechten moet het gewaarborgde minimumrendement tot 31 december 2015 nog steeds minstens 3,25% voor de bijdrage van de werkgever en 3,75% voor de bijdrage van de werknemer bedragen, waarbij de werkgever een eventueel verschil moet bijpassen.

Als gevolg van voorgaande wijzigingen en zoals vermeld in de boekhoudkundige grondslagen worden alle toegezegde-bijdrageregelingen krachtens de Belgische pensioenwetgeving voor boekhoudkundige doeleinden geclassificeerd als toegezegd-pensioenregelingen vanwege het minimumrendement dat de werkgever wettelijk moet waarborgen. De wetswijziging houdt een wijziging van de regeling in. Zij worden verantwoord aan de hand van de 'Projected Unit Credit'-methode (PUC-methode). De reële waarde van de activa komt voor elke regeling overeen met de som van de (eventuele) opgebouwde individuele reserves en de waarde van de (eventuele) collectieve fondsen. Dus IAS 19 § 115 wordt niet toegepast. Bovendien zijn de toegezegde-bijdrageregelingen, met uitzondering van Enerbel, niet 'back-loaded', aangezien deze regelingen worden gewaardeerd zonder prognose van toekomstige bijdragen. De toegezegde-bijdrageregeling Enerbel is 'back-loaded' en dit plan wordt gewaardeerd met projectie van toekomstige bijdragen.

Elia Transmission België heeft sinds 2016 bepaalde verworven reserves die door de verzekeraars zijn gegarandeerd overgedragen naar de 'Cash Balance – Best Of'-pensioenregelingen. De voornaamste doelstelling van deze regelingen is elke aangesloten persoon een gewaarborgd minimumrendement van 3,25% op de verworven reserves tot de pensioenleeftijd te garanderen.

Zowel de werknemers- als de werkgeversbijdragen worden maandelijks betaald voor de basisplannen. De werknemersbijdrage wordt door de werkgever ingehouden op hun loon en aan de verzekeringsmaatschappij betaald. De omvang van toekomstige kasstromen hangt af van de loonstijgingen.

TOEGEZEGD-PENSIOENREGELINGEN

Voor een gesloten populatie voorzien collectieve overeenkomsten in de elektriciteits- en gassector in aanvullende pensioenen gebaseerd op het jaarloon en de loopbaan van een werknemer in een bedrijf (gedeeltelijk terug te betalen aan de erfgenaam in geval van vroegtijdig overlijden van de werknemer). De toegekende uitkeringen zijn gekoppeld aan het bedrijfsresultaat van Elia. Voor deze verplichtingen bestaat er geen extern pensioenfonds en ook geen groepsverzekering, waardoor er ook geen reserves bij derden opgebouwd zijn. Deze verplichtingen worden geclassificeerd als toegezegd-pensioenregelingen.

De collectieve overeenkomst bepaalt dat aan actief personeel aangeworven van 1 januari 1993 tot en met 31 december 2001 en het management/directiepersoneel aangeworven voor 1 mei 1999 dezelfde waarborgen zullen worden toegekend via een toegezegd-pensioenregeling (Elgabel en Pensiobel – gesloten regelingen). De verplichtingen in het kader van deze toegezegd-pensioenregelingen worden gefinancierd via een aantal pensioenfondsen voor de elektriciteits- en gassector en via verzekeringsmaatschappijen.

Zoals hierboven vermeld heeft Elia Transmission België sinds 2016 bepaalde verworven reserves die door de verzekeraars zijn gegarandeerd overgedragen naar de 'Cash Balance – Best Of'-pensioenregelingen. Aangezien die garantie een werkgeversverplichting is, vormen deze regelingen toegezegd-pensioenregelingen.

Zowel de werknemers- als de werkgeversbijdragen worden maandelijks betaald voor de basisplannen. De werknemersbijdragen worden door de werkgever ingehouden op het loon en aan de verzekeringsmaatschappij betaald.

OVERIGE PERSONEELSVERPLICHTINGEN

Elia Transmission (België) heeft aan het personeel ook bepaalde vervroegde pensioenregelingen en andere vergoedingen na uitdiensttreding toegekend, zoals een dekking van medische kosten en een bijdrage in hun energiefacturen, naast andere beloningen op lange termijn (jubilarispremies). Niet al deze voordelen worden gefinancierd en deze vergoedingen na uitdiensttreding worden, in overeenstemming met IAS 19, geclassificeerd als toegezegd-pensioenregelingen.

DUITSLAND

TOEGEZEGDE-BIJDRAGEREGELINGEN

In geval van extern gefinancierde toegezegde-bijdrageregelingen is de verplichting van 50Hertz Transmission (Duitsland) beperkt tot de betaling van de overeengekomen bijdragen. Voor die toegezegde-bijdrageregelingen die opgenomen zijn in de vorm van directe waarborgen zijn er congruente werkgeversaansprakelijkheidsverzekeringen afgesloten.

- Pensioenverplichtingen voor leidinggevenden (overeenkomst met personeelsvertegenwoordigers vanaf 2003): individuele contractuele pensioenverplichtingen gebaseerd op een overeenkomst met vertegenwoordigers;
- Pensioenverplichtingen voor leidinggevenden (overeenkomst met personeelsvertegenwoordigers vanaf 19 augustus 2008): individuele contractuele pensioenverplichtingen met betrekking tot een bedrijfspensioenplan dat voortvloeit uit de Vattenfall Europe Group;
- Collectieve arbeidsovereenkomst betreffende de bedrijfspensioenregeling: verplichtingen gebaseerd op de collectieve arbeidsovereenkomst afgesloten met betrekking tot de bedrijfspensioenregeling van 50Hertz Transmission, gesloten op 28 november 2007;
- Directe verzekering: directe verzekeringspolissen voor alle vroegere werknemers die van 1993 tot 31 december 2004 bij Vereinigte Energiewerke AG (VEAG) hebben gewerkt, met uitzondering van managers;
- Individuele toezeggingen: individuele toezeggingen die uitsluitend worden gefinancierd door externe pensioenfondsen (welzijnsfonds en pensioenfonds).

TOEGEZEGD-PENSIOENREGELINGEN

Toegezegd-pensioenregelingen geven werknemers het recht om rechtstreekse pensioenaanspraken in te dienen bij 50Hertz Transmission. De voorzieningen hiervoor zijn opgenomen in de balans. Indien fondsbeleggingen uitsluitend worden gecreëerd om aan de pensioenverplichtingen te voldoen, wordt het bedrag verrekend met de contante waarde van de verplichting. De volgende toegezegd-pensioenregelingen bestaan in Duitsland:

- Collectieve arbeidsovereenkomst inzake de bedrijfspensioenregeling

In overeenstemming met de collectieve arbeidsovereenkomst inzake de bedrijfspensioenregeling wordt aan de werknemers een bedrijfspensioenplan toegekend op basis van een toegezegde-bijdrageregeling (van kracht op 1 januari 2007). Deze overeenkomst is van toepassing op alle werknemers in de zin van Sec. 5 (1) van de Duitse Arbeidsgrondwet (BetrVG) en is op 1 januari 2007 bij de vennootschap in werking getreden. Deelname aan de regeling is op vrijwillige basis. De regeling kent pensioenuitkeringen toe aan werknemers zodra zij de wettelijke pensioenleeftijd bereiken, zodra zij vervroegd uittreden uit de wettelijke pensioenverzekering en bij arbeidsongeschiktheid en overlijden. De huidige pensioenuitkeringen worden met 1% per jaar verhoogd, zodat de regeling als een toegezegd-pensioenregeling wordt geclassificeerd.

- TVV Energie

Deze pensioenregeling heeft betrekking op directe waarborgen die voortvloeien uit een collectieve arbeidsovereenkomst van 16 oktober 1992. Ze werd op 1 januari 1993 afgesloten voor nieuwe aanwervingen. Deze bijdrageregeling is van toepassing op werknemers die tot 30 november 2001 bij Vereinigte Energiewerke AG werkten en van wie de verworven rechten werden toegekend aan Vattenfall Europe Transmission GmbH (nu 50Hertz Transmission GmbH). De regeling omvat pensioenverplichtingen gebaseerd op de anciënniteit en het loonniveau en kent ouderdoms- en invaliditeitspensioenen toe, maar geen pensioen voor nabestaanden. Het is niet mogelijk om de huidige vergoedingen na uitdiensttreding te indexeren die voor het eerst na 1 januari 1993 verschuldigd zijn.

OVERIGE PERSONEELSVERPLICHTINGEN

50Hertz Transmission heeft ook de volgende verplichtingen, die zijn opgenomen onder ‘Overige personeelsverplichtingen’:

- Verplichtingen met betrekking tot uitkeringen voor langdurige dienst;
- Verplichtingen uit Duitse gefaseerde pensioenregelingen;
- Verplichtingen met betrekking tot uitkeringen voor opgespaarde overuren.

Niet al deze voordelen worden gefinancierd en deze vergoedingen na uitdiensttreding worden, in overeenstemming met IAS 19, geclassificeerd als toegezegd-pensioenregelingen.

VERPLICHTINGEN VOOR PERSONEELSBELONINGEN OP GROEPSNIVEAU

Hieronder worden de nettoverplichtingen van de Groep voor personeelsbeloningen vermeld:

(in miljoen €)	Pensioenregelingen		Overige	
	2022	2021	2022	2021
Huidige waarde van de brutoverplichting	(249,6)	(298,9)	(93,3)	(100,1)
Reële waarde van de fondsbeleggingen	224,5	236,3	41,3	56,1
Voorzieningen voor personeelsverplichtingen	**(25,1)**	**(62,6)**	**(51,9)**	**(44,0)**

De nettoverplichting voor personeelsbeloningen daalde tot in totaal €29,5 miljoen, waarvan €12,9 miljoen op Belgisch niveau en €16,6 miljoen op Duits niveau.

De impact wordt voornamelijk verklaard door de stijging van de disconteringsvoet tegenover 2021 en het lagere (negatieve) rendement op fondsbeleggingen.

Wijzigingen in de huidige waarde van de brutoverplichtingen	Pensioenregelingen		Overige	
(in miljoen €)	2022	2021	2022	2021
Beginsaldo	**(298,9)**	**(292,3)**	**(100,1)**	**(110,8)**
Aan het dienstjaar toegerekende kosten	(15,9)	(15,2)	(3,1)	(10,4)
Interest (kost) / opbrengst	(2,9)	(1,7)	(1,3)	(0,6)
Bijdragen van de deelnemers	(1,0)	(0,9)	0,0	0,0
Inbegrepen herberekeningen winst/(verlies) in de niet-gerealiseerde resultaten en de winst- en verliesrekening, ontstaan door:				
1) Veranderingen in demografische veronderstellingen	0,0	0,0	0,0	0,0
2) Veranderingen in financiële veronderstellingen	57,3	17,7	19,9	3,7
3) Ervaringsaanpassingen	(15,5)	(5,3)	(0,6)	(0,3)
Pensioenkosten van verstreken diensttijd	0,0	0,1	0,0	0,0
Betaalde vergoedingen	16,2	16,8	3,1	2,8
Transferten	11,1	(18,2)	(11,1)	15,5
Eindsaldo	**(249,6)**	**(298,9)**	**(93,3)**	**(100,1)**

Wijziging van de reële waarde van de fondsbeleggingen	Pensioenregelingen		Overige	
(in miljoen €)	2022	2021	2022	2021
Beginsaldo	**236,3**	**241,4**	**56,1**	**29,6**
Rentebaten	2,4	1,0	0,0	0,1
Herberekening winst/(verlies) in niet-gerealiseerde resultaten ontstaan door:				
Rendement op de fondsbeleggingen (exclusief rentebaten)	(35,7)	12,0	(0,3)	3,7
Bijdragen van de werkgever	14,4	10,2	5,9	9,7
Bijdragen van de werknemer	1,0	0,9	0,0	0,0
Transferten	19,4	(13,1)	(19,4)	15,8
Betaalde vergoedingen	(13,3)	(16,2)	(0,9)	(2,7)
Eindsaldo	**224,5**	**236,3**	**41,3**	**56,1**

Bedragen opgenomen onder niet gerealiseerde resultaten	Pensioenregelingen		Overige	
(in miljoen €)	2022	2021	2022	2021
Dienstkosten				
Aan het dienstjaar toegekende kosten	(15,9)	(15,2)	1,8	(4,1)
Kosten van verstreken diensttijd	0,0	0,1	0,0	0,0
Afwikkeling	0,6	0,6	0,1	0,1
Netto rentekosten op de netto voorziening voor personeelsverplichting	**(0,6)**	**(0,7)**	**(1,2)**	**(0,5)**
Rentekosten	(2,9)	(1,7)	(1,3)	(0,6)
Rendement op fondsbeleggingen	2,4	1,0	0,0	0,1
Overige	**(0,0)**	**(0,0)**	**0,0**	**0,3**
Kosten van toegezegd pensioenregelingen opgenomen in winst of verlies	**(15,9)**	**(15,1)**	**0,6**	**(4,2)**
Actuariële winst/(verlies) op lange termijn personeelsbeloningen, ontstaan door:				
1) Veranderingen in demografische veronderstellingen	0,0	0,0	0,0	0,0
2) Veranderingen in financiële veronderstellingen	57,3	17,7	19,9	3,1
3) Ervaringsaanpassingen	(15,5)	(5,3)	(0,6)	(0,1)
Rendement op de fondsbeleggingen (exclusief rentebaten)	(35,7)	12,0	(0,3)	3,7
Herberekeningen van bruto verplichting (schuld)/vordering in niet-gerealiseerde resultaten	**6,1**	**24,5**	**19,0**	**6,6**
Totaal	**(9,8)**	**9,4**	**19,6**	**2,4**

Rekening houdend met de actuariële winsten of verliezen opgenomen in de overige gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten voor de terugbetalingsrechten (-€8,9 miljoen voor 2022 – zie hierna), bedraagt de netto-impact van de herwaardering van pensioenverplichtingen na indiensttreding +€16,2 miljoen.

(in miljoen €)	2022	2021
Detail van de toegezegd-pensioenregeling per type deelnemer aan het plan	**(342,9)**	**(399,0)**
Actieve deelnemers	(272,7)	(314,9)
Niet-actieve deelnemers met uitgestelde voordelen	(21,5)	(24,8)
Gepensioneerden en begunstigden	(48,7)	(59,3)
Detail van de toegezegd-pensioenregeling per type voordeel	**(342,9)**	**(399,0)**
Pensioenen	(248,4)	(288,2)
Andere vergoedingen (gezondheidszorg en tarifaire voordelen)	(82,4)	(57,3)
Afscheid- en jubilarispremies	(12,1)	(53,6)

Bij het bepalen van de gepaste disconteringsvoet gebruikt de Groep de rentevoeten van bedrijfsobligaties in dezelfde valuta als de verplichting voor de vergoeding na uitdiensttreding, met minimaal een 'AA'-rating, zoals bepaald door een internationaal erkend ratingbureau, en geëxtrapoleerd, indien nodig, volgens de rendementscurve om in lijn te zijn met de verwachte termijn van de brutoverplichting uit hoofde van toegezegde pensioenrechten.

Jaarlijks wordt er een stresstest uitgevoerd. Deze test gaat na of de minimale financieringsvereisten bestand zijn tegen 'schokken' met een waarschijnlijkheid van 0,5%.

De leden dragen (meestal) bij tot de financiering van de pensioenuitkeringen door betaling van een persoonlijke bijdrage.

Het jaarsaldo van het vast bedrag in het kader van de toegezegd-pensioenregeling wordt gefinancierd door de werkgever via een periodieke toewijzing, die wordt uitgedrukt als een percentage van de totale loonsom van de aangeslotenen. Dit percentage wordt bepaald volgens de methode van de gezamenlijke kosten en wordt jaarlijks herzien. Deze financieringsmethode houdt in dat toekomstige kosten gespreid worden over de resterende periode van de regeling. De kosten worden geraamd op basis van projecties (loonstijging en inflatie worden in rekening genomen). De veronderstellingen met betrekking tot loonstijging, inflatie, personeelsverloop en leeftijd-looptijd worden bepaald op basis van de historische statistieken van de Vennootschap. De gehanteerde sterftetafels komen overeen met de realiteiten uit het verleden binnen het financieringsinstrument, en houden rekening met de verwachte wijzigingen in de sterftecijfers. De Groep berekent de netto-interest op de netto toegezegd-pensioenschuld (-vordering) met dezelfde disconteringsvoet voor obligaties van hoge kwaliteit (zie hierboven) als om de toegezegd-pensioenverplichting te berekenen (de netto-interestaanpak). Deze veronderstellingen worden op geregelde basis in vraag gesteld.

Uitzonderlijke gebeurtenissen (zoals wijzigingen aan de regeling, gewijzigde veronderstellingen en te korte dekkingsgraad ...) kunnen leiden tot openstaande betalingen bij de sponsor.

De toegezegd-pensioenregelingen stellen de Vennootschap bloot aan actuariële risico's, zoals investeringsrisico's, renterisico's, langlevenrisico's en loonrisico's.

Investeringsrisico

De huidige waarde van de verplichting uit hoofde van de toegezegd-pensioenregeling wordt berekend met behulp van een disconteringsvoet die gelijk is aan die van bedrijfsobligaties van hoge kwaliteit. Het verschil tussen het effectief rendement op fondsbeleggingen en rentebaten op fondsbeleggingen is inbegrepen in de lijn Herberekening winst/(verlies) in niet-gerealiseerde resultaten. Momenteel heeft de regeling een relatief evenwichtige reeks beleggingen die als volgt worden voorgesteld:

(in miljoen €)	2022	2021
Beursgenoteerde beleggingen	**72,44%**	**71,02%**
Aandelen - Eurozone	13,24%	13,99%
Aandelen - buiten de Eurozone	17,34%	17,98%
Staatsobligaties - Eurozone	0,94%	1,31%
Andere obligaties - Eurozone	24,75%	24,85%
Andere obligaties - buiten de Eurozone	16,18%	12,89%
Niet beursgenoteerde beleggingen	**27,56%**	**28,98%**
Verzekeringscontracten	12,23%	10,91%
Onroerende goederen	2,21%	2,50%
Liquide middelen	2,81%	2,82%
Andere	10,31%	12,76%
Totaal (in %)	**100,00%**	**100,00%**

Door de langdurige aard van de verplichtingen inzake toegezegd-pensioenregelingen wordt het als passend beschouwd een redelijk gedeelte van de fondsbeleggingen te beleggen in aandelen om het rendement van het fonds te verhogen. In Duitsland worden alle fondsbeleggingen in verzekeringsovereenkomsten geïnvesteerd.

Renterisico

Een daling van de rentetarieven op obligaties zal de verplichtingen inzake de toegezegd-pensioenregeling doen stijgen. Dit zal echter gedeeltelijk gecompenseerd worden door een hoger rendement uit de activa van de regeling, die vandaag voor ongeveer 95% zijn belegd in pensioenfondsen met een verwacht rendement van 3,12%.

Langlevenrisico

De huidige waarde van de verplichting uit hoofde van de toegezegd-pensioenregeling wordt berekend op basis van de beste raming van de levensverwachting van de deelnemers van de pensioenregeling tijdens en na hun tewerkstelling. Een stijging in de levensverwachting van de deelnemers zal de pensioenverplichting doen stijgen. De prospectieve sterftetafels van de IA/BE werden gebruikt in België en de 2018 Heubeck-tabellen in Duitsland.

Loonrisico

De huidige waarde van de verplichting uit hoofde van de toegezegd-pensioenregeling wordt berekend op basis van de toekomstige lonen van de deelnemers van de pensioenregeling. Zo zal een stijging in loon van de deelnemers de verplichting van de pensioenregeling doen stijgen.

ACTUARIËLE VERONDERSTELLINGEN

(in % en in jaren)	België		Duitsland	
	2022	2021	2022	2021
Disconteringsvoet				
- Toegezegde pensioenregelingen en cash balance - best off plannen	3,75%	0,83%	3,59%	1,26%
- Pensioenregelingen – Toegezegde-bijdrageregelingen	3,77%	1,12%	-	-
- Andere regelingen	3,75%	1,14%	3,59%	1,26%
Verwachte gemiddelde loonstijging (zonder inflatie)	1,00%	1,00%	2,75%	2,15%
Verwachte inflatie	2,10%	1,75%	2,50%	2,00%
Verwachte stijging van de ziektekosten (inclusief inflatie)	3,10%	2,75%	2,25%	2,25%
Verwachte stijging van de tariefvoordelen	2,10%	1,75%	-	-
Gemiddeld verwachte pensioenleeftijd:				
- Niet kaderpersoneel	63	63	65	65
- Kaderpersoneel	65	65	65	65
Levensverwachting uitgedrukt in jaren van een gepensioneerde op 65 jaar op datum van afsluiting:*				
Levensverwachting voor een 65 jarige man	19,9	19,9	20,7	20,5
Levensverwachting voor een 65 jarige vrouw	23,6	23,6	24,1	24

**Gebruikte sterftetafels: IABE in België, 2018 Heubeck in Duitsland*

(in jaren)	België		Duitsland	
	2022	2021	2022	2021
Gewogen gemiddelde duur van de toegezegd-pensioenregeling	8,0	8,5	23,4	28,7
Gewogen gemiddelde duur van de toegezegd-bijdrageregelingen	9,7	9,7	n.r.	n.r.
Gewogen gemiddelde duur van de andere vergoedingen na uitdiensttreding	13,2	13,2	12,7	14,0

In Duitsland wordt de verplichting van de toegezegde-bijdrageregelingen volledig gedekt door de fondsbeleggingen. Daarom is er geen gewogen gemiddelde duur nodig en wordt deze dus niet berekend.

Het effectieve rendement op de fondsbeleggingen in procent was voor 2022 negatief en lag tussen -2,6% en -18,0% (tegenover een vork van 2,7% tot 12,0% in 2021).

Hieronder volgt een overzicht van de verwachte kasuitgaven voor de toegezegde-pensioenregelingen DB:

Verwachte toekomstige kasuitgaven	< 12 maanden	1-5 jaar	6-10 jaren
Pensioenregelingen	(4,6)	(20,4)	(25,3)
Overige	(0,1)	(0,3)	(0,4)
Totaal (in miljoen €)	**(4,7)**	**(20,7)**	**(25,7)**

Voormelde uitgaande kasstromen gaan gepaard met enige mate van onzekerheid, die kan worden verklaard aan de hand van de volgende factoren:

- tussen de veronderstellingen en de werkelijkheid kunnen verschillen optreden: bijv. pensioenleeftijd, toekomstige loonsverhoging;
- de hierboven vermelde verwachte uitgaande kasstromen zijn gebaseerd op een gesloten populatie en houden dus geen rekening met nieuwe aanwervingen;
- toekomstige premies worden berekend op basis van het laatst bekende kostencijfer dat op jaarlijkse basis wordt herzien en varieert volgens het rendement op fondsbeleggingen, de werkelijke loonsverhoging tegenover de veronderstellingen en de onverwachte bewegingen in de populatie.

GEVOELIGHEIDSANALYSE

Impact op de toegezegd-pensioenverplichting	België	Duitsland
(in miljoen €)	Stijging (+) / Daling (-)	Stijging (+) / Daling (-)
Impact op de netto toegezegd-pensioenverplichtingen in geval van stijging van:		
Disconteringsvoet (0,5%)	14,4	4,6
Gemiddelde loonstijging - zonder inflatie (0,5%)	(9,2)	(2,6)
Inflatie (0,25%)	(5,5)	(0,2)
Stijging van de ziektekosten (1%)	(0,1)	n.r.
Levensverwachting gepensioneerden (1 jaar)	(3,3)	(0,8)

RESTITUTIERECHTEN (BELGIË)

Zoals beschreven in Toelichting 6.6 werd een vast actief (binnen Overige financiële activa) opgenomen als restitutierechten die gekoppeld zijn aan de toegezegd-pensioenverplichting voor de populatie aan wie de verplichtingen uit hoofde van de interestregeling, de vergoeding van medische kosten en de tariefvoordelen voor gepensioneerde Elia-medewerkers ten goede komen. Elke wijziging in deze verplichtingen heeft ook een invloed op de overeenkomstige restitutierechten onder vaste overige financiële activa.

De wijziging in restitutierechten is hieronder voorgesteld:

Wijzigingen in de huidige waarde van de restitutierechten	Pensioenregelingen		Overige	
(in miljoen €)	2022	2021	2022	2021
Beginsaldo	**(19,0)**	**(22,6)**	**(27,2)**	**(31,2)**
Aan het dienstjaar toegerekende kosten				
Rentekosten	(0,1)	(0,1)	(0,3)	(0,2)
Actuariële winst/(verlies) op lange termijn personeelsbeloningen, ontstaan door:				
1) Veranderingen in demografische veronderstellingen	0,0	0,0	0,0	0,0
2) Veranderingen in financiële veronderstellingen	3,0	0,7	8,4	2,2
3) Ervaringsaanpassingen	0,0	0,4	(2,4)	0,5
Betaalde vergoedingen	2,2	2,5	1,8	1,6
Eindsaldo	**(14,0)**	**(19,0)**	**(19,7)**	**(27,2)**

De som van ‘Pensioenen’ (€14,0 miljoen) en ‘Overige’ (€19,7 miljoen) onder restitutierechten bedroeg €33,7 miljoen in 2021 (2020: €46,2 miljoen), wat overeenstemt met de in Toelichting 6.6 vermelde restitutierechten.

6.15. Voorzieningen

(in miljoen €)	Milieu	Elia Re	Ontmanteling-verplichting	Personeels-beloningen	Overige	Totaal
Stand per 1 januari 2021	11,5	5,4	116,3	1,9	5,6	140,7
Dotatie	0,3	1,0	2,1	(0,1)	1,9	5,2
Terugname	(0,4)	(2,0)	(9,6)	0,0	(0,8)	(12,9)
Aanwending	(0,1)	(0,4)	0,0	(0,1)	(0,7)	(1,2)
Discontering van voorzieningen	(0,0)	0,0	1,4	0,0	0,0	1,4
Stand per 31 december 2021	**11,2**	**4,1**	**110,1**	**1,7**	**6,1**	**133,2**
Langlopend deel	9,1	4,1	110,1	0,0	2,2	125,6
Kortlopend deel	2,1	0,0	0,0	1,7	3,9	7,7
Stand per 1 januari 2022	11,2	4,1	110,1	1,7	6,1	133,2
Dotatie	1,4	2,0	57,9	1,5	1,3	64,2
Terugname	(1,0)	(2,9)	(37,1)	0,0	(1,3)	(42,4)
Aanwending	(0,3)	(0,4)	0,0	(0,1)	(0,5)	(1,2)
Discontering van voorzieningen	(0,2)	0,0	1,1	0,0	0,0	0,9
Stand per 31 december 2022	**11,1**	**2,9**	**132,0**	**3,2**	**5,7**	**154,8**
Langlopend deel	9,2	2,9	132,0	0,0	2,1	146,2
Kortlopend deel	2,0	0,0	0,0	3,2	3,4	8,6

De Groep heeft voorzieningen opgenomen voor het volgende:

Milieu: De milieuvoorziening voorziet in een bestaande blootstelling met betrekking tot bodemsanering. De voorziening van €11,1 miljoen heeft vooral betrekking op het Belgische segment; slechts €1,9 miljoen van de voorziening heeft betrekking op het Duitse segment. Er waren geen belangrijke wijzigingen in de milieuvoorzieningen in 2022.

Specifiek voor het Belgische segment heeft Elia in Vlaanderen op meer dan 200 terreinen bodemonderzoeken uitgevoerd in overeenstemming met contractuele overeenkomsten en met de Vlaamse regelgeving. Er werd op een aantal terreinen aanzienlijke bodemverontreiniging vastgesteld, die vooral te wijten is aan historische vervuiling als gevolg van vroegere of nabijgelegen industriële activiteiten (gasfabrieken, verbrandingsovens, chemicaliën, enz.). Ook in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Waalse Gewest heeft Elia analyses en studies uitgevoerd om verontreiniging op te sporen in een aantal substations en een aantal percelen met masten voor bovengrondse elektriciteitsleidingen. Op basis van de gevoerde analyses en studies heeft Elia voorzieningen aangelegd voor de mogelijke toekomstige saneringskosten in lijn met de relevante wetgeving.

Milieuvoorzieningen worden opgenomen en gewaardeerd op basis van de beoordeling van een externe deskundige, die rekening houdt met de BATNEEC (Best Available Techniques Not Entailing Excessive Costs – beste beschikbare technologie die geen buitensporige kosten veroorzaakt) en de omstandigheden die aan het einde van de verslagperiode gekend zijn. De timing van de afwikkeling is onduidelijk, maar voor de terreinen waar werkzaamheden aan de gang zijn, wordt de onderliggende voorziening als een kortetermijnvoorziening gekwalificeerd.

Elia Re: Op het einde van het jaar is een bedrag van €2,9 miljoen opgenomen voor Elia Re, een herverzekeringscaptive. €0,1 miljoen hiervan is gekoppeld aan claims voor bovengrondse lijnen, terwijl €2,8 miljoen gekoppeld is aan elektrische installaties. De verwachte timing van de bijbehorende kasuitstroom hangt af van de vooruitgang en de duur van de respectieve procedures.

Ontmantelingsverplichtingen: Als onderdeel van het CAPEX-programma van de Groep is de Groep blootgesteld aan ontmantelingsverplichtingen, waarvan de meeste betrekking hebben op offshore projecten. Deze voorzieningen houden rekening met het effect van discontering en de verwachte kosten voor het ontmantelen en verwijderen van materiaal van sites of uit zee. De boekwaarde van de voorziening bedroeg €132,0 miljoen op 31 december 2022. Ondanks een hogere disconteringsvoet steeg de voorziening als gevolg van de herbeoordeling van de kosten (inflatie en bijkomende projecten), vooral in Duitsland waar de verplichting van €89,0 miljoen naar €114,2 miljoen ging. De Groep heeft hier een benadering per geval gedaan om de kasuitstroom te schatten die nodig is om de verplichting na te komen.

De Elia groep gebruikt de rentevoeten van bedrijfsobligaties (met minimaal een AA-rating) en laat die samenvallen met de levensduur van de voorzieningen om de ontmantelingsverplichting te verdisconteren. Als de disconteringsvoet lager is dan 0%, wordt de disconteringsvoet op 0% gezet. De gehanteerde disconteringsvoeten in 2022 lagen in het bereik van 3,79% tot 3,83%, afhankelijk van de levensduur van het activa dat ontmanteld moet worden. Indien de disconteringsvoet met 1% zou stijgen, zouden de ontmantelingsverplichtingen met €20,4 miljoen toenemen.

Personeelsbeloningen: Zie Toelichting 6.14 voor meer details over deze kortetermijnpersoneelsbeloningen.

'**Overige**' omvat verschillende voorzieningen voor geschillen om waarschijnlijke kosten te dekken waarvoor de Groep door een derde partij werd gedagvaard of waarbij de Groep betrokken is in gerechtelijke procedures. Deze schattingen zijn bepaald op basis van de

waarde van de ingestelde vorderingen of het geschatte niveau van de risicoblootstelling. De verwachte timing van de bijbehorende kasuitstroom hangt af van de vooruitgang en de duur van de onderliggende procedures.

Er zijn geen activa opgenomen die verband houden met de recuperatie van bepaalde voorzieningen.

6.16. Overige langlopende verplichtingen

(in miljoen €)	2022	2021
Kapitaalsubsidies	213,9	147,2
Over te dragen opbrengsten op lange termijn	147,2	140,5
Derivativen	24,7	0,0
Overige	1,8	1,8
Totaal	**387,6**	**289,5**

Van de totale investeringssubsidies heeft €137,8 miljoen betrekking op 50Hertz Transmission (Duitsland) en €76,2 miljoen op Elia Transmission (België). De investeringsbijdragen zijn gespreid over meerdere activa. De belangrijkste projecten zijn:

- In België: het energie-eiland Prinses Elisabeth dat zal dienen als een uitbreiding van het elektriciteitsnet in de Noordzee. Deze subsidie werd in december 2022 ondertekend voor een totaalbedrag van €99,7 miljoen (vóór belastingen), waarvan €73,1 miljoen wordt opgenomen in Overige langlopende verplichtingen (na belastingen);
- In Duitsland: SuedOstLink en Kriegers Flak Combined Grid Solution.

Beide worden gesubsidieerd door de Europese Unie. De subsidies worden vrijgegeven in winst en verlies op basis van de gebruiksduur van de activa waarop ze betrekking hebben. De voorwaarden van de subsidies werden opgevolgd en voldaan per 31 december 2022.

De contractverplichtingen bleven stabiel. Ze hebben voornamelijk betrekking op de vooruitbetaling voor de last-mileverbinding. Eind 2022 werd een verplichting van €112,7 miljoen opgenomen in Elia Transmission (België) en een verplichting van €34,5 miljoen werd opgenomen in 50Hertz Transmission (Duitsland) in dat kader. De opbrengsten worden opgenomen over de levensduur van het activa waarop de last-mileverbinding betrekking heeft. Zoals reeds vermeld in Toelichting 5.1, heeft de Groep in de verslagperiode €8,3 miljoen aan inkomsten opgenomen die aan het begin van de periode in het saldo van contractverplichtingen waren opgenomen (€137,3 miljoen), inclusief €5,1 miljoen uit langlopende contractverplichtingen.

De langlopende derivaten houden verband met de future contracten op lange termijn die 50Hertz heeft afgesloten om het risico van schommelingen in het verwachte bedrag van de netverliezen te beperken. Per 31 december 2022 hebben deze contracten een negatieve reële waarde door de daling van de energieprijzen in de laatste maanden van het jaar.

6.17. Handelsschulden en overige schulden

(in miljoen €)	2022	2021
Handelsschulden	1.279,0	905,3
BTW, diverse belastingsschulden	29,2	21,1
Bezoldigingen en sociale lasten	46,6	40,9
Dividend	1,2	1,2
Heffingen	3.125,7	2.177,6
Overige	244,7	536,0
Toe te rekenen schulden	77,7	14,2
Totaal	**4.804,2**	**3.696,4**

De handelsschulden stegen met €1.107,8 miljoen in een context van gestegen activiteitsniveaus en een hoge volatiliteit van de energieprijzen in 2022. De grote variatie wordt voornamelijk verklaard door de heffingen (+€948,1 miljoen).

Het bedrag voor heffingen kan worden opgesplitst in heffingen met betrekking tot 50Hertz Transmission (€2.959,8 miljoen) en heffingen met betrekking tot Elia Transmission (€165,9 miljoen).

De heffingen voor Elia Transmission zijn gestegen ten opzichte van vorig jaar (+€141,3 miljoen). Deze heffingen omvatten federale heffingen, die op 31 december 2022 in totaal €150,0 miljoen bedroegen (€6,2 miljoen in 2021). De heffingen voor de Waalse regering zijn gedaald naar €13,8 miljoen (€17,0 miljoen in 2021). Het resterende saldo bestaat uit strategische reserves (€0,7 miljoen). De aanzienlijke stijging van de federale heffingen wordt verklaard door een nieuw systeem dat in 2022 werd ingevoerd waardoor de Groep voorgefinancierd kan worden voor de terugkoop van groenestroomcertificaten in 2022, toen de windproductie aanzienlijk lager lag dan verwacht.

De heffingen voor 50Hertz Transmission zijn gestegen ten opzichte van vorig jaar (€2.153,0 miljoen) door de aanzienlijke stijging van de EEG-positie. De heffingen in 2022 omvatten voornamelijk EEG (€2.934,4 miljoen) en §19StromNEV (€25,3 miljoen).

De overige schulden houden voornamelijk verband met margestortingen op derivaten ter afdekking van netverliezen van het Duitse segment (€235,0 miljoen per 31 december 2022 tegenover €356,0 miljoen vorig jaar) en andere verplichtingen uit hoofde van regelgeving.

6.18. Financiële instrumenten – reële waarden

De volgende tabel toont de boekwaarden en reële waarden van financiële activa en passiva, inclusief hun niveau in de reële-waarde-hiërarchie:

(in miljoen €)	Boekwaarde					Reële waarde			
	Reële waarde via winst/verlies	Reële waarde via OCI	Geamorti-seerde kostprijs	Overige financiële verplichting en aan geamorti-seerde kostprijs	Totaal	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
Stand per 31 december 2021									
Overige financiële vaste activa	**7,0**	**399,4**	**46,2**		**452,5**	**362,6**		**43,8**	**406,4**
Eigenvermogensinstrumenten tegen reële waarde via niet-gerealiseerde resultaten		*43,8*			***43,8***			*43,8*	***43,8***
Eigenvermogensinstrumenten tegen reële waarde via inkomen	*7,0*				***7,0***	*7,0*			***7,0***
Derivativen		*355,6*			***355,6***	*355,6*			***355,6***
wettelijke activa			46,2		***46,2***				
Handels-en overige handelsvorderingen (Lang en Kortlopende)			**861,8**		**861,8**				
Geldmiddelen en kasequivalenten			**3.049,5**		**3.049,5**				
Leningen en financieringsverplichtingen (lopend en niet-lopend)				**(7.935,7)**	**(7.935,7)**	**(7.968,8)**		**(247,8)**	**(8.216,6)**
Niet door zakelijke zekerheid gedekte obligaties				*(7.248,5)*	***(7.248,5)***	(7.476,8)		(247,8)	**(7.724,6)**
Niet door zakelijke zekerheid gedekte bankleningen en andere leningen				*(492,0)*	***(492,0)***	(492,0)			**(492,0)**
Leaseverplichtingen				*(118,8)*	***(118,8)***				
Toe te rekenen intresten				*(76,4)*	***(76,4)***				
Handelsschulden en overige schulden				**(3.696,4)**	**(3.696,4)**				
Totaal	**7,0**	**399,4**	**3.957,5**	**(11.632,0)**	**(7.268,2)**	**n.r.**	**n.r.**	**n.r.**	**n.r.**
Stand per 31 december 2022									
Overige financiële vaste activa	**7,0**	**296,1**	**33,8**		**336,9**	**226,6**		**76,4**	**303,1**
Eigenvermogensinstrumenten tegen reële waarde via niet-gerealiseerde resultaten		*76,4*			***76,4***			*76,4*	***76,4***
Eigenvermogensinstrumenten tegen reële waarde via inkomen	*7,0*				***7,0***	*7,0*			***7,0***
Derivativen		*219,7*			***219,7***	*219,7*			***219,7***
wettelijke activa			*33,8*		***33,8***				
Handels-en overige handelsvorderingen (Lang en Kortlopende)			**1.367,1**		**1.367,1**				
Geldmiddelen en kasequivalenten			**4.151,2**		**4.151,2**				
Leningen en financieringsverplichtingen (lopend en niet-lopend)				**(8.582,8)**	**(8.582,8)**	**(8.183,4)**		**(172,9)**	**(8.356,3)**
Niet door zakelijke zekerheid gedekte obligaties				*(7.243,0)*	***(7.243,0)***	(7.015,7)		(172,9)	**(7.188,6)**
Niet door zakelijke zekerheid gedekte bankleningen en andere leningen				*(1.167,7)*	***(1.167,7)***	(1.167,7)			**(1.167,7)**
Leaseverplichtingen				*(90,2)*	***(90,2)***				
Toe te rekenen intresten				*(81,9)*	***(81,9)***				
Andere niet-lopende verplichtingen		**(24,7)**			**(24,7)**				
waarvan, Derivaten		**(24,7)**			**(24,7)**	**(24,7)**			**(24,7)**
Handelsschulden en overige schulden				**(4.804,2)**	**(4.804,2)**				
Totaal	**7,0**	**271,4**	**5.552,1**	**(13.387,0)**	**(7.556,5)**	**n.r.**	**n.r.**	**n.r.**	**n.r.**

De bovenstaande tabellen vermelden geen informatie over de reële-waarde voor financiële activa en passiva die niet gewaardeerd werden tegen reële waarde, zoals geldmiddelen en kasequivalenten en een groot gedeelte van de handels- en overige vorderingen en handels- en overige schulden, omdat hun boekwaarde een redelijke benadering vormt van hun reële waarde. Wij zijn van mening dat de boekwaarde de reële waarde benadert, rekening houdend met het financiële en kortetermijnkarakter.

REËLE-WAARDE-HIËRARCHIE

De reële waarde is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een verplichting kan worden afgewikkeld in een zakelijke, objectieve transactie tussen onafhankelijke partijen. Voor wat betreft financiële instrumenten die in de balans gewaardeerd worden tegen reële waarde en voor financiële instrumenten gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs waarvoor de reële waarde is vermeld, vereist IFRS 7 dat de waarderingen tegen reële waarde bekendgemaakt worden door middel van de volgende reële-waarde-hiërarchie:

- **Niveau 1:** De reële waarde van een financieel instrument dat verhandeld wordt op een actieve markt, wordt gewaardeerd op basis van genoteerde (niet-aangepaste) prijzen voor identieke activa of passiva. Een markt wordt beschouwd als actief indien er op eenvoudige en regelmatige wijze genoteerde prijzen beschikbaar zijn, afkomstig van een beurs, handelaar, makelaar, sectorgroep, 'pricing service' of regelgevende instantie, en deze prijzen ontleend zijn aan daadwerkelijke en regelmatig uitgevoerde markttransacties tussen onafhankelijke partijen.
- **Niveau 2:** De reële waarde van financiële instrumenten die niet worden verhandeld op een actieve markt, wordt bepaald met behulp van waarderingstechnieken. Deze maken zoveel mogelijk gebruik van waarneembare marktinformatie wanneer die beschikbaar is en steunen zo weinig mogelijk op ramingen die specifiek zijn voor de entiteit. Indien alle belangrijke inputs die nodig zijn om de reële waarde van een instrument te bepalen, ofwel rechtstreeks (d.w.z. als prijzen), ofwel onrechtstreeks (d.w.z. afgeleid van prijzen), waarneembaar zijn, wordt het instrument opgenomen in 'niveau 2'.
- **Niveau 3:** Als een of meerdere belangrijke gegevens gebruikt voor de toepassing van de waarderingstechniek niet gebaseerd zijn op waarneembare marktdata, dan wordt het financieel instrument opgenomen in niveau 3. Het bedrag van de reële waarde opgenomen onder ‘Overige financiële activa’ is bepaald op basis van ofwel: (i) recente transactieprijzen, bekend bij de Groep, voor vergelijkbare financiële activa of (ii) waarderingsrapporten uitgegeven door derden.

De reële waarde van financiële activa en verplichtingen, andere dan degene die in bovenstaande tabel getoond worden, benadert hun boekwaarden, hoofdzakelijk omwille van de vervaldata op korte termijn van deze instrumenten.

De reële waarde van overige financiële vaste activa daalde met €115,6 miljoen in vergelijking met vorig jaar. De daling is voornamelijk het gevolg van de reële waarde van de future contracten die 50Hertz heeft afgesloten om het risico van schommelingen in het verwachte bedrag aan netverliezen te verminderen (€154,4 miljoen eind 2022 vergeleken met €355,6 miljoen vorig jaar). Deze daling werd gedeeltelijk gecompenseerd door de positieve waarde in België in verband met de pre-hedging van waarschijnlijke verwachte schuldtransacties (obligatie-uitgifte). De reële waarde van deze derivaten bedroeg €65,3 miljoen. De reële waarde van de bevek en het belang van de Groep in EEX stegen na een herbeoordeling van de reële waarde van EEX.

Ondanks een lagere prijszetting op de markt steeg de reële waarde van de bankleningen en obligatie-uitgiftes met €139,7 miljoen als gevolg van de hogere nominale waarde (bijkomende groene obligatie in Duitsland).

De reële waarde van de beveks behoort tot niveau 1, wat inhoudt dat de waardering is gebaseerd op de genoteerde marktprijs op een actieve markt voor identieke instrumenten.

Het derivaat van de prijsafdekking voor ‘grid loss procurement’, dat in de post ‘Overige onderdelen van het totaalresultaat’ tegen reële waarde wordt gewaardeerd zonder dat dit invloed heeft op de winst of het verlies, valt onder niveau 1 van de meethiërarchie. De waarde ervan wordt bepaald op basis van de rapporteringsdatum van de bestaande futurescontracten, die volledig via de EEX-elektriciteitsbeurs worden afgesloten en daar worden genoteerd. Krediet- en falingsrisico’s worden vermeden met deze vorm van prijsafdekking via wisseltransacties. Op 31 december 2022 rapporteerde de Groep afgeleide financiële instrumenten voor een nettobedrag van €129,6 miljoen. De futurescontracten werden tijdens het boekjaar afgesloten tegen prijzen tussen €61 en €295 per MWh. Als gevolg van de volatiele prijsontwikkeling op de elektriciteitsmarkt is op balansdatum een ander beeld ontstaan: De futures voor 2023 werden nog afgesloten tegen voordelige hedgingprijzen en vertonen een positieve marktwaarde (€154,3 miljoen) op de balansdatum, terwijl de reeds afgesloten futuresposities voor 2024 een negatieve marktwaarde (-€24,7 miljoen) vertonen als gevolg van de prijsdaling kort voor eind 2022. Op de balansdatum had de Groep al een volume van 2,9 TWh prijsmatig afgedekt voor zijn verwachte fysieke vraag naar energie door netverlies in de daaropvolgende jaren.

De reële waarde van de obligaties bedraagt €7.036,5 miljoen (vorig jaar: €7.724,6 miljoen). De reële waarde werd bepaald aan de hand van gepubliceerde prijsnoteringen op een actieve markt (geclassificeerd als niveau 1 in de hiërarchie van de reële waarde). De reële waarde van de geregistreerde obligatie bedraagt €37,2 miljoen op 31 december 2022 en werd bepaald op basis van informatie van derden, zoals prijsstellingsdiensten (geclassificeerd als niveau 3 in de hiërarchie van de reële waarde). De reële waarde van de private plaatsing bedraagt €133,2 miljoen (geclassificeerd als niveau 3 in de hiërarchie van de reële waarde).

De reële waarde van andere bankleningen benadert hun boekwaarde, grotendeels als gevolg van de kortetermijnlooptijden van deze instrumenten.

6.19. Leasing

DE GROEP ALS LEASINGNEMER

De Groep huurt voornamelijk gebouwen, wagens en optische vezels. Ze heeft ook enkele gebruiksrechten op (onderdelen van) terreinen en luchtlijnen. De waarderingsperiode wordt gebruikt volgens de contractuele looptijd. Wanneer er geen vaste looptijd is overeengekomen en het contract automatisch wordt verlengd, heeft de verantwoordelijke afdeling toch een veronderstelde beëindigingsdatum vastgelegd. Indien de leaseovereenkomst een optie tot verlenging bevat, beoordeelt de Groep of het redelijk zeker is dat de optie zal worden uitgeoefend en maakt zij een zo goed mogelijke inschatting van de beëindigingsdatum.

De COVID-19-pandemie heeft geen invloed gehad op de contractuele clausules in de leaseovereenkomsten van de Elia groep, en er waren geen indicaties om de beoordeling over de verlenging van de contracten die in de vorige verslagperiode gebruikt werd, te wijzigen.

Informatie over leaseovereenkomsten waarvoor de Groep een leasingnemer is, wordt hieronder gegeven.

Activa met gebruiksrecht

Activa met gebruiksrecht worden afzonderlijk opgenomen binnen de materiële vaste activa en kunnen worden opgedeeld zoals in onderstaande tabel, met de verdisconteerde leaseverplichting als vergelijkingsbasis. Daarnaast wordt de splitsing tussen kortlopende en langlopende leaseverplichtingen weergegeven:

(in miljoen €)	Gebruik van land en boven-leidingen	Huur van gebouwen / kantoren	Wagens	Optische vezels	Overige	Totaal
Stand per 1 januari 2021	**40,0**	**23,6**	**14,1**	**3,7**	**1,4**	**82,8**
Verwervingen en herzieningen	3,4	16,7	6,1	23,4	0,0	49,6
Afschrijvingen	(1,2)	(5,3)	(5,5)	(2,6)	(0,2)	(14,8)
Afschrijvingen gebruiksrecht	0,0	(0,0)	(0,0)	0,0	0,0	(0,0)
Stand per 31 december 2021	**42,1**	**35,0**	**14,7**	**24,5**	**1,2**	**117,5**

(in miljoen €)	Gebruik van land en boven-leidingen	Huur van gebouwen / kantoren	Wagens	Optische vezels	Overige	Totaal
Stand per 1 januari 2022	**42,1**	**34,9**	**14,7**	**24,5**	**1,1**	**117,5**
Verwervingen en herzieningen	1,3	(0,1)	4,7	0,2	0,4	6,5
Afschrijvingen	(1,3)	(6,0)	(5,6)	(0,5)	(0,1)	(13,5)
Afschrijvingen gebruiksrecht	0,0	(0,0)	(0,1)	(22,0)	0,0	(22,1)
Stand per 31 december 2022	**42,2**	**28,9**	**13,7**	**2,3**	**1,5**	**88,5**

De activa met gebruiksrecht worden hieronder kort beschreven:

- Het gebruik van terreinen en luchtlijnen vormt een recht voor de Groep om een duidelijk geïdentificeerd perceel te gebruiken en op iemands eigendom te bouwen. Alleen de contracten waarbij de Groep het volledige recht heeft om over het geïdentificeerde actief controle uit te oefenen, zijn van toepassing.
- De Groep huurt gebouwen en kantoren waarin bedrijfsactiviteiten worden uitgevoerd.
- De Groep heeft leaseovereenkomsten voor wagens die door de werknemers worden gebruikt voor zakelijke en privéactiviteiten.
- De Groep huurt optische vezels voor de overdracht van gegevens. Alleen kabels die duidelijk geïdentificeerd zijn, vallen onder het toepassingsgebied.
- Overige leaseovereenkomsten: leaseovereenkomsten voor printers en strategische reserves. Strategische reserves zijn contracten waarbij de Groep het recht heeft om over een elektriciteitscentrale controle uit te oefenen en zo het evenwicht op het elektriciteitsnet te bewaren.

De Groep heeft alleen leaseovereenkomsten met vaste leasebetalingen en beoordeelt of het redelijk is dat een leaseovereenkomst wordt verlengd. Indien dat het geval is, wordt de leaseovereenkomst gewaardeerd alsof de verlenging wordt uitgeoefend.

Leaseverplichtingen

Informatie over de looptijd van de contractuele niet-verdisconteerde kasstromen wordt hieronder gegeven:

Maturiteitsanalyse - contractuele niet verdisconteerde kasstromen (in miljoen €)	2022	2021
< 1 jaar	14,2	32,9
1-5 jaar	35,1	30,2
> 5 jaar	54,1	58,0
Totale niet verdisconteerde verplichtingen verbonden aan leasing per 31 december	**103,4**	**121,1**
Verplichtingen verbonden aan leasing opgenomen in de balans per 31 december	**90,2**	**118,8**
Korte termijn	13,2	35,1
Lange termijn	77,0	83,7

De gebruikte disconteringsvoet om de leaseverplichtingen te verdisconteren, is de beste raming van de Groep voor de gewogen gemiddelde marginale rentevoet. De Groep heeft gebruikgemaakt van de praktische hulpmiddelen, d.w.z. één verdisconteringsvoet per groep contracten, gebundeld per looptijd.

De Groep heeft de optie om de leaseovereenkomsten te verlengen, beoordeeld en is redelijk zeker dat zij die optie kan uitoefenen. Om deze reden heeft de Groep beoordeeld dat de optie tot verlenging van de leaseovereenkomsten zal worden uitgeoefend.

De Groep heeft geen variabele leasebetalingen, noch restwaardegaranties. De Groep heeft zich niet verbonden tot een huurovereenkomst die nog niet is gestart. De Groep heeft geen overeenkomsten die voorwaardelijke rentebetalingen bevatten of escaleringsclausules of belangrijke beperkingen voor het gebruik van het betreffende actief.

In 2021 werd een glasvezelleasecontract dat op vervaldag kwam verlengd en kwam er een aankoopoptie voor een waarde van €22,0 miljoen bij. De aankoopoptie kwam eind februari 2022 op vervaldatum en de Groep oefende de optie uit.

Bedragen opgenomen in de winst- en verliesrekening

De volgende bedragen zijn in het lopende boekjaar in de winst-en-verliesrekening opgenomen:

(in miljoen €)	2022	2021
Afschrijvingen gebruiksrecht	13,3	14,7
Rentekosten op leaseverplichting	1,3	1,8
Kosten voor leases met een leasetermijn korter dan een jaar	0,2	0,7
Kosten voor leases van activa met een lage waarde	0,4	0,5
Totaal opgenomen in winst en verlies	**15,1**	**17,8**

In 2022 is in totaal €15,1 miljoen aan leasinguitgaven opgenomen in de winst-en-verliesrekening. Er werden geen variabele leasebetalingen opgenomen in de waardering van leaseverplichtingen.

De totale kasuitstroom voor leasing bedroeg €13,3 miljoen in 2022 (€15,4 miljoen in 2021). Dit bedrag is opgenomen in de ‘Terugbetaling van leningen’ van het kasstroomoverzicht.

DE GROEP ALS LEASINGGEVER

De Groep verhuurt optische vezels, terreinen en gebouwen die worden opgenomen onder 'Materiële vaste activa'. De leasingactiviteiten vormen slechts een nevenactiviteit. Huuropbrengsten worden opgenomen onder 'overige bedrijfsopbrengsten'.

Contracten die geen betrekking hebben op afzonderlijk identificeerbare activa of waarbij de klant het gebruik van het actief niet kan sturen of in wezen niet alle economische voordelen kan verkrijgen die verbonden zijn aan het gebruik van het actief, vormen geen leaseovereenkomst. De nieuwe lease-definitie leidde tot de uitsluiting van bepaalde telecommunicatieapparatuur.

De Groep heeft deze leaseovereenkomsten geclassificeerd als operationele leases, aangezien zij in wezen niet alle risico's en voordelen verbonden aan de eigendom van de activa overdragen.

De volgende tabel geeft een looptijdanalyse van de leasebetalingen, waarbij de niet-verdisconteerde leasebetalingen die na de verslagdatum moeten worden ontvangen, worden weergegeven en waarbij de beste schatting van de contractuele looptijd in aanmerking wordt genomen:

(in miljoen €)	2022	2021
Binnen 1 jaar	13,4	12,9
1 tot 2 jaar	12,7	12,2
2 tot 3 jaar	15,0	12,1
3 tot 4 jaar	12,2	12,0
4 tot 5 jaar	16,7	11,9
Meer dan 5 jaar	304,3	308,6
Totaal	**374,2**	**369,8**

De COVID-19-pandemie heeft geen invloed gehad op de contractuele clausules in de leaseovereenkomsten van de Elia groep en er waren geen indicaties om de kasstromen te wijzigen zoals hierboven vermeld.

De Groep heeft in 2022 €15,2 miljoen aan huuropbrengsten opgenomen (2021: 15,0€ miljoen)

6.20. Over te dragen opbrengsten en toe te rekenen kosten

(in miljoen €)	2022	2021
Over te dragen opbrengsten en toe te rekenen kosten	91,4	11,4
Afrekeningmechanisme België	360,6	353,5
Afrekeningmechanisme Duitsland	131,3	444,9
Totaal	**583,3**	**809,8**

De bewegingen in de gereguleerde overlopende rekening van het afrekeningsmechanisme zijn als volgt:

(in miljoen €)	Gereguleerde vorderingen	Gereguleerde verplichtingen	Totaal
Stand per 1 januari 2022	92,9	(891,3)	(798,4)
Dotatie	787,8	(786,7)	1,1
Terugname	(5,9)	122,6	116,7
Aanwending	0,0	125,7	125,7
Andere (bv. verdiscontering)	0,6	62,4	63,0
Stand per 31 december 2022	**875,3**	**(1.367,2)**	**(491,9)**

In het **segment Elia Transmission** is de overlopende rekening van het afrekeningsmechanisme (€360,6 miljoen) gedaald ten opzichte van eind 2021 (€353,5 miljoen). De daling van de overlopende rekening ten opzichte van het vereffeningsmechanisme omvat de vereffening van de netto-overschotten van de vorige tariefperiode (-€125,7 miljoen), de herziening van de regulator op het vereffeningsmechanisme van vorig jaar (+€6,2 miljoen) en het operationele overschot gegenereerd in het lopende jaar ten opzichte van het door de regulator goedgekeurde budget (+€130,8 miljoen). Het operationele overschot/tekort van de door de regulator toegestane kosten en opbrengsten ten opzichte van het budget moet worden terugbetaald aan/door de consumenten, en maakt daarom geen deel uit van de opbrengsten.

In 2022 was er een operationeel overschot (€130,8 miljoen), opgenomen als een bijkomende regelgevende verplichting. Dit operationele overschot is voornamelijk het gevolg van hogere tariefverkopen (€247,0 miljoen) en niet-beheersbare opbrengsten (€396,7 miljoen) als gevolg van de grensoverschrijdende inkomsten, deels gecompenseerd door toegenomen niet-beheersbare kosten.

In het **segment 50Hertz Transmission** is de overlopende rekening van het afwikkelingsmechanisme (€131,3 miljoen) het nominale bedrag van €209,3 miljoen (€447,1 miljoen per 31 december 2021) verminderd met een rente-effect van €78,0 miljoen (€2,2 miljoen in 2021). De netto positie is gedaald ten opzichte van jaareinde 2022 (€444,9 miljoen).

De vrijgave van de gereguleerde overlopende rekeningen wordt bepaald tijdens het tariefbepalingsproces. De bedragen op de gereguleerde overlopende rekening worden jaarlijks opgenomen en de vrijgave hiervan is afhankelijk van de oorzaak van het uitstel. Sommige worden vrijgegeven in T + 1, andere in T + 2 en sommige in een latere periode.

De toekomstige vrijgave van de gereguleerde overlopende rekening van het afrekeningsmechanisme in de toekomstige tarieven is opgenomen in de onderstaande tabel (situatie op 31 december 2022):

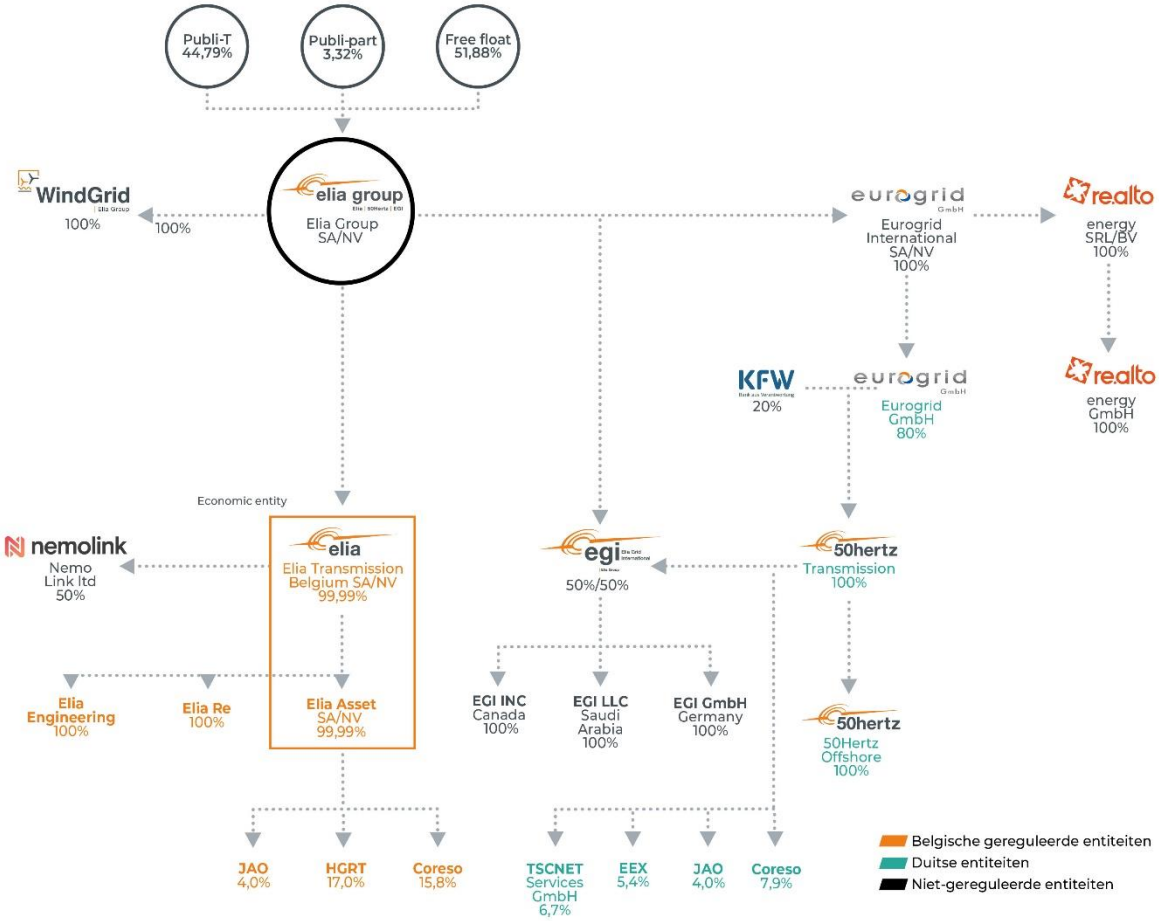
(in miljoen €)	**Belgisch gereguleerd kader**	**Duits gereguleerd kader**
Terug te vorderen via de tarieven in het huidige gereguleerde periode	156,7	102,6
Terug te vorderen via de tarieven in de volgende gereguleerde periode (of later)	200,8	28,6
Andere gereguleerde overdracht	3,1	0,0
Totaal gereguleerde overlopende rekening	**360,6**	**131,3**

**België: van 2020 tot 2023 ; Duitsland: van 2019 tot 2023*

De andere gereguleerde overdracht heeft betrekking op inkomsten uit incentiveregelgeving die onzeker zijn in de specifieke context van een beduidende stijging van de energieprijzen en waarvoor de berekeningsmethode verder moet worden beoordeeld met de Belgische regulator.

7. Structuur van de Groep

OVERZICHT VAN DE GROEPSSTRUCTUUR

DOCHTERONDERNEMINGEN

Elia Group NV/SA heeft rechtstreeks en onrechtstreeks zeggenschap over de onderstaande dochterondernemingen.

Elia Grid International Pte Ltd (Singapore) heeft zijn activiteiten in juni 2022 stopgezet. In Canada werd een nieuwe dochteronderneming opgericht, Elia Grid International Inc. Deze dochteronderneming zal de activiteiten van Elia Grid International in Noord-Amerika coördineren.

Alle entiteiten voeren hun boekhouding in euro en hebben dezelfde verslagdatum als Elia Group NV/SA.

Naam	Land van vestiging	Maatschappelijke zetel	Participatie %	
			2022	2021
Dochterondernemingen				
Elia Transmission Belgium NV	België	Keizerslaan 20, 1000 Brussel	99,99	99,99
Elia Asset NV	België	Keizerslaan 20, 1000 Brussel	99,99	99,99
Elia Engineering NV	België	Keizerslaan 20, 1000 Brussel	100,00	100,00
Elia Re NV	Luxemburg	Rue de Merl 65, 2146 Luxemburg	100,00	100,00
Elia Grid International NV	België	Keizerslaan 20, 1000 Brussel	90,00	90,00
Elia Grid International GmBH	Duitsland	Heidestraße 2a, 12435 Berlijn	90,00	90,00
Elia Grid International LLC	Saudi Arabië	Al Akaria Plaza Olaya Street, Al Olaya Riyadh 11622	90,00	90,00
Elia Grid International Pte, Ltd,	Singapore	20 Collyer Quay #09-01, Singapore 049319	-	90,00
Elia Grid International Inc.	Canada	1500-850 2 ST SW, T2P0R8 Calgary	90,00	-
Eurogrid International NV	België	Keizerslaan 20, 1000 Brussel	100,00	100,00
Eurogrid GmbH	Duitsland	Heidestraße 2a, 12435 Berlijn	80,00	80,00
50Hertz Transmission GmbH	Duitsland	Heidestraße 2a, 12435 Berlijn	80,00	80,00
50Hertz Offshore GmbH	Duitsland	Heidestraße 2a, 12435 Berlijn	80,00	80,00
Re.Alto-Energy BV/SARL	België	Keizerslaan 20, 1000 Brussel	100,00	100,00
Re.Alto-Energy GmbH	Duitsland	Ratingstraße 9, 40213 Dusseldorf	100,00	100,00
WindGrid NV	België	Keizerslaan 20, 1000 Brussel	100,00	-
Deelnemingen verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode - Joint ventures				
Nemo Link Ltd,	Verenigd Koninkrijk	Strand 1-3 - Londen WC2N 5EH	50,00	50,00
Deelnemingen verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode – Geassocieerde ondernemingen				
H.G.R.T S.A.S.	Frankrijk	1 Terrasse Bellini, 92919 La Défense Cedex	17,00	17,00
Coreso NV	België	Kortenberglaan 71, 1000 Brussel	22,16	22,16
Investeringen verwerkt volgens IFRS9 - Overige participaties				
JAO SA	Luxemburg	2 Rue de Bitbourg, 1273 Luxemburg-Hamm	7,20	7,20
European Energy Exchange (EEX)	Duitsland	Augustusplatz 9, 0409 Leipzig	4,32	4,32
TSCNET Services GmbH	Duitsland	Dingolfinger Strasse 3, 81673 Munchen	5,36	5,36
Kurt-Sanderling-Akademie des Konzerthausorchester Berlin	Duitsland	Gendarmenmarkt, 10117 Berlin	8,32	8,32

8. Andere toelichtingen

8.1. Beheer van financiële risico's en derivaten

PRINCIPES VAN FINANCIEEL RISICOBEHEER

De Groep streeft ernaar om elk risico te identificeren en strategieën uit te stippelen om hun economische impact op de resultaten van de Groep te beheersen.

De afdeling Risk Management stelt de risicobeheersingsstrategie vast, bewaakt de risicoanalyse en rapporteert aan het management en het auditcomité. Het financiële risicobeleid wordt toegepast door een geschikt beleid te bepalen en effectieve controle- en rapporteringsprocedures op te zetten. Er worden bepaalde afgeleide afdekkingsinstrumenten gebruikt in functie van de betreffende risico-inschatting. Afgeleide instrumenten worden uitsluitend als afdekkingsinstrumenten gebruikt. Het regelgevend kader waarin de Groep functioneert, beperkt in aanzienlijke mate de mogelijke gevolgen voor de winst- en verliesrekening (zie hoofdstuk 'Regelgevend kader en tarieven'). De gevolgen van o.a. rentestijging, kredietrisico enz. kunnen volgens de wetgeving in de tarieven verrekend worden.

MARKTRISICO

Het marktrisico houdt rekening met negatieve effecten op de financiële positie en kasstromen van de Groep als gevolg van prijswijzigingen op de markt die niet anders kunnen worden vermeden. De activiteiten van de Groep strekken zich uit tot de elektriciteitsmarkt – met name door de verkoop van elektriciteit uit hernieuwbare energie en de aankoop van energie om energieverliezen op het net te dekken – alsook tot de markt voor kortlopende deposito's. In Duitsland compenseert de Groep het aankoopprijsrisico voor energie door de prijzen in een vroeg stadium af te dekken met futurescontracten op de EEX-elektriciteitsbeurs.

Valutarisico

De Groep is niet blootgesteld aan enig belangrijk valutarisico, noch ten gevolge van transacties, noch met betrekking tot de omzetting van vreemde valuta's in euro, aangezien ze geen significante buitenlandse investeringen of activiteiten heeft en minder dan 1% van haar kosten uitgedrukt zijn in andere munteenheden dan de euro.

Renterisico

Het renterisico is het risico dat de reële waarde of toekomstige kasstromen van een financieel instrument zullen fluctueren als gevolg van veranderingen in de marktrentes. De risicoblootstelling van de Groep aan marktrentes heeft voornamelijk betrekking op haar langlopende schulden met variabele rentevoeten. Per 31 december 2022 waren er 5 uitstaande renteswaps in verband met pre-hedging van waarschijnlijke verwachte schuldtransacties. De renteswaps gekoppeld aan de andere lening en de lening met Publi-Part ter dekking van een nominaal schuldbedrag van €300 miljoen werden in juni 2020 afgewikkeld, samen met de terugbetaling van de leningen.

Zie Toelichting 6.13 voor een overzicht van de uitstaande leningen en hun respectieve rentevoeten.

KREDIETRISICO

Het kredietrisico omvat alle vormen van blootstelling aan een tegenpartij, d.w.z. waar tegenpartijen mogelijk hun verplichtingen ten opzichte van de Groep in het kader van een lening, afdekking, afwikkeling en andere financiële activiteiten niet zullen nakomen. De Groep is blootgesteld aan een kredietrisico bij haar bedrijfsactiviteiten en thesaurieactiviteiten. Voor de bedrijfsactiviteiten heeft de Groep een actief kredietbeleid dat rekening houdt met de risicoprofielen van klanten. De blootstelling aan het kredietrisico wordt voortdurend bewaakt en daarom worden voor bepaalde grote contracten de nodige bankgaranties aan de tegenpartij gevraagd.

Op het einde van de verslagperiode was er geen sprake van belangrijke concentraties van kredietrisico. Het maximale kredietrisico is de boekwaarde van elk financieel actief, met inbegrip van afgeleide financiële instrumenten.

(in miljoen €)	Toelichting	2022	2021
Beleggingen die voor verkoop beschikbaar zijn		*7,0*	*7,0*
Restitutierechten		*34,6*	*46,2*
Andere deelnemingen		*75,6*	*43,8*
Derivaten (Kortelopende en Langlopende)		*219,7*	*355,6*
Overige financiële activa (vaste en vlottende)	**(6.6)**	**336,9**	**452,5**
Langlopende handels- en overige vorderingen		**95,5**	**0,5**
Handels-en overige handelsvorderingen	**(6.9)**	**1.206,2**	**861,3**
Actuele belastingvorderingen	**(6.10)**	**28,6**	**10,1**
Geldmiddelen en kasequivalenten	**(6.11)**	**4.151,2**	**3.049,5**
Over te dragen kosten	**(6.9)**	**25,1**	**18,1**
Totaal		**5.843,5**	**4.392,0**

De evolutie van de voorziening voor verwachte kredietverliezen met betrekking tot handelsvorderingen tijdens het jaar was zoals uiteengezet in de tabel hieronder:

(in miljoen €)	Dubieuze debiteuren	Waardevermindering	Resterend saldo
Stand per 1 januari 2021	201,5	(201,0)	0,4
Veranderingen tijdens het jaar	(0,1)	0,2	0,1
Stand per 31 december 2021	**201,4**	**(200,8)**	**0,5**
Stand per 1 januari 2022	201,4	(200,8)	0,5
Veranderingen tijdens het jaar	0,8	(0,8)	0,0
Stand per 31 december 2022	**202,2**	**(201,7)**	**0,5**

Bijna alle dubieuze vorderingen zijn te wijten aan uitstaande vorderingen in verband met de wettelijke toeslagen in Duitsland. Indien de schuldenaar failliet gaat, wordt 50Hertz Transmission gecompenseerd door de regulator voor het geleden verlies.

De Groep gelooft dat de bedragen die meer dan 30 dagen voorbij vervaldatum zijn nog realiseerbaar zijn, gebaseerd op historisch betalingsgedrag en uitgebreide analyse van klantenkredietrisico, inclusief onderliggende kredietbeoordelingen van klanten indien beschikbaar. De kredietkwaliteit van de handels- en overige vorderingen wordt geëvalueerd op basis van een kredietbeleid.

IFRS 9 vereist dat de Groep financiële activa een bijzondere waardevermindering laat ondergaan op basis van een toekomstgerichte benadering van verwachte kredietverliezen (ECL).

Vanaf 2022 past de Groep een geïndividualiseerde benadering toe voor handelsvorderingen, waarvoor de Groep regels heeft vastgelegd om de fase van de betreffende activa te bepalen voor berekeningen van verwachte kredietverliezen (ECL).

- Fase 1 heeft betrekking op financiële activa die sinds de eerste opname niet significant zijn verslechterd. Het ECL voor fase 1 wordt berekend over 12 maanden,
- fase 2 omvat financiële activa waarvoor het kredietrisico aanzienlijk is toegenomen. Het ECL voor fase 2 wordt berekend over de hele levensduur. De beslissing om een actief te verplaatsen van fase 1 naar fase 2 is gebaseerd op bepaalde criteria, zoals:
  - een significante verslechtering van de kredietwaardigheid van een tegenpartij en/of haar moedermaatschappij en/of haar (eventuele) borg,
  - significante negatieve veranderingen in het regelgevingsklimaat,
  - veranderingen in politieke of landgebonden risico's, en
  - elk ander aspect dat de Groep relevant acht.

Wat financiële activa betreft die meer dan 30 dagen vervallen zijn, wordt de overgang naar fase 2 niet systematisch toegepast zolang de Groep beschikt over redelijke en ondersteunende informatie waaruit blijkt dat zelfs als betalingen meer dan 30 dagen vervallen zijn, dit geen significante toename van het kredietrisico sinds de eerste opname betekent.

- fase 3 omvat activa waarvoor reeds een wanbetaling werd vastgesteld, zoals:
  - wanneer er bewijs is van een ontoereikende kredietondersteuning door een moedermaatschappij aan haar dochteronderneming (in dit geval is de dochteronderneming de tegenpartij van de Groep die risico loopt),
  - wanneer een entiteit van de Groep een gerechtelijke procedure tegen de tegenpartij heeft ingeleid wegens niet-betaling.

Wat financiële activa betreft die meer dan 90 dagen vervallen zijn, kan het vermoeden weerlegd worden als de Groep beschikt over redelijke en ondersteunende informatie waaruit blijkt dat zelfs als betalingen meer dan 90 dagen vervallen zijn, dit niet wijst op een wanbetaling van de tegenpartij.

De ECL-formule die van toepassing is in fase 1 en 2 is ECL = EAD x PD x LGD, waarbij:

- voor ECL over 12 maanden, Exposure At Default (EAD) gelijk is aan de boekwaarde van het financiële actief waarop de relevante Probability of Default (PD) en de Loss Given Default (LGD) worden toegepast;
- voor ECL over de hele levensduur, de berekeningsmethode erin bestaat veranderingen in de blootstelling voor elk jaar te identificeren, met name de verwachte timing en het bedrag van de contractuele terugbetalingen en de relevante PD en de LGD vervolgens op elke terugbetaling toe te passen en de verkregen cijfers te disconteren. ECL is dan de som van de verdisconteerde cijfers; en
- Probability of Default is de waarschijnlijkheid van wanbetaling over een bepaalde periode (in fase 1 is deze periode 12 maanden na de verslagperiode; in fase 2 is deze periode de volledige levensduur van het financiële actief). Deze informatie is gebaseerd op externe gegevens van een bekend ratingbureau. De PD is afhankelijk van de periode en van de rating van de tegenpartij.

De Groep gebruikt externe ratings als ze beschikbaar zijn; of een interne rating voor belangrijke tegenpartijen zonder externe rating.

De Elia groep heeft geen wijzigingen in het betalingsgedrag, noch een toename van het aantal dubieuze debiteuren vastgesteld als gevolg van de crisis in 2021 (COVID-19) of in 2022 (energiecrisis) en verwacht de komende jaren geen grote impact als gevolg van de pandemie.

Vervolgens wordt een verlies bij wanbetaling berekend als het percentage van het bedrag aan handelsvorderingen dat niet door een bankgarantie is gedekt. Het totale uitstaande bedrag aan handelsvorderingen gedekt door een bankgarantie bedraagt €97,1 miljoen. Het percentage verlies bij ingebrekestelling wordt vermenigvuldigd met de uitstaande handelsvorderingen.

Deze aanpak wordt relevanter geacht dan de portefeuillebenadering om het risico beter te kunnen beoordelen, vooral in de huidige context van volatiele marktomstandigheden. De impact van deze nieuwe aanpak is niet significant. Bovendien zouden eventuele verliezen via de tarieven kunnen worden teruggevorderd.

Het model wordt toegepast op de handelsvorderingen, alle andere financiële activa worden niet beoordeeld op risico van bijzondere waardevermindering gezien hun aard (wettelijke activa, bedragen die kunnen worden teruggevorderd via toekomstige tarieven in

overeenstemming met de wettelijke kaders), risicoprofiel (betrouwbare tegenpartij zijnde de Belgische/Duitse staat voor de heffingen) of waarderingsmethode (tegen reële waarde). Meer details vindt u in de verschillende toelichtingen.

LIQUIDITEITSRISICO

Het liquiditeitsrisico is het risico dat de Groep haar financiële verplichtingen niet zou kunnen nakomen. De Groep beperkt dit risico door de kasstromen op een continue basis te bewaken en ervoor te zorgen dat er steeds voldoende kredietfaciliteiten aanwezig zijn.

Het is de bedoeling van de Groep om een evenwicht te bewaren tussen de continuïteit van de financiering en flexibiliteit door het gebruik van bankleningen, bevestigde en onbevestigde kredietfaciliteiten, een handelspapierprogramma enz. Voor financiering op middellange tot lange termijn gebruikt de Groep obligaties. Het looptijdenprofiel van de schuldenportefeuille is over meerdere jaren gespreid. De thesaurie van de Groep beoordeelt vaak haar financieringsbronnen, rekening houdend met haar eigen kredietbeoordeling en de algemene marktomstandigheden.

Obligatie-uitgiftes in de voorbije jaren en leningscontracten ondertekend met de EIB en andere banken bewijzen dat de Groep toegang heeft tot verschillende financieringsbronnen.

(in miljoen €)	Nominale waarde	Eindsaldo	Verwachte uitstroom van kasmid-delen	6 maanden	6-12 maanden	1-2 jaar	2-5 jaar	> 5 jaar
Niet-afgeleide financiële verplichtingen	**11.546,5**	**11.513,3**	**(12.352,6)**	**(3.878,3)**	**(25,6)**	**(897,5)**	**(2.128,6)**	**(5.422,6)**
Ongedekte obligatie-uitgiften	7.281,7	7.248,5	(8.124,1)	(103,6)	(23,6)	(877,1)	(1.820,6)	(5.299,2)
Ongedekte financiële bankleningen en rentebaten	568,4	568,4	(532,1)	(78,4)	(2,0)	(20,4)	(308,0)	(123,4)
Handelsschulden en overige schulden	3.696,4	3.696,4	(3.696,4)	(3.696,4)	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal op 31 december 2021	**11.546,5**	**11.513,3**	**(12.352,6)**	**(3.878,3)**	**(25,6)**	**(897,5)**	**(2.128,6)**	**(5.422,6)**

(in miljoen €)	Nominale waarde	Eindsaldo	Verwachte uitstroom van kasmid-delen	6 maanden	6-12 maanden	1-2 jaar	2-5 jaar	> 5 jaar
Niet-afgeleide financiële verplichtingen	**13.327,1**	**13.296,7**	**(14.979,8)**	**(4.925,7)**	**(800,5)**	**(659,5)**	**(1.923,7)**	**(6.670,4)**
Ongedekte obligatie-uitgiften	7.273,3	7.243,0	(8.972,9)	(103,5)	(798,2)	(639,3)	(1.620,9)	(5.811,0)
Ongedekte financiële bankleningen en rentebaten	1.249,6	1.249,6	(1.202,7)	(18,1)	(2,3)	(20,2)	(302,8)	(859,4)
Handelsschulden en overige schulden	4.804,2	4.804,2	(4.804,2)	(4.804,2)	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal op 31 december 2022	**13.327,1**	**13.296,7**	**(14.979,8)**	**(4.925,7)**	**(800,5)**	**(659,5)**	**(1.923,7)**	**(6.670,4)**

Hieronder worden details van de gebruikte en ongebruikte reservekredietfaciliteiten gegeven:

(in miljoen €)	Vervaldag	Beschikbaar bedrag	Gemiddelde interestvoet	Bedrag Gebruikt	Bedrag Niet gebruikt
Duurzame bevestigde kredietfaciliteiten	12-10-2025	650,0	Euribor + 0,325%	0,0	650,0
Bevestigde kredietfaciliteiten	26-2-2025	750,0	Euribor + 0,275%	0,0	750,0
Bevestigde kredietfaciliteiten	14-12-2026	150,0	Euribor + 0,275%	150,0	0,0
Voorschot op vaste termijn EGI	onbeperkt	2,5	Euribor + 0,75%	0,0	2,5
Bevestigde kredietfaciliteiten	onbeperkt	35,0	Euribor + 0,2%	0,0	35,0
Bevestigde kredietfaciliteiten	onbeperkt	150,0	Gem. 1M-Euribor +0,275%	0,0	150,0
Totaal		**1.737,5**		**150,0**	**1.587,5**

Sinds 2020 beschikt de Groep over verschillende lijnen om de financiering van haar activiteiten te garanderen en mogelijke variaties in heffingen (ook al nemen we de voorbije 2 jaar een overschot waar) of derivaten op te vangen Het grote volume van futurescontracten afgesloten door 50Hertz Transmission (Duitsland) heeft immers ook een impact op het liquiditeitsbeheer van de Groep. De dagelijkse afwikkeling van futurescontracten met de beurs kan op korte termijn effecten hebben op de liquiditeit, die grotendeels de algemene prijsontwikkeling op de elektriciteitsmarkt volgen.

AFDEKKINGSACTIVITEITEN EN DERIVATEN

De Groep is blootgesteld aan bepaalde risico's met betrekking tot haar lopende bedrijfsactiviteiten. Het primaire risico dat wordt beheerd met behulp van afgeleide instrumenten is het renterisico.

Alle afgeleide financiële instrumenten die de Groep aangaat, hebben betrekking op een onderliggende transactie of voorspelde blootstelling, afhankelijk van de verwachte impact op de resultatenrekening, en als aan de criteria van IFRS 9 is voldaan, beslist de Groep geval per geval of hedge accounting zal worden toegepast.

Derivaten niet aangewezen als afdekkingsinstrumenten

De Groep had geen derivaten die niet aangewezen waren als afdekkingsinstrumenten.

Derivaten aangewezen als afdekkingsinstrumenten

In 2018 heeft de Groep het renterisico afgedekt in het kader van de verwerving van een belang van 20% in 50Hertz Transmission (Duitsland), waarvoor initieel een overbruggingskrediet werd aangegaan. Om de potentiële blootstelling aan het renterisico af te dekken, sloot de Groep in juni 2018 een pre-hedge renteswap af om de marktrente op het ogenblik van de uitgifte van de obligatielening van €300 miljoen vast te leggen. De Groep heeft hedge accounting toegepast omdat de derivatentransactie voldeed aan de vereisten van IFRS 9. Met de afwikkeling van de transactie in september 2018 werd het deel van de winst of het verlies op het derivaat opgenomen in de afdekkingsreserves en had het een impact van €5,7 miljoen.

Deze afdekkingsreserves worden gerecycleerd tot winst en verlies over de levensduur van het onderliggende afgedekte instrument, d.w.z. de obligatielening met een looptijd van 10 jaar. In 2022 werd er een bedrag van €0,6 miljoen opgenomen in de winst- en verliesrekening.

De Groep neemt derivaten op om de prijs voor toekomstige aankopen af te dekken van de fysieke vereiste voor netverliezen die in volgende perioden wordt verwacht en die in elk geval wordt gedekt door kortlopende aankopen op de spotmarkt. Deze derivaten worden gewaardeerd tegen reële waarde in niet-gerealiseerde resultaten zonder effect op winst of verlies als onderdeel van kasstroomafdekkingstransacties; ze dienen als prijsafdekking van de fysieke vraag naar elektrische energie om netverliezen te dekken (onderliggende transactie). Als gevolg van de beschikbaarheid en liquiditeit van de handel in futures dekt de afdekkingsperiode voor beoogde prijsafdekking een periode van maximaal twee jaar vanaf de balansdatum. In deze context volgt de Groep een conservatieve afdekkingsstrategie gericht op het regelgevende kader en het vermogen om de gemaakte kosten voor de aankoop van elektriciteit over te nemen, wat tijdige en voorspelbare prijsafdekking mogelijk maakt.

De kritieke 'term match' methode meet effectiviteit. Als de waarderingsrelevante parameters van de afgedekte post en het afdekkingsinstrument overeenkomen, wordt aangenomen dat er een effectieve afdekkingsrelatie bestaat en dat waardeveranderingen van beide posten elkaar compenseren. De Groep streeft naar volledige prijsafdekking van het verwachte volume aan energie uit netverlies (afdekkingsverhouding 1:1).

In 2022 sloot de Groep ook renteswaps af als pre-hedge voor waarschijnlijke verwachte schuldtransacties. Het doel van deze instrumenten was de rentevoet vast te leggen waartegen de Groep zal lenen in de context van toekomstige obligatie-uitgiften die in 2023 gepland zijn. Dit gebeurde via 5 termijncontracten.

KAPITAALRISICOBEHEER

Het kapitaalstructuurbeheer van de Groep heeft tot doel de verhouding tussen schulden en eigen vermogen voor de gereguleerde activiteiten zoveel mogelijk in overeenstemming te houden met het aanbevolen niveau bepaald door het relevante regelgevende kader.

De richtlijnen voor dividenduitkeringen van de Vennootschap hebben betrekking op het optimaliseren van de dividenduitkeringen, rekening houdend met het feit dat er een zelffinancierend vermogen nodig is om haar wettelijke opdracht als transmissienetbeheerder uit te voeren, toekomstige CAPEX-projecten te financieren en, meer in het algemeen, de strategie van de Groep uit te voeren.

De Vennootschap biedt haar personeelsleden de mogelijkheid om in te schrijven op kapitaalverhogingen die uitsluitend aan hen zijn voorbehouden.

DUURZAAMHEID

Duurzaamheid staat centraal in de strategie van Elia via het ActNow-programma, dat de duurzaamheidsdoelstellingen van de Groep op lange termijn vastlegt. Deze worden geleid door de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) van de VN en zijn vertaald in KPI's die aan de markt worden gerapporteerd en gegroepeerd onder de volgende vijf dimensies: Strijd tegen klimaatverandering; Circulaire economie en milieubescherming; Veiligheid en gezondheid; Diversiteit, Gelijke kansen en inclusie; en Governance, ethische waarden en compliance.

Als katalysator van de energietransitie engageert de Elia groep zich om haar activiteiten nauwkeurig af te stemmen op de Europese regelgeving inzake taxonomie, dat een classificatiesysteem aanbiedt voor duurzame economische activiteiten. Daarom heeft de Elia groep in 2021 een witboek gepubliceerd dat uitlegt in welke mate de Vennootschap in aanmerking komt voor de EU-taxonomie en hoe zij zich daaraan aanpast. Het document bevat de methodologie die voor de beoordeling gebruikt werd, belicht de toepassing van duurzame tools en praktijken door de Groep, en versterkt het engagement om de activiteiten op een duurzame manier uit te voeren. In 2022 heeft de Groep ook een jaarlijkse vergadering belegd over de inbedding van duurzaamheid in besluitvormingsprocessen zoals budgetplanning, strategische planning en operationele processen. ETB en 50Hertz hebben elk compliancecoördinatoren aangesteld.

Voor meer informatie verwijzen we naar ons geïntegreerd verslag en ons duurzaamheidsverslag.

8.2. Toezeggingen en voorwaardelijke verplichtingen

TOEZEGGINGEN TOT AANKOOP VAN VASTE ACTIVA

Per 31 december 2022 had de Groep een toezegging voor €3.883,9 miljoen (€2.068,4 miljoen in 2021) die betrekking had op aankoopcontracten voor de installatie van materiële vaste activa voor de verdere uitbouw van het net.

ANDERE VOORWAARDELIJKE VERPLICHTINGEN EN TOEZEGGINGEN

Per 31 december 2022 had de Groep een toezegging voor €347,9 miljoen (€263,5 miljoen in 2021) die betrekking had op aankoopcontracten voor algemene uitgaven en onderhouds- en herstellingskosten.

Na de goedkeuring van de Waalse overheid en de CREG heeft Elia op 22 juni 2015 een overeenkomst met Solar Chest gesloten voor de verkoop van Waalse groenestroomcertificaten voor een totaal bedrag van €275 miljoen. De missie van Solar Chest is Waalse groenestroomcertificaten te kopen, houden en verkopen voor periodes van vijf, zes en zeven jaar. In overeenstemming met de wetgeving voerde Solar Chest verschillende veilingen uit.

Sinds juni 2015 is Elia verplicht om de groenestroomcertificaten van Solar Chest terug te kopen die laatstgenoemde niet tijdig op de markt kon verkopen. Op de veiling georganiseerd in februari 2022 verkocht Solar Chest alle groenestroomcertificaten die het toen nog in bezit had aan de markt. In september 2022 werden de activiteiten van Solar Chest beëindigd en werd het ontbonden. De voornoemde verplichting van Elia om de certificaten terug te kopen is dus in geen enkel concreet geval toegepast en is niet meer van toepassing.

In september 2017 verkocht Elia voor €2,8 miljoen aan groenestroomcertificaten aan het Waalse Gewest (d.w.z. het Waals Agentschap voor Lucht en Klimaat of AwAC), wat leidde tot een nettokasinstroom van €181,2 miljoen. Dit vloeide voort uit het decreet van 29 juni 2017, dat een wijziging was van het decreet van 12 april 2011 inzake de organisatie van de regionale elektriciteitsmarkt en het decreet van 5 maart 2008 inzake de oprichting van het Waals Agentschap voor Lucht en Klimaat. De door Elia overgedragen groenestroomcertificaten kunnen door dit agentschap geleidelijk worden doorverkocht vanaf 2022, rekening houdend met de marktomstandigheden voor groenestroomcertificaten op dat moment. De wetgeving bepaalt ook dat de groenestroomcertificaten gedurende maximaal 9 jaar in het bezit moeten blijven van dit agentschap. Na deze periode is Elia verplicht om onverkochte certificaten terug te kopen. Deze verbintenissen voor terugkoop hebben geen impact op de financiële prestaties van Elia, aangezien de kosten en uitgaven voor de terugkoop volledig moeten worden teruggevorderd door middel van de tarieven voor heffingen. De wetgeving werd in 2021 aangevuld met nieuwe bepalingen die de regering toelaten om na overleg met de LTNB te beslissen over de geleidelijke doorverkoop aan Elia van bepaalde hoeveelheden groenestroomcertificaten in handen van AwAC.
In november 2018 verkocht Elia nog eens voor €0,7 miljoen aan groenestroomcertificaten aan het Waalse Gewest (d.w.z. het Waals Agentschap voor Lucht en Klimaat), wat leidde tot een nettokasinstroom van €43,3 miljoen. Net als voor de transactie in september 2017 kan van Elia geëist worden om een deel van de verkochte certificaten vanaf 2023 terug te kopen. Elke terugkoop zal worden gedekt door de tarieven voor heffingen. In 2019, 2020, 2021 of 2022 hebben er geen transacties voor de verkoop van groenestroomcertificaten met het AwAC plaatsgevonden. Gelet op (i) de staat van de Waalse markt voor groenestroomcertificaten en (ii) de bedragen die effectief beschikbaar zijn na toepassing van de toeslag in 2022, heeft de Waalse regering beslist om Elia te vragen om certificaten van AwAC terug te kopen voor een bedrag van €45,5 miljoen.

In Duitsland hebben de offshorekosten tussen 50Hertz en TenneT TSO als gevolg van de horizontale afwikkeling in toekomstige perioden aanleiding gegeven tot financiële verplichtingen voor 50Hertz. Het totale bedrag van deze toekomstige cumulatieve bedragen bedraagt €0,3 miljoen (vorig jaar: €3,9 miljoen) en zal de komende jaren worden weerspiegeld in de berekeningen van de gebruikerskosten van het netwerk van 50Hertz na de overeenkomstige facturering door TenneT TSO.

8.3. Verbonden partijen

CONTROLERENDE ENTITEITEN

De referentieaandeelhouder van de Elia groep is Publi-T en dat is sinds 2021 onveranderd gebleven. Buiten de jaarlijkse dividenduitkering hebben er in 2022 geen transacties plaatsgevonden met de referentieaandeelhouder.

De aandeelhoudersstructuur van de Groep is te vinden in Toelichting 7.

TRANSACTIES MET PERSONEELSLEDEN IN INVLOEDRIJKE FUNCTIES

Tot de personeelsleden in invloedrijke functies behoren de Raad van Bestuur van Elia en het Directiecomité van Elia. Beide organen hebben een aanzienlijke invloed op de hele Elia groep.

Bij 50Hertz Transmission (Duitsland) zijn de personeelsleden in invloedrijke functies de Raad van Bestuur van Eurogrid International NV/SA, die verantwoordelijk is voor het toezicht op de activiteiten van 50Hertz Transmission (Duitsland). Tot de personeelsleden in invloedrijke functies behoren ook de Raad van Bestuur van 50Hertz Transmission en de Raad van Commissarissen, die in het Duitse segment werd opgericht.

De leden van de Raad van Bestuur van Elia zijn geen werknemers van de Groep. De details van de vergoeding voor hun mandaat zijn terug te vinden in de ‘Verklaring over Deugdelijk Bestuur’ dat deel uitmaakt van dit jaarverslag (zie Remuneratieverslag). De leden van de Raad van Bestuur van Eurogrid International NV/SA worden niet vergoed.

De andere personeelsleden in invloedrijke functies zijn werknemers van de Groep. De componenten van hun vergoeding worden hieronder weergegeven (behalve voor de bestuurders die geen werknemer zijn).

De namen van de personeelsleden in invloedrijke functies zijn te vinden in het deel ‘Verklaring over Deugdelijk Bestuur’.

Personeelsleden in invloedrijke functies ontvingen tijdens het jaar geen aandelenopties, speciale leningen of andere voorschotten van de Groep.

(in miljoen €)	2022	2021
Kortetermijnpersoneelsbeloningen	**4,0**	**2,5**
Basisvergoedingen	2,6	1,7
Variabele vergoedingen	1,4	0,8
Langetermijnpersoneelsbeloningen	**0,6**	**0,5**
Vergoedingen na uitdiensttreding	**0,6**	**0,4**
Andere variabele vergoeding	**0,3**	**0,2**
Totale bruto vergoeding	**5,5**	**3,5**
Aantal personen	7	5
Gemiddelde bruto vergoeding per persoon	0,7	0,7
Aantal aandelen (in eenheden) per 31 december 2022	**8.548**	**7.849**

TRANSACTIES MET JOINT VENTURES EN GEASSOCIEERDE ONDERNEMINGEN

Transacties tussen de Vennootschap en haar dochterondernemingen, die verbonden partijen zijn, werden geëlimineerd tijdens de consolidatie en worden bijgevolg niet opgenomen in deze toelichting.

Transacties met joint ventures en geassocieerde ondernemingen (zie definitie in Toelichting 7.1) werden niet geëlimineerd. Details van deze transacties worden hieronder weergegeven:

(in miljoen €)	2022	2021
Transacties met geassocieerde ondernemingen	**(4,0)**	**(4,5)**
Verkopen van goederen	1,6	0,1
Aankopen van goederen	(5,6)	(4,6)
Uitstaande balansposities tegenover geassocieerde ondernemingen	**(0,4)**	**(0,9)**
Handelsvorderingen	(0,4)	(0,7)
Handelsschulden	0,0	(0,2)

In 2021 en 2022 hadden entiteiten van de Elia groep transacties met Nemo Link Ltd. en Coreso NV/SA. De verkoop van goederen heeft betrekking op bedrijfsdiensten (SLA's) die Elia verleent aan Nemo Link Ltd. en Coreso NV. Nemo Link Ltd. huurt ook een gebouw (Herdersbrug) van Elia Asset NV/SA (zie ook Toelichting 6.18). De aankoop van goederen heeft voornamelijk betrekking op diensten die Coreso NV/SA aan de Groep verleent.

TRANSACTIES MET AANDEELHOUDERS

In 2022 waren er geen transacties met aandeelhouders, behalve de dividenduitkering.

TRANSACTIES MET VERBONDEN PARTIJEN

Bovendien beoordeelde het Directiecomité van Elia ook of er transacties plaatsvonden met entiteiten waarin zij of leden van de Raad van Bestuur een invloed van betekenis uitoefenen (bv. posities als CEO, CFO, vicevoorzitter van het Directiecomité enz.).

In 2022 waren er enkele belangrijke transacties waarbij personeelsleden in invloedrijke functies van de Groep een belangrijke invloed hebben. Al deze transacties vonden plaats binnen de normale bedrijfsactiviteiten van Elia. De totale waarde van de gerealiseerde verkopen bedroeg €0,5 miljoen en had betrekking op gereguleerde verkoopcontracten met een vooraf door de regulator vastgestelde prijs. De totale waarde van de uitgaven bedroeg €0,3 miljoen. Op 31 december 2022 waren er geen uitstaande handelsschuldposities met verbonden partijen.

8.4. Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen belangrijke gebeurtenissen na 31 december 2022 te melden.

Elia Group NV/SA ("Elia Group") heeft met succes €500 miljoen aan hybride effecten geplaatst om te worden toegelaten tot de handel op de Euro MTF-markt van de Luxemburgse beurs en om te worden genoteerd op de officiële lijst van de Luxemburgse beurs.

8.5. Diversen

Gevolgen van het Verenigd Koninkrijk dat de Europese Unie verlaat

Op 30 december 2020 hebben de Europese Unie en het VK een handels- en samenwerkingsovereenkomst ondertekend waarin de voorwaarden voor de toekomstige samenwerking tussen beide partijen vanaf 1 januari 2021 worden geregeld (de datum waarop het VK de EU officieel verliet). In het kader van deze overeenkomst heeft het VK de interne energiemarkt (IEM) verlaten.

Twee jaar na de Brexit waren er geen gevolgen voor de activiteiten van Nemo Link Ltd. merkbaar; Nemo Link bleef net als voorheen actief. De rentabiliteit van de investering zou ook grotendeels onaangetast blijven als gevolg van het 'cap and floor'-mechanisme (zie Toelichting 9.3), dat zekerheid biedt over de kasstromen van de Vennootschap over een periode van 25 jaar. Er zijn ook geen importheffingen op het transport van elektriciteit.

Afgezien van het bovenvermelde risico had de Brexit een zeer beperkt effect op de geconsolideerde jaarrekening.

De impact van de oorlog in Oekraïne

Gezien de aard en de locatie van haar activiteiten en het feit dat de Elia groep momenteel geen activiteiten heeft in Rusland, noch in Oekraïne of met Russische bedrijven, neemt de Elia groep geen directe impact van het Oekraïense conflict op haar activiteiten waar. Op Europees niveau is er echter een sterke impuls om minder afhankelijk te worden van Russisch gas en fossiele brandstoffen. Bijgevolg merkt de Groep dat de overheden in België en Duitsland bereid zijn om de energietransitie en de bijbehorende investeringsplannen te versnellen.

8.6. Diensten verleend door de commissarissen

De Algemene Aandeelhoudersvergadering heeft BDO Bedrijfsrevisoren BV (vertegenwoordigd door dhr. Felix Frank) en EY Bedrijfsrevisoren BV (vertegenwoordigd door dhr. Paul Eelen) aangesteld als college van commissarissen voor de audit van de geconsolideerde jaarrekening van Elia Group NV/SA en Elia Transmission Belgium NV/SA, en de audit van de statutaire jaarrekening van Elia Group NV/SA, Elia Transmission Belgium NV/SA, Elia Asset NV/SA, Elia Engineering NV/SA, Elia Grid International NV/SA, Eurogrid International NV/SA, WindGrid NV/SA en Re.Alto BV/SRL. BDO Bedrijfsrevisoren BV en EY Bedrijfsrevisoren BV zijn tevens de commissarissen van Coreso NV/SA.

50Hertz Transmission (Duitsland) heeft BDO AG Wirtschaftsprüfungsgesellschaft aangesteld voor de audit van de geconsolideerde jaarrekening van Eurogrid GmbH en de statutaire jaarrekening van Eurogrid GmbH, 50Hertz Transmission GmbH, 50Hertz Offshore GmbH en Elia Grid International GmbH.

De volgende tabel vermeldt de honoraria van het college van commissarissen en van hun verbonden ondernemingen met betrekking tot de verleende diensten voor het boekjaar 2022:

in €	België	Duitsland	Totaal
Statutaire audit en controle op de jaarrekening van de geconsolideerde groep en de moedervennootschap	397.721	359.360	757.081
Diensten niet gerelateerd aan audit, waarvan:	559.784	101.185	660.969
Diensten gerelateerd aan legale en gereguleerde verplichtingen	*134.075*	*40.840*	*174.915*
Overige auditdiensten	*356.550*	*60.345*	*416.895*
Belastingdiensten	*69.159*		*69.159*
Totaal	**957.505**	**460.545**	**1.418.050**

9. REGELGEVEND KADER EN TARIEVEN

9.1. Regelgevend kader in België

9.1.1.Federale wetgeving

De Elektriciteitswet vormt de algemene basis van het regelgevend kader en bevat de belangrijkste principes die van toepassing zijn op de activiteiten van Elia als beheerder van het transmissienet voor elektriciteit in België.

Deze wet werd grondig gewijzigd op 8 januari 2012 door de omzetting op federaal niveau van het derde pakket van Europese richtlijnen. De nieuwe Elektriciteitswet die eruit voortvloeit:

- verscherpt de ontvlechting van de transmissieactiviteiten (productie, distributie en bevoorrading);
- bepaalt meer in detail de regels met betrekking tot het beheer van en de toegang tot het transmissienet;
- herdefinieert de wettelijke opdracht van de transmissienetbeheerder, en breidt ze meer bepaald uit tot de offshore gebieden die binnen het rechtsgebied van België vallen; en
- verruimt de bevoegdheden van de regelgevende instantie, in het bijzonder voor het bepalen van de transmissietarieven.

Verscheidene koninklijke besluiten verschaffen meer details over het regelgevende kader dat van toepassing is op de transmissienetbeheerder, en in het bijzonder het koninklijk besluit inzake het federaal technisch reglement voor het beheer van het transmissienet. De beslissingen van de CREG (Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas) vullen deze bepalingen aan, wat resulteert in het regelgevend kader waarbinnen Elia haar activiteiten uitoefent op federaal niveau.

9.1.2.Gewestelijke wetgeving

De drie Belgische gewesten zijn binnen hun respectieve grondgebieden verantwoordelijk voor de lokale transmissie van elektriciteit op netten met een spanning gelijk aan of lager dan 70 kV. Terwijl de gewestelijke regulatoren bevoegdheid hebben over het niet-tarifaire luik van de reglementering voor het lokale transmissienet, vallen de bepaling en de controle van de tarieven onder de bevoegdheid van de federale overheid.

Het Vlaamse Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Waalse Gewest hebben ook de bepalingen van het derde Europese pakket die hen aanbelangen in hun regelgeving omgezet. De gewestdecreten werden aangevuld met verscheidene andere voorschriften met betrekking tot openbare dienstverplichtingen, hernieuwbare energie en toelatingsprocedures voor leveranciers.

9.1.3.Regelgevende instanties

Zoals de EU-wetgeving het vereist, wordt de Belgische elektriciteitsmarkt door onafhankelijke regulatoren bewaakt en gecontroleerd.

FEDERALE REGULATOR

De CREG is de federale regelgevende instantie en zijn bevoegdheden ten aanzien van Elia zijn onder andere:

- het goedkeuren van de standaardvoorwaarden van de drie hoofdcontracten die door de Vennootschap op federaal niveau worden gebruikt: het verbindingscontract, het toegangscontract en het ARP-contract;
- het goedkeuren van het systeem voor capaciteitstoewijzing aan de grenzen tussen België en zijn buurlanden;
- het goedkeuren van de benoeming van de onafhankelijke leden van de Raad van Bestuur;
- het bepalen van de tariefmethodologie die de netbeheerder moet naleven bij de berekening van de verschillende tarieven die op de netgebruikers worden toegepast;
- het afleveren van een certificaat om zeker te zijn dat de netbeheerder wel degelijk de eigenaar is van de infrastructuur die hij beheert en voldoet aan de voorschriften inzake onafhankelijkheid ten opzichte van producenten en leveranciers.

GEWESTELIJKE REGULATOREN

De exploitatie van elektriciteitsnetten met een spanning gelijk aan of lager dan 70 kV valt onder de bevoegdheid van de respectieve gewestelijke regulatoren. Elk van hen kan van om het even welke beheerder (met inbegrip van Elia wanneer het dergelijke netten exploiteert) eisen om alle specifieke bepalingen van de gewestelijke voorschriften inzake elektriciteit na te leven, op straffe van administratieve boetes of andere sancties. De gewestelijke regulatoren hebben echter geen bevoegdheid over de bepaling van de elektriciteitstransmissietarieven. De tariefbepaling voor de elektriciteitsnetten die een transmissiefunctie hebben is een exclusieve bevoegdheid van de CREG.

9.1.4.Tariefbepaling

Sinds begin 2020 is een nieuwe tariefmethodologie in werking getreden. Deze methodologie is opnieuw van toepassing voor een periode van vier jaar (2020-2023).

TARIEFREGELGEVING

Op 28 juni 2018 heeft de CREG een besluit genomen tot vaststelling van de tariefmethodologie voor het elektriciteitstransmissienet (inclusief offshore) en de elektriciteitsnetten met een transmissiefunctie voor de regelgevende periode 2020-2023 (Besluit (Z)1109/10). Deze methodologie vormt het algemene kader waarbinnen de transmissienettarieven voor deze vier jaar zijn vastgelegd.
Elia heeft haar tariefvoorstel voor de regelgevende periode vanaf 1 januari 2020 opgesteld op basis van de hieronder beschreven methodologie. Dit voorstel werd door de CREG goedgekeurd op 7 november 2019 (Besluit (B)658E/62).

TARIEFREGLEMENTERING VAN TOEPASSING IN BELGIË

Het grootste deel van de inkomsten van Elia als beheerder van netten met een transmissiefunctie (het transmissienet en de lokale en gewestelijke transmissienetten in België) is afkomstig van de gereguleerde tarieven die Elia aanrekent voor het gebruik van deze netten (tariefinkomsten) en die op voorhand door de CREG worden goedgekeurd. Sinds 1 januari 2008 hebben de tariferingsmechanismes de goedgekeurde tarieven vastgelegd voor periodes van vier jaar, behoudens uitzonderlijke omstandigheden.

Het tariefmechanisme is gebaseerd op de boekhouding volgens de Belgische boekhoudkundige regels (BE GAAP). De tarieven worden vastgesteld op basis van gebudgetteerde kosten, verminderd met een aantal niet-tarifaire opbrengsten. Deze kosten worden vervolgens gedeeld op basis van een raming van de elektriciteitsvolumes die van het net worden afgenomen en, voor sommige kosten, de geraamde volumes in het net geïnjecteerde elektriciteit, overeenkomstig de bepalingen van de tariefmethodologie die door de CREG is opgesteld.

De in aanmerking genomen kosten omvatten de geraamde waarde van de toegestane billijke vergoeding van het geïnvesteerde kapitaal, een schatting van de aan Elia toegekende bedragen uit hoofde van prestatiegebonden incentives en de prognoses voor diverse kostencategorieën. Deze kosten worden onderverdeeld in drie groepen: beheersbare kosten, waarvoor Elia een financiële stimulans krijgt om haar efficiëntieniveau te verbeteren; niet-beheersbare kosten, waarop Elia geen invloed heeft en waarvoor de afwijkingen van het budget volledig worden toegewezen aan de berekening van toekomstige tarieven; en beïnvloedbare kosten, waarop een hybride regel van toepassing is (zie de hieronder verstrekte informatie met betrekking tot beheersbare en niet-beheersbare kosten en opbrengsten en beïnvloedbare kosten).

BILLIJKE VERGOEDING

De billijke vergoeding is het rendement op het kapitaal dat in het net werd geïnvesteerd en steunt op het Capital Asset Pricing Model (**'CAPM'**). Ze is gebaseerd op de gemiddelde jaarlijkse waarde van het gereguleerd actief (Regulated Asset Base - RAB), dat jaarlijks wordt berekend, rekening houdend met nieuwe investeringen, desinvesteringen, afschrijvingen en veranderingen in het werkkapitaal.

Sinds 1 januari 2020 is de formule gewijzigd t.o.v. de vorige tariefmethodologie m.b.t. de hefboomwerking en de OLO-rentevoet voor risicovrije belegging: (i) de regelgevingshefboom is verhoogd van 33% naar 40%, en (ii) de OLO is vastgesteld op 2,4% voor de periode 2020-2023, in plaats van het gemiddelde van het jaar te nemen, elk jaar. In geval van een belangrijke wijziging van de Belgische macro-economische situatie en/of de marktomstandigheden kunnen de CREG en Elia een wijziging van de vaste OLO-rente overeenkomen.

De formule voor de berekening van de billijke vergoeding is als volgt:

A: A: [S (indien kleiner of gelijk aan 40%) x gemiddelde RAB x [(1 + α) x [OLO(n) + (β x risicopremie)]]]
plus
B: [(S (indien groter dan 40%) – 40%) x gemiddelde RAB x (OLO n + 70 basispunten)]

Waarbij:

- De OLO (n) werd vastgelegd op 2,4% en niet langer de gemiddelde rentevoet van Belgische lineaire obligaties op tien jaar is voor het betrokken jaar (onder voorbehoud van wijziging overeengekomen tussen de CREG en de Emittent zoals hierboven uiteengezet);
- RAB(n) = RAB(n-1) + investering(en) – afschrijving(en) – desinvestering(en) – buitendienststelling(en) +/- wijzigingen in de nood aan werkkapitaal;
- S = het gemiddelde geconsolideerde kapitaal en de reserves / gemiddelde RAB, volgens de Belgische boekhoudnormen (BE GAAP);
- Alfa (α) = de illiquiditeitspremie van 10%;
- Bèta (β) = berekend over een historische driejarige periode, rekening houdend met beschikbare informatie over de aandelenprijs van de Emittent in deze periode, vergeleken met de Bel 20-index over dezelfde periode. De waarde van de bètafactor kan niet lager zijn dan 0,53;
- Risicopremie blijft op 3,5%;
- Met betrekking tot A: Het vergoedingspercentage (in %) zoals vastgesteld door de CREG voor het jaar 'n' is gelijk aan de som van de risicoloze rentevoet, dit wil zeggen de gemiddelde rente van Belgische lineaire obligaties op tien jaar, voor het betrokken jaar (OLO(n)) en een premie voor het marktrisico voor aandelen, gewogen met behulp van de toepasselijke bètafactor. De tariefregelgeving stelt de risicopremie vast op 3,5%. De CREG moedigt Elia aan om haar werkelijk kapitaal en reserves zo dicht mogelijk bij 40% te houden. Deze ratio wordt immers gebruikt om de referentiewaarde van het kapitaal en de reserves te berekenen;
- Met betrekking tot B: Als het werkelijk kapitaal en de reserves van Elia hoger zijn dan het referentiekapitaal en -reserves, wordt het surplus afgewogen met een verminderde vergoedingsratio berekend met behulp van de volgende formule: [(OLO (n) + 70 basispunten)];
- De activa met betrekking tot de MOG zijn gekoppeld aan de RABMOG, waarvoor naast het bovenstaande een bijkomende vergoeding van toepassing is. Dit is gebaseerd op de volgende formule: [S (minder dan of gelijk aan 40%) x gemiddelde RABMOG x 1,4%].

Niet-beheersbare kosten en opbrengsten

De categorie van kosten en opbrengsten waarover Elia geen directe controle heeft, is niet onderworpen aan incentive-mechanismen door de CREG, en vormt een integraal onderdeel van de kosten en opbrengsten die worden gehanteerd voor de berekening van de tarieven. De tarieven worden vastgesteld op basis van de geraamde waarde van deze kosten en opbrengsten, en het verschil van de effectieve waarden wordt ex post bestemd voor de berekening van de tarieven voor de volgende periode.

De belangrijkste niet-beheersbare kosten bestaan uit de volgende elementen: afschrijving van materiële vaste activa, ondersteunende diensten (uitgezonderd de reserveringskosten van ondersteunende diensten exclusief black start, waarnaar wordt verwezen als 'beïnvloedbare kosten'), kosten met betrekking tot door een overheid opgelegde verplaatsing van lijnen en belastingen, deels gecompenseerd door opbrengsten uit niet-tarifaire activiteiten (bv. opbrengsten als gevolg van grensoverschrijdende congestie). In deze nieuwe tariefperiode zijn bepaalde uitzonderlijke kosten die specifiek zijn voor offshore-activa (bijvoorbeeld de MOG) toegevoegd aan de lijst van niet-beheersbare kosten. Dit omvat ook financiële lasten en opbrengsten waarvoor het embedded-debt principe is bevestigd. Bijgevolg zijn alle werkelijke en redelijke financieringskosten in verband met schuldfinanciering inbegrepen in de tarieven.

Beheersbare kosten en opbrengsten

De kosten en opbrengsten waarover Elia directe controle heeft, zijn onderworpen aan een incentivemechanisme. Dit houdt in dat op productiviteits- en efficiëntiewinsten die zich tijdens de regelgevende periode kunnen voordoen, een verdeling wordt toegepast. Die verdeling gebeurt met een factor van 50%. Elia wordt op die manier aangemoedigd om bepaalde duidelijk omschreven kosten- en

opbrengstencategorieën te beheersen. Elke besparing ten opzichte van het toegestane (gecorrigeerde) budget heeft een positieve invloed op de nettowinst van Elia ten belope van 50% van het bedrag (voor belastingen). Bijgevolg beïnvloedt elke budgetoverschrijding de winst in negatieve zin. Er zijn geen wijzigingen aangebracht ten opzichte van de vorige tariefmethodologie, met uitzondering van bepaalde niet-recurrente maar beheersbare kosten die specifiek zijn voor offshore-activa (bv. de MOG) en die kunnen worden toegevoegd aan de kostenvergoeding voor een bepaalde regelgevende periode.

Beïnvloedbare kosten
De kosten in verband met de reservering van ondersteunde diensten, met uitzondering van 'black start', en energiekosten ter compensatie van netverliezen worden beschouwd als 'beïnvloedbare kosten', d.w.z. dat efficiëntiewinsten een positieve incentive vormen, voor zover ze niet worden veroorzaakt door een bepaalde lijst van externe factoren. 20% van het verschil in kosten tussen Y-1 en Y vormt een winst (vóór belastingen) voor Elia, met een maximum van +€6 miljoen. Voor elk van de twee categorieën van beïnvloedbare kosten (energiereserves en netverliezen) kan de incentive niet lager zijn dan €0.

Andere incentives

Het door de regulator vooraf bepaalde tarief omvat naast de billijke vergoeding ook alle onderstaande incentives. Indien Elia niet zou presteren volgens deze incentives zoals bepaald door de regulator, zal het bedrag van deze incentives dat aan Elia kan worden toegerekend, worden verminderd. De impact wordt weerspiegeld in de over te dragen opbrengsten die toekomstige tariefverlagingen zullen genereren – zie onderstaande beschrijving van het afrekeningsmechanisme.

- *Marktintegratie* Deze incentive bestaat uit drie elementen onder het vorige regelgevingskader: i) toename van de invoercapaciteit, ii) toename van de welvaart van de markt als gevolg van marktkoppeling en iii) financiële participaties. Alleen de incentive voor financiële participaties blijft bestaan. De incentive voor de welvaart verdwijnt, terwijl de incentive voor de importcapaciteit wordt vervangen door een incentive met een vergelijkbaar doel (verhoging van de commerciële grensoverschrijdende uitwisseling), maar met een vrij andere meetmethode. Daarnaast wordt een nieuwe incentive gecreëerd voor de tijdige ingebruikname van investeringsprojecten die bijdragen aan de marktintegratie. Deze incentives kunnen positief bijdragen aan de winst van de Emittent (van €0 tot €16 miljoen voor grensoverschrijdende capaciteit, van €0 tot €7 miljoen voor tijdige ingebruikname). De winst (dividenden en meerwaarden) uit financiële deelnemingen in andere vennootschappen waarvan de CREG heeft aanvaard dat zij deel uitmaken van de RAB, wordt als volgt toegerekend: 40% wordt toegerekend aan toekomstige tariefverlagingen en 60% aan de winst van Elia.

- *Investeringsprogramma:* Deze incentive is verruimd en wordt als volgt gedefinieerd: (i) indien de gemiddelde onderbrekingstijd (Average Interruption Time - AIT) een vooraf door de CREG bepaalde doelstelling bereikt, kan de nettowinst (vóór belastingen) van Elia positief worden beïnvloed met een maximum van €4,8 miljoen, (ii) indien de beschikbaarheid van de MOG in overeenstemming is met het door de CREG bepaalde niveau, kan de incentive met €0 tot €2,53 miljoen bijdragen aan de winst van Elia en (iii) Elia zou kunnen profiteren van €0 tot €2 miljoen ingeval de vooraf bepaalde portefeuille van onderhouds- en herstelinvesteringen op tijd en binnen het budget wordt gerealiseerd.

- *Innovatie en subsidies:* De inhoud en de vergoeding van deze incentive zijn gewijzigd en zullen betrekking hebben op (i) de realisatie van innovatieve projecten die kunnen bijdragen tot de vergoeding van Elia voor €0 tot €3,7 miljoen (vóór belastingen) en (ii) de subsidies die worden toegekend voor innovatieve projecten kunnen de winst van Elia beïnvloeden met een maximum van €0 tot €1 miljoen.

- *Kwaliteit van klantgerelateerde diensten:* Deze incentive is uitgebreid en houdt verband met drie incentives: (i) het niveau van klanttevredenheid met betrekking tot de realisatie van nieuwe netaansluitingen die een winst voor Elia kunnen genereren van €0 tot €1,35 miljoen, (ii) het niveau van klanttevredenheid voor het volledige klantenbestand dat tussen €0 en €2,53 miljoen aan de winst van Elia zou bijdragen en (iii) de gegevenskwaliteit die Elia op regelmatige basis publiceert, die een vergoeding voor Elia kan genereren van €0 tot €5 miljoen.

- *Verbetering van het balancingsysteem:* Deze incentive is vergelijkbaar met de ‘discretionaire incentive’ onder het vorige regelgevend kader waarbij Elia beloond wordt als bepaalde projecten met betrekking tot de balancering van het systeem, zoals gedefinieerd door de CREG, worden gerealiseerd. Deze incentive kan een vergoeding genereren tussen €0 en €2,5 miljoen (vóór belastingen).

Regelgevend kader voor de Modular Offshore Grid

De CREG heeft de tariefmethodologie voor 2016-2019 gewijzigd om specifieke regels op te nemen die van toepassing zijn op de investering in de Modular Offshore Grid. In de eerste weken van 2018 vond een formele consultatie plaats tussen de CREG en de emittent en de CREG heeft op 6 december 2018 een beslissing genomen over de nieuwe parameters die in de tariefmethodologie moeten worden ingevoerd. De belangrijkste kenmerken van deze parameters waren (i) een specifieke risicopremie die op deze investering moet worden toegepast (wat resulteert in een extra nettorendement van 1,4%), (ii) een speciaal afschrijvingspercentage dat van toepassing is op MOG-activa, (iii) bepaalde kosten die specifiek zijn voor de MOG en anders worden geclassificeerd dan de kosten voor onshore activiteiten, (iv) de vaststelling van het niveau van de kosten zal worden bepaald op basis van de kenmerken van de MOG-activa en (v) specifieke incentives met betrekking tot de beschikbaarheid van de offshore-activa. Voor de tariefperiode 2020-2023 is het regelgevende kader voor de MOG opgenomen in de tariefmethodologie, op basis van de hierboven beschreven kenmerken, met uitzondering van de risicopremie die sinds 1 januari 2020 van toepassing is op een beoogde ratio eigen vermogen/schuld van 40/60.

Gereguleerde overlopende rekeningen: afwijkingen van gebudgetteerde waarden

De werkelijke volumes vervoerde elektriciteit kunnen op jaarbasis verschillen van de volumes die voorspeld worden. Wanneer de vervoerde volumes hoger (of lager) zijn dan de voorspelde, wordt de afwijking van de gebudgetteerde waarde geboekt op een overlopende rekening tijdens het jaar waarin ze zich voordoet. Deze afwijkingen van de gebudgetteerde waarden (een gereguleerde schuld of een gereguleerde opbrengst) worden gecumuleerd en opgenomen in de tariefbepaling voor de volgende tariefperiode. Ongeacht afwijkingen tussen de voorspelde parameters voor tariefbepaling (billijke vergoeding, niet-beheersbare elementen, beheersbare elementen, beïnvloedbare kosten, incentivecomponenten, toewijzing van kosten en opbrengsten tussen gereguleerde en niet-gereguleerde activiteiten) en de effectief gemaakte kosten of opbrengsten met betrekking tot deze parameters, neemt de CREG

jaarlijks een definitieve beslissing over de vraag of de gemaakte kosten/opbrengsten redelijk worden geacht om te worden gedragen door de tarieven. Dit besluit kan ertoe leiden dat de gemaakte elementen worden afgewezen. Indien dergelijke kostenelementen worden afgewezen, wordt het bedrag niet in aanmerking genomen voor de tariefbepaling van de volgende periode. Ondanks het feit dat Elia om een rechterlijke toetsing van dergelijke beslissingen kan vragen, kan een afwijzing, indien deze rechterlijke toetsing geen succes zou hebben, een globale negatieve impact hebben op de financiële positie van Elia.

Allocatie van kosten en opbrengsten tussen gereguleerde en niet-gereguleerde activiteiten

De tariefmethodologie voor 2020-2023 bevat een mechanisme dat Elia in staat stelt om activiteiten te ontwikkelen buiten het toepassingsgebied van de regulering in België en waarvan de kosten niet worden gedekt door de netwerktarieven in België. Deze methodologie voert een mechanisme in om te verzekeren dat de impact van financiële deelnemingen van Elia in andere vennootschappen die door de CREG niet worden beschouwd als deel van de RAB (zoals deelnemingen in gereguleerde of niet-gereguleerde activiteiten buiten België), neutraal is.

Openbare dienstverplichtingen

In haar rol als netbeheerder is Elia onderworpen aan verschillende openbare dienstverplichtingen die worden opgelegd door de overheid en/of reguleringsmechanismen. Overheidsinstanties/reguleringsmechanismen leggen openbare dienstverplichtingen vast in verschillende domeinen (zoals promotie van hernieuwbare energie, groenestroomcertificaten, strategische reserves, sociale steun, vergoedingen voor het gebruik van het publieke domein, offshore-aansprakelijkheid) die door de netbeheerders moeten worden uitgevoerd. De kosten die de netbeheerders voor deze verplichtingen maken, worden volledig gedekt door tarifaire 'heffingen' zoals goedgekeurd door de CREG. De uitstaande bedragen worden gerapporteerd als heffingen (zie Toelichting 6.10 voor overige vorderingen en 6.15 voor overige schulden).

9.2. Regelgevend kader in Duitsland

9.2.1. Toepasselijke wettelijke bepalingen

Het Duitse regelgevend kader is verdeeld over diverse wetgevingsstukken. De kernwet is de Duitse wet inzake de energievoorziening (*Energiewirtschaftsgesetz* - EnWG), die het algemene wettelijke kader definieert voor de gas- en elektriciteitsvoorziening in Duitsland. De EnWG wordt ondersteund door een aantal bijkomende wetten, verordeningen en regulerende besluiten, die gedetailleerde bepalingen verstrekken betreffende het huidige stelsel van incentiverende regelgeving, boekhoudmethoden en toegangscontracten voor het net, met inbegrip van:

- De Verordening inzake de tarieven van het elektriciteitsnet (*Verordnung über die Entgelte für den Zugang zu Elektrizitätsversorgungsnetzen* (*Stromnetzentgeltverordnung* – StromNEV)), die onder andere beginselen en methoden vaststelt voor de berekening van de netwerktarieven en verdere verplichtingen van de systeembeheerders;

- De verordening inzake toegang tot het elektriciteitsnet (*Verordnung über den Zugang zu Elektrizitätsversorgungsnetzen* of de *Stromnetzzugangsverordnung* – StromNZV), die onder meer verdere bijzonderheden specificeert over de toegang tot de transmissienetten (en andere soorten netten) door vaststelling van het vereffeningssysteem (Bilanzkreissystem), planning van elektriciteitsbevoorrading, regelingsenergie en andere algemene verplichtingen, bijv. congestiebeheer (*Engpaßmanagement*), publicatieverplichtingen, metering, minimumeisen voor verschillende soorten contracten en de verplichting van bepaalde netbeheerders om het Bilanzkreissystem voor de hernieuwbare energiebronnen te beheren;

- De verordening inzake incentiverende regelgeving (*Verordnung über die Anreizregulierung der Energieversorgungsnetze* of de *Anreizregulierungsverordnung* – ARegV), die de basisvoorschriften beschrijft voor de incentiverende regulering voor TNB's en andere netbeheerders (zoals hierna meer in detail beschreven). Ook worden hier algemene richtlijnen gegeven voor productiviteitsbenchmarking, welke kosten daarbij in aanmerking worden genomen, welke methode gebruikt kan worden om de inefficiëntie te bepalen en hoe dit vertaald kan worden naar jaarlijkse doelstellingen voor productiviteitsgroei.

9.2.2. Regelgevende instanties in Duitsland

De regelgevende instanties voor de energiesector in Duitsland zijn het *Bundesnetzagentur* (BNetzA) in Bonn (voor netten waarop 100.000 en meer netgebruikers rechtstreeks of onrechtstreeks aangesloten zijn) en de specifieke regelgevende instanties in de respectieve deelstaten (voor netten waarop minder dan 100.000 netgebruikers rechtstreeks of onrechtstreeks aangesloten zijn). De regelgevende instanties zijn onder andere belast met de niet-discriminerende toegang tot het net voor derde partijen en het toezicht op de tarieven die de netbeheerders toepassen voor het gebruik van het net. 50Hertz Transmission en 50Hertz Offshore zijn onderworpen aan de bevoegdheid van het BNetzA.

9.2.3. Tarieven in Duitsland

Het huidige mechanisme voor de tariefregelgeving in Duitsland is vastgelegd in de ARegV. Krachtens de ARegV-verordening worden de nettarieven vastgesteld om een vooraf bepaalde inkomstenlimiet, zoals vastgesteld door het BNetzA, te genereren voor elke TNB en voor elke gereguleerde periode. De inkomstenlimiet is voornamelijk gebaseerd op de kosten van een basisjaar en wordt vastgelegd voor de volledige gereguleerde periode, behalve wanneer de limiet wordt aangepast om rekening te houden met specifieke gevallen die in de ARegV zijn bepaald. Het is de netbeheerders niet toegestaan om hun individueel bepaalde inkomstenlimiet te overschrijden. Elke gereguleerde periode duurt vijf jaar, de derde gereguleerde periode is gestart op 1 januari 2019 en zal eindigen op 31 december 2023 en de vierde start op 1 januari 2024 en zal eindigen op 3 december 2028. Tarieven zijn algemeen en niet onderworpen aan onderhandeling met klanten. Individuele tarieven worden slechts aan bepaalde klanten toegestaan (in bepaalde vaste omstandigheden die in de toepasselijke wetten worden vermeld) volgens § 19 StromNEV (bijvoorbeeld bij alleengebruik van netactiva). Het BNetzA moet deze individuele tarieven goedkeuren.

Voor de inkomstenlimiet worden de kosten die een netbeheerder maakt in twee categorieën ingedeeld:

- Permanent niet-beïnvloedbare kosten (PNBK):: Deze kosten zijn voor 100% geïntegreerd in de 'inkomstenlimiet' en zijn dus volledig gedekt door de nettarieven, weliswaar doorgaans met een vertraging van twee jaar.

    - Eén kostenpositie van de PNBK heeft betrekking op investeringsmaatregelen, dus kosten die voortvloeien uit nieuwe investeringen in onshore-netinfrastructuur. De PNBK omvatten het rendement op het eigen vermogen, de bedrijfsbelasting, de financieringskosten, afschrijvingen en operationele kosten (op dit moment vastgelegd op 0,8% van de geactiveerde investeringskosten van de respectieve onshore-investeringen of 0,2% voor activa in opbouw binnen projecten goedgekeurd in 2019). De financieringskosten met betrekking tot de investeringsmaatregelen zijn op dit moment begrensd tot de effectieve financieringskosten of tot de financieringskosten berekend in overeenstemming met een gepubliceerde richtlijn van het BNetzA, indien dat bedrag lager is. Sinds 2012 worden de kosten in verband met deze investeringsmaatregelen gebaseerd op ramingen. De verschillen tussen de ramingen en de effectieve waarden worden weerspiegeld in de overlopende rekening van het afrekeningsmechanisme.

    - Bovendien omvatten de PNBK de kosten voor de ondersteunende diensten, de netverliezen, de inschakelingskosten, de Europese initiatieven en kosten voor congestiebeheer. Deze kosten en opbrengsten zijn opgenomen in de inkomstenlimiet op basis van een procedureel reguleringsmechanisme van het federaal agentschap voor netwerken conform Artikel 11(2) van de ARegV. Het reguleringsproces voor kosten met betrekking tot ondersteunende diensten, congestiebeheer en netverliezen geeft de systeembeheerder een stimulans om de geplande kosten via een bonus- en boetemechanismen te overtreffen. Bovendien kunnen ook kosten die voortvloeien uit Europese projecten van gemeenschappelijk belang (Projects of Common Interest – PCI) waarvoor tot een kostenbijdrage van Duitsland is beslist, worden opgenomen als PNBK, zij het met een vertraging van twee jaar.

- Tijdelijke niet-beïnvloedbare kosten (TNBK) en beïnvloedbare kosten (BK):: Deze kosten omvatten het rendement op eigen vermogen, de afschrijvingen, de financieringskosten, de bedrijfsbelasting en andere operationele kosten en zijn onderworpen aan een incentivemechanisme dat is vastgelegd door het BNetzA en dat een efficiëntiefactor (alleen van toepassing op BK), een productiviteitswinstfactor en een inflatiefactor (van toepassing op TNBK en BK) over een periode van vijf jaar omvat. Bovendien voorziet het huidige incentivemechanisme in de toepassing van een kwaliteitsfactor, maar de criteria en het implementatiemechanisme voor deze factor voor transmissienetbeheerders moeten nog door het BNetzA worden bepaald. De verschillende factoren die zijn gedefinieerd, geven de transmissienetbeheerder een doelstelling op middellange termijn om inefficiënt geachte kosten te vermijden. Wat de financieringskosten betreft, moeten de toegestane financieringskosten (die verbonden zijn aan de beïnvloedbare kosten) bewezen vermarktbaar zijn.

Wat het rendement op eigen vermogen betreft, bevatten de relevante wet- en regelgeving bepalingen met betrekking tot het toegestane rendement op eigen vermogen, dat in de TNBK/BK is opgenomen voor activa die tot de gereguleerde activabasis behoren en de PNBK voor activa die in investeringsmaatregelen zijn goedgekeurd. In 2021 legde het BNetzA het rendement op eigen vermogen vast voor de vierde toekomstige gereguleerde periode (2024-2028); in vergelijking met de derde gereguleerde periode werden de waarden sterk verminderd, tot 3,51% (in plaats van 5,12% in de derde periode) voor investeringen uitgevoerd vóór 2006 en 5,07% (in plaats van 6,91% in de derde periode) voor investeringen uitgevoerd sinds 2006. Het rendement op het eigen vermogen wordt berekend vóór vennootschapsbelasting, maar na bedrijfsbelasting.

Los van de inkomstenlimiet wordt 50Hertz gecompenseerd voor de kosten in verband met zijn verplichtingen inzake hernieuwbare energie, met inbegrip van EEG- en CHP/KWKG-verplichtingen en offshoreverplichtingen. Daartoe zijn diverse toeslagen (heffingen) ingevoerd die onderworpen zijn aan specifieke reguleringsmechanismen die bedoeld zijn voor een evenwichtige behandeling van kosten en inkomsten.

WIJZIGINGEN IN DE TARIEFREGELGEVING

In 2021 trad een herziening van de ARegV in werking die verschillende relevante wijzigingen doorvoerde. De herziene ARegV wijzigt verschillende aspecten van de PNBK, zoals de implementatie van een collectief 4-TSO-corridormodel als incentive voor congestiebeheerskosten en de erkenning van kosten gemaakt voor gezamenlijke coördinatieprojecten van netbeheerders (Connect+) werd uitgebreid door deel 34 (15) ARegV. Deze kosten worden tot 2023 als PNBK erkend. Bovendien bevat de herziene ARegV een nieuw financieringsmodel voor investeringsmaatregelen, dat voorheen alleen bestond voor distributienetbeheerders. Het model voor aanpassing van de kapitaalkosten zal worden gebruikt voor TNB's in de vierde gereguleerde periode. Om verstorende effecten in de kostenbasis te vermijden, treedt een overgangsregeling in werking. Die omvat uitgebreide uitzonderingen op bestaande investeringsmaatregelen in de vierde gereguleerde periode, de afschaffing en een uitgebreide terugbetaling van de terugvordering van vervallen investeringsmaatregelen, alsook een overgangsbasis voor vervangingsinvesteringen in de periode van stimuleringsregeling (2007 tot eind 2021).

Per 31 december 2022 had 50Hertz de goedkeuring verkregen voor 95 van de 119 aanvragen voor actieve investeringsmaatregelen voor in totaal €15,0 miljard die sinds 2008 zijn ingediend.

TARIEVEN

De nettoegangstarieven van de Duitse TNB's voor 2023 werden berekend op basis van de gecombineerde inkomstenlimieten rekeninghoudend met een subsidie ten belope van 12,84 miljard (aandeel 50Hertz ongeveer 1,1 miljard). De subsidie op grond van § 24b ARegV is ingevoerd als onderdeel van de Wet demping elektriciteitsprijzen (Strompreisbremsegesetz - StromPBG) om de tarieven te stabiliseren op het niveau van 2022 en wordt gefinancierd uit de afroomwinsten overeenkomstig de StromPBG. Als overgangsmaatregel kunnen middelen uit de EEG - voormalige federale subsidies om de EEG te stabiliseren - en aanvullende federale middelen uit het Economisch Stabilisatie Fonds (Wirtschaftsstabilisierungsfonds – WSF) worden gebruikt voor tussentijdse financiering. Als ook deze tussentijdse financiering ontoereikend is, mogen de transmissiesysteembeheerders hun nettarieven in het kalenderjaar 2023 eenmaal in de loop van het jaar aanpassen. Door de subsidie zijn de tarieven slechts met 2,6% gestegen ten opzichte van 2022. De belangrijkste reden voor de verhoging van het inkomstenplafond was de drastische stijging van de prijzen op de energiemarkten en de daaruit voortvloeiende kosten voor met name redispatch, de inkoop van netverliezen en balanceringsvermogen.

9.3. Regelgevend kader voor Nemo Link Interconnector

De belangrijkste kenmerken van het regelgevend kader van NemoLink Ltd kunnen als volgt worden samengevat:

- Sinds de datum van ingebruikname is een specifiek regelgevend kader van toepassing op de Nemo Link interconnector. Het kader maakt deel uit van de nieuwe tariefmethodologie die op 18 december 2014 door de CREG werd uitgegeven en die op 5 maart 2020 werd geactualiseerd (Cap & Floor eindniveaus). Het boven- en ondergrensregime is een op inkomsten gebaseerd regime met een looptijd van 25 jaar. De nationale regulatoren in het VK en België (respectievelijk de OFGEM en de CREG) zullen de niveaus van de boven- en ondergrens ex-ante bepalen en deze zullen grotendeels vastliggen (in reële termen) voor de duur van het regime. Bijgevolg zullen investeerders zekerheid hebben over het regelgevend kader tijdens de levensduur van de interconnector.
- Het boven- en ondergrensregime is van toepassing sinds 30 januari 2019. Om de vijf jaar beoordelen de regulatoren de opbrengsten van de cumulatieve interconnector (na aftrek van eventuele marktgerelateerde kosten) over de periode in vergelijking met de cumulatieve boven- en ondergrenzen om te bepalen of de boven- of ondergrens in werking treedt. Alle opbrengsten boven de bovengrens worden teruggegeven aan de TNB in het VK (National Electricity Transmission System Operator of 'NETSO') en aan de TNB in België op een 50/50-basis. De TNB's zouden dan de netlasten voor netgebruikers in hun respectieve landen verlagen. Als de opbrengsten onder de ondergrens uitkomen, dan worden de eigenaars van de interconnector gecompenseerd door de TNB's. De TNB's zullen op hun beurt de kosten terugverdienen door middel van netlasten. National Grid vervult de rol van NETSO in het VK en de Emittent, de Belgische TNB in België.
- Elke periode van vijf jaar wordt afzonderlijk bekeken. Aanpassingen van de boven- en ondergrens in één periode zullen geen invloed hebben op de aanpassingen voor toekomstige perioden, en de totale opbrengsten van één periode zullen in toekomstige perioden niet in aanmerking worden genomen.
- De elementaire kenmerken van de tariefmethodologie zijn als volgt:

Duur van het regime	25 jaar
Boven- en ondergrenzen	De niveaus worden vastgelegd bij de aanvang van het regime en blijven in reële termen vastgesteld voor een periode van 25 jaar vanaf de start van de regeling. Op basis van de toepassing van mechanistische parameters op kostenefficiëntie: er werd een benchmark voor de kosten voor het leveren van de ondergrens toegepast en een benchmark voor het rendement op eigen vermogen om de bovengrens te leveren.
Beoordelingsperiode (beoordelen of de opbrengsten van de interconnector boven of onder de bovengrens/ondergrens liggen)	Om de vijf jaar met tussentijdse aanpassingen indien vereist en gerechtvaardigd door de beheerder. Met tussentijdse aanpassingen kunnen beheerders hun opbrengsten tijdens de beoordelingsperiode terugverdienen als de opbrengsten onder de ondergrens (of boven de bovengrens) liggen, maar aan het einde van de vijfjaarlijkse beoordelingsperiode nog steeds moeten worden opgewaardeerd.
Mechanisme	Als de inkomsten op het einde van de periode van 5 jaar tussen de boven- en ondergrens liggen, is er geen aanpassing nodig. Opbrengsten boven de bovengrens worden teruggegeven aan eindklanten en elk verlies van opbrengsten onder de ondergrens vereist betaling van netgebruikers (via netlasten).

VERSLAG VAN HET COLLEGE VAN COMMISSARISSEN OVER DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

BDO Bedrijfsrevisoren BV
The Corporate Village
Da Vincilaan 9 – Box E.6
Elsinore Building
B-1930 Zaventem

EY Bedrijfsrevisoren BV
De Kleetlaan 2
B-1831 Diegem

Verslag van het College van commissarissen aan de algemene vergadering van Elia Group NV over de geconsolideerde jaarrekening voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2022

In het kader van de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van Elia Group NV (de "Vennootschap") en zijn dochterondernemingen (samen de "Groep"), leggen wij u ons commissarisverslag voor. Dit bevat ons verslag over de controle van de geconsolideerde jaarrekening voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2022, alsook het verslag betreffende de overige door wet-, regelgeving en normen gestelde eisen. Deze verslagen zijn één en ondeelbaar.

Wij werden benoemd in onze hoedanigheid van College van commissarissen door de algemene vergadering van 19 mei 2020, overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan uitgebracht op aanbeveling van het auditcomité en op voordracht van de ondernemingsraad. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die beraadslaagt over de jaarrekening afgesloten op 31 december 2022. De wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van de Groep werd uitgevoerd gedurende 21 opeenvolgende boekjaren door EY Bedrijfsrevisoren BV en gedurende 3 opeenvolgende boekjaren door BDO Bedrijfsrevisoren BV.

Verslag over de controle van de geconsolideerde jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de geconsolideerde jaarrekening van de Groep over het boekjaar afgesloten op 31 december 2022 opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften. Deze geconsolideerde jaarrekening omvat de geconsolideerde balans op 31 december 2022, alsook de geconsolideerde winst- en verliesrekening, het geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, het geconsolideerd overzicht van mutaties in het eigen vermogen en het geconsolideerd kasstroomoverzicht over de eerste periode afgesloten op die datum evenals de toelichtingen bij de geconsolideerde jaarrekening bestaande uit een overzicht van de belangrijkste gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige informatieverschaffing. Het totaal van de geconsolideerde balans bedraagt € 20.594,3 miljoen en de geconsolideerde winst- en verliesrekening sluit af met een winst van de periode van € 408,2 miljoen.

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en de financiële toestand van de Groep op 31 december 2022, alsook van zijn geconsolideerde resultaten en van zijn geconsolideerde kasstromen over de periode dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften.

Basis voor ons oordeel zonder voorbehoud

We hebben onze controle uitgevoerd in overeenstemming met de internationale ontrolestandaarden (ISA's). Onze verantwoordelijkheden uit hoofde van die standaarden zijn nader beschreven in het gedeelte "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening" van ons verslag.

Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de Vennootschap de voor onze controle vereiste opheldering en inlichtingen verkregen. Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Kernpunten van de controle

Kernpunten van onze controle betreffen die aangelegenheden die naar ons professioneel oordeel het meest significant waren bij de controle van de geconsolideerde jaarrekening van de huidige verslagperiode.

Deze aangelegenheden zijn behandeld in de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover, en wij verschaffen geen afzonderlijk oordeel over deze aangelegenheden.

Berekening van het netto resultaat

Beschrijving

Zoals beschreven in toelichting 3.3.17. 'Gereguleerde overlopende rekeningen, 6.20 'Over te dragen opbrengsten en toe te rekenen kosten' en 9.1.4 'Tariefbepaling' en 9.2.3 'Tarieven in Duitsland' van de geconsolideerde jaarrekening, wordt het netto resultaat van het Belgische en het Duitse segment bepaald door toepassing van berekeningsmethodes zoals opgelegd door de Belgische regulator, de Commissie voor de Regulering van de Electriciteit en het Gas (de "CREG") en de Duitse regulator, de Bundesnetzagentur (de "BNetzA") (hierna de "Tariefmechanismes").

Deze tariefmechanismes zijn gebaseerd op berekeningsmethodes die complex zijn en die het gebruik vereisen van parameters (de Beta van Elia Group NV's aandeel, rendement op eigen vermogen, ...), boekhoudgegevens van de gereguleerde activiteiten (het gereguleerd actief ('RAB'), het gereguleerd eigen vermogen, investeringen en verkregen subsidies) en externe operationele gegevens (zoals import capaciteit per uur, consumenten- en producten-overschotten).

Beide tariefmechanismes maken een onderscheid tussen kosten en opbrengsten, afhankelijk van de controle dat de Groep heeft over deze kosten en opbrengsten in elk van de segmenten. De afwijkingen in gereguleerde kosten en opbrengsten gekwalificeerd als niet-beheersbare elementen, worden volledig geïncorporeerd in toekomstige tarieven. De elementen gekwalificeerd als beheersbaar, zijn deze waarover de Groep controle heeft, en waarbij afwijkingen (gedeeltelijk) ten laste of ten bate komt van de aandeelhouders.

Daarom zijn de berekeningsmethodes van het netto resultaat van de Groep complex en zijn in belangrijke mate afhankelijk van inschattingen van het management, meer bepaald met betrekking tot het gebruik van correcte boekhoudgegevens, operationele data en parameters zoals opgelegd door de regulator. Het gebruik van foutieve boekhoudkundige data, operationele data en afwijkingen in assumpties kunnen een significante impact hebben op het netto resultaat van de Groep.

Uitgevoerde procedures

Onze controleprocedures omvatten onder andere het volgende:

- Evaluatie van de opzet en het testen van de werking van de voornaamste interne controles met betrekking tot de berekening van het netto resultaat, met inbegrip van (i) de controles met betrekking tot de volledigheid en accuraatheid van de gebruikte data in de berekeningen, en (ii) beoordelingscontroles van het management;
- Evaluatie van de adequate en consistente classificatie van opbrengsten en kosten volgens de aard (beheersbaar en niet-beheersbaar) zoals beschreven in de tariefmechanismes;
- Het uitvoeren van onafhankelijk herberekeningen van het netto resultaat van de segmenten op basis van onderliggende interne documentatie en extern beschikbare informatie, en rekening houdend met de formules zoals beschreven in de tariefmechanismes;
- Het lezen en evalueren van de boekhoudkundige effecten van communicaties en beslissingen genomen door de CREG en de BNetzA;
- Evaluatie van de toereikendheid van de toelichtingen 3.3.17, 6.20, 9.1.4. en 9.2.3 van de geconsolideerde jaarrekening.

Investeringen in materiële vaste activa

Beschrijving

Als gevolg van de huidige evolutie in de elektriciteitssector naar de productie van groene energie, zijn er zeer significante lopende investeringsprojecten om deze nieuwe productiesites aan te sluiten op het transmissienetwerk van de Groep. De tijdige afwerking en vooruitgang volgens plan van deze projecten is één van de belangrijke prestatie-indicatoren van het management zoals bepaald door de Raad van Bestuur. De vooruitgang van de netwerkprojecten, het onderhoud en de uitbreiding van het netwerk, is eveneens een belangrijke prestatie-indicator voor investeerders omdat dit een belangrijke factor is die het rendement op hun investering beïnvloedt. Deze projecten zijn eveneens een kwalitatieve en kwantitatieve maatstaf voor de regulatoren. Dit wordt verder besproken in toelichting 6.1 'materiële vaste activa' en toelichting 4 'Segment rapportering' van de geconsolideerde jaarrekening.

Deze activa worden gepresenteerd als materiële vaste activa, met een totaal bedrag aan investeringen voor 2022 van € 1.492,6 miljoen en een netto boekwaarde van € 11.844,7 miljoen op 31 december 2022 of 57,5% van de totale activa van de Groep.

De waarderingsregels beschrijven dat alle uitgaven met betrekking tot onderhoud beschouwd worden als operationele kosten en alle nieuwe projecten of vervangingsinvesteringen beschouwd worden als investeringen in materiële vaste activa. Aangezien netwerkprojecten zowel onderhoud als investeringen kunnen bevatten, vereist de presentatie van deze uitgaven als zijnde materiële vaste activa of operationele kosten inschattingen van het management. Ten gevolge

van deze inschattingen, het belang van de materiële vaste activa op de totale activa, en het belang voor de gebruikers van de jaarrekening alsook het belang dat wordt gegeven aan de opvolging en de vooruitgang van deze projecten in de persberichten en investeerderspresentaties, wordt deze aangelegenheid beschouwd als een kernpunt van onze controle.

Uitgevoerde procedures

Onze controleprocedures omvatten onder andere het volgende:

- Evaluatie van de opzet en het testen van de werking van de voornaamste interne controles, inclusief beoordelingscontroles van het management, met betrekking tot (i) de gepaste goedkeuring van de investering, (ii) de overeenstemming met de voorwaarden voor activering met de waarderingsregels, (iii) de correcte presentatie van uitgaven als investeringen of als operationele kosten;
- Evaluatie van de relevante IT applicatiecontroles met de steun van onze interne IT specialisten;
- Uitvoeren van substantieve analytische procedures op investeringen en diensten en diverse goederen door vergelijking van de cijfers van huidig boekjaar met de gebudgetteerde cijfers zoals goedgekeurd door de regulator op het niveau van activaklassen en projecten;
- Testen van een steekproef van investeringen in materiële vaste activa, met inbegrip van de activa in aanbouw, evalueren of de uitgaven voldoen aan de voorwaarden voor activering onder IFRS zoals aanvaard door de Europese Unie en aan de waarderingsregels van de Groep voor activering als materiële vaste activa en of de investeringen aan de correcte projecten werden toegewezen, met inbegrip van de evaluatie van de inschatting van het management in geval een project zowel betrekking heeft op onderhoud als op investeringen;
- Evaluatie van de toereikendheid van de toelichtingen 4 en 6.1 van de geconsolideerde jaarrekening.

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met de *International Financial Reporting Standards* (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften, alsook voor de interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

Bij het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de Groep om zijn continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de Groep te liquideren of om de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de geconsolideerde jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze geconsolideerde jaarrekening, beïnvloeden.

Bij de uitvoering van onze controle leven wij het wettelijk, reglementair en normatief kader dat van toepassing is op de controle van de Geconsolideerde Jaarrekening in België na. De wettelijke controle biedt geen zekerheid omtrent de toekomstige levensvatbaarheid van de Vennootschap en van de Groep, noch omtrent de efficiëntie of de doeltreffendheid waarmee het bestuursorgaan de bedrijfsvoering van de Vennootschap en van de Groep ter hand heeft genomen of zal nemen. Onze verantwoordelijkheden inzake de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling staan hieronder beschreven.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de geconsolideerde jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de Groep;
- het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;
- het concluderen dat de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, en het concluderen, op basis van de verkregen controle-informatie, of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de Groep om zijn continuïteit te handhaven. Indien wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de geconsolideerde jaarrekening, of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van ons commissarisverslag. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de Groep zijn continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de geconsolideerde jaarrekening, en van de vraag of de geconsolideerde jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld;
- het verkrijgen van voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de entiteiten of bedrijfsactiviteiten binnen de Groep gericht op het tot uitdrukking brengen van een oordeel over de geconsolideerde jaarrekening. Wij zijn verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. Wij blijven ongedeeld verantwoordelijk voor ons oordeel.

Wij communiceren met het auditcomité onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij identificeren gedurende onze controle.

Wij verschaffen aan het auditcomité tevens een verklaring dat wij de relevante deontologische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd, en wij communiceren met hen over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en, waar van toepassing, over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Uit de aangelegenheden die aan het auditcomité zijn gecommuniceerd bepalen wij die zaken die het meest significant waren bij de controle van de jaarrekening van de huidige verslagperiode, en die derhalve de kernpunten van onze controle uitmaken. Wij beschrijven deze aangelegenheden in ons verslag, tenzij het openbaar maken van deze aangelegenheden is verboden door wet- of regelgeving

Verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving en normen gestelde eisen

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport.

Verantwoordelijkheden van het College van commissarissen

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden (ISA's), is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport, te verifiëren, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

Aspecten betreffende het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en andere informatie opgenomen in het jaarrapport

Na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening, zijn wij van oordeel dat dit jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening overeenstemt met de geconsolideerde jaarrekening voor hetzelfde boekjaar en is dit jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening opgesteld overeenkomstig het artikel 3:32 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

In de context van onze controle van de Geconsolideerde Jaarrekening, zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, op basis van de kennis verkregen in de controle, of het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, hebben wij geen afwijking van materieel belang te melden.

De niet-financiële informatie zoals vereist op grond van artikel 3:32 §2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, werd opgenomen in het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening in het hoofdstuk Duurzaamheidsverslag. De Vennootschap heeft zich bij het opstellen van deze niet-financiële informatie gebaseerd op het internationaal erkende referentiemodel Global Reporting Initiative Standards ("GRI"). Overeenkomstig 3:80 §1, eerste lid, 5° van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen spreken wij ons evenwel niet uit over de vraag of deze niet-financiële informatie is opgesteld in overeenstemming met de vermelde GRI.

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

Onze bedrijfsrevisorenkantoren en onze netwerken hebben geen opdrachten die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening verricht, en onze bedrijfsrevisorenkantoren zijn in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Groep.

De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

Europees uniform elektronisch formaat ("ESEF")

Wij hebben, overeenkomstig de norm inzake de controle van de overeenstemming van de financiële overzichten met het Europees uniform elektronisch formaat (hierna "ESEF"), de controle uitgevoerd van de overeenstemming van het ESEF-formaat met de technische reguleringsnormen vastgelegd door de Europese Gedelegeerde Verordening nr. 2019/815 van 17 december 2018 (hierna: "Gedelegeerde Verordening").

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen, in overeenstemming met de ESEF-vereisten, van de geconsolideerde financiële overzichten in de vorm van een elektronisch bestand in ESEF-formaat (hierna "de digitale geconsolideerde financiële overzichten") opgenomen in het jaarlijks financieel verslag beschikbaar op het portaal van de FSMA (https://www.fsma.be/nl/data-portal)

Het is onze verantwoordelijkheid voldoende en geschikte onderbouwende informatie te verkrijgen om te concluderen dat het formaat en de markeertaal van de digitale geconsolideerde financiële overzichten in alle van materieel belang zijnde opzichten voldoen aan de ESEF-vereisten krachtens de Gedelegeerde Verordening.

Op basis van de door ons uitgevoerde werkzaamheden zijn wij van oordeel dat het formaat en de markering van informatie in de digitale geconsolideerde financiële overzichten opgenomen in het jaarlijks financieel verslag beschikbaar op het portaal van de FSMA (https://www.fsma.be/nl/data-portal) van Elia Group NV per 31 december 2022 in alle van materieel belang zijnde opzichten in overeenstemming zijn met de ESEF-vereisten krachtens de Gedelegeerde Verordening.

Andere vermelding

Huidig verslag is consistent met onze aanvullende verklaring aan het auditcomité bedoeld in artikel 11 van de verordening (EU) nr. 537/2014.

Brussel, 13 april 2023

Het College van commissarissen

EY Bedrijfsrevisoren BV
Commissaris
vertegenwoordigd door

Paul Eelen*
Partner
* Handelend in naam van een BV

BDO Bedrijfsrevisoren BV
Commissaris
vertegenwoordigd door

Felix Fank*
Partner
* Handelend in naam van een BV

INFORMATIE MET BETREKKING TOT DE MOEDERVENNOOTSCHAP

Uittreksels uit de statutaire jaarrekening van Elia Group NV/SA, opgesteld in overeenstemming met de Belgische boekhoudkundige normen, worden hierna in verkorte vorm weergegeven.

Overeenkomstig de Belgische vennootschapswetgeving zullen de volledige jaarrekening, het jaarverslag en het verslag van het college van commissarissen worden neergelegd bij de Nationale Bank van België.

Deze documenten zullen ook worden gepubliceerd op de website van Elia en zijn op aanvraag verkrijgbaar bij Elia Group NV/SA, Keizerslaan 20, 1000 Brussel, België. Het college van revisoren heeft een verklaring zonder voorbehoud uitgebracht.

Balans na winstverdeling

ACTIVA (in miljoen €)	2022	2021
VASTE ACTIVA	**3.825,2**	**3.318,1**
Financiële vaste activa	3.825,2	3.318,1
Verbonden ondernemingen	3.825,2	3.318,1
Deelnemingen	3.825,2	3.318,1
Overige financiële vaste activa	0,0	0,0
VLOTTENDE ACTIVA	**161,0**	**47,1**
Voorraden en bestellingen in uitvoering	3,2	3,1
Bestellingen in uitvoering	3,2	3,1
Vorderingen op ten hoogste één jaar	5,4	2,2
Handelsvorderingen	5,4	1,7
Overige vorderingen	0,0	0,5
Eigen aandelen	1,8	0,8
Liquide middelen	147,3	37,2
Overlopende rekeningen	3,3	3,8
TOTAAL DER ACTIVA	**3.986,2**	**3.365,2**

PASSIVA (in miljoen €)	2022	2021
EIGEN VERMOGEN	**2.834,5**	**2.235,5**
Kapitaal	1.833,6	1.714,2
Geplaatst kapitaal	1.833,6	1.714,2
Uitgiftepremies	738,6	262,9
Reserves	183,4	176,2
Wettelijke reserve	180,3	173,0
Inkoop eigen aandelen	1,8	0,8
Belastingvrije reserves	0,1	1,6
Beschikbare reserves	1,2	0,7
Overgedragen winst	78,8	82,2
SCHULDEN	**1.151,6**	**1.129,7**
Schulden op meer dan één jaar	298,9	998,7
Financiële schulden	298,9	998,7
Achtergestelde obligatieleningen	0,0	700,0
Niet-achtergestelde obligatieleningen	298,9	298,7
Schulden op ten hoogste één jaar	849,7	128,0
Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	700,0	0,0
Handelsschulden	3,0	2,0
Leveranciers	3,0	2,0
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	3,6	3,6
Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	1,4	0,7
Belastingen	0,6	0,0
Bezoldigingen en sociale lasten	0,8	0,7
Overige schulden	141,7	121,7
Overlopende rekeningen	3,0	3,0
TOTAAL DER PASSIVA	**3.986,2**	**3.365,2**

Resultatenrekening

(in miljoen €)	2022	2021
BEDRIJFSOPBRENGSTEN	**8,8**	**1,0**
Wijziging in de voorraad goederen in bewerking en gereed product en in de bestellingen in uitvoering: toename/(afname)	0,1	0,0
Andere bedrijfsopbrengsten	8,7	1,0
BEDRIJFSKOSTEN	**(12,6)**	**(6,4)**
Diensten en overige goederen	(10,0)	(5,0)
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	(1,9)	(1,4)
Andere bedrijfskosten	(0,8)	0,0
BEDRIJFSWINST	**(3,8)**	**(5,4)**
Financiële opbrengsten	**180,6**	**102,9**
Opbrengsten uit financiële vaste activa	180,0	102,8
Opbrengsten uit vlottende activa	0,6	0,0
Niet-recurrente financiële opbrengsten	0,0	0,1
Financiële kosten	**(32,5)**	**(25,1)**
Kosten van schulden	(27,8)	(24,5)
Overige financiële kosten	(4,8)	(0,6)
WINST VAN HET BOEKJAAR VOOR BELASTING	**144,2**	**72,4**
Winstbelastingen	(0,0)	0,0
WINST VAN HET BOEKJAAR	**144,2**	**72,4**
Overboeking naar de belastingvrije reserves	1,5	0,0
TE BESTEMMEN WINST VAN HET BOEKJAAR	**145,7**	**72,4**

Financiële termen of alternatieve prestatiemaatstaven

Het jaarverslag bevat bepaalde financiële prestatiemaatstaven, die niet zijn gedefinieerd door IFRS, maar die door het management worden gebruikt om de **financiële en operationele prestaties van de Groep** te beoordelen. De belangrijkste alternatieve prestatiemaatstaven die door de Groep worden gebruikt, worden in dit document toegelicht en/of afgestemd op onze IFRS-standaarden (geconsolideerde jaarrekening).

De volgende alternatieve prestatiemaatstaven die in het jaarverslag worden gebruikt, worden in deze bijlage toegelicht:

- Adjusted elementen
- Adjusted EBIT
- Adjusted nettowinst
- Capex (Capital Expenditure)
- EBIT
- EBITDA
- Eigen vermogen toe te rekenen aan de eigenaars van de vennootschap
- Vrije kasstroom
- Nettofinancieringskosten
- Netto financiële schuld
- Gereguleerd actief (Regulated Asset Base - RAB)
- Rendement op eigen vermogen (adj.) (%)

Adjusted elementen

Adjusted elementen zijn de posten die door het management worden geacht geen betrekking te hebben op posten in de gewone bedrijfsuitoefening van de Groep. Ze worden afzonderlijk gepresenteerd omdat ze belangrijk zijn voor het begrip van de gebruikers van de geconsolideerde jaarrekening van de prestaties van de Groep, en dit in vergelijking met de rendementen die zijn gedefinieerd in de regelgevende kaders die van toepassing zijn op de Groep en haar dochterondernemingen. Adjusted elementen hebben betrekking op:

- Opbrengsten en kosten die voortvloeien uit één enkele materiële transactie die geen verband houdt met de huidige bedrijfsactiviteiten (bijv. wijziging in de zeggenschap in een dochteronderneming);
- Wijzigingen in de waardering van voorwaardelijke overwegingen in het kader van bedrijfscombinaties onder gezamenlijke controle;
- Herstructureringskosten in verband met de bedrijfsreorganisatie van de Groep (d.w.z. reorganisatieproject om de gereguleerde activiteiten van Elia in België te isoleren en af te schermen van de niet-gereguleerde activiteiten en gereguleerde activiteiten buiten België).

Adjusted EBIT

Adjusted EBIT wordt gedefinieerd als de EBIT exclusief de adjusted elementen.
EBIT (Earnings Before Interest and Taxes) = Adjusted resultaat uit bedrijfsactiviteiten, dat wordt gebruikt om de operationele prestaties van de Groep door de jaren heen te vergelijken.

De adjusted EBIT wordt berekend als de totale opbrengsten verminderd met de kosten van grondstoffen, hulpstoffen en goederen voor de wederverkoop, diensten en andere goederen, personeelskosten en pensioenen, afschrijvingen, waardeverminderingen en bijzondere waardeverminderingen plus veranderingen in voorzieningen en andere bedrijfskosten, vermeerderd met het aandeel van de investeringen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode – netto en vermeerderd of verminderd met de adjusted elementen.

CAPEX (Capital Expenditure)

CAPEX (Capital Expenditure) = Aankoop (materiële en immateriële activa) min de opbrengst van de verkoop van dergelijke items. Kapitaaluitgaven, of CAPEX, zijn investeringen die door de Groep worden gerealiseerd voor de aankoop, de upgrade en het onderhoud van fysieke activa (zoals materiële vaste activa, gebouwen, industriële installaties, technologie of apparatuur) en immateriële activa. CAPEX is een belangrijke maatstaf voor de Groep omdat het een impact heeft op de Regulated Asset Base (RAB) die als basis dient voor de regulatoire vergoeding.

EBIT

EBIT (Earnings Before Interest and Taxes) = resultaat uit bedrijfsactiviteiten, dat wordt gebruikt voor de operationele prestaties van de Groep. De EBIT wordt berekend als de totale opbrengsten verminderd met de kosten van grondstoffen, hulpstoffen en goederen voor de wederverkoop, diensten en andere goederen, personeelskosten en pensioenen, afschrijvingen, waardeverminderingen en bijzondere waardeverminderingen plus veranderingen in voorzieningen en andere bedrijfskosten, vermeerderd met het aandeel van de investeringen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode.

(in miljoen €) – periode eindigend per 31 december	2022				
	Elia Transmission	50Hertz Transmission	Niet-gereguleerde activiteiten en Nemo Link	Consolidatie herwerkingen & intersegment transacties	Elia Group Totaal
Resultaat uit bedrijfsactiviteiten	259,6	314,1	(13,6)	(0,3)	559,8
Aandeel in resultaat van investeringen opgenomen volgens vermogensmutatiemethode (na belastingen)	2,4	0,0	37,1	0,0	39,5
EBIT	**262,0**	**314,1**	**23,6**	**(0,3)**	**599,4**

(in miljoen €) – periode eindigend per 31 december	2021				
	Elia Transmission	50Hertz Transmission	Niet-gereguleerde activiteiten en Nemo Link	Consolidatie herwerkingen & intersegment transacties	Elia Group
Resultaat uit bedrijfsactiviteiten	224,8	272,9	(6,8)	(0,2)	490.70
Aandeel in resultaat van investeringen opgenomen volgens vermogensmutatiemethode (na belastingen)	2,3	0,0	47,1	0,0	49.4
EBIT	**227,1**	**272,9**	**40,3**	**(0,2)**	**540.1**

EBITDA

EBITDA (Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortisations) = resultaat uit bedrijfsactiviteiten plus afschrijvingen, waardeverminderingen en bijzondere waardeverminderingen plus veranderingen in voorzieningen plus aandeel in de winst van investeringen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode. EBITDA wordt gebruikt als maatstaf voor de operationele prestaties van de Groep, waarbij het effect van afschrijvingen, waardeverminderingen en wijzigingen in voorzieningen van de Groep wordt geëxtrapoleerd. De EBITDA is exclusief de kosten van kapitaalinvesteringen zoals materiële vaste activa.

(in miljoen €) – periode eindigend per 31 december	2022				
	Elia Transmission	50Hertz Transmission	Niet-gereguleerde activiteiten en Nemo Link	Consolidatie herwerkingen & intersegment transacties	Elia Group Totaal
Resultaat uit bedrijfsactiviteiten	259,6	314,1	(13,6)	(0,3)	559,8
Plus:					
Afschrijvingen en waardeverminderingen	215,5	297,6	0,7	0,0	513,7
Wijziging in voorzieningen	(1,1)	(0,2)	0,0	0,0	(1,3)
Aandeel in resultaat van investeringen opgenomen volgens vermogensmutatiemethode (na belastingen),	2,4	0,0	37,1	0	39,51
EBITDA	**476,4**	**611,5**	**24,3**	**(0,3)**	**1.111,8**

(in miljoen €) – periode eindigend per 31 december	2021				
	Elia Transmission	50Hertz Transmission	Niet-gereguleerde activiteiten en Nemo Link	Consolidatie herwerkingen & intersegment transacties	Elia Group
Resultaat uit bedrijfsactiviteiten	224,8	272,9	(6,8)	(0,2)	490.7
Plus:					
Afschrijvingen en waardeverminderingen	206,8	260,3	0,5	0,0	467.5
Wijziging in voorzieningen	(1,7)	0,9	0,0	0,0	(0.7)
Aandeel in resultaat van investeringen opgenomen volgens vermogensmutatiemethode (na belastingen),	2,3	0,0	47,1	0,0	49.4
EBITDA	**432,2**	**534,0**	**40,8**	**(0,2)**	**1,006.9**

Vrije kasstroom

Vrije kasstroom = Kasstromen uit operationele activiteiten min kasstromen uit investeringsactiviteiten. De vrije kasstroom geeft een indicatie van de door de Groep gegenereerde kasstromen.

(in miljoen €) – periode eindigend per 31 december	2022				
	Elia Transmission	50Hertz Transmission	Niet-gereguleerde activiteiten en Nemo Link	Consolidatie herwerkingen & intersegment transacties	Elia Group Totaal
Kasstroom uit bedrijfsactiviteiten	670,1	764,1	(3,0)	0,0	1.431,2
Min:					
Nettokasstroom gebruikt bij investeringsactiviteiten	416,0	1.123,3	253,9	(338,8)	1.454,4
Vrije kasstroom	**254,1**	**(359,2)**	**(257,0)**	**338,8**	**(23,2)**

(in miljoen €) – periode eindigend per 31 december	2021				
	Elia Transmission	50Hertz Transmission	Niet-gereguleerde activiteiten en Nemo Link	Consolidatie herwerkingen & intersegment transacties	Elia Group Totaal
Kasstroom uit bedrijfsactiviteiten	262,3	3.720,7	(29,8)	0,0	3.953,1
Min:					
Nettokasstroom gebruikt bij investeringsactiviteiten	379,9	831,4	(153,3)	0,0	1.057,9
Vrije kasstroom	**(117,6)**	**2.889,4**	**123,6**	**0,0**	**2.895,2**

Nettofinancieringskosten

Vertegenwoordigt het netto financieel resultaat (financieringskosten minus financieringsbaten) van de onderneming.

Netto financiële schuld

Netto financiële schuld = langlopende en kortlopende rentedragende leningen (incl. leaseverplichting onder IFRS 16) min geldmiddelen en kasequivalenten. De netto financiële schuld is een indicator van het bedrag aan rentedragende schulden van de Groep dat zou overblijven als er direct beschikbare geldmiddelen of kasinstrumenten zouden worden gebruikt om bestaande schulden af te lossen.

(in miljoen €)	31 december 2022				31 december 2021			
	Elia Transmission	50Hertz Transmission	Niet-gereguleerde activiteiten en Nemo Link	Elia Group Total	Elia Transmission	50Hertz Transmission	Niet-gereguleerde activiteiten en Nemo Link	Elia Group Total
Langlopende verplichtingen:								
Leningen en overige langlopende financieringsverplichtingen	3.408,2	3.834,4	473,0	7.715,6	3.421,9	3.838,6	481,3	7.741,7
Plus:								
Kortlopende verplichtingen:								
Leningen en overige financieringsverplichtingen	65,2	789,2	12,8	867,2	147,6	33,5	12,9	194,0
Min:								
Vlottende activa:								
Geldmiddelen en kasequivalenten	557,2	3.368,3	225,7	4.151,2	128,5	2.857,2	63,8	3.049,4
Netto financiële schuld	**2.916,2**	**1.255,3**	**260,1**	**4.431,6**	**3.441,0**	**1.014,9**	**430,4**	**4.886,3**
EEG surplus (heffingen)		2.936,0		2.936,0		2.110,0		2.110,0
EEG tekort (heffingen)								
Netto financiële schuld, excl. EEG positie	**2.916,2**	**4.191,3**	**260,1**	**7.367,6**	**3.441,0**	**3.124,8**	**430,4**	**6.996,3**

Gereguleerd actief (Regulated Asset Base – RAB)

Het gereguleerd actief (RAB) is een reguleringsconcept en een belangrijke drijfveer om het rendement op het geïnvesteerde kapitaal in de TNB via regelgevende kaders te bepalen. Het RAB wordt als volgt bepaald: RAB_i (initiële RAB bepaald door de regulator op een bepaald moment) evolueert met nieuwe investeringen, afschrijvingen, desinvesteringen en veranderingen in het werkkapitaal op jaarbasis, gebruikmakend van lokale boekhoudwetgeving die van toepassing is in de regelgevende kaders. In België werd voor de bepaling van de initiële RAB een zeker bedrag aan herwaarderingsmeerwaarde (i.e. goodwill) in rekening genomen, dat elk jaar evolueert in functie van uitboekingen en/of afschrijvingen.

Rendement op eigen vermogen (adj.) (%)

Rendement op eigen vermogen (RoE adj.) = Nettowinst toe te rekenen aan de gewone aandeelhouders gedeeld

door het eigen vermogen toe te rekenen aan de gewone aandeelhouders. Het rendement op eigen vermogen wordt aangepast om de boekhoudkundige impact van hybride effecten in IFRS uit te sluiten (d.w.z. het hybride effect uit te sluiten van het eigen vermogen en de rentelasten als onderdeel van het niet-gerealiseerd resultaat te beschouwen). De RoE adj. geeft een indicatie van het vermogen van de Groep om winst te genereren ten opzichte van het geïnvesteerde eigen vermogen.

(in miljoen €) – periode eindigend per 31 december	2022	2021
Winst van het boekjaar	408,2	328,3
Min:		
Winst toe te rekenen aan de aandeelhouders van hybride effecten	19,2	19,2
Winst toe te rekenen aan minderheidsbelangen	47,2	33,1
Winst toe te rekenen aan eigenaars van gewone aandelen (A)	**341,8**	**276,0**
Gedeeld door:		
Eigen vermogen toe te rekenen aan gewone aandelen	4.618,3	3.850,6
Min:		
Afdekkings-reserves in eigen vermogen gerelateerd aan toekomstige netwerkverliezen (50Hertz)	72,7	199,9
Aangepast eigen vermogen toe te rekenen aan gewone aandelen (B)	**4.545,6**	**3.650,7**
Rendement op eigen vermogen (adj.) (%) = (A) / (B)	**7,52%**	**7,56%**